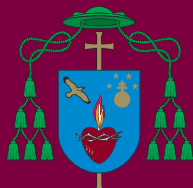


A SZATMÁRI EGYHÁZMEGYE

JUBILEUMI SEMATIZMUSA



Szatmárnémeti

A Szatmári Egyházmegye
Jubileumi Sematizmusa

A Sematizmus adatainak lezárása:

2005. november 1.

A Szatmári Egyházmegye
Jubileumi Sematizmusa

Kiadja a
Szatmári Római Katolikus Püspökség
Szatmárnémeti, 2006

Összeállította:
Ilyés Csaba

A plébániák történetét írták:
Albu Ottó
Dr. Bura László
Ilyés Csaba
Kinczel István

A papok adatait összeállította:
Melega Péter

Nyelvi lektorok:
Debreczeni Éva
Oláh János Ede

Fényképek:
Fazekas József Tamás

A fedőlapot tervezte:
Xantusz Géza

Műszaki szerkesztő:
Póti István

Nyomdai munkálatok:
IDEA Studio Kft.

A borítón a Szatmári Római Katolikus Egyházmegye címere látható.

ISBN xxx-yyy-yyyyy

© Szatmári Római Katolikus Püspökség

RO-440010 Satu Mare
Str. 1 Decembrie 1918 nr. 2
Tel.: 0261-713.574; 714.955; 0742-070.011
Fax: 0261-716.451
E-mail: puspokseg@szatmariegyhazmegye.ro
www.szatmariegyhazmegye.ro

ELŐSZÓ

Isten kegyelme, hogy egyházmegyénk 200 éves alapításának jubileumát ismét önálló egyházmegyeként ünnepelhettük.

A második évszázadra úgy tekinthetünk vissza, mint a nagy megpróbáltatások idejére. Nehéz meglátni Isten szeretetét az események mögött, de hívő emberként valljuk, hogy valóban: Isten gondolatai nem a mi gondolataink, és az ő útjai nem a mi útjaink. Igen, amennyivel magasabb az ég a földnél, annyival magasabbak az ő útjai a mi útjainknál, az ő gondolatai, a mi gondolatainknál (v.ö. Iz 55.9-10). Nevelő és jobbító szándéka bizonyos, mert a szeretetét sohasem vonta meg tőlünk, s mindez a javunkat szolgálta.

A szerény kezdetet száz év után csodálatos fejlődés követte, mely ígéretes jövőt vetített előre. Ki gondolt volna akkor megtorpanásra?

Az első világháború, és az ezt követő békeszerződés ezt az ígéretes jövőt derékba törte. Az egyházmegyét három részre osztották a győztes hatalmak által meghúzott határok. Akik száz éven át együtt haladtak, most külön utakra kényszerültek. De a remény ott élt a szívekben, hogy ezek az utak találkoznak még, és akkor az ünnep, öröm lesz...

Volt öröm, és ünnep is, – csakhogy tiszavirág-életű. Helyét hamarosan a még nagyobb fájdalom és szenvedés vette át. Következett a második világháború, a maga veszteségeivel és borzalmaival. A bombázások, a front, majd a „felszabadulás” és az egyházmegye újbóli feldarabolása – csakhogy most négy részre! –, a deportálás. Ezt követték az ateista-kommunista elnyomás évei, a terror és a megfélemlítés időszaka. Az államosítással és az erőszakos kollektivizálással gazdaságilag és lelkiileg is tönkretették híveinket. Az Egyház vidékünkön a sekrestyébe kényszerült. Élt ugyan, de csak úgy, mint a fa, mely téli álmát alussza. Belül feszült, duzzadt, és várta a tavaszt...

Ez is elérkezett. A kommunizmus bukásával, 40 év után ismét püspök vezeti a Szatmári Egyházmegyét. Igaz, ez az egyházmegye az eredeti területének csak egyharmada, de bizakodó és örömmel teli. Templomok épülnek, iskolák nyílnak, szerzetesházak létesülnek. Örömmünket azonban beárnyékolja híveink, főleg a fiatalok, tömeges kivándorlása...

De mert bízunk Istenben, a jövőben is bízunk!

Ahogy a megmaradást és az új lendületet volt hivatott szolgálni az 1938-as egyházmegyei zsinat, alig 70 év múlva újabb egyházmegyei zsinatot tartottunk. Ezzel koronáztuk meg az egyházmegye 200 éves fennállásának jubileumi esztendejét. A 2004-es egyházmegyei zsinatunk célja, a II. Vatikáni Zsinat és a pápai dokumentumok útmutatásait követve: megújulni gondolkodásmódunkban, hogy meg tudjunk felelni korunk kihívásainak.

Most, amikor ezt a Jubileumi Sematizmust útjára bocsátom, kérem Isten megvilágosító kegyelmét mindazok számára, akik olvasni fogják, hogy a múltunkból tanulni tudjanak. De hálát is adok Istennek az elmúlt 200 év minden kegyelméért, sőt a megpróbáltatásokért is.

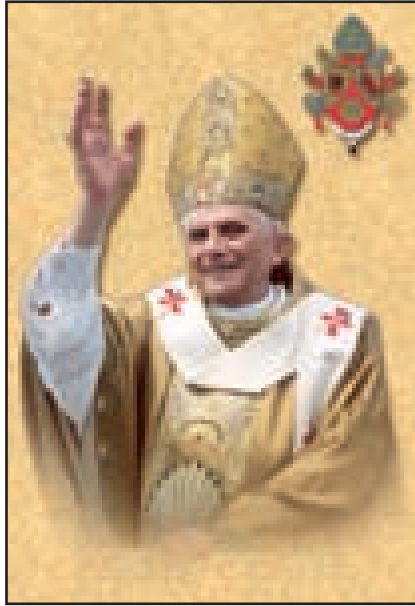
Hálával tartozom azoknak a paptestvéreimnek és híveimnek, akik e könyvet összeállították, lektorálták, a tördelést végezték, közöttük név szerint Ft. Sipos Ferenc apostoli kormányzónak, aki szorgalmas munkával gyűjtötte össze az egyházmegye és a plébániák történetét – amely más művekkel együtt forrásanyagul szolgált e könyvhöz –, Ft. Dr. Tempfli Imrének, Ft. Kirner Ferencnek, Ft. Melega Péternek, Ft. Albu Ottónak, Ft. Kinczel Istvánnak és Ft. Ilyés Csabának, valamint Dr. Bura Lászlónak és Nagy Mihály-Zoltánnak.

Szatmárnémeti, 2005. november 1-én, Mindenszentek ünnepén,

Főpásztori áldásommal:

† Jenő püspök

Az Anyaszentegyház feje



XVI. Benedek pápa Róma püspöke

családi nevén

Joseph Ratzinger

Született Marktl am Inn-ben, 1927. április 16-án.

Pappá szentelték Freising-ban, 1951. június 29-én.

Érsekké nevezték ki 1977. március 25-én.

Bíborossá kreálta VI. Pál pápa 1977. június 27-én.

Pápává választották 2005. április 19-én.

Jelmondata:

COOPERATORES VERITATIS

Az igazság munkatársai

A 2004-es Jubileumi Év pápája



II. János Pál pápa **Róma püspöke**

családi nevén
Karol Wojtyła

Született Wadowicében, 1920. május 18-án.
Pappá szentelték Krakkóban, 1946. november 1-jén.

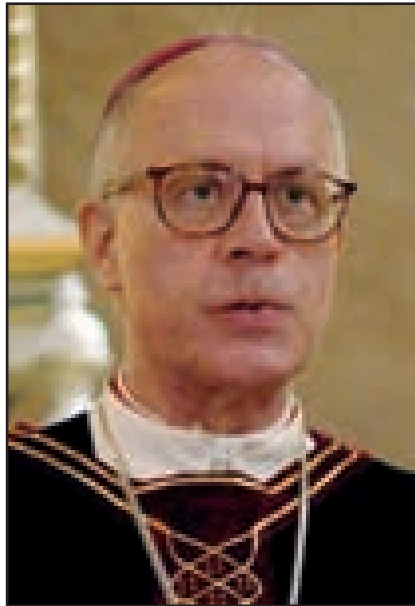
Püspökké szentelték 1958. szeptember 28-án.

Bíborossá kréalta VI. Pál pápa 1967. június 26-án.

Pápává választották 1978. október 16-án.

Jelmondata:
TOTUS TUUS
Egészen a Tied

A Szentszék Apostoli Nunciusa



Dr. Jean-Claude Périsset
c. érsek - apostoli nuncius

Született Estavayer-le-Lacban, 1939. április 13-án.
Pappá szentelték Fribourgban, 1964. június 28-án.
Püspökké szentelték Rómában 1997. január 6-án.
Romániai Nunciussá nevezték ki 1998. november 12-én.

Az érseki tartomány metropolitája



Dr. Ioan Robu
Bukaresti érsek - metropolita

Született Székelyudvarhelyen, 1944. november 6-án.
Pappá szentelték 1968. augusztus 15-én.
Püspökké szentelték Rómában 1984. december 8-án.

Püspöki jelmondata:
Az igazság szabaddá tesz benneteket

A Szatmári Egyházmegye Főpásztora



Schönberger Jenő
püspök

Született Túrterebesen, 1959. június 18-án.

Pappá szentelték Gyulafehérváron, 1985. június 23-án.

Szatmári püspökké nevezték ki 2003. április 30-án.

Püspökké szentelték Szatmárnémetiben, 2003. június 21-én.

Püspöki jelmondata:
GRATIA ET PAX
Kegyelem és béke

Püspöki címer



A Szatmári Egyházmegye alapítói



II. Ferenc császár



VII. Piusz pápa

**Az egyházmegye fővédőszentje:
Szent István király**



A szatmárnémeti székesegyház oltárképe

**Az egyházmegye társvédőszentje:
Szent János apostol és evangélista**



A szatmárnémeti székesegyház oltárképe

I. A SZATMÁRI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZMEGYE TÖRTÉNETE

A kereszténység kialakulása a térségben Szent István királyig

A Szatmári Római Katolikus Egyházmegye 2004-ben ünneplte fennállásának 200. évfordulóját. Ebből nem következik az, hogy mindössze 200 éves lenne e tájakon a kereszténység, a katolicizmus. Az Egri Egyházmegyéből 1804-ben leválasztott új egyházmegye több évszázados keresztény hagyományból meríthetett. A Szent István-i alapítású egri püspökség története összekapcsolódik a római fennhatóság alá tartozó Pannónia területén meghonosodott keresztény kultúrával. Ugyanakkor a magyar törzsek vándorlásuk során maguk is találkoztak Krisztus tanítását közvetítő hittérítőkkal. Mindez elégséges indokot szolgáltat ahhoz, hogy röviden ismertessük térségünk keresztény örökségét, keletkezésének gyökereit, és a magyar nép vándorlásának időszakából származó keresztény emlékeket.

A keresztények jelenléte vidékünkön

Hajlamosak vagyunk azt hinni, hogy a kereszténység e vidéken Szent István személyéhez kötődik. Ez Magyarország államalakulatára nézve igaz, de nem feledkezhetünk meg arról, hogy a keresztény hit, közel-keleti bölcsőjéből indulva, már a római birodalom virágzása idején kezdett terjedni Európában. Róma keleti tartományaiából a Kr. u. I. században először Itáliába, majd más provinciákba, így Pannóniába is egyre több keresztény vándorolt. A hitelt érdemlő egyházi források már a Kr. u. II. században virág-

zó keresztény egyházközségekről számolnak be, melyek behálóz-
ták a római birodalom minden egyes provinciáját. Ha hinni lehet a
hagyománynak, *Sirmium* (ma Sremska Mitrovica, azaz Szávaszent-
demeter, Szerbia-Montenegróban) városában már 100 körül püspök
működött, a Szent Pál-tanítvány, Andronicus. Sirmiumból a keresz-
ténység csakhamar fogékony talajra talált a szomszédos városokban.
Püspökségek voltak *Mursában*, (ma Osijek/Eszék Horvátország-
ban), *Cibalaiban* (ma Vinkovci/Vinkovce Horvátországban) és *Bassia-
naiban* (ma Petrovce Szlovákiában). A sírfeliratok keresztény jelle-
gét a legtöbb esetben Krisztus monogramja, az oly kifejezések, mint
*vivas in Deo, vivas in Christo, famulus vagy famula Christi, in pace
requiescit, dormit in pace* (azaz: éljen Istenben, éljen Krisztusban, Krisz-
tus szolgá(ló)ja, nyugodjon békében, aludjon békében) stb., végül egyes
szimbólumok, nevezetesen a hal, a horgony, a galamb az olajággal, a
bárány tanúsítják. Szent Jeromos, aki *Stridonban* (Dalmácia és
Pannónia római tartományok határán) született, 400 körül azt állít-
ja, hogy Pannóniában keresztények élnek.

Az első pannóniai keresztény közösségek tagjai, sírfelirataik
alapján, túlnyomórészt görög nyelvű keleti származásúak voltak. A
III. század végén már nyolc pannóniai városban volt egyházközség,
tehát hétről hétre, vasárnapra virradóan istentiszteleteket tartottak:
Singidunum (Belgrád), *Sirmium*, *Cibalae*, *Siscia* (ma Sisak/Sziszek
Horvátországban), *Poetovio* (Ptuj-Pettau), *Aquincum* (Óbuda),
Savaria (Szombathely), *Scarbantia* (Sopron). Közülük öt városban
(*Sirmium*, *Cibalae*, *Siscia*, *Aquincum*, *Poetovio*) már püspök állt
a hívek élén. Úgyszintén a III. századból vannak írásos emlékek a
keresztények jelenlétéről *Sopianae*-ban (Pécs).

Az eleinte még üldözött vallást Nagy Konstantin császár elfogad-
ta, és 313-ban rendeletileg a többivel egyenrangúvá nyilvánította.
Ekkortól kezdtek a keresztény közösségek megerősödni. Immár
szabad vallásgyakorlásuk első maradványai ebből az időből marad-
tak ránk: Óbudán keresztény gyülekezeti hely és sírkápolna. Pécs
pedig ebben az időben már püspöki város volt, s még a honfoglalás
előtt, sok templomára utalóan, a *Quinque Ecclesiae* nevet kapta.

Kr. u. 373-ban a hunok újabb területek elfoglalására indultak, és eljutottak a Tisza folyóig a mai Magyarország területén, és itt letelepedtek. 400-ban Attilát, Bendegúz fiát választották meg királynak. Attila főhadiszállása a mai Budapest Dunától nyugatra eső részén, Budán volt. Több alkalommal találkozik ő is a kereszténységgel: amikor Kölnben kegyetlenül legyilkolják a brit király leányát, Szent Orsolyát, tizenegy szüzzel egyetemben; ill. Nagy Szent Leó pápával Ravennában.

A mai Erdély területén már a IV. században éltek keresztények, az arianizmust magukévá tevő gótok személyében. A második gepida hullám idején Erdély önálló tartomány lett, lakosai fejlesztették a településrendszert, földműveléssel, állattartással foglalkoztak, s ők is a kereszténységnek az ariánus formáját vették fel.

Pannónia római hódoltsága véget ért az V. század elején. A katonai légiókat fokozatosan kivonták a területről. Az erős védelem megszűntével az akkor már nagyrészt keresztény Pannóniát elérte a népvándorlások hulláma. Bár a lakosság egy része elmenekült, a kereszténység nem szűnt meg Pannóniában a népvándorlások idején sem. A helyben maradók azonban igyekeztek megőrizni és gyakorolni hitüket, azonkívül a megszálló népek körében is ismert volt a kereszténység, és folyt közöttük a térítés, amit mi sem bizonyít jobban, mint az, hogy a VIII. század végére már az itt élő avarok egy része is keresztény lett. A IX. századtól szlávok telepedtek az avarok közé, akik között szintén sok volt a keresztény. „A szlávok apostolai”, Cirill és Metód, a IX. század második felében Pannóniában térített.

Ezekben az évszázadokban is folytatódott a templomok építése Pannóniában, például Zalaváron, Zalabéren, Nyitrán, Veszprémben, Fenékpusztán, Pécssett. A kereszténység folyamatos meglétéről Pannóniában és a Kárpát-medence többi részein régészeti emlékek is tanúskodnak: pl. avar sírokban talált öveken, ékszereken keresztény jelképek láthatóak, kereszt, galamb, szőlő, hal, stb.

Ezek alapján nyugodtan kijelenthetjük: ha olykor ugyan eretnek formában is, de a térségben már a Kr. u. első századokban megtalálható a kereszténység, amely szervezett püspökségek formájában is megjelenik.

A magyarság találkozása a kereszténységgel

A honfoglaló magyarok a kereszténység fölvétele előtt megismerkedtek Krisztus tanításával, hiszen vándorlásuk időszakában olyan népekkel álltak kapcsolatban, amelyek a kereszténység kötelékében éltek. A kereszténységgel történő találkozást a keresztény hittel kapcsolatos szókinccs is - mely honfoglalás előtti, és nem német, szláv vagy latin eredetű! - cáfolhatatlanul bizonyítja. A Kárpát-medence leigázott lakossága is zömében keresztény volt, csakúgy, mint a kalandozások során ejtett foglyok.

A magyar törzsek vándorlásuk folyamán olyan népekkel találkoztak, amelyek már keresztények voltak. Az első ilyen nép a gótok. A nyugati gótok egy része már a IV. században megkeresztelkedett, s a 383-ban meghalt Wulfilla a Bibliát is lefordította gót nyelvre. 300-tól kezdve vannak adataink arra vonatkozóan, hogy a gótok egy része a Krím-félszigeten maradt. Az ezen a vidéken tartózkodó magyar törzsek a gótokon keresztül kapcsolatba kerültek a kereszténységgel. 733 és 746 közötti időből rendelkezünk olyan bizánci püspökségjegyzékekkel, amelyekben szerepel a gót metropolita is. A metropolita alá rendelt püspökök között a jegyzék megemlíti az onogurok és a hunok püspökeit is. Ezek nyilván térítő püspökök voltak. Cirill, a szlávok apostola, 850 körül látogatott a Krím-félszigetre. Útján találkozott a magyarokkal, de életleírásában szó esik a krími gótokról is. Mindezek alapján annyit mondhatunk, hogy a VIII. századtól a magyarok már biztosan beletartoztak a krími gót metropolita joghatóságába.

A másik nép, amelyikkel a magyarok a honfoglalás előtt szorosabb kapcsolatban álltak, és szerepe lehetett a kereszténység terjesztésében, az alánok voltak. Az alánok korán megkeresztelkedtek, és 932-ig keresztények voltak. A magyarok kapcsolata az alánokkal gyakran dinasztikus házassággal is megpecsételődött. Mind a keresztény alán királynő, mind a vásárban megismert alán kereskedők szerepet játszottak abban, hogy a magyarság találkozott a kereszténységgel. Érdekes bizonyítéka ennek az, hogy később, amikor Julianus barát és társai a keleti magyarok felkutatására indultak,

az alánokhoz mennek. Az alánoktól kaptak tájékoztatást, hogy hol kell keresniük a Volga-Káma vidéki magyarokat, hol van a keresett Magna Hungaria. Ez azt jelenti, hogy még 1235-ben is kapcsolat volt a Kárpát-medencei, valamint a Volga-vidéki magyarok és az alánok között.

A fentiekből világosan kitűnik, hogy a Kaukázus északi vidékei, a Volga és a Duna között, vagyis azon a területen, ahol a magyarok az V. századtól a honfoglalásig éltek, folyamatosan térítettek keresztény papok, s kisebb-nagyobb keresztény közösségek létét írott források is alátámasztják. Így a honfoglalás előtti magyarság vándorlásai során a VI. századtól a IX. század végéig folyamatosan kapcsolatban állt keresztény népekkel, csoportokkal, térítőkkal és kereskedőkkel. A Fekete-tenger északi partvidéke, különösen a Krím-félsziget népei között a mindennapokhoz tartozott a kereszténység tanainak ismerete.

A Kárpát-medencében letelepedett magyar törzsek körében is megjelenik a kereszténység, amelyekre a régészeti kutatások eredményei is utalnak. A Nógrád megyei Pilinyben talált honfoglalás-kori sírban, két egymás mellett fekvő női sír egyikében keresztény könyörgést tartalmazó, görög betűs imát hordozó csüngőt találtak a régészek. A Hajdú-Bihar megyei Sárrétudvari-Hízóföld területén 1983 és 1985 között feltárt gazdag honfoglalás-kori temetőben számos pogány síremlék mellett találtak egy bronz ereklyetartó bizánci keresztet, görög betűs felirattal, a kereszt elülső oldalán Krisztus ujjatlan tunikában, a jobbra billent szakállas fej felett dicsfény, kereszttel, rajta tábla, görög betűkkel, I. C. (értsd: Iesus Christus), fölötte a jobb sarokban Nap, a bal sarokban Hold. A hátoldalon imádkozó, dicsfényvel övezett Mária, körülötte a négy evangélista medalionba helyezett mellképe. Ezek csaknem száz évvel István király születése előtt kerültek a földre. A híres tiszabezdédi tarsolylemezen a tipikus, indás, életfát ábrázoló motívum egy bizánci keresztet fog közre.

Kr. u. 950 körül két magyar vezér is megkeresztelkedett Konstantinápolyban: Bulcsú és Gyula. Bulcsú csak színleg tért meg, hazatérte után folytatta pogány életmódját. Gyula, Erdély fejedelme

azonban lélekben is megtért. Konstantinápolyból magával vitte Hierotheosz hittérítőt, aki sok erdélyi pogányt nyert meg az igaz hit számára. Ő keresztelte meg Gyula leányát, Saroltot is. Gyula többet nem bocsátkozott harcba. A keresztény foglyokat szabadon engedte, és gondoskodott róluk. Az ő idejében több templomot is építettek a Maros mentén.

A 955-ös Lech-mezei vereség után a honfoglaló Árpád vezér unokáját, Taksonyt választják meg a magyarok fejedelmének. Taksony a szomszédos országokkal való megbékélés híve volt, és a kereszténység elterjesztése mellett is elkötelezte magát. Az ő idejében görög származású hittérítők terjesztették az Evangéliumot a magyarok körében, de Taksony a római pápához is követséget küldött.

971-ben Wolfgang einsiedelni bencés apát, a későbbi regensburgi püspök téríteni indult a magyarokhoz. Nem sokáig munkálkodhatott, mert alig ért Nyitrába, Pilgrim (Piligrin) passauai püspök hazahívta.

972-ben Géza fejedelem (Kr. u. 945-997), Taksony fia került az ország élére. Géza tovább erősítette a központi hatalmat és folytatta a pogány törzsi rend leépítését. Békét akart teremteni az országban, ezért tárgyalásokba kezdett a szomszédos tartományokkal. Bőkezűen bánt az idegenekkel, főleg a keresztényekkel, és ezt másoknak is rendelettel írta elő.

Géza pogányként nőtt fel, és eleinte pogányként élt. Az erdélyi Gyula leányát, a keresztény Saroltot vette feleségül.

I. (Nagy) Ottó német-római császár 972-ben missziós püspökké szenteltette Brúnó Sankt Gallen-i szerzetest a Mainz melletti Ingelheimben, aki azután német és szlovén hittérítők társaságában a magyarok közé indult Krisztus Evangéliumát hirdetni. Pilgrim leveleiből kiderül, hogy Brúnó és társai prédikálásának hatására ötezer magyar tért meg. Természetesen még más keresztények is voltak a magyarok lakta területeken, hiszen ott volt a meghódított területek keresztény lakossága és a magyarok keresztény hadifoglyai. Brúnó keresztelte meg Géza fejedelmet is egész udvarával együtt, valószínűleg az esztergomi fejedelmi palotában. 970 körül született fia, Vajk, az első keresztény vértanú, István nevét kapta a keresztségben.

Géza keresztény nevelést biztosított fia számára, és megfogadta, hogy alattvalóit is a keresztény hit szolgálatába állítja. A korabeli krónikákból egyértelműen kiderül, hogy Géza nem politikai okból és számításból vette fel a kereszténységet. Népe megtérítését is célul tűzte ki, ezért romboltatta le a pogány bálványimádás helyeit. Keresztény hittérítőket hívott Magyarországra, főleg német és cseh papokat. A nyugati kereszténységet akarta meghonosítani, de a görög hittérítőket is vendégül látta az udvarában.

Szent Adalbert (Kr. u. 956-997) prágai püspök többször is járt Magyarországon. Térített, keresztelt, templomokat szentelt. Géza fejedelem esztergomi udvarában is megfordult, ahol komoly hatást gyakorolt Istvánra. 994/995-ben Adalberttel cseh földről menekülő szerzetesek is jöttek az országba, akik a Szent Márton hegyén, ma Pannonhalmán, telepedtek le.

A magyarság szervezett térítése Géza idején kezdődött el. Ő építtette Esztergomban a székesegyházat, és ő kezdte meg a pannonhalmi bencés apátság építését 996-ban, ahol papokat és hittérítőket szándékozott kiképeztetni a magyar keresztény gyülekezetek számára.

Géza keresztény feleséget szerzett fiának: Henrik bajor herceg Gizella nevű leányát. 997-ben meghalt Géza, és István került hatalomra.

Mi akkor a szent király érdeme, ha nem ő térítette meg a magyarokat? Ő lett a keresztény király mintaképe Európában. Nemcsak intelmeiben megfogalmazott eszméivel, törvényeivel, hanem élete példájával is. Ezt kortárs ellenfelei is elismerték. Törvényei több könyörületet, keresztény szeretetet tükröznek, mint bármely más országéi. Intelmeiben kiáll minden ember alapvető egyenlősége, minden közösség nyelvi, kulturális önkormányzata és szokásainak tisztelete mellett, lényegében elutasítja a boszorkányság vádját, és meghagyja utódainak, hogy sohase vezessenek hódító háborút. Ellenfeleivel is könyörületes volt. Miután foglyul ejtette az ellene támadó német hadsereg katonáit, lefegyverzésük után megejtette az éhezőket, és hazaengedte őket. István megbocsátott annak is, aki orgyilkosként az életére tört.

A katolikus egyház megszervezése Szent István királytól a reformációig

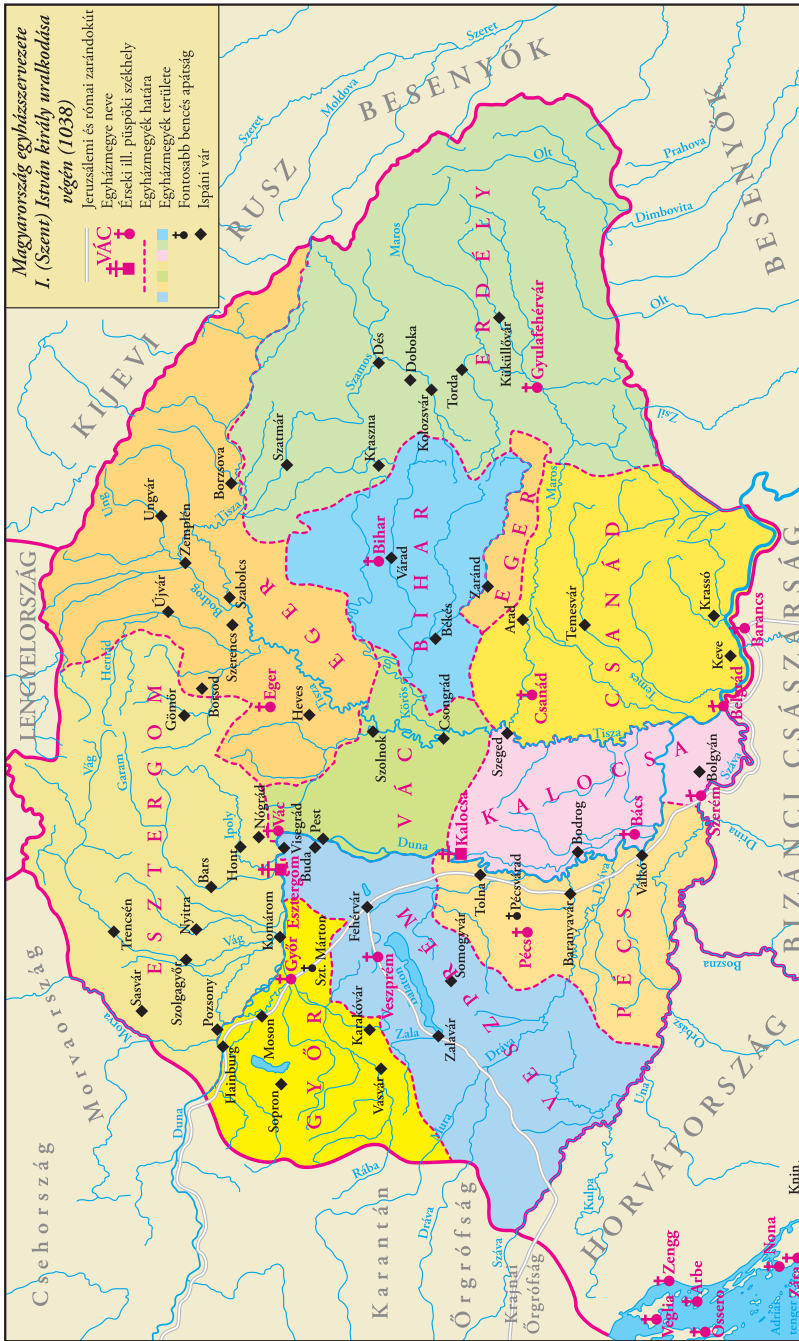
Szent István király a magyar történelem egyik legfontosabb személyisége: az első keresztény magyar király, a magyar állam megalapítója és a magyar keresztény egyház megszervezője.

997-ben, Géza fejedelem halála után Istvánt választották meg fejedelemnek. Istvánt az ezredfordulón, 1000 karácsonyán vagy 1001 Újév ünnepén koronázták királlyá Esztergomban a II. Szilveszter pápa által küldött koronával, ami azt jelentette, hogy a pápa őt független keresztény királynak ismerte el. Ezzel megalakult a független keresztény Magyar Királyság.

István a Kárpát-medence magyar törzseit vagy fegyverrel, vagy békés úton hajtotta uralma alá, a lázadásokat pedig leverte. Uralkodása alatt a magyar törzsek szövetségéből létrehozta az egész Kárpát-medencére kiterjedő keresztény magyar államot. Ennek területén félszáz királyi vármegyét és 10 püspökséget szervezett, templomokat építtetett. A 10 egyházmegye a következő: az esztergomi, a veszprémi, a kalocsai, az egri, a győri, a pécsi, a váci, a csanádi, a bihari és az erdélyi.

István a pogány szokásokat igazságos törvényekkel kiszorította, a kereszténységet pedig megerősítette. Ugyanakkor megparancsolta, hogy országában minden tizedik falu templomot építsen. Valószínű, hogy azok közt a falvak között kell keresnünk a 10 falut, melyek szerepelnek a háromszáz évvel későbbi pápai tizedjegyzékben. A feltételezések szerint ezen templommal és plébániával rendelkező helységek közül egyik-másik már a magyarok bejövetele előtt is kis keresztény közösséget alkothatott.

A későbbi szatmári egyházmegye területe a középkorban az egri és az erdélyi püspökséghez tartozott. Ezt két eset is bizonyítja. 1288-ban hosszas vita után eldőlt, hogy az ugocsai (sárvári) főesperesség az erdélyi, és nem az egri egyházmegyéhez tartozik. Ennek a köz-



pontja Németi, és a város mindenkori plébánosa az erdélyi egyházmegye meszesen túli püspöki helynöke. 1343-ban Németinek egy plébánosa van. Ezt a plébániát IX. Bonifác pápa 1404-ben kivette az erdélyi püspök joghatósága alól, és az esztergomi érsekség főhatósága alá rendelte, amely rendelkezést 1464-ben II. Pius pápa is megerősítette. A két egyházmegye közötti vita a máramarosi főesperesség esetében is megjelenik, hiszen a lakatlan területek eredetileg az erdélyi egyházmegyéhez tartoztak, de a telepések származási helyükre vonatkozóan az egri egyházmegyéhez tartoztak. 1346-ban pont kerül a vita végére, és Máramaros az egri egyházmegyéhez kerül.

A XIII. század elejéről tudomásunk van az erdödi főesperességről is, amelynek a papja Ábel főesperes (1215). Neve szerepel a „Várad regestrum”-ban egy tüzesvaspróba esetében. Az esperesség a XIV. század elejére egyesül a szatmári főesperességgel, amelyről 1213 óta vannak írásos adataink.

1331-ben XXII. János pápa elrendelte, hogy a Szentföld felszabadításáért folytatott háború költségeinek fedezésére minden plébános, főesperes, prépost és apát hatévenként jövedelmének egytizedét a kiküldött pápai tizedszedőknek köteles volt beszolgáltatni. Ennek alapján megállapítható, hogy a későbbi szatmári egyházmegye területén az 1332-1337. évi pápai tizedjegyzék alapján már több mint száz plébánia volt. E tizedjegyzékben a következő plébániák szerepelnek (zárójelben a helység mai elnevezése, amennyiben az akkori megnevezés a maival már nem egyezik):

A szatmári főesperességben 38 plébánia szerepel: *Batur* (Nyírbátor), *Bemey/Bermey* (Börvely), *Bere*, *Bezuge/Rezuge* (Reszege), *Bogus* (Csengerbagos), *Bozuka* (Bocsonka), *Chahal/Chahi* (Nyírcsaholy), *Chegan/Chegen* (Cégény), *Damanhida/Domanhida* (Domanhida), *Dengled/Denkuleg* (Dengeleg), *Dub* (Szamosdob), *Endrid/Dendred/Sydred* (Érendréd), *Erdud/Ordend* (Erdőd), *de Ers* (Derzs), *Gebe*, *Imanusi* (Kántorjánosi), *Karasov/Crassov* (Krassó), *Karul* (Nagykároly), *Kuchurd/Kuthurd* (Kocsord), *Mada*, *Mathe/Mathee* (Mátészalka), *Mezenpetri* (Mezőpetri), *Mochtin/Mochin* (Nagymajtény), *Nomen/Nouem* (Vásárosnamény), *Omocho* (Amac), *Pechun-*

haza/Petunhaza/Potunhaza (Petneháza), *Perechum* (Patóháza), *Pyskaros/Pystarkus* (Piskárkos), *Sadan/Gadan* (Zsadány), *Toch* (Tagy), *Tykuch/Tyukus* (Tyukod), *Usuari* (Batizvasvári), *Vsuan/Vosnar* (Nyírvasvári), *Vasyan* (Varsány), *Vetes/Vetus* (Vetés), *Voda* (Vada), *Vwuar* (Óvári), *Zathmár/Zotmár* (Szatmár).

Az ugocsai főesperességben 21 plébánia szerepel: *Beech/Bech/Bechech* (Szamosbecs), *Byrend* (Berend), *Chegeld/Cheud* (Csegöld), *Chiztakerek/Chyzaeberuk/Chyzeaberug* (Tiszaberek), *Gachal* (Gacsály), *Garmath* (Fehérgyarmat), *Geech* (Nagygéc), *Holmi/Holmy* (Halmi), *Kulchey* (Nagykolcs), *Lazar* (Lázári), *Nemtii/Nempty* (Németi) *Nomen* (Kisnamény), *Ordo/Ordov/Ordow* (Feketeardó), *Palad* (Nagypalád), *Pilike/Penge* (Penyige), *Rosal/Basal* (Rozsály), *Saar/Zar* (Sár), *Sasi/Zazi* (Szászfalu), *Uylak/Ujlak* (Szamosújlak), *Vosnam/Vasyan/Vyasi* (Batizvasvári), *Zekeres* (Nagyszekeres).

Az ungi főesperességben 21 plébánia szerepel: *Batwa/Patova/Patwa* (Bátfa), *Bes/Bees/Vetsch* (Bécs), *Kostolch* (Budaháza), *Zeaczlócz* (Császlóc), *Checher* (Csicsér), *Rozka/Ruska* (Dobóruszka), *Gehren* (Gerény), *Keriz* (Kérés), *Mathoz* (Matyóc), *Copus/Kakus/Bakus* (Nagykapocs), *Eor/Hour/Hewr* (Ördarma), *Paland/Palag* (Palágy), *Palouch/Polock* (Pálóc), *Rat/Brat* (Ráth), *Scurta/Strute* (Szürte), *Zelemench* (Szelmenc), *Zeretua/Zirztwa* (Szeretva), *Tornocz/Tornotha/Tornoucha* (Tarnóc), *Tuba/Tyba/Thiba* (Tiba), *Hungvar/Hungruar* (Ungvár), *Zinna* (Szenna)

A beregi főesperességben 25 plébánia szerepel: *Bodulo/Bodolon/Bodulov* (Badaló), *Barlabas/Barasbach* (Barabás), *Berek* (Bereg), *Doroth/Dorouch* (Beregdaróc), *Luprechthaza/Lomport-haza* (Beregszász), *Borsoa* (Borsova), *Bulchu/Bolthu* (Búcsú), *Charuda/Charuvoda* (Csaroda), *Derczen* (Derczény), *Fornos*, *Golyanus* (Gelényes), *Kikes* (Kigyós), *Maroky* (Márokpapi), *Kazun* (Mezőkaszony), *Munkas* (Munkács), *Musay/Muse* (Muzsaly), *Bygan* (Nagybégány), *Bresztov* (Nagybresztó), *Dobrun/Dobron* (Nagydobrony), *S. Nicolae* (Szent Miklós), *Zernye/Zirnye* (Szernye), *Torpa* (Tarpa), *Dyodor/Thihelo* (Tivadar), *Athia* (Vámosatya), *Wari* (Vári).

A máramarosi főesperességben 20 plébánia szerepel: *Syguet/Ziget* (Máramarossziget), *Huzt/Hust* (Huszt), *Longo Pratum* (Hosszúmező), *Tocho/Teucev* (Técső), *Visk, Hugatha* (Sugatag falva), *Batas/Bathas* (Batár), *Rakaz, Ordow* (Szőlősvégardó), *Hihel* (Tiszaújhely), *Apa, Wyduary* (Udvari), *Megyese/Medies* (Aranyosmeggyes), *Sarkuz* (Sárköz), *Syner* (Szinérváralja), *Nova Plantatio* (Avasújváros), *Eremita* (Kőszegremete), *Lapus* (Láposbánya), *Rivulus Dominarum* (Nagybánya), *Medius Montis* (Felsőbánya)

A szerzetesrendek is korán megtelepedtek ezen a vidéken. A következő szerzetesrendek ismertek (zárójelben a feltételezett letelepedési évük):

Bencés szerzetesrend: Sárvár (1040), Kaplony (1080), Cégény (1181), Császló (1342 előtt), Gerény, Ákos – ebben az időszakban nem tartozott ugyan a szatmári főesperességhez, de ma területileg az egyházmegye része.

Premontrei rend: Okrai (Olcsva-Apáthi) prépostság (1241 előtt).

A *Domonkos rend* képviselve volt mind a férfi, mind a női ággal. A *férfi szerzeteseknek* rendházaik voltak: Nagypeleske (1234), Beregszász (1327), Németi (1340 előtt). A *domonkos nővérek* két helyen működtek: Németi (1339 előtt) és Beregszász.

A *ferences szerzetesek* kolostorai a középkorban: Németi (1316 előtt), Beregszász (1380 után), Nagybánya (1438), Aranyosmeggyes (1500 táján), Nagyszőlős (1516).

Pálos szerzetesek: Jánk, Szamosveresmart (1302), Beregújfalu határában (1329), Beregszász, Alsóremete (1329), Munkács (1329), a Túr folyó mentén (1339), Remetemező, Cheren (ma ismeretlen máramarosi helység), Huszt, Kökényes, Máramarossziget, Técső, Eszeny (1358), Tarpa, Pálosremete (1363), Szerednye (1380 előtt), Ungvár (1384), Tiszaberek (1486 táján).

Templomos lovagok: Nagybánya, Vezend (1262 előtt), Ökörítő (1265), Szerednye (1314-ben megszűnt).

Johannita lovagok: Beregszász, Arad (Ung vármegye), Vezend (1327 táján).

Az egyre növekvő középkori hitéletre utalnak az egyház által fenntartott iskolák és kórházak.

Minden plébánián kötelező volt, hogy a plébánosok iskolát tartsanak fenn. A plébános sokszor a saját lakásán tanította a gyermekeket; a tanítás ingyenes volt. A szerzetesi rendházak mellett is gyakran működött iskola. A domonkosok iskolájáról tudunk Németiben és Beregszászon. A ferenceseknek iskolájuk volt Németiben, Nagybányán, Aranyosmeggyesen és Nagyszőlősön, míg a pálosoknak Jánkon, Remetemezőn és Beregben.

A szegény- és a betegápolás a középkorban az egyház feladatkörébe tartozott. Az egyházi vagyon negyedrésze szolgált erre a célra. A szerzetesek is felkarolták ezt a feladatot, és adataink vannak, hogy Németiben a domonkosoknak, Szatmáron és Aranyosmeggyesen a ferenceseknek volt kórházuk. Az e területekre letelepedett templomos és johannita lovagok egyik célkitűzése a betegápolás volt, így feltételezzük, hogy az ő rendházaikban is működhetett szervezett betegápolás.

Mind a plébániák száma, mind a szép számban jelen lévő szerzetesi és más egyházi intézmények azt tanúsítják, hogy a szatmári egyházmegyét felölelő területen a reformációt megelőzően virágzó hitélet volt.

A reformációtól az egyházmegye alapításáig

A XVI. század elején különböző mozgalmak indulnak el, amelyek célja, hogy a katolikus egyházat megreformálják. *Martin Luther* ágoston-rendi szerzetes 1517. október 31-én a búcsúk körül kialakult teológiai vita kapcsán 95 tételében fogalmazza meg mindazt, amit a katolikus egyházban változtatni szeretne. Ezzel elindult egy hosszú folyamat, amely a nyugati kereszténység szakadásához vezetett. Luther mellett *Jean Calvin*, valamint *Ulrich Zwingli* is új tanítást hirdettek.

A reformáció tanainak terjedése a magyar nyelvterületen a mohácsi vészt megelőzően csekély mértékű volt. Mivel a mohácsi csatában (1526) szinte az összes katolikus püspök meghalt, újakat pedig VII. Kelemen pápa nem nevezett ki, a pásztor nélkül maradt

nyáját könnyű volt az új tanításról meggyőzni. Előbb a lutheri, majd a kálvini tanok kezdtek elterjedni. Ehhez különösen is hozzájárultak a külföldi egyetemekről hazaérkező diákok, akik már ott megismerkedtek az új vallással, és azt itthon terjesztették.

Szatmár vármegyében már az 1540-es évek elején megjelent az új tanítás és vallás. Az új tanok terjedését a földesurak áttérése könnyítette. Különösen a bélteki Drágffy család volt az új vallás terjesztésének egyik előmozdítója. A Szatmár vármegyei reformáció 1570-re befejeződött. Ebben az évben már csak a következő helységekben van katolikus plébánia: Csenger, Gacsály, Halmi, Jánosi, Kispeléske, Kökényesd, Méhtelek, Sárköz, Tunyog, Újlak és Vetés. Antonio Possevino pápai legátus 1583-ban az egri egyházmegyeről azt a jelentést küldi, hogy jó ha 6 pap maradt meg a katolikus hitben. Ez a jelentés is bizonyítja a reformáció széles körű elterjedését.

A Tridenti Zsinat (1545-1563) a katolikus egyház megújulását, a hittételek pontos megfogalmazását tűzte ki célul. Ebben az időben (1541) alapítja meg Loyolai Szent Ignác a Jézus Társasága (jezsuita) szerzetesrendet, amelynek egyik célja képzett szerzeteseken keresztül terjeszteni az egyház hiteles tanítását. A zsinat és a jezsuita rend hatására elindult katolikus megújulás térségünkben is a katolikus hit újbóli megerősödéséhez vezetett. Tény, hogy a katolikus megújulást vidékünkön a bécsi császári politika is szorgalmazta, de ez nem lett volna eredményes, ha nincsenek olyan katolikus egyházfők, mint Forgách Ferenc, Pázmány Péter, Lósy Imre, Lippay György, vagy Szelepcsényi György.

A leendő egyházmegyénkben Pázmány Péter esztergomi érsek, bíboros az, aki elindította a katolikus újjáéledést. Pázmány Nagyváradon született, és ez is ösztökélhette őt, hogy a szomszédos területeket a katolikus egyháznak újra megnyerje. Nagyszerű író és szónok volt. Olyan főúri családokat térített vissza, mint a Homonnaiak és a Károlyiak. Területünkön jezsuiták telepedtek le Homonnán (1613), Nagykárolyban (1635), Szatmáron (1636), Ungváron (1646), Nagyszőlősen (1651), Ecseden (1683) és Nagybányán (1692). Missziót vezetnek Felsőbányán és Szinérváralján.

A jezsuita rend mellett megtelepednek a minoriták Nagyszőlőssön (1668), Nagybányán (1687), a ferencesek Kaplonyban (1719), piarista szerzetesek Nagykarolyban (1725) és Máramarosszigeten (1730), pálosok Mocsáron (1767-1783, Ungvár mellett). A pálosok a jezsuita rend eltörlését követően (1773) átvették a gimnázium irányítását Szatmáron és Ungváron.

Az 1804-ben megalakult egyházmegye területén - Telekessy István egri püspök közlése szerint - 1699-ben 10 egyházmegyés pap és 4 szerzetes pap működött. Ebben az időben a katolikusok helyzete még nagyon szomorú.

Vidékünkön a török és tatár betörések, a pestisjárványok (1710, 1719, 1739-1742), ill. a Rákóczi féle szabadságharc következtében egész falvak néptelenedtek el. Ezért a Rákóczi-szabadságharcot (1703-1711) követően gr. Károlyi Sándor hatalmas kiterjedésű birtokain szükség volt munkaerőre, így engedélyt kapott a bécsi udvartól, hogy katolikus sváb telepéseket hozzon birtokaira. A Duna forrásvidékéről származó sváb telepések szívesen jöttek, mert a spanyol örökösödési háború (1701-1714) és többéves szárazság miatt őshazájukban súlyos ínségben éltek. A telepítés 31 helységbe történt. Az első telepítés 1712-ben Nagykaroly, Kaplony és Csanáros helységeiben volt.

Nem csupán svábok települnek be a leendő egyházmegye területére, hanem – elsősorban Máramarosba – a század második felében ausztriai német nyelvű telepéseket is hoznak. Az új telepések katolikusok voltak, és így ezen a vidéken újra komolyabb számban éltek katolikusok. A telepítést követően 1719-1799 között 30 plébánia alakult meg.

Gr. Eszterházy Károly egri püspök idején (1761) már 32 egyházmegyés pap és 6 szerzetes pap működött a későbbi egyházmegyénk területén. 1789-ben pedig már 56 egyházmegyés pap gondoskodott 25.283 hívő lelki üdvösségéről.

Egyrészt a nagy távolságok (az egri egyházmegye abban az időben olyan hatalmas területet ölelt fel, mint a mai Magyarország), másrészt a hívek számának megnövekedése indokoltta az új egyházmegye megalapításának gondolatát. Ez már a XVIII. század elején felvetődött, de csaknem egy évszázadnyi időre volt szükség,

míg ez megvalósulhatott. Három törekvést ismerünk az egyházmegye megalapítására:

1. Erdődy Gábor Antal egri püspök már 1733. január 18-án felterjesztette a bécsi udvarnak az új egyházmegye alapításának a tervét. E szerint az új egyházmegye: Bereg, Szabolcs, Szatmár, Ugocsa, Zaránd és Máramaros vármegyéket ölelné fel. Az egyházmegye központjának Nagybányát javasolta, püspöknek pedig Kiss János nagyprépostot. 1733. február 15-i dátummal keltezett levelében III. Károly császár helyesli a püspök tervét, hogy a hat vármegye külön püspökséget alkosson. Miután a püspök kipuhatolta a bécsi udvar véleményét, a Szentszékhez fordult. XII. Kelemen pápa 1734 áprilisában kelt válaszában készségesnek mutatkozik az új egyházmegye felállítására, de szükségesnek tartja az egri székeskáptalan hozzájárulását is. A káptalan viszont esküjére hivatkozva ellenzi az egri egyházmegye feldarabolását, mondván ők az egyházmegye egységének megőrzésére tettek esküt. A püspök személyes befolyása sem tudta a káptalan véleményét megváltoztatni.

2. 1744-ben, a püspök halála után egy névtelen beadvány is szorgalmazza az új püspökség megalapítását. Mária Terézia az ügy kivizsgálására a kalocsai érseket kérte fel, aki megtudva a székeskáptalan újabb tiltakozását, felmentését kéri e feladat alól, mondván, hogy nem ismeri az egri egyházmegyei viszonyokat, ill. a korábbi felhatalmazást XII. Kelemen pápa adta, aki időközben elhunyt, így az már nincs érvényben.

3. II. József a centralizálásnak volt a híve, ezért nem volt szándékában új egyházmegyét létrehozni, de 1787. szeptember 21-én a helytartótanács útján felkérte az egri püspököt, hogy Bereg, Ugocsa, Máramaros, Szatmár és Ung vármegyék részére szervezze meg az ún. külső helynökséget. Ennek központja Nagybánya vagy Szatmár legyen, de ha a püspök alkalmasabb várost ismer, ő azt is elfogadja. Eszterházy püspök nem lépett semmit e téren. 1788. február 23-án újabb felszólítást kapott, hogy nyolc napon belül terjessze fel javaslatát Bécsbe. A püspök levélben válaszol a felszólításra: a kanonokok ellenzik a császár kezdeményezését. A császárt a válasz nem elégti ki, és sürgeti a helynökség létrehozását, különben ő maga fogja



a helynököt kinevezni. Az ügy komolyságát látva, a püspök haladékokat kér, hogy bejárhassa a vidéket. A püspök, bejárva a vidéket, Szatmárt javasolja a helynökség központjának, helynöknek pedig Tajer György egri kanonokot szemelte ki. A javaslatot II. József 1789. március 11-én elfogadta. A császár a következő évben meghalt, halála előtt minden rendelkezését visszavonta - kivéve a türelmi rendelkezést, valamint a plébániák rendezésére vonatkozókat -, ezért a püspök nem tartotta magát kötelezve a helynökség megalapítására.

Az egyházmegye megalakulásától a trianoni békekötésig

1804. március 23-án II. Ferenc Habsburg császár és magyar apostoli király az egri püspök halála után, a püspöki széküresedés idején, a hatalmas egri egyházmegyét három részre osztja: Eger központtal létrejön az egri érsekség, Szatmárnémeti és Kassa központtal pedig két új egyházmegye. A Szatmári Egyházmegye öt vármegye területét öleli fel: Szatmár, Máramaros, Ung, Ugocsa és Bereg vármegyét, valamint egy szabolcsi települést. A császári alapítást VII. Pius pápa 1804. augusztus 9-én keltezett pápai bullájával szentesíti.

Az egyházmegye alapításakor területén 63 plébánia működik, mintegy 50.000 hívővel:

Szatmári főesperesség (30): Szatmárnémeti Székesegyház, Alsó-homoród, Barlafalu, Csanáros, Csenger, Erdőd, Fehérgyarmat, Felsőbánya, Fernezely-Felsőkohó, Giródtótfalu, Jánk, Kaplony, Krasznabéltek, Krasznasándorfalu, Láposbánya, Mezőfény, Mezőpetri, Miszbánya, Nagybánya, Nagykároly, Nagymajtény, Sárközújlak, Szamosdara, Szaniszló, Szatmárcseke, Szinérváralja, Töketerebes, Vállaj, Vitka, Zajta.

Beregi főesperesség (5): Munkács, Bárdháza, Beregszász, Mezőkaszony, Sárosorosi.

Máramarosi főesperesség (11): Máramarossziget, Aknasugatag, Dombó, Huszt, Kobola-Pojána, Körösmező, Nagybockó, Németmokra, Rónaszék, Tés ő, Visk.

Ugocsai főesperesség (6): *Tiszaújlak, Fancsika, Királyháza, Kökényesd, Nevetlenfalu, Túrterebes.*

Ungvári főesperesség (II): *Ungvár, Csicsér, Dobóruszka, Felsődomonya, Jenke, Kistráth, Őr, Pálóc, Szenna, Tiba, Vinna.*

A püspökség létrehozásával gondoskodni kellett annak működtetéséről, illetve a feladatainak ellátásához szükséges anyagi javak előteremtéséről is. Ezt részben Bereg és Szatmár megye egyházi tizede fedezte.

Egy olyan vegyes vallású térségben azonban, amilyen az öt vármegye volt, s olyan természeti körülmények között, amilyenek között e megyék településeinek a lakói gazdálkodtak, a tizedbevétel a legszükségesebb kiadásokat sem fedezte. Új plébániák létrehozását, templomok építését, katolikus népiskolák szervezését, a szaporodó egyházi kiadványok pénzszükségletének fedezését, a gimnázium, a líceum és szeminárium működtetését, a püspök és kanonokok utaztatását, képviselőtét, a szegényház, ispotály és leánynevelő intézet fenntartását a tizedbevételekből már nem lehetett megoldani. Ugyanakkor Szatmárnémetiben a püspöki intézmény alapjait is le kellett rakni. Ezért a Bihar megyei Szentjobb, a Heves megyei Tiszahalász – később Újlőrinc háza – Kisköre, Kömölő, Poroszló, Sarud és Tiszanána földesúri jogát kapta meg a püspökség. E falvak földesúri haszonvétele és jobbágyszolgáltatása 1804-et követően a szatmári püspökségre szállt. Az első négy szatmári püspök megkapta a szentjobbi apáti címet és annak jövedelmét, hogy az alakuló egyházmegye anyagi hátterét biztosíthassák.

Br. Fischer István (1804-1807)

Az első szatmári püspök a nagyszalantnyai születésű báró Fischer István lett. Az ő feladata volt az új egyházmegye megszervezése. Nem volt könnyű dolga, mivel Szatmárnémetiben még lakása sem volt. Átmenetileg Erdődre költözött, ahol a Károlyi család a várkastélyban biztosított számára lakóhelyet.

Sürgős feladatává vált, hogy lakóhelyet készítsen magának. Az 1773-ban feloszlott jezsuita rend egykori lakóházat megvásárolta, kiigazította, egyik szárnyát újjáépíttette. A püspöki palota részére telket vett, és 1807-ig felépíttette annak jobb szárnyát. Ő maga azonban továbbra is Erdődön maradt, és az épületet átadta a szemináriumnak. Ugyanakkor vásárolt még néhány telket is. Megalapította a Szatmári Püspöki Líceumot (1804), a Nagyobb Királyi Gimnáziumot (1807) és a Szatmárnémeti Püspöki Szemináriumot (1804-ben indult a filozófiai kurzus, 1806-tól a teológia).



BR. FISCHER ISTVÁN

Az egyházmegye alapításakor az egri egyházmegyéből 6 líceumi diákot és 14 papnövéndéket vett át a püspök. A püspök három év alatt összesen 9 új papot szentelt egyházmegyéje számára, 15 papja meghalt.

A város nagytemplomát, amely az egyházmegye alapításakor székesegyházi rangot kapott renováltatta, meghosszabbította és magasabbra emelte. Püspökségének három évében öt új plébániát alapít: Kálmánd (1804), Szerednye (1805), Borsabánya és Nagyzalacska (1806), valamint Józsefháza (1807). Egyházkormányzati intézkedése folyamán 1805-ben a szatmárhegyi és a nagykárolyi esperességeket újrendezte, és három esperességbe osztotta: erdődi, nagykárolyi és nagybányai kerületekre. A következő évben az erdődi esperességet kettéosztotta: erdődi és szatmári kerületre. 1805-ben az egyházmegye védőszentjéül választotta Szent István királyt.

Báró Fischer Istvánt 1807. június 27-én kinevezték egri érsekké. Az új püspök kinevezéséig **Kovács Flórián** székeskáptalani helynök irányította az egyházmegyét.

Klobusiczky Péter (1807-1821)

Az új szatmári püspök Klobusiczky Péter lett, aki az egyházmegye területén, Fehérgyarmaton született. Eredetileg jezsuita szerzetes volt, de a rend feloszlata után egyházmegyes papi szolgálatot vállalt. Elődje, br. Fischer István szentelte püspökké 1808. február 21-én az egri bazilikában. Ő maga is az erdődi várban kapott lakóhelyet. Nehéz időben foglalta el a szatmári püspöki széket. A király a Kancellária és a Helytartó Tanács révén beleszólt minden egyházi intézkedésbe. Ugyanakkor háborús idők jártak.



KLOBUSICZKY PÉTER

Napóleon megtámadta Ausztriát. Súlyos adókat kellett fizetni a bécsi udvarnak, hogy abból a katonai terheket fedezzék. 1809-ben a papírpénz értéke csökkent, mivel nem volt fedezete. 1816-ban a kiáradt Szamos, majd a következő évi nagy szárazság következtében a nép éhezett. Klobusiczky püspök a bajbajutottak megsegítésére sietett, de annyira eladósodott, hogy csak kalocsai érsek korában tudta tartozásait kiegyenlíteni.

Ebben a nehéz időben a püspök elsősorban mély lelki életéből merített erőt a terhek viseléséhez, és híveit is a lelki élet megélésére buzdította. Nepomuki Szent János tiszteletének, és ezáltal a szentgyónás szentségének nagy apostola volt. Klobusiczky püspök rendelte el a farsangi engesztelő szentségimádást, és azt, hogy egyházmegyéjében az Úr Jézus halálának emlékére minden pénteken du. 3 órakor harangozzanak. A hívek vallás erkölcsi életének megjobbulását szorgalmazta.

Klobusiczky püspök építő főpásztor is volt. A Székesegyházban befejezte az emeletesnek tervezett két sekrestye építését és a kriptát. 1820-ban elkészült az orgona is. A kanonoki stallumot és a kispapok padjait szintén az ő idejében készítették. Fölépítette a püspöki palota bal szárnyát.

A püspöknek gondja volt a káptalani lakásokra is. A hat tagból álló káptalan két tagjának volt szállása, hiszen egyikük a teológia rektora, másikuk pedig a székesegyház plébánosa volt. A nagyprépost, az olvasó-, éneklő- és az örkanonok szállásáról kellett gondoskodni. A nagypréposti lakást 1809 után fejezték be. A három kanonok lakása sok nehézség árán, 1822 nyarán elkészült.

Nagyon jól tudta, hogy nem csupán Szatmárnémetinek, hanem az egész egyházmegyének a püspöke. Ezért 1812-ben és 1819-ben kánoni látogatást (*visitatio canonica*) tartott az egész egyházmegyében. Így akarta híveit és egyházmegyéjét minél jobban megismerni.

Az ő püspökségének idejéből, 1814-ből maradt meg az egyházmegye első név- és címtára. Ennek alapján a római katolikus hívek száma a következőképpen oszlott meg az öt főesperességben: Szatmár: 26 504; Bereg: 5 146; Máramaros: 6 950; Ugocsa: 2 624; Ungvár: 15 638. Összesen 56 862. Ekkor 72 plébánia működött az egyházmegyében.

1821. szeptember 23-26 között megtartotta a Szatmári Egyházmegye első zsinatát. Ezen a káptalan, az esperesek, a lelkipásztorkodásban jelen lévő szerzetesek előljárói és a teológiai tanárok voltak jelen. Sajnos a zsinat jegyzőkönyvei az idők folyamán eltűntek.

Az ő püspöksége idején új templomok épültek: Alsóhomoródon (1808), Felsődomonyán két kápolna is épült (1809), Németmokrán (1812), Mérken (1813), Kőrösmezőn (1814), Csomaközön (1815), Kiskaposton (1815), Nyírcsaholyban (1817), Szakaszon (1817), Rónaszéken (1817). A püspök több helységet plébániai rangra emelt: Nagyberezna (1807), Felsőschönborn (1807), Felsővisó (1810), Rahó (1810), Szatmárcseke (1818, 1841-ben újraalapították). Az ő működése idején templomot nagyobbítanak Szennán (1808), Kisráton (1809) és Krasznabélteken (1818).

A püspöknek gondja volt az oktatásra is. Az elődje által szervezni kezdett gimnáziumot 6 osztályosra bővítette, 1816-ban új épületbe költöztette. A kétosztályos líceumot a papnevelésben helyezte el, s oda világi pályára készülő ifjakat is felvett. A papnevelde számára átengedte a régi kaszárnya helyén épülő püspöki palotáját. Konviktust tartott fenn a vegyes házasságban született, és a tanulni vágyó szegény gyerekek számára.

A püspök áldásos munkáját nem tudta az egyházmegyében befejezni, mert 1821. december 18-án kinevezték kalocsai érsekké. Klobusiczky Péter 1822. június 7-én távozott el egyházmegyéjéből.

Az egyházmegyes papok száma megnőtt az ő püspöksége idején, 73 papszentelés mellett mindössze 20 pap hunyt el.

Kovács Flórián (1821-1825)

A megüresedett szatmári püspöki székbe 1821. december 21-én a nagydaróci származású Kovács Flóriánt nevezik ki. 1822. július 22-én szentelték püspökké a szatmárnémeti Székesegyházban.

A kiváló szónokot és nagy tehetségű jogászt betegsége meggátolta tevékeny működésében. Nevét nem annyira alapítványokkal és építésekkel, hanem jó életpéldájával és nemeslelkűségével írta be az egyházmegye történetébe.

Püspöksége idején plébániát alapított Paposon (1822). Ő az első püspök, akit a szatmári székesegyház kriptájában helyeztek örök nyugalomra.



KOVÁCS FLÓRIÁN

Hám János (1827-1857)

A több mint egyéves széküresedést követően, 1827. május 25-én a gyöngyösi származású Hám Jánost nevezték ki szatmári püspökké. A püspökszentelésre csak a következő év március 16-án került sor Egerben, majd április 15-én hivatalosan is átvette az egyházmegyét.

Az egyházmegyében sok teendője akadt a püspöknek.

A város gondjai szembeötlöttek Hám püspöknek. *Szociális téren* a következő megvalósításait sorolhatjuk fel: 1830-ban letelepítette Szatmárnémetibe az Istenes



HÁM JÁNOS

Szent Jánosról elnevezett irgalmasrendi szerzeteseket, és gondjaikra bízta az 1834-1839 közt megépült Irgalmasrendi Kórházat. A sok kol-dus láttán 1834-ben idősgondozó intézetet nyitott, amelyet 1860-ban a város vezetősége kórházzá alakított át. Jótékonykodó nőegyletet is létrehozott. Az ő feladatuk volt a szegénygondozás segítése. Hám János *oktató-nevelő intézeteket* is létesített. A Klobusiczky püspök által alapított szerény konviktus bővítését 1828 novemberében befejezte. Alapítványt tett fiúkat befogadó konviktus megszervezésére. Katolikus elemi iskola, valamint tanító- és óvónőképzőt nyitott a városban. Külön gondja volt a papnevelő intézetben a megfelelő szintű oktatás: „A pap tudatlansága a nép veszte, szánalomra méltó az a nép – mondta –, amelyet tudatlan pap vezet.” Az ő idejében alakult meg a Mária Irodalmi Társulat (1856). A társulat tevékenysége az idők folyamán nagyon eredményes volt, mert a kor tévedései ellen nyíltan színre léptek, számos irodalmi alkotás hagyta el ezt a szellemi műhelyt.

Hám János *építő* püspök. Az ő idejében fejeződött be a püspöki palota építése. Megnagyobbíttatta (1833-1837) majd 1837. augusztus 20-án újraszentelte a szatmári székesegyházat. A régi templomhajókat kör alakban kibővítette, és kupolát építtetett a templomra. A két torony közé feltétette a Megváltó, Szent Péter és Szent Pál apostolok szobrait, a torony aljába elhelyeztette Szent István és Szent László szobrát, a toronyba 40 mázsás harang került. Új főoltárral és hat mellékoltárral gazdagította a templomot. 1844-ben elkészült a Kálvária templom, amelyet a XX. század elején át kellett építeni.

Férfi szerzetesek letelepítését tervezte az egyházmegyébe. A jezsuita rendet már 1835-ben le akarta telepíteni Szatmárnémetiben, de a rend megtelepedése csak 1851-ben valósult meg. A püspök tervei között volt a redemptorista, a melchitarista és a lazarista rend letelepítése is, de ezek az elképzelések nem valósultak meg. A ferences szerzetesek letelepítését Szatmárnémetibe tervezte, a rendházuk építése el is kezdődött, de a rend letelepítése csak 1913-ban valósulhatott meg. A katolikus temetőbe kápolnát építtet.

Szükségesnek látta női szerzetesrend letelepítését is, ezért 1842-ben letelepítette a Páli Szent Vincéről nevezett Irgalmas Nővérek Kongregációját. Templomukat, a Zárda-templomot 1846-ban szentelte fel. Hám János püspöksége idején a nővérek két iskolát vezettek Szatmárnémetiben: az elemi iskolát (1843) és a tanítóképzőt (1857).

A szent életű püspök új plébániákat alapított: Sárosroszi (1829), Aknaszlatina (1833), Mérk (1834), Márokpapi (1836), Lázári (1838), Csomaköz (1840), Császlóc (1841), Pusztadobos (1843), Remetevasgyár (1848), Nántú (1850), Turjaremete (1854), Nyírcsaholy (1857). Új templomok épültek: Székesegyház (1837), Irgalmas-rendiek (Mizeriek) kápolnája, Lázári (1838), Sárosroszi (1839), Szatmárcseke (1841), Pusztadobos (1841), Kálvária (1844), Zárda (1846), Császlóc (1846), Beregszász (1846), Nántú (1850), Mezőkaszony (1850).

1848-ban megzavarodott körülötte a világ. Eötvös József kultuszminister és V. Ferdinánd egyezkedése révén őt jelölték az 1847-ben elhunyt Kopácsy József helyébe az esztergomi érseki és Magyarországhercegprímási székébe. Rómából a forradalom miatt elmenekülő pápának azonban nem volt lehetősége méltóságában megerősíteni.

A forradalom és a szabadságharc időszakában **Linczy József** nagyrépost irányította az egyházmegyét. A primási kinevezéssel kezdődött el a püspök kálváriája: ő ugyanis nem volt politikus alkat. A forradalom és szabadságharc leverését követően, 1849. július 14-én a bécsi udvar közli vele, hogy az esztergomi érseki széket nem tekinti betöltöttnek. Lemondatása után Hám János visszatért Szatmárnémetibe, ahol nagy példamutatással vezette továbbra is egyházmegyéjét. Az egyházmegye fél évszázados fennállásának évében, 1854 húsvétján celebrálta az aranymiséjét. A szentség hírében halt meg, 1857. december 30-án. Linczy József nagyrépost temette 1858. január 7-én. A szomszédos püspökségek főpásztorai sorra beteget jelentettek, hogy távolmaradásukat ezzel igazolják. Nem akarták magukat kompromittálni az uralkodó és a bécsi körök kegyéből kiesett főpásztor temetésén való részvételükkel.

A szatmárnémeti székesegyházban van eltemetve. Szívét bebalzsamozva a Zárda templom kriptájában kegyelettel őrzik a nővérek. Az iránta hálás egyházmegye 1896-ban elindította a boldoggáavatási eljárását. Az ügy kivizsgálása 1898-óta a római Szenttéavatási Kongregáció hivatalában van.

Az 1991-ben alapított szatmári katolikus gimnázium az ő nevét viseli. 1999-ben a szatmárnémeti székesegyház előtt felállították bronzból öntött mellszobrát.



HÁM JÁNOS MELLSZOBRA

Dr. Haas Mihály (1858-1866)



DR. HAAS MIHÁLY

Hám János halála után az 1858. április 18-án kinevezett dr. Haas Mihály lett a szatmári egyházmegye püspöke. Haas püspök a szombathelyi egyházmegyében, a Vas megyei Pinkafőn született. Szentelése az esztergomi bazilikában történt 1859. február 13-án.

Püspöki tevékenysége idején, különös módon az iskolaügyet karolta fel. Alig másfél hónappal a püspöki kinevezését követően, sikerült újból letelepítenie Szatmárnémetiben a jezsuita rendet. A katolikus gimnázium vezetését rájuk bízta, majd 1863-tól a papnevelő intézet vezetését és a teológiai tantárgyak tanítását is, de a püspök

halálát követően 1868-tól ismét egyházmegyés papok vették át ezt a feladatot. 1859-ben új elemi leányiskolát nyitott Munkácson. Ennek vezetését a szatmári irgalmas nővérekre bízta. Ugyanebben az évben elrendelte a vasárnapi iskola megszervezését. Püspöksége idején számos katolikus iskola kezdte el működését. Az oktatás kérdésében járatos püspök – püspökké történt kinevezése előtt Pest-kerületi iskolatanácsos volt – tudta, hogy egyházmegyéje iskoláiban is csak jól (európai színvonalon) képzett tanárok és nevelők révén érhet el számottevő eredményeket, ezért tanárokat küldött külföldi szakképzésre.

Az ő idejében fejezték be a ferencrendiek szatmárnémeti kolostorát. A rend ekkor még nem telepedett meg a városban, ezért az épületet az irgalmas nővéreknek adta, akik abban beteggondozót és árvaházat nyitottak. Az intézet fővédnökségét Hildegarde főhercegnő vállalta, és a köztudatban ez az időközben plébániává alakult kolostor ma is e néven ismert. A nővérek sorra bekapcsolódtak a

szatmárnémeti, munkácsi, ungvári, beregszászi kórházak betegápoló munkájába. Plébániákat alapított: Szinfalu (1859), Mezőterem (1860), Ubrezs (1862), Lajosvölgyihuta (1863), Nagyszőlős (1863), Tövisfalva (1863), Szolyva (1863).

A Szentatya iránti tiszteletből bevezette egyházmegyéjébe a Szentszékeknek küldött évi támogatást, az ún. „Péter-filléreket”.

Haas püspök egyházmegyéjének új törvényeket alkotott. 1859-ben megalakította az egyházmegyei bíróságot, és kinevezte annak tagjait.

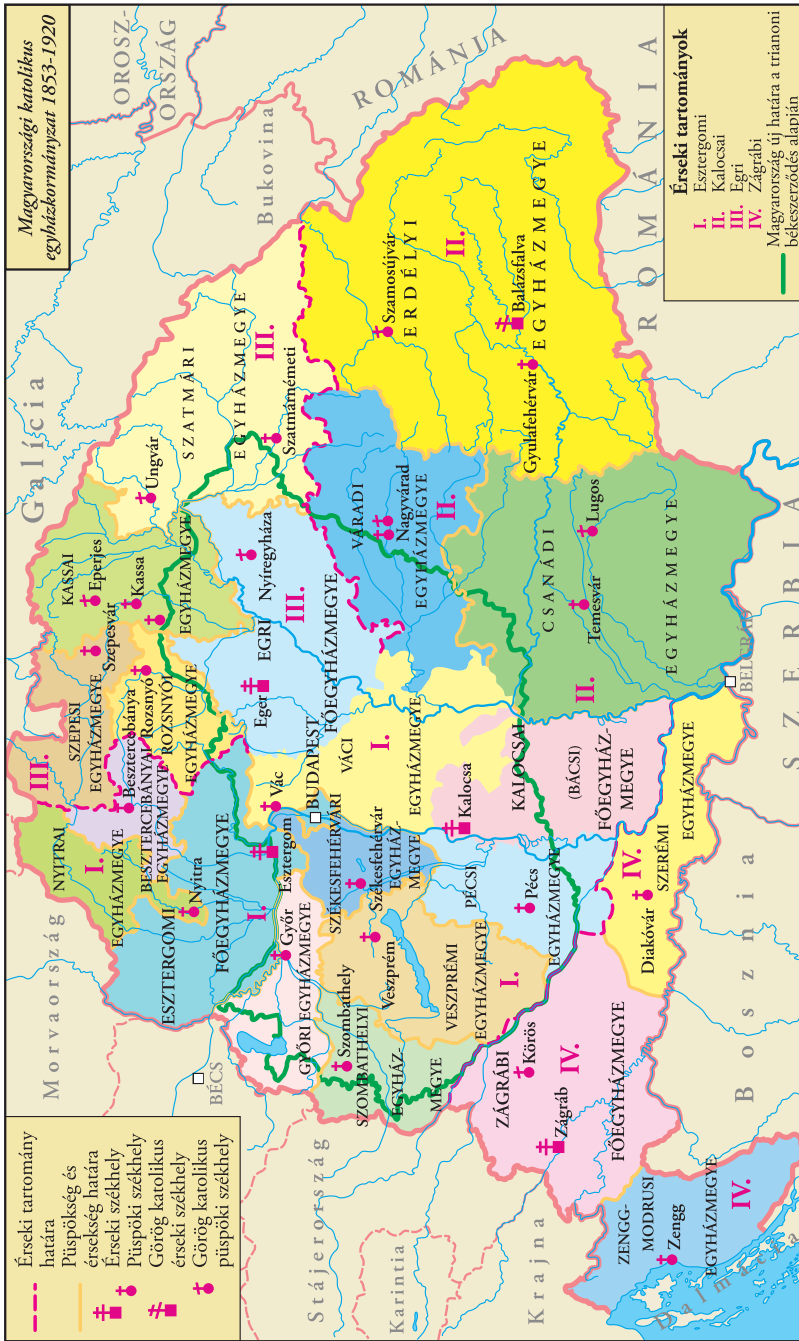
Mindössze 56 évesen halt meg, 1866. március 27-én. A szatmárnémeti székesegyházban helyezték örök nyugalomra.

Dr. Bíró László (1866-1872)

A Nagysomkúton született dr. Bíró László püspöki kinevezését sokan már Hám János halála után várták, mivel a szent életű püspök igazi támogatója és segítőtje volt (Hám püspök mellett találjuk esztergomi prímás-érsek korában, ill. ő volt jelen a püspök halálánál is). Püspöki kinevezése 1866. szeptember 14-én történt, szentelése pedig Bécsben, következő év április 11-én. Ő az egyetlen szatmári püspök, aki részt vett a Világegyház egyik egyetemes zsinatán. Az I. Vatikáni Zsinaton való felszólalásaival, mondja róla a történetírás, nagy tekintélyt szerzett a magyar püspöki karnak. A magyar püspöki kar tagjaihoz hasonlóan, ő sem várta meg a zsinat befejezését.



DR. BÍRÓ LÁSZLÓ



Követte Hám János példáját, és egyházmegyéjében kiemelt figyelmet szentelt a szegényeknek, árváknak, öregeknek és a tanuló ifjúságnak. Szatmárnémetiben megalapította az árva lányok intézetét, és 69 diák részére ösztöndíjat alapított, az egyházmegyei néptanítók, tanítónők és óvónők részére nyugdíjalapot hozott létre. Pártolta egyházmegyéjében a művészeteket.

1872. január 12-én halt meg, és a szatmárnémeti székesegyházban temették el. Az új püspök kinevezéséig **Némethy József** kanonok vezette az egyházmegyét.

Dr. Schlauch Lőrinc (1873-1887)

Dr. Schlauch Lőrincet 1873. március 17-én nevezték ki szatmári püspökké. Új-Aradon született, és a csanádi egyházmegye részére szentelték pappá. Püspökké szentelése 1873. szeptember 21-én, az esztergomi bazilikában történt.

Ő volt az, aki az egyházmegye igazgatásában törvényeivel és rendeleteivel rendet teremtett. Nyíltan állítható, hogy az egyházmegye legnagyobb törvényalkotó püspöke; doktori disszertációját is kánonjogból szerezte. Szabályozta az esperesi gyűlések és látogatások rendjét és szabályzatát, megszabta a kerületi espereseknek az esperesi ellenőrzés módját a plébánián és az iskolában. A plébániai pénztárvezetés módozatát is rendeletben szabályozta. 1885-ben utasítást adott a plébániai anyakönyvek szabályszerű vezetésére.

A római katolikus népiskolák részére tantervet, szabályzatot szerkesztett.



DR. SCHLAUCH LŐRINC

Az esperesi kerületeket újjászervezte. 1877-ben az ungi főesperességet három részre osztotta: felső-, közép- és alsóunги esperesi kerületekre.

A papság lelki életének elmélyítése végett 1886-ban bevezette az egyházmegyei papi lelkigyakorlatot, amelyet a jezsuita atyák vezettek. Az egyházmegye szellemi életéről is gondoskodott: megvásárolta a később róla elnevezett Bibliotheca Laurenziana könyvtárat (8541 könyv és 2358 füzet), és azt a szatmári egyházmegyének adományozta, gr. Károlyi Istvánnal közösen pedig létrehozta az irodalmat, tudományt, valamint művészetet szolgáló Szatmár megyei Széchenyi Társulatot.

A saját költségén építtette a szatmári székesegyház Lourdes-i kápolnáját.

Püspöksége idején új templom épült Márokpapin (1884), az ungvári templomot megnagyobbították (1880-1881), Halmiban visszaállította a plébániát (1874), Nagymadarászon plébániát alapított (1886), rendbehozatta az internátussal egybekötött tanítóképzőt.

Püspökségének idején, 1885-ben a szatmári egyházmegyében 93 plébánia működött, és 112.359 katolikus élt.

1887. április 8-án Schlauch püspököt kinevezték a nagyváradi római katolikus egyházmegye élére. Május 27-én búcsúzott el egyházmegyéjétől. Mint nagyváradi püspök 1893-ban kapta meg a legnagyobb egyházi kitüntetést, a bíborosi kalapot. 1902. július 10-én halt meg Nagyváradon, és végakarata szerint Temesváron, az általa építtetett kápolnában helyezték örök nyugalomra.

Meszlényi Gyula (1887-1905)

Meszlényi Gyula a fehér megyei Velencén született. Schlauch Lőrinc nagyváradi püspökké történt kinevezését követően, 1887. október 17-én nevezték ki szatmári püspökké. Szentelése a szatmárnémeti székesegyházban volt 1888. április 29-én.

Püspöki tevékenysége legfontosabb feladatának a lelki élet elmélyítését tekintette. Püspöksége kezdetén egyházmegyéjét Jézus Szent

Szívének ajánlotta. Terjesztette egyházmegyéjében a Rózsafüzér-társulatot és a Szent Család tiszteletét. Sürgette, hogy minden templomban állítsanak fel keresztutat. Szorgalmazta a szentek ereklyéinek a tiszteletét is.



MESZLÉNYI GYULA

Önálló lelkeszséget alapított Csapon (1890) és Nagysomkúton (1902), Mátészalkát pedig plébániái rangra emelte (1895). Az egyházmegye helyzetét felmérve megállapította, hogy tizenegy templom építésére van szükség. Ehelyett huszonnégy templomot épített, ill. alakított át, nemegyszer a saját költségén. Új templomokat építtetett: Királymező (1890), Lakárt (1890), Porubka (1891), Nagydobos (1892), Surány (1892), Mátészalka (1893), Nagysomkút (1896), Fekesháza (1896), Visk (1897), Szolyva (1900), Fernezely (1902), Csap (1903), Neventlenfalva (1903). Templomokat renováltak, átalakítottak: Nántú (1894), Halmi (1895), Bustyaháza (1895), Mátyfalva (1898), Nagymadarász (1900). Szatmárnémetiben elkezdték a Szent János templom építését, a székesegyházat pedig az egyházmegye centenáriumára restauráltatta és díszesebbé tette. A székesegyház carrarai márványból készült főoltára ebből az időszakból származik. 1904-ben felépítette, majd a városnak ajándékozta a ma is látható Tűzoltó-tornyot.

Külön gondja volt az iskolaügy. A saját költségén egészítette ki a szegényebben kereső tanárok fizetését. Négy új iskolát alapított, és hogy a szatmári katolikus elemi iskolát megmentse az államosítástól, magára vállalta a tanerők fizetését. Az iskola részére alapítványt hozott létre, biztosítva ezzel annak fennmaradását. Több mint egymillió forintot osztott ki iskolai és kulturális célokra.

Megkülönböztető figyelmet szentelt a szegényekre. Télen fát osztott nekik, a szegény iskolásoknak ruhát és csizmát biztosított. A zálogházból kiváltotta a szegények zálogtárgyait.

A szatmári irgalmas nővéreket gondjába vette, és püspöksége idején számos új helyre telepítette le őket. Elindította Hám János püspök boldoggáavatási eljárását.

A püspök kezdeményezésére 1889-ben létrejött a Szatmári Egyházmegyei Irodalmi Kör, amely célul tűzte ki az egyházmegyében levő irodalmi erők egyesítését, a katolikus szellem terjesztését, a katolikus meggyőződés, érzület és hitélet felébresztését, ápolását és megszilárdítását. 1891-ben létrehozta a Pázmány-sajtó néven ismert nyomdát. 1891-1892-ben a püspöki palotához építtette a könyvtár-részt. Ebben helyezte el elődjének könyvtárát, az ún. „Bibliotheca Laurenziana”-t. A könyvtár állománya ebben az időben már 11 939 kötet volt. Püspöksége idején indult el a „Heti Szemle” című politikai-társadalmi hetilap és számos könyv jelent meg, többek között a „A Szatmári Püspöki Egyházmegye Emlékkönyve fennállásának századik esztendejében (Schematismus Centenarius) 1804-1904”.

Sok helyen létesült katolikus legényegylet.

Püspökségének idejére esett az egyházmegye megalapításának századik évfordulója. X. Pius pápa a jubileumi évet az egyházmegye számára Szentévnnek nyilvánította. A jubileumi év minden vasár- és ünnepnapján minden templomban szentségimádást tartottak, néhány nagyobb ünnepre pedig a Szentatya teljes búcsút engedélyezett. A püspök a jubileumi szentévnben, 1904. szeptember 17-én Mária-pócson mutatta be aranymiséjét. Az egyházmegye legnagyobb jubileumi ünnepe december 8-án volt, Szeplőtelen Fogantatás dogmája kihirdetésének 50. évfordulóján. Ezen a napon adta át a püspök a bensejében megújított székesegyházat. Az ünnepségen a püspök megbetegedett, a szentmisét is félbe kellett szakítania. Ezt követően egészségi állapota állandóan romlott, egyházmegyéjét betegágyából irányította. 1905. március 12-én hunyt el, végakarata szerint a katolikus temető kápolnájának kriptájában helyezték örök nyugalomra.

Az új püspök kinevezéséig **Pemp Antal** prelátus lett a székeskáptalani helynök, és ő irányította az egyházmegyéjét.

Dr. Mayer Béla (1905-1906)

Dr. Mayer Bélát 1905. október 17-én nevezték ki szatmári püspökké. A Zomborban született főpap kinevezése előtt a kalocsai egyházmegye papja volt. Korán megbetegedett, és ezért szentelése előtt, 1906. június 27-én lemondott. Körlevélben köszöntötte a szatmári egyházmegye papjait és híveit, és egyben búcsúzott is tőlük: „Lelkiismeretem nem engedi, hogy mint teljesen roncsolt idegzetű ember, folyton ágyban fekvé vessek egy terjedelmes megyét, és végezzek lélekbe vágó, nagy horderejű teendőket, melyek még egy teljesen ép egészségű és fiatal erővel rendelkező főpapnak is összes lelkierejét igénybe vennék.” Az egyházmegyét továbbra is a székeskáptalani helynök, **Pemp Antal** vezette.



DR. MAYER BÉLA

Dr. Boromisza Tibor (1906-1928)

Dr. Mayer Béla lemondását követően a Kultuszminisztérium a későbbi hercegprímásnak, Csernoch Jánosnak ajánlotta fel a szatmári egyházmegyét, ő azonban egészségi okokra hivatkozva nem akart Esztergomtól megválni. Dr. Boromisza Tibor esztergomi egyházmegyes papot ebben az időben terjesztették fel esztergomi segédpüspöki kinevezésre. A megüresedett szatmári püspöki szék láttán őt találták a legalkalmasabbnak, ezért 1906. június 20-án I. Ferenc József osztrák császár és magyar apostoli király kinevezte őt szatmári püspökké. Szentelésére 1906. szeptember 30-án az egri bazilikában ke-

rült sor. Az idős püspök – kinevezésekor már hatvanhat éves volt – habár eleinte nehezen barátkozott meg egyházmegyéjével, annyit alkotott minden téren, hogy az iránta hálás egyházmegye - Fischer és Hám püspökök után - „a harmadik alapító” címmel tüntette ki. Az egyházmegye átvételekor 172 pap teljesített szolgálatot.

Boromisza püspök újjáépíttette, majd 1909. június 6-án fölszentelte a Kálvária templomot.



DR. BOROMISZA TIBOR

A nevelés, oktatás terén sokat alkotott a főpásztor. 1909-ben megalapította a Pázmány konviktust. Ennek gondolata már 1865-ben felvetődött, 1884-ben már 15, 1898-ban 22 diák részére tudtak bentlakást biztosítani, de a sok jelentkező láttán a helyiség kicsinek bizonyult. Ezért volt szükség az új konviktusra, amelyet a tisztviselőtelepen építettek. Az épületben kápolnát rendeztek be a környékbeli hívek számára. A konviktus 60 diák számára biztosított ingyenes vagy kedvezményes ellátást. 1919. június 18-án az intézetet államosították. A Hám János által alapított püspöki konviktus is kicsinek bizonyult. A régi konviktust Boromisza püspök meghagyta a jezsuiták számára – akiket külön is tisztelt, hiszen a római Germanicum et Hungaricum növendékeként már kora ifjúságában megismerkedett a rend lelkeségével. 1913-ra elkészült az új konviktus, de a háborús idők miatt azt eleinte hadiárva ház céljaira a katonaság foglalta le. Ezt az épületet is államosították 1948-ban. 1913-ban felépült a szatmári királyi katolikus főgimnázium új épülete (mai M. Eminescu Nemzeti Kollégium). A régi gimnázium épületét a püspök megvette. Ebbe az épületbe költöztette 1914-ben a tanítóképzőt. Ezt is államosították 1923-ban. 1913-ban aranymiséje alkalmából alapítványt hozott létre egykori alma matere, a római

Collegium Germanicum et Hungaricum részére, hogy ott mindig tanulhasson egy szatmári egyházmegyes papnövendék. Ugyanebben az esztendőben alapítványt tett a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem részére. 1918-ban megalapította a Szatmári Szent Erzsébet Római Katolikus Leánygimnáziumot. Komoly anyagi támogatást nyújtott a munkácsi római katolikus leányiskola, a szakaszi iskola és a Regnum Marianum javára.

1913-ban sikerült a már Hám János püspök által elindított folyamatot befejeznie: letelepítette Szatmárnémetibe Szent Ferenc rendjét, a ferenceseket.

Több új plébániát alapít: Várpalánka (1912), Szatmárnémeti Szent János plébánia, (1913), Lajosvölgyihuta (1913, már megalakult 1863-ban de 1877-től újra filia lett), Perecseny (1914), Batiz (1925). Adományokat ad templomépítésre: Székesegyház, Szamosdara, Batiz, Krasznabéltek, Unghuta.

Trianontól a II. bécsi döntésig

Tibor püspöknek kellett átélnie a trianoni békekötés következményeit. Azzal, hogy Erdély és a Magyar Alföld egy része Romániának jutott, a szatmári egyházmegye három részre szakadt: 44 plébánia 80 pappal és mintegy 75.000 hívővel Romániához került, 44 plébánia 70 pappal és 75.000 hívővel a Csehszlovák Köztársaság része lett, és mindössze 13 plébánia 16 pappal és 13.000 hívővel maradt az anyaországban.

A csehszlovák részekre, amely később az Ungvári Apostoli Kormányzáság nevet kapta, 1923-ban Boromisza püspök Tahy Ábrahámot nevezte ki helynökének, jóllehet az ügyeket továbbra is maga intézte. Ugyanekkor a magyarországi plébániákat Székely Gyulára bízta, aki szintén püspöki helynök lett.

Ennek ellenére a területek továbbra is a szatmári egyházmegye részei maradtak, a püspök – magas kora ellenére – mind a három országrészben rendszeresen látogatta a plébániákat.

1918-ban a hatóságok lefoglalták a püspöki palotát. A bentlakó papságot a vendégszobákba költöztették.

Az 1920. június 4-én megkötött trianoni békekötés következtében a következő 44 plébánia maradt Románia területén:

Szatmári esperesi kerület: Szatmárnémeti Székesegyház, Szatmárnémeti Szent János plébánia, Batiz, Lázári, Sárköz, Szamosdara.

Nagykárolyi esperesi kerület: Nagykároly, Csanáros, Csomaköz, Kaplony, Kálmánd, Mezőfény, Mezőpetri, Mezőterem, Szaniszló.

Erdődi esperesi kerület: Erdőd, Alsóhomoród, Krasznabéltek, Krasznasándorfalu, Krasznaterebes, Nagymadarász, Nagymajtény, Nántú, Szakasz, Szinifalu.

Nagybányai esperesi kerület: Nagybánya, Alsófernezely, Barlafalu, Felsőbánya, Giródtótfalu, Józsefháza, Lajosvölgyihuta, Láposbánya, Nagysomkút, Szinérváralja.

Máramarosi esperesi kerület: Máramarossziget, Aknasugatag, Felsővisó, Nagybocksó, Rónaszék.

Ugoc sai esperesi kerület: Túrterebe s, Halmi, Kökényesd, Nagytarna.

A Csehszlovák Köztársaság területére szintén 44 plébánia esett. Ezek a következők:

Felsőungi esperesi kerület: Ungvár, Felsődomonya, Jenke, Nagyberezna, Órdarma, Perecseny, Szerednye, Turjaremete.

Közé pungi esperesi kerület: Nagyzalacska, Remetevasgyár, Tiba, Ubrezs, Ungszenna, Vinna.

Alsóungi esperesi kerület: Csap, Császlóc, Csicsér, Dobóruszka, Kiskapos, Kistrát, Pálóc.

Beregszászi esperesi kerület: Beregszász, Mezőkaszony, Sárosoroszi.

Munkácsi esperesi kerület: Munkács, Bárdháza, Felsőkerepec, Szolyva, Várpalánka.

Huszt i esperesi kerület: Huszt, Dolha, Dombó, Németmokra, Técső, Visk.

Rahói esperesi kerület: Rahó, Aknaszlatina, Gyertyánliget, Körösmező.

Ugocsai esperesi kerület: *Fancsika, Királyháza, Nagyszőlős, Nevetlenfalu, Tiszaújlak.*

A Trianoni békekötés után, de még az ungvári apostoli adminisztrátúra megalapítása (1930) előtt újabb két plébánia alakult, Feketeardó és Nagygejőc, ezért egyes források nem 44, hanem 46 határon túlra szakadt plébániáról tudósítanak.

Magyarország területére 13 plébánia került:

Szamoson inneni esperesi kerület: *Csenger, Fehérgyarmat, Jánk, Márokpapi, Szatmárcseke, Zajta.*

Szamoson túli esperesi kerület: *Mátészalka, Mérk, Nyírcsaholy, Papos, Pusztadobos, Vállaj, Vitka.*

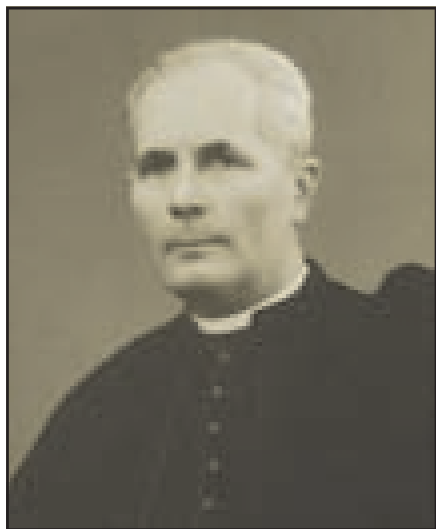
Akárcsak az ungvári apostoli adminisztrátúra esetében, itt is alakult egy plébánia a trianoni békekötés után, de még a mérki apostoli adminisztrátúra megalapítása előtt: Csegöld (1925). Ezért egyes források 13, mások 14 plébániát sorolnak fel a „csonka Szatmár” esetében.

1920. szeptember 29-én Octavian Goga román kultuszminiszter felszólította a püspököt, hogy tegye le az állami hűségesküt. Az egyházmegye érdekeit szem előtt tartva, a püspök a Székesegyházban ezt le is tette.

A püspök életének utolsó négy esztendejét betegágyban töltötte, innen irányította az országhatárokkal megosztott egyházmegyéjét. 1928. július 9-én távozott az élők sorából. Végakarata szerint földi maradványait, elődjéhez hasonlóan, a hídon túli katolikus temetőben helyezték örök nyugalomra. Áldásos szatmári püspöki ténykedésére talán a legkifejezőbb Csernoch János hercegprímás kijelentése 1913-ból: „Hogy ezt az embert olyan későn tették püspökké! Ha előbb lesz püspök, Pázmány lett volna belőle...”

Tibor püspök halálát követően a székeskáptalan **Szabó Istvánt** választotta meg a káptalan helynökének, és ezzel az egyházmegye vezetőjének. Két esztendőn keresztül vezette a szatmárnémeti születésű főpap az egyházmegyét. A helyzete nehéz volt. Ebben az időben kötött ui. konkordátumot a román állam és a Szentszék. Ennek értelmében a területi harmadára fogyatkozott szatmári és a felére

csappant nagyváradi egyházmegyéket a román kormány kérésére a Szentszék „*aeque principaliter*” egyesítette. A Szentszék határozatának értelmében 1929. augusztus 15-én Szabó István apostoli kormányzó lett, és ilyen minőségben irányította mindkét egyházmegyét. Egyúttal megszűnt a joghatósága a csehszlovák területeken, ahol Róma határozatának értelmében 1930. szeptember 30-án megkezdte működését az Ungvári Apostoli Kormányzóság, amelynek élére a Szentszék a korábbi püspöki helynököt, Tahy Ábrahám ungvári főesperes-plébánost nevezte ki, majd az ő halálát követően, 1934. november 28-án a Szvoboda Ferencet. A magyarországi plébániák részére már korábban (1928. július 17.) Apostoli Kormányzóságot hozott létre a Szentszék, és az addigi püspöki helynököt, Székely Gyulát nevezte ki apostoli kormányzónak.



SZVOBODA FERENC



SZÉKELY GYULA

Fiedler István (1930-1939)

A nagybecskereki születésű, temesvári egyházmegyés Fiedler István püspököt a Szentszék – a román kormány beleegyezésével – 1930. október 16-án nevezte ki a röviddel azelőtt egyesített szatmár-

nagyváradai egyházmegyék élére. Szentelése december 7-én a nagyváradai székesegyházban volt.

A kormány azt várta Fiedlertől, hogy az egyházmegye időközben elmagyarosodott sváb lakosságát visszánémetesíti. De ő ebben nem tudott – később pedig, miután átlátta a helyzetet – nem is akart a kormány kedvére tenni.

Az egyesített egyházmegyék vezetése nem volt könnyű, hiszen mindkettő más-más múlttal, hagyománnyal, kultúrával rendelkezett. A két egyházmegye papnevelő intézetét oly módon egyesítette, hogy a filozófiai tanulmányokat Szatmárnémetiben, a teológiai kurzusokat pedig Nagyváradon tartották.

1938-ban egyházmegyei zsinatot tartott. Ennek rendeletei a „Statuta Synodalia diocesium Szathmariensis et Magno Varadinensis” könyvben jelentek meg. A zsinat egységes rendszerbe foglalta az egyházi közigazgatás, lelkipásztorkodás, vagyon- és ügykezelés szabályait. Az ún. ZsH (Zsinati Határozatok) a következő évtizedek számára meghatározó útmutatások lettek. A zsinat egyik atyja dr. Scheffler János teológiai tanár volt.



FIEDLER ISTVÁN

A püspök megszervezte a Katolikus Akciót egyházmegyéjében. Ennek célja a világiak bevonása és szervezett közreműködése volt az Egyház apostoli munkájában.

A lelki élet terén zárandoklatot szervezett Máriapócsra, bevezette az elsőszüneti engesztelő szentségimádást, és az elsőpénteki Jézus Szíve tiszteletet.

A püspök templomokat építtet Szatmárnémetiben: Kis Szent Teréz, Szent Antal, Avasfelsőfalu, Börvely, Batarcs, Batizgombás. Kisdengelegen és Pusztadarócon pedig az ő idejében kezdődött el a templomépítés. Templomokat bővítettek: Csanáros, Nagyszokond

és Szaniszló. Börvelyben és Nagytarnán új plébániaépületeket építettek. Börvely ekkor kapott plébániai rangot. Az építkezések fedezésére Fiedler püspök eladta egy bécsi antikváriumnak a „Bibliotheca Laurenziana” néven ismert könyvtár egy részét. Az idő őt igazolta e tetteiben, hiszen nem sokkal később a megmaradt könyvtárat az állam elkobozta.

Fiedler püspök a politika áldozata lett. Az egyházmegye papjainak egy része ui. 1939. októberében belekeveredett az úgynevezett Rongyos Gárda nevű revizionista mozgalomba, és a szatmári püspökségen lőszert rejtegettek. A mozgalom tagjait az állam letartóztatta, és a püspököt választás elé állította: vagy lemond a szatmár-nagyváradai egyházmegyéek püspöki székéről, nyugdíjba vonul, ennek fejében papjait szabadon engedik, vagy pedig püspök marad, de akkor papjait - hazaárulás vádjával - bíróság elé állítják. A Szentszék mindenképpen el szerette volna kerülni Fiedler lemondatását. Ezért ajánlotta a román kormánynak, hogy a temesvári püspök, Pacha Ágoston és Fiedler István cseréljenek egyházmegyéet. Időközben a liberálisok megbuktatták az első Maniu-kormányt, és átvették a hatalmat. Ők a cseréről hallani sem akartak. Hogy papjait megvédje, Fiedler püspök 1939. november 30-án lemondott. Lemondását XII. Pius pápa elfogadta. Nagyváradon telepedett le, és itt halt meg 1957. október 25-én.

Az egyházmegyéetől elszakadt részekben a következő helyzet alakult ki: 1938. novemberében 16, majd 1939. márciusában 24 plébániát csatoltak Magyarországhoz. 1939. július 17-én a Szentszék megszüntette az ungvári és a mérki apostoli kormányzóságokat és egy újat hozott létre, amelynek kormányzója dr. Madarász István kassai püspök lett. Öt szatmár-egyházmegyei plébánia Szlovákiába került: Palóc, Ungszenna, Nagyzalacska, Vinna és Ubrezs. Ezek, valamint a kassai és a roznycói püspökség Szlovákiában maradt plébániáiból a Szentszék 1939. július 19-én egy új kormányzóságot hozott létre, és Čarský József címzetes püspök felügyelete alá rendelte.

Fiedler püspök lemondását követően a megüresedett Szatmár-nagyváradai Egyházmegye élére a Szentszék 1939. december 14-én **Márton Áron** gyulafehérvári püspököt nevezte ki apostoli kormány-

zónak, aki 1939. december 15-én átvette az egyesített két egyházmegye irányítását. Áron püspök helynököket nevezett ki maga helyett: a szatmári részekre a korábbi apostoli kormányzót, **Szabó Istvánt**, a váradi részekre pedig dr. Schriffert Bélát. Elkezdődött az egyezkedés az egyesített egyházmegyék püspöki székének betöltésére. A jelöltek keresésénél Márton Áron püspök is hallatta a szavát. Ő a szatmár megyei születésű Napholcz Pál jezsuita szerzetest ajánlotta. Napholcz képzett, jó hitszónok, feddhetetlen pap és szerzetes hírében állott, aki távortartotta magát a politikától, és csak a lelkipásztorkodással foglalkozott. Hosszú huzavona után, 1940. július 23-án Róma és Bukarest az ő személyében egyezett ki.

Napholcz Pál (1940)

A szakaszi származású jezsuita atya váratott a püspökszenteléssel, szentelését és beiktatását szeptember 8-ára tűzte ki, ugyanis már minden jel arra mutatott, hogy a Románia és Magyarország közötti politikai helyzetben hamarosan gyökeres változás áll be. Kinevezése után egy hónappal, 1940. augusztus 30-án a második bécsi döntés Észak-Érdelyt Magyarországhoz csatolta. A megváltozott helyzetre való tekintettel másnap Napholcz páter kinevezésére vonatkozóan teljes cselekvési szabadságot adott az Apostoli Szentszéknek, ennek alapján felmentették a püspöki kinevezés érvényesítése alól.



NAPHOLCZ PÁL

A II. bécsi döntéstől a párizsi békeszerződésig

Napholcz Pál lemondását követően az egyházmegyét újra Márton Áron gyulafehérvári püspök vezette. 1941. július 28-án XII. Pius pápa a „*Dioecesium circumscriptionum immutatio*” kezdetű bullájával újra szétválasztotta az egyesített szatmári és nagyváradai egyházmegyéket, megszüntette a kassai püspök vezette apostoli kormányzó



MÁRTON ÁRON



SZABÓ ISTVÁN

ságot, és annak plébániáit visszacsatolta Szatmárhoz. Az egyházmegye öt plébánia kivételével (Szlovákia területén maradt: Palóc, Ungszenna, Nagyzalacska, Vinna és Ubrezs) újra egyesült. Márton Áron apostoli kormányzó 1941. október 1-jén felmentette Szabó István pápai prelátust az általános helynöki tisztségtől, és kinevezte helynökének **Pakocs Károly** kanonokot. Mind a szatmári, mind a nagyváradai egyházmegye közvetlenül a Szentszéknek lett alárendelve.

Mivel 1938-ban a Felvidék, 1940-ben – a II. Bécsi Döntés következtében – Észak-Erdély visszakerült az anyaországhoz, és az egy-

házmegye területi épsége ismét helyreállt, újra kialakulhattak az 1926-os esperesi kerületek: a szatmári, erdődi, fehérgyarmati, mátyásalkai, nagybányai, nagykárolyi, alsóberegi, felsőberegi, máramarosszigeti, huszti, ugocsai, alsóungyi, középutungyi és felsőungyi.

1941-ben, az öt Szlovákiában rekedt plébánia kivételével a Szentszék újraegyesítette a szatmári egyházmegyét. A szatmári egyházmegyének ekkor ismét 118 plébániája volt, és 210 egyházmegye- és szerzetespap dolgozott

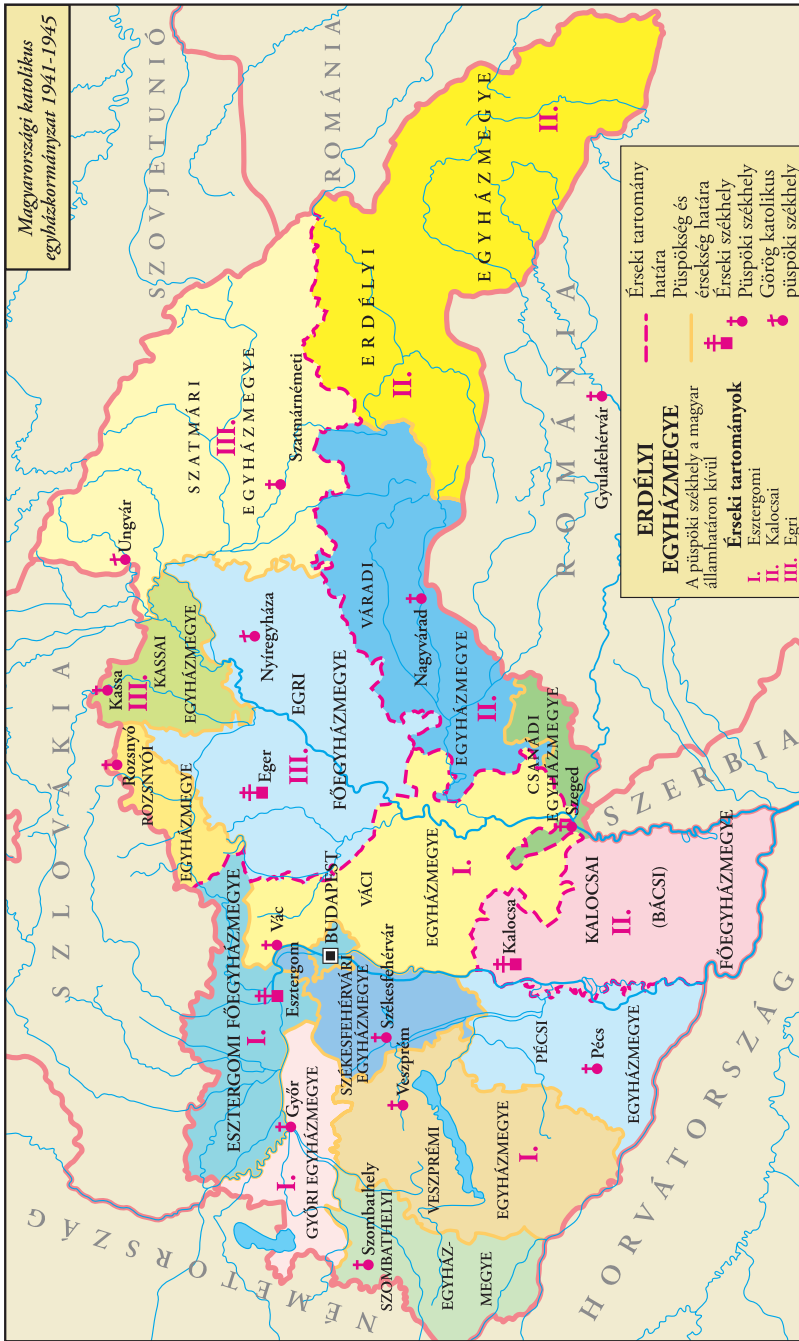


PAKOCZ KÁROLY

közül közel 200.000 katolikus hívő lelki üdvén. Az egyházmegye területén 93 katolikus elemi iskola működött 300 tanítóval, és 3 főgimnázium közel 1.500 diákkal. Volt ezenkívül egy katolikus leánygimnázium, két polgári leányiskola és egy tanítóképző. Végül minden nagyobb városban volt konviktus, árvaház és több jótékonyági intézmény. Az egyesített egyházmegye nagy területe is sürgőssé tette az új püspök kinevezését.

Dr. Scheffler János (1942-1952)

A szatmári egyházmegye szülöttét, a kálmándi származású dr. Scheffler Jánost 1942. március 26-án nevezte ki XII. Pius pápa a Szatmári Egyházmegye püspökévé, március 28-án pedig a nagyváradai egyházmegye apostoli kormányzójává. A kinevezéshez szükséges engedélyt a római Szent Officium február 16-án, az állam pedig március 4-én adta meg. A püspöki kinevezést támogatta mindkét elődje: Fiedler István és Napholcz Pál SJ. A püspökszentelésre 1942. május 17-én került sor a szatmári székesegyházban. Az új püspöknek rálátása volt az egyházmegyére, és korábban betöltött feladatai



– pasztoráció, hittanár, főgimnáziumi igazgató, egyetemi és teológiai tanár, spirituális, zsinati megbízott – miatt jól tudta, hogyan kell egyházmegyéjét vezetnie. A püspök vikáriusának Pakocs Károlyt nevezte meg.

A püspök tudatában volt az egyházmegyéje területén élő népesség etnikai, felekezeti összetételének, ezért egyházkormányzati munkájában abból indult ki, hogy a szatmári egyházmegye missziós terület, ezért az egyik legfontosabb teendő új egyházközségek létrehozása, új templomok építése. Ilyen megfontolások alapján új plébániákat alapított, Nagykárolyban Szentlélek (1943), Kisdengeleg (1947), Mikola (1947), Szatmárnémetiben Kis Szent Teréz (1948), Szent Család (1948); és önálló lelkészsképeket hozott létre: Királymező (1943), Tiszakerecsény (1943), Szobránc (1943), Kiszszelmenc (1943).

A püspöknek szívügye volt az oktatás: nagy hangsúlyt fektetett a papnevelésre, de a világi hívek oktatására is. Ezért újra visszaállította a szatmári tanítóképzőt (1943), a papi hivatások számára kieszemináriumot létesített Szatmárnémetiben a püspöki palotában (1946), Nagykárolyban a Szent László kollégiumban és Ungváron. De papjait sem vesztette szem elől, és igyekezett az egyházmegyés papság számát gyarapítani. Lelki megújulásuk eszközéül az Unio Apostolica nevű papi egyesületet ajánlotta.

Két új férfi szerzetesrendet telepített le az egyházmegyébe: 1943-ban a szalvatoriánusokat Nagykárolyba, és 1944-ben a szaléziánusokat Nagybányára.

A második világháború nehézségeire felkészítette híveit és papjait. Ez utóbbiaktól bátor tanúságtételt és helytállást szorgalmazott. Mégis 12 pap elhagyta az egyházmegyét, és híveivel Németországba ment. Ekkor néhány falu (Nagyszokond, Szinfalu, Barlafalu, Királymező) szinte teljesen elnéptelenedett. A papság egy része később visszatért az egyházmegyébe. Több templom szenvedett kárt a háború pusztításai következtében. Az anyagi kár mellett jelentős volt a személyi kár is. 1944. szeptember 16-án bombatalálat érte a püspöki palotát, ahol 7 pap (szinte a teljes központi papság), három papnővendék, négy irgalmas nővér és hét világi halt meg. A püspök Szatmárhegyen tartózkodott, és így menekült meg.



DR. SCHEFFLER JÁNOS

1945. január 3-án a püspök minden tiltakozása ellenére hívei közül több ezret – elsősorban a német származásúakat, de nemcsak őket – a Szovjetunióba deportáltak. Tizenegy szatmári egyházmegyés papot hurcoltak fogoly vagy deportáltként a Szovjetunióba. Körleveleiben a püspök vigasztalta népét, és ugyanazon év áprilisában egész egyházmegyéjét végiglátogatta, hogy papjaival és híveivel találkozzék.

A Szentszék féltette Scheffler püspököt, mert Bukarest nem nézte jó szemmel az ő működés-

sét. Ezért ajánlották, hogy egy megüresedett magyarországi egyházmegye élére kerüljön. Mivel Boldog Apor Vilmos püspök nem sokkal korábban halt vértanúhalált, ezért őt a győri püspöki székbe ajánlották. 1945. augusztus 10-én ehhez a római Szent Officium meg is adta a beleegyezését. A kinevezéshez csupán a püspök beleegyezésére volt szükség. Scheffler püspök 1946. április 9-én keltezett levelében kifejezte fiúi ragaszkodását a római anyaszentegyházhoz, döntési szabadságát elfogadja, de ő szeretne a szatmári egyházmegyében maradni, amelynek jegyese, és amelyet tiszta szívből szeret (*mea diocesi natali et Sponsa Satmariensis, quam ex corde amo*). Mindszenty József bíboros, Magyarország hercegprímása 1946. május 6-án kelt levelében szintén azt javasolta a Szentszéknek, hogy Scheffler püspök maradjon Szatmáron, mert a párizsi békeszerződést még nem kötötték meg, és esélyt látott arra, hogy az egyházmegye továbbra is Magyarországhoz tartozzon. Ugyanebben a hónapban a Szentatya beleegyezését adta, hogy Scheffler püspök saját székhelyén maradjon.

A püspök a háború borzalmai okozta károkat a lelkekben is helyre akarta tenni. Elrendelte, hogy 1946-ban minden plébánián tartsanak

nyolcnapos missziót, sürgette az eukarisztikus nevelést és a békéért való imádságot. A család fölemelését, a szegények, elesettek, öregek, betegek és árvák felkarolását, a hadbavonultak hátramaradottainak gondozását, a katonák lelki és szellemi ellátását pedig a Katolikus Akcióra bízta, amelyet ő vezetett be egyházmegyéjébe.

Az ateista, kommunista államhatalom berendezkedésétől az 1989-es változásig

Az 1947. február 10-én megkötött párizsi békeszerződés következtében a szatmári egyházmegye négy részre szakadt. Csehszlovákiához az ottmaradt 5 plébánia mellé még 8-at csatoltak: *Csicser, Jenke, Lakárd, Nagykapos, Dobóruszka, Rementevasgyár, Szobránc, Tiba*. Ezeknek a vezetését a Szentszék – a még 1939. július 19-én kiadott „*Dioecesium fines immature*“ kezdetű rendeletével létesített – apostoli kormányzósághoz kapcsolta, amelyet Čarsky József címzetes püspök irányított.

Magyarországhoz 27 plébániát csatoltak.

Nagykárolyi esperesi kerület: *Aporháza, Merk, Vállaj, Zsuzsánna-major.*

Fehérgyarmati esperesi kerület: *Csegöld, Fehérgyarmat, Jánk, Kölcse, Szatmárcseke, Zajta.*

Csengeri esperesi kerület: *Csenger, Pátyod, Tyukod.*

Mátészalkai esperesi kerület: *Hodász, Kántorjánosi, Mátészalka, Nagyecsed, Nyírmada, Nyírcsaholy, Papos, Pusztadobos, Tiszakerecseny, Tizzaszalka, Vásárosnamény, Vitka.*

Beregi esperesi kerület: *Beregsurány, Márokpapi.*

Ezeket a plébániákat a mezőpetri születésű Baróth (Barth) Mihály rendkívüli helynök vezetésére bízta Scheffler püspök, akinek 1951. március 27-én bekövetkezett halála után az egri egyházmegye vette át ezeknek a plébániáknak az egyházzogi kormányzatát.

A kárpátaljai (Szovjetunió) részekre 40 plébánia került.

Beregszászi esperesi kerület: Bene, Beregszász, Mezőkaszony, Sárosoroszi.

Munkácsi esperesi kerület: Bárdháza, Felsőkerepec, Munkács, Szolyva, Várpalánka.

Husztai esperesi kerület: Dolha, Huszt, Királymező, Németmokra, Técső, Visk.

Szigeti esperesi kerület: Aknaszlatina, Gyertyánliget, Körösmező, Rahó.

Ugoc sai esperesi kerület: Fancsika, Feketeardó, Királyháza, Nagyszőlős, Tiszaújlak, Nevetlenfalu.

Felsőungi esperesi kerület: Felsődomonya, Nagyberezna, Órdarma, Perecseny, Szerednye, Unghuta, Ungvár.

Alsóungi esperesi kerület: Csap, Császlócz, Kistrát, Kisszelmenc, Nagygejőc, Turjaremet, Radvánc, Taracköz.

Scheffler püspök megbízta Pásztor Ferenc prelátust mint rendkívüli helynökét, hogy ezeket a plébániákat vezesse.

Románia területén 54 plébánia maradt.

Szatmári esperesikerület: Szatmárnémeti Székesegyház, Szatmárnémeti Szent János, Szatmárnémeti Kis Szent Teréz, Szatmárnémeti Szent Család, Szatmárnémeti Zárda-templom, Batiz, Lázári, Lajosvölgyhuta, Mikola, Sárközújlak, Szamosdara.

Erdődi esperesi kerület: Alsóhomoród, Erdőd, Krasznabéltek, Krasznasándorfalu, Krasznaterebes, Nagymadarász, Nagyszokond, Nántú, Szakas, Szinfalu.

Nagybányai esperesi kerület: Alsófernezely, Barlafalu, Felsőbánya, Giródtótfalu, Láposbánya, Nagybánya Szentháromság, Nagybánya Krisztus Király, Nagysomkút, Szinérváralja.

Nagykárolyi esperesi kerület: Börvely, Csanáros, Csomaköz, Kisdengeleg, Kaplony, Kálmánd, Mezőfény, Mezőpetri, Mezőterem, Nagykaroly Kalazanci Szent József, Nagykaroly Szentlélek, Nagymajtény, Szaniszló.

Szigeti esperesi kerület: Aknasugatag, Borsabánya, Felsővisó, Hosszúmező, Máramarossziget, Nagybocksó, Rónaszék.

Ugoc sai esperesi kerület: Halmi, Kökényesd, Nagytarna, Túrterebe s.

Az új országhatárok következtében az egyházmegye vezetése és a határon túl rekedt plébániák közötti közvetlen kapcsolat teljesen megszűnt.

Az új helyzetet felismerve, a püspök megfogalmazta egyházmegyéje számára a lehetséges keresztény magatartást: a hatalomnak engedelmessé kell mindabban, ami nem érinti a hit dolgait, a hit dolgában azonban megalkudni soha nem szabad.

1947. március 29-én Scheffler püspök másfél oldalas latin nyelvű levelében személyesen kérte XII. Pius pápát, hogy az 1941. július 28-án kelt „*Dioecesium circumscriptionum immutatio*” rendelete alapján a Nagyváradi Egyházmegye maradjon független és önálló.

A nehéz idők láttán 1947. május 5-6-án, Gerard P. O’Hara bukaresti nunciátúrai régens meglátogatta a szatmári egyházmegyét, hogy jelenlétével kitartásra buzdítsa a papságot és a híveket.

1948. április 9-én a Szentszék újra egyesítette a szatmári és a nagyváradi egyházmegyéket.

1948. április 13-án megjelent a Román Népköztársaság új alkotmánya, amely 28. szakasza harmadik bekezdésében a következőket írta: „Egyetlen vallásos közületnek vagy felekezetnek sincs joga általános jellegű tanintézeteket nyitni vagy fenntartani, hanem csak a vallásos kultusz személyzetét kiképező iskolákat, az állam ellenőrzése alatt.” Ez a törvény tulajdonképpen a teológiai intézetet leszámítva, minden más egyházi iskolát megszüntetett. 1948. július 19-én a Román Népköztársaság felmondta a Szentszékkal kötött konkordátumot. Mindezek ellen a Püspöki Konferencia tiltakozást nyújtott be dr. Petru Groza miniszterelnökhöz. 1948. július 29-én a Szentszék kiadta a „*Nominatio substitutorum*” dekrétumot, amely előírta a püspökök részére, hogy két pap nevét jelöljék meg, akik akadályoztatásuk esetén átveszik és irányítják az egyházmegyét. Csupán feltételezés, hogy ekkor Scheffler püspök Pakocs Károly általános helynökét, és dr. Bogdánffy Szilárd titokban felszentelt püspököt nevezte ki utódjának. Erre vonatkozóan ui. nincsenek írásos dokumentumaink.

1948. augusztus 3-án megjelent az iskolareformról szóló törvény, amely megerősítette, hogy a tanítás joga kizárólag az államé. Ennek

következtében minden felekezeti és magániskola átkerült az állam tulajdonába. Másnap jelent meg a 177-es Törvény, amely szabályozta az egyházak működését: 700.000 hívőre volt szükség egy püspökség állami elismertségéhez. Így az állam csupán a gyulafehérvári és a Bukarest-Iasi-i püspökségeket ismerte el. Az összes többi egyházmegyét – így a szatmárit is – lefokozta főesperességre. A püspököknek statútumot kellett benyújtani, és esküt tenni a Román Népköztársaság alkotmányára. Csak egy papnevelő intézet működését engedélyezte az állam. Így szűnt meg a szatmár-nagyvárad-i közös teológia. Egy darabig még működött az ún. titkos teológia, amelynek megszervezését a püspök utódjára, dr. Czumbel Lajosra bízta. Ekkor a kispapok plébániákon éltek, ott vettek részt az oktatásban és a püspök előtt vizsgáltak.

A Kultuszminisztérium 1948. augusztus 7-én értesítette a szatmári püspökséget, hogy át kell adniuk iskoláikat az államnak. Augusztus 26-án a Nagyváradon megtartott püspöki konferencián a püspökök hivatalosan is tiltakoztak az állam iskolareformja ellen, kifejezve, hogy az egyház természetes joga az oktatás, és az ehhez szükséges anyagi keretek nem a munkások kizsákmányolásából, hanem a püspökök, papok és szerzetesek felajánlásából származnak.

Az állam 1948. szeptember 16-án közzétett rendelete alapján felfüggesztette dr. Scheffler János szatmári püspök működését, és nyugdíjaztatta. A püspök szeptember 25-én kérte Stanciu Stoian kultuszminisztertől a határozat érvénytelenítését, de eredménytelenül. A szatmári egyházmegye közigazgatása a megszokott módon történt, de a papírokat már nem a püspök, hanem előzetes egyeztetés alapján helynöke, Pakocs Károly írta alá.

1949. július 29-én az állam több szerzetesrend és kongregáció működését megszüntette. Ez a szatmári egyházmegye területén működő jezsuita, piarista és az iskolatestvérek, valamint a Szatmári Irgalmas Nővérek kongregációjának állami megszüntetéséhez vezetett. Ez a rendelet nem érintette a ferenceseket, a szaléziákat és a szalvatoriánusokat, akik nem vezettek iskolát, és csak kolostorukban, ill. plébániákon működtek. Egyes szerzetes papok az egyházmegye szolgálatában vállaltak további feladatokat, mások külföldre távoztak.

tak. A nem pap szerzetesek illegalitásba léptek, elhagyták kolostorait, de továbbra is fogadalmiainak megfelelően éltek, de nem élhettek közösségben, és nem viselhették rendi ruháikat. Sokan közülük betegápolók, kántorok, sekrestyések lettek.

1950. május 20-án Scheffler püspöknek el kellett hagynia egyházmegyéjét, Kőrösbányára, a ferencesek kolostorába internálták, ahol házi őrizetben tartották. Senki nem látogathatta őt, és ő sem hagyhatta el a helységet. Mielőtt egyházmegyéjét végleg elhagyta volna, német nyelvű levélben fordult a Szentatyához, amelyben leírja egyházmegyéjének gondjait, amelyek három csoportba foglalhatók: személyzeti, jogi és pszichológiai nehézségek, ugyanakkor leírja, hogy csaknem elkészült lelkigyakorlatos könyvével, amely a papság megerősítését szorgalmazza. Egyúttal gondoskodott utódairól is a „*Nominatio Substitutorum*” pápai rendelkezés alapján. A Vatikáni Államtitkársággal 1950. október 9-én a korábbi bukaresti nunciaturai régens, Gerard P. O’Hara – akkor már az egyesült-államokbeli Savannah-Atlanta egyházmegye érsekeként – közli a Scheffler püspök által még fogságba hurcolása előtt megjelölt három nevet az utódlásra: dr. Czumbel Lajos, Szvoboda Ferenc, dr. Dobos János.



DR. SCHEFFLER JÁNOS

1952. március 18-án a püspököt hazaárulás vádjával letartóztatták, koncepciók pert indítottak ellene. Előbb a Belügyminisztérium fogdájába, majd a jilavai politikai foglyokbörtönébe szállították. A püspök itt halt vértanúhalált 1952. december 6-án. Utóda, Reizer Pál 1991-ben beindította boldoggáavatási eljárását. Róma hivatalosan is elismerte vértanúságának tényét, és a boldoggáavatásig az Isten Szolgája címmel tüntette ki.

Scheffler püspök mellett számos egyházi személyt zártak még

kommunista börtönökbe. Az egyházmegye papjai közül: dr. Czumbel Lajos, Ágoston István, P. Beliczai János SDB, Csermely (Czumbil) Antal, dr. Fischer Pál, Kaplonyi Gyula, Magyar Bálint, Márton József, Pakocs Károly, Rényi Ferenc, Sipos Ferenc, P. Szemes Ferenc OSchP, Tillinger Ferenc, dr. Tyukodi Mihály, Vajda Imre, az egyházmegye papnövendékei közül Keszler Tibor, Szabó János és Várkúti (Weibel) János kerültek börtönbe.

A különböző letartóztatások következtében sorra vezették az egyházmegyét a titkos ordináriusok. Mielőtt Scheffler püspököt Kőrösbányára internálták volna, átadta az egyházmegye vezetését az első számú utódjának, dr. Czumbel Lajos székesegyházi plébánosnak. Mivel az állam megszüntette a szatmár-nagyvárad szemináriumot, a szatmári egyházmegyes papnövendékek Márton Áron gyulafehérvári püspök kiszabadulását követően a Gyulafehérvári Hittudományi Főiskolán végezték teológiai tanulmányaikat, a diakónus és papszentelés is többnyire a gyulafehérvári Székesegyházban történt.

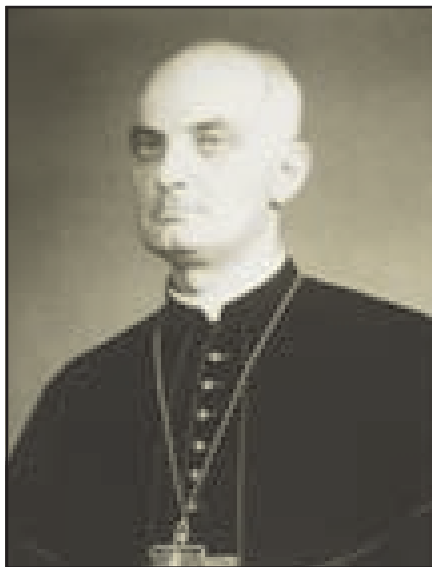


DR. CZUMBEL LAJOS

Czumbel kormányzó 1967. február 26-án bekövetkezett halála után az egyházmegye kormányzása a második helyre jelölt papra, Szvoboda Ferencre esett, aki magas korára való tekintettel nem vállalta az egyházmegye vezetését, és átadta azt dr. Czumbel Lajos általános helynökének, Sipos Ferencnek. Mivel az ő neve nem szerepelt a Scheffler püspök által felterjesztett névsorban, szükséges volt a Szentszék megerősítésére is. A Vatikáni Államtitkárság Cicogniani bíboros államtitkár által aláírt levelében elfogadta Sipos Ferencet ordinarius substitutusnak.

A nehéz időkben Sipos kormányzó az egyházmegye számos templomát és plébániáját külföldi pénzforrások segítségével restauráltatta. Sok új plébániaépületet is építettek az ő kormányzása alatt. A II. Vatikáni Zsinat rendelkezéseit az államhatalom részéről történt akadályoztatás miatt csak kis mértékben tudta megvalósítani, ami többnyire a liturgia terén történt változásokban volt észlelhető: az anyanyelvi szentmise és a szembe-oltár bevezetése a templomokban.

1982. május 11-én a Szentszék rendezte az egyházmegye Magyarország maradt részeinek jogállását, és az ún. Csonka Szatmárt az egri főegyházmegyéhez csatolta. 1982. október 18-án II. János Pál pápa „*Quando quidem*” kezdetű bullájával újra különválasztotta a szatmári és a nagyváradai egyházmegyéket. A rendelkezés végrehajtásával a Szentszék dr. Jakab Antal gyulafehérvári püspököt bízta meg, aki 1983. május 27-én eleget is tett a megbízásnak. Nagyvárad, amelyet addig a szatmári ordinárius irányított ottani helynökén keresztül, dr. Dászkál István kanonok személyében teljes jogokkal felruházott ordináriust kapott. Az egyházmegye közigazgatásának terén Sipos Ferenc ordinárius 1982-ben kérte a Szentszékét, hogy a Csehszlovákiába átkerült 13 szatmári plébániát vegyék ki a szatmári közigazgatás alól, mert a szatmári ordinárius úgysem gyakorolhatja ott jurisdikcióját. Ez 1983-ban megtörtént.



SIPOS FERENC

Egyházkormányzata alatt indult meg a lakosság tömeges kivándorlása nyugatra. Többnyire a sváb településekből származó katolikus hívek ezrei hagyták el szülőföldjüket, és nagyrészt a Nyugatnémet Szövetségi Köztársaságban kerestek maguknak új hazát. Ez új helyzetet teremtett a plébániák közigazgatásában. Sok olyan helység,

ahol több évszázados hagyományra tekintett vissza a katolikus egyház, és ahol szép számú katolikus közösség élt, szórvány lett.

A kommunista államhatalom idején is kereste a Szentszék a kapcsolatot a romániai, és így a szatmári egyházmegyével is. Rendkívüli, ún. „utazó nunciusa”, Poggi érsek többször felkereste az egyházmegyét, utóda Colassuono érsek is.

Az egyházmegye az 1989-es politikai változástól napjainkig

Az 1989. decemberi változások következtében a Szentszék újra felvette hivatalosan is a kapcsolatot az új román államvezetőséggel. A romániai katolikus egyházmegyék vezetői 1990. januárjában Gyulafehérváron találkoztak, hogy a megváltozott helyzetben közös álláspontot képviseljenek. Február elején Szatmárnémetibe érkezett John Bukovsky szentszéki diplomata, és kikérte a papság véleményét a kinevezendő püspökre vonatkozóan.

Még abban az évben, a romániai latin és keleti szertartású egyházmegyék élére a Szentatya püspököket nevezett ki, akiket az új román kormány is elfogadott.

Reizer Pál (1990-2002)

A szatmári egyházmegye rendszerváltás utáni első püspökét, Reizer Pál máramarosszigeti főesperest 1990. március 14-én nevezte ki az Apostoli Szentszék. Francesco Colassuono érsek szentelte püspökké 1990. május 1-jén a szatmárnémeti Székesegyházban. Kovács Flóriánt, Meszlényi Gyulát és dr. Scheffler Jánost követően, a negyedik püspökszentelésre került sor a Székesegyházban.

A püspöki kinevezést követően az egyházmegye visszakapta a püspöki palota egy részét, beleértve az 1950-től befalazott püspöki kápolnát is. 1990. március 22-én újra megnyitották a püspöki kápol-

nát, amelyet több mint egyéves restaurálást követően, 1991. június 29-én Reizer püspök újraszentelt. Elkezdődött az egyházmegye központi hivatalának a megszervezése is. Az 1917-ben megalakult, majd a kommunizmus idején betiltott egyházmegyei Caritas 1990. júniusában újrakezdte működését. 1990. őszétől újra lehetőség nyílt, hogy külföldi tanulmányokat végezzenek a szatmári egyházmegye kispapjai. Így Rómában, Freiburgban, Budapesten és Szegeden is tanulhatott szatmári egyházmegyes papnövendék. 1990. őszén a püspökség hároméves teológiai tanfolyamot indított világiak részére, hogy az újra engedélyezett iskolai hitoktatást képzett tanerő végezze. 1990. októberében a püspök találkozott Rómában a Szentatyával. Így értesülhetett a Szentszék első kézből a szatmári egyházmegye helyzetéről. 1990-ben újra megalakult a Papi Szenátus, valamint a Tanácsosok



REIZER PÁL

Testülete. 1990. október 1-jén a püspök újraszervezte az esperesi kerületek beosztását két főesperességgel és hét esperesi kerülettel: Szatmári Főesperesség (szatmári, ugozsai, erdődi, nagykárolyi I. és nagykárolyi II. kerületekkel) és Máramarosi Főesperesség (nagybányai és máramarosszigeti kerületekkel). Ugyanekkor a püspök elindította egyházmegyei szinten dr. Scheffler János szatmári püspök boldoggáavatási eljárását. 1990. december 3-4-e között a püspök meglátogatta az egyházmegye Kárpátalján maradt

részeit, találkozott Csáti József ordináriussal, a papsággal és a szerzetesekkel. A helyzet elszomorító volt: mindössze 14 papnak kellett a 45 plébániát ellátnia.

1991. március 18-23. között a püspök részt vett a romániai katolikus püspökök római „ad limina” látogatásán. 1991. májusában befeje-

zódott a püspöki palota restaurálása. 1991-ben a szatmári püspök, a nagyváradai és a temesvári püspökökkel együtt, kérte a Szentszékét, hogy a gyulafehérvári püspökséget emelje érseki rangra, és az említett püspökségeket vonja ki a bukaresti metropolita fennhatósága alól, és rendelje Gyulafehérvárhoz. 1991. augusztusában a Szentszék a kérés első felét teljesítette, de a három egyházmegye továbbra is a Bukaresti Metropolia alatt maradt. 1990. szeptemberében újraindult Szatmárnémetiben a katolikus gimnázium, egyelőre csak egy fiúosztállyal.

1992-ben a szatmárnémeti katolikus gimnázium már két párhuzamos vegyes osztályt indíthatott, ugyanakkor Nagyváradban is elkezdte működését a katolikus gimnázium.

1993 őszén beindult a Szatmári Római Katolikus Posztliceális Egészségügyi Iskola.

1994-től elkezdődött az egyházmegyei szentségimádás: minden plébánia egy meghatározott vasárnapon egész napos szentségimádást végez.

1996. decemberében a püspök képviselte az egyházmegyét az „ad limina” látogatáson, Rómában. Ekkor került sor dr. Scheffler János püspök boldoggáavatási ügyének római elindítására. Ugyanekkor érdeklődött Hám János boldoggáavatási ügyéről.

1997-ben a Kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem keretében elindult a római katolikus Teológiai Kar is. Már az első évtől folyamatosan vannak szatmári diákok.

1999. májusában II. János Pál pápa Bukarestbe látogatott. Személyében először látogatott katolikus egyházfő Romániába. Az egyházmegye számos híve elzarándokolt, hogy a pápai szentmisén részt vegyen. 1999. május 13-án a Székesegyház előtti téren a püspök felszentelte Hám János bronzból készült mellszobrát. 1999. októberében dr. Jean-Claude Périsset apostoli nuncius meglátogatta az egyházmegyét.

A 2000-es jubileumi szentévből a püspök szorgalmazta a hívek lelki megújulását. Több zarándoklat volt az Örök Városba, de az egyházmegye négy templomában is (Szatmárnémeti Székesegyház,

Nagykárolyi Fatimai Szűz Mária templom, Nagybányai Szentháromság templom és Máramarosszigeti Borromeo Szent Károly templom) jubileumi teljes búcsút lehetett nyerni. 2000. május 1-jén megünnepelte a püspök az egyházmegye szabadságban eltöltött tíz évét. Ekkor került sor sok pap egyházi kitüntetésére.

2001. április 2-án a püspök meghirdette a harmadik egyházmegyei zsinatot, amelynek időpontja 2004. augusztus 17-20. Az addigi három előkészületi évben a plébániákon átbeszélték a 16 zsinati dokumentumot. A zsinat az egyházmegye lelki megújulását szorgalmazta Szent Pál apostol tanítása szellemében: „*Újuljatok meg gondolkodásmódotokban!*“ (Róm 12,2). 2001. szeptemberében a Szatmárnémeti „Hám János” Iskolaközpont új osztály indíthatott: elkezdődhetett a tanítás az 5. osztályos gyermekek számára is. Októberben Nagybányára letelepedett a svájci központú Briggi Szent Orsolya Nővérek Kongregációja. A nővérek indiai származásúak, és a Caritas keretében dolgoznak.

2002. áprilisában a Szentszék az előzőleg Szatmártól elvett és adminisztrátúra rangra emelt kárpátaljai részekből megalapította a Munkácsi Római Katolikus Püspökséget.

2002. április elején Reizer püspök súlyosan megbetegedett. Ötnapos kórházi kezelés után Szatmárnémetiből Debrecenbe szállították mentőhelikopteren, de a megérkezés előtt elhunyt. 2002. április 18-án üresen maradt a szatmári püspöki szék. Temetése 2002. április 24-én volt. Számos püspök róttá le utoljára kegyeletét a nagy építő főpásztor előtt. A gyászmisét dr. Jean-Claude Périsset apostoli nuncius, a szentbeszédet dr. Jakubinyi György gyulafehérvári érsek, a temetési szertartást pedig dr. Paskai László, bíboros, esztergomi érsek végezte. Végakarata szerint a szatmárnémeti katolikus temető papi sírkertjében helyezték örök nyugalomra.

Püspöki ténykedése idején új plébániák alakultak Szatmárnémetiben: Szent Antal (1993) és Szentlélek (1994), Nagykaroly Fatimai Szűz Mária (1999) és Nagybánya Szent József (1999). Új templomok épültek: Szatmárnémeti Szentlélek (1995), Batiz (1995), Adorján (1995), Túrterebeshegy (1996), Nagykaroly Fatimai Szűz Mária (1996), Érkörtvélyes (1997), Nagybánya Szent József

(1999), Kaplony (1999), valamint templom építését kezdték el: Lajosvölgyihuta (1992) és Nagykároly Szentlélek (2001). Új kápolnák épültek Szatmárcörtvélyes közösen a román ajkú görög katolikusokkal, Kakszentmárton (1995), Egri (1995), Újváros (1995), Sár (1997), Szárazberek (1998), Bixád (1998), Gencs (2001). Új plébániaépületek készültek el Szatmárnémetiben: Szentlélek (1994), Kis Szent Teréz – káplánlakás (1997), Láposbánya (1997), Nagybánya Szent József (1999), valamint elkezdték építeni a batizi (2001) és a nagykárolyi Fatimai plébániát (2001). Különböző egyházi intézmények épületei készültek el: Szatmárnémeti Szent József Papi Otthon (1992), Nagyszokondi Szent Ignác Lelkigyakorlatos Ház (1996), Szatmárnémeti Scheffler János Lelkipásztori Központ (1997), Szatmárnémeti Szent Alajos Konviktus (1997), Szatmári Irgalmas Nővérek Rendháza (1998). Ezek mellett számos templom renoválása történt, több plébánián épültek új hittantermek, ill. temetőkápolnák.

Reizer püspök halálát követően 2002. április 20-án a tanácsosok héttagú testülete **Ardai László Attila** irodaigazgatót választotta egyházmegyei kormányzónak. A választásról értesítették a bukaresti nunciátúrán keresztül a Szentszéket is. A kormányzó feladata volt az egyházmegye vezetése az új püspök kinevezéséig. A zsinati előkészületi munkálatok a széküresedés ellenére tovább folytak. 2002. október 4-én Mádl Ferenc, a Magyar Köztársaság elnöke meglátogatta a püspöki kápolnát és a székesegyházat. 2002. őszén megjelent dr. Scheffler János boldoggáavatási „positio”-ja.

Schönberger Jenő (2003-)

2003. április 30-án II. János Pál pápa kinevezte az új szatmári püspököt: Schönberger Jenő máramarosszigeti plébánost. Püspökké szentelésére 2003. június 21-én a Szatmári Székesegyházban került sor. Az új püspök első körlevelében többek között meghirdeti a Papi Szenátus megválasztását, a Papi Tanács kinevezését, valamint megerősíti a zsinati előkészületi munkálatokat.

2003. novemberében külön-külön személyi plébániát alapított a szatmárnémeti román és német ajkú hívek számára. Ugyanekkor az esperesi kerületek határait is módosította.

2004. januárjától a Szatmárnémeti „Hám János” Iskolaközpont diákjai átköltöztek a püspöki palota visszakapott szemináriumi szárnyába.

A 2004-es év az egyházmegye 200 éves alapításának jegyében zajlott. Számos jubileumi rendezvényre került sor, amelyet részletesen bemutatunk a következő fejezetben.



SCHÖNBERGER JENŐ

A Jubileumi Év kronológiája

2003. június 29. az egyházmegyei Jézus Szíve búcsún Schönberger Jenő, az újonnan felszentelt szatmári püspök meghirdette a Jubileumi Évet. Ugyanezt július 10-i körlevelében megerősítette.

2003. július 15-én II. János Pál pápa az egyházmegye számára különleges búcsúnyerési alkalmakat engedélyezett. A szatmárnémeti Székesegyházat, a nagykárolyi Kalazanci Szent József, a nagybányai Szentháromság és a máramarosszigeti Borromeo Szent Károly templomokat jubileumi templomnak nyilvánította, teljes búcsúnyerési lehetőséggel.

2003. augusztus 14-én a püspöki palotában megbeszélést tartottak a jubileumi év rendezvényeiről. Ilyés Csaba segédlelkészt a megyéspüspök megbízta a jubileumi év programjainak megszervezésével és koordinálásával.

Schönberger püspök felkérte Ion Iliescu Románia elnökét, Mádl Ferenc, a Magyar Köztársaság elnökét, Jean-Claude PÉRISSET bukaresti apostoli nunciust, Seregély István egri érseket, Ioan Robu bukaresti érseket és Habsburg György nagykövetet, hogy a jubileumi év fővédnökei legyenek. A felkért személyek vállalták a megtiszteltetést.

2003. októberében a Szentatya megválasztásának 25. évfordulóján a jubileum keretében a püspökség Szatmárnémeti több pontján meleg ételt osztott a város szegényeinek.

2003. végén megjelentek a püspökség kiadványai: különböző naptárak, házszentelési matricák, a jubileumi év programfüzete, hogy a jubileumi eseményekről tájékozódhassanak. Az év elején minden plébániára kikerült egy plakát, amely a jubileumi évre figyelmeztetett, valamint egy pápai színű zászló, amelyen a 200-as szám az egyházmegye 200 éves történelmére utalt. A Székesegyházon külön zászlók hirdették az 1804-es és a 2004-es évet; egy transzparens pedig három nyelven hirdette a jubileumi évet. Később megjelent az egyházmegye újonnan elkészült térképe, valamint egy képeslap, a négy jubileumi templommal.

2004. január 24-én a Székesegyházban imaórát tartottak a keresztények egységéért. Jelen volt a megyéspüspök mellett a görög katolikus, az ortodox és a református főesperes. Az imaóra megszervezésében a szatmárnémeti Szent Egyed közösség vállalt szerepet.

2004. február 11-én szintén a Székesegyházban a betegek jubileumát tartották. A szatmárnémeti Caritas, a Máltai Segélyszervezet és a szatmárnémeti Férfiszövetség gondoskodott a nehezen mozgó betegek szállításáról. Közel 600 beteg vette fel e napon a betegek szentségét.

2004. február 27-29 között Szatmárnémetiben szervezték a jubileumi év kapcsán az Országos Katolikus Férfifalalkozót.

2004. március 21-én Ion Iliescu román államfő – elfogadva Schönberger Jenő megyéspüspök meghívását – részt vett a Székesegyházban tartott hálaadó szentmisén, amelyet dr. Ioan Robu bukaresti metropolita-érsek celebrált. Ezt követően meglátogatta a püspöki palotát,

megtekintette a kápolnát, az egyházmegyét bemutató kiállítást, és az új dísztermet.

2004. március 23. Az egyházmegye császári alapításának évfordulója. Dr. Jakubinyi György gyulafehérvári érsek, az egyházmegye szülőtte celebrálta a Székesegyházban a hálaadó szentmisét, majd Schönberger püspök ünnepélyesen megáldotta és átadta az új püspöki dísztermet. Az eseményen ünnepélyes köszöntőt mondott Mádl Ferenc a Magyar Köztársaság elnökének személyes küldötte, dr. Habsburg György nagykövet, a román Kultuszminisztérium küldötte, valamint a szatmári prefektúra képviselője. Számos nagykövet és meghívott vendég volt jelen. Délután a Hám János Iskolaközpont, „születésnap” ünnepség keretében mutatta be az egyházmegye történetét.

2004. március 25. A Mária Légió jubileumi találkozója volt a Székesegyházban.

Különböző alkalmakkor szerveztek plébániai jubileumi zárándoklatot a négy jubileumi templomba. Az első ilyen alkalom április 24-én volt Szatmárnémetiben. A szentmisét követően a résztvevők hang és képanyag segítségével megismerkedhettek az egyházmegye múltjával és jelenével, s ezt követően a plébániák mutatkoztak be. Végül közös agapén kötetlenül beszélgethettek, ismerkedhettek.

2004. május 7-9. A Kárpát-medencei lelkiségeket összefogó „Háló” mozgalom a jubileum kapcsán Szatmárnémetiben tartotta regionális találkozóját.

2004. május 15. Máramarosszigeten jubileumi koncertet tartottak a templomban.

2004. május 20. A székesegyház búcsúünnepé. A triduumot Dr. Barsi Balázs OFM atya tartotta.

2004. május 20-22. A Szatmárnémeti Hám János Iskolaközpont jubileumi ünnepségsorozata. Meghívott vendég Dr. Jelenits István piarista atya volt Budapestről.

2004. május 24-26. A Romániai Katolikus Püspökök Konferenciája Szatmárnémetiben tartotta tavaszi ülészakát. A püspökök első nap közös szentmisét celebráltak a Székesegyházban, amelyet a lelkiségek bemutatása követett. Az ülészak második napján a

magyar és a román nyelvű püspökök, ill. a keleti rítusúak a saját híveikkel ünnepelték az eukarisztiát.

2004. június 4. A Scheffler János Lelkipásztori Központban a Szatmárnémeti Szent István Körrel közös szervezésben ünnepi előadás hangzott el: „A Szatmári Római Katolikus Püspökség két évszázada - történeti visszapillantás” címmel. Schönberger Jenő püspök megnyitó beszédét Szöcs Péter szatmárnémeti történész „Szatmár és vidékének egyházszervezete a középkorban”, Dr. Takács Péter debreceni docens „A Szatmári Püspökség megalapítása” és Dr. Bura László „Scheffler János, a vértanú püspök életútja” előadása követte. Az előadáson más felekezetű keresztény egyházak képviselői, valamint parlamenti és szenátusi képviselők is jelen voltak.

2004. június 12. A Szatmárnémeti Székesegyházban megtartották az „Iskolások, ministránsok, hitoktatók” jubileumi zárandoklatát. Az egész egyházmegyéből érkezett fiatalok zsúfolásig megtöltötték a Székesegyházat.

2004. június 20-án volt a Jézus Szíve egyházmegyei búcsú. A német nyelvű szentmisét Dr. Szendi József ny. veszprémi érsek, a román nyelvű szentmisét Dr. Ioan Robu bukaresti metropolita-érsek, a magyar nyelvű szentmisét pedig Dr. Seregély István egri érsek tartotta az egyházmegye minden részéről érkezett hívek ezrei előtt. A szentmise után Jenő püspök megújította az egyházmegye felajánlását Jézus szentséges Szívének.

2004. június 29-én a négy jubileumi templomban találkoztak a plébániai egyháztanácsosok, alkalmat teremtve kölcsönös tapasztalatcserére.

2004. augusztus 2-án a négy jubileumi templomban találkoztak a rózsafüzér-társulatok és a ferences világi rend tagjai.

2004. augusztus 9-én ünnepelte az egyházmegye a pápai alapítás 200. évfordulóját. Az ünnepi szentmisét Dr. Jean-Claude Périsset bukaresti apostoli nuncius tartotta, amelyen felolvasták a Szentatya üzenetét a Szatmári Egyházmegye részére. A szentmise után Schönberger püspök hivatalosan is megnyitotta a Megyei Múzeumban a szatmári egyházmegye művészeti értékeit bemutató időszakos kiállítást.

2004. augusztus 17-18. között a szatmárnémeti Szent Alajos Konviktusban tartották a III. Egyházmegyei Zsinatot. Több mint 100 zsinati képviselő szavazhatott a 16 zsinati munkadokumentumról.

2004. augusztus 20-án került átadásra a nagybányai Assisi Szent Ferenc szociális és lelkipásztori központ. Ezt követően a Szentháromság templomban ünnepi szentmise volt Szent István, az egyházmegye fővédőszentje tiszteletére. A szentbeszédet dr. Manfred Scheuer innsbrucki püspök tartotta. A szentmise után a jubileumi emléktábla leleplezése és megáldása következett, amelyet Schönberger Jenő szatmári püspök, Dr. Manfred Scheuer innsbrucki püspök és Dr. Jean-Claude Périsset bukaresti apostoli nuncius végzett.

2004. augusztus 21-én a szatmári Székesegyházban történt a zsinat ünnepélyes lezárása. A szentmisét Schönberger püspök celebrálta, a szentbeszédet Dr. Jean-Claude Périsset bukaresti apostoli nuncius mondta. A szentmisét követően itt is megáldották a jubileumi emléktáblát.

2004. augusztus 29-én a nagykárolyi Kalazanci Szent József jubileumi templom búcsúját ünnepelték. A szatmári püspök mellett jelen volt Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi és Wilhelm Schraml passauai püspök. A szentmise végeztével itt is megtörtént a jubileumi emléktábla megáldása.

2004. október 16-17. között Szatmárnémetiben került megrendezésre a IV. Egyházmegyei Ifjúsági Találkozó. A program egyik kiemelkedő eseménye az egyházmegyei jubileumi ünnepségbe való bekapcsolódás volt.

2004. november 4-én volt a máramarosszigeti Borromeo Szent Károly jubileumi templom búcsúünnepéje. A szentmisét és a szentbeszédet a város szülötte, Dr. Jakubinyi György gyulafehérvári érsek tartotta. A szentmisét követően megáldották a jubileumi emléktáblát.

2004. november 9-én a Székesegyházban tartották meg a nőszövetségek, a plébániai és egyházmegyei szeretetszolgálatok, a Caritas és a Máltai Segélyszolgálat munkatársai számára a jubileumi találkozót.

2004. december 6-án a Székesegyházban a megyéspüspök vezetésével a város és a környék papsága és hívei szentmise keretében emlékeztek meg dr. Scheffler János szatmári vértanú püspök halálának évfordulójáról, és közösen imádkoztak mihamarabbi boldoggáavatásáért.

2004. december 27-én az egyházmegye társvédőszentjének ünnepén zárult a jubileumi év. A szentmisét és a szentbeszédet az egyházmegye szülötte, Tempfli József nagyváradi püspök mondta. A szentmise végén Jenő püspök átadta a Hám János díjat Tempfli József püspöknek, a Szatmárnémeti Caritas Szervezetnek, valamint a szatmárnémeti Máltai Segélyszervezetnek. Scheffler János díjat kapott: Dr. Bura László, Muhi Sándor és Czol Ernő. A püspök több magánszemélyt és intézményt tüntetett ki Jubileumi Díszoklevéllel. Ezt követően a Főpásztor megnyitotta a Szatmári Egyházmegyében az Eukarisztia Évét.

II. A SZATMÁRI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZMEGYE BEMUTATÁSA

Katolikus Egyház Hierarchiája Romániában

Apostoli Nunciatúra

Dr. Jean-Claude Périsset, apostoli nuncius, c. érsek

Cím: 010187 București, Str. Pictor C. Stahi 5-7

Telefonszám: 021-3139490, 021-3123883

Faxszám: 021-3120316

Romániai Püspökök Konferenciája

Elnök: *Lucian Mureșan*, érsek-metropolita

Alelnök: *Dr. Ioan Robu*, érsek-metropolita

Főtitkár: *Cazimir Budău*

Cím: 010806 București, sector I, Str. Popa Tatu 68

Telefonszám: 021-3111591

Faxszám: 021-3111289

Bukaresti Római Katolikus Érsekség

Dr. Ioan Robu, érsek-metropolita

Dr. Cornel Damian, segédpüspök

Cím: 010164 București, Str. G-ral Berthelot 19

Telefonszám: 021-3154955, 021-3158349

Faxszám: 021-3121207

Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség

Dr. Jakubinyi György-Miklós, érsek

Tamás József, segédpüspök

Bálint Lajos, nyugalmazott érsek

Cím: 510010 Alba Iulia, Str. Mihai Viteazul 21,
jud. Alba

Telefonszám: 0258-811689, 0258-811602

Faxszám: 0258-811454

Email cím: albapress@apulum.ro

Web oldal: <http://www.hhrf.org/gyrke>

Iași Római Katolikus Püspökség

Petru Gherghel, püspök

Aurel Perca, segédpüspök

Cím: 700064 Iași, B-dul Stefan cel Mare 26, jud. Iași

Telefonszám: 0232-212003; 0232-211476

Faxszám: 0232-212006

Web oldal: <http://ercis.ro>

Nagyvárad Római Katolikus Püspökség

Tempfli József, püspök

Cím: 410161 Oradea, Str Șirul Canonicilor 7, CP. 14,
jud. Bihor

Telefonszám: 0259-411180

Faxszám: 0259-411180

Email cím: epiromca@rdsor.ro

Szatmári Római Katolikus Püspökség

Schönberger Jenő, püspök

Cím: 440010 Satu Mare, Str 1 Decembrie 1918 nr. 2,
jud. Satu Mare

Telefonszám: 0261-713574, 0261-714955

Faxszám: 0261-716451

Email cím: puspokseg@szatmariegyhazmegye.ro

Web oldal: www.szatmariegyhazmegye.ro

Temesvári Római Katolikus Püspökség

Martin Roos, püspök

Sebastian Kräuter, nyugalmazott püspök

Cím: 300055 Timișoara, Str Augustin Pacha 4,
jud. Timiș

Telefonszám: 0256-190081, 0256-197201, 0256-433054

Faxszám: 0256-197201

Email cím: erctms@lasting.ro

Fogaras-Gyulafehérvári Görög Katolikus Érsekség

Lucian Mureșan, érsek-metropolita

Cím: 515400 Blaj, Str. Petru Pavel Aron 2, jud. Alba

Telefonszám: 0258-710608, 0258-710855

Faxszám: 0258-713602

Email cím: mitropoliablaj@albacom.ro

Kolozsvár-Szamosújvárosi Görög Katolikus Püspökség

Florentin Crihălmeanu, püspök

Gheorghe Guțiu, nyugalmazott c. érsek

Cím: 400001 Cluj, Calea Moșilor 26, jud. Cluj

Telefonszám: 0264-439018, 0264-593191; 0264-598079; 590817

Faxszám: 0264-431964

Email cím: cluj-gherla@bru.ro

Web oldal: <http://cluj-gherla.bru.ro>

Lugosi Görög Katolikus Püspökség

Alexandru Mesian, püspök

Cím: 305500 Lugoj, Str. Ep. Ioan Bălan 6, jud. Timis

Telefonszám: 0256-353597

Faxszám: 0256-351457

Máramarosi Görög Katolikus Püspökség

Ioan Șișeștean, püspök

Cím: 430341 Baia Mare, Str. Vasile Lucaciu 50,
jud. Maramureș

Telefonszám: 0262-415807, 0262-213398

Faxszám: 0262-213398

Nagyváradai Görög Katolikus Püspökség

Virgil Bercea, püspök

Cím: 410210 Oradea, Str. Ep. Mihai Pavel 4,
jud. Bihor

Telefonszám: 0259-136492

Faxszám: 0259-430509

A Szatmári Egyházmegye Központi Szervezete

Egyházmegyei Hatóság Szatmárnémeti

Cím: 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918 nr. 2,
jud. Satu Mare

Telefonszám: +40-261-713574, 714955
+40-742-070011

Faxszám: +40-261-716.451

Email cím: puspokseg@szatmariegyhazmegye.ro

Web oldal: www.szatmariegyhazmegye.ro

Püspök:

Schönberger Jenő

Általános helynök-irodaigazgató:

Ft. Ar dai L. Attila

Gazdasági igazgató:

Ft. Schupler Tibor

Jogtanácsos:

Balog István János

Jogi asszisztens:	Nyéki Éva
Főkönyvelő:	Merk Zsuzsanna
Könyvelő:	Sándor Andrea
Ingatlan gondnok:	Reizer Erzsébet Judit
Titkárnő:	Mekker Enikő
Esperesi titkárnő:	Szenes Krisztina
Médiareferens:	Melan Karolina
Gondnok:	Pallai Kristóf
Levéltáros:	Várady Lajos

Egyházmegyei bizottságok - testületek

Tanácsosok Testülete

*Ardai L. Attila, Hársfalvi Ottó, Kühn Pál, Láng Pál, Lieb József,
Papellás István, Szilágyi János*

Papi Szenátus

Hivatalból tagok: *Ardai L. Attila, Schupler Tibor, Magász Jenő,
Láng Pál*

Választott tagok: *Kirner Ferenc, Ilyés Csaba, Lieb József, Szinovácz
György, Hársfalvi Ottó, Papellás István, Szilágyi János, Feigi György*

Kinevezett tagok: *Kühn Pál, Starmüller Ferenc, Reszler Mihály,
Vojtku László, Simon Attila*

Gazdasági Tanács

Ft. Arday L. Attila, irodaigazgató

Ft. Schupler Tibor, gazdasági igazgató

Merk Zsuzsanna, főkönyvelő

Löchl Tünde, Caritas igazgató

Balog István János, püspökségi jogtanácsos

Egyházmegyei Bíróság

Bírósági helynök: *Magász Jenő*

Bírák: *Dr. Ágoston Ferencz, Lieb József, Papellás István, Sikolya Bálint, Szilágyi János*

Kötelékvédő: *Szinováczy György*

Ügyvéd: *Láng Pál*

Jegyző: *Szatmári Sándor István*

Pasztorális Tanács

Arday L. Attila, Schupler Tibor, Dr. Ágoston Ferencz, Hársfalvi Ottó, Melega Péter, Vik János, Ilyés Csaba, Lepedus István, Ádámkó István, Csiszár Klára, Czol Ernő, Dr. Hanni Rolfes

Szent Lukács Társaság

Cím: RO 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 2

Telefonszám: 0261-713574

Email cím: puspokseg@szatmariegyhazmegye.ro

Elnöke: *Schönberger Jenő*, püspök

Ügyintéző: *Ilyés Csaba*, plébános

A Társaság célja a Püspöki Könyvtár és a Püspöki Levéltár rendezése, valamint egy Egyházmegyei Múzeum létrehozásával kapcsolatos anyagi és szellemi háttér biztosítása.

Számlaszám

Tulajdonos: *Ilyés Csaba*

Cím: RO 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 2

Bankcím: Banca Comerciala Româna Satu Mare
440006 Str. Piața 25 Octombrie nr. 4-8
Swift Cod: RNC BROBUXXX

Euro: RO58RNCB4000000065720003

Lei: RO04RNCB4000000065720005

Egyházi címek és kitüntetések

Szatmári főesperes: *Ardai L. Attila*

Nagyprépost: *Galambos Ferenc*

Apát: *Sikolya Bálint*, messzesementi c. apát

Kanonokok: *Ardai L. Attila, Galambos Ferenc, Kirner Ferenc, Láng Pál, Sikolya Bálint*

Tiszteletbeli kanonokok: *Feigi György, Dr. Fugel Adolf, Groshardt Ferenc, Heinrich Ferenc, Keszler Tibor, Knecht Béla, Kühn Pál, Lieb József, Schönberger Ferenc, Schupler Tibor, Tyukodi Antal*

Külföldi kanonokok: *P. Szőke János SDB*

Szentszéki tanácsosok: *Papellás István, Reszler Mihály, Starmüller Ferenc*

Tiszteletbeli főesperes: *Merlás Tibor*

Kerületi esperesek: *Ardai L. Attila, Hársfalvi Ottó, Lieb József, Papellás István, Szilágy János, Szinováczy György*

Címzetes esperesek: *Czepeczauer Pál, Fagea László, Martin Lőrinc, Márton Áron*

Az egyházmegye papjainak és kispapjainak adatai

Az egyházmegyében működő aktív papok száma: 55

Más egyházmegyékben dolgozó papjaink

Egeli Ferenc - prefektus - Gyulafehérvár

Dr. Tempfli Imre - Kirche in Not, Königstein - Németország

Más egyházmegyékből itt dolgozó papok

Dr. Ágoston Ferencz - krasznabélteki plébános - Gyulafehérvári
Főegyházmegye

Diacu Anton - szatmárnémeti román lelkész - Iași Egyházmegye

Külföldön élő papjaink

Bagossy István

Cím: D-48157 Münster-Handorf, Middelfeld 24

M^{sr}g. Dr. Cserháti Ferenc, Ungarische Katholische Delegatur

Cím: Landwehrstraße 66, D-80336 München

Telefonszám: +49-89-5328288

Faxszám: +49-89-5328245

Email cím: ung.delegat@gmx.de

Erőss Sándor

Cím: 127 Carlton Ave. W., Welland, Ontario, L3C1R4,
Canada

Telefonszám: +1-905-7327673

Fehér István

Cím: D-81547 München, Grünwalderstr. 103/A

Dr. Fugel Adolf

Cím: *Matthofstr. 77, CH – 8355 Aadorf, Pf. 353*

Telefonszám: *+41-052-3668075*

Horváth János

Cím: *D-81371München, Valleyst. 24.*

Telefonszám: *+49-89-7461450*

Merka János

Cím: *D-81925 München, Obenföhringerstrasse 40*

Merli Rudolf

Cím: *D-89347 Bubesheim, Leipheimerstr. 4*

Poósz Lajos

Cím: *CH-5051 Basel, Leonhardstrasse 45*

Várkúti-Weibel János

Cím: *H-8174 Balatonkenese, Fo u. 35*

Vizauer Ferenc

Cím: *CH-8057 Zürich, Winterthurerstr. 135*

Betegállományban lévő papunk

Mártin Lőrinc

Nyugdíjas papjaink

Galambos Ferenc, Keszler Tibor, Kirner Ferenc, Sikolya Bálint

Papi otthon

Cím: *440011 Satu Mare, Str. Al. Cuza nr. 12.,*

Telefonszám: *0261-768626*

Gondnok: *Mekker István*

Személyzet: *Kinczel Erzsébet, Leményi P. Györgyi*

Lakói: *Galambos Ferenc, Keszler Tibor, Kirner Ferenc,
Sikolya Bálint*

Külföldi egyetemen tanuló egyházmegyes papok

Hankovszky Ferenc - doktori kurzus - München

Magász Jenő - doktori kurzus - Róma

A Szatmári Egyházmegye Gyulafehérváron tanuló papnövendékei

Cím: 510009 Alba Iulia, Str. Bibliotecii nr. 3

Telefonszám: 0258-811688

I. évf.:	<i>Ciuris Laurentiu</i>	Dofteana, Bakó megye
	<i>Giurgiu Daniel</i>	Nagybánya III.
	<i>Istvánfi Szilárd</i>	Sárközújlak
	<i>Molnár Eduárd</i>	Szatmárnémeti IV.
II. évf.:	<i>Vass Loránd</i>	Szatmárnémeti VII.
III. évf.:	<i>Czumbil Vilhelm</i>	Szatmárnémeti II.
	<i>Tatár Zoltán</i>	Szatmárnémeti II.
V. évf.:	<i>Kovács István Attila</i>	Nagybánya II.
	<i>Hájtájer István</i>	Csomaköz
VI. évf.:	<i>Buna János Lajos</i>	Szatmárnémeti III.
	<i>Jakab Norbert</i>	Halmi
	<i>Szmutku Róbert</i>	Csedreg
Gyakorlati évf.:		
	<i>Antku István</i>	Szatmárnémeti III.
	<i>Török Zsolt</i>	Szatmárnémeti III.

Külföldi egyetemeken tanuló papnövendékek

Luczás Antal Lóránt diakónus - Kaplony - II. évf. licencia Róma

Lapka József - Szatmárnémeti IV. - IV. évf. Róma

Oláh Zsolt - Szatmárnémeti III. - III. évf. Róma

Román János diakónus - Borsabánya - VI. évf. Budapest - PPKE

Szerzetesrendek az Egyházmegyében

Páli Szent Vincéről nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek

Cím: 440058 Satu Mare, Str. Wolfenbüttel 32

Telefonszám: 0261-712392, 0740-833009

Faxszám: 0261-713079

Általános rendfőnöknő: *M. Ruzsena Mudra*

Tartományi főnöknő: *M. Ignacia Hrinová*

Nővérek: *Bakó M. Filotea, Balogh M. Carissima, Boleman M. Róberta, Bugar M. Kapistrana, Bundász M. Erázma, Butkova M. Inocentia, Czier M. Anakléta, Czier M. Berchmana, Estan M. Deicola, Eröss M. Cassiana, Fülöp M. Antida, Fülöp M. Gregoria, Fülöp M. Lioba, Hermann M. Plautilla, Kiss M. Bernadette, Körtvélyessy M. Simplicia, Kovács M. Eleonóra, Lénart M. Graciána, Ludescher M. Ágnetta, Matheas M. Gemma, Merli M. Friderika, Pfeifer M. Melinda, Polanská M. Laura, Szabó M. Rita, Tempfli M. Vivencia, Tudor M. Vincencia, Vavrek M. Aurika, Veber M. Kristina.*

A Kongregációt 1842. augusztus 29-én alapította boldog emlékü Hám János szatmári püspök. A Kongregáció mintegy 400 taggal jelen van Romániában, Magyarországon, Szlovákiában, Ukrajnában és Olaszországban. Tevékenységi körük a betegápolás, a tanítás, a hitoktatás valamint a gyermek- és ifjúságnevelés.

Jézus Szíve Társasága (SJC)

Cím: 440019 Satu Mare, Str. Gavril Lazăr 18

Telefonszám: 0261-713704

Faxszám: 0261-713704

Általános rendfőnöknő: *dr. Bujdosó Gabriella*, (Budapest, Népszínház u. 27/13)

Előljáró: *Fazekas Éva*

Nővérek: *Piszárik Imelda, Trepszker Erika*

A rendet P. Bíró Ferenc jezsuita atya alapította Magyarországon 1921. január 1-jén.

A rend jelen van Magyarországon, Romániában, Kanadában, Ausztriában és Szlovákiában. Szatmárnémetiben 1993. augusztusában telepedtek le. Tevékenységi körük: lelkigyakorlatok szervezése és vezetése, lelkigondozás, lelkivezetés, sajtóapostolkodás, hitoktatás.

Jézus Legszentebb Szívéről

Nevezett Missziósnővérek (MSC)

Cím: 440021 Satu Mare, Str. Constantin Brâncuși 9

Telefonszám: 0261-715493

Email cím: mscro@rdslink.ro

Általános rendfőnöknő: *Herlinda Inocente*

Házfőnöknő: *dr. Hanni Rolfes*

Nővér: *Anna Diekmann*

A rendet a németországi Hiltrup-Münsterben alapította Hubert Linckens holland misszionárius. A rend missziós, valamint Jézus üzenetének továbbadása céljából született meg.

A rend mind az öt kontinensen jelen van: Olaszországban, Spanyolországban, Németországban, Romániában, Franciaországban, Namíbiában, Ausztráliában, Pápua Új-Guineában, Indiában, a Fülöpszigeteken, Koreában, Kínában, az Egyesült Államokban, Mexikóban, El Salvadorban, Guatemalában, a Dominikai Köztársaságban és Peruban.

A rendnek világszerte mintegy 1000 tagja van. A Szatmári Egyházmegyében 1993 óta működnek teológiai, lelkiségi, pasztorális és szociális téren.

Szent Orsolya Nővérek Társasága

Cím: 430322 Baia Mare, Str. Minerilor 33

Telefonszám: 0262-213257

Faxszám: 0262-213257

Általános rendfőnöknő: *Sr. Angela Thomas P.*

Házfőnöknő: *Sr. Priti Pereira*

Nővérek: *Sr. Agnes Sadaphal, Sr. Gracy Fernandis, Sr. Mercy Josepha*

A rendet 1606-ban alapították Franciaországban.

A nővérek 230 tagja jelen van Svájcban, Romániában, Indiában és Dél-Afrikában. Egyházmegyénkben 2000. október 14-én telepedtek le. Munkaterületük: a betegek és idősek gondozása, az utcagyermek felkarolása, hittanóra tartás és rendszeres foglalkozás a fiatalokkal, a kórház, az öregotthon és a börtön látogatása.

Szent József Megjelenéséről Nevezett Nővérek Kongregációja

Cím: 445200 Negrești-Oaș, Str Unirii 8

Telefonszám: 0261-854278

Faxszám: 0261-854278

Általános rendfőnöknő: *Sr. Bernadette Galea*

Házfőnöknő: *Sr. Grazia Spinello*

Nővérek: *Sr. Davidica Conti, Sr. Tatov Ecaterina*

A rendet 1835-ben a franciaországi Gaillac-ban alapította Szent Emília de Vialar.

A rend 24 országban van jelen, és mintegy 1150 tagja van. 1998 óta vannak jelen egyházmegyénkben, ahol besegítenek a bikszádi román nyelvű pasztorációban. Munkaterületük: gyermek-, ifjúsági- és család-katekézis, valamint a szegények támogatása.

Jézus Szíve Kis Leányai

Cím: 430151 Baia Mare, Str. I. M. Klein 19/A

Telefonszám: 0262-276932

Telefonszám: 0262-276932

Általános rendfőnöknő: *Madre Maria Campus*

Házfőnöknő: *Sr. Maria Luisa Filippini*

Nővérek: *Sr. Rosalba Gallarotti, Sr. Manuela Zerbi, Sr. Maria Bud*

A rendet 1924. március 25-én alapította Amilcare Boccio atya és Guglielmina Remotti nővér a tortonai egyházmegyéhez tartozó Sale városban.

A Szatmári Egyházmegyében 1994. áprilisában kezdték el működésüket. A rend fő célkitűzése Jézus Szent Szívének szeretetét továbbítani a felebaráti szeretet tettein keresztül. A lelkipásztori munkába is bekapcsolódnak.

Piarista Nővérek Kongregciója

Cím: 445100 Carei, 1 Decembrie 1918 utca 54/A

Telefonszám: 0261-861797, 0740-283888

Email cím: kjutka@hotmail.com

Általános rendfőnöknő: *Sr. Marisa Torniusciolo*

Nővérek: *Kürti Bokor Judit, Vörös Tünde*

Letelepedés ideje: 2004. augusztus 25.

Celestina Donati (1848-1925, Firenze) 1889. június 24-én alapította Olaszországban a Piarista Nővérek szerzetes kongregációját, lelkivezetője Celestino Zini piarista atya buzdítására. Kalazanci Szent Józsefet (1557-1648) égi pártfogójukként tisztelik, aki Európa első ingyenes iskoláját nyitotta meg Róma szegényei számára. Karizmájuk a nehéz sorsú gyerekek és fiatalok tanítása és nevelése, különös tekintettel az árvákra, elhagyottakra és a börtönben lévők gyermekeire.

A rend női ága jelen van Olaszországban, Brazíliában, Romániában és Nikaraguában. A nővérek Nagykárolyban gyermekotthont vezetnek és a Kalazanci Szent József Teológiai Iskolaközpont lelki programjainak szervezésében segítenek.

Egyházmegyei irodák és intézmények

Lelkipásztori Iroda

Cím: 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 2

Telefonszám: 0261-716166

Email cím: puspokseg@szatmariegyhazmegye.ro

Vezetője: *Ft. Schupler Tibor*

Referens: *Csiszár Klára*

Egyházmegyei Ifjúsági Lelkészség

Cím: 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 2

Telefonszám: 0261-717120

Email cím: ifi.iroda@szatmariegyhazmegye.ro

Ifjúsági lelkész: *Ft. Simon Attila*

Referens: *Csiszár Klára és Bontó Gabriella*

Hivatásgondozásért felelős: *Ft. Dancu Balázs és Ft. Néma Sándor*

Egyházmegyei Főtanfelügyelőség

Cím: 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 2

Telefonszám: 0261-717120

Email cím: tanfelugyeloseg@szatmariegyhazmegye.ro

Egyházmegyei főtanfelügyelő: *Ft. Néma Sándor*

Referens: *Molnár Gabriella*

Egyházmegyei Katekétikai Központ

Cím: 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 2

Telefonszám: 0261-714955

Email cím: cs.ilyes@gmx.net

Vezetője: *Ft. Ilyés Csaba, Ft. Melega Péter, Ft. Czier István*

Egyházmegyei Liturgikus és Egyházzenei Intézet

Cím: 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 2

Telefonszám: 0261-713574

Email cím: puspokseg@szatmariegyhazmegye.ro

Liturgikus referens: *Ft. Kühn Pál*

Egyházzenei referens: *Czol Ernő*

Világiak Irodája

Cím: 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 2

Telefonszám: 0261-715011

Email cím: vai@delphy.ro, vi@szatmariegyhazmegye.ro

Vezetője: *Lepedus István, Kujbus Márta*

Családreferens: *Ft. Solomayer Sándor*

Lelkiségi Mozgalmak

Megbízott felelős: *Ft. Láng Pál*

Telefonszám: 0261-714564

Ökumenizmus

Megbízott felelős: *Ft. Szatmári Sándor*

Telefonszám: 0261-842685

Egyházmegyei Szeretetszolgálat

Vezetője: *Ft. dr. Ágoston Ferencz és Raica Ildikó*

Telefonszám: 0261-771620

Email cím: agoston@rdslink.ro

Egyházmegyei Kórház és Börtönlelkészség

Cím: 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 2

Telefonszám: 0261-714955

Email cím: lelkigondozo@szatmariegyhazmegye.ro

Kórházreferens: *Gáspár Annamária*

Kórházlelkész: *Ft. Veres Attila*

Börtönlelkész: *Ft. Diacu Anton*

Egyházmegyei Média Iroda

Cím: 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 2

Telefonszám: 0261-714955

Email cím: media@szatmariegyhazmegye.ro

Médiareferens: *Melan Karolina*

“Scheffler János” Lelkipásztori Központ

Cím: 440014 Satu Mare, P-ta Libertății nr. 20

Telefonszám: 0261-714955, 0741-364064

Vezetője: *Reizer Erzsébet Judit*

Email cím: judit@szatmariegyhazmegye.ro

Szokondi “Szent Ignác” Lelkigyakorlatos Központ

Cím: 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 2

Telefonszám: 0261-714955, 0741-364064

Vezetője: *Reizer Erzsébet Judit*

Email cím: judit@szatmariegyhazmegye.ro

Egyházmegyei Könyvtár

Cím: 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 4

Telefonszám: 0261-717180

Email cím: biblaurenz@szatmariegyhazmegye.ro

Könyvtáros: *Schmidt Dániel*

Egyházmegyei Levéltár

Cím: 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 2

Telefonszám: 0261-713574

Email cím: leveltar@szatmariegyhazmegye.ro

Levéltáros: *Várady Lajos*

Egyházmegyei Múzeum

Cím: 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 2

Telefonszám: 0261-713574

Email cím: restaurator@szatmariegyhazmegye.ro

Vezetője: *Puskás Éva*

Egyházmegyei Ostyasütőde

Cím: 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 2

Telefonszám: 0261-713574

Vezetője: *Tempfli Irén*

Egyházmegyei Varróda

Cím: 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 2

Telefonszám: 0261-713574

Vezetője: *Szűcs Leona Mária*

Egyházmegyei oktatási intézmények

Hám János Római Katolikus Teológiai Iskolaközpont

Cím: 440010 Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918. nr. 2

Telefonszám: 0261-717180

Web oldal: <http://gsham.satmar.ro/>

Email cím: hamjanos@szatmariegyhazmegye.ro

Igazgató: *Ádámkó István-Csaba*

Spirituális: *Ft. Néma Sándor*

Igazgatóhelyettes: *Koczinger Éva*

Diákok létszáma: 370

Elemi iskolások: 52 (I. - 25; II. - 27)

Gimnáziumi diákok: 113 (V. - 30; VI. - 30; VII. - 31; VIII. - 22)

Líceumi diákok: 205 (IX. A - 22, IX. B - 28, X. A - 27, X. B - 26,
XI. A - 25, XI. B - 26, XII. A - 25, XII. B - 26)

CÍMZETES TANÁROK:

Anderco Judit, kémia-fizika

Ádámkó István-Csaba, társadalomtudományok

Bara Gabriella, angol nyelv

Czier Andrea, angol nyelv/magyar nyelv és irodalom

Csapó-Ilyés Attila, földrajz

Dicső Anikó, román nyelv és irodalom

Gnándt Zoltán, történelem

Görbe Éva, testnevelés

Hadházi Éva, zene

Heinrich Andrea, magyar nyelv és irodalom

Koczinger Éva, matematika

Pap Czier Levente, matematika

Sas Marinescu Adriana, román nyelv és irodalom

Simon Laura, német nyelv/magyar nyelv és irodalom

Szodoray Parádi Farkas, biológia

Trepszker Erika, hittan

Varga György, fizika-informatika

ÓRAADÓ TANÁROK:

Bodnár Ágnes, magyar nyelv és irodalom

Boga Katalin, fizika

Gozner Enikő, biológia

Hadházi Éva, zene

Ft. Néma Sándor, spirituális

Papp Piroska, biológia

KATEDRAFŐNÖKÖK:

Iskolapedagógus: *Koczinger Éva*, igazgatóhelyettes

Nyelv és kommunikáció: *Dicső Anikó*, tanár

Ember és társadalom: *Csapó-Ilyés Attila*, tanár

Matematika és természettudományok: *Anderco Judit*, tanár

Testnevelés: *Görbe Éva*, tanár

VEZETŐSÉGI TANÁCS:

Ádámkó István-Csaba, igazgató

Koczinger Éva, igazgatóhelyettes

Sas Marinescu Adriana, tanár

Anderco Judit, tanár

Csapó-Ilyés Attila, tanár

Ft. Néma Sándor, spirituális

Tankóczi Enikő, titkár

Ft. Schupler Tibor, a szatmári Római Katolikus Püspökség
képviselője

Lepedus István, a szülői bizottság elnöke

Botár Zsófia, diáktanács elnöke

Nits János, a szatmárnémeti Városi Tanács képviselője

Erdei Róbert, a szatmárnémeti Polgármesteri Hivatal képviselője

FEGYELMI BIZOTTSÁG:

Ádámkó István-Csaba, igazgató

Koczinger Éva, igazgatóhelyettes

Sas Marinescu Adriana, tanár
Görbe Éva, tanár
Varga György, tanár
Ft. Néma Sándor, spirituális
Titkárnő: *Tankóczy Enikő*
Gazdasági és technikai dolgozó: *Balla Annamária*
Pénzügyi vezető: *Pénzes Magdolna*

Szent Alajos Konviktus

Cím: 440074 Satu Mare, Str. Vasile Conta nr. 1/A
Telefonszám: 0261-768724; 710988
Igazgató: *Ádámkó István-Csaba*
Spirituális: *Ft. Néma Sándor*
Gondnok: *Horváth Attila*
Bentlakó diákok száma: 120

„Josephus Calasantius“ Római Katolikus Teológiai Líceum

Cím: 445100 Carei, Str. Iuliu Maniu nr. 20
Telefonszám: 861826, 0721-756759
Email cím: kalazanc@rdslink.ro
Igazgató: *Poszet Anikó*
Spirituális: *Ft. Vik János*
Növendékek száma: 234 (IX. A - 23, IX. B - 22, IX. C - 29,
IX. D - 30, X. A - 27, XI. A - 23,
XI. B - 24, XII. A - 29, XII. B - 27)

CÍMZETES TANÁROK:

Georgescu Aliz, román nyelv és irodalom
Kis Hajnalka, magyar nyelv és irodalom
Krammer Erna, német nyelv és irodalom
Linzembold Éva, kémia, biológia, német nyelv és irodalom
Mohr Marius, történelem, földrajz

Molnár Zoltán, matematika
Nintas Razvan, testnevelés
Poszet Anna, fizika, hittan
Varga Éva, angol nyelv/magyar nyelv és irodalom
Visnyai Csaba, zene, rajz, kórus

SPIRITUÁLIS:

Ft. Vik János
Kürti-Bokor Judit

ÓRAADÓ TANÁROK:

Czumbil István, biológia
Lászlóffy Csaba, magyar nyelv és irodalom
Nicolcescu Magdolna, fizika
Ola Magdalena, román nyelv és irodalom
Pop Dana, román nyelv és irodalom

SZAKKÉPZETT HELYETTESEK:

Hadfy Árpád, informatika
Mikulás Ildikó, mesternő
Poósz Krisztina, társadalomtudományok
Poszet Kinga, hittan

Egyházmegyei Karitatív Szervezetek

Romániai Máltai Segélyszolgálat Szatmári Fiókja

Cím: 440014 Satu Mare, P-ța Libertății nr. 20

Telefonszám: 0261-715220

Fiókvezető: *Pallai Kristóf*

Egyházmegyei CARITAS

Cím: 440014 Satu Mare, P-ța Libertății nr. 20

Telefonszám: 0261-710464, 0744-324444

Telefonszám: 0261-712011

Web oldal: <http://www.caritas-satumare.org>

Email cím: caritas@caritas-sm.ro

Igazgató: *Löchli Terézia Tündér*

Központi Iroda:

Cím: 440014 Satu Mare, P-ța Libertății nr. 20

Könyvelőség:

Telefonszám: 0261-716845

Programok gyermekeknek

Szatmárnémeti nyitott szociális központ „Barátság Háza”

Uzinei u. 19/A, 0261-760955

Nagybányai nyitott szociális központ

Macului u. 2, 0262 - 277498

Szatmárnémeti szociális Caritas Óvoda

Cloșca u. 68, 0261-721529

Erdődi szociális Caritas Óvoda, București u. 24, 0261-771345

Erdődi Caritas Tanulóház, Ștefan cel Mare u. 49, 0261-771715

Csedregi szociális Caritas Óvoda, Almás u. 10
Sárközújlaki szociális Caritas Óvoda, Scânteii u. 3
Mikolai szociális Caritas óvodai csoport, Principală u. 28
Petei szociális Caritas Óvoda, Principală u. 3
Petei Caritas Tanulóbáz, Principală u. 3
Túrterebesi szociális Caritas Óvoda, Principală u. 13
Túrterebesi Caritas Tanulóbáz, Principală u. 13
Apai szociális Caritas óvodai csoport
Szakaszi szociális Caritas óvodai csoport, Principală u. 55
Színfalui szociális Caritas Óvoda, Principală u. 20
Nagykárolyi speciális Óvoda, Uzinei u. 2, 0261-861531
Nagykárolyi szociális Caritas óvodai csoport
Nagybányai speciális Óvoda, G. Coșbuc u. 10, 0262-218057
Nagybányai Caritas előkészítő csoport, Macului u. 2
Stâna-i Caritas központ, Principală u.
Drogprevenciós és tanácsadó iroda
Szatmár, Lükő Béla u. 15, 0261-711747

Programok fogyatékos gyerekeknek és fiataloknak

Szent József Gyermekrehabilitációs Központ

Cím: Szatmárnémeti, Dsida Jenő u. 16

Telefonszám: 0261-713811

Integrációs és foglalkoztató központ „Gyöngy ház”

Cím: 447162 Alsóhomoród, Fő u. 82

Telefonszám: 0261-870712, 0744-551886

Szent Vince hetes napközi

Cím: 447162 Alsóhomoród, Arduului u. 27

Telefonszám: 0261-870805

Információ és tanácsadó iroda fogyatékkal élő személyek számára

Cím: 440057 Szatmárnémeti, Unirii u. 49

Telefonszám: 0261-710246

Egészségügyi programok

Gyógyszertár Szatmárnémeti

Cím: Delavrancea u. 20

Telefonszám: 0261-710460

Gyógyszertár Nagykároly

Cím: Szamos u. 2

Telefonszám: 0261-863639

Egészségügyi tanácsadó iroda Szatmárnémeti

Cím: Károlyi út 1-3

Telefonszám: 0261-769725

Idősgondozás program

Idősközpont Nagybánya

Cím: Coşbuc u. 38

Telefonszám: 0262-218058, 0262-218057

Reménység központ Szatmárnémeti

Cím: Rosetti u. 2/A

Telefonszám: 0742-769265

Szociális konyha Szatmárnémeti

Cím: Unirii u. 38

Telefonszám: 0261-712521

Szent Hildegárda házi betegápoló központ Szatmárnémeti

Cím: Unirii u. 49

Telefonszám: 0261-714030

Szűz Mária házi betegápoló központ Erdőd

Cím: Bukarest u. 48

Telefonszám: 0261-771620

Kiwanis házi betegápoló központ Alsóhomoród

Cím: Ardudului u. 67

Telefonszám: 0261-870753

Idősek klubja Nagykároly

Cím: Szamos u. 11

Telefonszám: 0261-865754

Idősek klubja Túrterebes

Cím: Túrterebes, nr. 267

Szent Jakab idősnapközi Szatmárnémeti

Cím: Unirii u. 38

Telefonszám: 0261-714606

Szociális konyha Nagykároly

Cím: Uzinei u. 2

Telefonszám: 0261-861531

Szent Teréz házi betegápoló központ Nagykároly

Cím: Szamos u. 11

Telefonszám: 0261-865754

Szent Erzsébet házi betegápoló központ Mezőpetri

Cím: Mică u. 534

Telefonszám: 820003

Szociális konyha Nagybánya

Cím: George Coşbuc u. 38

Telefonszám: 0262-218057, 0262-218058

Szent Barbara házi betegápoló központ Nagybánya

Cím: George Coşbuc u. 38

Telefonszám: 0262-218057, 0262-218058

Szent Anna házi betegápoló központ Felsővisó

Cím: T. Vladimirescu u. 8

Telefonszám: 0262-352606

Szent Károly házi betegápoló központ Máramarossziget

Cím: Ioan Mihaly de Apşa u. 17

Telefonszám: 0262-310881

Idősek klubja Máramarossziget

Cím: Ioan Mihaly de Apşa u. 17

Telefonszám: 0262-310377

Szociális és karitatív programok

Szatmárnémeti szociális segélyiroda

Cím: Szatmárnémeti, Lükő Béla u. 15

Telefonszám: 0261-716282

Máramarosszigeti szociális segélyiroda

Cím: Máramarossziget, Ioan Mihaly de Apşa u. 17

Telefonszám: 0262-310377

Nagybányai szociális segélyiroda

Cím: Nagybánya, George Coşbuc u. 38

Telefonszám: 0262-218058

Nagykárolyi szociális segélyiroda

Cím: Nagykároly, Uzinei u. 2

Telefonszám: 0261-861531

Felsővisói szociális segélyiroda

Cím: Felsővisó, T. Vladimirescu u. 8

Telefonszám: 0262-352606

Túrterbesi szociális segélyiroda

Cím: Túrterebes, Principală u. 22

Telefonszám: 0261-836141

Erdődi szociális segélyiroda

Cím: Erdőd, Bukarest u. 48

Színfalui szociális segélyiroda

Cím: Színfalu, Principala u. 47

Segélyprogramok katasztrófák esetében

Cím: Szatmárnémeti, Libertăţii tér, 20

Telefonszám: 0261-710464

Assisi Szent Ferenc Közösségi Ház

Birou de consiliere si asistenta sociala (Tanácsadó iroda)

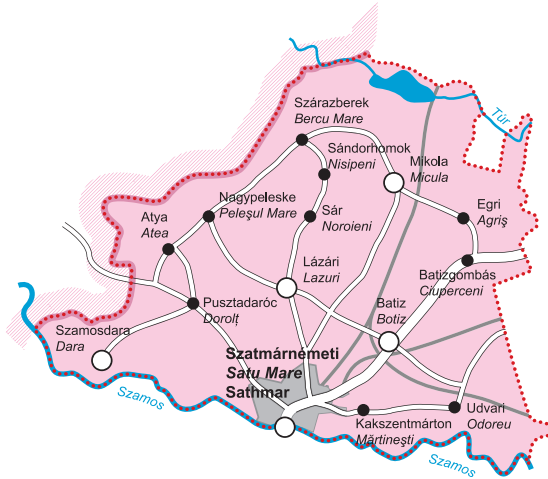
Cím: Nagybánya, Macului u. 2

FŐESPERESSÉGEK ÉS ESPERESSÉGEK*

* A plébániák bemutatásánál a hívek, a keresztelesek és a temetések száma a 2004-es egyházi adatoknak felelnek meg.

SZÉKESEGYHÁZI FŐESPERESSÉG

SZATMÁRI ESPERESI KERÜLET



PLÉBÁNIA

Szatmárnémeti Székesegyház plébánia

Szatmárnémeti Jézus Szíve személyi plébánia (Kálvária)

Szatmárnémeti Szent János plébánia

Szatmárnémeti Szent Antal plébánia

Batizi Szent József plébánia

Lázári Szent László plébánia

Mikolai Szűz Mária Királynő plébánia

Szamosdarái Nagyboldogasszony
plébánia

FILIA

Szatmárnémeti Zárda
templom
Szatmárnémeti Szent
József templom

Kakszentmárton,
Batizgombás,
Szatmárudvari

Nagypeleske, Sár

Egrei, Szárazberek,
Sándorhomok

Pustadaróc, Atya

Szatmár megye

A szatmári római katolikus egyházmegye császári alapításakor, illetve pápai jóváhagyásakor öt főesperességből alakult. Nevük azonos volt a középkori vármegyék nevével.

A szatmári főesperesség

Területén már a XI. században volt/terjedt a katolikus hitélet, ugyanis a későbbi források erre a vidékre érkezett külföldi vendégek-ről (*hospesek*) és katonákról (*milites*) tesznek említést, ők minden bizonynyal keresztények voltak.

A középkorban a főesperesség Szatmár megyének csak a Szamos bal partján lévő plébániáit foglalta magába és területe az erdélyi püspök joghatósága alá tartozott. A Meszesen-inneni plébániákat kormányzó tasnádi vikárius tisztségét (többnyire) szatmári főesperesek töltötték be.

Az erdélyi püspökök joghatóságának gyakorlását több adat is tanúsítja. Amikor 1322-ben Szécsi András püspök kápolna építését engedélyezte a csengeri hívek számára, kikötötte, hogy ez ne legyen a Szent Margit tiszteletére felszentelt (csenger) bagosi templom kárára. 1404-ben IX. Bonifác pápa Szatmárt közvetlenül az esztergomi érsek alá rendelte, mégis Geréb László erdélyi püspök tizedet követelt a várostól, s mivel ezt megtagadták, 1501-ben Szatmárt egyházi átok alá vetette, amit csak II. Ulászló király közbenjárására oldott fel.

A reformáció következtében kialakult politikai helyzetben Bornemissza Pál erdélyi püspök kénytelen volt elhagyni székhelyét. 1556 után az egyházmegye félévszázadig püspök nélkül maradt, így a szatmári főesperesség is gazdátlan lett. Erdély választott, illetve kinevezett püspöke, nem élhetett püspöksége területén.

Amikor Pázmány Péter megalapította a szatmári jezsuita kollégiumot, Hosszutóthy Lajos egri püspök kötelességének érezte a főespe-

rességről való gondoskodást, ezért a létesítendő gimnáziumot alapítvánnyal támogatta.

1687-től a szatmári főesperesség az egri püspök fennhatósága alá tartozott az egyházmegye megalapításáig, 1804-ig.

Szatmár és Németi középkori és újkori templomai

A szatmári főesperesség első írásos említése 1213-ból maradt fenn. Ettől az időponttól ismert több esperesének a neve, akik egyben Szatmár plébánosai voltak. A szatmári plébánia meglétét 1084-es írott forrásokból bizonyíthatjuk, de nagy valószínűséggel létezett korábban is.

Plébánia létesült a Szamos jobb partján levő városban, és hasonlóképpen Németiben is. (A Szamos jobb oldalán fekvő települések azonban nem tartoztak a Gyulafehérvári egyházmegyéhez.) Valószínűleg mindkét település lakosai maguk választhatták, javadalmazták papjukat. A XIII. század elején, amikor a joghatóság és a javadalmazás kérdése kapcsán a lakosok és a várispán között nézeteltérések támadtak, Németi lakosai jogaik védelmében a királyhoz fordultak, s arra hivatkoztak, hogy ősök a XI. században a királynő oltalma alatt érkeztek ide („*in fidem domine regine Keysle ad Hungariam convenisse*”). II. Endre király 1230-ban mind Szatmárnak, mind Németinek azonos szövegű szabadalomlevelet adott. A szabadalomlevél csak későbbi átírásában maradt fenn, V. István (1264), illetőleg III. Endre (1291) király megerősítő végzésével.

Az 1332-1337-ben készített pápai tizedjegyzék említi mind a szatmári (plébánosa István), mind a németi (plébánosa János) plébániát.

A történeti forrásokból kitűnik, hogy a plébániatemplom mellett mind Szatmáron, mind Németiben más templomok (kápolnák) is voltak, szerzetesek is megtelepedtek.

A ferences (minorita) Szent Erzsébet kolostort állítólag Nagy Lajos király anyja alapította, ebben laktak 1467-ben is. 1317-ből ismeretes a Boldogságos Szűz-egyház megnevezése, a megnevezés a templom védőszentjére vonatkozik.

Valószínűleg templommal egybeépített volt (1339 előtt) a Domonkos-rendi apácák Szent Dénes kolostora. Háromhajós templomuk (Németi mai református temploma helyén) volt. Később, 1479-ben ide telepítették át a Domonkos-rendi apácákat Beregszászból.

Németiben a Domonkos-rendi férfi szerzeteseknek is volt kolostoruk, az erődszerű építmény a Drágffy utca (ma: Drăganilor) kanyarulatában volt, működése 1570 után szűnt meg.

A reformáció idején megszűnt mind Szatmár, mind Németi plébániája. Katolikus hívő alig maradt, őket csak szórványként gondolhatták. A XVI. század végén a jezsuita P. Marietti Antal járta a vidéket.

A plébániát Szatmáron a Pázmány Péter által letelepített jezsuita atyák állították vissza 1636-ban. II. Rákóczi György azonban 1654-ben a protestánsok kívánságára kiadta az idegen jezsuiták kiutasítására vonatkozó rendeletét. A Szatmár városából kiűzött jezsuiták (lelkipásztorok és tanárok) Nagykárolyban, Apátiban és Nagyszöllősen telepedtek le. Onnét segítették a szorongatott katolikusokat. Szatmárra csak 1660-ban sikerült visszatérniük. Közülük került ki a város plébánosa, többen a gimnáziumban tanítottak, mások hitszónokként (magyar, német, később szláv) gyóntatóként végezték misszionáriusi tevékenységüket.

A szatmári rendház fogadta be 1683-ban a Thököly hadai elől Kassáról, Sárospatakról menekülni kényszerülő jezsuitákat is.

A rend 1773-ban történt feloszlata után a plébániát egyházmegyei papok vezették, a jezsuita gimnázium több tanára pedig világi káplánként működött a plébánián. A gimnáziumot a pálos szerzetesek vették át és vezették rendjük feloszlataig (1786).

1804-ben a plébánia a székeskáptalan által kinevezett kanonok vezetése alá került.

A két város, Szatmár és Németi – egykori okiratokban Szatmár-Németi – 1715-ben egyesült. Ettől kezdődően a Szatmárnémeti elnevezés az okiratokban az egyesített városra vonatkozik.

Szatmár régi plébániatemploma a Boldogasszony templom. 1241-ben a tatárok felégették, de csakhamar rendbe hozták. Eszterházy

Károly egri püspök 1777. július 5-én Szatmáron kánoni vizsgálatot tartott és bérmált. Látva a templom rozoga és veszélyes állapotát, megtiltotta annak további használatát, majd később lebontották. A városi tanács a XIX. század elején a görög katolikusok kérelmére a helyét templomuk építésére nekik adta.

Az új templom felépüléséig a római katolikusok átmenetileg a városháza nagytermében miséztek. (Kényszermegoldás volt: egyrészt, mert a hívek számához mérten kicsinek bizonyult, másrészt az épületben a szoba alatt kocsmá működött.)

A várban tartózkodó német tiszték és a várőrség használatára a XVII. században templom épült a csillagvár területén és a Kossuth Lajos utcában, az ún. Lechner ház helyén. Ezt 1622-ben Bethlen Gábor a plébániával együtt átadta a reformátusoknak. A katolikusok 1662. november 23-án visszafoglalták. Épülete valószínűleg a csillagvár lerombolásának időszakában, 1723-ban semmisült meg.

A Szent Miklós tiszteletére felszentelt templomról azt tudjuk, hogy oltárait a szabók és a szűcsök céhe tartotta fenn. A birtokait – házak, telek, kaszáló – a reformációkor Hímvarró Balázs, Szabó Benedek, Huszár János, Teuffenbach Izsák kapitány és Teuffenbach Kristóf foglalta le magának.

A Szamos bal oldalán kiépült városrészben, a Hóstáncban volt a Szentlélek Isten temploma. Épülete a városrész elpusztulásakor megsemmisült.

Szatmáron, a csillagvár falain belül, a védőárok állóvíze mellett állott a Nepomuki Szent János tiszteletére épült kápolna. A várfalak lerombolása után kiépült városrészben a kápolna az akkor épülő utca (Kápolna utca – később: Eötvös, ma: Cuza Vodă utca) közepére került. A kápolnát 1862-ben a város kérésére lebontották, mert omladozóféllben volt, ugyanakkor akadályozta a forgalmat.

Szatmárnémeti Székesegyházi plébánia

Cím: 440014 Satu Mare, P-ța Libertății nr. 20, jud. Satu Mare
 Telefonszám: 0261-714564
 Titulus: Urunk mennybemenetele
 Anyakönyv: 1665-től
 Hívek száma: 3500
 Keresztelés: 116
 Temetés: 64

A középkori templom lebontása után 1786-1798 közt épült az új, egytornyú plébániatemplom. Az alapkőletétel szertartása 1786. június 2-án volt. Téglássy József egri kanonok végezte, a szentbeszédet Hartmann Antal szatmár-ugocsai főesperes mondta. A templom 12 évig épült, 1798. november 1-jén, Tájer György egri kanonok szentelte fel.

1804-ben a szatmári püspökség megalapítása alkalmával a templomot székesegyházi rangra emelték. A hívek számának növekedése következtében szükségessé vált a megnagyobbítása.

Fischer István püspök megtervezte és megkezdte a szentély meghosszabbítását és magasabbra emelését. A terv kivitelezését nem tudta befejezni, mert kinevezték egri érsekké. A megkezdett munkát Klobusiczky Péter püspök folytatta és fejezte be. Elkészült az emeletesnek tervezett két sekrestye és a kripta is. Ő készítette a



Székesegyház kanonoki székeit (stallum), a papnövendékek padjait a szentélyben, a szószéket, valamint a káptalani sekrestyében a ruhás-szekrényeket.

A Székesegyház mai formáját Hám János püspöksége idején nyerte el. Hám János püspök nem találta kielégítőnek az elődei idején készített Bittheuser-féle tervet, ezért Hild József európai hírű pesti műépítésszel új tervet készíttetett.

A régi templom hajóját kibővítette a kör alakú kupolával, lebontatta a régi templom tornyát és két új tornyot építtetett. A két torony között a bejáratnál hat hatalmas kőoszlopon nyugvó előcsarnokot létesített.

A két torony felső közét a Megváltó, és jobbról-balról Szent Péter és Szent Pál apostol kőszobraival díszítette. A Megváltó szobra 1852-ben egy vihar következtében leesett a templom homlokzatáról. Kijavították, majd visszahelyezték. 1875-ben ismét leest, s áttörte a déli torony falait, a mostani lourdes-i kápolnáig. Cementtel összeragasztották, majd Pelikán József kanonok kertjében állították fel. A kert államosításakor visszakerült a Székesegyház cintermébe. Mészlyeni püspök a Megváltó szobra helyet Jézus Szíve szobrot állíttatott a templom homlokzatára.

Az építési munkálatok idején, 1834-ben, a földrengés következtében a templom falai több helyen veszélyesen megrepedtek. Bezárták a templomot, az istentiszteletet pedig három éven át az új (ugyancsak Hám János által építtetett) püspöki palota nagytermében tartották.

A teljes javítást 1837-ben fejezték be, a megújított Székesegyházat Hám János püspök 1837. augusztus 20-án szentelte fel. Ez alkalomra a pápa búcsút engedélyezett.

A Székesegyház klasszikus stílusban épült, harmonikus monumentális épület benyomását kelti, közelről megvizsgálva azonban megállapítható, hogy több szakaszban végzett építése következtében stílusában nem egységes.

A Székesegyház bejáratát 1971-ben márványlapokkal vonták be, aztán újrabádogoztatták a tetőt, majd bevezették a központi fűtést. A hívekkel szembenező oltár márványból készült, 1975. november

23-án, Krisztus Király ünnepén szentelték fel, ekkor történt az új kanonokok beiktatása is.

A Székesegyházban 1899-ben tartották az első népmissziót (a missziós kereszt tanúsága szerint), a XX. században sokszor: 1904, 1915, 1927, 1936, 1946, 1957, 1974, 1982, 1996, 1998, 2000, legutóbb pedig 2004-ben.

Területén katolikus iskolák működtek, a Szatmári Irgalmas Nővérek kongregációjának vezetésével óvoda, elemi iskola 1842-1948 között, leánygimnázium (1918-1948), polgári leányiskola (1880-1944), tanítónő- (1857-1924, 1932-1948) és óvónőképző (1892-1922), polgári iskolai tanítónőképző (1894-1924), az Iskolatestvérek vezették a katolikus fiú elemi iskolát és tanítóképzőt (1902-1948).

A vidéki tanulók elhelyezését bentlakásokban oldották meg (a fiúk részére: Hám János Püspöki Konviktus, Pázmány Internátus, a lányok részére bentlakás működött az irgalmas-rendi nővérek rendháza mellett és az Irsik-árvaházban), valamennyi az 1948. évi államosítással szűnt meg.

A Szatmári Irgalmas Nővérek szociális munkáját képezte a szeretetotthon vezetése, illetőleg a Városi Közkórházban végzett betegápoló és orvosi asszisztensi tevékenységük 1949-ig.

A Székesegyházi plébánia területén alakult meg 1917-ben a Katolikus Karitás, a második világháború végéig működött. Tevékenysége nemcsak a város szegényeinek megsegítése volt, rendszeresen foglalkozott a társadalom szociális nevelésével is.

Az egyházmegyei Karitás 1990-ben újra megalakulhatott, a Romániai Caritas Konföderáció tagjaként működik. Csoportja a plébánia területén jelenleg plébániai szereteszolgálatként tevékenykedik.

Az 1888. januárjában megalapított Katolikus Legényegylet működését a hatóságok 1945-ben betiltották, székhelyét elvették.

Az 1874-ben alapított Szent Cecil Ének-és Zene Egyesület - gyakorlatilag a Székesegyház énekkara - az Irsik Ferenc kanonok által vásárolt épületben (közismerten Cecil terem) működött, hangversenytermében művelte az egyházi zenét. 1945-ben a hatóságok elvették.

A Székesegyház énekkara a XX. század második felében csak a szentmiséken énekelt, tevékenysége az 1990-es évektől új lendületet vett, kórusversenyeken vesz részt, a plébániatemplomban egyházzenei hangversenyeket rendeznek.

A plébánia hívei között a XX. században mindvégig működtek az Örökös Rózsafüzér csoportjai, 1912-től az Oltáregylet.

A püspöki konviktusban, illetőleg a fiú- és lánygimnáziumban a század elejétől 1948-ban való betiltásukig működtek a Mária-kongregációk, a plébánia területén 1904-től működött női Mária-kongregáció, 1942-től a férfiak Mária-kongregációja. Az egyházmegye papsága körében működő Mária-kongregáció is a Székesegyházhoz kapcsolódott.

Az 1942-ben megalakított Actio Catolica (Katolikus Akció) tevékenysége nem teljesedhetett ki a világháború eseményei következtében.

A plébánia 1945-ben (egyetlen alkalommal) *Egyházi Tudósító* című kiadványt adott ki. 1999-től *Szivárvány* címen havonta jelenik meg a plébániai ifjúság tudósítója.

Az 1990-es évek folyamán a hívek között több lelkiségi csoport alakult és terjed. Kétszáznál többen (6 magyar és 5 román nyelvű csoport) tartoznak a neokatekumenátus lelkiségi mozgalmához, 14 család a Jézus Szent Szíve Családja lelki mozgalomhoz, 1994-ben megalakult és azóta gyarapodik a Szent Egyed közösség.

A plébániához tartozó családok körében 1998-tól működik a közösségteremtő célkitűzésű „Házas Hétvége” mozgalom.

A laikus apostolkodó (és lelkiségi) mozgalom, a Mária-légió 2000-től van jelen a plébánián, élő, számbelileg egyre gyarapodó közösség.

1991-től működik a plébánián az Árpád-házi Szent Erzsébet Római Katolikus Nőszövetség, 2002-ben a (plébániák közti) Szent József – a munkás Katolikus Férfiak Szövetsége.

A plébániai ifjúság a taizéi lelkiséget ápoló csoportja (15-20 résztvevő) kéthetente szervezi imaóráit, évenként részt vesz az egyházmegyei ifjúsági lelkészség által szervezett lelkigyakorlaton, illetőleg a nemzetközi taizéi találkozók.

A plébánia egyháztanácsa a világháborút követően nem működött, 1993-ban újra megalakult.

PLÉBÁNOSOK

Oltuman (1213), János (1216), Miklós (1217), Eltuman (1226), Egyed (1247), János mester (1261), Péter (1308), Péter (1312), Péter (1321), István (1332), Bulchu (1349), Czudar Imre (1366), Lippai István (1368), Czudar Imre (1373), Zenke Boto (1375), Briccius (1383-1388), Mauritius (1398-1400), Kusalyi Dénes (1418), Székely Imre (1431-1433), Ladislaus de Waradino (1444-1462), András (1477), Paulus (1505), Nagyfalvi Gergely (1536), Franciscus Zengyeli (1545), Georgius Fabius (1549), P. Antonius Possevinus SJ (1583-1601), P. Marietti Antal SJ (1601-1605), Anonimus (1610-1617), P. Várady István SJ (1617), Tyukodi György SJ (1674), Bojda András (1742), Tumliercz Ignác (1773-1790), Mátsár István (1790-1792), Korom Mihály (1792-1823), gr. Waldstein Emmanuel (1823-1831), Zadjeli Shalachta Márton (1831-1837), Lázár János (1837-1841), Hám János (1841-1842), Linczy József (1842-1850), Pelikán József (1850-1859), Páskuj Lajos (1860-1880), Szalay Sándor (1881-1882), Jandrisics János (1882-1899), Tóth József helyettes (1899-1902), Hehelein Károly (1902-1912), Benkő József (1912-1923), Ilosvay Lajos (1923-1943), Dr. Czumbel Lajos (1943-1951), Rényi Ferenc (1951-1990), Láng Pál (1990-)

SEGÉDLELKÉSEK

Kozma József S.J. (1773 -), Kelk Antal S.J. (1773 -), Schmotzer János (1783-1787), Mátsár István (1788-789), P. Wilisits Farkas (1790-1792), P. Galambos Demjén (1792-1798), P. Kiss Antal (1795-1798), Kallós István (1799), Vajnárovits István (1799-1802), Vajas Candidus (1802), Linczy József (1802-1803), Dózsa Antal (1803-1805), Hirsch Ignác (1805-1806), Verzár György (1806), Markovics Tivadar (1806-1808), Rein József (1806-1807), Pányoki Dániel (1807-1808), Papp György (1808-1813), Francz Antal (1808-1810), Pelikán József (1809), Christán János (1809-1812), Steer József (1811-1812), Johs Ágoston (1812), Bodnár Béla (1812), Baumaister József (1813), Bokor János (1813-1815), Kotró Pál (1814-1815), Gaall István, Linczenbold János, (1815), Némethy Károly (1815-1816), Csorba József (1815-1817), Bonyi

Sándor (1816-1817), Haraszthy Pál (1817-1819), Nagy Sándor (1818), Schiffner János (1819), Drexler Alajos (1819-1825), Miklósi József (1821), Kaptsa József (1821-1823), Némethy József (1823), Spigel József, Gyöngyösi György, Krivjánszky György (1824-1825), Lénárd József (1825-1826), Christ Ferencz (1826-1830), Kesztnér Antal (1826-1827), Gonczeczky János (1828-1829), Toóth Károly (1829), Grynaens Alajos (1829-1831), Günther József (1830-1832), Fogarassy Károly (1832-1835), Tarnótzky Károly (1832-1836), Tischler Albin (1834), Buttykay Gáspár (1835-1836), Stand Pál (1836-1838), Ujhelyi Alajos (1836-1837), Laza János (1837), Miskovits Lajos (1837-1840), Tuchovszky János (1838), Desseweffy Emmánuel (1838-1839), Langer István (1839), Stettner János (1839-1842), Munkácsy Sándor (1840), Gyuris Sámuel (1840-1841), Lukátsik Ferencz (1841-1843), Zanatky Ferencz (1842), Lintzy János (1842-1844), Abonyi Imre (1843-1846), Szupkay János (1844-1847), Egry Lajos (1846-1849), Hézsér György (1846-1847), Demek Antal (1847-1848), Répássy József (1848-1850), Rátz Pál (1849-1850), Lollok József, Orosz Antal (1850-1851), Hézer György (1851-1853), Hesz Imre (1852-1853), Szotágh Imre (1853-1854), Rehák Márton (1854-1857), Páskuj Lajos (1854-1859), Badzey Mihály (1857) Badzey György (1858), P. Buzáth Linus (1858-1859), Gáspárdy Rudolf (1859-1860), Müller Jakab (1859-1860), Jándrisics János (1860-1861), Csőke Imre, Polácskó János (1861), Tóth Antal (1861-1862), Laneszky Ferencz (1862-1864), Pyrker Ferencz (1862), Pellet László (1862-1864), Kozma Béla, Válik József, Gubányi Elek (1863), Polácskó János (1864-1865), Kosztra Ignác (1864-1866), Huszár Flórián (1865-1866), Zsettkéy Lajos (1866-1868), Ránosztay Rudolf, Lessenyey Ferencz (1866), Szlovik Felix (1867), Szabó Norbert (1867-1868), Szartorisz Ferencz (1868-1869), Govrik János (1868), Unger Lajos (1868-1870), Fodor Antal, Smidle Miklós (1869), Vanke József (1869-1870), Schubert Viktor (1869), Makutzs Bálint (1869-1870), Hrabovszky István (1870), Lukácsik Ferencz (1870-1871), Lojz Kálmán (1870-1873), Ulferth Alfonz (1871), Haugg Leo (1872-1874), Kerekes Mihály (1873-1874), Pály Ede (1874), Olajossy Sándor (1874-1875), Hofbauer Ignác (1874-1875), Éder Ede (1875-1876), Schirulsky Gyula (1875-1876), Pintye (Perényi) János (1876-1877), Miller József (1876-1878), Tothfalussy Dániel (1877-1878), Forgách

János (1878-1880), Gálffy Ferencz (1878-1880), Ternyey Béla (1880), Kánczy Lénárd (1880), Moldován Endre (1880-1882), Szalay Sándor (1880-1881), Ruprecht Alajos, Erdőssy Ervin (1882), Enyedy Alajos (1882-1884), Fialkovszky József (1882-1886), Hajnal József (1884-1886), Ilosvay Lajos (1886-1887), Bodnár Gáspár (1886-1891), Ratkovszky Soma (1887), Bíró Kálmán (1887-1890), Dimand Lajos (1891), Miller János (1891-1892), Bagossy Bertalan (1891-1893), Tóth József (1893-1907), Havasi József (1893-1894), Lengyel József (1894-1896), Ekkel Lajos (1896-1902), Juhász János (1902-1904), Pásztor Ferenc (1904-1908), Csokas Vidor (1905-1906), Szentmihályi Lajos (1907), Pásztor Ferenc (1907-1908), Schwegler Ferenc (1907), Boschetti Andor (1907-1908), Székely Gyula (1908-1912), Szűcs János (1908-1912), Láng Gyula (1912-1913), Sepsy Márton (1912-1913), Kuliffay Mihály (1913-1919), Gyulai Mihály (1919-1923), Erdélyi Alajos (1919-1921), Merlák Ferenc (1921-1923), Szeibel István (1923-1926), Botlinger Pál (1924-1925), Kohányi István (1925-1929), Barna József (1926-1930), Wieland János (1929-1930), Dr. Tempfli István (1930-1931), Heinrich Ferenc (1930-1936), Szolomájer István (1931-1933), Linzenbold Ferenc (1933-1939), Brendli József (1936-1940), Tempfli István, Heveli Antal (1939-1940), Fischer Pál (1939-1943), Kind Ferenc (1940-1942), Tempfli István (1942-1943), Heveli Antal (1943-1944), Jozsicsku (Józsa) Béla (1943-1944), Dr. Dobos János (1943-1944), Kaplonyi Gyula (1944-), Tyukodi Mihály (1945), Müller János (1945-1947), Rényi Ferenc (1945-1951), Kaplonyi Gyula (1947-1948), Dr. Fischer Pál (1948-1951), Láng Lajos (1953-1956), Szeibel János (1957), Galambos Ferenc (1957-1968), Gindele Tibor (1968-1969), Láng Pál (1969-1978), Simpf János (1976-1977), Ilk Anton József (1977-1984), Fenyák Ferenc (1978-1982), Rozs István (1982-1987), Schupler Tibor (1984-1990), Merlás Tibor (1987-1989), Hártsfalvi Ottó (1989-1990), Merlás Tibor (1990-1993), Solomayer Sándor (1993-1996), Dánku Balázs (1996-1998), Vik János (1998-2000), Hankovszky Ferenc (2000-2002), Czier István (2002-2003), Diacu Anton (2003-2005), Simon Attila (2005-)

PAPI ÉS SZERZETESI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Szűcs János (1905), Nemes István (1915), Dr. legényei Bodnár György Remig OPraem (1918), Árvay Dezső (1926), Fekete István (1934), Manfrédi Gáspár (1941), Sikolya Bálint (1948), Horváth János (1973), Fagea László (1978), Starmüller Ferenc (1982), Kis Ernő Antal (1986), Mák Zsolt (2000 Debrecen-Nyíregyháza), Szatmári Sándor (2001), Albu Ottó (2002)

A Székesegyházi plébánia területén a XIX. században a már említett Nepomuki Szent János tiszteletére szentelt kápolnán kívül több kápolna létesült, s három templom épült.

Volt kápolna a jezsuiták egykori rezidenciájában, ezt lett az ott lakó első püspökök (Fischer István, Klobusiczky Péter, Hám János) magánkápolnája is.

A püspöki kápolna

Hám János püspöki magánkápolnát rendezett be a püspöki palotában. A Mária Istenanyasága tiszteletére szentelt kápolnát Boromisza Tibor püspök 1908-ban Foerk Ernő budapesti építész tervei szerint átalakíttatta, kazettás mennyezettel láttatta el. Eredeti oltárképe Szoldatits Madonnája, két nagy üvegfestésű ablakát a négy evangélista jelképe díszíti. A mennyezet díszes gipszkazettákból van kiképezve. A mennyezet alatt a négy szegletet nyolc magyar szentnek



gipsz domborképe díszíti. Az oltár melletti falba erősített talapzaton jobbról és balról Labre Szent Benedek és Szalézi Szent Ferenc 1 méter magas szobrai álltak. Ma Jézus Szíve és Szent József szobor látható ezen a helyen. A kápolnát a kom-

munizmus idején befalazták. Ebben az időben tűnt el az eredeti oltárkép, helyén 1990-től Mezey József Immaculatája látható.

A kápolna topolyafa burkolattal van körülveve. A padok ugyancsak topolyafából készültek.

A kápolnába 1908-ban hozták be Erdődről a romban álló vár kápolnájának oltárát. Ez előtt kötött házasságot Petőfi Sándor és Szendrey Júlia.

A püspöki palota kiugró részén levő, Klobusiczky Péter által berendeztetett terem, ebben miséztek 1834-1837 között a Székesegyház javítása idején. A papnövendékek számára, a Szeplőtelen fogantatás tiszteletére felszentelt kápolna maradt.

A városban létező egykori kápolnák

A város közkórházában is létesült kápolna. Az 1835-ben, 1913-ben, illetőleg 1931-ben megjelent évi sematizmusok más-más titulusát említik (Szent József; Keresztelő Szent János; Szeplőtelen Fogantatás).

Az Istenes Jánosról nevezett Irgalmas Rend (1834-1838 között épült) kórházában (a hívek által is látogatható) kápolnát Sarlós Boldogasszony tiszteletére szenteltek.

A Szatmári Irgalmas Nővérek a Hám János püspök által hagyományozott pénzen létrehozták és vezették a Szegények Intézetét, kápolnáját Szent József tiszteletére szentelték.

Kápolna épült és működött a Püspöki Konviktus (1842-ben épített) emeleti részén.

A Királyi Katolikus Főgimnázium épületében működő kápolna (1871-ig) Loyolai Szent Ignác, majd Szent Imre tiszteletére volt felszentelve.

A Törvényszék épületében 1862-ben létesített kápolnát a Megostorozott Megváltó tiszteletére szentelték.

A kápolnák közül a XX. században is működött a Püspöki Konviktusban (az 1948-as államosításig), a Szegények Intézetében (a szerzetesrendek 1949. évi feloszlatásáig), a Mizeri Kórházban (az 1950-es évek elejéig).

Jézus Szíve román és német nyelvű személyi plébánia

Cím: 440014, Satu Mare, str. M. Eminescu nr. 3,
jud. Satu Mare
Titulus: Jézus Szent Szíve
Anyakönyv: 2005-től
Hívek száma: 633
Keresztelés: 13 (2005)
Temetés: 3 (2005)

Az első kápolna

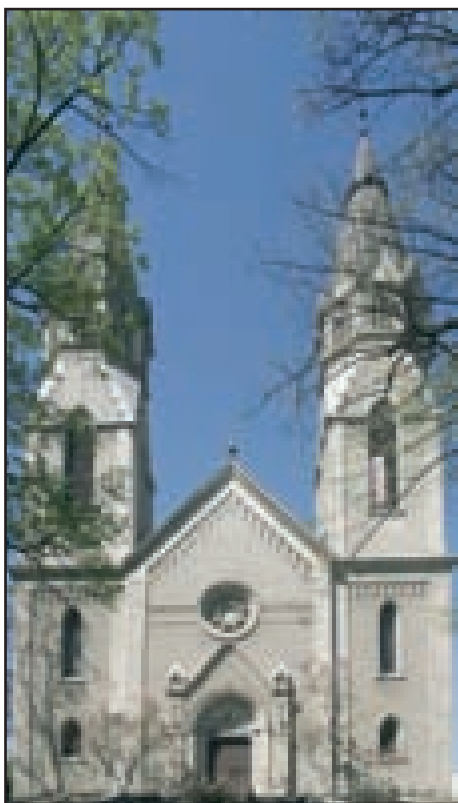
A szatmári püspökök lakhelye és irodája a XIX. század közepéig a jezsuiták egykori (az ún. Doboló -, később Szirmay - és a Várdomb utcára néző) rezidenciájában volt.

Amikor Hám János püspökben megfogalmazott a rezidencia udvarában építendő Kálvária gondolata, megtervezésével Tischler Albin csanálói plébánost bízta meg. Tischler Albin tervét jónak találta, s így 1844-re a Doboló dombnak nevezett magaslaton (a régi katonai kórház maradványainak helyére) felépült a Kálvária kis kápolnája és a templom kertjében kialakított keresztút 14 állomása. Eleinte egyházmegyes papok miséztek a kicsiny templomban. A jezsuiták 1858-ban, másodszori letelepedésükkor kapták meg.

Az újjáépített templom

A laza, homokos talajra épített kápolna hamarosan repedezni kezdett, beomlással fenyegetett. A Jézus Társasága szatmárnémeti rendházának főnöke, P. Schaeffer Jakab 1907. július 19-én írásban közölte dr. Boromisza Tibor püspökkel, hogy a hívek számához immár szűknek bizonyuló Kálváriát le kell bontani.

Miután a szatmári polgári és katonai mérnök bezáratta, a kápolnát lebontották. 1908-ban Weszelovszky Béla építész és testvére terve alapján hozzáfogtak a templom építéséhez. A nyolc méteres dombot a felére lehordták, ezáltal tágasabb teret nyertek a templom számára. A csúcsíves stílusú kápolna egyes elemeit megtartották, csúcsívesek



maradtak a templom ablakai, gótikus példákra emlékeztet a domborművel díszített kapuzat, a két, 42 méter magas torony formája és a támpillérek.

A hársfából faragott, festett szobrokkal díszített főoltár (nem bizonyított állítás szerint) a tiroli Stufferler Ferdinánd műhelyéből származik. A két oldalhajóban elhelyezett mellékoltárok és a szószek tölgyfából készültek.

A templomot Boromisza Tibor püspök 1909. június 6-án Jézus Szíve tiszteletére szentelte, gondozását a Jézus Társasága szerzeteseire bízta. A templom a Jézus Szíve tisztelet középpontjává lett, egyházmegyei zarándokhelyé. 1999-ben

Reizer Pál püspök a fő misét a Székesegyház előtti térre hozta.

A templom épületét többször javították, megrepedt falait 1925/1926-ban, freskóit 1940-ben, a háború okozta rongálódásokat 1945-ben. A belső javításokat Bódi András iparművész végezte el (1977-1978-ban).

A szerzetesrendek feloszlatása után (1949) a Székesegyház plébániája gondozza. A Kálvária templom a 2003-ban megalakult önálló német és román személyi plébánia misézőhelye. Mindkét személyi plébánián 2004-ben egyháztanács alakult.

NÉMET PLÉBÁNOSOK

Hankovszky Ferenc (2003-2004), Schupler Tibor (2004-)

ROMÁN PLÉBÁNOS

Diacu Anton (2003-)

Zárda templom

Hám János püspök az általa (1842-ben) alapított szerzetesrend, a Szatmári Irgalmas Nővérek Kongregációja számára templomot is építtetett. A Scultéty Zoltán tervei alapján épített templom építését 1836-ban kezdték, 1842-ben fejeződött be. A templom titulusa a Szeplőtelenül Fogantatott Szent Szűz (dec. 8). Az oltárképet Pesky József festette 1845-ben.

A szerzetesrend kolostorával, iskoláival egybeépített templomot a szatmári irgalmas nővérek gondozták és tartották fenn. A rend feloszlását követően hivatalos gondozója a székesegyházi plébániája lett. 1990-től gondozását az újra elismert szerzetesrend végzi.

A szerzetesrend oktatási intézményei, a nővérek vezetete egyesületek az államosítást követően megszűntek. A templom énekkara több évtizede működik.



TEMPLOMIGAZGATÓK

Dr. Dobos János (1940-1951), Sípos Ferenc (1951-1967), Reizer Pál (1967-1987), Rozs István (1987-1990), Ar dai László Attila (1990-).

Szent József templom

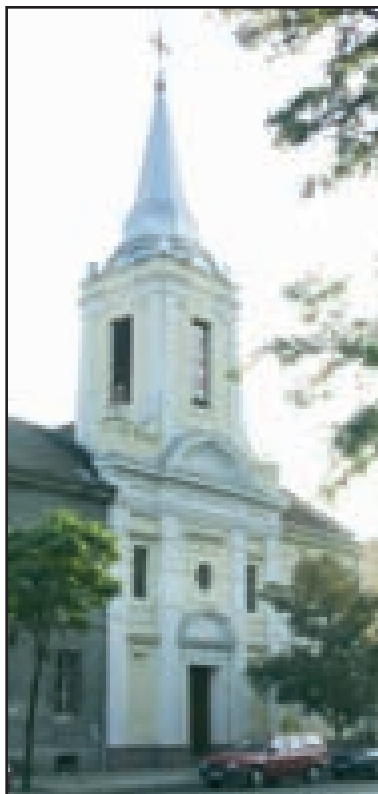
A templomot Boromisza Tibor püspök segítségével Kádár Ambrus kanonok építtette.

Foerk Ernő budapesti felső építőipari tanár tervei alapján hozzáépítették az 1889-ben épült Irsik Ferenc apát-kanonok által alapított árvaházhoz. Az épülettömb arányossága céljából a templom másik oldalára is az árvaházhoz hasonló szárnyat épített. Az 1910. július 16-i alapkőletételt követően megkezdett munkálatokat maga a tervező irányította, 1913-ban készült el.

A főoltár Szent Józsefet ábrázoló oltárképe ismeretlen szerző aprólékos, akadémikus stílusú, műgonddal készített alkotása. A szentélytől jobbra látható a fából készült Jézus Szíve szobor.

Az árvaház államosítása és a szerzetesrendek feloszlatása után a templomellátást a Székesegyház plébánia vette át. Egy ideig a Szent János plébánia gondozta. 1957-ben újrafestették, 1960-ban lett külsőleg renoválva. Az 1970-es árvíz kívül és belül is megrongálta. Ezt követően a templomot renoválták.

Az épület visszakapott szárnyrészében 2001-től a Máltai Segélyszervezet szatmárnémeti fiókjának ifjúsági tagozata működik.



Szatmárnémeti Szent János plébánia

Cím: 440073 Satu Mare, str. Wolfenbüttel nr. 40,
jud. Satu Mare
Telefonszám: 0261-712346
Titulus: Szent János apostol és evangélista (december 27.)
Anyakönyv: 1914-től
Hívek száma: 2990
Keresztelés: 30
Temetés: 68

Az egykori Németiben a középkori plébánia megszűnése után, a római katolikus plébánia 1913-ban alakult újra, és Szatmárnémeti 2. számú plébániája lett.

Hám János püspök 1856-ban elhatározta, hogy ferenceseket telepít Németibe. Telket vásárolt és hozzákezdett a tervezett kolostor és templom építéséhez. A rendház elkészült, a templom alapkövét letették, de építése a püspök 1857. december 30-án bekövetkezett halála miatt elakadt.



A kolostor épületében Haas Mihály püspök szegényházat rendezett be, ennek védnökségét Albrecht főherceg felesége, Hildegardis vállalta el. Így lett a kolostor mennyei pártfogója Szent Hildegardis. Bíró László püspök feloszlatta a szegényházat, az épületben a tanítóképzőt helyezte el.

Hám János negyedik püspökutóda, Meszlényi Gyula idején került sor a templom felépítésére. A neo-román stílusban (1902-1903-ban) épült templomot Boromisza Tibor püspök 1906. november 1-jén –

Hám János püspök szándékának megfelelően – Szent János apostol és evangélista tiszteletére szentelte fel. A népi említés ráragasztotta (s még ma is gyakori megnevezését) a Hildegárda nevet.

A plébánia vezetését a ferencrendi szerzetesek látták el 1951. augusztus 20-ig, amikor a szerzeteseket kényszerlakhelyre szállította az állami hatóság.

A Szent János apostol és evangélistáról nevezett plébánia több filia híveit is ellátta (Berend, Kakszentmárton, Mikola, Szatmárudvari). Az 1980-as években hozzá tartozott a Batizi úti Szent Antal kápolna. A Szent József templom ellátását az utóbbi években is ellátja.

A plébánia templomában népmissziót tartottak: 1936-ban, 1946-ban, 1983-ban, 1993-ban, 1998-ban és 2004-ben.

A plébánián hamarosan megalakult és mindmáig működik a Rózsafüzér-társulat, 1943-ban megalakult, és a világháború végéig működött az Oltáregylet.

A ferencrendi szerzetesek vezetésével működött a Ferences Harmadrend, a Ferences Világi Rend ma is létezik.

A plébánia hívei közül az 1940-es években többen, férfiak és nők egyaránt tagjai voltak a Mária-kongregációnak.

2000 óta jelen van és gyarapodik a Mária-Légió közössége, megalakult a plébánián a Római Katolikus Nőszövetség, 2002-ben itt alakult meg a Szent József – a munkás Katolikus Férfiak Szövetsége. Több hívő tagja a Szent Egyed Közösségnek.

Az 1929-ben megalakult, majd a világháború végén megszűnt egyháztanács 1993-tól ismét működik.

A plébánia területén két kápolna működik: a Gonzaga Szent Alajos konviktusban a bennlakó diákok számára létesült a Szent Alajos kápolna; a Szatmári Irgalmas Nővérek Wolfenbüttel utcai rendházában a nővérek részére van kápolna.

NÉMETI PLÉBÁNOSAI

János (1332), János (1342), György (1477)

PLÉBÁNOSOK

Puskás Ferenc Hugolin OFM (1944-1951), Rónai János (1951-1957), Kaplonyi Gyula (1957-1966), Puskás Ferenc Hugolin OFM (1957-1967),

dr. Tyukodi Mihály (1976-1978), Láng Pál (1978-1990), Amma Zoltán (1990-2004), Solomayer Sándor (2004-)

SEGÉDLELKÉSZEK

Merk Mihály (1966-1969), Tepfenhardt Ferenc (1969-1972), Fángli Eduárd (1978-1980), Bauman Mihály (1980-1982), Horváth Gyula (1982-1987), Schönberger Jenő (1987-1990), Néma Sándor (1990-1992), Reszler Mihály (1992-1995), Papp Zoltán (1995-1996), Antonescu László (1996-1998), Roznicsuk Vilhelm (1998-1999), Tzier Ernő (2000-2001)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Merk Mihály (1966), Bagossy István (1969), Papellás István (1981), Dancu Balázs (1993)

Szatmárnémeti Szent Antal Plébánia

Cím: 440110 Satu Mare, str. Botizului nr. 38, jud. Satu Mare

Telefonszám: 0261-732585

Titulus: Páduai Szent Antal (június 13.)

Anyakönyv: 1993-tól

Hívek száma: 461

Keresztelés: 15

Temetés: 14

Területe eredetileg a Szent János plébániához tartozott. A kápolnát 1933-34-ben azért építették, hogy a híveknek ne kelljen olyan messzire menniük a szentmisékre. Az 1970-es árvíz súlyosan megrongálta a kápolnát. A mai templom 1977-1983 között épült fel. Belső berendezését Lukácsovics H. Magda tervezte. 1982-től a plébánia megalakulásáig Beliczay János szalézi atya látta el a lelkipásztori szolgálatot.



1993-ban lett önálló plébánia.

PLÉBÁNOSOK

dr. Áib Sándor (1993-1994), Fenyák Ferenc (1994-1997), Solomayer Sándor (1997-2001), Czier István (2001-2002), Albu Ottó (2002-2003), Néma Sándor (2003-2005), Schönberger Ferenc (2005-)

Kakszentmárton (Mărtinești)

Régen két település volt: Kak és Szentmárton, a két községet 1913-ban egyesítették Kakszentmárton néven.

A hívők száma kevés. Ma a Szent Antal templom filiája.

Temploma 1995-ben épült, Toursi Szent Márton tiszteletére szentelték (november 11).



Batizi Szent József plébánia

Cím: 447065 Botiz, str. 1 Teilor nr. 102, jud. Satu Mare

Telefonszám: 0261-774102

Titulus: Szent József (március 19.)

Anyakönyv: 1925-től

Hívek száma: 780

Keresztelés: 4

Temetés: 10

Batizháza helység első említése 1364-ből ismert, feltehetően korán egyházközség, az 1512-ben történő említésekor temploma védőszentje Szent István.

A szomszédságában települt Vasvári (1808-tól: Batizvasvári) település már 1215-től ismert, a szatmári vár szolganépe lakta. Plébánia volt, mert 1216-ban Miklós, 1332-ben Mátyás, 1333-ban Tamás nevű papját említik a pápai tizedjegyzékben. Itt született Vasvári Vitus, későbbi nyitrai püspök.

A feltehetően XIV. századbeli fatemploma helyett a XV. században új kőtemplomot építettek, ez 1858-ban az egész falut elpusztító tűzvész áldozata lett.

A reformáció idején az egész falu elfogadta az új hitet.

A XIX. században a falu Lázári filiája.

Dr. Boromisza Tibor püspök és a hívek adományából 1914-ben épült a neogótikus stílusú, Szent József tiszteletére felszentelt templom. Batiz 1925-ben lett önálló plébániává.

Templomát a XX. század végén le kellett bontani, a Gyüre Lajos építész által tervezett új templomot 1995-ben szentelte fel Reizer Pál püspök.

2000-ben új lelkészi lakást építettek.

A batizi plébániatemplomban népmissziót tartottak: 1931, 1937, 1946, 1947, 1958, 1984-ben.

A plébánián folyamatosan működött/működik az Élő Rózsafüzér társulat.

Az 1940-es években működött az Oltáregylet, a Szívgyárda és a Katolikus legényegylet.

Az 1990-es években Katolikus Nőszövetség alakult, 2000 óta működik a Karitás plébániai szeretetszolgálat.

Lelkiségi mozgalom: a Mária-Légió.

Advent időszakában Batizon 2002-től „Hétköznapi Lelkigyakorlata” néven imaórákat tartanak.

Az elsőáldozásra készülő gyermekek szülei számára és a bér-máklkozó gyermekek számára Batizon is, a filiákban is lelki napot tartanak.



A plébánia területén él a Jézus Szíve Társaság egy szerzetese, aki 1993-tól a hitoktatásban segít, lelkigyakorlatokat tart.

A plébánia egyháztanácsa a világháborút követően nem működött, 2004-ben újra megalakult.

PLÉBÁNOSOK

Bot (Botlinger) Pál (1925-1930), Borsós Elek (1930), Barna József (1930-1942), Hentes Miklós (1942-1957), Láng Lajos (1957-1970), Knecht Béla (1970-1982), Fenyák Ferenc (1982-1989), Czepeczauer Pál (1989-2003), Fromherz Attila (2003-)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Várhelyi (Vizler) László (1935), Anderco Ottó (2002)

Batizgombás (Ciuperceni)

A gombási erdő erdész-háza körül 1913-ban kezdtek letelepedni az emberek. A batizi plébániától távol eső településről a hívek télen nem tudtak szentmisére járni, ezért Barna József akkori batizi lelkésszel egyetértve elhatározták, hogy kápolnát építenek. Az építés költségeihez a püspök is, helynöke is hozzájárult. Az 1934-ben megkezdett építés 1935. február 12-ére elkészült. A kápolnát Szent Péter és Pál apostolok tiszteletére szentelték fel (június 29).



Szatmárudvari (Odoreu)

A Várad Regestrum 1216-ban említi a települést, a pápai tizedjegyzékekben (1334-1335) Egerhez tartozó egyházközségként, papja nevének említése nélkül szerepel.

A katolikus plébánia a reformáció idején megszűnt; az 1689-ben végzett összeírásakor teljesen elnéptelenedett a falu.

A XVIII. században újból benépesülő település 1748-tól Szatmár filiája.

A mai modern templom alapkövét Sipos Ferenc egyházmegyei kormányzó áldotta meg 1975. június 29-én, s ő szentelte fel Urunk Szineváltozása tiszteletére 1983-ban.



Lázári Szent László plébánia

Cím: 447170 Lazuri, nr. 173, jud. Satu Mare
 Telefonszám: 0261-753220
 Titulus: Szent László király (június 27.)
 Anyakönyv: 1838-tól
 Hívek száma: 1045
 Keresztelés: 16
 Temetés: 29

A tatárjáráskor elpusztult Árpád-kori települést 1245-ben Lázár néven említik. A XIV. sz. elején már bizonyosan volt egyháza, mert szerepel a pápai tizedjegyzékben, papja Herborus.

Temploma valószínűleg fatemplom volt, mert a kőtemplom tégláin levő keresztjegyekből következtethető, hogy ezt a XV. században építették.

A reformáció idején megszűnt a plébánia, a templomot elfoglalták a reformátusok. 1640 körül a szatmári jezsuiták a faluban bir-

tokrészt kaptak, ekkor visszafoglalták a templomot. II. Rákóczi György idején a birtokot elvesztették, a templomot visszafoglalták, 1844-ben megújították, azóta is használják a reformátusok.

A XVIII. sz. elején a faluba költöző Eötvös László katolikus vallású alispán visszaszerezte a jezsuiták földjét is. Háza mellé fából udvari kápolnát építtetett, udvari papja – többnyire ferences atya – ebben misézett.

A Lázáriban élő katolikusok számának jelentős megnövekedése következményeként 1838-ban megalakult a plébánia, Hám János püspök és Bíró László kanonok adományából pedig Schmoczer Ignác plébánossága idején Scultéty János építész tervei alapján felépült a templom. A püspök 1842. december 2-án szentelte fel Szent László tiszteletére.

Az első plébániaépületet 1831-ben, a mai 1939-ben építették.

Lázári templomában népmissziót tartottak 1933-ban, 1943-ban, 1947-ben, 1957-ben, 1971-ben, 1996-ban, 2000-ben.

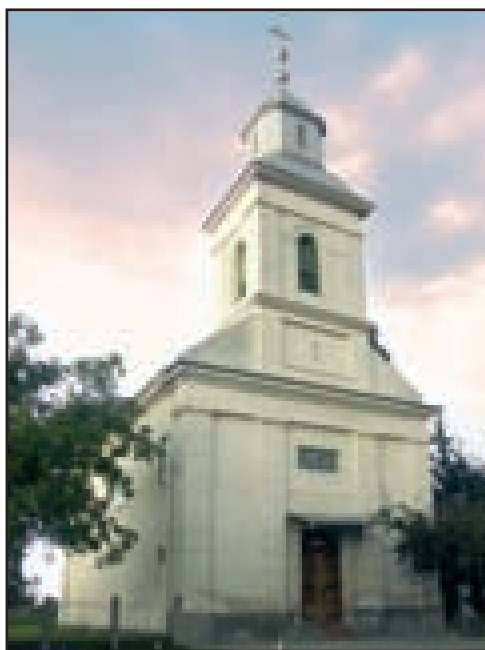
Egyházi elemi iskola működött a faluban 1944-ig.

A plébánián régtől és ma is működő vallásos egyesület a Rózsafüzér-társulat. 2000 után megalakult és működik a Mária-Légió csoportja.

A háborús években megszűnt plébániai egyháztanács 2004-ben újraalakult. A XX. század folyamán a Lázári plébánia filiája volt Atya, Pusztadaróc, Sándorhomok, Szárazberek.

PLÉBÁNOSOK

Smotzer Ignác (1837-1841), Chrenko Lipót (1841-1846), Abonyi Imre (1846-1847), Szonerics Béla (1847-1853), Demek Antal (1853), Pokorny



Kristóf (1853-1870), Zsetkey Lajos (1870-1873), Lojz Kálmán (1873-1874), Kerekes Mihály (1874-1912), Szűcs János (1912-1932), Árvay Dezső (1932-1944), Csermely (Czumbil) Antal (1944-1954), Ágoston István (1954-1958), Szeibel János (1958-1967), Schönberger Ferenc (1967-1969), Kühn Pál (1969-1977), Bagossy István (1977-1988), Baumann Ferenc (1988-1991), Szilágyi János (1991-2003), Kis Ernő Antal (2003-)

SEGÉDLELKÉSZ

Ágoston Károly (1872)

PAPI HIVATÁS 1904-TŐL

Dudás Miklós (1982)

Nagypeleske (Peleşul Mare)



Arnold gróf, a település XIII. századi tulajdonosa háza mellé 1234-ben Szent Margit tiszteletére szentelt klostrot/kápolnát építtetett. Ez később elpusztult.

Az 1984-ben épült új kápolna védőszentje Szent József. A hívek száma 150.

Sár (Noroieni)

A közel 100 katolikust számláló község számára épített kápolna 1997-ben készült el, a Fatimai Szűz tiszteletére szentelte fel Reizer Pál püspök.

PAPI HIVATÁS 1904-TŐL

Borsos Elek (1929)



Mikolai Szűz Mária Királynő plébánia

Cím: 447195 Micula, nr. 90, jud. Satu Mare
 Telefonszám: 0261-828618
 Titulus: Szűz Mária Királynő (augusztus 22.)
 Anyakönyv: 1926-tól
 Hívek száma: 720
 Keresztelés: 11
 Temetés: 9

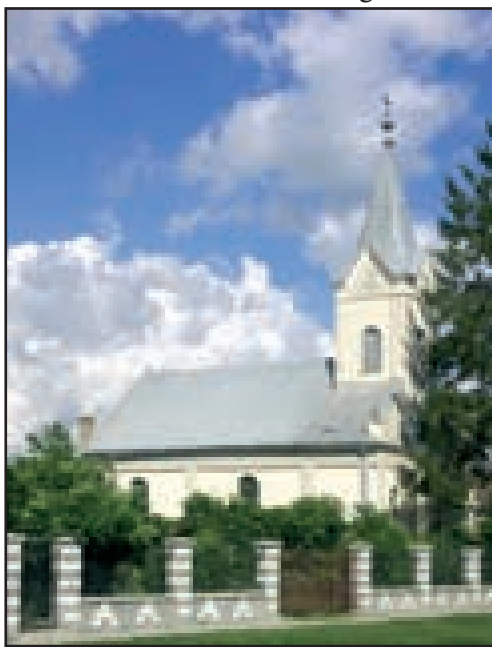
Az 1216-ban már említett településen a reformáció előtti időben bizonyosan működött plébánia, azonban ez 1596-ban megszűnt.

A katolikus megújulás korában ismét gyarapodó hívő közösséget filiaként gondozta: 1748-tól a Szatmárnémeti plébánia, a XIX. sz. elejétől Zajta, 1870-től Lázári, 1916-tól a Szatmárnémeti Szent János plébánia, 1931-től Kőkényesd, 1936-tól ismét a Szatmárnémeti Szent János plébánia. Az önálló mikolai plébánia 1948-ban alakult meg.

A gótikus stílusú középkori temploma a hitújításkor a protestánsoké lett. Az 1748-as kánoni vizsgálati

jegyzőkönyvek szerint ismét a római katolikusok használják, ugyanezt erősíti meg az 1777-es jegyzőkönyv.

A XIX. sz. elején omladozni kezdő templomot 1832-ben lebontották. (A régi templomban felfüggesztett tábla felsorolta a tatárok által 1717-ben elraboltak nevét.). Az új templom építésének szándéka csak évszázados késéssel valósult meg.



1922. szeptember 10-én megválasztott első egyháztanács kérte a filia gondozásával megbízott szatmári ferenceseket, hogy havonként egyszer legyen szentmise Mikolán, megállapították a lelkész javadalmazását is. A szentmisét havonként az állami iskola egyik termében mutatták be.

1923. május 20-án az Osztroviczky család telket ajánlott fel a templomépítés céljára. Az építkezést 1925. májusában kezdték meg Erdei Gyula építésmérnök tervei szerint. 1926. november 14-én szentelte Ilosvay Lajos kanonok, szatmári plébános Szűz Mária Szent Szíve tiszteletére.

Mikola 1947-től plébánia.

A faluban működő katolikus egyházi elemi iskola 1944-ben megszűnt.

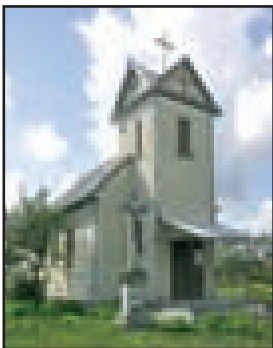
A plébánián régtől és ma is működő vallásos egyesület a Rózsa-fűzér-társulat. 2000 után megalakult és működik a Mária-Légió csoportja.

PLÉBÁNOSOK

Gellért Lőrinc (1947- 1953), Barna József (1957-1974), Sisz István (1974-1976), Vizauer Ferenc (1976-1977), Kühn Pál (1977-1984), Teffenhart István (1984-1988), Ulmer Mihály (1988-1994), Melega Péter (1994-1996), Borota Ottó (1996-2005), Czier István (2005-)

PAPI HIVATÁS 1904-TŐL

Néma Sándor (1988)



Egri (Agriș)

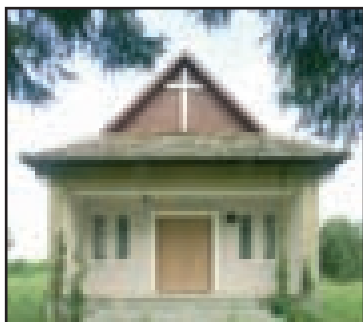
Új temploma 1995-ben épült.

Titulusa: Árpád-házi Szent Erzsébet (november 19).

Hívek száma: 110.

Szárazberek (Bercu Mare)

Új kápolnája 1998-ban épült.
Titulusa: Szt. Maximilian Kolbe (augusztus 14).
A hívek száma: 100.



Sándorhomok (Nisipeni)

Új kápolnája 1981-ben épült.
Titulusa: Urunk színeváltozása (augusztus 6.).
A hívek száma: 120.

Szamosdarai Nagyboldogasszony plébánia

Cím: 447130 Dorolț, str. Principală 154
Telefonszám: 0261-751356
Titulus: Nagyboldogasszony (augusztus 15.)
Anyakönyv: 1739-től
Hívek száma: 757
Keresztelés: 13
Temetés: 18

1312-ben Egyházás Darah néven említik. Régi temploma jellegzetességeit nem ismerjük. Az 1483-ban épült templom a reformációkor a protestánsoké lett, a plébánia megszűnt.

1739-ben Thoroczky Serédy Klára a templomot elfoglalta a katolikusok részére, helyette a reformátusoknak fatemplomot építtetett, a visszavett gótikus/barokk stílusú templomot 1751-ben rendbeho-

zatta. 1769. július 6-án szentelték fel Nagyboldogasszony tiszteletére. A körmeneti keresztet, a Feltámadott szobrát, és több templomi felszerelést Schlauch Lőrinc és Meszlényi Gyula püspök adományozta.



Barkóczy Ferenc egri püspök az 1748-ban végzett kánoni vizsgálat alkalmával Darát Kaplonyhoz csatolta filiaként. A ferencesek káplánja végezte az istentiszteletet és szolgáltatta ki a szentségeket, később Szaleffi János szatmári jezsuita atya járt ki vásár- és ünnepnapon, és amikor erre szükség volt. A jezsuita rend feloszlását követően (1773) Szamosdara adminisztrálását egyházmegyes papok végezték, a püspök adminisztrátorként Darára küldte Lócsey Márton

nyugdíjas papot, Darát pedig a szatmári plébániához csatolták filiaként.

Eszterházy Károly egri püspök 1777. július 5-én Szatmáron tartott kánoni vizsgálat jegyzőkönyvében megállapítja, hogy a már elhunyt Serédy Klára plébánia építésére végrendeletileg az egyházra egy belső telket, gyümölcsöst és rétet hagyományozott. A plébánia épülete 1867-ben épült fel.

Mai temploma 1914-ben épült Boromisza Tibor püspök költségén, Bottyán István építész tervei szerint, 1914. szeptember 20-án szentelte fel Boromisza Tibor püspök.

A templom kisharangját 1901-ben öntötték Kisgejőcön, a nagyharangot 1935-ben öntötte Hőnig Frigyes Aradon.

A templom-belső javítását 1960-ban Bódi András végezte, a freskók Tóth Gyula festőművész alkotásai.

Az egyházközség régi temetője a templom körül volt, az 1812-es kánoni vizsgálati jegyzőkönyv megállapította, hogy ekkor már a falun kívül is volt temetőjük.

Korábban a szamosdarái plébánia filiája volt Óvári is.

A plébánia katolikus elemi iskolát működtetett 1867-től, óvodát 1928-tól, mindkettő 1944 után megszűnt.

1943/1944-ben megalakult a faluban a KALOT helyi csoportja, ősszel megszűnt.

A plébániatemplomban népmissziót tartottak 1933. március 20-26, és 1946. szeptember 23-30-a között.

A plébánián régtől és ma is működő vallásos egyesület a Rózsafüzér-társulat. 2000 után Mária-Légió csoport alakult és működik.

PLÉBÁNOSOK

P. Szaleffi János SJ, Wlassics József SJ (1748), Lócsey Márton (1773-1780), Rozsnauer András (1780-1799), P. Galambos Demjén OFM (1799-1809), P. Morocz Márton (1809-1811), P. Sándor Joáchim (1811), Mánok Ferenc (1811-1812), Papp György (1813-1817), Bodnár Béla (1817-1818), Vörös János (1818-1846), Bakos András (1846-1850), Spak József (1850-1851), Mayer László (1851-1852), Orosz Antal (1852-1855), Rézser György (1855-1856), Toryai József (1856-1857), Bodnár Béla (1857-1861), Horgász Vince (1861-1898), Makár Sándor (1898). Surányi (Svadlena) Károly (1898-1930), Wieland János (1930-1931), Gábrriel János (1931-1935), Mártonházi (Müller) György (1935), Bagossy László (1935-1972), Czinzel Géza (1972-1976), Márton Áron (1976-1988), Hütter Vince (1988-1993), Vojtku László (1993-1998), Roznicsuk Vilhelm (1998-1999), Tzier Ernő (2000-2001), Schönberger Jenő (2001-2002), Bíró Norbert (2002-2003), Schupler Tibor (2003-2004), Ilyés Csaba (2004-)

Pusztadaróc (Dorolt)

A települést már 1245-ben említik, a tatárjárás után elnéptelenedett, így a XV. században kicsiny falu, s a XVI. század végén, XVII. század elején pedig már Pusztá-Daróc néven említik.

Fából épített templomuk lehetett, ezt a hitújításkor átvették a reformátusok.

A XX. sz. elején a számbelileg lassan gyarapodó római katolikus közösség a görög katolikusokkal együtt az állami iskolában közös

oltárt állított fel, és ott tartották istentiszteleteiket.

1938-ban a római katolikusok kápolna építését határozták el, a kápolna-alapra gyűjtést szerveztek. Umhauzer Mihály telket ajánlott fel a kápolnaépítés céljára. Az építkezés 1940. október végére fejeződött be. A templom védőszentje Szent József, a munkás lett (május 1).



Pusztadaróc 1977-ig a lázári plébánia filiája volt, 1977-től a szamosdarai plébániához tartozik.

A plébániai központ Szamosdarán maradt, de az 1990-es évek közepétől a plébánosok a pusztadaróci plébánián laknak. A plébániaépület belső felújítása 2005-ben történt.

PAPI HIVATÁS 1904-TŐL
Harsányi László (2002)

Atya (Atea)

Neve 1314-től ismert. A középkorban római katolikus plébániája volt. Templomát Henszelmann így írja le: „Téglából a XV. sz.-ban építették.”

A reformátusok elvették a katolikus templomot és ma is az övék. A katolikus plébánia itt nem alakult újra. 1748-ban Barkóczy Ferenc egri püspök a kánoni vizsgálat alkalmával filiaként a komlódtótfalui lelkészséghez csatolta; ekkor nem lakott Atyában katolikus. 1793-ban Zajta, 1930-ban Lázári, most Szamosdara filiája.

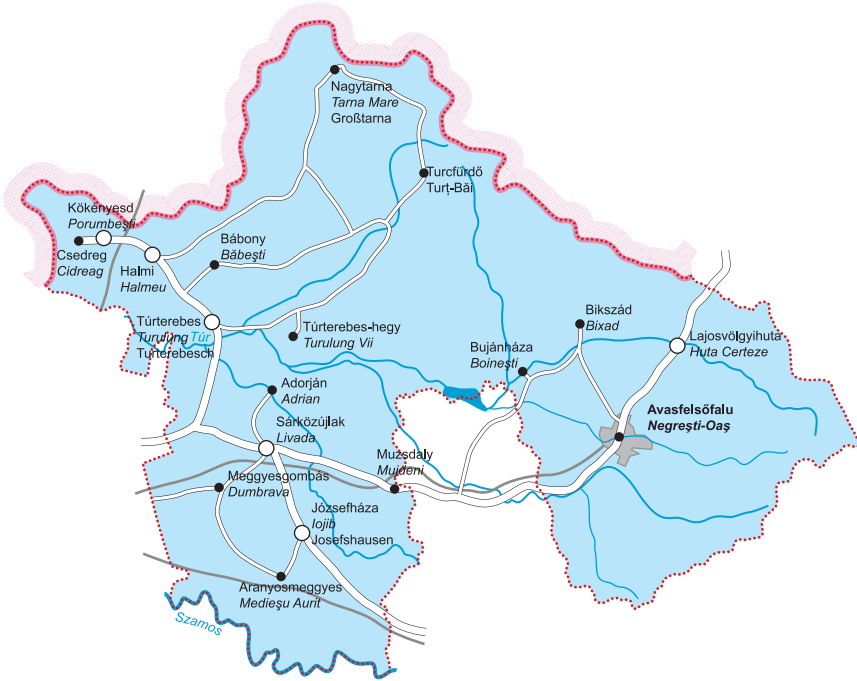
A templomépítés 1946-ban felmerült gondolatát Scheffler János püspök pártfogolta, de telek szerzéséhez kötötte. 1947 elején Milit György és felesége, Erdős Borbála e célra adományozott és az egyházza átiratott telken épült torony nélküli épületet a hatóságok magtár



céljára lefoglalták. Később visszaadták, azóta rendszeren istentiszteleti célokra használják belsejét 2004-ben teljesen felújították. Védőszentje: a Szentlélek.

A püspök kérésére XI. Pius pápa a szép adományért a két ajándékozót érdemrenddel tüntette ki.

ÜGOCSAI ESPERESI KERÜLET



PLÉBÁNIA

Túrterebesi
Nagyboldogasszony plébánia
Halmi Szent József plébánia

Józsefházai
Szent István király plébánia
Kökényesdi Szent Imre plébánia
Lajosvölgyihutai
Nepomuki Szent János plébánia
Sárközújlaki Szent Kereszt
Felmagasztalása plébánia

FILIA

Túrterebes-hegy,
Kisbábony
Nagytárna,
Turcsánya,
Dabolc
Aranyosmeggyes,
Bikszád
Csedreg
Avasfelsőfalu,
Bujánháza
Adorján,
Meggyesgombás

Túrterebesi Nagyboldogasszony plébánia

Cím: 447335 Turulung, nr. 267
 Telefonszám: 0261-836009
 Titulus: Nagyboldogasszony (augusztus 15.)
 Anyakönyv: 1744-től
 Hívek száma: 2143
 Keresztelés: 36
 Temetés: 31

A település 1216-ban szerepelt a Váradi Registrumban. A XIV. században kegyura, Perényi báró templomot építtet a faluban, papot tart a hívek számára.

A plébánia 1425-ben Ugocsához tartozott.

A hitújításkor a kegyúrral az egész falu az új hitre tért, a katolikus plébánia megszűnt.

A plébániát 1744-ben állították vissza, 1750-ben báró Perényi Károly a templomot is visszaadta a katolikus híveknek. Számuk részben a XVII. századi rutén, később a XVIII. századi németországi betelepülőkkel számottevően gyarapodott. Ez készíthette özv. Perényiné Tövisi Bálintfi Klárát, hogy új templom építtetését kezdeményezze. Alapkövét 1814-ben Klobusiczky Péter püspök tette le, a templomhajó 1818-ra készült el, a kórus 1825-1827 között. A püspökek korábban ajándékozta a templomnak a székesegyház



orgonáját. Szűz Mária mennybevétele tiszteletére szentelte fel. A templom tornya 1828-ra készült el. A templomot az idők folyamán többször renoválták, a háború okozta rongálódásokat 1957-1958-ban javították ki, 1993-1995 között pedig mind kívül, mind belül felújították.

1981-ben új, emeletes plébánia épült. 1999-ben a temetőben ravatalozót szenteltek fel. A plébánia értesítője 2000 óta „Üzenet” címmel kéthavonta jelenik meg.

A plébánia híveinek száma az 1980-as évektől a nagyméretű kitelepedés miatt jelentősen megfogyatkozott.

A plébániatemplomban népmissziót tartottak 1923-ban, 1933-ban, 1943-ban és 1994-ben.

Túrterebesen egyházi elemi iskola működött 1810-től 1948-ig. Rendháza volt itt a Szatmári Irgalmas Nővéreknek, a nővérek az egyházközség elemi iskolájában (zárda) tanítottak (1926-1948). A lebontott zárda helyén 2002-ben közösségi ház épült.

A plébánián régtől és ma is működő vallásos egyesület a Rózsa-füzér-társulat.

Az 1940-es években Oltáregylet, Szívőárda, Leány Ifjúsági Egylet és Legényegylet működött az egyházközségben, jelen volt a ferences Harmadrend is.

1990 után Katolikus Nőszövetség, 2000 után a Mária-Légió csoportja alakult meg és működik.

PLÉBÁNOSOK

Borbély Benedek (1743-1751), Szentmihály Mihály (1751-1761), Nyitrai Gáspár (1761-1762), Illés Antal (1762-1763), Bencsik András (1763-1766), Grau Antal (1767-1771), Materklaszi János (1782-1787), Fischer Antal (1787-1809), Materklaszi János (1809-1815), Steer József (1815-1816), Gedeon Mátyás (1817-1819), Labancz József (1819), Schiffner János (1819-1820), Ekker Ferenc (1820-1837), Forstenhaiszler József (1837-1840), Rehák Márton (1840), Golner Péter (1840-1848), Bötösi János (1848-1851), Mály János (1851-1858), Kazimirszky Antal (1858), Szemák Pál (1859-1860), Kesztnér Antal (1860-1863), Schveinitzer Rudolf (1863), Kozma Béla (1863), Frank József (1863-1881), Dier Lajos (1881-1890),

Örlössy József (1890), Hoffbauer Ignác (1890-1898), Diemand Lajos (1898-1926), Bagossy Bertalan (1926-1942), Barna József (1942-1967), Láng Pál (adminisztrátor, 1966-1967), Buchmüller István (1967-1973), Kirner Ferenc (1973-1998), Hársfalvi Ottó (1998-)

SEGÉDLELKÉSZEK

Hézer György (1850-1851), Szabó József (1853), Bodnár Béla (1853), Hézer György (1853-1854), G. Knittel Géza (1854-1855), Márton Alajos (1855), Hézer György (1856-1858), Mazurek János (1859), Aiben Mátyás (1859), Szabó József (1860), Kozma Béla (1863), Hézer György (1865), Pásztor János (1883), Forgách János (1883-1884; 1886-1887), Örlössy József (1888-1890; 1894), Jékel Antal (1896-1898), Hudecz Rezső (1905), Zádor József (1905), Hofbauer Ignác (1905-1930), Varjú Benő (1914), Faulvetter János (1920), Gábrriel János (1923), Mézmer István (1923), Mártonházi (Müller) György (1925-1926), Ekhlinger József (1931-1933), Czumbil Antal (1933-1934), Hentes Miklós (1934-1937), Fekete István (1937-1938), Kind Ferenc (1938-1939), Merk József (1939-1940), Vizler László (1940), Fuhrmann Vendel (1940-1941), Flesch Nándor (1941-1943), György Pál (1943-1944), Kassai Sándor (1944), Vajda Imre (1945-1947), Naszódi Ferenc (1947), Ágoston Gyula (1947-1948), Láng Lajos (1948-1950), Szeibel János (1950-1957), Kirner Ferenc (1957-1964), Ardai L. Attila (1964-1966), Láng Pál (1967-1968), Áib Sándor (1969)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Almás (Schwarzkopf) Péter (1909), Dr. Páll László SDB, Vida Mihály (1929), Dr. Cserháti István (1950), Feigi György (1963), Schönberger Ferenc (1964), Reizer Pál püspök (1967), Tépferhardt Ferenc (1967), Dr. Cserháti Ferenc (1971), Fenyák Ferenc (1976), Schönberger Jenő püspök (1985)

Túrterebes-hegy (Turulung Vii)

A filiában 1996-ig egy házban miséztek, ekkor felépült a kápolna, amelynek védőszentje Szűz Mária, a Magyarak Nagyasszonya (október 8.).



PAPI HIVATÁS 1904-TŐL
Erős Sándor (1980)

Kisbábony (Băbești)

A hívek 1985-ben megvettek és kápolnává alakították át egy házat. Szent Anna (július 26.) tiszteletére szentelték fel.

A szőlőben, az ún. Kishegyen áll az 1850-ben Szent Dónát tiszteletére épült kápolna.

Halmi Szent József Plébánia

Cím: 447145 Halmeu, str. Eliberării, nr. 86
Telefonszám: 0261-773261
Titulus: Szent József, a munkás (május 1.)
Anyakönyv: 1862-től
Hívek száma: 303
Keresztelés: 4
Temetés: 22

A helységet 1217-ben említi a Várad Regestrum. A község szerepel az 1332-es pápai tizedjegyzékben, ekkor már plébánia volt. Régi templomáról nincsenek ismereteink.

A második, valószínűleg a XV. században épült templomáról tudjuk, hogy neve 1451-ben Szent György egyháza, ma a reformátusok használják.

A hitújítás folyamán, 1571-ben a hívek áttértek a protestáns vallásra, három évszázadra megszűnt a településen a katolikus hitélet.

A plébánia újraalapításakor az első lépést a környéken tevékenykedő misszionárius szerzetesek tették meg a katolikus hit terjesztése érdekében, a szatmári jezsuiták és a nagyszőlősi ferencesek gondozták a szórványokat.

1736-ban Halmit filiaként az újra megalakult kökényesdi plébániához csatolták.

1834-ben a községben templomot szenteltek Jézus Szent Neve tiszteletére. 1862-től Halmit helyi lelkesességgel nyilvánították, majd 1874-ben Schlauch Lőrinc püspök plébániai rangra emelte.

A templom 1893. március 11-én a földrengés következtében súlyosan megrongálódott, de még ugyanebben az évben Meszlényi Gyula püspök támogatásával, Vajnay Lajos mérnök tervei szerint a régi alapokra új templomot építettek. 1893. november 5-én Hámon József címzetes kanonok szentelte fel Szent József tiszteletére.

Amikor a templomot 1929-ben újrafestették, titulusául ismét Jézus Szent Nevét választották, majd 1988-ban újra Szent József oltalmába helyezték.

A plébánián népmissziót tartottak 1933-ban, 1941-ben, 1968-ban, 1978-ban és 1995-ben.

A plébánia felekezeti iskolája a XIX. század közepétől működött a második világháború végéig.



Az 1940-es években az egyházközségben megalakult a Kaláka Leányegylet, a Kalot és a Szívgyárda.

Nagy múltra tekint vissza a máig is működő Rózsafüzér-társulat. Új egyesület az egyházközség nőszövetsége és férfiszövetsége.

A világháború végén megszűnt egyháztanács újra megalakult.

Régen Halmi filiája volt Aklihegy (ma Ukrajna), Batarcs, Dabolc, Tamásváralja, Turc, és (az első világháború után) Kisnyíres (Mestea-cän).

PLÉBÁNOSOK

Kozma Béla (1862-1863), Kállay Mihály (1863-1870), Govrig János (1870-1888), Éder Ede (1888-1898), Mandics János (1898-1907), Pásztor József (1907-1910), Tamás Jenő (1910-1933), Horváth György (1933-1944), Müller János (1944), P. Vitéz Berard OFM (1944), Fuhrmann Vendel (1944-1945), Faulvetter János (1945-1955), Dr. Révész Gábor (1955-1986), Keszler Tibor (1986-1997), Reszler Mihály (1997-1999), Baumann István (1999-2002), Tzier Ernő (2002-)

PAPI HIVATÁS 1904-TŐL

Dr. Révész Gábor (1944), Jakab Norbert (diakónus, 2005).

Nagytarna (Tarna Mare)

A település első említése 1430-ból ismeretes. Egyházjogilag kezdetben Királyháza (esetleg Tamásváralja?) plébániájához tartozhatott, az 1748-as püspöki látogatás alkalmával készült jegyzőkönyv Királyháza filiájaként említi. Római katolikus lakosa azonban még az 1778-as püspöki vizitáció idején sem volt a falunak. 1855-1864 között Munkácsról érkezett svábok telepedtek le itt, akik 1859-ben fakápolnát építettek a Boldogságos Szűz tiszteletére. Egy ideig Körösmezőről, majd Németmokráról látták el. A katolikus hívek száma a XX. század elején a cipszerek letelepedésével megnövekedett. 1904-re készült el új temploma, amelyet június 24-én Jézus Szíve tiszteletére szentelt fel Pemp Antal káptalani helynök.

1921-ben önálló lelkészség, 1930-ban plébánia lett.

Híveinek száma a kivándorlás következtében számottevően csökkent.

A lelkipásztori szolgálatot 1994 óta Kökényesdről, újabban Halmiból látják el.

PLÉBÁNOSOK

Krasznay Zsigmond (1921-1926), Baumgartner Alajos (1926-1931), Müller György (1931-1932), Baumgartner Alajos (1932), Luczky Ferenc (1932-1935), Czumbil Antal (1935-1939), Pfeiffer Mátyás (1939-1941), Fuhrmann Vendel (1941-1964), Szabó János (1964-1967), Kühn Pál (1967-1969), Szabó János (1969-1994)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Plackinger Pál (1942), Czepezauer Pál (1983)



Turcbánya (Turț Băi)

A hívek száma 64.

A templom titulusa Kisboldogasszony (szeptember 8.).

Dabolc (Dabolt)

A hívek száma 28.

Józsefházai Szent István király Plébánia

Cím: 447187 Iojib, nr. 390
 Telefonszám: 0261-842685
 Titulus: Szent István király (augusztus 20.)
 Anyakönyv: 1808-tól
 Hívek száma: 506
 Keresztelés: 7
 Temetés: II

A települést először 1490-ben említik; a katolikus közösség templomát 1512-ben Szent Ilona egyháza néven említik, védőszentje Szent Ilona császárnő volt.

A reformáció idején a katolikus hitélet megszakadt, a plébánia megszűnt.

A katolikus svábok XVIII. század végi - XIX. század eleji letelepedése következtében a hitélet új lendületet vett.

1800-ig Szinérváralja filiája, a sárközi plébánia megalakulásakor Sárközhöz csatolták. 1807-ban lett önálló plébánia.

A római katolikus hívek kezdetben a görög katolikus templomban gyűltek össze szentmisére, majd fatemplomot építettek. Később elkészült a másik templom, amelyet 1875-ben szenteltek fel Szent István király tiszteletére. A templom az 1896-os tűzvész alkalmával leégett, de Meszlényi Gyula püspök saját költségén még ugyanabban az évben rendbe



hozatta. Szentelését Rátz Pál nagybányai esperes végezte. 1913-ban két tornyot építettek hozzá.

A templom belsejét 1957-ben, külsejét 1959-ben és 1979-ben renoválták. A templom legutolsó belső festése 1993-ban volt.

A templomban népmissziót 1997-ben tartottak.

A faluban katolikus elemi iskola és óvoda működött 1905 – 1947 között.

A szerzetesrendek feloszlatását követően, a szétszórtság idején iskolatestvérek és ferences szerzetesek is laktak a faluban, segítettek a hívek lelki gondozásában, a gyermekek nevelésében.

Régi, ma is működő társulat a Rózsafüzér-társulat és az Oltár-egylet. Az 1940-es években (a háború utolsó évéig) Szívgyárda, Katolikus legényegylet működött.

A Mária-Légió tevékeny csoportja 2000 után alakult meg és működik.

1877-1913 között a plébániához tartozó filia volt Lajosvölgyihuta, a XX. században Magyargombás (Dumbrava).

PLÉBÁNOSOK

Rein József (1808-1809), Frantz Antal (1810-1825), Drexler Alajos (1825-1828), Rehák Márton (1828-1830), Rudolff Antal (1830-1854), Rátz Pál (1854-1858), Miskovics Lajos (1858-1866), Pellet László (1866-1871), Válik József (1871-1880), Ternyey Béla (1881-1886), Moldován Endre (1886-1903), Takács Károly (1903-1907), Horváth György (1907-1933), Csonth Ignác (1933-1943), Sándorfi János (1943-1944), (helyettes) Fülöp Tamás OFM (1944-1945), Zagyva Gábor (1944-1945), Merk József (1945-1947), Pfeiffer Mátyás (1947-1957), Fényi Ferenc (1957-1965), Gajdos Vince OFM (1965-1966), Farkas Bonaventura OFM (1966-1998), Dancu Balázs (1998-2003), Szatmári Sándor (2003-)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Simpf János (1976), Heinrich József (1978), Hankovszky Ferenc (1997)

Aranyosmeggyes (Medieșul Aurit)

Egy kápolna van berendezve egy magánházban.



Bikszád (Bixad)

A román ajkú hívek számára kápolnát szenteltek 1998. november 8-án a Szent Család tiszteletére.

Kökényesdi Szent Imre plébánia

Cím: 447152 Porumbéști, nr. 241
 Titulus: Szent Imre (november 5.)
 Anyakönyv: 1765-től
 Hívek száma: 506
 Keresztelés: 16
 Temetés: II

A települést 1274-ben már említik, régi plébániája amelynek megalakulási idejét nem ismerjük, a reformáció kezdetén megszűnt, temploma a reformátusok tulajdonába került. A katolikus hitélet a jezsuita és ferences misszionáriusok működése nyomán újjáéledt, 1736-ban Perényi Gábor báró közreműködésével újraalakult a pléb-

bánia, a katolikus hívek számára Bogárdy István alispán fakápolnát építtetett. A plébánia vezetésével egy ferences atyát bíztak meg.

1747-ben visszaszerezték a régi templomot, ezt azonban az idő annyira megrongálta, hogy rövidesen összedőlt. A kegyúr, Perényi Imre újjáépíttette, s 1767-ben Szent Imre tiszteletére szentelték fel. A szentelést Balogh István ugoicsai esperes végezte. A templom tornyát 1833-ban építtette Bánffyiné Bogárdi Emerencia. A templom legutóbbi általános javítását 1982-ben végezték.

Az egyházközség katolikus elemi iskolája 1946-ig működött.

A plébánia épülete 1975-1977 között épült.

A plébániatemplomban 2003. novemberében tartottak utoljára népmisziót.

Régi, ma is működő társulat a Rózsafüzér-társulat, az 1990-es évek végén megalakult a Katolikus Nőszövetség.

A világháború végétől megszűnt egyháztanács 1990-től újra működik.

PLÉBÁNOSOK

Balogh Mihály (1736-1744), Réday József (1744-1747), Litkey Máté (1747-1750), Dobay Mihály (1750-1756), Tasy György (1756-1763), Csi-cseri Orosz Ádám (1763-1765), Hagymássy András (1765-1780), Kovács György (1780-1813), Mánok Ferenc (1813-1815), Pányoki Dániel



(1815-1817), Bokor János (1817-1821), Kelemesi Melczer Ferenc (1821-1861), Egry Lajos (1861-1865), Demek Antal (1865-1878), Govrig János (1878), Márton Alajos (1878-1888), Govrig János (1888-1907), Rökk István *interim. adm.*, Köncs László (1907-1920), Faulvetter János *interim. adm.*, Mandics János (1920-1948), Tóth László (1948-1962), Merli Rezső (1962-1966), Brém Ferenc (1966-1968), Fuhrmann Vendel (1968-1980), Poósz Lajos (1980-1984), Starmüller Ferenc (1984-1990), Márton Áron (1990-)

PAPI HIVATÁS 1904-TŐL

Bukovics István (1997), Simon Attila (2005)

A plébánia filiája volt az első világháború végéig Fertősalmás, Botpalád, Kispalád, Nagypalád; Mikola (1925. november 1 – 1936. november 1. között), mindmáig Csedreg.

Csedreg (Cidreag)

A filiában hosszú ideig vagy a görög katolikusok templomában, vagy háznál miséztek. Templom céljára 1980-ban Bodó Róza megvásárolt egy régi házat, és ezt kápolnává átalakították. A kápolna védőszentje a Szent Család. Az 1991-ben hozzáépített tornyában három harang van. A templomot 1993-ban újrafestették, 1994-ben pedig új padok készültek.

PAPI HIVATÁS 1904-TŐL

Szmutku Róbert (diakónus, 2005)



Lajosvölgyihutai Nepomuki Szent János plébánia

Cím: 447101 Huta Certeze, str. Principală, nr. 64

Titulus: Nepomuki Szent János (május 16.)

Anyakönyv: 1949-től

Hívek száma: 1072

Keresztelés: 6

Temetés: 17

A település – Lajosvölgye – első lakosai az ország különböző vidékeiről toborozott kőszén- és vasbányászok, kohászok. A telepítő Kovács Lajos már 1858-ban szorgalmazta, hogy az Avas 17 községében elszórtan élő párszáz katolikus lelki gondozása céljából Lajosvölgyihután katolikus plébánia alakuljon.



A plébániát 1863-ban alapították meg. Kápolnát a plébánia épületében rendeztek be. Mivel a munkások elköltözésével a hívek száma jelentősen csökkent, 1877-ben a plébániát ideiglenesen Józsefházához csatolták, s 1913-ban lett újra független plébánia. Az ekkor épített lelkészlak egy részéből, illetőleg hozzáépítéssel a világháború után templomot alakítottak ki.

A mai plébániát 1980-ban építették. A hívek 1992-ben egy új templom építését határozták el. A püspöki jóváhagyás és az építkezési engedély megszerzését követően, Varga Lajos mérnök tervei alapján, 1993-2003 között felépült a templom. A szentmisét augusztus 15-én már ebben a templomban mutatták be.

A plébánián Rózsafüzér-társulat, Szívgyárda és plébániai szerezetszolgálat működik.

A plébánián 1983 óta működik egyháztanács, 2003-ban újraválasztották.

PLÉBÁNOSOK

Válik József (1863-1868), Galántha Ödön (1869-1871), Blechel János (1871-1873), Wodicska József (1873-1877), Kirchmajer Ferenc (1913-1916), Lubomérszky Jenő (1916-1930), Mártonházi (Müller) György (1930-1931), Farkas János (1931-1944), Ágoston István (1945-1953), Berendi József (1953-1957), Brunner István (1957-1962), Buchmüller István (1963-1964), Barna Károly (1964-1982), Fagea László (1982-)



Avasfelsőfalu (Negrești Oaș)

Temploma 1931-ben épült, Krisztus Király tiszteletére szentelték fel. Több alkalommal javították: 1984, 1985, 1997. A hívek lelkipásztori gondozása magyar nyelven történik.

Bujánháza (Boinești)

A templom 1980-ban épült Nagyboldogasszony tiszteletére. Román nyelvű pasztoráció van.



Sárközüjlaki Szent Kereszt Felmagasztalása plébánia

Cím: 447180 Livada, str. Scânteii, nr. 1
 Telefonszám: 0261-840204
 Titulus: A Szent Kereszt Felmagasztalása (szeptember 14.)
 Anyakönyv: 1801-től
 Hívek száma: 1617
 Keresztelés: 20
 Temetés: 32

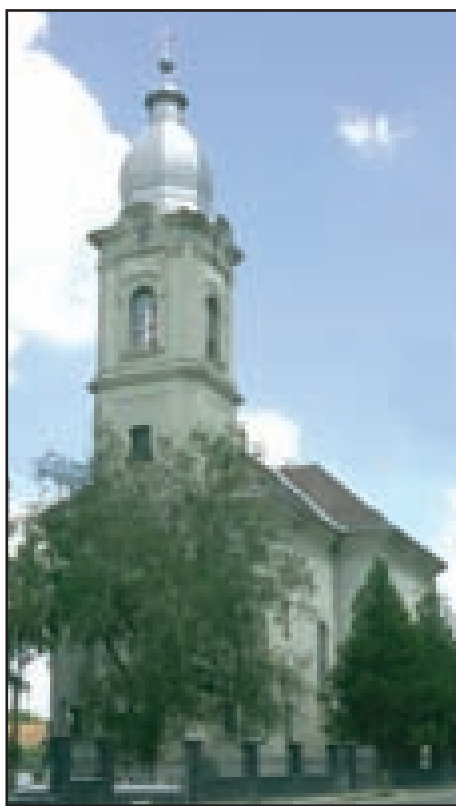
A mai község (2005-től város) két majdnem összenőtt falu egyesüléséből keletkezett. Sárközt már 1270-ben, Újlakot 1321-ben említik az okiratok.

Valószínű, hogy Sárköznek az írásos emlékekben 1334-ben említett temploma már korábban is létezett. A templom is, a plébánia is elpusztulhatott, mert 1454-ben újjá kellett építeni, az új plébániát pedig 1457-ben építették.

Újlakon 1332-ben már volt plébánia és templom, védőszentje (valószínűleg) Keresztelő Szent János volt.

A reformáció következtében a hívek többsége minkét faluban reformátussá lett, s azzá tették a templomot is.

A törökök, a Rákóczi-féle szabadságharc pusztításai, valamint az 1717-es tatár betörés jelentős mértékben lecsökkentette mindkét település lakosainak számát. A XVIII. század elején a római katoli-



kus hívek száma 25 körül volt, gondozásukat Szinérváralja plébániája látta el. A középkori templom ebben az időben teljesen leégett.

Csak 1782-ben készült el Vécsey István báró (Eszterházy Károly egri püspök által 1773-ban engedélyezett) magánkápolnája.

Az uradalmi birtok munkaerőhiányának pótlására 1787-1799 között több mint 350 római katolikus és mintegy 100 görög katolikus szlovák, illetve ruszin telepedett le Sárközön. Ezt 1811-1816 között egy újabb letelepedési hullám követte.

A római katolikus hívek számának jelentős növekedése következtében immár szükségszerűvé vált a sárközi plébánia megalapítása. A falu első kinevezett plébánosa 1800. szeptember 20-án érkezett Sárközre. A helyben lakó lelkipásztoroknak köszönhetően fellendült az egyházközség vallásos élete, s jelentősen növekedett a hívek száma. Míg 1805-ben 502 volt a római katolikus hívek számára, 1904-re ez a létszám 1249-re emelkedett.

A XIX. század elejétől Sárközújlak néven egyesült település közös plébániatemplomában népmissziót tartottak 1923-ban, 1930-ban, 1940-ben, 1946-ban, 1955-ben, 1995-ben és 2001-ben.

Katolikus elemi iskolája 1800-tól 1948-ig működött.

A plébánián évszázados hagyománya van a Rózsafüzér-társulatnak. A Mária-Légió csoportja 2000 után alakult és működik a plébániai szeretetszolgálat csoport.

PLÉBÁNOSOK

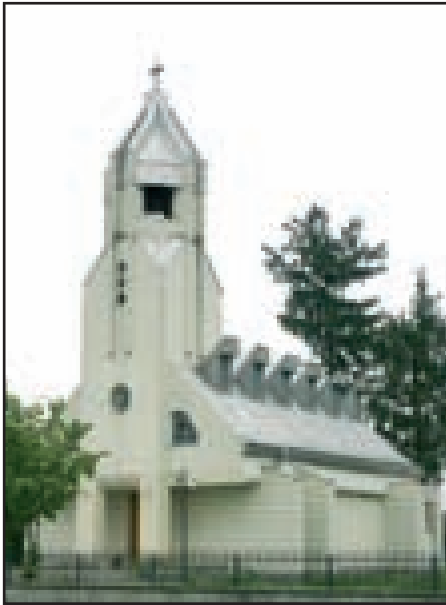
Kökh József (1800-1803), Vajnárovits István (1803-1806), Simsovits Antal (1806-1814), Golner Péter (1814-1840), Rehák Márton (1840-1845), Pokorny Kristóf (1845-1853), Demek Antal (1853-1854), Rudolff Antal (1854-1866), Tóth Antal (1866-1871), Huszár Flórián (1871-1879), Pály Ede (1979-1901), Pillich Ottó (1901-1914), Almási Péter (1914-1957), Vajda Imre (1957-1973), Merk Mihály (1973-1976), Áib Sándor (1976-1990), Starmüller Ferenc (1990-1995), Dr. Áib Sándor (1995-1996), Melega Péter (1996-2002), Baumann István (2002-)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Kohányi István (1921), Vojtku László (1985), Merlás Tibor (1986), Kóré Mihály (2002, Kaposvár)

Adorján (Adrian)

Tulajdonjogi cseréről szóló okirat 1262-ben említi a már korábbi település és plébánia nevét, egyháza titulusa Szent Adrián volt.



A reformáció után temploma a reformátusoké lett. A faluban, amelyet 1717-ben elpusztították a tatárok, katolikusokkal csak a XIX. századtól találkozunk újra. Templomuk nem volt, ezért Sárközre jártak szentmisére. 1943-ban vásároltak egy telket imaház részére. A templomépítéshez a kommunizmus miatt csak 1992 őszétől foghattak neki. 1995. november 12-én Reizer Pál szatmári püspök szentelte fel az új templomot. Titulusa: Sarlós Boldogasszony. A hívek száma jelenleg: 130.

Meggyesgombás (Dumbrava)

1957-től lett Sárköz filiája. Temploma nincs. 2004-ben építettek egy kápolnát, melyet Schönberger Jenő püspök szentelte fel. A hívek száma jelenleg: 39.



ERDŐDI ESPERESI KERÜLET



PLÉBÁNIA

Szatmárnémeti
Kis Szent Teréz plébánia
Szatmárnémeti Szent Család plébánia
Szatmárnémeti Szentlélek plébánia
Krasznabélteki Szent László plébánia
Erdődi Nagyboldogasszony plébánia
Krasznaterebesi Urunk
mennybemenetele plébánia
Nántúti Szentháromság plébánia

FILIA

Pálfalva, Körtevényes
Nagymadarász, Vetés, Óvári
*Nagyszokond,
Szakasz, Gyöngy*
*Krasznasándorfalu,
Szatmárhegy, Ákos*
Szinfalu, Alsóhomoród

Szatmárnémeti Kis Szent Teréz plébánia

Cím: 440250 Satu Mare, Str Păulești nr. 7
 Telefonszám: 0261-763970
 Titulus: Lisieux-i Szent Teréz (október 1.)
 Anyakönyv: 1949-től
 Hívek száma: 3420
 Keresztelés: 36
 Temetés: 56

A templom építését Fiedler István szatmári püspök kezdeményezte, költségeit egyházi és magánszemélyi adakozásokból fedezték. A tervét Schellenbeck István nagyváradi építészmérnök készítette, a kivitelező Terge László építőmester volt. Az egyházmegyében ritkaságszámba menő neoromán stílusú, főhajóból és egy kis kereszthajóból álló templom építését 1934. október 1-jén kezdték el, 1935. október 27-én Fiedler püspök szentelte fel. A főoltáron a védőszent szobra áll, az oltárban elhelyezték Kis Szent Teréz ereklyéit, amelyeket Both Klára és Lőrincz Magdolna Párizsban tanuló irgalmas nővérek szereztek Lisieux-ből, a mellékoltárokat Jézus Szíve és Szűz Mária tiszteletére szentelték. A szentély oldalfalán Bosco Szent János képe látható, amely Szopos Kálmán szatmárnémeti festőművész alkotása.



A templom felszentelése alkalmával a püspök három minoritát diakónussá szentelt.

A templom a székesegyházi plébánia filiája lett.

Az iparosítás következtében a templom környezete kiépült, munkások lakta területté vált. Scheffler János püspök 1943-ban gondolt a plébánia megalapítására, de ez a háborús körülmények következtében csak 1947-ben valósulhatott meg. A '80-as években épült nagy lakónegyedek következtében a hívek száma nagyon megnövekedett, és az egyházmegye egyik legnagyobb plébániája lett.

Az egyházközségnek 1999 óta állandóan vannak papnövendékei.

A templomot 1979-ben külsőleg, 1999-2000-ben pedig belsőleg renoválták.

A plébánia 1948-ban épült, 1997-ben káplánlakással kibővítették.

Az egyházközségben a templom megépülésétől létezik a Rózsa-fűzér-társulat, az 1940-es években alakult az Oltáregylet. A Mária Légió csoportja 2001-től működik a plébánián; 2002-től a plébániai szeretetszolgálat.

1998 óta havi rendszerességgel jelenik meg *Rózsaeső* címen a plébánia értesítője.

PLÉBÁNOSOK

Toma György (1947-1951), Fényi (Fischer) Ferenc (1952-1956), Toma György (1956-1960), Beliczay János SDB (1960-1982), Knecht Béla (1982-2003), Vojtku László (2003-)

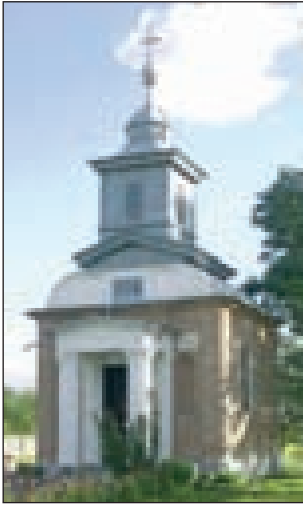
SEGÉDLELKÉSZEK

Egeli Ferenc (1996-1999), Ilyés Csaba (1999-2004)

PAPI HIVATÁS 1904-TŐL

Buna János (diakónus, 2005)

A plébániához tartoznak a következő filiák: Amac (plébániaként szerepel az 1332-1337-es pápai tizedjegyzékben), Dobrácsapáti (1464-ben Szent Katalin tiszteletére szentelt kápolnája volt), Körtvélyes, Ombod, Pálfalva, Pettyén Résztelek és Szamoskóród. Közülük Körtvélyesen és Pálfalván minden második vasárnap, ill. főünnepen van szentmise.



Pálfalva (Păulești)

A közösség misézőhelye a temetőkápolna.

Titulusa: Kisboldogasszony (szeptember 8.)

Körtvélyes

A helység közigazgatásilag már Szatmárnémetihez tartozik. Az 1990-es változást követően a görög katolikus egyházzal közös kápolna épült. Titulusa: Kisboldogasszony (szeptember 8.)



Szatmárnémeti Szent Család plébánia

Cím: 440149 Satu Mare, B-dul Cloșca nr. 21
 Telefonszám: 0261-747912
 Titulus: Szent Család
 Anyakönyv: 1949-től
 Hívek száma: 2442
 Keresztelés: 41
 Temetés: 62

A plébánia 1948-ban alakult.

A Szamos bal partján elterülő ún. kültelek hívei számára 1933-ban kápolnául szolgáló helyül Farkas Elek és neje házat ajándékozott az egyháznak kápolna számára. A hívők száma a kápolna kibővítését igényelte, 1934-ben a ház mellé kultúrotthont építettek.

A közösséget a székesegyházi plébánia pasztorálta.



A II. világháború után a kultúrházat elvették, és a földosztó bizottságszékhelyelett. 1948-ban sikerült visszaszerezni, a hívek önkéntes munkával rendbehozták és átalakították. Az addigi kápolnát plébániai lakássá, a kultúrházat templommá alakították, tornyot építettek mellé.

A templomot 1964-ben, 1987-ben és 2003-ban kifestették. A lakónegyed megnövekedése következtében a hívek száma annyira megnőtt, hogy az egyházmegyei hatóság szükségesnek látta új templom építését. A jelenlegi (Marx Gyula tervei szerint készült) templom és plébánia épülete a régi helyén 1978-ban épült, Sípos Ferenc egyházmegyei kormányzó szentelte fel. Az építkezés

idején a Kálvária templomban ünnepeltek a szentmisét. A harangláb az állami hatóságok tilalma és többszöri megakadályozása ellenére 1988-ban készült el. 2004-ben *Xantusz Géza* festőművész keresztutat készített, amelyet *Schönberger Jenő* püspök Hamvazószerdán megáldott. Az új oltárkép *Xantusz Géza* alkotása, és 2005-ben került megáldásra.

A plébánia hívei között működik a Rózsafüzér-társulat, a '90-es évek végén megalakult a plébániai Nőszövetség.

PLÉBÁNOSOK

Kaplonyi Gyula (1947-1966), *Szeibel János* (1966-1986), *Mártin Lőrinc* (1986-1990), *Láng Pál* (1990), *Merk Mihály* (1990-1993), *Tempfli Imre* (1993-1994), *Rozs István* (1994), *Schönberger Jenő* (1994-1997), *Szinováczy György* (1997-)

SEGÉDLELKÉSZEK

Bartók István (1981-1982), *Starmüller Ferenc* (1982-1984), *Szilágyi János* (1984-1985), *Szinováczy György* (1985-1986), *Merka János* (1986-1987), *Vojtku László* (1987-1990), *Merlász Tibor Levente* (1990-1991), *Melega Péter* (1991-1993)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Baumann István (1995), *Veres Attila* (2001)

Szatmárnémeti Szentlélek plébánia

Cím: 440182 Satu Mare, B-dul Sănătății nr. K17/A

Telefonszám: 0261-769078

Titulus: a Szentlélek

Anyakönyv: 1994-től

Hívek száma: 2142

Keresztelés: 18

Temetés: 18

A 16-os lakónegyedben tervezett plébániatemplom 1990-ben kibocsátott építkezési engedélyét a polgármesteri hivatal a környék elsősorban román nemzetiségű lakóinak nyomására visszavonta,

majd a Csend parkban új helyet jelölt ki számára. A Gondviselés művének bizonyuló intézkedés után a templom alapkövét 1991. május 1-jén szentelték meg.

A templom és a vele egybeépített plébánia 1992-1995 között épült fel. Az építkezés folyamán erős plébániai közösség alakult ki.

A templomot 1994. november 20-án szentelte fel Reizer Pál püspök. Az oltárkép, a keresztút képei és a Mária-kép a szatmárnémeti származású Paulovics László festőművész alkotásai.



A plébánián megalakult és működik a Rózsafüzér-társulat, 2001-től működik a Mária-Légió csoportja, Szent Sebestyén egyesület, 2002-től több hívő tagja a városban működő Szent József - a munkás Katolikus Férfiak Szövetségének. A plébánián a 90-es évek közepétől Kolping-család működik, Ifjúsági Kolping - csoport is alakult. Több hívő a Ferences Világi Rend tagja. 2000 után plébániai szeretetszolgálat csoport működik.

A plébánia havi értesítője *Ajándék* címen jelenik meg.

PLÉBÁNOSOK

Merk Mihály (1993-1999), Merlás Tibor Levente (1999-)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Kinczel István (2002), Seffer Dániel (2005)

Vetés (Vetiş)

Az okiratokban 1238-ban már említett településen egyházközség meglétét az 1321-es pápai tizedjegyzék tanúsítja. Az egyházközség 1570-ben még katolikus volt, Szatmár környékéről a legkésőbb tért át a protestáns hitre.



A mai egyházközségnek mintegy 100 híve van. Jelenleg Schönberger Ferenc ny. plébános látja el. Titulusa: Sarlós Boldogasszony (július 2.).

A község szülötte az 1410 körül született Vetési Albert, vespéremi püspök.

Nagymadarász (Mădăras)

Nagymadarász első említése 1366-ba való. A katolikus közösség a földtulajdonos Károlyi Sándor Németországból hozott sváb családokból jött létre. Lelkipásztori ellátását kezdetben az erdődi segédlelkészek végezték.

A katolikus hívek számának megnövekedése tette szükségessé a plébánia megalakulását. A plébánia 1886-ban alakult meg, azóta vezetik az anyakönyveket is.

A közösség első temploma 1805-ben fából készült. Ez a század közepére már kicsinek bizonyult, ezért 1857-1859 között új templomot építettek, ez azonban olyannyira tönkrement, hogy az egyházmegyei hatóság 1898-ban elrendelte a lebontását.

A plébánia mai temploma 1900-ban készült el Szent Mária Magdolna tiszteletére (július 22).



A nagymadarászi plébánia a katolikus hívek elvándorlása következtében 1985-től oldallagosan ellátott egyházközség lett.

A község szülötte Móré Fülöp, pécsi püspök (1524-1526), aki a mohácsi csatában vesztette életét.

PLÉBÁNOSOK

Blahovich Pál (1886-1891), Mellau György (1891-1898), Zimmermann János (1898-1905), Soltesz Ferenc (1905-1918), Weisz József (1918-1927), Perpék János (1927-1929), Csonth Ignác (1930-1933), Monostori (Hartmann) Ferenc (1933-1948), Wieland János (1948-1966), Arday László Attila (1966-1985)

PAPI HIVATÁS 1904-TŐL

Gyulai Ödön (1936)

Krasznabélteki Szent László plébánia

Cím: 447040 Beltiug nr. 617, jud. Satu Mare

Telefonszám: 0261-870047

Titulus: Szent László király (június 27.)

Anyakönyv: 1795-től

Hívek száma: 605

Keresztelés: 8

Temetés: 12

A hely régi település, a Várad Regestrum 1216-ban említi, ekkor főesperese Ábel. Közeli szomszédságában van Ákos, melynek bencés kolostorát a XII. században már említik.

A krasznabélteki plébánia nem szerepel a pápai tizedjegyzékben (1332-1335), nem maradt ránk egyetlen középkori papjának a neve sem.

A régi plébániatemplom 1482-ben épült, a kegyúr, Drágffy Bertalan építette.

A reformáció idején a hitújítók egyik legnagyobb pártfogója éppen a falu kegyura, Drágffy Gáspár volt, így a községben is hamar gyökeret vert a hitújítás. A templomot 1545-ben már a reformátusok használták. A tulajdonjoga a későbbiekben többször megváltozott, 1597-1634 között ismét a katolikusok használták, II. Rákóczi György idején újra a reformátusok használatába került.

Károlyi Sándor sváb telepítései során (1722-ben) a falu református vallású híveit áttelepítette a szomszédos Dobrára, a Krasznabéltekre katolikus svábokat telepített, akiknek átadta a templomot.

1736-ig Erdőd filiája, majd önálló plébánia lett. A lelkeszi lakás 1734-ben fából készült ház volt, 1772-ben téglából épült az új plébánia, amelyet 1818-ban átépítettek-megnagyobbítottak.

A sváb telepesek a templom köré temetkeztek. 1856-ban a templom körüli temetőt fallal vették körül, amelyen belül 14 kápolnát helyeztek el a keresztút 14 állomása számára. A keresztutat Hám János püspök áldotta meg 1856. szeptember 26-án.

1862-ben tűzvész ütött ki az akkor mezővárosi rangú településen, a templom, a plébánia és az iskola is elpusztult.

A Károlyi Alajos gróf adományából újraépülő templomot 1913-ban neogót stílusban megnagyobbították, színes ablakai Zsellér István alkotásai. A templomnak a háborús intézkedések nyomán egyetlen harangja maradt, ezt 1863-ban



Szatmárnémetiben öntötte Papp Antal harangöntő. Az 1914-re elkészült templom szentelésével megvárták a háború végét, hogy a fronton levők is hazatérjenek, részt vehessenek az ünnepségen. A templomot 1919. június 27-én Boromisza Tibor püspök szentelte fel, a szentbeszédet dr. Scheffler János teológiai tanár mondta.

A templomot 1936-ban újrafestették, 1991-ben teljes külső és belső felújítást végeztek.

Az új plébániaépület építését 1980-ban kezdték el, elkészülte után 1982. június 27-én Sipos Ferenc ordinárius áldotta meg.

A szőlőhegyen épült a Szent Orbán kápolna, 1773-ban. 1829-ben lebontották és helyébe újat építettek. A jelenlegi kápolna 1927-ben épült.

Az egyházközség régi temetőjében két kápolna található, a Szent János és Szent Pál kápolna és a Lourdes-i Szűzanya kápolna. Az új temetőben is épült egy kápolna, ezt Sumi János építtette, Weisz József esperes szentelte fel.

A krasznabélteki plébánián 1973-ban tartottak utóljára népmiszsiót.

A plébánia megalakulásától működik a Rózsafüzér-társulat, a második ezredfordulón plébániai nőszövetség alakult.

PLÉBÁNOSOK

P. Koller Ignác (1736-1737), Vitkó Márton (1737-1754), Schronauer Jakab (1754-1770), Pucher Mátyás (1770-1790), Dubinszky Mihály (1790-1805), Török János (1805-1806), Hirsch Ignác (1806-1816), Filler Mihály (1816-1817), Klimek Márton (1817-1818), Bánovics János (1818-1832), Lázár János (1832-1837), Sperlággh Antal (1837-1844), Butykay Gáspár (1844-1850), Zanathy Ferenc (1850-1861), Szájbel János (1862-1895), Dr. Bohus János (1895-1927), Schwegler Alajos (1928-1932), Weisz József (1932-1950), Láng Lajos (1950-1951), Brunner István (1951-1957), Hentes Miklós (1957-1967), Dr. Tyukodi Mihály (1967-1976), Feigi György (1976-1989), Szinováczy György (1989-1997), Hársfalvi Ottó (1997-1998), Papp Zoltán (1998-1999), Groszhárdt Ferenc (1999-2002), Dr. Ágoston Ferencz (2002-)

SEGÉDLELKÉSZEK

Klimek Márton (1816-1817), Ruzsák Lajos (1817-1818), Schiffner János (1818-1819), Uhrin Felicián OFM (1819-1820), Pappvásárhelyi Ferenc (1827), Duskaj Domini OFMk (1828-1831), Stádi Pál (1831-1833), Márhért János (1833-1834), Farkas Károly (1834-1835), Laza János (1835-1836), Mály János (1836), Dessewffy Emmanuel (1836-1837), Vágner Antal (1837), Párdubay Ádám OFM (1837), Duskáj Dominik OFM (1837-1838), Chrenkó Lipót (1838), Lintzy János (1838-1839), Bigelbauer József (1839-1841), Szemák Pál (1841), Egry Lajos (1841-1843), Szupkay János (1843-1844), Bodnár Béla (1846-1847), Lárvánk János (1847), Hézszer György (1847-1850), Kucsay Ferenc (1850), Orosz Antal (1850), Hungréder György (1850), Steffel Vidor OFM (1850-1851), Kazimirszky Antal (1852-1853), Müller Jakab (1854), Schramkó József (1857), Rehák Márton (1857-1858), Mazurek János (1861), Hoffman Márton (1861-1862), Forgách János (1864-1866), Láng Ferenc (1866-1887), Vodicska Imre (1887-1888), Hámon János (1888-1890), Einholcz József (1890-1892), Novelly Aladár (1892-1893), Lehmann Gyula (1893-1894), Einholcz József (1894-1895), Mellau Ferenc (1922-1923), Perpék János (1923), Barna József (1923-1925), Függe Márton (1925-1926), Feigi Antal (1926-1927), Árvay Dezső (1927), Tempfli Márton (1932-1934), Frink Ferenc (1933-1934), Czumbil Antal (1934-1935), Kern Ferenc (1935-1937), Brendli István (1937-1939), Flesch Nándor (1939-1941), Fuhrmann Vendel (1941), Bakó Zoltán (1942), Tyukodi Mihály (1942-1943), Plackinger Pál (1943-1944), Getlik István (1944), György Pál (1945-1947), Sipos Ferenc (1947), Czika László SchP (1948-1949), P. Erdei István SJ (1949-1950), Láng Lajos (1950), Tom Vilmos (1966-1968)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Mézmer István (1923), Kiléber Mihály (1937), Arday L. Attila (1963)

Nagyszokond (Socond)

A helységet a források már 1424-ben említik, de katolikus közösség létéről csak a XVIII. századi sváb betelepülés után tudunk. Kezdetben Krasznabéltek, 1771-től Szakasz és 1779-től Krasznasándorfalu filiája volt.

A hívek számának növekedése és a Krasznasándorfalualal összekötő rossz útviszonyok miatt szükségessé vált a plébánia megalapítása.

Az egri püspök 1802-ben engedélyezte a templom építését. Az 1804-re elkészült templomot Sárlos Boldogasszony tiszteletére szentelték fel. A templomot nagyon megromlott állapota miatt Klobusiczky Péter püspök 1819-ben bezáratta. A hívek adakozásából kijavították, majd 1885-ben átépítették. A templom állapota tovább romlott, ezért 1926-ban új templom építését határozták el, de építése a gazdasági válság miatt nem valósult meg. Veszélyessé vált állapota miatt az állam 1939. január 7-én bezáratta.

Ekkor az egyházmegyei hatóság kinevezte a község első helyben lakó lelkészét, aki még abban az évben rendbetette a templomot, és azt november 21-én Fiedler István szatmári püspök megáldotta. Anyakönyvét 1939-től vezetik. Az első plébániaépület megfelelő alapok nélkül épült 1941-ben, a falak állandóan repedeztek. 1982-ben újat építettek.

A hívek kitelepedése, elvándorlása következtében szórványnyá vált egyházközséget 1990-től Szakasról látták el. Ma Krasznabéltek filiája.



PLÉBÁNOSOK

Csermely (Czumbil) Antal (1939-1944), Függ Márton (1944-1945), Gábrriel János (1945-1957), Steib Ferenc (1957-1966), Knecht Béla (1966-1970), Tyukodi Antal (1970-1973), Lieb József (1973-1979), Teffenhárt István (1979-1984), Dudás Miklós (1984-1990), Márton Lőrinc (1990)

Szakasz (Rătești)

Az okiratokban már 1423-ban említett helységben katolikus közösség működéséről csak a XVIII. századi sváb betelepülés után tudunk. 1771-ig Krasznabéltek filiája volt. A szakaszi híveknek nem volt saját templomuk, ideiglenesen a görög katolikusok fatemplomát használták.

A katolikus hívek számának növekedése következtében 1771-ben megalapították a szakaszi plébániát. A katolikus közösség saját temploma valószínűleg 1778-ban épült, fából. A faluban nagy pusztításokat okozó 1779-es tűzvész következtében leégett a templom is, a plébánia is. Szakasz Krasznasándorfalu filiája lett.

A plébánia visszaállítását a hívek többször is kérték, a falu kegyura minden alkalommal visszautasította. A templom építésére 1802-ben engedélyt kaptak, de anyagi támogatást nem. 1815-ben saját erejükből kezdték el a templom építését s 1817-ben elkészült, Szent Flórián tiszteletére szentelték fel. Ugyanebben az évben felépítették a plébániaépületet is.

A hívek áldozatkészségét látva Klobusiczky Péter püspök 1817-ben (ismét) megalapította a plébániát.



Ettől az évtől kezdődően vezetik az anyakönyvet is. Az új plébániaépületet 1982-ben szentelték fel.

A hívők száma a kivándorlás következtében megfogyatkozott, a plébániát 1997-től Krasznabéltekről látják el.

PLÉBÁNOSOK

Májer Károly (1771-1778), Linth Jakab (1778-1779), Smotzer János (1817-1820), Gundermann József (1820-1854), Irsik Ferenc (1854-1859), Lászlóffy János (1859-1860), Müller Jakab (1860-1898), Erni János (1898-1899), Mellau György (1899-1908), Kuliffay Mihály (1908), Pásztor Ferenc (1908-1911), Kuliffay Mihály (1911), Körösi Károly (1911-1916), Diczig Béla (1916-1937), Fischer János (1937-1969), Ludescher József (1969-1980), Fángli Eduárd (1980-1988), Dudás Miklós (1988-1990), Horváth Gyula (1990-1992), Merlás Tibor Levente (1992-1993), Melega Péter (1993-1994), Dr. Áib Sándor (1994-1995), Hársfalvi Ottó (1995-1997)

SEGÉDLELKÉSZ

Erni János (1896)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Napholcz Pál SJ (kinevezett szatmár-nagyváradai püspök), Farkas János (1925), Berendi (Brendli) József (1932), Szilágyi János (1984), Reszler Mihály (1992)

Gyöngy (Giungi)

Temploma 1991-ben épült a Rózsafüzér királynője (október 7.) tiszteletére.



Erdődi Nagyboldogasszony plébánia

Cím: 447020 Ardu, str. Ștefan cel Mare nr. 74, jud. Satu Mare
 Telefonszám: 0261-771200
 Titulus: Nagyboldogasszony (augusztus 15.)
 Anyakönyv: 1737-től
 Hívek száma: 1140
 Keresztelés: 42
 Temetés: 42

Erdőd plébániáját (főesperését, Ábelt) és templomát a Váradi Regestrum 1215-ben és 1216-ban említi. A plébánia szerepel az 1332. és 1337. évi pápai tizedjegyzékben is. A középkori templomból mindössze néhány román stílusú faragvány maradt meg, amelyekre a XIX. századi templom falában találtak a templomon végzett régészeti vizsgálat során.

Erdőd mai temploma építését az erdődi vár építésével egy időben a kegyúr, Drágffy Bertalan rendelte el, az 1481-ben megkezdett építkezést 1484-ben fejezték be. A templom alatt volt a Drágffy család kriptája. A templom a reformáció idején a hitújítók kezébe került, és 1545. szeptember 20-án ebben tartották az első magyarországi protestáns zsinatot.



1708-ban Erdőd birtoka a Károlyi család tulajdonába került. Hadjáratok, a Rákóczi szabadságharca, valamint az 1709-től 1712-ig tartó pestisjárvány által megtizedelt lakosság, munkaerő pótlására Károlyi

Sándor katolikus sváb telepeseket költöztetett a helységbe. A katolikusok kérelmezték templomuk visszaszolgáltatását. A felekezetek közötti feszültségek kiéleződésének elkerülése végett, gróf Károlyi Sándor 1720-1721-ben a templom falához kápolnát építtetett a katolikus hívek használatára. A templomot megosztva használták a református és katolikus hívek. 1763-ban gróf Károlyi Antal a templomot teljes egészében visszaszolgáltatta a katolikusoknak, akik 1777-ben renoválták. 1860-ban Irsik Ferenc plébános idejében a templomot Ybl Miklós építész tervei alapján renoválták és megnagyobbították, tornyot is építettek hozzá

Megalakult a Rózsafüzér-társaság, Oltáregylet, Legényegylet.

A plébánia területén működik a Szatmári Irgalmas Nővérek volt rendházának kápolnája (**Zárdatemplom**), amelyet a Szeplőtelen fogantatás tiszteletére szenteltek. A kápolnában vasárnap és hétköznap egyaránt tartanak szentmisét.

Az erdődi plébánián katolikus elemi iskola működött a XIX. században, az irgalmas nővérek óvodája és elemi iskolája 1899-től az államosításig működött.

Az irgalmas nővérek Erdődön kórházat is működtettek, a betegek gondozását a nővérek végezték.

1992-től működik a Karitás az alapította cigányóvoda, 1996-tól az általános iskolába járók tanulóháza.

Nőszövetség működik a plébánia területén, ez a roma nők körében is megalakult.

A Drágffy család 1481-ben épített várában egy **várkápolna** is volt. A Báthori György birtokába jutott várat 1565-ben János Zsigmond seregei földig rombolták, elpusztult a kápolna is.

Miután a XVIII. században a birtok a Károlyi család tulajdonába került, Károlyi Sándor 1730-ban a régi vár helyén várkastélyt építtetett, s ebben kápolnát is kialakított. A kápolna védőszentje Xavéri Szent Ferenc volt. A kápolnáról tudjuk, hogy a ma is álló bástya földszinti termében volt. A kápolna elhanyagolt állapota miatt oltárát és oltárképét a XX. század első évtizedében a püspöki kápolnába szállították. A kápolnában lévő fakereszt később Krasznasándorfaluba, majd Kaplonyba került. 1847. szeptember 8-án e ká-

polnában fogadott örök hűséget Petőfi Sándor és a helység szülötte, Szendrey Júlia.

Erdődön született a nagy reneszánsz főpap Bakócz Tamás (1442-1521) győri, majd egri püspök, 1497-től esztergomi érsek, 1500-tól bíboros, 1510-től konstantinápolyi pátriárka. A történészek szerint az eddigi egyetlen komolyan esélyes magyar származású pápa-jelölt. Bátyja Bakócz Bálint (+1480) tételi prépost, Mátyás király udvari káplánja. Öccse az önmagát Szatmárinak nevező Bakócz Ferenc († 1508 táján) 1497-től győri püspök.

Erdődi származásuk és a Bakócz családdal rokonságban álltak: Erdődi Bakács János 1514-ben zágrábi címzetes püspök. Fiatal kora miatt nem szentelték püspökké. 1518-ban pápai beleegyezéssel lemondott a püspökségről rokona, Erdődi Bakács Simon javára. Simon részt vett a mohácsi ütközetben, 1543-ban halt meg.

Az erdődhegyi Szent Dónát kápolna. Szent Dónát tiszteletét a Rajna vidékéről ide települt svábok hozták magukkal és terjesztették.

Az egyházmegye területén a szent tiszteletére 1725-ben Erdődhegyen, az ún. Kopasz hegy tetején épült az első kápolna, amelyet Károlyi Sándor építtetett. A kápolnát többször is átépítették: 1772-ben, ill. 1894-ben.



PLÉBÁNOSOK

Ábel (1215), Miklós (1332), P. Koller Ignác (1726-1730), Ferences szerzetes (1737-1740), Hoffner Ignác (1740-1749), Svonnauer Jakab (1749-1755), Hidasi János (1755-1772), Korom Mihály (1772-1793), Lőrinczy Antal (1793-1801), gr. Waldstein János (1801-1805), Dubinszky Mihály (1805-1806), Laurensik Krisztián (1807-1817), Verzár Gergely (1817-1820), Borzovai Kallós István (1820-1859), Irsik Ferenc (1859-1876), Hirly József (1876-1901), Láng Ferenc (1902-1925), Wieland János (1925, plébániai kormányzó), Diemand Lajos (1925-1929), Függe Márton (1929-1930, plébániai kormányzó), Bot (Botlinger) Pál (1930-1943), Gábrriel

János (1943-1944, plébániai kormányzó), Capdebo Lajos (1944-1952), Sikolya Bálint (1952-1956), Dr. Fischer Pál (1956-1959), Keszler Tibor (1959-1960), Müller János (1960-1966), Uhár József (1966-1988), Amma Zoltán (1988-1990), Papellás István (1990-1995), Baumann Ferenc (1995-2003), Dancu Balázs (2003-)

SEGÉDLELKÉSZEK

Forstenhäusler József (1814), Vitkó József (1817), Gundermann József (1819), Vitkó József (1820), Brakai Mátyás (1821), Kellerman Ferenc (1818), Spiegel József (1823), Lénárd József (1824), Fogarassy Károly (1826), Köszeghi Imre (1831), Stand Pál (1833), Bodnár Béla (1834), Tuchovszky János (1835), Bodnár Béla (1836), Stockinger Dénes (1842), Demek Antal (1846), Novák Antal (1847), Torjai József (1848), Kazimirszky Antal (1850), Hesz Imre (1853), Schranko József (1855), Márton Alajos (1856), Schubert Géza (1866), Sprenz Miklós (1868), Blahovits Pál Baán (1880), Pilcz Ede (1897), Reiter Endre (1898), Scholtész Ferenc (1900), Varga József (1901), Láng Gyula (1905), Kuliffai Mihály (1908), Pintér József (1909), Ember Péter (1910), Hágen János (1911), Rácz Miklós (1916), Bot (Botlinger) Pál (1919), Hágen János (1921), Tillinger Ferenc (1923), Perpék János (1924), Árvay Dezső (1926), Wieland János (1927), Homoki (Heinrich) Ferenc (1928), Függe Márton (1929-1931), Monostori (Hartman) Ferenc (1931-1933), Fischer Pál (1933-1934), Mártonházi (Müller) György (1934-1935), Czumbil Antal (1935), Pfeiffer Mátyás (1936), Mártonházi (Müller) György (1936-1937), Dobos János (1937-1938), Tempfli Márton (1938-1939), Heveli Antal (1939-1940), Wiesler László (1941), Gellért (Gnandt) Lőrinc (1941-1942), Gábrriel János (1942-1943), Baranyai (Uhl) Vencel (1943-1944), Getlik István (1944), Lanczky István (1944), Révész Gábor (1945-1946), Naszódi Ferenc (1946-1947), Vajda Imre (1947-1948), Szőnyi (Schulz) László (1948), Sikolya Bálint (1948-1952), Keszler Tibor (1957-1959), Merli Rudolf (1959-1962), Groszhárdt Ferenc (1962-1969), Schiess István (1969-1972), Wizauer Ferenc (1972-1974), Baumann Mihály (1980)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Zádor József (1904), Fecser Gyula (1916), Hermann István (1917), Sándorfi (Schrepler) János (1930), Mészáros János (1931), Galambos Ferenc

(1944), Barna József (1944), Barna Károly (1957), Kühn Pál (1965), Hankusz József (1982), Horváth Gyula (1982), Schupler Tibor (1984)

Krasznasándorfalu (Şandra)

A falu lakosait Drágffy Sándor telepítette be 1387-ben, a kegyúr nevéből származik a helység megnevezése is.

A falu katolikus sváb lakosait az 1760-as évek második felében telepítették a faluba. 1771-ig Kraszna-béltek filiája volt. A hívek számának megnövekedésekor kérték a filia plébániává nyilvánítását. Az egyházmegyei hatóságok azonban Szakaszon létesítettek plébániát, Krasznasándorfalu 1771-től Szakasz filiája lett, amiből sok feszültség származott.

Szakasz temploma és a plébánia épülete 1779-ben elpusztult tűzvészben. Az egri püspökség a plébániát ekkor Krasznasándorfaluba költöztette, s a falu plébánia lett. Ettől az évtől vezetik a plébánia anyakönyvét.

A falu plébániatemplomát 1783-ban építették Szent Erazmusz tiszteletére. 1860-ban a földrengés nagy károkat okozott a templomban. Félköríves mennyezete csak a szentélyben és a torony alatt maradt meg.

A templom tetejét 1943-ban újjáépítették, a világháború rongálásait követően 1952-ben, majd 1978-ban kívül renoválták. A templomban található az egyházmegye legrégebbi orgonája. Legutolsó belső renoválása 1980-ban volt.

Az 1980-as években a falu sváb lakosainak nagy része kitelepült Németországba, a katolikus szempontból elnéptelenedett Krasznasándorfalu filia lett. Ma Erdőd plébániája látja el.



PLÉBÁNOSOK

Linth Jakab (1779-1783), Halász Mihály (1783-1803), Kallós István (1803-1816), Artzt Mihály (1816-1817), Vitkó József (1817-1819), Sperlág Antal (1819-1837), Leitner Ferenc (1838-1859), Brázay János (1859-1861), Dier Lajos (1861-1866), Ránosztay Rudolf (1866-1868), Molnár István (1869-1889), Láng Ferenc (1889-1902), Schwegler Alajos (1902-1928), Tillinger Ferenc (1928-1932), Függe Márton (1932-1969), Hevele Imre (1969-1979), Márton Lőrinc (1979-1984), Kühn Pál (1984-1988), Márton Áron (1988-1990)

Szatmárhegy (Viile Satu Mare)

A közigazgatásilag egykor Szatmárnémeti részét képező község kevés katolikus hívőjének gondozása szempontjából szórványtelepülés volt. A helységben a szatmári püspök nyári rezidenciája épületében volt egy kápolna.

A kommunista államrendszer bukását követően sok szatmárnémeti lakos épített házat, nyaralót Szatmárhegyen, s gyarapodott a hívek száma is. A szentmise bemutatására, 2002-ben berendeztek egy termet, a templomi szolgálatot a szatmárnémeti Kis Szent Teréz plébánia látta el.



2003-tól az erdődi plébánia filiája. Épülő templomának alapkövét 2005 októberében helyezte el Schönberger Jenő püspök.

Ákos (Acâș)

A Váradi Regestrum 1342-ben Ákosmonostora néven említi a helységet, amely egykor nemzetségi birtokközpont volt, s amelynek kolostorát bencés szerzetesek lakták. A monostor kegyúri jogát még

1421-ben kelt oklevél is említi. Szatmár megye legrégebbi Árpád-kori temploma – még a XV. század folyamán átalakult plébánia-templommá.

A reformáció folyamán az akkori mezővárosban megszűnt a katolikus plébánia. Az egykori kolostor reformátussá lett templomának sorsát csak a 17. századtól követhetjük nyomon írott forrásokban. 1642-ban leégett, nem sokkal helyreállítása után török portyázók



gyűjtötták fel. A tetőszerkezetet csak 1832-ben sikerült újra felépíteni. Megrongálódva, de átvészelte az 1834-es földrendzést. 1896-1902 között restaurálták.

A templom ma is a református egyház tulajdonában van, de a község katolikus hívei részére havonta egyszer ebben mutatnak be szentmisét.

Krasznaterebesi Urunk mennybemenetele plébánia

Cím: 447320 Terebești nr. 157, jud. Satu Mare
 Titulus: Urunk mennybemenetele
 Anyakönyv: 1789-től
 Hívek száma: 104
 Keresztelés: 0
 Temetés: 5

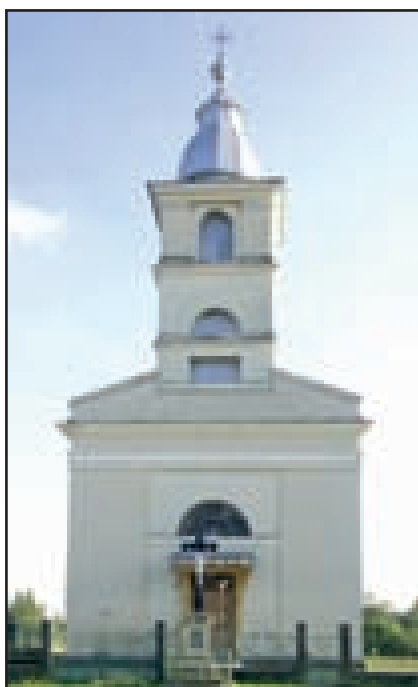
A helységet 1215-ben említi a Várad Regestrum, neve még 1446-ban is Töketerebes.

A gyéren lakott faluba XVIII. században katolikus svábokat telepítettek. Krasznaterebes az 1748-as kánoni látogatás jegyzőkönyve szerint Nagymajtény filiája volt. A római katolikusoknak még 1777-

ben sem volt templomuk, a hívek gondozását végző lelkész a szentmisét a görög katolikusok fából épült templomában mutatta be.

Krasznaterebes 1789-ben alakult önálló plébániává, ekkora elkészült saját templomuk, egy náddal fedett kápolna. A jelenlegi templom 1834-1838 között épült.

A katolikus sváb lakosság kitelepedése és elvándorlása következtében hívei számában nagyon megfogyatkozott plébániát 1993-tól Szakasról látták el. 1997-től a szomszédos – a nagyváradi egyházmegyéhez tartozó – királydaráci plébános látja el.



PLÉBÁNOSOK

Krammer Mihály (1789-1798), Bresztel Jakab (1798-1803), Kallós István (1803), Redelsteiner József (1803-1807), Artzt Mihály (1807-1811), Katona György (1811-1820), Forstenheizler József (1820-1836), Tuchovszky József (1836-1838), Stand Pál (1838-1879), Haugg Leó (1879-1889), Láng Ferenc (1889), Molnár István (1889-1919), Radics István (1919), Bagossy Bertalan (1919-1926), Jaklovics György (1926), Tillinger Ferenc (1926-1927), Weisz József (1927-1932), Tillinger Ferenc (1932-1938), Várhelyi (Vizler) László (1939), Fischer Pál (1939), Dr. Láng Ferenc (1939-1940), Várhelyi (Vizler) László (1940-1941), Ember Péter (1941-1942), Kuncz Mihály (1942-1947), Kincs Imre (1947), Gellért (Gnandt) Lőrinc (1947), Müller János (1947-1960), Keszler Tibor (1960-1973), Tyukodi Antal (1973-1982), Schönberger Ferenc (1982-1993), Schek László (1992 helyettesít), Melega Péter (1993-1994), Dr. Aib Sándor (1994-1995), Hársfalvi Ottó (1995-1997), Sövér István (1997-2004), Pító Lajos (2004-)

SEGÉDLELKÉSZ

Tempfli István (1933)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Csermely (Czumbil) Antal (1929)

Nántúti Szentháromság plébánia

Cím: 447293 Hurezu Mare nr. 71, jud. Satu Mare

Titulus: Szentháromság

Anyakönyv: 1850-től

Hívek száma: 70

Keresztelés: 0

Temetés: 2

Első ismert említések – 1214, Várad Regestrum –, s még 1424-ben is katolikus hívei lelki gondozását valószínűen Dobra plébániája végezte.

A reformáció folyamán megfogyatkozott/eltűnt katolikus közösség feléledése a XVIII. századi sváb telepítések folyamán következett be. A sváb telepesek a környező falvakból költöztek Nántúre. A sváb telepítésekkel párhuzamosan a vidék református lakosait Dobrára telepítették, ennek eredményeképp azonban ott megszűnt a plébánia. 1748-ban Barkóczy Ferenc egri püspök Nántút filiaként Kraszna-béltekhez csatolta.

A nántúti katolikus közösségnek nem volt saját temploma. Eleinte a római katolikus



hívek is a görög katolikusok templomába jártak, az 1830-ban az újabb sváb telepes hullám érkezése után ez sok feszültségre adott okot.

Saját imaház céljára ezért 1833-ban a tanító lakását átalakították kápolnává.

Nántú jelenlegi temploma 1848-ban épült Hám János püspök és a hívek adakozásából.

Az önálló plébánia 1850-ben alakult meg. 1894-ben a templomra új tornyot építettek.

Nántún 1934-ben, 1939-ben és 1947-ben tartottak népmissziót.

Katolikus elemi iskola működött a faluban 1935-ig. Az első világháború idején a frontszolgálatra bevonult kántortanító helyett a plébános, Zádor József tanított, minden fizetség nélkül.

Ettől az időponttól csak román és német nyelvű állami iskola működhetett.

A hívek körében ma is élő a Rózsafüzér-társulat, a negyvenes években működött az Oltáregylet is.

Az elvándorlás miatt a hívek száma fokozatosan csökken.

1999-2002 Groszhardt Ferenc krasznabélteki plébánosi minőségében látta el Nántút.

Nántú filiája: Dobra és Rákosterebes (Racova).

PLÉBÁNOSOK

Steinberger Albert (1850-1853), Serly Károly (1853-1857), Schramkó József (1857-1868), Zsetkey Lajos (1868-1870), Pokorny Kristóf (1870-1881), Makutz Bálint (1881-1901), Erni János (1901-1905), Czimmermann János (1905-1909), Zádor (Czier) József (1909-1928), Árvay Dezső (1928), Kern Ferenc (1928-1935), Feigi Antal (1935-1964), Fényes Antal (1964-1969), Groszhardt Ferenc (1969-)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Bartók István (1981)

Szinfalu (Sâi)

Az 1424-ben említett egykori falu katolikus szempontból elnéptelenedett, a 17. század közepén többnyire román anyanyelvű görög katolikusok laktak.

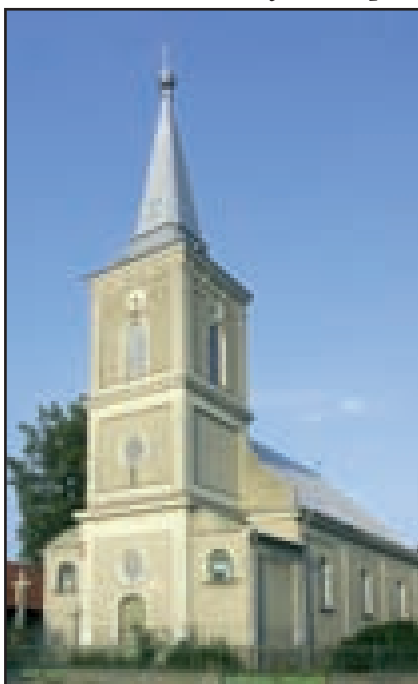
Katolikus sváb lakosok a XVIII. században települtek a faluba. Lelki gondozásukat Alsóhomoród lelkésze látta el. Saját templomuk nem volt, az 1748-as kánoni látogatás megállapítja, hogy a római katolikus hívek is a görög katolikusok fatemplomát használták.

Szinfalu mai templomát 1832-1835 között építették, védőszentje Szent Anna (július 26.).

Önálló plébánia 1859-ben lett. 1862-ben leégett a templom is, a plébániaépület is. Átéépítésüket 1871-ben sikerült befejezni.

Dr. Tyukodi Mihály plébánosi működése idején a plébánián titkos teológia (papnevelés) működött.

A második világháborút követő időszakban a falu sváb lakossága szinte maradéktalanul kitelepedett Németországba. A hívek megfogyatkozása következtében Szinfalu 1987-től újra filia: kezdetben Alsóhomoródról, 1990-től Szatmárnémetiből látják el a lelkipásztori feladatokat.



PLÉBÁNOSOK

Pradl János (1861-1869), Weber József (1869-1883), Hohl Mihály (1883-1886), Ternyey Béla (1886-1905), Erni János (1905-1914), Ettinger János (1914-1947), Brendli István (1943-1944), Fényi (Fischer) Ferenc

(1944-1948), Dr. Tyukodi (Kind) Mihály (1948-1955), Pfeiffer Mátyás (1956-1972), Áib Sándor (1972-1976), Merk Mihály (1976-1987), Tempfli Imre (1987-1990), Schupler Tibor (1990-2001), Szolomayer Sándor (2001-2002), Czier István (2002-2003), Diacu Anton (2003-)

SEGÉDLELKÉSZEK

Molnár István (1866), Tillinger Ferenc (1921), Kern Ferenc (1921-1922), Kuncz Mihály (1922), Korompai (Baumgartner) Alajos (1924-1926), Függe Márton (1926), Monostori (Hartmann) Ferenc (1928-1930), Tempfli Márton (1930-1932), Tempfli István (1932-1933), Fuhrmann Vendel (1937-1938), Flesch Ferdinánd (1938-1939), Brendli István (1939-1940), Heveli Antal (1940-1941), Czumbil János (1941)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Müller János (1934), Tom Vilmos (1966)

Alsóhomoród (Homorodu de Jos)

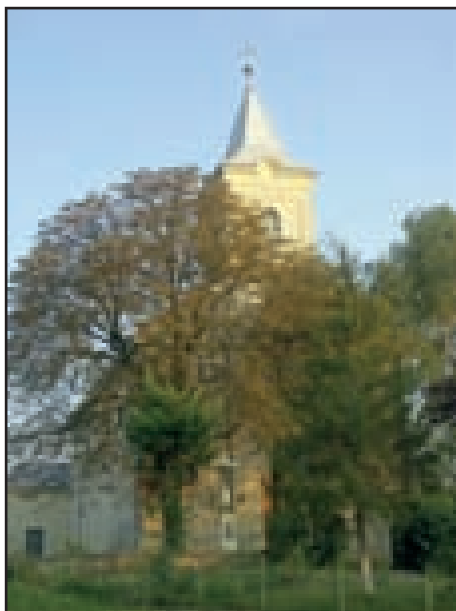
A Homoród patak melletti már 1273-ban említett település lakosainak hitéletéről adatokkal nem rendelkezünk.

A XVIII. században a katolikus hívőközösség számbeli megnövekedése folytán 1781-ben megalakult az alsóhomoródi plébánia.

Templom 1808-ban épült a Károlyi grófok költségén a Szent Kereszt felmagasztalásának tiszteletére (szeptember 14.).

A plébánia lelkésze számára 1970-ben új lelkészi lakást építettek.

Az 1970-es években megindult kivándorlás során a falu katolikus lakossága kevés kivé-



tellet Németországba költözött. A faluban ma 20-25 idős, etnikailag és vallásilag vegyesházasságban élő katolikus sváb maradt a faluban.

A plébánia 1990-től filiává lett.

Az üres plébániaépületet a püspökség az 1990-es évek elején átadta a Caritasnak fogyatékos gyerekek üdültetése céljára.

PLÉBÁNOSOK

Halász Mihály (1781-1787), Lohnar József (1787-1806), Paar Henrik (1806-1809), Schmotzer Antal József (1809-1814), Simsovits Antal (1814-1825), Frantz Antal (1825-1836), Szepessy Sámuel (1836-1844), Suvada Ignác (1844-1863), Pyrker Ferenc (1863-1879), Fedorcsik Péter (1879-1880), Matlaszkovszky Miklós (1880-1895), Einholz József (1895-1932), Mészmer István (1932-1944), Fényi (Fischer) Ferenc (1945-1952), Jónucz Pál (1952-1956), Fényi (Fischer) Ferenc (1956-1957), Pfeiffer Mátyás (1957-1958), Szemes (Szepacher) Ferenc SchP (1958-1967), Várkuti (Weibel) János (1967-1972), Pfeiffer Mátyás (1972-1978), Vizauer Ferenc (1978-1982), Barna Károly (1982-1985), Heinrich Antal (1985-1986), Tempfli Imre (1986-1990), Schupler Tibor (1990-2001), Szolomayer Sándor (2001-2002), Czier István (2002-2003), Diacu Anton (2003-)

SEGÉDLELKÉSZEK

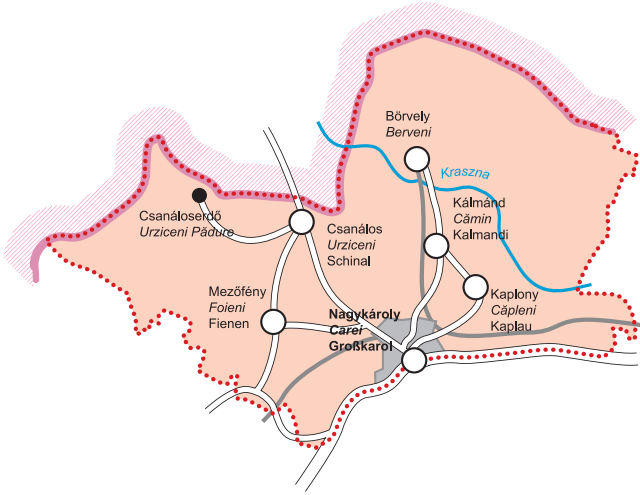
Esztegár István (1852), Hoffmann Márton (1859-1860), Gábrriel János (1923-1924), Tillinger Ferenc (1924-1926), Monostori (Hartmann) Ferenc (1929), Steib Ferenc (1929-1932)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Fuhrmann Vendel (1937), Brendli István (1937)

NAGYKÁROLYI FŐESPERESSÉG

NAGYKÁROLYI I. ESPERESI KERÜLET



PLÉBÁNIA

Nagykarolyi Kalazanci Szent József plébánia

Nagykarolyi Fatimai Szűz Mária plébánia

Börvelyi Tizennégyszegítő Szent plébánia

Csanálosi Szent Kereszt Megtalálása plébánia

Kaplonyi Szent Antal plébánia

Kálmándi Szent Anna plébánia

Mezőfényi Szent Mihály plébánia

FILIA

Csanáloserdő

Nagykárolyi Kalazanci Szent József plébánia

Cím: 445100 Carei, str. 1 Decembrie 1918, nr. 54
 Telefonszám: 0261-862149
 Titulus: Kalazanci Szent József (augusztus 25.)
 Anyakönyv: 1734-től
 Hívek száma: 1878
 Keresztelés: 33
 Temetés: 48

A nagykárolyi plébániát (plébánosa ekkor: Paulus) említi mind az 1332-es, mind az 1337-es pápai tizedjegyzék. Temploma Minden-szentek tiszteletére épült.

A XVI. század közepén Kálvin követői elfoglalták a templomot, megszűnt a katolikus plébánia.

A mezővárosba Károlyi Sándor 1712-ben katolikus svábokat telepített, 1723-ban visszaszerezte részükre a templomot, újraalapította a plébániát. Vezetését 1723-ban a kaplonyi ferencesekre bízta.

Gróf Károlyi Sándor 1725. július 25-én keltezett alapítólevelében megfogalmazta a piarista rend Nagykárolyban történő letelepítési szándékát, vállalta a rendház és iskola felépítését, s ezt közölte Zajkányi Lénárt rendfőnökkel. Miután a rend 1726. szeptember 17-én elfogadta az ajánlatot, a királyi beleegyezés megszerzése után, 1727.

szeptember 27-én a szerzetesek letelepedtek Nagykárolyban és a ferencesektől átvették a plébánia vezetését. A szerzetesrendek fel-



osztatása után (1949) a piarista szerzetesek egyházmegyes papokként vezették a plébániát 1983-ig.

A Rosenstingl Ferenc bécsi építész által tervezett, Sieber Ferenc nagykárolyi építész vezetésével épült plébániatemplom alapjait 1769-ben (az építés költségeit vállaló) gróf Károlyi Antal tette le. A templomot Eszterházy Károly egri püspök Kalazanci Szent József tiszteletére szentelte fel 1779. augusztus 22-én.

Az 1834-es földrengés jelentősen megrongálta a templomot. Az 1857-1860 között végzett javítási munkálatok költségeit Károlyi György gróf fedezte.

A nagykárolyi piarista gimnázium a piaristák megtelepedésétől folyamatosan működött 1922-ig. 1940-ben újraindult – 1948-ig, ekkor államosították.

1892-ben megtelepedtek Nagykárolyban a Szatmári Irgalmas Nővérek, rendházuk mellett elemi iskolát működtettek 1948-ig.

1899-ben megalakult az Oltáregylet. A kármelita harmadrend nagy számban tevékenykedett.

Katolikus szellemiségű középiskola 1992-ben alakult, a Római Katolikus Szemináriumi Líceum (egy, később párhuzamos osztálylyal), mai nevén "Josephus Calazantius" Római Katolikus Teológiai Líceum.

A plébánia területén Katolikus Legényegylet működött 1892-1944 között. Épületét az állami hatóságok 1945-ben elkobozták.

A XX. században is mindvégig működött a Rózsafüzér-társulat, ma hat csoport működik.

Az 1990-es években ismét szerveződő Ferences Világi Rendnek több tagja él a plébánia területén, létrejött a plébániai Katolikus Nőszövetség, 2002-től működik a Mária-Légió csoportja.

2004-ben piarista nővérek telepedtek le.

PLÉBÁNOSOK

Kurcz Egyed (1804-1805), Mészáros Ferenc (1805-1808), Dáni Zsigmond (1808-1811), Endrődy János (1811-1817), Brandner Lipót (1821-1823), Bokros Szal. Ferenc (1823-1829), Semler Xav. Ferenc (1829-1830), Fehér Glüczér (1830-1833), Szűcs Kal. József (1833-1834), Takáts István (1834-1843), Lévay Zsigmond (1843-1849), Vida Incze (1849-1854),

Lévay Zsigmond (1854-1869), Groszmann Alajos (1869-1870), Ziskay Pál (1870-1878), Palczer Ernő (1878-1903), Timár Péter (1903-1905), Dr. Schweighoffer János (1905-1906), Dr. Titz Antal (1906-1908), Récsei Ede (1908-1919), Dr. Horváth Jenő (1919-1928), Dr. Schweighoffer János (1928-1934), Dr. Földvári György (1934-1940), Bakódi Antal (1940-1942), Raszga István (1942-1943), Végh Árpád (1943-1944), Dr. Gyulai László (1944-1983), Lieb József (1984-1995), Papellás István (1995-1999), Heinrich Antal (1999-2004), Kühn Pál (2004-)

SEGÉDLELKÉSZEK

Timár Péter (1898-1903), Guba Pál (1898-1899), Tietz Sándor (1899-1902), Lőrincz Gábor (1902-1903), Boros Antal (1903-1905), Varjas Endre (1904-1907), Horváth Jenő (1905-1909), Palmann Péter (1907-1910), Berényi Mátyás (1909-1910), Szentiványi Béla (1910-1915), Klacskó István (1910-1911), Tihanyi Béla (1911-1913), Zoboki Vince (1913-1922), Panyik Tóth Lajos (1915-1921), Lőrincz Lajos (1919-1921), Dr. Bakkay Kálmán (1921-1922), Gallov József (1922-1928), Láng Pál (1922-1923), Bakódix Antal (1924-1929), Komlósi András (1928-1935), Kacsúr János (1929-1933), Aubermann Péter (1933), Tempfli Márton (1933-1940), Raszga István (1935-1937), Simon Tamás (1937-1938), Denderle József (1938-1942), Raszga István (1940-1943), Szennai Sándor (1942-1946), Eröss József (1943-1944), Török Jenő (1944), Dr. Zernye József (1945), Kálmán András (1947-1967), Kincs Imre (1947-1948), Raszga István (1949), Tepfenhardt Ferenc (1968-1969), Bagossy István (1969-1972), Poósz Lajos (1973-1974), Berendy József (1974-1976), Fenyák Ferenc (1977-1978), Baumann Mihály (1978-1980), Való Ferenc (1980-1981), Komáromi Gyula (1983-1985), Schönberger Jenő (1985-1987), Merka János (1987-1988), Néma Sándor (1988-1990), Láng Pál (1990-1991), Borota Ottó (1991-1993), Hársfalvi Ottó (1993-1995), Magász Jenő (1995-1999)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Pap (Sinka) János OSchP (1905), Patay István (1908), Patay József OSchP (1909), Hágen János (1911), Lőrincz István (1912), Pakocs Károly (1915), Dr. Lőrincz Lajos (1916), Hágen János (1921), Dr. Piskolti (Melau) Ferenc (1922), Lőrincz János (1922), Barna József (1923), Princzinger István OSchP (1926), Félegyházi (Kinczli) József (1929), Dr. Zernye

(Wenig) József OSchP (1934), Polyák István (1937), Való (Waldmann) Ferenc OSchP (1946), Uhár József OSchP (1951), Gindele Tibor (1965), Poósz Lajos (1968)

Nagykárolyi Fatimai Szűz Mária plébánia

Cím: 445100 Carei, Cart. M. Viteazul II, V 20/1
 Telefonszám: 0261-861550
 Faxszám: 0261-861550
 Email cím: ipapellas@datec.ro
 Web oldal: www.datec.ro/fatima
 Titulus: A Fatimai Szűz Mária (május 13. és október 13.)
 Anyakönyv: 1999-től
 Hívek száma: 2263
 Keresztelés: 28
 Temetés: 26



A 70-es években épült tömbháznegyedben szükségessé vált az új templom építése. Erre csak az 1989-es politikai fordulat után nyílt lehetőség. Az építkezés 1991-ben kezdődött el. A tervet Günthner Tibor mérnök készítette. A szentély berendezését H. Lukácsovits Magda tervezte. A szentélyben található fatimai szobor a svájci Fatima-Világapostolátus ajándéka. A templomot 1996. október 12-én szentelte fel Reizer Pál püspök, és két évre rá egyházmegyei kegytemplommá nyilvánította.

1999. augusztus 1-jétől plébániai rangra emelte. 1999. szeptember 23-tól a Romániai Fatima-Világapostolátus központja lett.

Az új plébániaépület 2003 októberében készült el. Nagyterme télen fűtött kápolnaként működik, hétköznapi itt tartják a szentmiséket.

Az épületben kapott helyet a 2004-ben létrehozott esperesi titkárság. Közösségi termeiben a plébániai rendezvények mellett a Nagykároly és környéke számára rendezett közösségi programok kapnak helyet.

A templom udvarán épített oltár az október 13-i templombúcsú, egyben egyházmegyei zarándoklat ünnepi szentmiséjének bemutatására szolgál.

A plébánia keretében Rózsafüzér-társulat, Skapuláré-társulat működik, több hívő a Ferences Világi Rend tagja. Katolikus Nőszövetség alakult. 2000 után több család bekapcsolódott a Házashétvége mozgalomba. Működik a plébániai szeretetszolgálat.

A plébánia egyháztanácsa 2003. december 16-án alakult meg.

PLÉBÁNOS

Papellás István (1999-)

Börvelyi Tizennégy Segítő Szent plébánia

Cím: 447050 Berveni, nr. 148
 Titulus: A Tizennégy Segítő Szent (szeptember 7.)
 Anyakönyv: 1937-től
 Hívek száma: 524
 Keresztelés: 5
 Temetés: II

Börvely nagyon régi település, ezt a határában talált kő- és bronzkori leletek tanúsítják. A Váradi Regestrum 1216-ban említi, plébániája szerepel az 1332-es pápai tizedjegyzékben. Középkori, kőből készült, toronnyal rendelkező temploma védőszentje (1428-ból ismert adat szerint) a Boldogságos Szűz Mária. 1430-ból való okirat a temetőjét is említi.

A hitújításkor a falu protestáns hitre tért. A református közösség a régi katolikus templomot használta a XIX. század elejéig, 1802-1806 között helyébe újat építettek.

Az egyházmegyét 1748-ban végiglátogató Barkóczy Ferenc egri püspök katolikus hívőt nem talált a faluban, Börvelyt Kaplonyhoz csatolta. 1804-ben, a kálmándi plébánia megalapítása után Kálmándhoz rendelték. A XIX. században nagyon kevés katolikus lakosa volt a településnek. A katolikusok száma a XX. században, a kendergyár létrehozása után kezdett erőteljesen növekedni, a betelepüléseknek köszönhetően.

Körösi Károly kálmándi plébános kibérelte az uradalmi majorban található kerékgyártó lakást, s ott ideiglenes kápolnát rendezett be számukra. Hetente egyszer átjárt hitoktatásra, majd 1924-ben létrehozta a helyi egyháztanácsot is. A börvelyi templom építését 1935-ben kezdték el (tervezője: Pintér István), Fiedler István szatmári püspök 1937. szeptember 5-én szentelte fel a Tizennégy Segítő Szent tiszteletére. A helyi katolikus közösséget külön lelkésszel látta el. A plébánia épülete 1981-1982-ben épült.

A plébánia 1991-2003 között Kálmánd filiája volt, jelenleg plébánia.

A faluban 1936-ban tartott népmissziót P. Anasztáz OFM.

A hívek körében működik a Rózsafüzér-társulat.



PLÉBÁNOSOK

Steib Ferenc (1937-1957), Monostori (Hartmann) Ferenc (1958-1978), Brém Ferenc (1978), Lieb József (1979-1984) Poósz Lajos (1984), Szilágyi János (1985-1991), Tyukodi Antal (2003-)

PAPI HIVATÁS 1904-TŐL

Papp Ferenc (1945)

Csanálosi Szent Kereszt Megtalálása plébánia

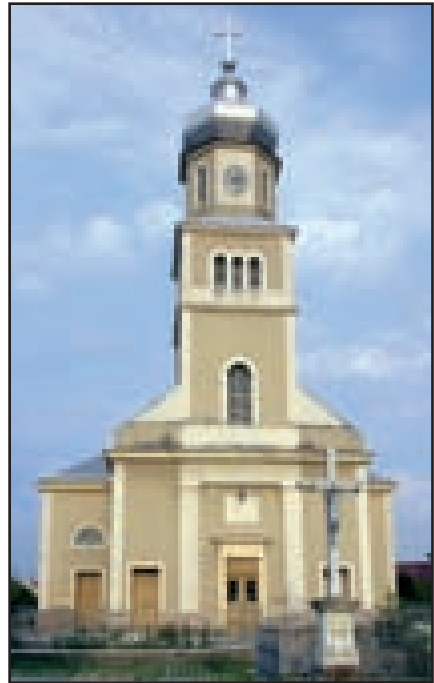
Cím: 447340 Urziceni, nr. 180
 Telefonszám: 0261-874213
 Titulus: A Szent Kereszt megtalálása (május 3.)
 Anyakönyv: 1832-től
 Hívek száma: 1038
 Keresztelés: 13
 Temetés: 25

Plébániáját 1323-ban, temploma védőszentje alapján, Szent Mihály egyháza néven említik, papja Jakab. A település neve változásokon ment át: Vada, Csanálosvada, Csanálos. Lakossága a XVII. század közepén a háborúk és a pestis következtében megcsappant, majd lakói elmenekültek, 1660-ban lakatlan. A XVIII. század elején néhány református család lakta.

A terület XVIII. századi tulajdonosa, gróf Károlyi Sándor 1711-ben Németországból katolikus vallású svábokat telepített a faluba. A telepítéskor a csekély számú magyar református jobbágyot Börvelybe költöztették. Az érmelléki protestáns egyházkerületi jegyzőkönyv 1736-ban említi, hogy a református anyaegyház a katolikus svábok letelepedésével megszűnt.

Az 1712-ben betelepülő svábokkal egy pap is érkezett, akinek Kaplonyra volt joghatósága.

Nagykárolynak és Csanálosnak eleinte közös, Nagykarolyban lakó plébánosa volt, Csanálosnak 1722-től volt a faluban lakó papja.



A plébánia újjáalakulásának évét a Szent Kereszt megtalálása tiszteletére felszentelt templom megépítésétől, 1725-től számítják. Az 1725-ben épített fatemplomot 1751-ben megnagyobbították. Holczer János plébános szentelte fel, akit halála után a szentély alatti sírba temettek.

1832. június 30-án a templom a plébániával együtt leégett, 1834-ben újjáépítették, ugyanakkor kétoldalt ki is bővítették. A falut 1861-ben elpusztító tűzvész során a templom is leégett. Három év alatt fölépítették a templomot. Tornyát 1877-ben magasabbra emelték és ércfedéllel látták el. A templomot 1931-1934 között, Goschi Mátyás terve alapján megnagyobbították. 1997-ben felújították a templom bensejét.

Az 1864-es tűzvész után épített plébániaépület 1973-ig állott, helyette 1974-ben új, emeletes plébániát építettek.

A plébánia rendezett temetőjében áll a Pieta kápolna (1907-ben épült), oltárképe a Fájdalmas Szűzanya és a keresztút 14 állomása; 2003-ban a hívek összefogásával a temetőkápolnát átépítették. A falu határában álló kápolnát, oltárképéről Nepomuki kápolnaként említik.

A falu katolikus elemi iskolája a XVIII. századtól 1935-ig működött. A hatóságok 1935-től csak román vagy német nyelvű állami iskolát engedélyeztek.

A XX. század elején az Engesztelő Szentáldozás Szövetségének 90, az Örökös Rózsafüzér társaságának 280, az Élő Rózsafüzér társaságának 405, a Jézus Szíve társulatnak 60, a Szent Ferenc rendi harmadrendnek 60 tagja volt.

1943. július 4-én a község jegyzője és a plébános felajánlották a községet Jézus Szívének, több család külön is felajánlotta a családját.

Az Örökös Rózsafüzér és az Élő Rózsafüzér társulat ma is működik.

A plébánián 2002-ben megalakult a Mária-Légió csoportja.

PLÉBÁNOSOK

Mulsz János (-1722), Holczer János (1722-1777), Voborcill Antal (1777-1803), Krammer Mihály (1803-1830), Némethy József (1830-1836),

Joks Ágoston (1836-1852), Tischler Albin (1852-1884), Kováts Lajos (1884-1906), Rónai István (1906-1925), Reiter Endre (1925-1939), Tillinger Ferenc (1939-1948), Kincs Imre (1948-1969), Amma Zoltán (1969), Láng Pál (1969), Brunner István (1969-1997), Vojtku László (1997-2003), Czier István (2003-2004), Heinrich Antal (2004-)

SEGÉDLELKÉSEK

P. Haszlinger SJ (1862), Günther Ottó (1891), Schrepler János (1933), Fekete István (1935-1939), Fischer Pál (1939), Csaba (Czumbel) Lajos (1941-1942)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Czier Ferenc, Kertész (Czier) Pál (1904), Demény (Kirner) József, Lini János (1918), Bot (Botlinger) Pál (1919) Márton József (1920), Pajor (Tempfli) Endre, Rokk István, Steib Ferenc (1929), Dr. Tempfli István (1930), Tempfli Márton (1930), Tempfli István (1931), Szolomájer István (1933), Szemes (Szépacher) Ferenc OschP (1935), Rényi (Rokk) Ferenc (1942), Szalai (Szolomájer) János (1951), Ludescher Sándor, Mellau István, Mellau Márton, Mentés (Mellau) István, Mentés (Mellau) Ferenc, Mentés József, Tempfli József (nagyváradai püspök), Egeli József.

A Szatmári Irgalmas Nővérek kongregációjába lépett be 46, a Nagyváradai Vincés Nővérek szerzetébe 2 leány, 1 missziós nővér lett.

Csanáloserdő (Urziceni Pădure)

A tanya Csanálostól 5-6 km-re fekszik. Az első világháború előtt sem iskolája, sem temploma nem volt. A háború után épült egy nagyobb épület, amely iskola-ként és templomként működött. Később a hívek templomot építettek, amelyet jelenleg a görög katolikus és római katolikus közösség együtt használ.



Kaplonyi Szent Antal plébánia

Cím: 447080 Căpleni, nr. 495
 Telefonszám: 0261-873004
 Titulus: Páduai Szent Antal (június 13.)
 Anyakönyv: 1743-tól
 Hívek száma: 2658
 Keresztelés: 22
 Temetés: 38

Kaplonyt a Váradi Regestrum 1212-ben említi, 1267-ben az okiratokban Koplón-Monostura (Kaplony-Monostora) néven említik.

Károlyi Sándor gróf szerint a birtokában levő, 1195-ben keltezett oklevél – melynek másolatát megőrzés céljából átadta a ferenceseknek – a monostor alapításának idejét 1080-ra teszi, s ennek védőszentje Toursi Szent Márton volt, bencés kolostor lehetett.

A hitújítás idején a kegyúr és a Károlyi család többsége protestánsná lett, s vele a falu lakossága is. Károlyi Mihály, aki 1609-ben bárói rangot kapott, Pázmány Péter hatására katolikus lett.

1711-ben kelt alapítólevelében Károlyi Sándor gróf ferences szerzetesek letelepítését és templom építését vállalta. A Szent Ferenc-rendi szerzetesek 1719-ben telepedtek le Kaplonyban, templomukat az 1720-as években az Ige Megtestesülése tiszteletére szentelték fel. Az egykorú oltárképet ma is őrzik. A templom déli oldalával párhuzamosan Károlyi Sándor család temetkezési helyül szánt kápolnát is emeltetett.



Az 1834-es földrengés lerombolta a templomot is, a kolostort is. A kegyúr, Károlyi György gróf előbb a rendházat építtette fel, majd Ybl Miklós 1841-ben készített tervrajza alapján, és a tervező felügyeletével 1848-ra elkészült a mai templom. A templomot Hám János püspök szentelte fel Páduai Szent Antal tiszteletére.

Szintén Ybl tervezte a grófi sírboltot, amelynek ékessége a firenzei Pietro Bazzanti mester által egyetlen tömb carrarai márványból kifaragott feszület.

A templom 1991-ben történt belső renoválása és festése alkalmával teljesen új berendezést kapott. 2004-ben átépítették az orgonát és középről oldalt helyezték el. 1995-ben a temetőben ravatalozókápolnát építettek, és azóta onnan temetnek.



Mivel a hosszan elnyúló településen a templom igen távol van a falu másik végén lakó hívek számára, részükre (lakhelyükhöz közelebbi) templomot építettek, amelyet Reizer Pál püspök 1999-ben szentelt fel Szent József tiszteletére.

Népmissziót tartottak 1928-ban, 1937-ben és 1946-ban.

Kaplonyban 1806-tól katolikus elemi iskola, (1899-től) óvoda működött 1935-ig.

Mindvégig működött a Rózsafüzér-társulat. Létezett és ma is léteznek a Fáklyások. Az 1926-ban alakult ifjúsági szervezet, a Szív-gárda a világháború után megszűnt, az 1990-es változások újjáéledt. Öt működő csoportjának 70 tagja van. Az 1940-es években is működött az Oltáregylet, Szent Kereszt Hadsereg társulata, a Szent Antal Imaegylet, a Szent József iparegylet. Ez utóbbi időszakban Kalot (katolikus legényegylet) és Kaláka (leányegylet) egyesület működött a faluban.

Az egyháztanács 1959-től működik.

Ismét működik a Ferences Világi Rend csoportja.

A FERENCES HÁZFŐNÖKÖK NÉVSORA

Móra Balázs (1719), Roll Péter (1720), Snyava Nárcisz (1721), Borich

Gábor (1722), Sebestini Márton (1724), Sükösd Joachim (1725), Csiszér Máté (1726), Terenyei Kapisztrán (1731), Olasz Remig (1733), Terenyei Kapisztrán (1734) Papp Lőrinc (1735), Terenyei Kapisztrán (1736), Ladislaides Pál (1737), Kovács Urbán (1741), Mandl Miklós (1742), Szentkirályi Imre (1743), Rózsa Jácint (1744), Csapó Flórent (1745), Knoll Modeszt (1746), Ledl Ágoston (1748), Palicsovics Zsigmond (1749), Kriszton Fülöp (1751), Greskovich Péter (1752), Budiács Máté (1753), Hosszúmezei Demeter (1755), Taródfai Tamás (1756), Benyő József (1757), Badzej Sándor (1758), Héthalmi Atanáz (1758), Sárvári János (1759), Kósa Benedek (1759), Számay Ágoston (1760), Mandl Miklós (1761), Zakonyi Zefirin (1762), Cziffkay Miklós (1763), Farkas Jakab (1764), Budiács Máté (1765), Muhoray Ferenc (1766), Langa Márk (1770), Verebélyi Ambrus (1771), Nyersi Miklós (1772), Ally Sámuel (1773), Teck György (1775), Kosztolányi Sándor (1776), Gáspár Ferenc (1777), Teck György (1782), Kovács Ágoston (1782), Kosztolányi Sándor (1783), Gyurcsán-szky Bálint (1784), Rab Lipót (1794), Volpát Jeremiás (1797), Schnitzl Ferenc (1800), Liekler Modeszt (1802), Királyi Ferenc (1805), Csicsmány Didák (1806), Schneider Gáspár (1809), Hubert Sándor (1812), Géczy József (1818), Adamek János (1819), Zareczky Paszkál (1822), Salétray Vendel (1823), Orbán István (1827), Salétray Vendel (1828), Nagy Ferenc (1833), Soltész Nárcisz (1834), Básty Norbert (1843), Hortulányi Sámuel (1850), Dubecz József (1850), Pardubay Ádám (1853), Hortulányi Sámuel (1872), Kudelka Gellért (1872), Darók Konstantin (1877), Erdős Aurél (1883), Nagy Dezső (1886), Sztáncsi Román (1891), Sárgai Tamás (1894), Kubusz Leontin (1898), Massa Viktor (1899), Martinov Fortunát (1909), Tamás Alajos (1912), Martinov Fortunát (1913), Révész Remig (1914), Kaizer Nándor (1916), Pesti Emmánuel (1918), Luptovics Kolos (1921), Imets Polikárp (1927), Kassay Kelemen (1927), Gáll Ferenc (1933), Olasz Pacifik (1934), Stöckl Odorik (1936), Bíró András (1940), Kassay Kelemen (1942), Szabó Dömjén (1948), Puskás Hugolin (1949), Való Ferenc O. Sch. (1951), Szabó Dömjén (1957), Farkas Bonaventura (1957-1966), Gajdos Vince (1966-1986)

PLÉBÁNOSOK

Baumann Ferenc (1986-1987), Teffenhart István (1987-1990), Kühn Pál (1990-2004), Vik János (2004-)

SEGÉDLELKÉSZEK

Várkuti (Weibel) János (1959), Brém Ferenc (1968-1971), Cserhádi Ferenc (1971-1973), Sisz István (1973-1974), Vizauer Ferenc (1974-1976), Fenyák Ferenc (1976-1977), Teffenhárt István (1977-1979), Várady Lajos (1979-1981), Baumann Ferenc (1981-1986), Merlás Tibor Levente (1986-1987), Hütter Vince (1987-1988), Néma Sándor (1988-1989), Bíró Norbert (2001-2002), Harsányi László (2002-2003), Czier István (2004-2005), Récsei Norbert (2005-)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

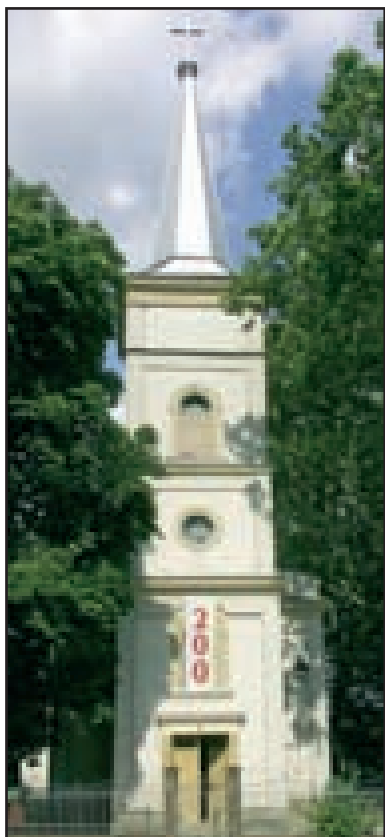
Wéber József (1918), Kern Ferenc (1921), Kirner Ágoston (1923), Tyukodi Lucián OFM (1924), Jónucz Pál (1928), Dr. Körtvélyesi (Linzenbold) Ferenc (1928), Dr. Fleisz Mihály (1928), Kincs (Kind) Ferenc (1929), Dr. Kaplonyi (Plekli) István (1929), Jónucz István (1935), Fényi (Fischer) Ferenc (1938), Kaplonyi (Kind) Gyula (1939), Kincs (Kind) Imre (1943), Heveli Antal (1939), Dr. Tyukodi (Kind) Mihály (1942), Schwarcz Imre Renát OFM (1944), Kirner Ferenc (1956), Ludescher József (1957), Stelli Benedek OFM (1957), Fényes Antal (1961), Fehér István (1965), Hevele Imre (1965), Tyukodi Antal (1967), Lieb József (1969), Dr. Tempfli Imre (1979), Vekker Ferenc (1985), Láng Pál (1988), Selymes József (1988, Nagyvárad), Kirner Zoltán (1995, Szombathely), Vonház Zoltán (2003), Luczás Antal Lóránt (diakónus, 2005)

Kálmánci Szent Anna plébánia

Cím: 447081 Cămin, nr. 197
 Telefonszám: 0261-872741
 Titulus: Szent Anna (július 26.)
 Anyakönyv: 1804-től
 Hívek száma: 1230
 Keresztelés: II
 Temetés: II

Az okiratokban 1335-ben említett falu plébániatemplomának védőszentje 1500-ban a Boldogságos Szűz Mária volt.

A reformáció idején megszűnt a plébánia, az 1748-as kánoni vizs-



gálai jegyzőkönyv tanúsága szerint Kálmánd lakosai ekkor reformátusok. A XVIII. század második felében betelepült svábok számára gróf Károlyi Anna 1753-ban visszavette a reformátusoktól a középkorban épült katolikus templomot, és visszaadta a katolikusoknak, a templomot Szent Anna tiszteletére szentelték fel. A reformátusok Börvelybe költöztek. A katolikus hívek közösségét fél évszázadon át a kaplonyi ferencesek látták el.

Kálmánd 1804-ben, a szatmári püspökség megalapítási évében lett önálló plébánia.

1862-ben tűzvész pusztította a községet, a templom is leégett. A kegyúr 1865-1866-ban új, kibővített templomot építtetett Ybl Miklós tervei szerint, amelyet 1866. július 26-án szentelt fel Kellermann Ferenc

esperes, az előzőhöz hasonlóan Szent Anna tiszteletére.

1982-ben készült a jelenlegi plébánia épülete.

2004. december 5-én avatták fel a falu szülöttjének, Isten szolgája dr. Scheffler János vértanú püspöknek a templomkertbe elhelyezett szobrát.

A plébánia udvarán 2004-2005-ben lelkipásztori és ifjúsági közösségi ház épült.

A plébánián népmissziót tartottak 1893-ban, 1908-ban, 1922-ben, 1932-ben, 1941-ben, 1946-ban, 1972-ben.

Katolikus elemi iskola működött a faluban 1812-től, katolikus óvoda 1912-től. 1944-1945 között mindkettőt államosították.

Vallásos egyesületek: Ferences Harmadrend (1916), Örökös Rózsafüzér-társulat (1887-től folyamatosan, ma is; 390 tagja van, Katolikus legényegylet (1930), Katolikus Olvasókör (1930), Szívgyárda

(1935), Oltáregylet (1930-as évek), Szent Kereszt Hadsereg (ma 150 tagja van). Az 1990-es években plébániai nőszövetség alakult, a Mária-Légióknak 45 tagja van. Működik a plébániai szeretetszolgálat.

PLÉBÁNOSOK

Habert József (1804-1807), Redelsteiner József (1807-1810), Bencsik József (1810-1811), Arzt Mihály (1811-1816), Klimek Márton (1816-1823), Vitkó József (1823-1824), Némethy József (1824-1830), Gáál-Homoky Dénes (1830-1860), Serly Károly (1860-1863), Steinberger Albert (1863-1876), Soltész Imre (1876-1915), Körösi Károly (1916-1937), Lőrincz János (1937-1964), Capdebo Lajos (1964-1982), Tyukodi Antal (1982-2003), Knecht Béla (2003-)

SEGÉDLELKÉSZEK

Pilcz Ede (1896), Antal Miklós (1901-1905), Kompassz Antal (1905-1906), Körösi Károly (1906-1907), Láng Pál (1907-1908), Patay István (1908-1909), Gájási Alajos (1909), Vilmos Endre (1909-1910), Ember Péter (1910-1911), Magyar Bálint (1911-1912), Weisz József (1912-1913), Gyulay Mihály (1913-1914), Fechtel Mihály (1914-1915), Tőkés György (1915-1916), Láng Ferenc (1919-1920), Farkas János (1925-1929), Czumbil Antal (1929-1934), Feigi Antal (1934), Fekete István (1934-1935), Fornik Ferenc (1935), Vizler László (1935-1936), Franzen Károly (1936-1937)

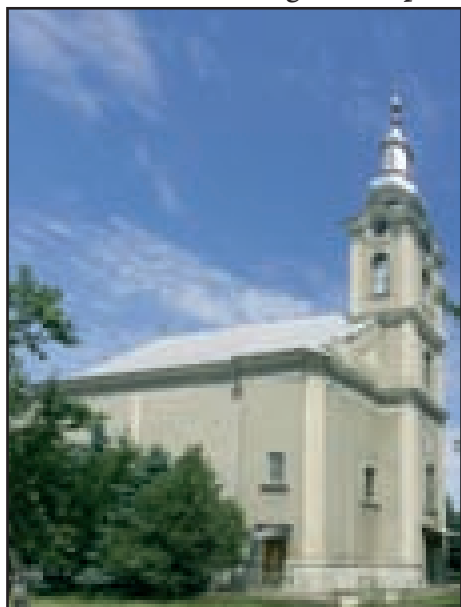
PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Dr. Scheffler János püspök (1910), Láng Ferenc (1913) Dr. Scheffler Ferenc (1918), Mártonházi (Müller) György (1925), Reszler Imre (1967), Láng Pál (1966), Solomayer Sándor (1993)

Mezőfényi Szent Mihály plébánia

Cím: 447135 Foieni, nr. 498
 Telefonszám: 0261-874620
 Titulus: Szent Mihály arkangyal (szeptember 29.)
 Anyakönyv: 1726-tól
 Hívek száma: 1790
 Keresztelés: II
 Temetés: 30

Mezőfényt a pápai tizedjegyzékek említik 1332-ben és 1337-ben, a faluban élő közösségről, temploma létéről semmilyen adatot nem ismerünk. A XV. - XVI. században a falu elnéptelenedett, ezért Németországból 1720-ban gróf Károlyi Sándor a faluba katolikus svábokat telepített.



A hívek részére templomot építtetett, és plébániát alapított. A plébániáról szóló legrégebb írásos emlék a gróf Barkóczy Ferenc egri püspök látogatásáról 1748. június 7-én kelt jegyzőkönyv. A jegyzőkönyv megállapítja, hogy a Szent Mihály tiszteletére épült templomot 1743-ban építették. A hívek száma 1748-ban meghaladta a 700-at. Az 1777-es látogatáskor a püspök kifejezetten meghagyta a plébánosnak, hogy győzze meg a kegyurat, építsen új templomot, mivel a régi egyrészt összedőléssel fenyeget, másrészt már kicsinek bizonyul.

Az új, ma is fennálló, Rosenstingel bécsi mérnök tervezte templom alapkövét 1783. július 2-án tették le, az építkezést Strenfidl Márton építőmester vezette. Hartmann Antal szatmár-ugocsai főesperes 1785-ben szentelte fel, az előző templomhoz hasonlóan, szintén Szent Mihály főangyal tiszteletére.

1834. október 15-én a földrengés következtében a templom tornya elferdült, 1838-ban kijavították. A templom külsejét legutóbb 1964-ben és 1981-ben, belsejét 1969-ben és 1997-ben renoválták. A plébánia jelenlegi épületét 1970-ben építették.

A plébánián a missziós keresztet 1893-ban állították, népmissziót tartottak még 1924-ben és 1933-ban.

Katolikus elemi iskola működött a faluban 1861-től, óvoda 1888-tól, mindkettő az 1944-1945-ös államosításig.

A plébánia létesülése óta működik az Örökös Rózsafüzér társulat. A XX. század második negyedében működött a Szent Alajos társulat és a Szent Szív társulat. A nagyvenes években a Kalász és a Kalot. A plébániai fáklyások és a fúvószenekar ma is működik. Két egyházi énekkara működik: a Gyertyaláng (ifjúsági) és a Szivárvány (gyermek).

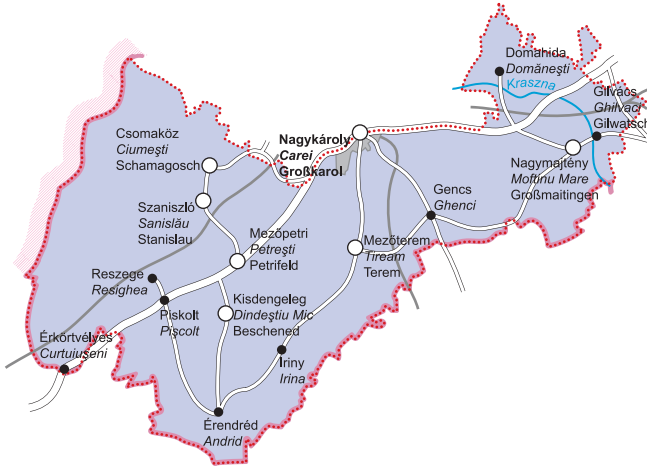
PLÉBÁNOSOK

Szigethy Imre (1720-1725), Vajay Péter (1725-1730), Luteczky Péter (1730-1733), Kransovszky Sámuel (1733-1734), Crener Mátyás (1734-1747), Gerstocker Antal (1747-1756), Windisch Pál (1756-1766), Hartman Antal (1766-1788), Keresztey Péter (1788-1805), Malatin Mihály (1806-1811), Sponráft Pál (1811-1822), Klimek Márton (1823-1836), Kellermann Ferenc (1837-1871), Pellet László (1871-1877), Dr. Csánk István (1877-1903), Moldován Endre (1903-1928), Márton József (1928-1966), Merli Rudolf (1966-1989), Feigi György (1989-1993), Schönberger Ferenc (1993-1995), Starmüller Ferenc (1995-)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Betuker Tivadar (1910), Részch Lőrinc (1913), Steib Márton (1914), Steib János (1916), Fischer János (1918), Betuker Ferenc (1918), Tillinger Ferenc (1921), Korompai (Baumgartner) Lajos (1924), Homoki (Heinrich) Ferenc (1928), Monostori (Hartmann) Ferenc (1928), Szörényi (Szolomajer) István (1930), Besenyő (Baumgartner) Sándor SJ (1931), Mezőfényi (Gnandt) József SDB (1938), Gellért (Gnandt) Lőrinc (1941), Gajda György Pál (1943), Wachter Ferenc (1944), Várkuti (Weibel) János (1957), Knecht Béla (1961), Buchmüller István (1962), Brém Ferenc (1963), Heinrich Ferenc (1965), Márton Lőrinc (1970), Knecht József (1980), Ulmer Mihály (1982), Heinrich Antal (1983), Merka János (1986), Egeli Ferenc (1996)

NAGYKÁROLYI II. ESPERESI KERÜLET



PLÉBÁNIA

- Nagykarolyi Szentlélek plébánia
- Csomaközi Szent István király plébánia
- Kisdengelegi Szent Vendel plébánia
- Mezőpetri Szent Erzsébet plébánia
- Mezőteremi Szent Kereszt
- Felmagasztalása plébánia
- Nagymajtényi Nagyboldogasszony plébánia
- Szaniszlói Kisboldogasszony plébánia

FILIA

- Erkörtvélyes
- Piskolt
- Iriny, Érendréd
- Gilvác, Domahida
- Reszege

Nagykárolyi Szentlélek plébánia

Cím: 445100 Carei, B-dul 25.Octombrie, nr. 19
 Telefonszám: 0261-864439
 Titulus: Szentlélek
 Anyakönyv: 1943-tól
 Hívek száma: 1800
 Keresztelés: 34
 Temetés: 50

A város területi fejlődése és a hívek számának növekedése szükségessé tette Nagykárolyban egy új plébánia létrehozását. Szervezését 1941-ben Pakocs Károly általános helynök kezdte el. A várostól megszerezték a volt pénzügyigazgatóság épületét és telkét. Az elhanyagolt épület egy részét templommá alakították, másik részét szerzetesek lakásává, Scheffler

János püspök ugyanis az alapítandó plébánia vezetését szerzetesekre kívánta bízni. Sem a karmeliták, sem a lazaristák nem fogadták el a meghívást, a szalvatoriánusok viszont igen. 1943-ban érkezett a városba P. Kassovits Ágoston (házfőnök-plébános), P. Semtey Gellért, P. Heckler Alajos és Fr.



Lepedős Szilveszter. Azonban alig egy évig működtek csupán a városban, mivel 1944-ben P. Semtey kivételével elmenekültek.

Ekkor a püspök őt bízta meg a plébánia vezetésével, őt azonban a háború után Oroszországba deportálták. A püspök ekkor P. Vitéz Bernárd ferences atyára bízta a plébániát, őt viszont 1950-ben a többi ferencessel együtt Désre internálták.

A templomot és a plébániát a román hadsereg kiköltöztette, az épületet eltulajdonította.

Ezután alakították át a Mezőpetri út 12. házszám alatti régi házat templommá és plébániává. A kápolnát Láng Lajos plébános idejében megnagyobbították, 1983-ban pedig új plébániaépületet építettek.

A nagyon rossz állapotban levő templom új templom építését tette szükségessé. A Varga Lajos építész tervei szerint 2001-ben elkezdett építkezés eredményeképp 2003 karácsonyára a templom (külső tatarozása nélkül) elkészült, s az éjféli misén Hevele Imre plébános, kerületi esperes megáldotta. Azóta az építkezés külső befejezése is megtörtént. A régi templomot 2004-ben lebontották.

A plébánián működik (megalakulásától) a Rózsafüzér és Skapuláré társulat. Megalakult a katolikus nőszövetség, működik a plébániai szeretetszolgálat.

A plébániához tartozik a gencsi úton álló nyolcszögletű impozáns Szentháromság kápolna, amelyet II. Rákóczi Ferenc építtetett. Szentháromság vasárnapján és Nagyboldogasszony napján a környező falvak híveinek nagy száma zarándokol el erre a helyre. A kápolna javítási munkálata folyamatban van.



PLÉBÁNOSOK

P. Kassovits Ágoston (1943-1944), P. Semtey Gellért (1944 - 1945), P. Vitéz Bernárd (1945 -1950), Raszga István (1950-1970), Láng Lajos (1970-1982), Horváth János (1982-1985), Ar dai L. Attila (1985-1990), Áib Sándor (1990-1991), Hevele Imre (1991-2005), Borota Ottó (2005-)

SEGÉDLELKÉSZEK

Capdebo Lajos (1964-1965), Czepeczauer Pál (1983-1986), Szinovác z György (1986-1989), Merlás Tibor Levente (1989-1990)

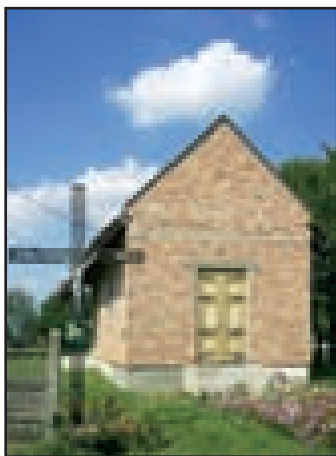
PAPI HIVATÁS 1904-TŐL

Kocsis Gábor Csaba (2005, Debrecen-Nyíregyháza)

Gencs (Ghenci)

Okleveles említése (1328) ősrégi településre utal. A nemesek lakta falu a reformáció idején az új hitre tért.

A XVIII. század közepén a községnek nem volt római katolikus lakosa. Az 1748-as püspöki látogatás alkalmával Nagykároly filiája lett. Az 1777-es püspöki látogatás jegyzőkönyve 6 római katolikus lelket említ, létszámuk 1835-ig 100-ra emelkedett.



A nagykárolyi Szentlélek plébánia ajándékként 2002-ben kápolna épült. Védőszentje Szent László. A kápolnát 2002. június 27-én Vojtku László csanádi plébános áldotta meg.

A hívek száma 85, többségük vegyesházasságban él.

Csomaközi Szent István király plébánia

Cím: 447262 Ciumești, nr. 317

Telefonszám: 0261-821228

Titulus: Szent István király (augusztus 20.)

Anyakönyv: 1832-től

Hívek száma: 1100

Keresztelés: 15

Temetés: 29

1306-ban Nagycsomaközt mezővárosként említik. Plébánosa, egyben az iskola vezetője 1349-ben Miklós (sacerdos rector). Templomát Mindenszentek tiszteletére szentelték fel.

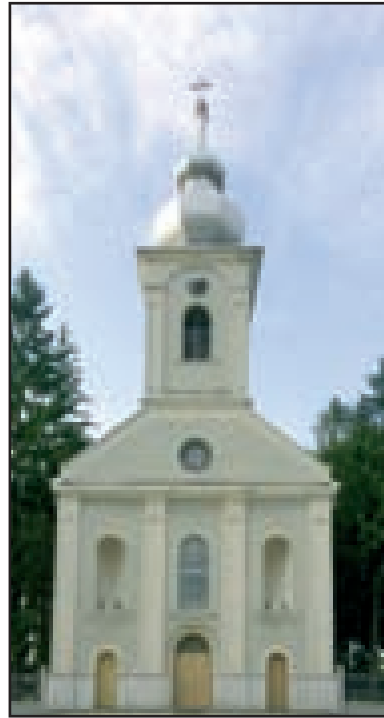
A XV. században épült – ma is látható – új templomát a reformáció után a hitújítók foglalták el. A római katolikus plébánia megszűnt.

A római katolikus svábok 1790-ben érkeztek a községbe. Lelki gondozásukat kezdetben Mezőfény plébániája végezte, 1800-ban az akkor megalakult szaniszlói plébánia filiája lett.

A közösség első temploma 1815-ben épült, védőszentje Szent István király. (Költségéhez a csomaközi hívek mellett a mezőfényi és csanálói hívek is hozzájárultak.)

Az 1834-es földrengés jelentősen megrongálta a templomot, másrészt, az ekkor már 500 lélekszámú katolikus közösség számára kicsinek bizonyult, így egy újabb templom építésének az igénye merült fel.

Hám János püspök 1840-ben lelkészt rendelt a csomaközi római katolikus hívek gondozására. A következő évben a hívek házat építettek számára. A Tischler Albin, csanálói plébános tervezte új templom 1854-1856 között épült fel, Veres János mérki plébános áldotta meg 1856. augusztus 20-án. Elődjéhez hasonlóan ezt is Szent István tiszteletére szentelték. Tornya a mostani alakját 1888-ban nyerte. A templom (XX. század végi) belső restaurálása, festése Lukácsovics Magda műve.



A plébániatemplomban 1946-ban volt népmisszió.

Csomaközön 1822-1938 között működött katolikus elemi iskola, óvoda 1889-től az államosításig.

Vallásos egyesülete a Rózsafüzér-társulat, ma is működik. Az ezredfordulón megalakult a katolikus nőszövetség, működik a plébániai szeretetszolgálat.

Az egyházközséghez tartozott Ponyvás-tanya (1959-ben kápolna épült), ma szórványközség (7 személy), hasonlóképp Bere, ahol 40-en vannak.

PLÉBÁNOSOK

Miskovics Lajos (1840-1842), Pokorny Krisztof (1842-1844), Veres János (1844-1852), Miskovics Lajos (1852-1858), Rátz Pál (1858-1874), Kosztra Ignác (1874-1911), Pajor Endre (1911-1928), Merlák Ferenc (1928-1935), Gábrriel János (1935-1941), Horváth Ágoston (1941-1942), Berendi József (1942-1944), Bársony József (1944), Simon Károly (1944), Merlák Ferenc (1945-1956), Dr. Hauler Pál (1956-1957), Való Ferenc (1957-1964), Fuhrmann Vendel (1964-1968), Galambos Ferenc (1968-1993), Feigi György (1993-)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Magdás István, Baumann Mihály (1978), Baumann Ferenc (1981), Czier István (2001)

Kisdengelegi Szent Vendel plébánia

Cím: 447241 Dindeștiu Mic nr. 132, jud. Satu Mare
 Titulus: Szent Vendel (október 20.)
 Anyakönyv: 1947-től
 Hívek száma: 540
 Keresztelés: II
 Temetés: IO

A község helyén 1316-ban Kis Bessenyő, Besenyőd nevű település létezett, amely közigazgatásilag az érdengelegi határhoz tartozott, ezért később Kisdengelegnek nevezték. Még a középkorban elnéptelenedett, elpusztult. A falu területén Csárda néven emlegetett ősi kocsmá állt, ez a népi elnevezés lett a névadója, amikor a falu első sváb telepesei 1800 után, többnyire Mezőpetriből, ide települtek.

Lelki gondozásukat a mezőpetri lelkész végezhetette, mert 1821-ben Katona György lelkész, felhatalmazást kért a Bessenyőn (Kisdengelegen) felállított kereszt megáldására. 1834-ben, a püspöki látogatás alkalmával készült jegyzőkönyv filiaként említi.

Temploma 1938-1943 között épült, Scheffler János püspök szentelte fel, védőszentje Szent Vendel. Az oltárkép Orlay Petrics Soma alkotása.

A plébánia alapítólevelét a püspök 1947. január 24-én adta ki. A mai lelkészi lakást 1969-ben építették. A templomot kívül 1975-ben, belül 1979-ben renoválták.

A hívek száma nagyon megfogyatkozott a számottevő kivándorlás következtében.



PLÉBÁNOSOK

Kuncz Mihály (1947-1966), Feigi György (1966-1976), Czinzél Géza (1976-1991), Néma Sándor (1992-1998), Baumann István (1998-1999), Egeli Ferenc (1999-2001), Tzier Ernő (2001-2002), Hankusz József (2004-)

PAPI HIVATÁS 1904-TŐL

Hevele József (2004, Debrecen-Nyíregyháza)

Érkörtvélyes (Curtuiușeni)



A szentmiséket Érkörtvélyesen egy kápolnává átalakított házban tartották. A filiát 1990-től gondozza a kisdengelegi plébánia. Czinzél Géza plébánost a püspök megbízta, hogy a filiában új templomot építsen. Hirtelen halála megakadályozta a terv megvalósításában, a templom építését utóda, Néma Sándor plébános folytatta, illetőleg fejezte be. A templomot 1996-ban szentelték fel Jézus Szíve tiszteletére. A filiában a hívek száma 342.

Mezőpetri Szent Erzsébet plébánia

Cím: 447240 Petrești, nr. 67
 Telefonszám: 0261-820027
 Titulus: Árpád-házi Szent Erzsébet (november 19.)
 Anyakönyv: 1743-tól
 Hívek száma: 1 080
 Keresztelés: II
 Temetés: 30

Mezőpetrit az első okleveles adatok 1316-ban említik, szerepel az 1332-es pápai tizedjegyzékben is. A helység megnevezése – Mewzewzenthpethery (= Mező-Szent Péteré) – egy 1399. augusztus 26-án keltezett okmányban arról tanúskodik, hogy temploma védőszentje Szent Péter volt.

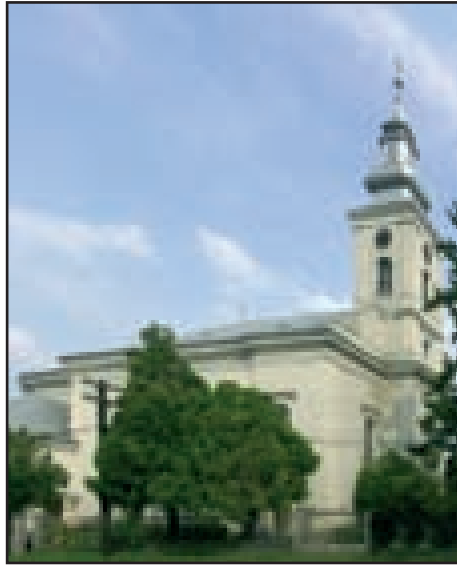
Egy 1550-ben keltezett okirat bizonyága szerint akkor még létezett a római katolikus plébánia. A reformáció idején a falu temploma a hitújítók használatába került. A XVII. század eleji háborúskodásokban meggyérült lakosságú faluba 1738-ban Károlyi Sándor gróf a Rajna vidékéről katolikus svábokat telepített.

A hitújításkor megszűnt plébánia 1740-ben alakult újjá. Károlyi Ferenc 1748-ban a régi templomot visszaadta a katolikusoknak. Az 1777-es püspöki látogatás jegyzőkönyve szerint a templom már kicsi a megnövekedett lélekszámú közösség számára, állapota is siralmas.

Az új, román stílusban épült templom – Bithauser József tervező és György Béla építőmester közreműködésével – 1786-ban készült el, Hartmann Antal egri kanonok szentelte fel Árpád-házi Szent Erzsébet tiszteletére.

Az 1834-es földrengéskor a templom tornya a templomhajóra zúdult és rombadöntötte. Helyreállításakor, 1839-ben csak a szentély boltozata maradt a régi. 1859-ben Ybl Miklós tervei alapján tornyot is emeltek.

A templom 1875. május 25-én ismét katasztrófa áldozata lett, a falut pusztító tűzvészben porrá égett. 1878-ban építették újjá. Az oltárkép Orlay Petrics Soma alkotása, melyet még 1876-ban készített el. 1986-ban ünnepelték a templomszentelés 200. évfordulóját, erre az alkalomra megújították mind a külsejét, mind a belsejét.



Az egyházközségnek több kápolnája van. A kigyei kápolna – védőszentje Szent Egyed – a korábbi település helyén, Nagykároly és Mezőpetri között található.

A Nepomuki Szent János kápolna a falu közepén található. A temetőben van a Kálvária kápolna, Fájdalmas Szűzanya kápolna és az 1999-ben elkészült és felszentelt ravatalozó.

Mezőpetri templomában először 1893-ban tartottak népmissziót, a XX. században 1923-ban, 1933-ban, 1946-ban, 1975-ben és 1982-ben.

A Rózsafüzér társulat a XX. század folyamán mindvégig működött. A hívek közül többen tagjai voltak a ferences harmadrendnek. A plébánián katolikus nőszövetség, 2004-ben új egyháztanács alakult.

Korábban filiaként a plébániához tartoztak: Érdengeleg, Érend-réd, Iriny, Körtvélyes, Portelek, Reszege, Vezend. Ma: Piskolt.

PLÉBÁNOSOK

András (1332), P. Dömjén OFM (1743), Kompán György (1743-1755), Hidassy János (1755), P. Nerer Tamás (1755-1760), Sinn János Péter (1760-1786), Falk Péter (1786-1798), Krammer Mihály (1798-1803), Bresztel Jakab (1803-1816), Borzovai Kalos István (1817-1820), Katona György (1820-1855), Stettner János (1855-1866), Brázay János (1866-1908), Zahoránszky István (1908-1934), Zádor (Czier) József (1934-

1942), Mártonházi (Müller) György (1942-1959), Toma György (1960-1990), Rozs István (1990-1994), Schönberger Jenő (1994), Rozs István (1994-2003), Skurka Dezső (2003-)

SEGÉDLELKÉSZEK

Linth Jakab (1777-1778), Sponraft Pál (1778-1779), Halász Mihály (1779-1881), Müller József (1781-1783), Bády István (1783-1785), Hering János (1785-1786), Linth Jakab (1786-1787), Németh István (1787-1788), Csépany László (1788-1789), Jencs Imre OFM (1790-1792), P. Czvikker Dömjén (1795-1797), Laza János (1834-1835), Stettner János (1835), Schmotzer Ignác (1835), Szabó János (1835-1836), Spak József (1836), Gyurics Samu (1836), Miskovics Lajos (1836-1837), Krenkó Lipót (1837-1838), Biegelbauer József (1838-1839), Abonyi Imre (1839-1840), Steinberger Adalbert (1845-1846), Szejbel János (1847-1848), Bugyis András (1848), Szoták Imre (1848-1849), Kazimiszky Antal (1849-1850), Torjay József (1850), Dier Lajos (1850-1851), Hesz Imre (1852), Friedmánszky Márton (1852-1853), P. Stiffel Vidor OFM (1853), Schramkó József (1853), P. Soltész Narcisz OFM (1853), Bodnár Adalbert (1853-1854), Hesz Imre (1854-1855), P. Knittel Geláz (1855), Einholz József (1892-1894), Rónay István (1894), Einholz József (1895), Haller Jenő (1896), Schwegler Alajos (1896-1898), Poos Adolf (1898-1900), Drahus István (1900), Dr. Csókás Vidor (1900-1901), dr. Bakkay Kálmán (1901-1903), Rökk István (1903-1906), Szücs János (1906-1907), Vilmos Endre (1907-1908), Czumbel Lajos (1915), Lubomirszky Jenő (1915-1916), Tőkés György (1916), Fecser Gyula (1916-1917), Nemes István (1917), Patay István (1917), Láng Ferenc (1917), Erni Ferenc (1917-1918), Láng József (1918), Lini János (1918-1920), Láng József (1920), Heinrich Vendel (1920-1921), Lini János (1921), Hágén János (1921-1927), Farkas János (1928), Jónutz Pál (1928-1929), Luczky Ferenc (1929-1931), Feigi Antal (1931-1932), Mészáros János (1932), Brendli József (1932-1934), Tempfli István (1934-1937), Müller János (1937-1940), Brendli István (1940), Franzen Károly (1941), Kiléber Mihály (1941-1942), Rényi Ferenc (1942-1944), Asztalos Lajos (1944-1945), Barna József (1945-1946), Galambos Ferenc (1946-1947), György Pál (1947-1948), Való Ferenc (1948-1949), Zagyva Gábor (1949-1950), Uhár József (1950, diákónus; 1951-1952), Barna Károly (1957-1960), Feigi György (1963-1965), Kühn Pál (1966-

1967), *Amma Zoltán* (1968), *Czinzel Géza* (1968-1969), *Lieb József* (1969-1971), *Brém Ferenc* (1971-1975), *Márton Áron* (1975-1976), *Bagossy István* (1976-1977), *Simpf János* (1977-1980), *Lebedi József* (1980-1982), *Dudás Miklós* (1982-1984), *Szinováczy György* (1984-1985), *Vojtku László* (1985-1987), *Merka János* (1987), *Horvát Gyula* (1987-1988), *Láng Pál* (1988-1989), *Melega Péter* (1989-1990)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Baróth (Barth) Mihály (1907), *Székely (Tempfli) Alajos* (1912, Egri Főegyházmege), *Resch János* (1917), *Kuncz Mihály* (1922), *Gábrriel János* (1922), *Ormai (Osvald) Pál* (1922, Nagyváradi Egyházmegye), *Dr. Poszet Ágoston* (1924), *Pfeiffer Mátyás* (1935), *Czumbil János* (1941), *Prinzinger Vilmos* (1943, Temesvári Egyházmegye), *Merli Rudolf* (1959), *Bauer Mihály* (1974, Nagyváradi Egyházmegye), *Teffenhart István* (1977), *Barth Ottó* (1985, Gyulafehérvári Főegyházmege), *Hársfalvi Ottó* (1989), *Borota Ottó* (1991), *Ilyés Csaba* (1999), *Récsei Norbert* (2005)

Piskolt (Pişcolt)

A hívek száma 79. Az egyház-község védőszentje Gyümölcsoltó Boldogasszony (március 25.).



Mezőteremi Szent Kereszt Felmagasztalása plébánia

Cím: 447325 Tíream, nr. 510
 Telefonszám: 0261-873617
 Titulus: Szent Kereszt Felmagasztalása (szeptember 14.)
 Anyakönyv: 1834-től
 Hívek száma: 803
 Keresztelés: 8
 Temetés: 27

Az okiratokban 1449-ben Mezőteremmel azonosnak mondott – esetleg közvetlenül mellette fekvő – Gernyes falu már 1215-ben említett/lakott település volt. Hitéletéről nincsenek adatok.

Az 1748-as püspöki látogatás alkalmával készült jegyzőkönyv megemlíti, hogy a faluban található református imaház egykor katolikus templom volt. A falu református hívei a XVIII. század végén elköltöztek a faluból, utolsóként lelkészüik 1778-ban. A templomot és ingatlanait ekkor a nagykárolyi piaristák vették birtokukba. A XVIII. század utolsó évtizedeiben a faluban csak román jobbágyok laktak.

Katolikus svábok 1810-1816 között költöztek a faluba. A hívek lelki gondozását 1833-ig a nagykárolyi piaristák végezték.

A Klobusitzky Péter püspöknek 1812-es nagykárolyi látogatása alkalmával készült jegyzőkönyv szerint a teremi templom síralmas állapotban volt, az 1819-es látogatás jegyzőkönyve szerint már jelentős javításokat végeztek rajta. Hám János 1834-es látogatásának jegyzőkönyve annyit állapít meg, hogy a mezőteremi filiának van temploma, melynek titulusa a Szent Kereszt Feltalálása. Az 1836-tól



helyi lelkészségként működő Mezőterem hívő közössége az 1840-es években számbelileg annyira megnövekedett, hogy szükségessé vált új templom építése. Az 1854-1859 között épült templomot Haas Mihály püspök szentelte fel a Szent Kereszt Felmagasztalása tiszteletére.

A templom harangjai az első világháborúban "hadbavonultak". A két harang (315 és 204 kg-os) pótlására 1922-ben került sor.

A plébániatemplomban népmissziót tartottak 1909-ben, 1932-ben, 1946-ban.

Mezőteremen a XIX. század második felében létesített katolikus elemi iskola az államosításig (1948) működött.

A vallási egyesületek közül mindvégig (ma is) működő a Rózsa-füzér-társulat. Az 1930-as években – a '40-es évek közepéig működött az Oltáregylet.

2002-től működik a Mária-légió csoportja.

PLÉBÁNOSOK

Cziereizer Alajos (1860-1911), Bötsch Károly (1911-1914), Dr. Reizer György (1914-1919), Kuliffay Mihály (1919-1956), Szönyi László (1956-1957), Berendi József (1957-1974), Fehér István (1974-1984), Erős Sándor (1984-1987), Merk Mihály (1987-1990), Vojtku László (1990-1993), Vekker Ferenc (1993-1998), Néma Sándor (1998-2003), Ulmer Mihály (2003-)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Kuliffay Mihály (1907), Diczig Béla (1911), Dr. Kuncz József (1933), Függe Márton (1925), Sipos (Stocz) Ferenc (1943), Rozs István (1982), Tzier Ernő (1998)

Iriny (Irina)

Az egyházközség védőszentje a Szent Kereszt Feltalálása.



Érendréd (Andrid)

Védőszentje a Jó Pásztor.

Nagymajtényi Nagyboldogasszony plébánia

Cím: 447206 Moftinu Mare, nr. 48
 Telefonszám: 0261-868714
 Titulus: Nagyboldogasszony (augusztus 15.)
 Anyakönyv: 1724-től
 Hívek száma: 600
 Keresztelés: 13
 Temetés: 23

Nagymajtény okiratos említését 1330-ból ismerjük, a plébánia pedig szerepel az 1332-es pápai tizedjegyzékben.

1443-ban temploma védőszentje Szent László. Ez a templom 1676-ban, a Thököly-féle lázadáskor elpusztult.

A reformáció idején lakosai földesurukkal együtt protestáns hitre tértek. A plébánia tehát megszűnt. A XVIII. század elején a falu kegyura Károlyi Sándor Németországból katolikus svábokat telepített a faluba. Ugyanekkor a megfogyatkozott számú református lakosságot Ebesfalva pusztájára, ma Kismajtény, illetőleg Börvelybe telepítette.

A katolikus plébánia újbóli megalapítása 1724-ben történt. A betelepült svábok templomot építettek Nagyboldogasszony tiszteletére. A templom azonban az 1791-es tűzvész alkalmával elpusztult.

Az új templom 1793-1795 között épült fel. Az építését Bithauser József építőmester vezette, a freskókat Brascher Lőrinc festette. A



templomot 1795. október 22-én Tájér György pankotai főesperes szentelte fel.

A főoltár mai tabernákulumát Klobusiczky Péter püspök készítette Bécsben a szatmári székesegyház számára, de Hám János püspök a nagymajtényi templomnak ajándékozta.

Dr. Scheffler János plébános a nagyon rossz állapotban levő templomot az Amerikába kivándorolt majtényi hívek anyagi támogatásával felújította. Később, 1959-ben külsőleg, belsejét 1979-ben javították. A jelenlegi plébánia 1987-ben épült.

2004-ben a templom sekrestyéjét kápolnává alakították.

A Szentév alkalmával, 1925. augusztusában a falubeli hívek plébánosukkal római zarándoklaton vettek részt.

Nagymajtény katolikus elemi iskolája 1935-ig működött, ezt követően a hatóságok bezárták.

A plébánia híveinek mindvégig működő vallási egylete a Rózsa-füzér-társulat.

2002-től működik a plébániai szeretetszolgálat.

PLÉBÁNOSOK

Feigel Pál (1724-1755), Vitkó Márton (1755-1762), Zsoldos József (1762-1766), Meczner János (1766-1782), Hagymássy János (1783-1806), Dubinszky Mihály (1806-1810), Dózsa Antal (1810-1846), Szabó József (1846-1849), Laza János (1849-1889), Haugg Leo (1889-1907), Czier Ferenc (1907-1923), Dr. Scheffler János (1923-1925), Kaufman Gyula (1925-1927), Tillinger Ferenc (1927-1928), Zádor József (1928-1934), Fischer János (1934-1937), Diczig Béla (1937-1960), Gyulai Ödön (1961-1986), Hevele Imre (1986-1991), Márton Lőrinc (1991-2002), Veres Attila (2002-)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Ettinger János (1907), Láng Pál (1907), Erni Ferenc (1913), Weisz József (1912), Faulwetter János (1915), Erdélyi (Ludescher) Lajos (1915), Reszler István (1917), Dr. Hauler Pál (1920), Echlinger József (1931), Dr. Fischer Pál (1931), Merk József (1937), Baranyai (Uhl) Vendel (1942), Toma György (1942), Ágoston (Altfatter) István (1943), Amma Zoltán (1967), Vik János (1997)

Gilvács (Ghilvaci)

A települést már 1324-ben említik, lakosainak hitéletére vonatkozó adatot nem ismerünk. Csupán feltételezhető, hogy Majtény filiája volt.

Az 1777-es püspöki látogatás jegyzőkönyve beszámol arról, hogy 1761-ben Gilvácson kápolnát emeltek Nepomuki Szent János tiszteletére. A hívek 1841-ben saját költségükön új kápolnát építettek. Gilvács mai temploma 1888-ban épült, védőszentje Nepomuki Szent János (május 16.).



PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Szeibel István (1922), Láng Lajos (1948), Szeibel János (1950)

Domahida (Domănești)



A középkori okiratok 1326-ban a Krasznán létesített vámoshelyként említik. A plébánia létéről az 1332-es pápai tizedjegyzékből tudunk, más adatot nem ismerünk. A reformáció idején a környéki plébániákhoz hasonlóan megszűnt.

Barkóczy Ferenc egri püspök Nagy-károly környéki látogatásakor, 1748-ban, a faluban nem élt katolikus hívő. Változatlan volt a helyzet Eszterházy Károly püspök 1777-es látogatásakor is. Az előbbi a kaplonyi, az utóbbi a nagymajtényi plébánia alá rendelte.

A XIX. században mindvégig, a XX. század harmincas éveiben is Domahida katolikus szempontból szórvány maradt (1882: 6, 1909: 22, 1931:43 római katolikus).

A hívek számának növekedése szükségessé tette misézőhely biztosítását. Egy családi házat alakítottak át kápolnává, majd tornyot emeltek, s 1980. december 31-én felszentelték a harangot. Védőszentje a Szent Család.

Szaniszlói Kisboldogasszony plébánia

Cím: 447260 Sanislău, nr. 1096
 Telefonszám: 0261-821214
 Titulus: Kisboldogasszony (szeptember 8.)
 Anyakönyv: 1800-tól
 Hívek száma: 1 097
 Keresztelés: 18
 Temetés: 28

Az okiratok már 1306-ban említik a falut. A plébánia 1338-ban biztosan működött, templomának védőszentje Toursi Szent Márton volt.

A falu középkori templomát a reformátusok a hitújításkor elfoglalták, a katolikus plébánia is megszűnt. A XVII. század második felében katolikusok legfennebb szórványban éltek Szaniszlón. A Németországból érkező katolikus svábok letelepülése folyamán, 1720-1785 között a környező falvakból több sváb család telepedett le Szaniszlón. A község Fény filiája volt, majd a mezőpetri plébános látta el 1800-ig.

Az istentisztelet céljára a katolikus hívek 1799-ben egy tágas helyiséget építettek, ezt egy negyed évszázadon keresztül használták.

Szaniszló katolikus plébániáját 1800-ban állították vissza. Plébániatemploma 1816-1824 között épült Foerk Ernő építész tervei szerint, a Károlyi család építtette. Nepomuki Szent János tiszteletére szentelték fel 1825-ben.

Az 1829-ben kezdődött földrengéssorozat nagyon megrongálta, az 1834-es földrengés pedig romba döntötte. Az 1841-re helyreállított

templom védőszentje Szent György. A hívek számának növekedése szükségessé tette a templom kibővítését.

A felújítás és bővítés 1917-ben megkezdett munkálatait a világháború körülményei akadályozták, az új templom 1925-re készült el. Magyar Bálint plébános szentelte fel 1925. december 13-án. A templomot 1938-ban festette ki Újházi Sándor nagykárolyi rajztanár. Kívül 1959-ben renoválták. 1971-ben külsejét is javították, belső festését is felújították.



A templomot 1971-ben történt felújítása után a régi védőszent, Szent György helyett Kisboldogasszony védelmébe ajánlották.

A plébániatemplomban népmisziót először 1892-ben tartottak, a XX. században 1916-ban, 1926-ban, 1933-ban, 1941-ben, 1946-ban.

Katolikus elemi iskola működött a faluban 1915-1948 között, óvoda 1931-től ugyancsak az államosításig.

A vallásos egyletek közül a plébánia életében folyamatosan létezett a Rózsafüzér-társulat, az 1930-as évektől a világháborút követő évekig a Szívgyárda, ami az 1990-es évektől újjáéledt. Az 1940-es években katolikus legényegylet működött, ma Férfi Liga néven éledt újjá.

Korábban, különböző időtartamokig filiája volt: Érkörtvélyes, Karulyi puszta, Ömböly, Penészlek, Reszege. Ma egyetlen filiája Reszege.

PLÉBÁNOSOK

Vitkó József (1804-1808), Kékedy Mihály (1808-1812), Várholik János (1812-1822), Joks Ágoston (1822-1837), Buttykay Gáspár (1837-1844), Zanathy Ferenc (1844-1850), Stokinger Dénes (1850-1861), Brázay János (1861-1866), Dr. Csánk István (1866-1877), Dr. Jordán Károly (1877-1913), Láng Pál (1913-1914), Török M. Lajos (1914-1921), Magyar Bálint (1921-1956), Gellért Lőrinc (1957-1962), Brunner István (1962-1969), Fényes Antal (1969-1988), Kühn Pál (1988-1990), Dudás Miklós (1990-2003), Czepeczauer Pál (2003-)

SEGÉDLELKÉSZEK

Hámon János (1882-1884), Vadász Ágoston (1884-1885), Zahoray Pál (1890-1891), Czimmermann János (1891-1892), dr. Gopcsa Endre (1892-1894), Schwegler Alajos (1898-1901), Erni János (1901), Soltész Ferenc (1902-1903), Kursinszky Zsigmond (1903-1906), Székely (Stauder) Gyula (1906-1908), Sepsy Márton (1911-1912), Láng Pál (1912-1913), Csonth Ignác (1914-1916), Haklik Sándor (1916-1918), Heller Ernő (1918-1920), Perpék János (1920-1923), Borsos Elek (1929-1930), Sándorfi (Schrepler) János (1930-1931), Luczky Ferenc (1931-1932), dr. Fischer Pál (1934), Szolomájer István (1934-1936), Borsos Elek (1936-1939), Franzen Károly (1939-1941), Brendli István (1941), Szörényi (Szolomájer) István (1941-1943), Kincs (Kind) Imre (1943-1944), Galambos (Weissenbacher) Ferenc (1945-1946), Ludescher József (1957-1960), Fényes Antal (1961-1964), Schönberger Ferenc (1964-1967), Tépfnhárt Ferenc (1967-1968), Poósz Lajos (1968-1970), Áib Sándor (1970-1972), Márton Lőrinc (1972-1973), Horváth János (1973-1974), Márton Áron (1974-1975), Brém Ferenc (1975-1976), Szabad Sándor (1980-1981), Papellás István (1981-1986), Ulmer Mihály (1986-1988)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Dr. Czumbel Lajos (1915), Merk István OFM (1930), Csaba (Czumbel) István (1934), Marosvári (Mellau) György (1936), Csaba (Czumbel) Lajos (1941), Keszler Tibor (1956), Czinzel Géza (1968), Sisz István (1969), Bíró Norbert (2001)



Reszege (Resighea)

A települést okiratok már 1215-ben később 1284-ben említik. Plébánia temploma védőszentje Szent János volt. Reszege szerepel az 1332-es pápai tizedjegyzékben is. A reformáció alatt a lakosok áttértek a protestáns hitre. Az egyházközségnek ma mintegy 70 híve van. A kápolna védőszentje Palermói Szent Rózália Szűz (szeptember 4.).

MÁRAMAROSI FŐESPERESSÉG

NAGYBÁNYAI ESPERESI KERÜLET



PLÉBÁNIA

Nagybányai Szentháromság plébánia

Nagybányai Krisztus Király plébánia

Nagybányai Árpád-házi Szent Erzsébet plébánia

Nagybányai Szent József plébánia

Nagybányai Assisi Szent Ferenc Plébánia

Felsőbányai Nagyboldogasszony plébánia

Láposbányai Kisboldogasszony plébánia

Szinérváraljai Szeplőtelen Fogantatás plébánia

FILIA

Nagybányai Szent Miklós templom, Farkasaszó

Nagysomkút

Felsőkohó

Giródtótfalu

Misztótfalu, Miszbánya

Iloba, Avasújváros, Bartafalu, Szelestyehuta

Máramaros megye

A tájegység neve – Máramaros – az oklevelekben 1199-ben fordul elő először, mint királyi birtok és vadászterület. Természetes határait a Kárpátok, a Tisza, a Borsova és a Szamos folyók képezik.

Az államalapítás utáni egyházszervezés idején az erdélyi püspökséghez tartozik, később (1299-ben) András egri püspök III. Endre királytól engedélyt szerzett a máramarosi tizedek beszedésére és a főpásztori jogok gyakorlására. Ebből eredően András egri és Monoszló Péter erdélyi püspök között nézeteltérés támadt, sőt egyházjogi per keletkezett.

Tény, hogy néhány évtized múlva a máramarosi főesperes egyúttal egri kanonok is, s az 1332-1337 évek pápai tizedjegyzékei pedig a kerület plébániáit az egri püspök joghatósága alatt sorolják fel.

A terület elvesztésébe azonban az erdélyi püspök továbbra sem nyugodott bele. 1346-ban Szécsy András (1320-1356) erdélyi püspök személyesen jelent meg Máramarosban, ahol főpásztori jogokat gyakorolt. Segítette őt ebben Benedek máramarosszigeti plébános, jóllehet, ő az egri püspöknek volt a vikáriusa. Benedeket Egerbe hívták kihallgatásra, ahol megbánta kifogásolható viselkedését, püspökének újból örök hűséget és engedelmességet esküdött, s így megmaradt állásában.

A reformáció során egész Máramarosban egyetlen római katolikus plébánia sem maradt. A római katolikus vallás csak a XVIII. század elején kezdett újra terjedni, s fellendült a máramarosszigeti piarista rendház 1730-ban történt megalapítása után. Az egri püspök, Eszterházy Károly gróf közbenjárására a kincstár a XVIII. század utolsó évtizedében egymás után állította fel a római katolikus plébániákat. A szatmári egyházmegye megalakulásakor, 1804-ben, a máramarosi főesperesség területén már 11 plébánia és két helyi káplánság volt, összesen 5900 hívővel.

A főesperesség területén 1904-ben 14 plébánia volt, ma 12 plébánia van, közülük 7 a nagybányai esperesi kerületben, 5 a máramarossziget esperesi kerületben.

Szükséges megemlítenünk, hogy a történelmi Máramaros szét-
esése, az országhatárok változása következtében a főesperesség mai
terület nem azonos az 1904-es területtel.

A trianoni békeszerződés következtében a történelmi Máramaros
kárpátaljai része más állam határai közé került, Románia területi-
közigazgatási átszervezése következtében pedig a mai Máramaros
megye a történelmi Szatmárból csatolt területekkel is rendelkezik.

A mai Máramarosban a következő helyiségekben működik plé-
bánia: Aknasugatag, Alsófernezely, Borsabánya, Felsőbánya, Felső-
visó, Láposbánya, Máramarossziget, Nagybánya (három plébánia),
Rónaszék, Színérváralja.

Nagybánya

A hagyományok szerint Nagybánya nagyon régi bányaváros.
A bányák fokozottabb kiaknázására II. Géza király 1142-1162 kö-
zött, majd a tatárjárás után IV. Béla szászokat/németeket telepített
a koronabirtokra. Az okiratok tanúsága szerint 1308-ban a Zazar-
bánya néven említett birtok jövedelme a királynét illette. A kialaku-
ló település, melynek neve – Asszonypataka – a királynéhoz tarto-
zást tanúsítja. 1347-ben I. Lajos királytól szabad királyi város címet
nyert. Az okirat plébánosa nevét is említi: Johannes (János).

Az 1332-1337-ben készült pápai tizedjegyzékek külön-külön em-
lítik Asszonypataka és Középhegy (Felsőbánya) plébániáját. Az egri
püspökség 1433-ban kelt okirata említi plébánosát, Tibai Pétert, aki
1387-ben tizenegy káplánnal szolgálta a hívők közösségét. A város
Hunyadi János tulajdonába kerülésekor (1445) plébánosa Geréb
László volt, ezt követően szerezte meg papválasztási jogát.

A városban ferences - minorita szerzetesek működtették a Szent
Miklós ispotályt (kórházat), a ferencesek másik ága (1481-ben) a
Szalvátor kolostorban élt.

A protestantizmusnak az 1530-as évektől terjedő eszméit Nagy-
bányán 1547-ben elfogadta Veress Mihály plébános és tizenegy káp-
lánja, a katolikus plébánia gyakorlatilag megszűnt. A szalvatóriánus

szerzetesek egy ideig még működtek a városban, de házukat a protestánsok lerombolták, a szerzeteseket elkergették, s elfoglalták mindhárom – a Szent Márton, a Szent István és a Szent Miklós – katolikus templomot.

A XVII. században a Szatmáron megtelepedett jezsuiták Nagybányán missziós házat állítottak fel. A vallási küzdelmekbe beavatkozó politikai erők csak növelték a felekezetek közti feszültségeket. 1674-ben – néhány évre – a Szent Miklós templom a katolikusoké lett, plébánosa P. Berei János, 1675-ben a Szent István, 1676-ban a Szent Miklós templomot szerezték vissza. A rendet 1676/1677-ben ismét kiutasították a városból, a templomok ismét gazdát cseréltek. 1687-ben a templomfoglalást kivizsgáló császári bizottság visszaítélte a katolikusoknak, átadta a jezsuitáknak. A Szent István és a Szent Márton templomot is P. Ravasz Ferencre bízta. 1691-ben P. Ferdinando Summer és P. Paulus Jacobus vezette a missziót, amelyet 1692-ben az I. Leopold császár által adott diploma rendházzá nyilvánított.

1705-ben a kurucok szécsényi országgyűlésén Nagybánya katolikus templomainak elosztását határozták el, s 1706. január 9-én a Szent István templomot a reformátusok, Szent Márton templomot az ágostaiak, a Szent Miklós templomot pedig a katolikusok kapták. Ugyanebben az évben fejedelmi rendelet követelte a jezsuitáktól: vagy szakadjanak el az ausztriai tartománytól, vagy távozzanak az országból. A jezsuiták Nagybányáról eltávoztak, 1711-ben a szatmári béke után térhetek vissza. Karhatalom jelenlétében visszakapták a templomot is. A négyosztályúvá emelt jezsuita gimnáziumot 1714-ben nyitották meg, adományokból épített rendházuk és az iskola 1748-ban készült el.

1692-ben az újra letelepedő minoriták visszakapták a Szent Miklós-templomot és kolostort. 1706-ban a jezsuitákkal együtt őket is elűzték a városból, 1711 után visszatértek. A jezsuita rend eltörlése után 1776-ban átvették gimnáziumukat és (hatosztályos) nagygimnáziummá alakították, (rövid megszakítással) 1887-ig vezették.

Az 1848-as forradalom és a szabadságharc szellemisége és eseményei Nagybányát és környékét is érintették. A lakosság egy részét 1849 után sokszor zaklatták.

1880-ban tűzvész pusztít a városban, leégett a jezsuita rendház és a konviktus egy része is.

A XX. századi világháborúk, majd a kommunista uralom nyomai és hatása máig megtapasztalhatók. A 25.000 lakosú festőváros a XX. század második felében közel 150.000 lakosú ipari várossá duzzadt.

Nagybánya templomai

A **Szent István templom** építését (valószínűleg) a XIV. sz. elején kezdték. Lajos király kiváltságlevele (1347) arról intézkedik, hogy a tized felét a templomépítésre fordítsák. A csúcsíves, gótikus, kéthajós, 50 méter hosszú templom 1387-ben készült el, védőszentje Szent István király, 1531-ből ismeretes adat szerint ekkor egyik oltárra Szent Bálint oltár volt.

A melléte épült, 40 méter magas Szent István torony építését Hunyadi János kezdte (1446-ban), fia, Mátyás folytatta és fejezte be (1468-ban).

1547-1548 körül villámcsapásból keletkezett tűz pusztította el a templom tornyát, leégett a templom hatalmas épülete is. A helyreállított templom és tornya 1647-ben, majd 1769-ben újra villámcsapás áldozata lett. Anyagi alapok hiányában ekkor csak a tornyát hozták helyre. A romokban heverő István-templom forró mésszel rakott falait 1847-ben löporral vetették szét, köveit – többek közt a plébánia – építésére használták.

1782-től a Szentháromság templom lett a plébániatemplom.

A műemlékként nyilvántartott tornyot a városi tanács utoljára 1961-1962-ben javíttatta.

A **Szent Márton templom** a XV. században épült. A hitújítás és a katolikus megújulás korában többször is gazdát cserélt. A XVIII. század elején a templomot gondozó jezsuiták 1717-ben engedélyt kaptak lebontására, helyébe építették az 1720-ban felszentelt Szentháromság templomot.

Egy 1429-es okirat említi a **Szentlélek templomot**, amely mellett elemi iskola is működött.

Kápolnák

A XV. században (1479-ben) a Szent István plébánia közelében állt a **Mindenszentek kápolna**.

Okiratos források (1475-ben) említik a **Mennybe felvett Szent Szűz** tiszteletére szentelt kápolnát, és (1743-as összeírás) a **Szent János kápolnát**. Csupán feltételezés, hogy a Szent Szűz kápolna a Klastrom-mezőn, a Szent János kápolna a Szent János völgy bejáratánál, a Szent János patak közelében, esetleg a Zazar patak bal oldalán állt.

Nagybányai Szentháromság plébánia

Cím: 430331 Baia Mare, str. 1 Mai nr. 9, jud. Maramureș
 Telefonszám: 0262-212772
 Titulus: Szentháromság (Pünkösöd utáni vasárnap)
 Anyakönyv: 1769-től
 Hívek száma: 4000
 Keresztelés: 61
 Temetés: 81

A plébánia alapítási évét nem ismerjük, az 1333-1335-ös pápai tizedjegyzékek az egri püspökséghez tartozó plébániák között említik.

Nagybánya városa az 1347-ben megújított királyi kiváltságlevél szerint szabadon választhatta plébánosát, a tizedek fele a plébánost illette, felét az épülő templomra kellett fordítani.

A város és Tibay Péter plébános között 1387. június 18-án létrejött megegyezés szerint a plébános egy tanult hitszónokot és tizenegy káplánt köteles tartani és ellátni. Ezt az egyezményt 1422. január 21-én Tamás egri püspök is jóváhagyta.

A reformáció idején a plébános és tizenegy segédlelkésze áttért a református vallásra.

1687-ben letelepedtek Nagybányán a jezsuiták, és megkapták 1691-ben Lipót császártól a város összes templomát, ezek azonban 1711-ig többször is gazdát cseréltek.

A XVII. század végén visszatértek a városba a minoriták.

A katolikus megújulás legjelentősebb képviselői Jeszenszky Benedek és Isten szolgája Kelemen Didák atyák voltak.

A jezsuiták 1718-1720 között építették a mai Szentháromság templomot

A XX. században a plébánián népmissziót tartottak: 1905-ben, 1920-ban, 1933-ban, 1938-ban, 1947-ben, 1957-ben, 1970-ben, 1985-ben.

Katolikus elemi iskola működött az államosításig.

A XX. században folyamatosan működött az Élő Rózsa-füzér-társulat és a Skapuláré-társulat, akét világháború között a Ferences Harmadrend.



Az 1990-es években megalakult a Katolikus Nőszövetség, 2002-től működik a Mária-Légió.

Az ifjúsággal két közösségben foglalkoznak: Jézus Szíve kis csoportja, Don Boscó kis csoportja.

A plébániának ifjúsági kórusa van.

A plébánia területén szociális tevékenységet két női szerzetesrend fejt ki, az Orsolyiták és a Páli Szent Vincéről nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek. A főleg nyomdával és katolikus sajtóval foglalkozó Lorettói Miasszonyunkról Nevezett Nővérek központja is Nagybányán van.

A plébánia egyháztanácsa 1995-ben újjáalakult.

Plébániává válása előtt filiája volt a Krisztus Király templom.

Ma filiája: Farkasaszó.

PLÉBÁNOSOK

Berényi Sándor (1766-1778), Edelspacher Miklós (1778-1792), Peér Ferenc (1792), Hamulyák János (1792-1812), Linczy Ferenc (1812-1834), Csausz Mihály (1834-1844), Szepessy Sámuel (1844-1848), Scmotzer Ignác (1848-1868), Lukács Tivadar (1868-1882), Rátz Pál (1882-1900), Szőke Béla (1900-1936), Pakocs Károly (1936-1940), Bot Pál (1940-1958), Ágoston István (1958-1966), Sikolya Bálint (1966-1995), Lieb József (1995-)

SEGÉDLELKÉSZEK

Heinrich Ferenc (1965-1967), Reszler Imre (1967-1968), Amma Zoltán (1968-1969), Gindele Tibor (1969-1974), Horváth János (1974-1980), Eröss Sándor (1980-1982), Hankusz József (1982-1985), Tempfli Imre (1985-1986), Skurka Dezső (1986-1989), ifj. Láng Pál (1989-1990), Schönberger Jenő (1990-1991), Hársfalvi Ottó (1991-1994), Skurka Dezső (1994-1995), Dancu Balázs (1995-1996), Roznicsuk Wilhelm (1996-1998), Hankovszky Ferenc (1998-2000), Szatmári Sándor (2001-2002), Anderco Ottó (2002-2003), Kinczel István (2003-2004), Vonház Zoltán (2004-2005)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Kőrösi Károly (1906), Váradi Lajos (1979), Szabad Sándor (1980), Szinovác György (1984), Hütter Vince (1987), Magász Jenő (1994), Antonescu László (1996)

A **Szent Miklós templom** első okiratos említése 1383-ból ismert. Szent Ferenc-rendi szerzetesek temploma volt, 1408-ban a minorita-ferencesek templomaként említik rendházukkal és kórházukkal (ispotály). Jelenleg a Szentháromság plébánia filiája.

2004. augusztus 20-án Schönberger Jenő püspök a Hatvan negyedben felszentelte az **Assis Szent Ferenc** Lelkipásztori és Szociális Központot. 2005-től önálló plébánia lett.

Nagybányai Krisztus Király plébánia

Cím: 430145 Baia Mare, str. Valea Roşie nr. 12,
jud. Maramureş

Telefonszám: 0262-276180

Titulus: Krisztus Király

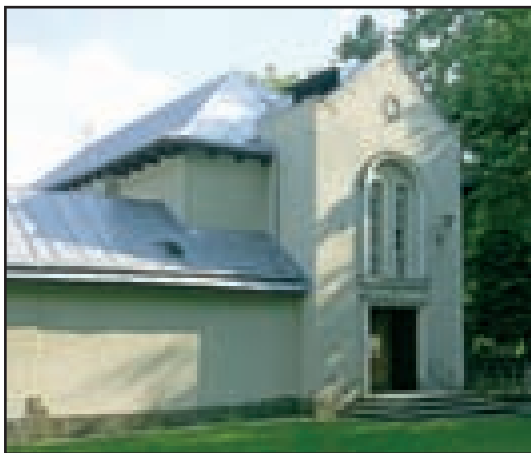
Anyakönyv: 1945-től

Hívek száma: 1800

Keresztelés: 5

Temetés: 35

Nagybánya második plébániája megalapításának tervét dr. Scheffler János püspök 1943. évi I. sz. körlevelében közölte. A hely és az anyagi támogatás biztosítását követően (a város polgármestere megígéri az építkezés anyagi támogatását: „Nagybánya városa, a római katolikus egyház



kegyura, felismerve a bányamunkásság és főképpen a bányászifjúság lelki gondozásának nagy szükségét, a legmesszebbmenő támogatást helyezi kilátásba, és mindent elkövet, hogy a második plébánia minél hamarabb megkezdhesse működését.” 671/1943 sz. átirat) a püspök, a többségében bányászok és más üzemekben dolgozó munkások és tisztviselők által lakott városnegyedben megalapítandó plébánia vezetésére a szaléziánus szerzeteseket hívta meg.

A rend magyar tartományfőnöke, Antal János, a püspökkel való személyes tárgyalást és a helyszíni szemlét követően elfogadta a plébánia vezetését. Az építkezést és a plébánia megszervezését Beliczay János szaléziánus atya 1943. október 1-jétől az I. sz. plébánia káplánjaként irányította.

A templom 1944-ben (Demény András és Bolemann Sándor terve alapján) megkezdett építését Hitter Sándor építési vállalkozó vezette. A munkálatokat a front közeledtekor abbahagyták, közben a legényegyletnek szánt épületet használták templomként. Három héttel az orosz hadsereg bevonulása után folytatták a munkát. Dr. Scheffler János püspök 1945. május első vasárnapján szentelte fel Krisztus Király tiszteletére. A templom oltárképét Szilvási Pál budapesti és Balla József nagybányai festőművész (a püspök elképzelése alapján) készítette. A püspök már 1945. július első vasárnapján megáldhatta.

A templomban található Bosco Szent János ereklyét 1957-ben a szatmári-nagyváradai egyházmegye nyugalmazott püspöke, Fiedler István adományozta a templomnak, az ereklyét ő kapta XI. Pius pápától.

A plébánia megalapításakor I. sz. és II. sz. plébánia közötti határvonalat a Zazar-patak képezte. A patak jobb oldalára eső rész tartozott a Krisztus Király plébániához.

A Szent József plébánia megalapítása (1999) után a plébánia területét az (Ligetnek is nevezett) ún. Veresvíz városrész képezi, a Zazar jobb oldala a I. L. Caragiale utcáig.

A plébánián népmisziót tartottak 1987-ben és 1990-ben.

Az 1940-es években rövid ideig működött a Mária Kongregáció.

A Jézus Szíve Kis Leányai Kongregáció 1994-ben megtelepedett nővérei közreműködnek az ifjúság lelki gondozásában.

Vallásos egyesület az Élő Rózsafüzér-társulat, a Skapuláré-társulat.

Újabban alakult meg a Katolikus Nőszövetség, működik a plébániai szeretetszolgálat.

TEPLOMLELKÉSZEK

Beliczay János és Halasi Imre (1943-1952), Barna József, mint a Szentháromság templom segédlelkésze (1952-1954), Beliczay János (1954-1960), Barna Károly, Szabó János, Való Ferenc és Szönyi László, mint a Szentháromság templom segédlelkészei (1960-1965)

PLÉBÁNOSOK

Szőnyi László (1965-1984), Ilk Antal József (1984-1998), Hankusz József (1998-1999), Lebedi József (1999-2002), Melega Péter (2002-)

SEGÉDLELKÉSZEK

Lieb József (1971-1973), Márton Lőrinc (1973-1979), Fagea László (1979-1982), Ulmer Mihály (1982-1986), Kiss Ernő Antal (1986-1989), Melega Péter (1990-1991), Schönberger Jenő (1991-1994), Borota Ottó (1994-1996), Papp Zoltán (1996-1998)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

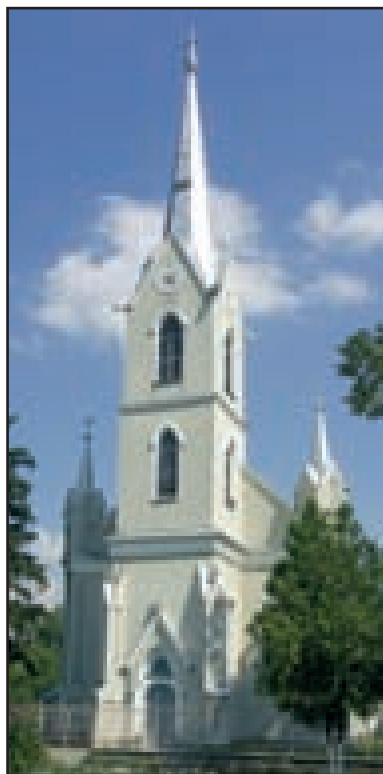
Hozdik Zsolt (1996, Kalocsa-Kecskemét), Fromherz Attila (1997), Simon István (1997, Pécs)

Nagysomkút (Șomcuta Mare)

Okleveles adatok már 1358-ban (Sumkút) máremlítika Nagybányától nyugatra fekvő, somcserjékkal körülnőtt forrás melletti települést.

Eleinte a Kővár vidékkel együtt Dés filiája, 1815-től tartozik Nagybányához. A nagy távolság miatt nehezen megközelíthető terület lelki gondozását az erdélyi püspök a nagybányai plébánosra bízta.

A Nagysomkút környékén élő római katolikus hívek önálló lelkészségbe szervezését Schlauch Lőrinc püspök indította el. A plébánia megalapításához szükséges volt azonban az erdélyi és az egri püspök beleegyezése, valamint a Vallás és Közoktatásügyi miniszter jóváhagyása. Ezek birtokában a szatmári püspök a bécsi nun-



cius útján felterjesztette a pápához a kérelmet, amelyet a Szentszék 1892-ben jóváhagyott, s megtörtént Nagysomkútnak és a hozzátartozó filiáknak a szatmári egyházmegyébe való bekebelezése.

A lelkeszséget 1902-ben plébániai rangra emelték.

Nagysomkúton először az üresen álló volt megyeház emeleti, kápolnává alakított termében miséztek. A kápolnát Rácz Pál nagybányai esperes-plébános 1890. november 9-én szentelte fel, egyúttal bevezette hivatalába Kaufmann János lelkészt. 1895-ben a kápolna tűzvész áldozata lett, a szentmiséket ezután a görög katolikus templomban végezték. Közben – a gróf Teleki család által ajándékozott telken – hozzákezdtek a plébániatemplom építésébe. A templomot a püspök megbízásából Rácz Pál nagybányai esperes-plébános szentelte fel 1896. szeptember 13-án.

A főoltárkép Barabás Miklós nagybányai festő munkája, a sziklából katonái számára vizet fakasztó Szent László királyt ábrázolja.

Nagysomkúton született dr. Bíró László szatmári püspök (1866-1872).

A templomot 1995-ben külsőleg és belsőleg egyaránt felújították, így 100 éves fennállását sikerült (1996-ban) méltóan megünnepelni.

A temető területét 1894-ben gr. Teleki Sándor adományozta, a hívek körülkerítették.

A hívek kivándorlása következtében Nagysomkút filiává, majd szórvánnyá lett, ma hívek száma 58.

PLÉBÁNOSOK

Dr. Dunay (Kaufmann) János (1890-1898), Veszprémi Sándor (1898-1909), Pilcz Ede (1909-1925), Radics István (1925-1944), Fényi Ferenc (1944), Berendi József (1944), Mézmer István (1944), Csonth Ignác (1945-1946), Berendi József (1946-1953), Ágoston István (1953-1954), Magyar Bálint (1954-1957), Bot Pál (1958-1967), Gindele Tibor (1967-1968), Ágoston István (1968-1980), Horváth János (1980-1982), Erős Sándor (1982-1984), Várady Lajos (1984-1985), Szabad Sándor (1985-1990)

Nagybányai Árpád-házi Szent Erzsébet plébánia

Cím: 430421 Baia Mare, str. Barajului nr. 27, jud. Maramureş
 Telefonszám: 0262-210152
 Titulus: Árpád-házi Szent Erzsébet (november 19.)
 Anyakönyv: 1790-től
 Hívek száma: 430
 Keresztelés: 9
 Temetés: 3

Az okiratok tanúsága szerint a Fernezely patak völgyében levő bányákat már a középkorban ismerték. Állítólag a XII. század közepén II. Géza magyar király szász bányászokat, kohómunkásokat és fakitermelőket telepített erre a vidékre. A vidék az osztrák császár, majd 1854-től a kincstár tulajdona.

Egy szerződés 1347-ben papjáról tesz említést, valószínűleg Nagybányáról látták el. Alsófernezely nevét okiratok először 1566-ban említik. A település szász lakosai később a Felsőkohónak is nevezett Felsőhandalra költöztek. Itt – a lutheránus hitújítást elfogadó szászoknak – kőtemplomuk volt.



Az 1748-ban Barkóczy Ferenc egri püspök Nagybányán tartott kánoni látogatásakor készült jegyzőkönyv megállapítja, hogy Fernezelyen csak görög katolikus hívek élnek. A következő években gr. Eszterházy Károly egri püspök római katolikus munkásokat telepített Fernezelyre, majd 1790-ben Felsőfernezelyen (Lunci) megalapította a plébániát. Az ekkor itt épített kápolnát később átalakították,

megnagyobbították. 1870-ben Szent Borbála tiszteletére építettek kápolnát. A hívek növekvő száma új templom építését tette szükségessé, az 1905-ben elkészült templomot Árpád-házi Szent Erzsébet tiszteletére szentelték fel. A kommunizmus idején (1976-ban) az állam ezt a templomot felrobbantotta, mert a bányauzem működését akadályozta. Engedélyezte azonban egy új, Kishegyi Endre mérnök által tervezett templom építését, amelyet Sípos Ferenc ordinárius 1977-ben szentelt fel, ugyancsak Árpád-házi Szent Erzsébet tiszteletére.

Az 1800-as évek második felében a kohó leköltözött Alsófernezelyre – a munkások követték – így a plébánia és a hívek többségének lakóhelye között nagy lett a távolság. A XX. század közepére Alsófernezely egybeépült Nagybányával, neve 1950-ben megszűnt, ma Nagybánya lakónegyede.

1980-2000 között a plébánia filiája volt Giródtótfalu.

A plébánián egyháztanács mindig működött, a jelenlegit 2002-ben választották.

PLÉBÁNOSOK

Grünwald Lőrinc (1790-1828), Rudolf Antal (1828-1829), Kőszeghi Imre (1829), Máli István (1829-1830), Kren Imre (1830-1837), Suvada Ignác (1837-1840), Wagner Antal (1840-1841), Varga István (1841-1842), Spak József (1842-1848), Brand Ferndinand (1848-1849), Egri Lajos (1849-1874), Loiz Kálmán (1874-1886), Weber József (1886-1887), Erdőssy Ervin (1887-1890), Szögyény Lajos (1890-1915), Váry Lajos (1915-1919), Podaril József (1919-1924), Mézmer István (1924-1925), Kuncz Mihály (1925-1926), Mártonházi (Müller) György (1926-1930), Jónucz Pál (1930-1952), Toma György (1952-1953), Jónucz Pál (1953-1974), Heinrich Ferenc (1974-)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Ember Péter (1910), Budai Gyula OPrem

Felsőkohó (Lunci)

A plébános az egykori plébániaközpontból 1976-ban leköltözött hívei közé az új plébániára, Felsőkohó filia lett. Az öreg plébániaépületet templommá alakították át.



1918 után változás állt be a plébánia életében. Mivel a lelkipásztorok nem tudtak románul, a híveket elveszítették.

Hogy a filia fel ne számolódjon, Sipos Ferenc ordinárius rendeletével bevezették a román nyelvű pasztorációt. A templom védőszentje Sárlos Boldogasszony (július 2.). Utolsó renoválása 2000-ben volt.

Fernezelyen az üzem mellett van egy szép Szent Antal kápolna, amit még a kincstár épített fel az 1930-as évek elején. Ezt 2003-ban renoválták.

Nagybányai Szent József plébánia

Cím: 430032 Baia Mare, str. G. Coșbuc nr. 36, jud. Maramureș

Telefonszám: 0262-276401, 0362-407777

Email cím: szjozsef@rdslink.ro

Titulus: Szent József (március 19.)

Anyakönyv: 1999-től

Hívek száma: 709

Keresztelés: 20

Temetés: 38

A fél évszázados ateista uralom alatt templom alig épülhetett, különösen katolikus nem. Ennek következtében a nagyvárosok új lakónegyedeiben a hívek ezrei templom nélkül maradtak.

Az 1989-es események után feloldották a kommunista rendszer templomépítési tilalmát, templom épülhetett Nagybánya zsúfolt lakónegyedében is. A felajánlott helyek közül Reizer Pál megyéspüspök az állomás melletti lakónegyedben található helyet választotta. Az építést a nagybányai Árpád-házi Szent Erzsébet plébánosára, Heinrich Ferencre bízta. Costin Emil építési tervét többször át kellett dolgozni, az építkezés gyakorlatilag a mai napig befejezetlen. Tervezőre vár a harangláb (torony) is.



A lakónegyed más vallású híveinek tiltakozása miatt elmaradt az ünnepélyes alapkövetétel, az építkezés pedig (1990. szeptember 1-jén) csak karhatalmi segítséggel kezdődhetett meg. Plébániát csak úgy engedélyezték, hogy az ne legyen önálló épület.

A templomot a korszerű lelkipásztori igényeknek megfelelően multifunkcionálisnak tervezték.

A templomot 1999 január 3-án Reizer Pál püspök szentelte fel, a plébánia augusztus 1-től önálló.

A plébánia területén a hívek lelki gondozásában segítséget nyújtanak a Jézus Szíve Kis Leányai kongregáció nővérei.

A plébánia egyháztanácsa 2003-tól működik.

PLÉBÁNOSOK

Hankusz József (1999-2003), Reszler Mihály (2003-)

Nagybányai Assisi Szent Ferenc plébánia

Cím: 430391 Baia Mare, str. Macului nr. 10, jud. Maramureș

Telefonszám: 0262-279353

Titulus: Assisi Szent Ferenc (október 4.)

Anyakönyv: 2004-től

Hívek száma: 500

A plébánia, Nagybányán a Hatvan városnegyedben az Assisi Szent Ferencről elnevezett Közösségi Házban van melyet Schönberger Jenő püspök szentelt fel 2004. augusztus 20-án.



A házban több szociális kisegítő program működik, melyeknek célja a negyedben élő, szociális problémákkal küszködő emberek megsegítése. A házban lévő kápolnát 2004. október 4-én Assisi Szent Ferenc emléknapján szentelte fel Schönberger Jenő püspök. 2005. októberében alakult meg az Assisi Szent Ferenc plébánia. A plébánia területe a Szentháromság plébánia területéből vált le. A liturgikus cselekmények a házban levő kápolnában folynak.

PLÉBÁNOS

Anderco Ottó (2005-)

Felsőbányai Nagyboldogasszony plébánia

Cím: 435100 Baia Sprie, P-ța Libertății nr. 36, jud. Maramureș
 Telefonszám: 0262-460988
 Titulus: Nagyboldogasszony (augusztus 15.)
 Anyakönyv: 1719-től
 Hívek száma: 1961
 Keresztelés: 17
 Temetés: 45

A felsőbányai plébánia első okiratos említését (Medius Mons = Középhegy) 1329-ből az Egri Regestrumból ismerjük. Szerepel az 1332-37-es pápai tizedjegyzékben, papja ekkor János.

Felsőbánya 1347-ben Nagy Lajos királytól Nagybányához hasonló kiváltságokat kapott, kiváltságait 1376-ban megerősítette. Ismerjük az 1387-ben működő plébánosa nevét: Jakab.

Felsőbánya egytornyú plébániatemploma melynek védőszentje A Boldogságos Szűz Mária 1452-ben Hunyadi Jánostól, Magyarország kormányzójától örök időkre adományul kapta a város összes arany- és ezüstbányáinak bányatizedét, kárpótlásul a templom orgonájáért, melyet Zólyom várába szállíttatott.

A város lakosai – nagyobb részét szászok – a hitújítás korában elfogadták a lutheranizmus, később a kálvinizmus tanait. 1530-32 körül a katolikus plébánia megszűnt, temploma 1547-ben a protestánsoké lett.

A katolikus újjáéledés korában a Nagybányán 1687-ben letelepedett jezsuiták Felsőbányán is missziós állomást létesítettek, egy magánházat vettek, amit imaházzá alakítottak.

A reformáció idején elfoglalt templomot 1690-ben báró Károlyi Sándor királyi biztos visszaadta a katolikusoknak, az 1705-ben tartott szécsényi gyűlés határozata értelmében viszont 1706. január 10-én a templomot visszaadták a reformátusoknak.

A kuruc háború befejezése után, 1712. december 17-én a katolikusok visszakapták a templomot, a plébánia épületét és az iskolát is.

Az 1773. évi kánoni látogatás jegyzőkönyve említi a templom rossz állapotát. A megjavított templomot Berényi Sándor kanonok, szatmár-ugocsai főesperes 1774-ben szentelte fel Nagyboldogasszony tiszteletére.



A templomot 1847-ben lebontották, s helyette 1847-1858 között Tischler Albin zajtai plébános tervei alapján kéttornyú templomot építettek. Az új templomot Obermajer András kanonok szentelte fel 1858. augusztus 15-én. A hat mennyezeti freskót milánói művészek és Lotz Károly festették 1877-ben. A templomot 1980-84 között külsőleg és belsőleg is felújították. Utolsó felújítása 1997-ben történt.

A templomtól északkeletre emelkedő magaslaton van a felsőbányai Kálvária, bányászarándokhely. A Kálváriakápolna 1846-ban épült Tischler Albin tervei alapján, 1848. május 7-én avatták fel. A kápolna előtt áll a keresztben a Nagy Károlyné Hajós Ilona által festett Krisztus-kép. A keresztúti képeket a kápolna külső falára festették, bányakristályokkal díszítették; ezeket 1945 után ellop-ták. Helyettük 1980-ban Köller Károly festő új keresztutat festett.

Felsőbányának két temetője volt, az egyik a templom körül, falal körülkerítve (1777-ben ebbe már nem temettek), a másik, elég nagy, a városon kívül. 1794-ben bizonyosan megvolt benne a Szent Mihály tiszteletére épült kápolna, egy nagy kereszt is állott benne. A temetőbe csak katolikusokat temettek, a meg nem keresztelt gyermekeket pedig a temetőn kívül kijelölt helyre.

A jelenlegi temetőkápolna 1960-ban épült.

A plébániatemplomban a “Missziós kereszt” szerint népmissziót tartottak: 1898-ban, 1913-ban, 1923-ban, 1933-ban, 1944-ben, 1984-ben, 1991-ben.

A vallásos társulatok közül folyamatos, ma is működő a Rózsa-fűzér-társulat, az 1930-1940-es években működött az Oltáregylet, a Szívőgárda. Az 1885-ben Bodnár Gáspár segédlelkész által Felsőbányán (az egyházmegyében első helyen) megalapított Katolikus Legényegylet a II. világháború végéig működött.

A Szatmári Irgalmas Nővérek az államosításig a katolikus elemi iskolában tanítottak.

Az 1990-es évek közepén megalakult az egyházközségi nőszövetség.

PLÉBÁNOSOK

Tájer György (1773-1785), Eötvös Ferenc (1785-1794), Linczy Ferenc (1794-1813), Schlachta Márton (1813-1825), Schmotzer József (1825-1832), Banovics János (1832-1839), Pilászy Mihály Félix (1840-1857), Újhelyi Alajos (1858-1862), Böhm Ágoston (1862-1878), Hazslinszky József (1879-1890), Pemp Antal (1890-1901), Pály Ede (1901-1925), Reiter Endre (1925), Rónai István (1925-1931), Dr. Czumbel Lajos (1931-1941), Tempfli István (1941-1942), Kertész (Czier) Pál (1942-1945), Mézmer István (1945-1973), Buchmüller István (1973-1989), Fenyák Ferenc (1989-1994), Ulmer Mihály (1994-2003), Dudás Miklós (2003-)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Dr. Korlát (Frink) Ferenc (1933), Naszódi Ferenc (1944) Szőnyi (Schultz) László (1944)

Giródtótfalu (Tăuții de Sus)

A település valószínűleg a XIV. században létesült, okiratok 1398-ban és 1400-ban is említik, Tótfalu néven. A XV. század eleji birtokosa, Omechin János nagybányai bíró 1408-ban a helységet a Szent Miklósról nevezett nagybányai idősök otthonának adományozta, 1682-től az aggmenházat fenntartó minoritáké.

A XV. században épült, Keresztelő Szent János fejevételének tiszteletére szentelt kőtemploma építését Báthory Zsuzsannának tulajdonítják.

1605-ben Bocskai István átadta a reformátusoknak, akik az oltárát kidobták a templomból.

A templomot a minorták restaurálták. Szószéke kőből készült, főoltára pedig barokk stílusban, 1690-1700 körül. A legutóbbi renoválás külsőleg és belsőleg is Heinrich Ferenc nagybányai plébános vezetése alatt történt.



A megfogyott lélekszámú katolikus közösség Felsőbánya filiája. Titulusa Keresztelő Szent János fejevétele (augusztus 29.).

Láposbányai Kisboldogasszony plébánia

Cím: 437346 Băița nr. 349, jud. Maramureș
 Telefonszám: 0262-294050
 Titulus: Kisboldogasszony (szeptember 8.)
 Anyakönyv: 1769-től
 Hívek száma: 619
 Keresztelés: 5
 Temetés: 13

A települést és plébániáját az 1333-as pápai tizedjegyzék (Lapus néven) említi, papja ekkor János.

1490-ben már Lapusbánya nevű település lakosai a reformáció idején elfogadták a hitújítás eszméit, a katolikus plébánia megszűnt. 1748-ban Barkóczy Ferenc egri püspök látogatásakor egyetlen római katolikus sincs, de Nagybánya filiái között említik.

A katolikus hit újjáéledése a nagybányai jezsuiták és minoriták misszionáriusi működésének eredménye.

Láposbánya 1768. december 9-én lett önálló plébánia. Első templomát 1764-ben a kincstár építette, 1765-ben szentelte fel Taschler József jezsuita atya Nagyboldogasszony tiszteletére.

Az 1802-ben már romos állapotú templom új templom építését tette szükségessé, megépüléséig kápolnaként használták a kincstár által biztosított nagyobb termet. Az új templomot 1803. szeptember 8-án áldotta meg Linczy Ferenc akkori nagybányai kerületi esperes Kisboldogasszony tiszteletére. A fatornyú templom fallal volt körülvéve.

A hívek számának megnövekedése a templom megnagyobbítását tette szükségessé. A püspök engedélyével 1907-1908-ban elkészült új formájú templomot Pemp Antal prelátus kanonok áldotta meg 1908. augusztus 9-én.

A mai plébánia Costin Emil tervei alapján 1990-1999 között épült, Reizer Pál püspök 1999-ben szentelte fel.

A láposbányai hívek 1832-ben kápolnát építettek a kohó közelében Nepomuki Szent János tiszteletére. A kápolna helyére Kende Dániel főerdész 1906-ban új kápolnát építtetett. A kápolnát a szeptember 8-i búcsú alkalmával Szőke Béla nagybányai plébános áldotta meg.

Láposbánya temetőjéről a kánoni látogatások jegyzőkönyvei számolnak be. 1777-ben a temetőben egy kereszt állt, 1819-ben a jegyzőkönyv megállapítja, hogy csak katolikusok temetkeznek a temetőbe.

Láposbányán népmissziót 1933-ban, 1939-ben és 1946-ban tartottak.



A plébánia hívei között folyamatosan működött a Rózsafüzértársulat, 2002 után megalakult a Mária-Légió csoportja, megalakult és működik a Férfiszövetség.

A plébániai hitoktatásban segítenek a Jézus Szíve Kis Leányai kongregáció nővérei.

Az egyháztanács a II. világháború végéig működött, 2003. novemberében újra megalakult.

PLÉBÁNOSOK

P. Czuffacker Mátyás (1775-1787), P. Kersnerits Lajos (1787-1788), Hamulyák János (1788-1793), Linczy Ferenc (1793-1795), Káló Mátyás (1795-1798), Novák Mihály (1799-1816), Papp György (1816-1822), Kellermann Ferenc (1822-1836), Krón Imre (1837-1869), Válik József (1869-1871), Sipos József (1871-1873), Sprencz Miklós (1873), Hoffmann Márton (1873-1875), Makutz Bálint (1875-1878), Éder Ede (1878-1888), Schubert Géza (1888-1891), Tócskay József (1891-1893), Fleischer Károly (1893-1899), Felhő Gyula (1899-1905), Szépi Béla (1905-1918), Tőkés (Trefszker) György (1918-1922), Dr. Bakkay Kálmán (1922-1937), Hentes Miklós (1937-1942), Csaba (Czumbel) Lajos (1942), Kind Ferenc (1942-1944), P. Révai Kelemen (1944 - 1945. június), Balogh Jenő (1945-1947), Szőnyi László (1947), Csaba (Czumbel) Lajos (1947-1948), György Pál (1948-1958), Kádár József (1959-1964), Kirner Ferenc (1964-1973), Keszler Tibor (1973-1986), Papellás István (1986-1990), Hankusz József (1990-1998), Antonescu László (1998-2003), Bíró Norbert (2003-)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Merlák Ferenc (1912), Bihari Zoltán SJ, Papp Zoltán (1995, Ausztria), Steiner Ferenc (2004, Olaszország)

Misztótfalu (Tăuții Măgheruș)

A XV. században épült templomot (építését Báthory Zsuzsannának tulajdonítják) a protestánsok 1530 körül elfoglalták, a templom a reformátusok kezén maradt.

Az 1748-as püspöki látogatáskor Misztótfalun sem él katolikus hívő, de Nagybánya filiájaként tartották nyilván.

1769-ben kápolnává alakították a kegyúr, a gróf Károlyi család adományát, a fából készült magtárat. Jandrisits János helyi plébános áldotta meg Szent Lőrinc tiszteletére. A templomnak 1836-ban nincs sekrestyéje, kórusa, gyóntatószéke és szószéke.

A jelenlegi templomot 1879-ben építették, az oltárképet Jakobey Károly bécsi festőművész festette. A templomot 1879. augusztus 10-én szentelték fel Szent Lőrinc tiszteletére. 1963-ban felújították, cseréppel fedték.



A katolikusoknak a XVIII. században saját temetőjük volt.

Miszbánya (Nistru)

Az első miszbányai templom 1761-ben épült fából a kincstár pénzén. 1764-ben áldotta meg P. Taschler József jezsuita, Nepomuki Szent János tiszteletére.

A hívek 1829-ben új templomot építettek, 1830-ban áldotta meg Schmotzer József nagybányai kerületi esperes, ugyancsak Nepomuki Szent János tiszteletére.

A Historia Domus szerint a Láposbányán (1869-1871 között) működött Válik József Miszbányán (az ún. Handal-ban) templomot építtetett.

A falutól jó félóra távolságra fekvő egykor virágzó bányatelep lakosai beköltöztek a faluba. A faluban 1930-ban épült a római katolikus templom. A falu plébánosa 1930. szeptember 21-én szentelte fel a Szentlélek tiszteletére. Katolikus temető meglétét XVIII. századi jegyzőkönyv említi.



Szinérváraljai Szeplőtelen Fogantatás plébánia

Cím: 435400 Seini, P-ța Unirii nr. 5, jud. Maramureș
 Telefonszám: 0262-491486
 Titulus: Szeplőtelen Fogantatás (december 8.)
 Anyakönyv: 1754-től
 Hívek száma: 581
 Keresztelés: 5
 Temetés: 19

A Szinérváralja plébániája az 1332-1337. évi pápai tizedjegyzékek készítésekor az egri egyházmegyéhez tartozott. Feltételezett templomáról semmit sem tudunk.

Az 1748. évi kánoni vizsgálati jegyzőkönyv a templom falába vésett évszám alapján 1421-re teszi elkészültének időpontját. Az egyházmegye 1864-es évkönyve szerint építtetője Szinérvár birtokosa, Báthory Zsuzsánna.

A XVI. században a falu neves szülötte, Erdősi Sylveszter János tevékenysége révén a reformáció terjesztésének egyik szellemi központja volt. Szinérváralja lakosai elfogadták a hitújítás tanait, az 1421-ben épült katolikus templomát és a plébánia épületét 1753-ig használták.

A katolikus hitélet XVII. századi megújulása a jezsuiták missziós tevékenységének köszönhető. Szinérváraljára jártak a Szatmáron és a Nagybányán megtelepedett jezsuiták is P. Jakab Mihály és P. Kövér András. P. Kövér András Szinérváralján missziós állomást létesített, házában kápolnát állított fel és ott misézett.



A Nagybányán 1748-ban kánoni vizsgálatot tartó Barkóczy Ferenc egri püspök megtekintette a szinéváraljai misszót, a híveknek megígérte, hogy visszaszerzi számukra a templomot és plébániát állít fel. Ez 1753-ban megtörtént. A július 2-án visszakapott templomot Kalcsa András plébános Sarlós Boldogasszony tiszteletére szentelte fel.

A plébánia újraalakulása után a Szinéváralján birtokkal rendelkező minorita rend szerzetesei is segítettek a plébánosnak lelkipásztori munkájában.

Az 1870-ben újraszentelt templomot Schmeicz Ignác kanonok a Szeplőtelen Fogantatás tiszteletére szentelte fel.

Szinéváralján 1983-85 között új plébániaépületet építettek.

A plébánia újraalakulása után a városon kívül volt a temető, a reformátusok is ide temetkeztek, a pestis alatt is. Az 1777-es kánoni vizsgálati jegyzőkönyv elég nagynak találta, volt benne egy kereszt. A XIX. század közepén megnyitott új temetőben 1864-ben kápolna épült.

Szinéváralja plébániatemplomában népmissziót tartottak 1923-ban, 1932-ben, 1943-ban és 1946-ban.

A XX. században mindvégig működött a Rózsafüzér-társulat, az Oltáregylet, az 1930-as években a Szívőárda, a Katolikus Legényegylet, 1940-es évek elején a Mária-kongregáció.

2002 után alakult meg a Mária-Légió csoportja.

A plébánia területén a Szatmári Irgalmas Nővérek 1933-1948 között elemi iskolát és óvodát működtettek.

PLÉBÁNOSOK

Bakay János (1794-1811), Némethy Imre (1811-1828), Bakos András (1828-1837), Haraszthy Pál (1837-1843), Vargha István (1843-1847), Gyöngyösi György (1847-1859), Szemák Pál (1859-1880), Frank József (1880-1916), Pakocs Károly (1916-1933), Lengyel József (1933-1936), Körösi Károly (1936-1967), Kádár József (1967-1978), Pfeiffer Mátyás (1978-1995), Skurka Dezső (1995-2003), Harsányi László (2003-)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Székely (Stauder) Gyula (1904), Groszhárdt Ferenc (1961)

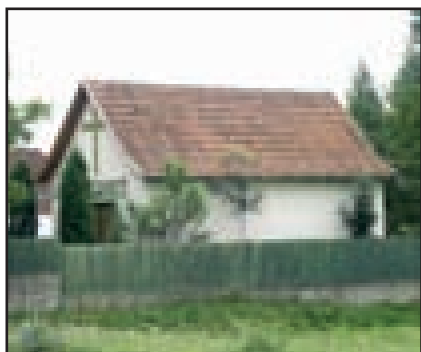
Iloba Handal (Iloba)

Az okiratos forrásokban a XV. században említett falu lakosai bányászattal foglalkoztak.

A bányakincstár 1848-ban eladta bányáit, a Handal nevű településre római katolikus családok is telepedtek. Templomot építettek, amelyet Szent István király tiszteletére szenteltek fel. Az 1935-ben épített új templomot is Szent István tiszteletére szentelték fel.



PAPI HIVATÁS 1904-TŐL
Kompasz Antal (1904)



Avasújváros (Orașu Nou)

Régi település (1275), a reformáció óta református vallású település. Katolikus lakosai szórványban élnek. 1995-ben a katolikus közösség részére kápolna épült a Szent Család tiszteletére.

Barlafalu (Borlești)

Barlafalut okleveles adatok 1585-ben említik, lakosai a XVII-XVIII. században románok. A falu kegypura, gróf Károlyi Antal 1785-1790 között a környező sváb településekről a lakóhelyükkel

elégedetlen svábokat telepített, 1792-1799 között pedig újabbakat Németországból. Az egri püspöktől plébánia alapítását is kérte. A püspök még 1785-ben plébániai rangra emelte Barlafalut és plébánost is küldött.

Egy gazdasági épületet alakítottak át templommá. A Szentháromság tiszteletére szentelték fel. A templomban csak egy oltár volt, nem volt sem gyóntatószéke, sem szószéke, sem sekrestyéje.

Az 1811-1813 között téglából épített templomot Szent Mihály tiszteletére szentelték. A templom nagyon megrepedezett, helyette a kegyúr a máig is fennálló gótikus templomot építtette. A háború során 1944-ben jelentősen megrongálódott, de a hívek helyrehozták.

A kivándorlás következtében a hívei számában megfogyatkozott plébániát egy ideig oldallagosan látták el, majd a plébánia megszűnt.

A templomot ma a görög katolikusok bérlik. A plébánia épületét 2004-ben eladták.



PLÉBÁNOSOK

Paár Frigyes (1785-1806), P. Géczy József (1806-1808), Filler Mihály (1808-1815), Forstenheisler József (1815-1820), Schifner János (1820-1830), Máli István (1830-1834), Leitner Ferenc (1834-1837), Zenovits János (1837-1838), Tuchovszky János (1838-1840), Stettner János (1840-1841), Suvada Ignác (1841-1844), Csánk Károly (1844-1848), Spak József (1848-1849), Bakos András (1849-1851), Orosz Antal (1851-1852), Mayer László (1852-1856), Knittel Gelasius (1856-1857), Szájbel János (1857-1862), Hirly József (1862-1876), Matlaszkovszky Miklós (1876-1880), Fedorcsik Péter (1880-1898), Bötsch Károly (1898-1911), Rokk

István (1912-1919), Rácz Miklós (1919-1923), Jaklovics György (1923-1926), Kuncz Mihály (1926-1942), Kiléber Mihály (1942-1944), Zagyva Gábor (1945-1947), Czumbil János (1947-1986), Heinrich Antal (1986-1989), Skurka Dezső (1989-1995)

Szelestyehuta (Poiana Codrului)

Az egyházi források szerint Szelestyehután 1748-ban még nem lakott egy római katolikus család sem, 1777-ben nyolc római katolikus személy élt a faluban. Szentmisére Szinérváraljára jártak.

1811-ben a huta vezetője Hagenmiller Laurensik Krisztián esperes, erdődi plébános útján a püspökhöz folyamodott, hogy engedélyezze kápolna berendezését a saját házában, ahol a hívek (85-en voltak) imádkozhassanak, illetve szentmisét is mutathasson be a barlafalusi lelkész. Az engedélyt megkapta azzal a kikötéssel, hogy a helyiséget profán célokra nem használhatják. A kápolnát a Lourdes-i Szűzanya tiszteletére szentelték.



Szelestyehuta temploma 1901 körül épült gróf Károlyi Lajos és Meszlényi Gyula püspök anyagi hozzájárulásával. Védőszentje Szent Lajos király (augusztus 25.).

A templomot belül 1968-ban festették ki, kívül 1970-ben javították. 1980-ban újrafedték, ugyanekkor egy kis sekrestyét építettek hozzá.

Jelenleg Szatmárnémetiből látják el a lelkipásztori feladatokat.

MÁRAMAROSSZIGETI ESPERESI KERÜLET



PLÉBÁNIA

Máramarosszigeti
Borromeo Szent Károly plébánia

Aknasugatagi
Szent Péter és Szent Pál apostolok plébánia

Borsabányai Assisi Szent Ferenc plébánia

Felsővisói Szent Anna plébánia

Rónaszéki Nepomuki Szent János plébánia

FILIA

Szigetkamara,
Hosszúmező, Kövesláz

Borsa

Nagybocksó,
Tiszaveresmart

Máramarosszigeti Borromeo Szent Károly plébánia

Cím: 435500 Sighetu-Marmației, P-ța Libertății nr. 19,
jud. Maramureș
Telefonszám: 0262-311206
Titulus: Borromeo Szent Károly (november 4.)
Anyakönyv: 1731-től
Hívek száma: 4000
Keresztelés: 48
Temetés: 86

Máramarost tájegységként okiratban 1199-ben, a királyi várme-gyét 1231-ben említik. A pápai tizedjegyzékekben (1332-1337-ben) szerepel plébánosa, Benedek, aki az egri püspök máramarosi vikáriusa. Első templomát (állítólag Károly Róbert építtette) Szent Imre tiszteletére szentelték.

1346-ban kelt okirat Benedeket rektornak nevezi, talán plébániai iskolát is vezetett.

A koronavárosok kiváltságát, a szabad plébánosválasztás jogát Nagy Lajos király Szigetre is kiterjesztette.

A reformáció idején Sziget lakosai elfogadták a hitújítók tanait, katolikus templomát 1556 táján foglalták el. 1556 után Máramarosban egyetlenegy római katolikus plébánia sem maradt.

Nagyszőlősről és Désről misszionáriusok a XVII. században is jártak Máramarosba, de a katolikus újjáéledés érdemlegesen csak a XVIII. század elején kezdődött. 1706-1721 között Szigeten lakott egy nagybányai minorita szerzetes. A minoriták egy lakóházat kápolná-vá alakítottak, majd 1724-ben kápolnát építettek. Bizánczy György munkácsi görög katolikus püspök 1724. július 30-án szentelte fel Szent Sebestyén, Szent Rókus és Szent Rozália tiszteletére. Ebben miséztek a mai templom felépítéséig.

Hám János püspök 1835-ben végzett kánoni látogatásakor utasította a plébánost, hogy a már romokban heverő kápolnát építsék újra, állítsák fel körülötte a 14 keresztúti stációt is, s legyen Kálvária-kápol-

nává. A XX. század elején a Kultúrpalota építésekor lebontották, helyette a temetőben új kápolnát építettek.

1730 őszen az egri püspök megbízásából piarista atyák vették át a szigeti plébánia vezetését, a rendház főnöke lett a plébános. Az első házfőnököt, P. Chrisostomust a munkácsi görög-katolikus püspök máramarosi vikáriusának nevezte ki, s alárendelte a görög katolikus lelkészeket is.

A piaristák gimnáziumot is alapítottak, majd 1736-ban hozzáfogtak a templom építéséhez, amelyet Borromeo Szent Károly tiszteletére szenteltek fel.

1780-ban a szigeti hívek a püspöktől egyházmegyes papot kértek a plébánia vezetésére, hogy a piarista atyák az ifjúság tanítására összpontosíthassanak. A püspök Balogh István huszti alesperest nevezte ki plébánosnak.

1802-ben a várost pusztító tűzvész során a templom is, a plébánia is leégett. Az újjáépített templom 1806-ban, Peér Ferenc plébános idején készült el. A templom 1872-ben ismét tűzvész áldozata lett. Schönherr Ágoston apát-plébános rendbehozatta. A belső festés, a művészi freskók – Szűz Mária mennybevitel, a hit, remény, szeretet, és a magyar szenteket ábrázoló képek – Jakobey Károly budapesti festőművész 1887-ben elkészült alkotásai.

A belső festést 1930-ban megújították, ugyanekkor az oltárokat átalakították. 1988-ban az aradi származású Milthaler testvérek festették ki a templomot.



A plébániatemplomban népmissziót tartottak 1892-ben, 1925-ben, 1929-ben, 1933-ban, 1937-ben és 1939-ben.

A Szatmári Irgalmas Nővérek kongregációja 1863-ban rendházat nyitott Máramarosszigeten. A nővérek óvodát, elemi iskolát és polgári iskolát vezettek 1863-1948 között, az államosításig. A szerzetesrendek feloszlását (1949) követően többen szétszórtságban éltek a plébánia területén.

A piaristák gimnáziuma 1911-1920 és 1940-1948 között működött.

A plébánián a Rózsafüzér-társulat folyamatosan működött, Máramarossziget a Ferences Harmadrend központja volt, 1990 után a felújuló Ferences Világi Rendé.

Működik a plébániai szeretetszolgálat.

PLÉBÁNOSOK

Balogh István (1780-1802), Peer Ferenc (1803-1806), Kökh József (1806-1819), dr. Verzár Gergely (1820-1829), dr. Pelikán József (1830-1847), Szepessy Sámuel (1847-1867), Pohl Károly (1868-1880) Schönherr Ágoston (1881-1899), Müller Károly (1899-1913), Ilosvay Lajos (1913-1923), Pilcz Ede (1925-1940), dr. Czumbel Lajos (1941-1942), Molnár Károly (1942-1952), dr. Dobos János (1952-1987), Reizer Pál (1987-1990), Gindele Tibor (1990-2002), Schönberger Jenő (2002-2003), Szilágyi János (2003-)

SEGÉDLELKÉSZEK

Cziereizer Alajos (1856), Brázay János (1859), Kozma Béla (1862), Szlovik Félix (1864), Muncskó Pál (1864-1867), Kosztra Ignác (1865-1866), Molnár István (1867-1868), Miller József (1870-1872), dr. Binder András (1872-1874), Fejér Kálmán (1872-1874), Haugg Leó (1874-1875), dr. Szentgyörgyi Jordán Károly (1874-1877), Ratkovszki Pál (1875-1876), Búza Sándor (1876-1877), Perényi (Pintye) János (1877-1878), Fásztusz Elek (1878-1879), Tóthfalussy Dániel (1878-1879), Benkő József (1879-1880), Kováts Lajos (1879-1881), dr. Láng Antal (1881-1885), Kaufmann Gyula (1885-1886), Fialkovszky József (1886-1887), Orosz (Ruprecht) Alajos (1886-1887), Schmelcz Lajos (1887), Ilosvay Lajos (1887-1892), Pajor (Tempfli) Endre (1890), Krasznay Zsigmond (1890-

1894), Köncs László (1892-1896), Mandics János (1894-1898), ifj. Unger Lajos (1896-1901), Barton István (1898-1901), Pilcz Ede (1901-1909), Schweigler Alajos (1901-1902), Bíró Kálmán (1901-1902), Ekkel Lajos (1902-1903), Tamás Jenő (1902-1910), Jaklovics György (1903-1906), Kertész (Czier) Pál (1906-1908), Molnár Károly (1908-1913), Boschetti András (1909-1911), Glazarovits Bertalan (1910-1911), Pintér József (1911-1913), Knauer Sándor József (1911-1914), Bárfay Kálmán (1913-1914), Ember Péter (1913-1915), Patay István (1914-1916), Pakocs Károly (1915), Gyulai Mihály (1915), Csonth Ignác (1916-1917), Pausz Aladár (1916-1920), Ember Péter (1918-1920), Radics István (1920-1922), Fischer János (1921-1930), Mézmer István (1925-1928), Feigi Antal (1928-1929), Árvay Dezső (1929-1932), Homoky (Heinrich) Ferenc (1930-1931), Kincs (Kind) Ferenc (1932-1938), Steib Ferenc (1934-1936), dr. Tempfli István (1935-1936), ifj. Tempfli István (1936-1938), dr. Fischer Pál (1938-1939), Szörényi (Szolomájer) István (1938-1939), Szolomájer István (1939-1941), Tempfli Márton (1940-1942), Müller János (1940-1943), Tóth László (1942-1948), Fényi (Fischer) Ferenc (1943-1945), Pfeiffer Mátyás (1946-1947), Sipos (Stotz) Ferenc (1947-1951), Szemes (Szépacher) Ferenc (1949-1951), Vajda Imre (1951-1956), Szemes (Szépacher) Ferenc (1956-1958), Várkúti (Weibel) János (1957-1958), György (Gajda) Pál (1958-1960), Ludescher József (1958-1961), P. Uhár József OSchP (1962), György Pál (1962-1963), Brém Ferenc (1963-1966), Gindele Tibor (1966-1967), Reizer Pál (1967-1969), Czinzel Géza (1969-1971), Sisz István (1971), Cserhádi Ferenc (1972-1979), Tempfli Imre (1979-1985), Vekker Ferenc (1985-1993), Dancu Balázs (1993-1995), Bauman István (1995-1998), Hankovszky Ferenc (1998), Tzier Ernő (1998-2000), Vik János (2000-2001), Veres Attila (2001-2002), Szatmári Sándor (2002-2003), Anderco Ottó (2003-2005), Seffer Dániel (2005-)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Vajnóczky István OSchP (1906), Pop Iosif (1909), Simcsák Mihály SJ (1941), Dr. Vajda Ferenc (1943), Vajda Imre (1944), Dr. Aczél László Zsongor OSPPE (1965), Dr. Áib Sándor (1969), Dr. Jakubinyi György (1969, gyulafehérvári érsek), Lebedi József (1980), Melega Péter (1989), Rácz Gábor István (2001)

Szigetkamara (Cămara Sighet)



Máramarosban a szlovákok és cipszerek terjesztették Nepomuki Szent Jánost tiszteletét. A vízen utazók pártfogójának fából készült szobrát 1747-ben Kamarán állították fel, majd a szobor fölé fakápolnát építettek. A kápolnát 1823-ban meghosszabbították, a kápolnában – püspöki engedéllyel – 1835-től miséztek.

A világháború megakadályozta dr. Scheffler János tervét, Szigetkamara plébániává alakítását.

Hosszúmező (Cîmpulung la Tisa)

Kincstári település volt, majd 1329-ben Róbert Károly a koronavárosok közé sorolta. Ez annyit jelentett, hogy telepesei megkapták ugyanazon jogokat, amelyeket Huszt, Técső, Visk város is.

1770 körül németeket telepítettek Ausztriából Dombóra, Királymezőre, Németmokrára, Bocskóra, Rahóra, Kőrösmezőre és Hosszúmezőre, valamint Szigetre.

1750-ben a Tisza kiöntött, és a lakosok délebbre költöztek, a református templom az északi részen maradt.

Hosszúmező már 1329-ben római katolikus plébánia volt, templomának védőszentje Toursi Szent Márton. Szerepel az 1332-37 évi pápai tizedjegyzékben Longum Pratum, valamint Hosszúmező néven is.

Hitújításkor a plébánia megszűnt, a középkori templom a reformátusoké lett, ma is ők használják.

A katolikus hit feléledése korábban Hosszúmezőn is megnövekedett a hívek száma. 1807-ben engedélyt kértek a püspöktől, egy ház kápolnává alakítására. Az egyház nem rendelkezett épülettel, a kiszemelt házat pedig tulajdonosa csak három évre akarta kiadni, ezért a hívek hozzájárultak a görög katolikusok új templomának építéséhez, azzal a kikötéssel, hogy alkalmanként a római katolikusok is használhassák.

Hosszúmezőn 1850. július 10-én tartottak a római katolikusok először úrnapi körmenetet. Alkalmat adott erre Kisvárady József Hosszúmezőről származó bécsi lakos ajándéka, a monstrancia, baldachint, vélum és füstölő, amelyet az egyházközségnek küldött. A szigeti főesperes celebrált. Részt vett Szigetről sok hívő, az ifjúsági kórus.

Hosszúmező ma is álló temploma 1908-1911 között épült, ugyanis a gyermektelen Nandics Mihály és felesége vagyonát az egyházra hagyta. Ebből és Kádár Ambrus kanonok adományából felépült a templom, Szűz Mária mennybevétele tiszteletére szentelték.

Az először csak meszelt templomot 1930-ban festette ki Kádár Géza nagybányai festő. A padokat 1936-ban szerezték be. A második világháború alatt megrongálódott tetőzetet és belső festést a háború befejezése után azonnal rendbehozták.



Hosszúmező 1928-ban alakult plébániává.

A lelkészi lakás és a kántori lakás is a XIX. században épült. A plébániát fiatalok táborozására használják. Két temetője van: egy régi és egy új.

Jelenleg a szigeti segédlelkész látja el.

PLÉBÁNOSOK

Mézmer István (1928-1932), Borsós Elek (1932-1935), Mártonházi (Müller) György (1935-1938), Homoki (Heinrich) Ferenc (1938-1940), Fekete István (1940), ifj. Szolomájer István (1940-1966), Hevele Imre (1966-1969), Amma Zoltán (1969-1974), Poósz Lajos (1974-1980), Simpf János (1980-1981), Lebedi József (1981-1988), Horváth Gyula (1988-1990), Szabad Sándor (1990-1999), Racz Gábrriel István (2001-2003)

**Kövesláz (Piatra)**

A filiában egy házat alakították át kápolnává, a Rózsafüzér Királynője tiszteletére szentelték (október 7).

Aknasugatagi Szent Péter és Szent Pál apostolok plébánia

Cím: 437250 Ocna Șugatag nr. 52 jud. Maramureș
 Telefonszám: 0262-374037
 Titulus: Szent Péter és Szent Pál apostolok (június 29.)
 Anyakönyv: 1790-től
 Hívek száma: 423
 Keresztelés: 2
 Temetés: 9

A település létre 1355-ben nevének okiratos említése utal.

A sóbányák kiaknázására a településre 1777-ben a Szepességből, Gölnicbányáról és Szomolnokról szlovák és német bányamunkásokat telepítettek.

A római katolikus telepések lelki gondozását az egri püspök a szigeti piarista atyákra bízta. Szigetről jártak misézni, keresztelni,

temetni. Kápolna céljára a kincstár egy nagyobb szobát bocsátott rendelkezésükre.

A hívek kérését – helyben lakó papot – a püspök csak 1790-ben teljesítette, káplánként a faluba helyezte Virágh Jácint piarista atyát.

Aknasugatagot 1794-ben plébánia rangra emelték, 1796-ban kőből és téglából épült templomát Szent Péter és Szent Pál tiszteletére szentelték fel.

A XIX. század elején megindult intenzív bányászat eredményeként megnövekedett a lakosok száma. Nagyobb templomra volt szükség, ezt 1834-1836 között építették fel, szentelésére 1836. augusztus 16-án került sor.



Belső festését 1858-ban végezték el, a templomon nagyobb méretű javításokat 1898-ban és 1906-ban végeztek, tornyát 1930-ban átfedték. Belső festésre 1967-ben és 1978-ban került sor. Külső javítást 1983-ban végeztek.

Az 1778-ban épült lelkészi lakás egy szobából álló faház volt. A ma is álló plébániát a kincstár 1828-ban építette.

A római katolikus egyházközség egy régi temetőjét ma külső kertnek nevezik, az újabb, 1835 körül létesült temetőben található a Szent Kereszt tiszteletére felszentelt kápolna.

PLÉBÁNOSOK

Virágh Jácint (1790), *Novák Mihály* (1794) *Engelmayer Jakab* (1800), *Manok Ferencz* (1804), *Holmik István* (1812-1850), *Páskuj Lajos* (1850), *Pohl Károly* (1851-1864), *Schönherr Ágoston* (1864-1869, 1870-1877), *Szabó Norbert Novi-i c. püspök* (1869-1870), *Forgách János* (1877-1878), *Miller József* (1878-1896), *Erdőssy Ervin* (1896-1902), *Zsettkey Lajos* (1903-1912), *Glazarovits Bertalan* (1912-1916), *Csonth Ignác* (1916-1930), *Bagossy László* (1930-1935), *Echlinger József* (1935-1936), *Luczky Ferenc* (1936-1939), *Fényi (Fischer) Ferenc* (1939-1940), *Kaplonyi (Kind) Gyula* (1940), *Szolomájer István* (1940), *Luczky Ferenc* (1940-1945), *Berendy (Brendli) József* (1945-1946), *Radics István* (1946-1961), *Várkuti (Weibel) János* (1962-1966), *Dr. Tyukodi Mihály* (1966-1967), *Fehér István* (1967-1974), *Gindele Tibor* (1974-1990), *Teffenhart István* (1990-)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Kirchmajer Ferenc (1906), *Vizauer Ferenc* (1972)

Borsabányai Assisi Szent Ferenc plébánia

Cím: 435200 Baia Borşa, str. Băiței nr. 33, jud. Maramureş
 Telefonszám: 0262-345154
 Titulus: Assisi Szent Ferenc (október 4)
 Anyakönyv: 1790-től
 Hívek száma: 800
 Keresztelés: 13
 Temetés: 9

A bányaművelés kapcsán 1551-ben már említett településre 1778-ban cipszereket és szlovákokat telepítettek. A magyar nyelvben Borsa (személynév) néven említett települést a cipszerek népetimológiával Pfefferfeld-nek nevezték.

A bányatulajdonosok hanyagsága következtében a lakosok szétszéledtek, a mai bányatelep a XX. század második felében fejlődött ki. A vidék katolikusait először a dési ferencesek, majd a nagybányai minorita misszionáriusok keresték fel, Borsabánya később Nagy-

bocskó, 1789-ben Felsővisó filiája lett, a plébánosa halála után Rónaszéké.

1806-1817 között Borsabánya önálló lelkészség, majd ismét Visó filiája. 1835-1872 között ismét önálló lelkészség, majd megint Visó filiája.

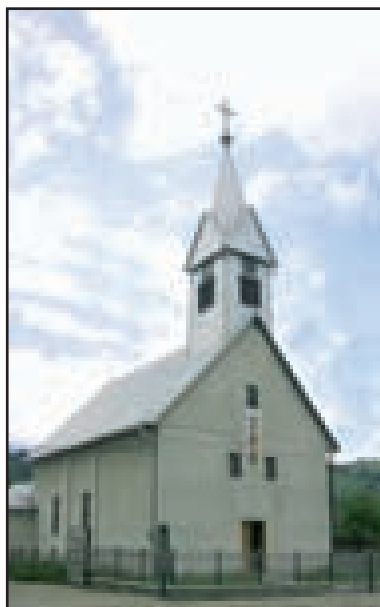
1922-ben lett ismét önálló. A plébánia megszűnése minden alkalommal azért történt, mert a bányaművelés szünetelése következtében az emberek szétszéledtek.

Templom céljára 1804-ben a kincstár egy faépületet építtetett, amelynek az első részében egy szobában az orvos lakott, a közepén levő nagyobb szobát berendeztek kápolnának, ezután következett a lelkész szerény lakása.

1857-ben templom építését tervezték, a szándék meghiúsult, mert a híveknek kölcsönadott pénzt soha nem fizették vissza.

A mai templom 1926-ban épült, Szent Ferenc tiszteletére szentelték fel. A lelkész 1920-1970 között a Kreiter Vilma által lelkészi lakás céljára ajándékozott házban lakott. 1970-re a templom mögött elkészült az új lelkészi lakás.

A dombon fekvő másfél hektár területű temetőben 1949-ben egy fakápolnát építettek. A mai ravatalozót Schönberger Jenő püspök 2004 októberében szentelte fel.



PLÉBÁNOSOK

P. Rhen Xavér (1806), P. Papács Sebestyén (1806-1807), P. Bencsik István (1807-1808), P. Géczy József (1808-1817), Machedt János (1836-1837), Handzulovics Gergely (1837-1840), Bokor András (1841-1846), Biegelbauer József (1846-1850), Serli Károly (1851-1853), Torjay József (1853-1855), Erber Mihály (1855-1860), Wodicska József (1860-1861),

Tornay Mihály (1861-1866), Szartorisz Ferenc (1867-1868), Blechel János (1868-1872), Kohányi István (1922-1925), Kern Ferenc (1925-1928), Radics István (1925), Árvay Dezső (1928-1929), Feigi Antal (1929-1931), Csermely (Czumbil) Antal (1931-1933), Hentes Miklós (1933-1934), ifj. Szolomajer István (1934), Dr. Fischer Pál (1934-1938), Fekete István (1938-1940), Merk József (1940-1941), Wieland János (1941-1948), P. Kádár József (1948-1958), P. Sebestyén Fábrián Benjamin (1958-1967), Heinrich Ferenc (1967-1974), Amma Zoltán (1974-1988), Lebedi József (1988-1999), Fromherz Attila (1999-2003), Rácz Gábor István (2003-)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Román János (diakónus, 2005)

Borsa (Borşa)

Nagyobb ünnepek alkalmával itt is mutatnak be szentmisét.

Felsővisói Szent Anna plébánia

Cím: 435700 Vişeu de Sus, str. 22 Decembrie nr. 52,
jud. Maramureş

Telefonszám: 0262-355634

Titulus: Szent Anna (július 26.)

Anyakönyv: 1790-től

Hívek száma: 1 550

Keresztelés: 13

Temetés: 29

Az okiratok 1365-ben Kétvisó néven említik a települést, a Felsővisó nevet 1468-ban említik. A kincstár 1770-1775 között fakitermelés céljára megvette a völgyet. Munkásokat Németországból és Ausztriából telepítettek, majd a pozsonyi országgyűlés rendeletére a Szepességből (Zipss) érkeztek telepések.

A római katolikus cipszerek lelkipásztori ellátása a közelben található római katolikus plébánia hiányában nagy gondot okozott.

A Máramarosban 1778-ban kánoni vizsgálatot tartó egri püspök Rónaszék filiájává rendelte. A rónaszéki plébános nyáron havonta, télen kéthavonta ment el a 12 óra járásra eső filiába. Felsővisó lelkipásztori ellátásában – tekintettel nehéz helyzetére – besegítettek a dési ferencesek is.

Visó 1789-ben kapott helyi lelkészt, Taschl Dávid ferences atya azonban 1793-ban baleset áldozata lett és meghalt. 1794-ben Peér Ferenc alesperes kérésére a püspök három nyelven beszélő papot küldött Visóra.

Felsővisó 1810-ben plébánia lett. Kőből épített, zsindelellyel fedett templomát 1804-1806 a kincstár építtette. Szent Anna tiszteletére szentelték fel. A hívek számának növekedése új templom építését igényelte. 1893-1910 között felépült a templom és az új plébánialakás is. Festése és belső berendezése 1912-ben készült el.

A visói katolikus közösség temetőjébe csak római katolikus híveket temettek. Amikor a temető körüli telkek beépültek, a temetőt bezárták. A Podori dombon levő mai temetőt még 1825 előtt nyitották meg. Temetőkápolnát 1928-ban építettek a temetőbe.

A felsővisói egyházközséghez tartozott a 36 km távolságra fekvő állandó munkástelep, a Wasser-völgynek ún. fajnai része.

A cipszerek Visóra való telepítésétől fogva itt állandó munkástelep volt. Kosztenszky Béla erdőgondnok 1899-ben engedélyt kért a püspöktől kápolnaépítésre, a kápolna 1900-ban már fel is épült. A kápolna – Erzsébet királyné emlékéét őrzi – megáldása 1900. október 18-án történt.



A kommunista diktatúra idején, 1951. december 5.-1956. február 8. között Felsővisó volt Szvoboda Ferenc ordinárius kijelölt kényszerlakhelye.

PLÉBÁNOSOK

Taschl Dávid (1789-1793), *Nagy Pál* (1794-1799), *Watter György* (1802-1831), *Spak József* (1831-1832), *Molnár Antal* (1833-1837), *Machedt János* (1837-1854), *Demek Antal* (1854-1856), *Hungréder György* (1856-1911), *Komka Vilmos* (1911-1921), *Dr. Bárány József* (1921-1931), *Korompai (Baumgartner) Alajos* (1931-1944), *Tempfli Márton* (1945-1962), *Kolla János* (1962), *Gellért Lőrinc* (1963-1983), *Tom Vilmos* (1983-1989), *Heinrich Antal* (1989-1999), *Magász Jenő* (1999-2005), *Albu Ottó* (2005-)

SEGÉDLELKÉSZEK

Hungréder György (1856-1864), *Komka Vilmos* (1894-1899), *Szépi Béla* (1899-1900), *Irsik Lajos* (1900-1903), *Szabó Lajos* (1903-1906), *Zádor (Czier) József* (1906), *Molnár Károly* (1906), *Boschetti András* (1906-1907), *Knauer Sándor József* (1907-1908), *Láng Pál* (1908-1911), *Csonth Ignác* (1912-1913), *Erni Ferenc* (1913-1916), *Fecser Gyula* (1916, 1918), *Patay István* (1918-1919), *Sörös (Pivovár) János* (1919-1923), *Bot (Botlinger) Pál* (1921-1922), *Kern Ferenc* (1922-1925), *Kincs (Kind) Ferenc* (1929-1931), *Elchlinger József* (1931-1932), *Mészáros János* (1931-1932), *Mártonházi (Müller) György* (1932-1933), *Csermely (Czumbil) Antal* (1933), *Tempfli István* (1933-1934), *dr. Korlát (Frink) Ferenc* (1934-1935), *Flesch Ferdinánd* (1935-1938), *Pfeiffer Mátyás* (1938-1939), *Kiléber Mihály* (1938-1941), *Heveli Antal* (1941-1942), *Plackinger Pál* (1942-1943), *Müller István* (1943-1945), *dr. Bárány József* (1945-1947), *Szőnyi (Schultz) László* (1948-1949), *Buchmüller István* (1962, 1964-1967), *Tom Vilmos* (1967-1983), *Heinrich Antal* (1983-1985), *Czepeczauer Pál* (1986-1989)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Dr. Bárány József (1916), *Láncz László Jenő OFM* (1929), *Ilk Antal József* (1977, Ausztria), *Komáromi Gyula* (1983), *Skurka Dezső* (1986), *Roznicsuk Vilhelm* (1996, Németország)

Rónaszéki Nepomuki Szent János plébánia

Cím: 437251 Coștiui, str. Principală nr. 68
 Telefonszám: 0262-362075
 Titulus: Nepomuki Szent János (május 16)
 Anyakönyv: 1730-tól
 Hívek száma: 804
 Keresztelés: 2
 Temetés: 9

A település kincstári telepből fejlődött bányaközséggé. Okiratos említését 1474-ből és 1475-ből ismerjük.

A XVII. század végétől működő sóbányát 1933-ban bezárták. 1942-ben a bánya beomlott, helyén tó keletkezett, ez 1967-től nyáron sokak által látogatott sósfürdő.

Rónaszék 1730 előtt még missziós telep volt, lelki gondozását a nagybányai minoriták látták el, 1730-tól a szigeti piaristák jártak a faluba. 1780-ban lett önálló plébánia.

Az első temploma 1729-1730-ban épült, Nepomuki Szent János tiszteletére szentelték. A templomok összeírásakor 1778-ban megállapították, hogy repedezik, mert építésénél nem használtak cementet, ugyanakkor megjegyezték, hogy a hívek számának megnövekedése új templom építését kívánja.

Az új templom 1807-1814 között épült, Klobusiczky Péter püspökszentelte fel ugyancsak Nepomuki Szent



János tiszteletére. 1834-ben a földrengés megrongálta a templomot, de rendbehozták.

A XX. században, 1965-ben felújították a belső festését. A templomban található Madonna-kép Hollósy Simon szigeti festő egyetlen vallásos tárgyú festménye.

1995-ben történt a templom külső renoválása, 1997-ben pedig a templom belső festése.

1841-1842 között épült a rónaszéki Kálvária-kápolna. Pelikán József máramarosi főesperes, szigeti plébános szentelte fel.

A faluban található Nepomuki Szent János szobrot és kápolnát 1771-ben áldották meg. A község bejáratánál van Szűz Mária (1771-ben készült) szobra.

Az 1729-ben épült lelkészi lakás kőalapon fából készült, 1827-ben szilárd anyagból újat építettek. A mai, emeletes épület 1986-ban téglából épült.

Körülkerített temetője a templomtól távol van.

PLÉBÁNOSOK

Peér Xavér Ferenc (1780-1803), Kalitzki Pál (1803), Kianitzka János (1803-1817), Májerhold Antal (1818-1842), Grynaeus Alajos (1842-1846), Rudics István (1846-1849), Mály István (1849-1850), Lintzy János (1851-1866), Esztegár János (1866-1877), Sehnert Nándor (1877-1884), Szirulski Gyula (1884-1891), Czier Ferenc (1891-1894), Dr. Bohus János (1894-1895), Krasznay Zyigmond (1895-1903), Elek Lajos (1903-1921), Reiter Endre (1921-1924), Gábrriel János (1924-1931), Wieland János (1931-1940), Borsós Elek (1940-1960), Mártonházy (Müller) György (1960-1967), Schönberger Ferenc (1969-1973), Vajda Imre (1973-1979), Hevele Imre (1979-1986), Hankusz József (1986-1990), Kiss Ernő (1990-2003), Albu Ottó (2003-2004), Kinczel István (2004-)

PAPI HIVATÁS 1904-TŐL

Deák János (1913)

Nagybocskó (Bocicioiu Mare)

A Tisza két oldalán elterülő, a sószállításban fontos szerepet betöltő település a Királyi Kamara birtoka volt.

Az első világháború után Bocskónak a Tisza jobb partján fekvő részét Csehszlovákiához, a második világháborút követően pedig a Szovjetunióhoz, a bal oldalán fekvő kisebbik részt, a templomot, az iskolát és kevés lakost Romániához csatolták.

A XVIII. század elejéig katolikus szempontból szórvány volt, később lelki gondozását a Szigetről kijáró piarista atyák végezték. Sem temploma, sem lelkészi lakása nem volt. Templom építését 1732-ben kezdték, a mai templommal szemközti dombon, Keresztelő Szent János tiszteletére szentelték fel.

A római katolikus plébánia itt 1768-ban alakult meg. A templom tornya 1777-ben összedőlt, a templom is megrongálódott. A templomot rendbehozták, de a tornyot nem építették fel.

Ezt a templomot 1806-ban átadták a kincstárnak. Először raktárnak használták, 1893-ban leégett. A kincstár átadta a reformátusoknak imaháznak, ma a ruténeké.

1801-1804 között új templom épült, melyet Peér Ferenc szigeti főesperes 1804. június 24-én áldotta meg Keresztelő Szent János tiszteletére.

Az 1930-as évek táján került a templomba a híres Mária-kép. Ezt követően a templom vedőszentje a Boldogságos Szűz Mária lett (szeptember 8.).



A templom belsejét 1966-1967 között festették. A különösen is tisztelt, bizánci stílusban festett Mária-kép eredetét nem ismerjük. 1974-ben felújították a templom liturgikus terét. Külsőleg 1983-ban fejezték be. 1987-ben villámcsapás érte a templomot, ezért belsejét újra kellett festeni.

1991 óta Rónaszék filiája Tiszaveresmarttal együtt.

Nagybocskó temetőjében temetőkápolna található.

A 1769-1770-ben épült lelkészi lakás 1920. március 6-án leégett. Ezt követően építették a ma is meglévő plébániát.

A plébániának katolikus elemi iskolája működött az államosításig.

A falu híres szülötte Boldog Romzsa Theodor (1911-1960) munkácsi görög katolikus vértanú püspök. A Collegium Germanicum et Hungaricum és a Collegium Russicum egykori növendékét II. János Pál pápa avatta boldoggá 2001. június 26-án Lembergben. Emléknapja október 31-én van.

PLÉBÁNOSOK

Grafftsik János (1780-1803), Kalitzky Pál (1803), Kökh József (1803-1807), Gedeon Mátyás (1807-1817), Weisz József (1817), Steer József (1818-1841), Kesztnér Antal (1841-1860), Pasqual Antal (1860-1864), Pohl Károly (1864-1868), dr. Geramb Ferenc (1869-1876), Esztergár István (1877-1881), Kozma Béla (1881-1905), Schubert Géza (1905-1931), Faulwetter János (1931-1945), Gyulai Ödön (1945-1961), György Pál (1961-1964), Ludescher József (1964-1969), Merk Mihály (1969-1973), Schönberger Ferenc (1973-1982), Vizauer Ferenc (1982-1988), Kiss Ernő (1988-1991)

PAPI HIVATÁSOK 1904-TŐL

Berényi (Koszty) Jenő OschP (1913), Gallov József OschP (1922)

Tiszaveresmart (Tisa)



Az okiratos említésekben 1374-ből ismert település középkori lakosairól, hitéletéről nincsenek ismereteink.

A XX. században, 1923-ban a görög katolikus és római katolikus hívek közösen fatemplomot építettek és használták.

A római katolikusok 1959-ben külön templomot építettek, amelyet Jézus Szentséges Szíve tiszteletére szenteltek fel.

A temetőt három felekezet – a római katolikus, a görög katolikus és az ortodox – közösen használja.

PAPI HIVATÁS 1904-TŐL

Fángli Eduárd (1976)

AZ EGYHÁZMEGYE PAPJAI



Albu Ottó Sándor



Anderco Ottó



Ar dai L. Attila



Dr. Ágoston Ferencz



Bauman István



Bíró Norbert



Borota Ottó



Czepezauer Pál



Czier István Csaba



Dánku Balázs



Diacu Anton



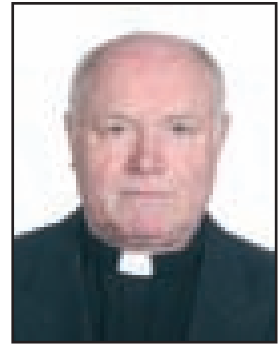
Dudás Miklós



Egeli Ferenc



Fagea László



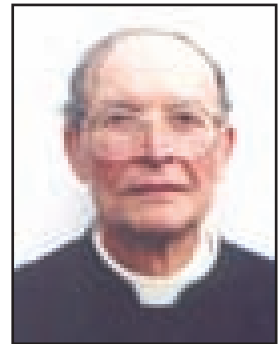
Feigi György



Fromherz Attila



Galambos Ferenc



Groszhárdt Ferenc



Hankovszky Ferenc



Hankusz József



Harsányi László



Hársfalvi Ottó



Heinrich Antal



Heinrich Ferenc



Ilyés Csaba



Keszler Tibor



Kinczel István



Kirner Ferenc



Kiss Ernő Antal



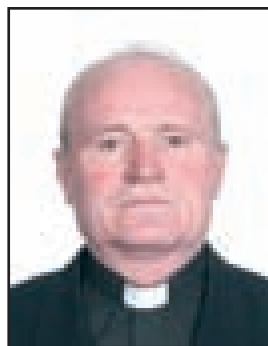
Knecht Béla



Kühn Pál



Láng Pál



Lieb József



Magász Jenő



Márton Lőrinc



Márton Áron



Melega Péter



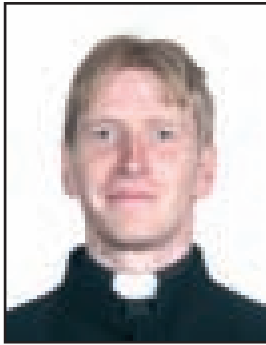
Merlász Tibor



Néma Sándor



Papellás István



Rácz Gábor István



Reszler Mihály



Récsei Norbert



Schönberger Ferenc



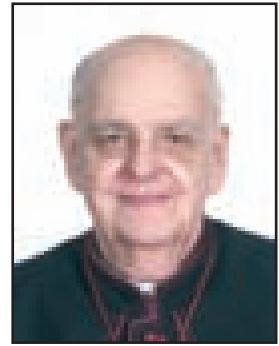
Schönberger Jenő



Schupler Tibor



Seffer Dániel



Sikolya Bálint



Simon Attila



Skurka Dezső



Solomayer Sándor



Starmüller Ferenc



Szatmári Sándor
István



Szilágyi János



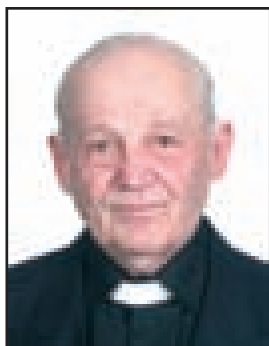
Szinováczy György



Teffenhárt István



Dr. Tempfli Imre



Tyukodi Antal



Tzier Ernő



Ulmer Mihály



Veres Attila



Vik János



Vojtku László

III. AZ EGYHÁZMEGYE PAPJAI 1904-TŐL

A név utáni első dátum a születés ideje, a következő dátum pedig a pappá szentelés időpontja. Ahol nincs külön megjelölve a temetés helye, ott az elhalálozás helyén temették.

ADAMKOVICH JENŐ, Homok (Ung m.), 1855. máj. 15. - 1877. júl. 18. Segédlelkész: 1877. Krasznasándorfalu, 1878. Vinna, 1879. Nagyberezná, 1880. Munkács, 1881. Szerednye, 1882. Ungvár. 1885-ben lelkész majd 1886-tól plébános Nagybereznán. 1904-ben Szentszéki Ülnök kitüntetésben részesül. † Nagyberezná, 1908. nov. 7.

ÁGOSTON (ALTFATTER) ISTVÁN, Nagymajtény, 1917. aug. 19. - 1943. ápr. 11. Szentelése után a püspökségi irodában dolgozott. Plébános: 1945. Lajosvölgyihuta, 1953. Nagysomkút, 1954. Lázári, 1958-1966. Nagybánya, Szentháromság plébánia, 1968-1979 Nagysomkút. Innen vonul nyugdíjba. Nagybánán élt és segített a lelkipásztorkodásban. † Nagybánya, 1987. nov. 7.

ÁGOSTON FERENCZ DR., Székelyszállás, 1955. szept. 12. - 1981. jún. 21. Segédlelkész: 1981. Marosvásárhely. 1983-2000 között Gyulafehérváron a teológián könyvtáros, prefektus és tanár (1992-ben Würzburgban teológiai doktorátust szerez pasztorális teológiából). Plébános: 2000. Nagyszeben. 2001-től működik a szatmári egyházmegyében, előbb szórványlelkészként a Bükkalján, majd 2002-től plébános Krasznabélteken.

ÁGOSTON KÁROLY, Huszt (Máramaros m.), 1847. jan. 27. - 1871. ápr. 27. Felszentelése után nevelő volt a gróf Berchtold családnál. Segédlelkész: 1871. Beregszász, 1871. Lázári, 1872. Huszt, 1872. Fehérgyarmat, 1873. Felsőbánya, 1875. Vinna, 1875. Pálóc, 1875. Nagybánya. 1877-től gimnáziumi tanár Eperjesen. 1902-ben nyugdíjba vonul. † 1937. febr. 21.

ÁIB SÁNDOR DR., Máramarossziget, 1945. júl. 7. - 1969. ápr. 13. Segédlelkész: 1969. Túrterebes, 1970. Szaniszló. Plébános: 1972. Színfalu, 1976. Sárközújlak, 1990. Nagykároly, Szentlélek plébánia. 1991-től a gyulafehérvári Papnevelő intézet tanára és fegyelmi igazgatója. Plébános: 1993. Szatmárnémeti, Szent Antal plébánia, és közben latint tanít a Hám János Teológiai Líceumban (1994. jún. 22-én Budapesten, teológiából doktori fokozatot szerzett), 1994. Szakas, 1995. Sárközújlak. † Sárközújlak, 1996. dec. 10.

AIBEN MIKLÓS I. Antal Miklós

ALBU OTTÓ SÁNDOR, Szatmárnémeti, 1973. máj. 22. - 2002. jún. 29. Felszentelése után hittanár és lelkivezető Szatmáron a Hám János Teológiai Líceumban. Ellátja a Szent Antal plébániát a filiákkal együtt (Kakszentmárton és Vetés). Plébános: 2003. Rónaszék (ellátja még Tiszaveresmartot és Nagybocksót). 2004. Ifjúsági lelkész és egyházmegyei hittanőtanfelügyelő. Ellátja Szelestyehutát is. Plébános: 2005. Felsővisó.

ALMÁSI (SCHWARZKOPF) PÉTER, Túrterebes, 1883. május 2. - 1909. jún. 27. Segédlelkész: 1909. Vinna, 1910. Kálmánd, 1910. Felsőbánya, 1911. Nagybocksó, 1913. Beregszász. Plébános: 1914. Sárközújlak (1947-ben püspöki tanácsossá nevezik ki). 1957-ben nyugalomba vonul. † Sárközújlak, 1965. máj. 16.

ALTFATTER ISTVÁN I. Ágoston István

AMMA ZOLTÁN, Nagymajtény (Szatmár m.), 1942. jún. 1. - 1967. ápr. 2. Segédlelkész: 1967. Csanálos, 1968. Mezőpetri, 1968. Nagybánya Szentháromság plébánia. Plébános: 1969. Hosszúmező, 1974 Borsabánya (1986-ban tiszteletbeli esperes), 1988. Erdőd, 1990. Szatmárnémeti Szent János plébánia. 1994-től bírósági helynök, 1995-ben tb. kanonoki kitüntetést kap. 1995. május 17-e óta a szatmári egyházmegye általános helynöke, egészen Reizer püspök úr haláláig, 2002. április 18-ig, 2003-2004 irodaigazgató. † Szatmárnémeti 2004. augusztus 12.

ANDERCO OTTÓ, Batiz, 1975. júl. 8. - 2002. jún. 29. Segédlelkész: 2002. Nagybánya Szentháromság plébánia, 2003. Máramarossziget. Lelkész: 2005. Nagybánya Assisi Szent Ferenc ház.

ANTAL (AIBEN) MIKLÓS, Ondrohof (Nyitra m.), 1878. márc. 24. - 1900. szept. 29. 1899-től nevelő gróf Andrássy Géza családjánál. 1900-tól ideiglenesen az egyházmegyei hivatalban működik. Segédlelkész: 1901. Kálmánd, 1905. Ungvár. 1907-től egyetemi hallgató Kolozsváron. 1908-ban helyettes tanár az ungvári főgimnáziumban, 1912-ben rendes tanár ugyanott. 1919-ben magántanító. 1920-ban ideiglenes tanár az állami reálgimnáziumban (1923-ban szentszéki tanácsos), 1927-ben rendes tanár ugyanott. 1930-ban apostoli kormányzóság consultora Ungváron. 1938-ban tanügyi főtanácsos, 1939-től Ungvár város kisülésének tagja. 1944-ben gimnáziumi igazgató. 1944. nov. 1-én nyugalomba vonul, és Budapestre költözik. † Budapest, 1965. febr. 19.

ANTONESCU LÁSZLÓ, Nagybánya, 1964. szept. 1. - 1996. jún. 23. Segédlelkész: 1996. Szatmár Hildegárda plébánia. Lelkész: 1998. Láposbánya. 2003-ban felmentését kéri a papi szolgálat alól.

ARDAI LÁSZLÓ ATTILA, Krasznabétek (Szatmár m.), 1941. máj. 22. - 1963. okt. 27. Segédlelkész: 1964. Túrterebes. Plébános: 1966. Nagymadarász, (plébániája megtartása mellett 1970-1985 között az egyházmegyei hivatalban püspöki titkári teendőket végez), 1985. Nagykároly Szentlélek plébánia. 1990. püspökségi irodaigazgató, a Zárda-templom lelkésze, szatmári főesperes, a szatmári kerület esperese, székesegyházi kanonok. Reizer Pál püspök halála után (2002. április 18.) április 20-án a tanácsosok testülete egyházmegyei kormányzónak választja. Az új püspök – Schönberger Jenő – 2003. július 1-től általános helynöknek és irodaigazgatónak nevezi ki.

ÁRVAY DEZSŐ, Szatmárnémeti, 1904. máj. 1. - 1926. szept. 5. Segédlelkész: 1926. Mezőterem, 1926. Erdőd, 1927. Krasznabétek. Lelkész: 1928. Nántú, 1928. Borsabánya. Segédlelkész: 1929. Máramarossziget. Lelkész: 1932. Lázári, 1944. Tiszaújlak. 1950-ben a szovjet KGB tit-

kosrendőrsége letartóztatja, és messze keletre, Norilszk táborába szállítják. 1956-ban szabadul, és Tiszaújlakra tér vissza. † Tiszaújlak, 1963. szept. 13. (más forrás szerint 1967-ben hunyt el)

ASZTALOS (VÉBER) LAJOS, Mérk, 1919. márc. 23. - 1943. ápr. 11. Segédlelkész: 1943. Mezőterem, 1944. Mezőpetri, 1945. Vállaj. Lelkész 1945. Aporliget, 1948. Ömböly. Segédlelkész: 1951. Jánkmajtis, 1952. Vásárosnamény, 1953. Zajta. Plébános: 1956. Tyukod, 1958. Hidasnémeti, 1966. Csegöld, 1974. Zajta. Érseki tanácsos 1975-ben. Mérken töltötte nyugdíjas éveit. † Mérk, 1988. aug. 21.

BAGOSSY BERTALAN, Szatmárnémeti, 1868. febr. 26. - 1891. ápr. 19. Segédlelkész: 1891. Fehérgyarmat, 1891. Szatmárnémeti, 1893. aktuárius az egyházmegyei hivatalban és püspöki szertartó, 1895. tanítóképző tanár és lelkiigazgató, székesegyházi hitszónok, 1896. tanítónőképző tanár, 1901. gimnáziumi helyettes, 1903. rendes tanár. 1914. gimnáziumi helyettes, 1916. rendes igazgató. 1918. szentszéki tanácsos. Lelkész: 1919. Krasznaterebes, 1926. Túrterebes. 1930. szatmár-ugocsai esperes. 1941-ben nyugalomba vonul. † Szatmárnémeti, 1950. márc. 12.

BAGOSSY ISTVÁN, Erdőd, 1944. aug. 9. - 1969. ápr. 13. Segédlelkész: 1969. Nagykároly Kalazanci Szent József plébánia, 1972. Szatmár Hildegárda plébánia, 1976. Mezőpetri. Plébános: 1977. Lázári. 1988. márc. 7-én külföldre távozott. Előbb Debrecenben (1988. márc. 8. - 1988. aug. 31.) majd Derecskén (1988. szept. 1. - 1989. jún.) működött. 1989-1991 között kisegítő lelkész a németországi Fürth/Bay városában. 1991. ápr. 1-től Münster székhellyel a Paderborn és Osnabrück egyházmegyék magyar nyelvű plébánosa.

BAGOSSY LÁSZLÓ, Szatmárnémeti, 1902. máj. 6. - 1924. szept. 7. Segédlelkész: 1924. Túrterebes (néhány napig), 1924. Mezőterem, 1925. Csomaköz, 1926. Nagymajtény. 1927-ben ideiglenes helyettes lelkész Gilvácson. Segédlelkész: 1929. Nagybánya, 1929. Szinerváralja. Plébános: 1930. Aknasugatag, 1935. Szamosdara. Tiszteletbeli esperes. † Szatmárnémeti, 1980. jan. 26.

BAKKAY KÁLMÁN DR., Kőrösmező (Máramaros m.), 1878. febr. 10. - 1900. jún. 30. Felszentelése után egy ideig az egyházmegyei hivatalban működött. Segédlelkész: 1901. Mezőpetri (1903. hittudományok doktora), 1903. Munkács. 1905-től fegyelmi és tanulmányi igazgató a szatmárnémeti Papnevelő Intézetben, és székesegyházi hitszónok. 1907. hittanár a Királyi Katolikus Főgimnáziumban. 1912. helyettes igazgató (vicerektor) a szemináriumban. 1921. kiségitő lelkész Erdődön, 1921. hittanár Nagykárolyban. 1922. lelkész Láposbányán. 1936. tiszteletbeli esperes. 1937-ben nyugalomba vonul, de még ellátja a kórházi lelkész feladatait a szatmári Irgalmasoknál. 1942. szentszéki bíró. 1945. kiségitő lelkész Mikolában. 1947-ben végleg visszavonul Sárra. † Sár, 1951. máj. 1.

BAKÓ ZOLTÁN, Zólyom, 1911. máj. 1. - 1938. júl. 5. Segédlelkész: 1938. Beregszász, 1939. Mezőkaszony, 1939. Szerednye, 1940. Mérk, 1940. Nyírcsaholy, 1942. Krasznabélték, 1942. Dobóruszka. 1943. szervező lelkész Kisszelmenc. 1945. fogságba hurcolják és rokkantan tér haza. † Munkács, 1966. (más forrás szerint 1959-ben hunyt el)

BAKÓDI ANTAL OSCHP, Szárföld (Sopron m.), 1894. júl. 5. - 1918. jún. 30. 1919-1922 között Temesváron tanít, 1923-1940 Kolozsváron működik különböző beosztásokban. 1940-1943 nagykárolyi házfőnök. † Szeged (v. Debrecen), 1943. febr. 9. (tem. Nagykároly)

BALOGH JENŐ, Rábacsanak, 1909. okt. 6. - 1936. jún. 21. (1948-ig kármelita szerzetes volt). 1943-tól önálló hitoktató Huszton. Helyettes lelkész: 1945. Láposbánya, 1947. Tiszakerecseny. 1948-tól győri egyházmegyei lett. Segédlelkész 1948. Győrszemere. Plébános: 1949. Magyarfalva, 1954. Nemesladony, 1962. Szák. 1976-ban nyugalomba vonul. † 2001.

BÁRÁNY JÓZSEF DR., Felsővisó, 1893. dec. 15. - 1916. júl. 9. 1917-ben megszerezzi a hittudományi doktori oklevélet. Segédlelkész: 1916. Fehérgyarmat, 1917. Nagybánya. 1920. teológiai tanár Szatmáron. 1921-ben adminisztrátor, majd 1922-től plébános Felsővisón. 1931. hittanár Budapesten. 1935. spirituális és teológiai tanár Nagyváradon, 1936. püspöki tanácsos, 1939. spirituális és teológiai tanár Szatmáron.

1939. missziós igazgató a szatmári egyházmegyében. 1942. zsinati bíró, gyóntató az irgalmas nővéreknél. 1943. Papnevelő Intézet helyettes rektora Szatmáron, tiszteletbeli kanonok. 1945. kiségitő lelkész Felsővisón. 1947. nyugalomba vonul, Pécsre költözik. † Pécs, 1949. nov. 21.

BARANYAI (UHL) VENCEL, Nagymajtény, 1915. jún. 17. - 1942. máj. 30. Segédlelkész: 1942. Nyírcsaholy, 1943. Szinfalu, 1943. Erdőd, 1944. Nagyszőlős. Később Szolyván lesz plébános. † Szolyva, 1960. jún. 30.

BARNA (BRAUNEISZ) JÓZSEF, Nagykároly, 1899. máj. 31. - 1923. júl. 8. Segédlelkész: 1923. Krasznabéltek, 1925. Felsőbánya, 1926. Szatmár. Lelkész: 1930. Batiz. Plébános: 1942. Túrterebes. Szatmári, majd ugoicsai kerületi esperes. 1968-ban nyugdíjba vonul. † Túrterebes, 1986. nov. 20.

BARNA (SPISÁK) JÁNOS, Ungvár, 1869. okt. 25. - 1893. márc. 15. Segédlelkész: 1893. Tiba, 1896. Szerednye, 1896. Beregszász, 1896. Szerednye, 1896. Tiba, 1896. Ungvár. Lelkész: 1900. Jánk, 1906. Szenna. 1930-ban nyugalomba vonul Ungvárra. † Ungvár, 1946. márc. 25.

BARNA JÓZSEF, Erdőd, 1920. febr. 26. - 1944. dec. 24. Segédlelkész: 1944. Mezőpetri, 1946. Mezőterem, 1947. Nagybánya. Plébános: 1957. Mikola. 1974-ben nyugalomba vonul. Nyugdíjasként a szatmári Szent József templomot látta el. † Szatmár 1992. júl. 21. (tem. Erdőd)

BARNA KÁROLY, Erdőd, 1926. febr. 23. - 1957. ápr. 28. Segédlelkész: 1957. Mezőpetri, 1960. Nagybánya, 1961. Szinérváralja. Plébános: 1964. Lajosvölgyihuta, 1982. Alsóhomoród. † Alsóhomoród, 1985. jún. 18. (tem. Erdőd)

BARÓTH (BARTH) MIHÁLY, Mezőpetri, 1883. szept. 19. - 1907. jún. 30. Segédlelkész: 1907. Mezőterem, 1909. Kálmánd, Mezőterem, Szinérváralja, 1913. Ungvár. 1915-ben lelkész Szatmárcsekén, majd 1923-tól plébános ugyanott. 1924. szentszéki tanácsos. Plébános: 1925. Fehérgyarmat (1932. pápai kamarás. 1936. esperes a fehérgyarmati kerületben, 1945. az elszakított magyar rész püspöki helynöke), 1946. Vállaj (1947-ben mesterkanonok címet kap). † Budapest, 1951. márc. 27. (tem. Vállaj)

BÁRSONY (BAUMANN) JÓZSEF, Vállaj, 1910. márc. 17. - 1934. jún. 17. Segédlelkész: 1934. Mérk, 1935. Vállaj, 1935. Mátészalka, 1936. Csenger. Helyi káplán: 1937. Tyukod. Plébános: 1940. Aknaszlatina, 1944. Csomaköz. 1944. okt. 17-én elmenekült Németországba. Visszatért, egy ideig Vállajon működik, majd 1947-ben átmegy a veszprémi egyházmegyébe. Kisegítő lelkész: 1947. Románd, 1947. Pápasalamon, 1947. Berhida. Segédlelkész: 1948. Lengyeltóti. Plébános helyettes: 1951. Büssü, 1953. Kutas, 1954. Óhid. Nyugdíjasként a székesfehérvári Papi Otthonban töltötte napjait. † Székesfehérvár, 1975. máj. 23.

BÁRTFAY KÁLMÁN, Eperjes, 1886. júl. 15. - 1909. jún. 27. Segédlelkész: 1909. Nagyberezna, 1911. Tiba, 1913. Felsőbánya, 1913. Máramarossziget. Lelkész: 1914. Perecseny, Turjaremete. Plébános: 1928. Nagyszőlős, 1943. ugoicsai főesperes, kerületi esperes. 1945-ben fogságba hurcolják Irkutszkba, hazatérve nyugdíjasként élt. † Ungvár, 1961.

BARTH MIHÁLY l. Baróth Mihály

BARTÓK ISTVÁN, Nántú, 1955. nov. 13. - 1981. jún. 21. Segédlelkész: 1981. Szatmár Szent Család plébánia. 1982-ben felmentését kéri a papság alól.

BARTON ISTVÁN, Miskolc, 1870. jún. 20. - 1893. márc. 15. Segédlelkész: 1893. Dobóruszka, 1895. Felsőbánya. Ideiglenes helyettes: 1897. Nagysomkút. Segédlelkész: 1898. Felsőbánya, Máramarossziget. 1901-ben ideiglenes lelkész, majd 1902-től lelkész Mezőkaszonyban. 1924-ben tiszteletbeli kanonok. † Mezőkaszony, 1925. szept. 8.

BÁTHORY ENDRE, Sárközüjlak, 1862. jún. 30. - 1887. máj. 14. 1882. egyetemi hallgató Kolozsváron, azután nevelő, 1886. tanítóképző tanár és tanulmányi felügyelő, 1900. tanítóképző bennlakásának igazgatója, 1902. a püspöki levéltáros és egyházmegyei könyvtáros. 1914-től nyugdíjas. † Szatmárnémeti, 1915. aug. 10.

BAUMAN ISTVÁN, Szatmárnémeti, 1969. okt. 3. - 1995. júl. 1. Segédlelkész: 1995. Máramarossziget. Plébános: 1998. Kisdengeleg, 1999. Halmi, 2002. Sárközüjlak.

BAUMAN MIHÁLY, Csomaköz, 1953. okt. 22. - 1978. jún. 18. Segédlelkész: 1978. Nagykároly Kalazanci Szent József plébánia, 1980. Szatmár Hildegárda plébánia. 1982 januárjában átmegy a temesvári egyházmegyébe és Lippán lesz lelkész. † Lippa, 1982. márc. 30. (tem. Csomaköz)

BAUMANN FERENC, Csomaköz, 1955. jan. 9. - 1981. jún. 21. Segédlelkész: 1981. Kaplony. Ih. lelkész: 1986. Kaplony. Plébános: 1988. Lázári. 1991-1995 között Kárpátalján, Rahón működik. Plébános: 1995. Erdőd. Címzetes esperes. 2003-ban betegnyugdíjba vonul. † Szatmárnémeti 2004. okt. 6. (tem. Csomaköz)

BAUMANN JÓZSEF I. Bársony József

BAUMGARTNER ALAJOS I. Korompai Alajos

BELENSZKY GYULA, Nagygejőc (Ung m.), 1908. okt. 3. - 1935. szept. 22. Segédlelkész: 1935. Munkács. Lelkész: 1938. Szolyva. Egy korabeli körlevél szerint 1944. októberében elmenekült és nyoma veszett.

BELICZAY JÁNOS, Újpest, 1911. dec. 20. - 1940. jún. 23. Még középiskolásként lépett be a Szaléziak Társaságába, 1930-ban teszi le a fogadalmat. 1940-től Esztergom-táborban hitoktató, 1941-től Rákospatalotán segédlelkész, 1943. okt. 1-től Nagybányán a Krisztus Király plébánián lelkész. Az 50-es években őt is bebörtönözték. Miután kiszabadult, Nagybányára ment. Plébános: 1960. szatmárnémeti Kis Szent Teréz. 1982. nyugdíjba vonul. Mint nyugdíjas besegített Szatmáron a Szent Antal templomban, majd a Székesegyházban. Munkája elismeréseként tiszteletbeli kanonokká nevezték ki. † Szatmárnémeti, 2001. nov. 19.

BENKŐ JÓZSEF, Ungvár, 1852. febr. 11. - 1875. jún. 20. Segédlelkész: 1875. Szerednye, 1876. Ungvár, 1879. Pálóc, 1879. Máramarossziget. Plébános: 1880. Jenke (1890. felső-ungi esperes), 1900. Ungvár (1902. ungi főesperes és poroszlói c. apát, 1911. skolasztikus kanonok), Szatmárra költözik és a Szeminárium rektora lesz. 1912-től a szatmári székesegyház plébánosa. † Szatmárnémeti, 1923. febr. 22.

BERENDI (BRENDLI) JÓZSEF, Szakasz, 1908. márc. 10. - 1932. jún. 29. Segédlelkész: 1932. Nagymajtény, 1932. Mezőpetri, 1934. Felsőbánya, 1936. Nagybánya, 1936. Szatmár, 1939. Ungvár. Plébános: 1942. Csomaköz, 1945. Aknasugatag, 1946. Nagysomkút, 1953. Lajosvölgyihuta, 1957. Mezőterem. 1972. júl. 31-én nyugdíjba ment, és Nagykárolyba költözött. † Szatmárnémeti, 1976. dec. 25. (tem. Nagykároly)

BILOVESZKI JÓZSEF, Bártfa (Sáros m.), 1894. ápr. 3. - 1916. jún. 5. Egészen 1928. szept. 17-ig OFM, ekkor lett az egyházmegye tagja. Segédlelkész: Munkács. Lelkész: 1929. Kőrösmező, 1930. Ungszenna.

BINDER ANDRÁS DR., Máramarossziget, 1842. nov. 17. - 1868. szept. 10. A bécsi Augustineum tagja, 1871. a hittudományok doktora. Segédlelkész: 1871. Beregszász, 1872. Máramarossziget. 1874-től a szatmári Papnevelő Intézet lelkiigazgatója, a bölcselet és a dogmatika tanára, 1887. Szentszéki Ülnök kitüntetést kap, 1891. zsinati vizsgáló, 1893. pápai t. kamarás székesegyházi sekrestyeigazgató, 1899. t. kanonok, 1908. valóságos kanonok. † Máramarossziget, 1910. máj. 20.

BÍRÓ KÁLMÁN, Beregszász, 1863. febr. 2. - 1886. okt. 2. Segédlelkész: 1886. Szerednye, 1887. Szatmáron székesegyházi hitszónok, 1890. az alapítványi pénztárnál könyvelő, 1894. lelkész Mezőkaszonyban, 1901. segédlelkész Máramarosszigeten. 1902-ben nyugdíjazzák. 1904-ben Erdélyi egyházmegyei lesz. Előbb Désaknán majd 1905-től Sósmezőn működik. † Kolozsvár, 1907. jan. 27.

BÍRÓ NORBERT, Szaniszló, 1977. máj. 11. - 2001. jún. 30. Segédlelkész: 2001. Kaplony. Plébános: 2002. Szamosdara, 2003. Láposbánya.

BLAZSEK GÉZA, Órhegyalja (Bereg m.), 1859. jan. 5. - 1882. jún. 29. Segédlelkész: 1882. Tiba, 1884. Felsődomonya, 1884. Ungvár. Plébános: 1890. Vinna. 1904-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. † Vinna, 1916. ápr. 4.

BOCSÁRSZKY IMRE, Bély (Zemplén m.), 1904. okt. 29. - 1930. jún. 29. Segédlelkész: 1930. Nyírcsaholy. Lelkész: 1934. Pusztadobos, 1935. Nyírmada. Plébános: 1953. Mérk, 1959. Nyírmada. † Nyírmada, 1961. máj. 14.

BOCSKOROS JÁNOS, Lelesz, 1907. jún. 29. - 1930. jún. 24.

BODNÁR GÁSPÁR, Beregszász (Bereg m.), 1861. jan. 6. - 1884. okt. 8. Segédlelkész: 1884. Szerednye, Felsőbánya (1885. dec. 13-án megalapította egyházmegyénkben az első Katolikus Legényegylet, melynek első elnöke lett), 1886. Szatmár (1888. jan. 22-én itt is megalapítja a Katolikus Legényegyletet). 1891. tanítónőképző tanár Szatmáron, 1893. a Szent István-Társaság irodalmi osztályának tagja, 1894. tanítóképző tanár, 1901. a püspöki líceumban a neveléstan tanára. 1904-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. † Szatmárnémeti, 1921. máj. 3.

BOHUS JÁNOS DR., Ungvár, 1861. dec. 31. - 1885. ápr. 14. Felszentelése után nevelőként működik. 1890-ben a kánonjog doktora. Segédlelkész: 1891. Szerednye. Lelkész: 1894. Rónaszék, 1895. Krasznabéltek. 1918-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. † Krasznabéltek, 1927. okt. 21.

BOROMISZA TIBOR DR. PÜSPÖK, Kalocsa (Bács-Kiskun m.), 1840. júl. 18. - 1863. júl. 26. Segédlelkész: 1863. Kula, Apatin, Kalocsa. 1869-től tanítóképzői hittanár. Plébános: 1869. Jánoshalma. 1889. esperes, 1890. hévízi címzetes apát, 1893. kalocsai kanonok és még ebben az évben a papnevelő intézet rektora lesz. 1895-től főesperes, 1901-től pápai prelátus. Az 1902 óta kalocsai káptalani, majd általános helynököt és érseki jószágigazgatót 1906. június 3-án nevezte ki Ferenc József osztrák császár és magyar apostoli király szatmári püspöknek. Az augusztus 3-án kelt szentszéki megerősítés után szeptember 30-án történt a püspökszentelés, pár napra rá pedig, október 7-én megtörtént a beiktatása is. Az idős püspök annyit alkotott minden téren, hogy az egyházmegye – Fischer és Hám püspök után – „a harmadik alapító” címmel tüntette ki. † Szatmár-németi, 1928. júl. 9.

BOROSS BERTALAN, Jenke (Ung m.), 1873. márc. 12. - 1899. ápr. 16. Segédlelkész: 1899. Szerednye, 1900. Pálóc, 1902. Felsőbánya, 1903. Ungvár. 1910-ben átmegy a nagyváradi egyházmegyébe, és táborig lelkészként szolgál a katonaságnál. † Ungvár, 1943. nov. 22.

BOROTA OTTÓ, Mezőpetri, 1966. máj. 24. - 1991. jún. 23. Segédlelkész: 1991. Nagykároly Kalazanci Szent József plébánia, 1994. Nagybánya Krisztus Király plébánia. Plébános: 1996. Mikola, 2005. Nagykároly Szentlélek.

BORSÓS ELEK, Kissár (Szatmár m.), 1905. márc. 29. - 1929. júl. 2. Segédlelkész: 1929. Szaniszló, 1930. Felsőbánya. Helyettes lelkész: 1932. Hosszúmező. Segédlelkész: 1935. Szinerváralja, 1936. Szaniszló, 1939. Nagybánya (1940-ben egy ideig Rónaszéken segít). Lelkész: 1942. Rónaszék. † Rónaszék, 1960. febr. 14.

BOSCHETTI ANDRÁS, Debrecen, 1880. okt. 27. - 1903. jún. 27. Segédlelkész: 1903. Tiszaújlak, 1904. Nagybocksó, 1906. Felsőbánya, 1906. Felsővisó, 1907. Szatmár. 1908. hitoktató Munkácson. 1909. helyetteslelkész Nagysomkúton. 1909. segédlelkész Máramaroszigeten. Plébános: 1911. Aknaszlatina, 1921. Rahó. 1924-től a rahói kerület esperese. 1933-ban betegség miatt nyugalomba vonul. 1933. pápai tiszteletbeli kamarás. † Rahó, 1946 után

BOT (BOTLINGER) PÁL, Csanálos, 1896. dec. 5. - 1919. jún. 1. Segédlelkész: 1919. Erdőd, 1921. Felsővisó, 1922. Nagybánya, 1924. Szatmár. Lelkész: 1928. Batiz, 1930. Erdőd, 1943. Vállaj, 1946. Nagybánya címzetes prépost, 1958. Nagysomkút. † Nagysomkút, 1967. aug. 12. (tem. Szatmárnémeti)

BOTLINGER PÁL l. Bot Pál

BÖTSCH KÁROLY, Eszék, 1864. ápr. 28. - 1888. szept. 23. Felszentelése után nevelő Kökényesden a Buttykay családnál. Segédlelkész: 1889. Dobóruszka, 1890. Felsőbánya, 1891. Munkács. Lelkész: 1893. Papos, 1898. Barlafalu. Plébános: 1911. Mezőterem. † Mezőterem, 1914. jan. 17.

BRAUNEISZ JÓZSEF l. Barna József

BRÁZAY JÁNOS, Új-Vencsellő (Szabolcs m.), 1830. márc. 21. - 1855. szept. 19. Segédlelkész: 1855. Beregszász, 1856. Munkács, Ungvár, 1859. Máramarossziget. Plébános: 1859. Krasznasándorfalu, 1861. Szaniszló, 1866. Mezőpetri. 1891-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap, 1905-ben aranymiséje alkalmával, Ferenc József osztrák császár és magyar apostoli király lovagrenddel tüntette ki. † Mezőpetri, 1908. júl. 17.

BRÉM FERENC, Mezőfény, 1939. jún. 4. - 1963. ápr. 21. Segédlelkész: 1965. Máramarossziget. Lelkész: 1966. Kökényesd. Segédlelkész: 1968. Kaplony, 1971. Mezőpetri, 1975. Szaniszló. 1976-tól betegnyugdíjas. † Börvely, 1978. nov. 23. (tem. Mezőfény)

BRENDLI ISTVÁN, Alsóhomoród, 1913. aug. 4. - 1937. szept. 5. Segédlelkész: 1937. Krasznabéltek, 1939. Színfalu, 1940. Mezőpetri, 1941. Szaniszló. 1941-től a budapesti Német Gimnázium hittanára. Segédlelkész: 1943. Nagyszőlős, Ungvár. Lelkész: Színfalu. A világháború végén bekövetkezett nagy népvándorlás, menekülés – hívei nagy részével együtt – őt is nyugatra sodorta. Előbb a felsőausztriai Altmünsterben telepedett meg, majd 1946. decemberében a Baden-Württembergi Attenweilerben. 1950-ben a rottenburg-stuttgarti egyházmegye területén fekvő Kanzachban fogadott el lelkipásztori állást. Több mint három évtizedig vezette az egyházközséget és annak fiókegyházát, Dürnaut. † 1982. febr. 2.

BRENDLI JÓZSEF I. Berendi József

BRUNNER ISTVÁN ÖDÖN, Szécsényhalászi (Nógrád m.), 1923. júl. 5. - 1947. ápr. 20. Segédlelkész: 1947. Szinérváralja. Lelkész: 1951. Krasznabéltek. Plébános: 1957. Lajosvölgyihuta, 1963. Szaniszló, 1969. Csanáros. 1997-ben aranymiséje alkalmával c. prépost és kanonoki kinevezést kap, és még ugyanebben az évben nyugdíjba vonul. † Csanáros 2005. júl. 5.

BUCHMÜLLER ISTVÁN, Mezőfény, 1940. jan. 25. - 1962. máj. 31. Segédlelkész: 1962. Felsővisó. Plébános: 1962. Lajosvölgyihuta. Segédlelkész:

1964 Felsővisó. Plébános: 1967 Túrterebes, 1973 Felsőbánya. 1974. tiszteletbeli esperes. 1989-ben kitelepült Németországba. Itt plébános: 1990 Aschau im Chiemgau, 1990 Höhenkirchen-Siegertsbrunn, 1996 Eching bei Freising. 1993. szept. 1-én inkardinálják a München-Freising-i egyházmegyébe. 2000. tiszteletbeli kanonok.

BUDAY SÁNDOR DR., Nagybánya, 1865. nov. 13. - 1889. okt. 15. Felszentelése után nevelő, 1890-ben a kánonjog doktora. Kisegítő lelkész: 1896. Barlafalu, Beregszász, Körösmező. Helyi káplán: 1897. Csap. 1903-ban saját kérelmére felmentve, szabadságolva, majd 1906-tól kisegítő lelkész Gyertyánligeten. Plébános: 1909. Técső. 1923-ban Szentszéki Ülnök kiténtetést kap. † 1935. jan. 30.

BUJALÓ BERNÁT DR., Nagyrát (Ung m.), 1901. aug. 22. - 1925. jún. 14. Segédlelkész: 1925. Felsődomonya, 1926. Ungvár. 1932. október 21-én doktori oklevelet nyert a prágai Károly egyetemen. 1935-1938 között előjárója az ungvári papnevelő intézetnek, 1938-tól gimnáziumi tanár. Plébános: 1944. Ungvár. 1945. febr. 27-től ungi főesperes. Pásztor Ferenc elhurcolása után (1949) ő veszi át a terület kormányzását. 1952-ben azonban őt is letartóztatják és csak 1956-ban került haza megrokkanva. † Kistrát, 1979. febr. 12.

BUJDOS BALÁZS, Csobád (Abaúj-T. m.), 1886. dec. 26. - 1910. júl. 6. Segédlelkész: 1910. Pálóc, 1912. Szerednye, 1912. Nagybánya. 1913. tanárjelölt Kolozsváron. Segédlelkész: 1916. Krasznasándorfalu, 1916. Nagybánya. 1917. tábori lelkész. 1918. leánygimnáziumban tanár Szatmáron. 1920. tanár a nagykárolyi főgimnáziumban. Esküt nem tett, repatriált. 1921. katonai fő-reáliskolai rendkívüli tanár: Nagykanizsa, Pécs. 1923. katonai nevelőintézeti tényleges főtanár: Pécs, Kőszeg, Budapest, Sopron. 1936-ban a soproni Magyar Királyi Rákóczi Ferenc nevelőintézet igazgatóhelyettese és tanára. 1947-ben továbbra is szatmári egyházmegyes, s egyben püspöki tanácsos. Az 1956-os győri egyházmegyes sematizmusban már nem szerepel, de az egyházmegye elhunyt papjai között sincs feltüntetve. Talán másutt folytatta lelkipásztori tevékenységét.

BÚZA SÁNDOR DR., Munkács (Bereg m.), 1848. nov. 16. - 1873. júl. 25. Segédlelkész: 1873. Vinna, 1874. Ungvár, 1876. Máramarossziget. 1877-től a szatmári Papnevelő Intézetben felügyelő és tanár, 1882. a kánonjog doktora, 1886. a teológián aligazgató és egyházmegyei tanfelügyelő-helyettes, 1889. szegények ügyvédje, 1893-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. Plébános: 1896. Tiszaújlak. † Tiszaújlak, 1905. máj. 30.

BUZINKAY GYULA, Órdarma (Ung m.), 1854. dec. 16. - 1878. szept. 30. Segédlelkész: 1878. Pálóc, 1879. Jenke, 1879. Szerednye, 1880. Tiba, 1882. Ungvár, 1882. Nagybánya, 1883. Felsődomonya, 1884. Munkács, 1885. Beregszász, 1886. Szenna. Lelkész: 1886. Jánk, 1892. Szenna, 1894. plébános ugyanott, 1903-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. Plébános: 1906. Szerednye, 1915. Tiszaújlak. 1921. ugoc sai kerületi esperes. 1928-ban nyugdíjba vonul. † Kassa, 1940. aug. 31.

CAPDEBO LAJOS, Baraczháza, 1913. dec. 18. - 1937. máj. 2. Papi működését Csanád megyében kezdte. 1940. Nagyecsed, innen 1941-ben katonai szolgálatra hívják be. 1945-ben lett szatmári egyházmegyei. 1945-1948 között Kassán Vécsey Aurél titkára volt. 1948-1952 között Lengyelországba kapott kiküldetést. 1952-ben visszatért Szatmárra. Mivel a német nyelvet jól beszélte, és mivel a szebeni egyházközség német nyelvet beszélő paphiányban szenvedett „kölcson” adták az Erdélyi Egyházmegyének. Több mint 19 községet látott el. Lakása Holcmányon volt. 1964-ben tért haza, előbb rövid ideig Nagykároly Szentlélek plébániáján volt kisegítő lelkész, majd 1965. jan. 15-én kálmáncsi plébános lett. 1974-ben kanonoki rangot kap. 1982. október 1-én nyugdíjba vonul, de csak papíron, mert három évig, 1985-ig még vezeti a Kálmáncsi plébániát. 1985-ben Szatmárra költözik. † Szatmárnémeti, 1992. máj. 8.

CZAP JÓZSEF I. Csáti József

CZEISZBERGER BÉLA I. Cserei Béla

CZEPECZAUER PÁL, Nagytarna, 1957. márc. 4. - 1983. jún. 19. Segédlelkész: 1983. Nagykároly Szentlélek plébánia, 1986. Felsővisó. Plébános: 1989. Batiz (1995-ben c. esperes), 2003. Szaniszló.

CZIER FERENC, Csanáros, 1862. febr. 4. - 1885. ápr. 14. Segédlelkész: 1885. Vállaj, 1885. Tiszaújlak, 1886. Felsőbánya, 1889. Munkács. Lelkész: 1891. Rónaszék, 1894. Németmokra. Plébános: 1907. Nagymajtény. 1922-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. † 1923. febr. 25. (tem. Csanáros)

CZIER ISTVÁN, Csomaköz, 1977. máj. 24. - 2001. jún. 30. Felszentelése után a Hám János Teológiai Líceum spirituálisja és a Szent Antal plébánia lelkésze. Segédlelkész: 2002. Szatmár Székesegyház plébánia. Helyettes lelkész: 2003. Csanáros. Segédlelkész: 2004. Kaplony. Plébános: 2005. Mikola.

CZIER JÓZSEF I. Zádor József

CZIER PÁL I. Kertész Pál

CZIEREIZER ALAJOS, Csomaköz, 1833. jún. 21. - 1856. aug. 2. Segédlelkész: 1856. Máramarossziget, Munkács. Lelkész: 1859. Krasznasándorfalu, 1860. Kálmánd, Mezőterem (ugyanitt 1864-től plébános). 1898-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. † Mezőterem, 1911. március 20.

CZIMMERMANN JÁNOS, Vállaj, 1866. ápr. 29. - 1899. okt. 15. Segédlelkész: 1899. Mezőkaszony, 1890. Tiszaújlak, 1890. Beregszász, 1891. Szaniszló, 1892. Dobóruszka, 1892. Vállaj. 1893-ban egészségi okokból szabadságolva. Lelkész: 1899. Nagymadarász, 1905. Nántú. † Budapest, 1909. máj. 3. (tem. Vállaj)

CZINZEL GÉZA, Szaniszló, 1943. jan. 1. - 1968. ápr. 21. Segédlelkész: 1968. Mezőpetri, 1969. Máramarossziget. Plébános: 1972. Szamosdara, 1976. Kisdengeleg. † Kisdengeleg, 1991. okt. 11. (tem. Szaniszló)

CZUMBEL ISTVÁN I. Csaba István

CZUMBEL LAJOS DR., Szaniszló, 1891. aug. 12. - 1915. jún. 13. Segédlelkész: 1915. Mezőpetri. 1915-től Innsbruckban folytatja tanulmányait, 1916-ban bölcséleti doktorrá avatják. Miután hazajött Nagybányára helyezték segédlelkésznek. 1917-ben a szatmári Papnevelő Intézet prefektusává nevezik ki, és bölcséletet tanít. 1918-ban a püspöki elemi iskolában és a tanítóképzőben tanított. 1920. püspöki tanácsos. Plébános: 1931. Felsőbánya (1937. t. kanonok), 1941. dec. 31-től máramarosszigeti plébános és főesperes. 1942. skolasztikus kanonok. 1943. szatmári székesegyház plébánosa, és mesterkanonok. 1947. egyedi címzetes apát. 1950. máj. 23. helyettes ordinárius. 1951. márc. 10-én letartóztatják és bebörtönzik. 1956. febr. 8-án kiszabadul, febr. 10-én átvette az egyházmegye vezetését és ordináriusként vezeti az egyházmegyét haláláig. † Szatmárnémeti, 1967. febr. 26.

CZUMBEL LAJOS I. Csaba Lajos

CZUMBIL ANTAL I. Csermely Antal

CZUMBIL JÁNOS, Mezőpetri, 1916. szept. 27. - 1941. ápr. 12. Segédlelkész: 1941. Színfalu, Nagyszőlős, 1943. Munkács, 1945. Fehérgyarmat, 1946. Nagybánya. Plébános: 1947. Barlafalu. 1987-ben nyugdíjba vonul, és Németországba települt át. † Gross-Gerau, 1999. jan. 21.

CSABA (CZUMBEL) ISTVÁN, Szaniszló, 1910. júl. 7. - 1934. jún. 17. Segédlelkész: 1934. Vásárosnamény, 1934. Csenger, 1934. Nyírcsaholy, 1936. Mátészalka, 1937. Mérk. 1938. helyi lelkész Tizzaszalka. 1941. plébános Körösmező. 1944. októberében elmenekült. 1945. kisegítő lelkész Szatmárcsekén. 1947-ben átmegy a veszprémi egyházmegyébe. Segédlelkész: Kaposvár, 1950. Nagykanizsa. Plébános: 1950. Balatonszabadi, 1954. Nikla. † Marcali, 1975. márc. 29. (tem. Nikla)

CSABA (CZUMBEL) LAJOS, Szaniszló, 1916. jún. 25. - 1941. ápr. 12. Segédlelkész: 1941. Csanáros. 1941. kisegítő lelkész Csomaköz. 1942. helyettes lelkész Láposbánya. 1942. segédlelkész Nagymajtény. Lelkész: 1943. Tizzaszalka (ugyanakkor szervező lelkész Tizsakere-

csenyben), 1947. Láposbánya. 1948-ban kitoloncolják Romániából, Magyarországon azonban máris letartóztatják és csak 1952 karácsonyán szabadul. Plébános: 1953. Vilmány, 1961. Szentsimon. 1975-ben c. esperes. † Szentsimon (Borsod m.), 1991. ápr. 21.

CSALFA GYÖRGY, Tegenye (Zemplén m.), 1905. ápr. 4. - 1927. aug. 7. Segédlelkész: 1927. Felsődomonya, 1928. Tiba, 1929. Ungvár, 1931. Munkács. Plébános: 1933. Rahón, 1934. Németmokra, 1937. Tiba.

CSÁTI (CZAP) JÓZSEF, Nagykapós, 1912. jan. 26. - 1939. jún. 18. Adminisztrátor: Dobóruszka. 1940-től középiskolai hittantanár Munkácson. 1944-től gimnáziumi hittanár Ungváron, és a konviktus igazgatója. 1945-től munkácsi segédlelkész. 1951. jan. 11-én letartóztatják. Halálra ítélték, de nem hajtották végre. 1952 januárjában a Vorkuta-i lágerbe vitték (a Jeges tengertől 60-70 kilométerre). 1956-ban, kiszabadulása után néhány évig nem mehetett vissza Munkácsra, ezért Ungváron telepedik le. 1956-tól 1967-ig szerednyei plébános. 1967-ben Munkácson lett plébános, majd 1986-tól vikárius (használta az egyházmegyei kormányzó és ordinárius megnevezést is aláírásainál). † Munkács, 1993. márc. 1.

CSATÓ JÓZSEF, Munkács, 1870. nov. 10. - 1893. márc. 15. Segédlelkész: 1893. Tiszaújlak, 1894. Királyháza, 1894. Szinérváralja, 1896. Tiszaújlak, Szinérváralja, 1898. Munkács. 1901. egyetemi hallgató, majd nevelő lesz gróf Almássy családjában Budapesten. 1912-ben az esztergomi egyházmegyébe nyer felvételt.

CSEHTICZKY JÓZSEF, Nagysurány (Nyitra m.), 1846. jan. 9. - 1869. szept. 26. Segédlelkész: 1869. Szerednye, 1870. Dobóruszka, 1873. Ungvár, 1874. Munkács. Lelkész: 1877. Ubrezs, 1883-tól plébános ugyanott. Lelkész: 1887. Tiba, 1888-tól plébános ugyanott. 1892. közép-ungri esperes, 1902. Szent János-i c. apát. 1909-ben nyugdíjba vonul, de ennek ellenére 1911-ben még elvállalja a lekipásztori szolgálatot Paposon. † 1916. febr. 10.

CSEREI (CZEISZPERGER) BÉLA, Dayton (Ohio USA), 1915. febr. 22. - 1939. ápr. 8. Segédlelkész: 1939. Nagymajtény. 1940-ben tanulmányi felügyelő Szatmáron. 1941-től bölcsészkar hallgató Kolozsváron (magyar-német szak) és ugyanakkor tanulmányi felügyelő Kolozsváron a Báthori-Apor kollégiumban. † Kolozsvár, 1944. júl. 23. (tem. Szinérváralja).

CSERHÁTI FERENC DR., Túrterebes, 1947. febr. 12. - 1971. ápr. 18. Segédlelkész: 1971. Kaplony, 1973. Máramarossziget. 1979-ben áttelepül Németországba. 1982-ben teológiai doktorátust szerez. 1982-től a müncheni St. Margaret plébánián káplán, majd 1984-től a müncheni Magyar Katolikus Misszió vezetője. 1996. október 8-i hatállyal – a korábbi hivatala és szolgálata megtartása mellett – dr. Miklósházy Attila, a külföldön élő római katolikus magyarok püspöke, kinevezte személyes európai képviselőjének – delegátusának, egy hónappal később pedig az európai magyar katolikusok lapjának, az Életünk főszerkesztőjének. 2002-től németországi magyar főlelkész. 2004-ben pápai káplánná nevezik ki.

CSERHÁTI ISTVÁN DR., Túrterebes, 1923. dec. 26. - 1950. ápr. 16. Segédlelkész: 1950. Mérk, 1951. Fehérgyarmat, 1953. Mérk. Kisegítő lelkész: 1954. Sátoraljaújhely. Adminisztrátor: 1957. Ömböly. Kisegítő lelkész: 1958. Hernádnémeti. Adminisztrátor: 1960. Tizzaszalka, 1964-től esperes. Plébános: 1967. Vásárosnamény. 1982. tiszteletbeli kánonok, 1991. c. esperes, 1995. c. apát. 1999-ben nyugdíjba vonul Nyíregyházára a Papi otthonba.

CSERMELY (CZUMBIL) ANTAL, Krasznaterebes, 1905. máj. 6. - 1929. júl. 2. Segédlelkész: 1929. Kálmánd, 1930. Nagybánya. Lelkész: 1931. Borsabánya. Segédlelkész: 1933. Felsővisó, 1933. Szinérváralja, 1933. Túrterebes, 1934. Krasznabéltek, 1935. Erdőd. Lelkész: 1935. Nagytarna, 1939. Nagyszokond, 1944. Lázári. 1950 körül letartóztatják, és 6 évre ítélték. A korábban is kissé gyenge idegzetű papnak a börtönben elborult az elméje. Két év után kiengedték, de soha többé nem gyógyult meg. † Szatmárnémeti, 1969. febr. 26.

CSÓKÁS VIDOR HILARIUS DR., Alsó-Lendva (Zala m.), 1874. jan. 13. - 1897. júl. 4. 1897-től a bécsi Augustineum tagja, 1900-ban teológiai doktor. Segédlelkész: 1900. Mezőpetri, 1901. Felsőbánya, Munkács, 1902. Nagybánya, 1905. Szatmár. 1907-ben egyetemre megy Budapestre, majd ennek befejezése után a budapesti Rákócziánumban kapott alkalmazást. 1910-ben Szatmáron gimnáziumi helyettes tanár, majd 1914-től rendes tanár. † Szatmárnémeti, 1917. okt. 21.

CSONTH IGNÁC, Sárkány (Fogarás m.), 1889. jún. 28. - 1912. jún. 29. Segédlelkész: 1912. Felsővisó, 1913. Tiszaújlak, 1914. Szaniszló, 1916. Máramarossziget. Plébános: 1917. Aknasugatag, 1930. Nagymadarász, 1933. Józsefháza. 1943-tól kórházi lelkész és hitoktató Beregszászon. 1945-ben helyettes lelkész Józsefházán, Nagysomkúton, majd 1946-tól Szaniszlón. Innen Aranyosmeggyesre vonul vissza nyugalomba. † Aranyosmeggyes, 1954. máj. 10.

DÁNKU BALÁZS FERENC, Szatmárnémeti, 1966. okt. 10. - 1993. júl. 17. Segédlelkész: 1993. Máramarossziget, 1995. Nagybánya Szentháromság plébánia, 1996. Szatmár Székesegyház. Plébános: 1998. Józsefháza (közben ellátja a ministránslelkészi feladatot is), 2003. Erdőd.

DEÁK JÁNOS DR., Rónaszék (Máramaros m.), 1891. ápr. 15. - 1913. szept. 4. 1912-1914 között egyetemi hallgató Kolozsváron. 1914. plébános helyettes Lázáriban. 1915-1916 között ismét egyetemi hallgató Kolozsváron. 1916. segédlelkész Beregszászon. 1917. gimnáziumi tanár Beregszászon. 1920. ezredlelkész Veszprémben. 1921. reáliskolai tanár és a tiszti leánynevelő intézet lelkésze Sopronban. 1924. kerületi főlelkész Győrött. 1927. reáliskolai tanár Kőszegen. 1930. táborig lelkész Debrecenben. 1932. hadtestvezető lelkész Miskolcon. 1920-ban százados, 1932-ben őrnagy, 1937-ben alezredes, 1942-ben ezredes lett. (valamikor 1963 előtt halt meg Miskolcon).

DIACU ANTON, Adjud, 1973. febr. 26. - 2001. június 29. Segédlelkész: 2001. Săbăoani. 2003. szept. 1-től a szatmári egyházmegyében működik mint Székesegyházi segédlelkész, és ugyanakkor ellátja a Kálvária templomban a román közösséget, valamint a alsóhomoródi és sínfalusi filiákat.

DICZIG BÉLA, Mezőterem, 1889. jan. 1. - 1911. júl. 2. Segédlelkész: 1911. Fehérgyarmat, 1911. Felsőbánya, 1914. Nagybánya. Lelkész: 1916. Szakasz, 1937. Nagymajtény. 1947-től tiszteletbeli esperes, és az erdődi kerület tanfelügyelője. 1960. febr. 13-án nyugdíjba vonul. † Nagykároly, 1967. aug. 29.

DIMAND LAJOS, Nagykároly, 1862. márc. 3. - 1885. aug. 31. Segédlelkész: 1885. Vállaj, 1886. Krasznasándorfalu, 1886. Szinfalva, 1886. Felsőbánya, 1890. Szatmár. Lelkész: 1890. Körösmező, 1896. Gyertyánliget, 1898. Túrterebes. 1899-től ugoicsai segéd-esperes, és iskolai tanfelügyelő. 1911-ben lett kerületi esperes. Plébános: 1925. Erdőd. 1930-ban nyugalmába vonul. † Nagykároly, 1941. ápr. 1.

DOBOS JÁNOS DR., Petrilla (Hunyad m.), 1913. dec. 23. - 1936. dec. 19. Felszentelése után tanulmányi prefektus a püspöki konviktusban. Segédlelkész: 1937. Erdőd. Mivel ő is belekeveredett a Rongyos Gárda nevű mozgalomba, 1939. októberében letartóztatták, és decemberig fogva tartották. December 21-én huszonhárom katolikus és protestáns lelkésszel együtt kitoloncolják. Csak a II. bécsi döntés (1940. aug. 30.) után térhetett vissza egyházmegyéjébe. Szatmáron tanított és az irgalmas nővérek templomának is lelkésze. 1951. december 5-én Máramarosszigetre helyezik. 1952. januárjában vette át a plébánia vezetését. Címek: főesperes, majd kanonok lett. 1987-ben nyugdíjba vonult. † Kolozsvár, 1990. jan. 18. (tem. Máramarossziget)

DRAHUS ISTVÁN, Ungvár, 1877. aug. 27. - 1899. dec. 21. Felszentelése után ideiglenesen az egyházmegyei hivatalban működik. Segédlelkész: 1900. Mezőpetri, Szerednye. Lelkész: 1903. Tövisfalva. † Munkács, 1904. ápr. 14. (tem. Ungvár)

DUDÁS MIKLÓS, Lázári, 1956. okt. 22. - 1982. jún. 20. Segédlelkész: 1982. Mezőpetri. Plébános: 1984. Nagyszokond, 1990. Szakasz, 1990. Szaniszló, 2003. Felsőbánya.

DUNAI (KAUFMANN) JÁNOS DR., Balazsér (Bereg m.), 1862. dec. 15. - 1886. okt. 2. Segédlelkész: 1886. Vinna, 1887. Nagybánya. Lelkész: 1890. Nagysomkút. 1898-ban ideiglenesen nyugdíjazták. Budapestre

költözött, ahol több mint egy negyed századot betegeskedett, anélkül, hogy a lelképásztori munkában valahol is tevékenyen részt vehetett volna. † Budapest, 1933. dec. 13.

ECKER JENŐ SJ, Kőszeg, 1888. febr. 21. - 1910. jún. 26. Szatmári működése alatt a következő feladatokat látta el: 1944. lelkész, háziak Mária-kongregációjának prézese, házi hitszónok és gyóntató, lelki gyakorlat vezető, 1947. lelki igazgató, 1947-1948 lelkigyakorlatok vezetője, 1948. a férfiak Mária-kongregációjának prézese, lelkész, misszionárius, házi és templomi gyóntató, templomi hitszónok. † Szatmárnémeti, 1981. jan. 31.

EGELI FERENC, Mezőfény, 1972. jan. 8. - 1996. jún. 23. Felszentelése után püspöki titkár és segédlelkész Szatmáron a Kis Szent Teréz plébánián. Plébános: 1999. Kisdengeleg (mellette spirituális a Nagykárolyi líceumban). 2001-től a gyulafehérvári teológián prefektus és tanár.

EINHOLCZ JÓZSEF, Nagyszokond, 1865. ápr. 7. - 1890. júl. 2. Segédlelkész: 1890. Krasznabéltek, 1892. Mezőpetri, 1894. Krasznabéltek, 1895. Vállaj. Lelkész: 1895. Alsóhomoród. 1932. aug. 1-én nyugalomba vonul. † Alsóhomoród, 1938. ápr. 22.

EKKEL LAJOS, Beregszász (Bereg m.), 1871. febr. 27. - 1893. aug. 30. Segédlelkész: 1893. Nagymajtény, 1896. Szinérváralja, 1896. Szatmár (1897-től a Katolikus Legényegylet elnöke Szatmáron). Segédlelkész: 1902. Felsőbánya, Máramarossziget. Plébános: 1903. Rónaszék, 1921. Beregszász (1922-ben főesperesnek is kinevezték). † Beregszász, 1932. jan. 15.

ELCHLINGER JÓZSEF, Nagymajtény, 1906. aug. 17. - 1931. jún. 29. Segédlelkész: 1931. Felsővisó, 1932. Túrterebes, 1933. Szinérváralja, Hosszúmező. Lelkész: 1935. Aknasugatag. Segédlelkész: 1935. Nagybánya, 1936. Felsőbánya. 1936. nov. 3-án felmentését kérte a papság alól.

EMBER PÉTER, Alsófernezely, 1887. jan. 21. - 1910. júl. 6. Segédlelkész: 1910. Kálmánd, 1911. Erdőd, 1911. Tiszaújlak, 1913. Máramarossziget. 1915-től tábori lelkész a szerb harctéren. Segédlelkész: 1918. Felsőbánya, 1918. Máramarossziget. Lelkész: 1920. Gyertyánliget, 1920. Rahó, 1921. Aknaszlatina, 1929. Királyháza, 1940. Aknaszlatina, 1941. Krasznaterebes, 1942. Vásárosnamény. † Vásárosnamény, 1949. jún. 13.

ENYEDY ALAJOS, Gödényháza (Ugocsa m.), 1851. jún. 20. - 1877. júl. 18. Segédlelkész: 1877. Pálóc, 1878. Felsőbánya, 1879. Nagybánya, 1879. Szerednye, 1880. Técső, 1880. Munkács, 1881. Beregszász, 1882. Szatmár, 1884. Ungvár. Plébános: 1885. Técső. 1904-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. † Arad, 1905. okt. 8. (tem. Técső)

ERDÉLYI (LUDESCHER) ALAJOS, Nagymajtény, 1891. dec. 18. - 1915. jún. 13. Segédlelkész: 1915. Tiszaújlak, Vitka, 1917. Nagybocksó, 1919. Szatmár. Plébános: 1921. Fehérgyarmat, 1924. Vitka. † Vitka, 1932. szept. 7.

ERDŐSSY ERVIN, Beregszász, 1854. jún. 12. - 1878. szept. 30. Segédlelkész: 1878. Tiszaújlak, 1878. Nagybánya, 1879. Felsőbánya, 1881. Nagybánya, 1882. Szatmár, 1882. Beregszász. 1882-ben ideiglenesen Fehérgyarmaton lelkész. Segédlelkész: 1883. Beregszász, 1883. Tiszaújlak, 1884. Técső, 1885. Ungvár. Lelkész: 1886. Alsófernezely, 1890. Márokpapi, 1896. Aknasugatag. 1903-ban nyugalomba vonul. † Beregszász, 1912. febr. 4.

ERNI FERENC, Nagymajtény, 1888. nov. 30. - 1913. júl. 2. Segédlelkész: 1913. Felsővisó, 1916. Bárdháza, 1917. Mezőpetri, 1918. Felsőkerepec, 1919. Munkács, 1924. Beregszász. Plébános: 1926. Sárosoroszi (1939-ben püspöki tanácsos kitüntetést kap). † Sárosoroszi, 1962. febr. 17.

ERNI JÁNOS, Csanálos, 1872. jan. 27. - 1896. jún. 29. Segédlelkész: 1896. Kálmánd, 1896. Szakas. Lelkész: 1899. Nagymadarász. Segédlelkész: 1901. Szaniszló. Lelkész: 1901. Nántú, 1905. Színfalu. † Színfalu, 1914. júl. 9.

ERŐS SÁNDOR, Túrterebes, 1954. okt. 18. - 1980. jún. 22. Segédlelkész: 1980. Nagybánya Szentháromság plébánia. Plébános: 1982. Nagysomkút, 1984. Mezőterem. 1987-ben Kanadába települt át.

ESZTEGÁR ISTVÁN, 1829. márc. 1. - 1852. ápr. 10. Segédlelkész: 1852. Alsóhomoród, 1852. Nagybánya, 1855. Ungvár. Lelkész: 1856. Dara, 1856. Gyertyánliget, 1857. Aknaszlatina. Plébános: 1867. Rónaszék (1868-tól esperes a máramarosszigeti kerületben), 1877. Nagybocksó, 1881. Rahó. 1885-ben nyugalomba vonul. † Cegléd, 1906. nov. 9.

ETTINGER JÁNOS, Nagymajtény, 1883. jún. 5. - 1907. jún. 30. Segédlelkész: 1907. Csomaköz, 1908. Felsőbánya, 1910. Nagybánya. 1911-től a szatmári Papnevelő Intézet fegyelmi és tanulmányi előjárója, valamint a bölcselet tanára. 1914-ben lelkész Színfaluban, majd 1920-tól plébános ugyanott. 1939-ben szentszéki tanácsos kitüntetést kap. 1944. jan. 1-től nyugalomba vonult. † Színfalu, 1947. júl. 29.

FAGEA LÁSZLÓ, Szatmárnémeti, 1953. aug. 26. - 1978. jún. 18. Felszentelése után egy évig az egyházmegyei irodában működik titkári beosztásban. Segédlelkész: 1979. Nagybánya Krisztus Király plébánia. Plébános: 1982. Lajosvölgyihuta (1992-ben c. esperesi kitüntetést kap).

FÁNGLI EDUÁRD, Tiszaveresmart, 1950. jan. 21. - 1976. jún. 20. Segédlelkész: 1976. Felsőbánya, 1978. Szatmár Hildegárda plébánia. Plébános: 1980. Szakas. † Szakas, 1988. dec. 17. (tem. Tiszaveresmart)

FARKAS DOMOKOS P. BONAVENTURA OFM, Homoródkarácsonfalva, 1921. jún. 25. - 1946. máj. 19. Segédlelkész: 1946. Kolozsvár, 1951-1952. Máriaradna, Dés kényszerlakhely, 1957. Kaplony. Plébános: 1966. Józsefháza. 1998-ban nyugdíjba vonul. † Szatmárnémeti, 1998. márc. 14. (tem. Kaplony).

FARKAS JÁNOS, Gyöngy, 1902. nov. 5. - 1925. júl. 5. Segédlelkész: 1925. Kálmánd, Mezőterem, 1926. Nagymajtény, 1926. Csomaköz, Szinerváralja. 1927-ben Szatmáron a konviktusban tanulmányi felü-

gyelő. Segédlelkész: 1928. Mezőpetri, 1928. Nagybánya. Lelkész: 1931. Lajosvölgyihuta, 1945. Nagyecsed, 1955. Vállaj, 1958. Nagyecsed. † Budapest, 1977. máj. 19.

FÁSZTUSZ ELEK, Csanáros, 1848. febr. 18. - 1871. ápr. 27. Segédlelkész: 1871. Krasznasándorfalu, 1871. Munkács, 1872. Beregszász, 1873. Csanáros, 1874. Felsőbánya. 1875-től egyetemi hallgató Budapesten. Segédlelkész: 1878. Nagybánya, Máramarossziget. 1879-től gimnáziumi helyettes tanár Ungváron, 1881-től Szatmáron, 1883-ban rendes tanár. 1893-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. 1911-ben ideiglenesen nyugdíjba vonul. 1912-ben lelkész Tiszaújlakon. † Tiszaújlak, 1914. szept. 22.

FAULWETTER JÁNOS, Nagymajtény, 1890. nov. 15. - 1915. jún. 13. Segédlelkész: 1915. Felsőbánya, 1917. Szinérváralja. Helyettes lelkész: 1919. Németmokra, 1920. Kőkényesd. Segédlelkész: 1920. Túrterebes, 1920. Szentjobb. 1922-ben rövid ideig helyettes lelkész Margittán. Segédlelkész: 1922. Bihar, 1922. Nagyvárad. Kisegítő lelkész: 1923. Nagybocskó, 1931-től lelkész ugyanott. Lelkész: 1945. Halmi. † Halmi, 1955. okt. 4. (tem. Nagymajtény)

FAZAKAS JÓZSEF, 1910. márc. 19. - 1936. jún. 28.

FECHTEL JÁNOS DR., Munkács (Bereg m.), 1859. júl. 29. - 1883. okt. 18. 1882-től egyetemi hallgató Kolozsváron, 1885-ben bölcséleti doktor, tanítóképző tanár Szatmáron. 1886-ban gimnáziumi helyettes, 1893-tól rendes tanár ugyanott. 1904-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. † Szatmárnémeti, 1912. jún. 29.

FECHTEL MIHÁLY, Felsőkerepec (Bereg m.), 1890. máj. 25. - 1914. máj. 29. Segédlelkész: 1914. Kálmánd, 1915. Felsőbánya, Pálóc, Felsődomonya, 1917. Tiba, Felsőkerepec. 1919-ben felmentését kéri a papság alól. † 1923. dec. 24.

FECSER GYULA, Erdőd, 1891. nov. 6. - 1916. jún. 4. Segédlelkész: 1916. Felsővisó, Szerednye, Mezőpetri, 1917. Tiszaújlak, Vítka. Ideiglenes lelkész: 1918. Láposbánya. Segédlelkész: 1918. Felsővisó. † Felsővisó, 1918. nov. 26.

FEDORCSIK PÉTER, Tarno (Sáros m.), 1832. aug. 19. - 1856. febr. 25. Segédlelkész: 1856. Munkács, Ungvár, Felsőbánya. 1860-ban cs. és kir. tábori segédlelkész. Lelkész: 1861. Németmokra, 1864. Nyírcsaholy, 1865. Gyertyánliget, 1869. Jánk, 1874. Ubrezs. 1877-ben távozik az egyházmegyéből, majd visszatérően lelkész: 1879. Krasznaterebes, Alsó-homoród, 1880. Barlafalu. 1898-ban nyugalomba vonul, de 1901-ben még elvállalja a lelkési feladatot Fancsikán. 1903-tól ismét nyugdíjas. † 1913. dec. 18.

FEHÉR ISTVÁN, Kaplony, 1941. júl. 1. - 1965. ápr. 25. Segédlelkész: 1966. Felsőbánya. Plébános: 1967. Aknasugatag, 1974. Mezőterem. 1984-ben betegnyugdíjba kényszerül, és Németországba települ át.

FEIGI ANTAL, Kassa, 1902. szept. 10. - 1926. júl. 18. Segédlelkész: 1926. Krasznabéltek, 1927. Csomaköz, 1928. Máramarossziget. Lelkész: 1929. Borsabánya. Segédlelkész: 1931. Mezőpetri, 1932. Felsőbánya, Kálmánd, 1934. Nagybánya. Lelkész: 1935. Nagytarna, 1935. Nántú. 1964-ben nyugdíjba vonul. † Szatmárnémeti, 1984. júl. 17.

FEIGI GYÖRGY, Túrterebes, 1937. febr. 20. - 1963. ápr. 21. Segédlelkész: 1963. Mezőpetri. Plébános: 1966. Kisdengeleg, 1976. Krasznabéltek, 1989. Mezőfény, 1993. Csomaköz. 2000. máj. 1-én tiszteletbeli kanonoki címet kap.

FEJÉR KÁLMÁN, Aknasugatag, 1845. okt. 25. - 1870. aug. 10. Segédlelkész: 1870. Tiszaújlak, 1872. Dobóruszka, 1872. Máramarossziget, 1874. Nagybánya, 1875. Ungvár, 1876. Munkács, 1878. Fehérgyarmat, 1878. Felsőbánya, 1879. Beregszász. Lelkész: 1880. Vitka, 1893-tól plébános ugyanott. 1904-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. † Vitka, 1918. febr. 19.

FEKETE LÁSZLÓ ISTVÁN, Szatmárnémeti, 1911. szept. 17. - 1934. júl. 15. Segédlelkész: 1934. Kálmánd, 1935. Csanáros, 1935. Nagymajtény, 1936. Felsőbánya, 1937. Túrterebes. Lelkész: 1938. Borsabánya. 1940. Hosszúmező. Segédlelkész 1941. Csomaköz, 1941. Felsőbánya. Lelkész: 1943. Feketeardó. † Feketeardó, 1967. november

FÉLEGYHÁZI (KINCZLI) JÓZSEF DR., Nagykároly, 1906. jan. 5. - 1929. júl. 2. 1929-1932 között római tanulmányok: 1930-ban bölcseletből, 1931-ben pedig teológiából doktorált, sőt a pápai oklevéltanból is diplomát szerzett. 1931. a tanzenbergi (Ausztria) olivetánus apátságba bölcseleti vendégtanára. 1932. a szatmárnémeti Papnevelő Intézetben bölcseletet és egyháztörténelmet tanára. 1935-ben váci egyházmegyés pap lett belőle, és nevét Félegyházira változtatta. Segédlelkész: 1936. Soroksár, 1938. Vác-Felsőváros. 1932 a váci Papnevelő Intézet egyházjog és egyháztörténelem tanára. 1942. a budapesti Tudományegyetemen a hazai és az egyetemes teológiatörténet magántanára lett. 1944. éneklőkanonok, pétermonostori címzetes apát, az egyházmegyei bíróság és a káptalani levéltár jegyzője, 1946. a szeminárium jószágigazgatója, 1947. óta pápai kamarás. Plébános: 1949 Mende, 1953. Mezőtúr. 1954. a budapesti Központi Papnevelő Intézetbe tanulmányi prefektusa. 1959. a Budapesti Hittudományi Akadémia tanszékvezető egyetemi tanára egyháztörténelemben. 1956-tól a Szent István Társulat elnöki tisztét töltötte be egészen haláláig. † 1982. febr. 14.

FELHŐ (FUCHS) GYULA, Ungvár, 1871. júl. 23. - 1894. jún. 27. Segédlelkész: 1894. Vinna, Szerednye, 1896. Tiba, Pálóc, 1897. Nagyberezna, Nagybocksó, 1898. Felsőbánya. Lelkész: 1899. Láposbánya, 1905. Sárosoroszi, 1909. Ubrezs, 1920. Kőrösmező, 1920. Felsődomonya, 1922. Királyháza, 1923. Szerednye. † Nagyszőlős, 1942. okt. 25.

FENYÁK FERENC, Túrterebes, 1949. okt. 3. - 1976. jún. 20. Segédlelkész: 1976. Kaplony, 1977. Nagykároly Kalazanci Szent József plébánia, 1979. Szatmár Székesegyház. Plébános: 1982. Batiz, 1989, Felsőbánya, 1994. Szatmár Szent Antal plébánia. † Szatmárnémeti, 1998. aug. 14. (tem. Túrterebes)

FÉNYES ANTAL, Kaplony, 1932. máj. 29. - 1961. márc. 18. Segédlelkész: 1961. Szaniszló. Plébános: 1964. Nántú, 1969. Szaniszló. † Szaniszló, 1988. febr. 17.

FÉNYI (FISCHER) FERENC, Kaplony, 1912. okt. 1. - 1938. ápr. 16. Segédlelkész: 1938. Nagyvárad, 1938. Szinérváralja. Helyettes lelkész: 1939. Aknasugatag. Segédlelkész: 1940. Felsőbánya, 1941. Szinérváralja, 1942. Sárosroszi, 1942. Vállaj, 1943. Máramarossziget. Plébános: 1945. Alsóhomoród, 1952. Szatmár Kis Szent Teréz plébánia, 1956. Alsóhomoród, 1957. Józsefháza. 1965-ben betegnyugdíjasként szülőfalujába, Kaplonyba költözik. † Kaplony, 1985. márc. 3.

FIALKOVSZKY JÓZSEF, Ungvár, 1856. febr. 21. - 1879. febr. 25. Segédlelkész: 1879. Jenke, 1879. Szerednye, 1879. Nagybánya, 1882. Ungvár, 1882. Munkács, 1882. Szatmár, 1886. Máramarossziget. Plébános: 1887. Ubrezs (1900-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap), 1909. Nagyberezna (1923-ban tiszteletbeli kanonok). † Nagyberezna, 1924. aug. 25.

FIBIGER SÁNDOR DR., Felsőbánya, 1858. jan. 4. - 1880. júl. 18. Segédlelkész: 1880. Tiszaújlak. 1882-től iktató az egyházmegyei hivatalban, 1883-ban a hittudományok doktora, 1884-ben gimnáziumi hittanár Ungváron, 1896-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap, 1912-ben pápai kamarás, 1923-ban tiszteletbeli kanonok. 1930-tól a cseh-szlovák fennhatóság alá kerülő ungvári apostoli kormányzóság kormányzója, Tahy Ábrahám (1860-1934) kinevezte helynökének. † Ungvár, 1937. febr. 22.

FIEDLER ISTVÁN PÜSPÖK, Nagybecskerek (Torontál m.), 1871. okt. 14. - 1894. szept. 8. Segédlelkész: 1894. Újszentanna, Nagyjecsa, Csák, Lippa. 1904-ben kinevezték a Temesvár-józsefvárosi Szegény Iskolanővérek lelkivezetőjévé, és az általuk vezetett tanítóképző hittanárává. 1910-ben a Papnevelő Intézet lelkivezetője lett. Emellett 1913-ban az egyházmegye Papi Misszióegyesület titkára, székesegyházi hitszónok, a népmissziók irányítója, a papi Mária-kongregáció elnöke, illetve a szeminárium fegyelmi elöljárója lett. 1916-ban resicabányai plébánossá és esperessé nevezték ki, majd Glattfelder Gyula csanádi püspök általános helynöke. 1923. székesegyházi kanonok. Emellett erkölcs- és lelkipásztorkodástant adott elő a szeminá-

riumban. 1924. egresi apát, 1926-ban pedig általános püspöki helynök lett. A Vatikán 1930. okt. 16-án őt nevezte ki a szatmári-nagyváradí egyházmegye élére. 1930. nov. 19-én Angelo Dolci bukaresti apostoli nuncius kezébe, november 25-én pedig II. Károly román király kezébe tette le az előírt esküt. Püspökszentelése pedig 1930. dec. 7-én Nagyváradon volt, és egy hét múlva foglalta el püspöki székhelyét Szatmáron. Az ő nevéhez fűződik a híres 1938-as egyházmegyei zsinat megtartása. Állami nyomásra 1939. nov. 30-án lemondott a püspöki székről. Ezután Nagyszebenben, majd Nagyváradon telepedett le. † Nagyvárad, 1957. okt. 25.

FIRSTALL LAJOS l. Szatmári Lajos

FISCHER FERENC l. Fényi Ferenc

FISCHER JÁNOS, Mezőfény, 1894. nov. 12. - 1918. máj. 17. Segédlelkész: 1918. Erdőd, 1919. Felsőbánya, 1921. Máramarossziget, 1930. Szatmár. Lelkész: 1934. Nagymajtény, 1937. Szakas. 1969-ben nyugalmba vonul. † Mezőfény, 1976. ápr. 24.

FISCHER PÁL DR., Nagymajtény, 1909. jún. 8. - 1931. dec. 19. Felszentelése után tanulmányi prefektus a szatmári püspöki konviktusban. Segédlelkész: 1932. Nagybánya, Erdőd, 1934. Szaniszló. Lelkész: 1934. Borsabánya. Segédlelkész: 1938. Máramarossziget, 1939. Csanáros, Szatmár. Lelkész: 1943. Márokpapi. 1944-ben Munkácsra kerül, de a háború után visszatért Szatmárra. 1945. szept. 1-től gimnáziumi tanár lett. Az iskolák államosítása után segédlelkész a Hildegárda plébánián. 1953 júliusában letartóztatták és bebörtönözték. Szabadulása után – 1956 és 1960 között – erdődi plébános volt. † Nagymajtény, 1981. máj. 1.

FISZTER KÁROLY l. Takács Károly

FLESCH FERDINÁND, Budapest, 1910. ápr. 25. - 1935. dec. 17. Segédlelkész: 1935. Felsővisó, 1938. Színfalva, 1939. Krasznabétek, 1941. Túrterebes. 1943. adminisztrátor Csegöldön. Mivel német érzelmű volt, esperese, Barth Mihály tanácsára nem várta be a szovjet hadsereg be-

vonulását, hanem 1944. okt. 24-én Bécsbe menekült. Ausztriában előbb Göllersdorfbán, majd 1944 és 1960 között Bécsben volt segédlelkész. 1960-ban hitoktatói tanfelügyelőnek nevezték ki a bécsi főegyházmegye felekezeti iskolái számára. 1964-ben pedig érseki tanácsossá. 1970-ben nyugalomba vonul. † Bécs, 1987. okt. 15.

FORGÁCH JÁNOS, Polena (Bereg m.), 1838. máj. 6. - 1860. dec. 2. Felszentelése után nevelő az Apponyi, Zichy és Szápáry grófi családnál. Plébános: 1877. Aknasugatag, 1878. Beregszász (1884-től esperes a beregi területben), 1890. Munkács (beregi főesperes). 1892-ben Szent Jánosról nevezett devecsi c. prépost lesz. 1909-ben nyugalomba vonul. † Munkács, 1909. okt. 6.

FORGÁCH JÁNOS, Ungvár, 1855. júl. 25. - 1877. júl. 18. Segédlelkész: 1877. Vinna, 1878. Szatmár, 1880. Felsőbánya, 1881. Ungvár. 1882-ben táborig segédlelkész. Segédlelkész: 1882. Vinna, 1883. Nagyberezna, 1883. Túrterebes, 1884. Krasznabéltek, 1887. Krasznasándorfalu, 1888. Fehérgyarmat. † Szatmárnémeti, 1908. jún. 1.

FÖLKEL BÉLA, Kisszeben (Sáros m.), 1860. szept. 29. - 1883. okt. 18. Felszentelése után az egyházmegyei irodában működik. 1885-től egyetemi hallgató Kolozsváron. 1889-ben segédlelkész Ungváron. 1896-tól gimnáziumi helyettes, majd 1902-től rendes tanár Szatmáron. † 1918. dec. 31.

FRANK JÓZSEF, Ungvár, 1834. febr. 25. - 1857. ápr. 11. Segédlelkész: 1857. Fehérgyarmat, 1857. Munkács, 1858. Felsőbánya. Plébános: 1859. Királyháza, 1863. Túrterebesen (1879-től esperes az ugoicsai területben), 1881. Szinérváralja (1894-től ugoicsai főesperes). † Szinérváralja, 1920. márc. 27.

FRANZEN KÁROLY, Budapest, 1914. jún. 19. - 1937. júl. 18. Segédlelkész: 1937. Nagymajtény, 1939. Szaniszló, 1941. Mezőpetri. 1941-ben kültelki lelkész Szatmáron. 1942-től szervező lelkész Aporházán. 1945. január 15-én elvitték orosz fogságba. Miután visszatért előbb Aporházán, majd Zajtán és Nyírmadán teljesített papi szolgálatot. † Nyírmada, 1989. máj. 13.

FRINK FERENC I. Korlát Ferenc

FROMHERZ ATTILA MIHÁLY, Nagybánya, 1971. júl. 31. - 1997. jún. 14. Segédlelkész: 1997. Nagybánya Szent József plébánia. Plébános: 1999. Borsabánya, 2003. Batiz.

FUCHS GYULA I. Felhő Gyula

FUGEL ADOLF, DR. THEOL., szül Nagyszentmiklós (Temes megye). 1943. júl. 23. - 1967. ápr. 2. a Temesvári Egyházmegye részére. Segédlelkész: 1967. Új Arad, 1968. Szent Anna. Plébános: 1969. Újvár. 1973. dec. 12. a Securitate száműzi. 1974. segédlelkész Lenzing, Linz-i Egyházmegye. 1974. áttelepül az NSZK-ba. Plébános: 1974. Irslingen, Rottenburg-Stuttgart-i Egyházmegye, 1981-1984 plébános Wangen bei Olten (Bázei egyházmegye); 1983. inkardináció a Basel-i Egyházmegyébe. 1985. június 5. licenciátus pasztorális teológiában. 1985-1989 tanársegéd a Fribourg-i Egyetem Liturgiatudományi tanszékén. 1986. Dr. hc. politikai tudományok Pacific Western University of California, Los Angeles. 1986-1987 Journalistika tanulmányok a Fribourg-i Egyetemen; 1987-1994 főszerkesztő-helyettes a „Schweizerisches Katholisches Sonntagsblatt“-nál. 1987-2003. plébános Utzenstorf. 1987-2005 a Fatima Világapostolátus német-svájci területeinek lelki vezetője. 1989. Dr. theol. a Fribourg-i Egyetemen liturgia/dogmatika disszertációval. 1996. tb. kanonok a Szatmári Egyházmegyében. 2003. betegnyugdíj. 2005. május 4. inkardináció a Szatmári Egyházmegyébe.

FUHRMANN VENDEL, Alsóhomoród, 1911. szept. 8. - 1937. máj. 23. Segédlelkész: 1937. Színfalu, 1938. Nagykároly, 1940. Szinerváralja, 1940. Túrterebes, 1941. Krasznabéltek. Plébános: 1942. Nagytarna, 1964. Csomaköz, 1968. Kökényesd. 1973. nyugdíjazzák, de még tíz évig tovább dolgozik Kökényesden. 1970-ben c. esperesi kitüntetés kap. 1983-ban véglegesen nyugalomba vonul Szatmárra, és a Zárda-templomban kiségit. 2001. szept. 8-án tiszteletbeli kanonokká nevezik ki. † Szatmárnémeti 2005. ápr. 5.

FÜGG MÁRTON, Mezőterem, 1900. okt. 24. - 1925. júl. 5. Segédlelkész: 1925. Krasznabéltek, 1926. Színfalu, Szinérváralja, 1928. Felsőbánya, 1929. Erdőd, 1931. Nagybánya. Plébános: 1932. Krasznasándorfalu. 1961-ben nyugalomba vonul, de csak papíron, hiszen továbbra is el látja feladatát. † Krasznasándorfalu, 1970. okt. 30.

GÁBRIEL JÁNOS, Mezőpetri, 1900. máj. 6. - 1922. szept. 10. A püspöki irodában kezdi munkáját. Segédlelkész: 1922. Nagymajtény, 1923. Szatmár, Túrterebes, 1923. Alsóhomoród, 1924. Felsőbánya. Lelkész: 1924. Rónaszék, 1931. Szamosdara, 1935. Csomaköz. Kisegítő lelkész: 1942. Sárosoroszi, 1943. Erdőd, 1943. Vállaj. Lelkész: 1943. Erdőd, 1945. Nagyszokond. † Nagyszokond, 1957. okt. 9. (tem. Szatmárnémeti)

GÁJÁSY ALAJOS, Vállaj (Ágerdő), 1887. júl. 3. - 1909. nov. 26. Segédlelkész: Kálmánd. † Szatmárnémeti, 1912. jan. 21.

GAJDA PÁL I. György Pál

GAJDOS JENŐ P. VINCE OFM, Égerhát (Szilágy m.), 1926. febr. 20. - 1956. dec. 8. Segédlelkész: Dés. Plébános: 1965. Csákgigorbó, 1965. Józsefháza, 1966. Kaplony. † Kaplony, 1986. szept. 10.

GALAMBOS (WEISZENBACHER) FERENC, Erdőd, 1919. szept. 16. - 1944. dec. 24. Segédlelkész: 1945. Szaniszló, 1946. Mezőpetri, 1947. Felsőbánya, 1956. Szinérváralja, 1957. Szatmár Székesegyház. Plébános: 1968. Csomaköz. 1993-tól nyugdíjas. Címei: c. esperes, 1992. május 15-től székesegyházi kanonok, 1994. dec. 24-től káptalani nagyprépost.

GALAMBOS JÁNOS, Nyírcsaholy, 1906. márc. 25. - 1931. febr. 15. Segédlelkész: 1931. Mérk, Vállaj, Mátészalka. Plébános: 1940. Márokpapi. 1943. jan. 18-án tábori lelkész. 1948-ban hazajön a fogságból és Márokpapiban működik haláláig. † Márokpapi, 1966. okt. 17.

GALAMBOS JÓZSEF, Szentgotthárd (Vas m.), 1913. márc. 3. - 1939. márc. 19. Segédlelkész: 1939. Pusztadobos, 1940. Nagyecséd, 1940.

Beregszász. Benei plébános. 1948-ban a szovjet titkosszolgálat letartóztatta. 1949-től Vorkután raboskodott. 1956-ban a fogságból való hazatérése után Huszton plébános, 1985-ben vikáriussá választják. † Huszt, 1985. dec. 2.

GÁLFFY FERENC, Tállya, 1851. dec. 24. - 1876. júl. 11. Segédlelkész: 1876. Dobóruszka, 1876. Beregszász, 1877. Ungvár, 1878. Szatmár, 1880. tábori segédlelkész Pólámban, 1881. tábori lelkész és katonai reáliskolai tanár Kassán. 1897-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap, 1901-ben a korona arany érdemkereszttel kitüntetve. † 1919. febr. 7.

GELLÉRT (GNANDT) LŐRINC, Mezőfény, 1914. aug. 2. - 1941. ápr. 12. Segédlelkész: 1941. Erdőd, 1942. Mezőkaszony, 1942. Erdőd, 1942. Színfalú. 1943-ban szervező lelkész Tiszakerecsenyben. 1945-től helyettes lelkész Krasznaterebesen, 1947-től szervező lelkész Mikolában, 1953-ban helyettes lelkész Szatmáron. Plébános: 1957. Szaniszló, 1963. Felsővisó. 1983. aug. 31-én nyugalomba vonult szülőfalujába. † Mezőfény, 1989. jan. 12.

GETLIK ISTVÁN, Vinna (Ung m.), 1911. febr. 10. - 1937. jún. 20. Segédlelkész: 1937. Felsődomonya, 1937. Munkács, 1938. Jenke. Ideiglenes lelkész: 1940. Tiba, Nagyszőlős, Beregszász, Huszt, 1940. Vállaj, 1940. Nagyszőlős, Munkács, 1942. Ungvár, 1943. Kistrát, 1943. Nagyszőlős, 1944. Erdőd. 1944. helyettes lelkész Szolyva. 1947-ben Szlovákiába távozott.

GINDELE TIBOR, Nagykároly, 1941. jún. 11. - 1965. ápr. 25. Segédlelkész: 1966. Máramarossziget. Plébános: 1967. Nagysomkút. Segédlelkész: 1968. Szatmár Székesegyház, 1969. Nagybánya Szentháromság plébánia. Plébános: 1974. Aknasugatag, 1990. Máramarossziget. 1990-től kerületi esperes, 1995. főesperes. 1999-től a piarista rend romániai általános megbízottja. 2000-ben tiszteletbeli kanonoki kitüntetést kap. † Máramarossziget, 2002. aug. 15.

GLAZAROVITS BERTALAN, Ungvár, 1878. júl. 22. - 1902. jún. 27. Segédlelkész: 1902. Nagyberezna, 1904. Tiba, 1905. Pálóc. Lelkész: 1908. Nagyberezna, 1909. Sárosroszi. Segédlelkész: 1909. Nagybánya,

1910. Máramarossziget, 1911. Beregszász. Plébános: 1912. Aknasugartag, 1916. Vinna, 1932. Dobóruszka. 1940-ben nyugalomba vonul, és Ungváron telepedik le.

GNANDT LŐRINC I. Gellért Lőrinc

GODÓ MIHÁLY SJ, Kisiratos, 1913. szept. 25. - 1942. máj. 13. Felszentelése után előbb Hódmezővásárhelyre, majd 1945-ben Szatmárra került. Itt a férfiak Mária-kongregációjának prézese, hittanár, lelkész, templomi hitszónok és gyóntató, könyvtárvezető. 1946-ban kinevezték a kolozsvári egyetem lelkészének. Rendi előjárói, hogy megmentésük a letartóztatástól, visszaküldték Szatmárra, ahol egy ideig hittant tanított. 1950. dec. 12-én éjjel Szamosújvárra deportálták. Itt P. Godót 1952. nov. 17-én letartóztatták, és egy évre rá lázításért és hazaárulásért 16 évre ítélték. 1962. nov. 15-én kiszabadul. Kényszerlakhelyül Szamosújvárt jelölték ki számára. 1965-ben került a temesvári egyházmegyébe, Herkulesfürdőre. Egészen 1979-ig működik itt, akkor ismét letartóztatták 6 évre. Kiszabadulása után a következő helyeken működött: Orsova, Új-Arad és Pankota. † Újszentanna, 1996. szept. 22.

GOPCSA ENDRE DR., Szatmárnémeti, 1869. márc. 1. - 1892. febr. 7. Segédlelkész: 1892. Szaniszló, 1894. Nagybánya, 1896. Beregszász, 1900. Nagymajtény. 1900-tól egyetemi hallgató Kolozsváron (1900-ban bölcelettudományok doktora). 1902-ben tanítóképző tanár és tanulmányi felügyelő. † Szatmárnémeti, 1907. jan. 2.

GOVRIG JÁNOS, Beregszász, 1843. szept. 21. - 1867. júl. 28. Felszentelése után előbb nevelőként működik. Segédlelkész: 1868. Tiszaújlak, Szatmár, 1869. Nagybánya. Plébános: 1870. Halmi, 1878. Kökényesden. 1896-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap, 1899-től ugocsai kerületi esperes. † Kökényesd, 1906. dec. 4.

GROSZARDT FERENC, Szinérváralja, 1937. okt. 4. - 1961. dec. 8. Segédlelkész: 1962. Erdőd. Plébános: 1969. Nántú, 1999. Krasznabélték, 2002. Nántú. Címek: c. esperes, tb. kanonok.

GUBÁNYI ELEK, Szerednye (Ung m.), 1839. dec. 20. - 1862. dec. 22. Az egyházmegyei hivatalban kezdi működését. Segédlelkész: 1862. Nagybánya, Szatmár, 1864. Felsőbánya, 1866. Pálóc, 1867. Nagybereszna. 1869-ben helyi káplán Mátészalkán, 1871-től lelkész Nyírcsaholyban. † Nyírcsaholy, 1907. márc. 30.

GYARMATI (HIRJÁK) KÁROLY, Csanádapáca (Csanád m.), 1913. nov. 15. - 1940. jún. 23. Segédlelkész: 1940. Nagyecsed, 1940. Fehérgyarmat, 1941. Mérk. 1942-től ideiglenes lelkész Szatmárcséken, és még ugyanabban az évben szervező lelkész Tyukodon. 1951-52-ben a kistarcsai internáló táborban raboskodott. Szabadulása után 1953-ig Mérken segédlelkész. Plébános: 1957. Nyírmada, 1958. Szatmárcseke, 1974. Csenger. 1986-ban nyugalomba vonul. † Csenger, (tem. Szatmárcseke)

GYÖRGY (GAJDA) PÁL, Mezőfény, 1918. jan. 30. - 1943. máj. 2. Segédlelkész: 1943. Túrterebes, 1944. Nagymajtény, 1945. Krasznabéltek, 1947. Felsőbánya, 1947. Mezőpetri. Lelkész: 1948. Láposbánya. Segédlelkész: 1958. Máramarossziget. Lelkész: 1960. Nagybocksó. 1965-ben betegnyugdíjba helyezték, és Nagybányán élt. † Borsabánya, 1968. dec. 26. (tem. Nagybánya).

GYULAI LÁSZLÓ DR. OSCHP, Sáropatak (Zemplén m.), 1918. ápr. 26. - 1943. jún. 20. 1943-ban doktori címet nyert. 1944-1947 között a rend nagykárolyi gimnáziumában volt hittanár. Miután a román kommunista kormány a rend gimnáziumát – a többi egyházi iskolával együtt 1948-ban – államosította, ő vállalta a nagykárolyi plébánia vezetését. Tiszteletbeli kanonok. † Nagykároly, 1983. dec. 8.

GYULAI MIHÁLY, Kisnamény (Szatmár m.), 1891. jan. 6. - 1913. júl. 2. Segédlelkész: 1913. Kálmánd, 1914. Tiszaújlak, 1915. Máramarossziget, Nagybánya, 1918. Beregszász, 1919. Szatmár. Plébános: 1923. Csenger, 1947. Fehérgyarmat. Innen hurcolják körülbelül 1948 májusában a Buda-déli internáló táborba. Amikor a tábort 1949. ápr. 26-án kiürítik, őt is Kistarcsára telepítik. A táborból 1949. máj. 16-án szabadul. 1953-ban nyugalomba vonul. † Csenger, 1964. febr. 4. (tem. Kisnamény)

GYULAI ÖDÖN, Nagymadarász, 1913. aug. 14. - 1936. jún. 28. Segédlelkész: 1936. Nagymajtény, 1937. Felsőbánya, 1938. Nagybánya, 1942. Beregszász. Lelkész: 1944. Szatmárcseke, 1945. Nagybocksó. Innen 1961-ben Nagymajtényba nevezték ki plébánosnak, és itt működött nyugdíjba vonulásáig, 1986-ig. Tiszteletbeli kanonok. † Szatmárnémeti, 1996. jan. 29.

GYURKOVICS KÁROLY DR. szentelték 1935-ben. Teológiai doktor. Apostoli kormányzói titkár Mérken, majd 1939-től Kassán. 1940-től teológiai tanár Kassán. 1942-ben helyettes püspöki irodaigazgató Szatmáron, pápai kamarás. † Szatmárnémeti, 1944. szept. 16. (bombázás áldozata lett).

HÁGEN JÁNOS, Nagykároly, 1887. okt. 8. - 1911. júl. 2. Segédlelkész: 1911. Erdőd, 1913. Szinerváralja, 1914. Munkács. 1915-ben tüdőbetegsége miatt szanatóriumba vonul. † Meran (Tírol), 1916. szept. 11.

HÁGEN JÁNOS, Nagykároly, 1898. nov. 2. - 1921. jún. 12. Segédlelkész: 1921. Mezőpetri. 1927. november 25-én nevezik ki Csomaközre segédlelkésznek. † 1927. dec. 2.

HÁGER SÁNDOR, Tiszaújlak (Ugozca m.), 1896. márc. 4. - 1919. jún. 1. Segédlelkész: 1919. Nagymajtény, 1920. Felsőbánya, 1921. Ungvár. Ideiglenes lelkész: 1928. Huszt, 1929. Aknaszlatina. Lelkész: 1930. Nevetlenfalu, 1934-től ugyanitt plébános. 1938-ban Szentszéki tanácsos, 1938-tól Ugozsai kerületi esperes. 1944. okt. 17-én elmenekült. 1946-ban ideiglenes lelkész Nagydoboson.

HAKLIK SÁNDOR, Beregszászvégardó (Bereg m.), 1893. dec. 19. - 1916. jún. 8. Segédlelkész: 1916. Szaniszló, 1918. Beregszász, 1924. Munkács, 1927. Beregszász. 1928-tól ideiglenes adminisztrátor Tiszaújlakon. Lelkész: 1930. Kísrát. 1938-tól szentszéki tanácsos, és az alsóungi kerület esperese. A szovjet csapatok bevonulása után már félig bénán vitték fogságba, útközben meghalt, ismeretlen helyen nyugszik.

HALLER JENŐ, Szatmárnémeti, 1873. jan. 3. - 1895. jún. 29. Segédlelkész: 1895. Mezőpetri. 1896-tól egyetemi hallgató Budapesten, 1900-tól gimnáziumi helyettes tanár Szatmáron. 1911-ben a temesvári állami gimnáziumban tanít. † 1915. febr. 7.

HALMAI RUDOLF, Zsolna (Trencsén m.), 1904. szept. 26. - 1928. júl. 1. Segédlelkész: 1928. Ungvár.

HALMAY NÁNDOR

HALMOS (HEINRICH) VENDEL, Vállaj, 1895. okt. 11. - 1919. jún. 1. Segédlelkész: 1919. Csanálos, 1921. Felsőbánya, 1921. Mérk. Ideiglenes lelkész: 1924. Vitka, 1925. Szatmárcseke. Lelkész. 1925. Szatmárcseke, 1941. Mérk, (1941-ben püspöki tanácsos), 1946. Vitka. † Vitka, 1956. (tem. Vállaj)

HÁMON JÁNOS, Wenigzellen (Styria), 1856. febr. 3. - 1881. júl. 17. Segédlelkész: 1881. Csanálos, 1882. Szaniszló, 1884. Munkács, 1885. Beregszász, 1888. Krasznabéltek. Lelkész: 1890. Zajta, 1891-től plébános ugyanott. 1905. jan. 1-től ideiglenes nyugdíjba vonul. 1905. nov. 1-től Técsőn, majd 1909-től Gyertyánligeten működik. 1920-ban nyugdíjba vonul. † Gyertyánliget, 1937. ápr.

HÁMON JÓZSEF, Pinkafő (Vas m.), 1838. dec. 17. - 1863. júl. 27. 1863-ban gimnáziumi helyettes tanár, 1867-től rendes tanár Szatmáron. 1868-ban a Papnevelő Intézet aligazgatója és a szentírástudományok professzora. 1874-től a Páli Szent Vincéről nevezett irgalmas nővérek anyaházának jószágigazgatója, Szentszéki Ülnök kitüntetést kap és zsinati vizsgáló, 1889-ben tiszteletbeli kanonok. 1893-ban mint teológiai tanár nyugugalomba vonul, de egyúttal megbízzák az egyházmegye építési ügyeinek felügyelésével. 1895-ben alapítványi pénztári gondnok, 1897-ben székesegyházi mester-kanonok, az irgalmas nővérek tartományfőnöke, 1898-ban itöbői címzetes prépost, 1900-ban örkanonok, a szatmári tanítónőképzők igazgatója, 1901-ben éneklőkanonok. 1904-ben pápai prelátus. † Szatmárnémeti, 1907. okt. 1.

HÁMON RÓBERT, Pinkafő (Vas m.), 1873. febr. 14. - 1895. jún. 29. Felszentelése után az egyházmegyei hivatalban működik és közben püspöki szertartó. 1897-től szentszéki aljegyző, 1900-tól szentszéki jegyző és egyházmegyei levéltáros. 1904-ben püspöki titkár. 1907-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. 1911-től püspökségi irodaigazgató. 1921-ben székesegyházi kanonok, 1923-ban pápai prelátus, 1925-ben éneklő kanonok, 1928-tól iskolai tanfelügyelő, olvasó kanonok. † Szatmárnémeti, 1934. febr. 15.

HAMPEL JÁNOS, Ungvár, 1826. ápr. 13. - 1849. ápr. 5. A felszentelés után két évig a szatmári gimnáziumban tanított. Segédlelkész: Beregszász, Órdarma, Ungvár. 1851-től gimnáziumi tanár Ungváron. 1869-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap, 1881-ben tiszteletbeli kanonok. 1884-ben nyugalomba vonul. † Ungvár, 1914. jún. 5.

HANKOVSKY FERENC, Józsefháza, 1970. okt. 3. - 1997. dec. 27. Segédlelkész: 1998. Máramarossziget, 1998. Nagybánya Szentháromság plébánia, 2000. Szatmár Székesegyház. 2001-ben kápláni feladatai mellett Ifjúsági lelkésznek is kinevezik. 2002-től önálló Ifjúsági lelkész és a német közösség lelki gondozását is rá bízják. 2003-tól a ministránslelkészség is hozzá tartozik. 2004. januárjától a szatmári német közösség plébánosa, 2004. doktori kurzus Münchenben.

HANKUSZ JÓZSEF, Erdőd, 1955. nov. 14. - 1982. jún. 20. Segédlelkész: 1982. Nagybánya Szentháromság plébánia. 1985-1986 között ideiglenes szabadságon van. Plébános: 1986. Rónaszék, 1990. Láposbánya, 1998. Nagybánya Krisztus Király plébánia, 1999. Nagybánya Szent József plébánia. 2003-ban betegsége miatt szabadságra kényszerül. 2004. február 1-től Kisdengelegen plébános.

HARSÁNYI LÁSZLÓ, Pusztadaróc, 1976. okt. 26. - 2002. jún. 29. Segédlelkész: 2002. Kaplony és emellett a nagykarolyi Róm. Kat. Teológiai Líceum hittanára és lelkivezetője. Plébános: 2003. Szinerváralja.

HÁRSFALVI OTTÓ, Mezőpetri, 1964. máj. 3. - 1989. jún. 25. Segédlelkész: 1989. Szatmár Székesegyház, 1991. Nagybánya Szentháromság plébánia, 1994. Nagykároly Kalazanci Szent József plébánia. Plébános: 1995. Szakas, 1997. Krasznabéltek, 1998. Túrterebes. 1998-tól az ugoicsai kerület esperese.

HARTMANN FERENC I. Monostori Ferenc

HASÁK GYULA, Dobóruszka, 1910. júl. 20. - 1943. ápr. 11. Segédlelkész: 1943. Nyírcsaholy. Működött még Ráton és Nagyszőlősön. † Nagyszőlős, 1990. máj. 17.

HAUGG LEÓ, Kőszeg (Vas m.), 1846. márc. 28. - 1870. aug. 10. Segédlelkész: 1870. Mezőfény, 1871. Csanáros, 1872. Szatmár, 1874. Máramarossziget, 1875. Beregszász. 1875-től tanítónőképzőben tanár és az irgalmas nővérek lelkiigazgatója Szatmáron. Plébános: 1879. Krasznaterebes, 1889. Nagymajtény. 1898-ban Szentszéki Ülnök kitüntetését kap. 1907-ben nyugalomba vonul. † Nagykároly, 1910. okt. 9.

HAULER PÁL DR., Nagymajtény 1894. dec. 30. - 1920. máj. 30. Segédlelkész: 1920. Kárásztelek, Várad-Olaszi. 1922 és 1924 között a nagyváradai papnevelő intézet lelki- és fegyelmi elöljárója volt. Plébános: 1924. Szilágysomlyó, 1927. Várad-Olaszi, 1930. Belényes, 1943. Szilágysomlyó. A kommunista időben 10 év szabadságvesztésre ítélték. Öt év után amnesztiában részesült. 1953 és 1955 között Kaplonyban volt kiségitő lelkész, innen Mezőfényre ment. 1957 és 1963 között pedig Csomaközön és Diószegen találjuk. † Nagyvárad, 1980. jan. 9.

HAVASI JÓZSEF, Ungvár, 1867. márc. 25. - 1890. júl. 2. Segédlelkész: 1890. Tiba, 1891. Nagyberezna, 1891. Nagyzalacska, 1892. Pálóc, 1892. Felsőbánya, 1893. Szatmár, 1894. Munkács. Lelkész: 1898. Gyertyánliget, 1905. Ördarma, 1915. Szerednye, 1923. Királyháza. 1923-ban Szentszéki Ülnök kitüntetését kap, 1928-ban saját kérésére nyugdíjba vonul. † 1936. márc. 26.

HEHELEIN KÁROLY, Ungvár, 1838. okt. 20. - 1861. nov. 17. 1860-tól helyettes-, 1865-től rendes tanár a szatmári kir. kat. főgimnáziumban.

1868-ban spirituális a teológián, 1874-től főgimnázium igazgató Szatmáron, Szentszéki Ülnök kitüntetést kap, 1881-ben pápai t. kamarás, 1891-től – mint gimnáziumi nyugalmazott igazgató – plébános Ungváron, zsinati vizsgáló, 1892-ben Szent Ágostonról nevezett pécsi prépostság címzetes prépostja, ungi főesperes, 1900-ban székesegyházi főesperes-kanonok, 1901-ben őrkanonok. 1902-től plébániai adminisztrátor Szatmáron. 1904-ben pápai prelátus, 1908-ban éneklőkanonok, 1911-ben olvasókanonok, 1912-ben a szatmári Papnevelő Intézet aligazgatója. 1921-től székeskáptalan nagyprépostja. † Szatmárnémeti, 1924. júl. 10.

HEINRICH ANTAL, Mezőfény, 1957. dec. 24. - 1983. jún. 19. Segédlelkész: 1983. Felsővisó. Plébános: 1985. Alsóhomoród, 1986. Barlafalu, 1989. Felsővisó, 1999. Nagykároly Kalazanci Szent József, 2004. Csanáros.

HEINRICH FERENC I. Homoky Ferenc

HEINRICH FERENC, Mezőfény, 1941. júl. 19. - 1965. ápr. 25. Segédlelkész: 1965. Nagybánya Szentháromság plébánia. Plébános: 1967. Borsabánya, 1974. Nagybánya (Alsófernezely) Árpád-házi Szent Erzsébet plébánia. 1999-ben tiszteletbeli kanonoki kitüntetésben részesül.

HEINRICH VENDEL I. Halmos Vendel

HELLER ERNŐ, Debrecen, 1893. dec. 24. - 1918. máj. 17. Segédlelkész: 1918. Szaniszló, 1920. Nagyszőlős, 1924. Zsuzsannamajor, 1925. Mátészalka. Szervezőlelkész: 1926. Vásárosnamény. Segédlelkész: 1929. Mátészalka. Később Kőszegen a katonaiskolában tanít. † Debrecen, 1973. szept. 26.

HENTES MIKLÓS JENŐ, Budapest, 1908. nov. 23. - 1931. márc. 25. Segédlelkész: 1931. Nagymajtény, 1932. Nagybánya. Lelkész: 1933. Borsabánya. Segédlelkész: 1934. Túrterebes. Lelkész: 1937. Láposbánya, 1942. Batiz, 1957. Krasznabélték. 1967-ben nyugalomba vonul. † Szatmárnémeti, 1982. márc. 19.

HERMANN ISTVÁN DR., Erdőd, 1892. aug. 18. - 1917. máj. 13. 1920-tól a szatmári gimnáziumban tanít. 1924-ben középiskolai tanári oklevelet szerez. 1924-től a gyömrői (Pest m.) katolikus gimnázium igazgatója. 1934-től a pécsi, 1935-től a sümegi reáliskola tanára. 1944 őszén a nyilas hatalomátvétel után letartóztatják, és ismeretlen helyre hurcolják.

HEVELE IMRE, Kaplony, 1941. szept. 4. - 1965. jún. 29. Segédlelkész: 1966. Nagymajtény. Plébános: 1966. Hosszúmező, 1969. Krasznasándorfalu, 1979. Rónaszék, 1986. Nagymajtény, 1991. Nagykaroly Szentlélek plébánia. Kerületi esperes. † Nagykaroly 2005. augusztus 31. (tem. Kaplony)

HEVELI ANTAL, Kaplony, 1916. aug. 21. - 1939. jún. 25. Segédlelkész: 1939. Erdőd, Szatmár, 1940. Színfalu, 1941. Felsővisó, 1942. Szatmár Hildegárda plébánia, 1943. Szatmár Székesegyház, Szatmár Hildegárda plébánia. Plébános: 1944. Aknaszlatina. 1950. ápr. 23-án, Jó Pásztor vasárnapján letartóztatták, mint a társadalom ellenségét és 25 évre ítélték. Hatévi raboskodás után, 1956. máj. 29-én érkezett vissza Aknaszlatinára. Később 1972-ben Szolyván lett plébános. Pápai prelátus. † Szolyva, 1999. júl. 21.

HIRJÁK KÁROLY I. Gyarmati Károly

HIRLY JÓZSEF, Lugos (Szabolcs m.), 1835. ápr. 12. - 1859. márc. 16. Segédlelkész: 1859. Nagybánya. Plébános: 1860. Nagybocskó, 1862. Barlafalu, 1876. Erdőd. 1894-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. 1902-ben nyugdíjba vonul. 1907-ben rövid ideig elvállalja Nyírcsaholy lelkipásztori szolgálatát. † Szatmárnémeti, 1915. febr. 2.

HOFBAUER IGNÁC, Szatmárnémeti, 1848. márc. 15. - 1871. aug. 6. Segédlelkész: 1871. Krasznasándorfalu, 1872. Beregszász, 1874. Szatmár. 1875-től gimnáziumi helyettes tanár Szatmáron. Lelkész: 1886. Papos, 1890. Túrterebes. 1898-ban nyugalomba vonul. † Szatmárnémeti, 1939. ápr. 17.

HOFFMANN MÁRTON, Munkács, 1834. szept. 21. - 1859. aug. 6. Segédlelkész: 1859. Alsóhomoród, 1860. Munkács, 1861. Krasznabétek, 1862. Fehérgyarmat. 1862-ben ideiglenes lelkész Dombón, 1863-ban korházi lelkész és szegény-intézeti lelkiatya Szatmáron, majd lelkész: Bárdháza, 1874. Láposbánya, 1875. Sárosoroszi, 1880. Márokpapi. 1889-ben nyugalomba vonul. † Munkács, 1904. okt. 9.

HOLCZMANN BÉLA, Mikola, 1875. júl. 27. - 1899. szept. 24. Segédlelkész: 1899. Fehérgyarmat. 1902-től tanítóképző tanár Szatmáron, 1903-tól tanítónőképző tanár Szatmáron. 1925-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap, 1928-tól az Alapítványi Pénztárban tisztviselő, egyben a pedagógia, szociológia, zene és ének tanára a szatmári papnevelő intézetben. 1933-ban nyugalomba vonul. † Szatmárnémeti, 1949. márc. 28.

HOMOKY (HEINRICH) FERENC, Mezőfény, 1903. dec. 2. - 1928. jún. 29. Segédlelkész: 1928. Erdőd, 1929. Nagymajtény, 1930. Felsőbánya, Máramarossziget, 1931. Szatmár. 1936-tól helyettes lelkész Hosszúmezőn. 1939. okt. 20-án a román hatóságok letartóztatják, és dec. 21-én kiutasítják az országból. Másfél évig az esztergomi főegyházmegyében teljesített szolgálatot. 1940-ben hitoktató Galántán, majd 1941-ben Máramarosszigeten. Plébános: 1943. Mátészalka (1945-től kerületi megbízott esperes), 1955. Csenger, 1958. Vitka. Nyugdíjasként Budapestre költözött. † Székesfehérvár, 1986. márc. 18. (tem. Budapest)

HOMOLYA PÉTER, Nyáradkelecseny (Ung m.), 1903. dec. 23. - 1927. júl. 25. Segédlelkész: 1927. Pálóc, 1927. Tiba, 1928. Felsődomonya, 1929. Munkács. Plébános: 1930. Kőrösmező, 1938. Nagyberezna, 1941. Felsődomonya (1941-ben püspöki tanácsos). 1947-ben letartóztatják. 1956-ig Vorkután raboskodik. Visszatérve Beregszászon működött főesperesként. † Beregszász, 1981. nov. 22.

HONTI JENŐ DR., Királyháza (Ugoicsa m.), 1897. okt. 17. - 1920. febr. 22. 1923-tól tanár volt Budapesten az érseki katolikus gimnáziumban. 1925. márc. 14. bölcsészdoktori oklevelet szerez. † Budapest, 1958. szept. 14.

HORATIUS PÁL, Huszt (Máramaros m.), 1864. dec. 31. - 1887. okt. 16. Segédlelkész: 1887. Nagyberezna, 1888. Tiba, 1890. Pálóc, 1890. Ungvár, 1891. Felsőbánya, 1892. Ungvár. Lelkész: 1895. Felső-Remete, 1900. Jenke. † Jenke, 1913. okt. 29.

HORNY OSZKÁR, Turjaremete (Ung m.), 1894. máj. 24. - 1917. máj. 13. Segédlelkész: 1917. Pálóc, 1917. Tiba, 1919. Ungvár. 1923-tól hitoktató Ungváron, 1926-tól aktuárius és rendes tanár szintén Ungváron. Lelkész: 1929. Kistrát, 1930. Nagygejőc. 1939-től hittanár Munkácson. Lelkész: 1941. Királyháza. 1945. szeptemberében elhagyta plébániáját, Budapestre távozott.

HORVÁTH ÁGOSTON, Ungvár, 1914. máj. 12. - 1941. jún. 15. Segédlelkész: 1941. Tiba, 1941. Dobóruszka, Felsődomonya. Lelkész: 1942. Csomaköz, majd Unghuta. Az orosz megszállás kezdetén helyettesítette a letartóztatott papokat Ördarmán és Szerednyén. 1947-ben őt is letartóztatják, és 10 évre ítélik. Rabságát a kínai határhoz közeli réz- és ólombányában töltötte. 1956-ban szabadult. Hazatérve működési engedélyét háromszor is megvonták, büntetésből az Ungvártól 200 kilométerre fekvő Gyertyánligetre, majd Técsőre és Husztra küldték. Tíz év után sikerült visszatérnie Ungvárra. † Ungvár, 1990. dec. 10.

HORVÁTH FERENC Szatmári egyházmegyei lelkész 1940. júl. 1-én. Segédlelkész: Nagyberezna. (l. Püspöki levéltár 1940/3 sz. körlevél). Valószínű, hogy a háború után visszatért a kassai egyházmegyébe.

HORVÁTH GYÖRGY, Szatmárnémeti, 1875. máj. 8. - 1898. júl. 26. Segédlelkész: 1898. Tiszaújlak, 1901. Aknasugatag, 1902. Felsőbánya, 1904. Nagybánya. Ideiglenes lelkész: 1906. Csanáros, Kőrösmező, 1907. Halmi. Lelkész: 1907. Józsefháza, 1933. Halmi. 1902-ben szentszéki tanácsos kitüntetést kapott. † Halmi, 1944. szept. 11.

HORVÁTH GYULA, Erdőd, 1956. jún. 8. - 1982. jún. 20. Segédlelkész: 1982. Szatmár Hildegárda plébánia, 1987. Mezőpetri. Plébános: 1988. Hosszúmező, 1990. Szakasz. Súlyos cukorbetegsége miatt 1992-ben nyugdíjba vonul. † Szatmárnémeti, 1993. márc. 10 (tem. Erdőd)

HORVÁTH JÁNOS, Szatmár, 1949. aug. 6. - 1973. ápr. 29. Segédlelkész: 1973. Szaniszló, 1974. Nagybánya Szentháromság plébánia. Plébános: 1980. Nagysomkút, 1982. Nagykároly Szentlélek plébánia. 1985-ben külföldre távozott. 1986-tól németországi a Stuttgart-i Magyar Katolikus Misszió vezetője. 2002-től az ausztriai Alsóőr (Unterwart) plébánosa. 2004-től német pasztorációt vállal Münchenben, a St. Korbinián egyházközség plébánosa.

HRABOVSKY ISTVÁN, Baranya (Ung m.), 1842. márc. 7. - 1864. júl. 25. Fölszentelése után Pestre megy, hogy tanári diplomát szerezzen. 1865-től gimnáziumi tanár Munkácson, azután segédlelkész Máramarosszigeten, Szatmáron, 1870-től tanítóképző tanár. Plébános: 1876. Mérk. 1904-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. 1912-ben nyugalomba vonul. † Mérk, 1912. máj. 10.

HRIBIK ELEMÉR szentelték 1931. jún. 29. Segédlelkész: Bodonos (nagyváradai egyházmegye), 1932. Halmi. (I. Püspöki Levéltár 1931/6 és 1931/7 sz. körlevél)

HUDE CZ RUDOLF, Péteri (Zólyom m.), 1883. jan. 19. - 1905. júl. 3. Segédlelkész: 1905. Túrterebes, Pálóc, Tiba, 1906. Nagyberezna, 1907. Munkács. 1911-ben elbocsátva táborig lelkésznek.

HUDRA LAJOS, Beregleányfalva (Bereg m.), 1919. márc. 19. - 1947. jún. 13. Segédlelkész: 1947. Beregszász. 1949. okt. 13-án letartóztatják, és 25 évre ítélték. 1956 júliusában hazatért a fogságból. Plébános volt Huszton, Aknaszlatinán. 1993-ban Csáti József halála után őt választották meg az ordinárius (Antonia Franco c. érsek, pápai nunci) helynökének. † Munkács, 1995. dec. 10.

HUNGRÉDER GYÖRGY, Ungvár, 1826. ápr. 26. - 1850. ápr. 26. Segédlelkész: 1850. Krasznasándorfalu, 1851. Felsőbánya, 1853. Ördarma. Lelkész: 1856. Felsővisó, majd 1864-től plébános ugyanott. 1886-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap, 1896-ban tiszteletbeli kanonok. 1911-ben nyugalomba vonul. † Felsővisó, 1913. máj. 19.

HUSZÁR ANTAL P. JUSZTIN OMC, Szt. Maximilian Kolbe kurzus-társa Rómában. † Nagybánya, 1974. ápr. 16. (81 éves volt)

HÜTTER VINCE, Nagybánya, 1962. júl. 19. - 1987. jún. 21. Segédlelkész: 1987. Kaplony. Lelkész: 1988. Szamosdara. 1993. ápr. 30-án felmentését kéri a papság alól.

ILK ANTAL JÓZSEF, Felsővisó, 1951. febr. 8. - 1977. jún. 19. Segédlelkész: 1977. Szatmár Székesegyház. Plébános: 1984. Nagybánya Krisztus Király plébánia. 1992-1996 között szentírástudományt adott elő Szatmáron a Laikus Továbbképző keretében. 1992-1998 között – a Romániai Püspökkari Konferencia megbízásából – a Katolikus Papi Tanács képviselője az Európai Papi Tanácsban. 1998-ban kitelepült Ausztriába, és szept. 1-e óta a linzi egyházmegye Alkoven nevű egyházközség plébánosa.

ILOSVAY LAJOS, Tiszaújlak (Ugocea m.), 1861. jún. 1. - 1884. okt. 8. Segédlelkész: 1884. Nagybánya, 1886. Szatmár, 1887. Máramarossziget. Plébános: 1892. Visk (1911-ben koronás aranyéremkeresztet kap), 1913. Máramarossziget (máramarosi főesperes). 1923-ban székesegyházi főesperes-kanonok lett Szatmáron. 1925-ben izsómonostori címzetes apát. 1925-ben örkanonok, 1928-ban éneklőkanonok, 1936-ban olvasókanonok, majd 1947-ben nagyprépost lett. 1943-ban lemond a székesegyházi plébániáról, magyar királyi kormányfőtanácsos lesz. † Szatmárnémeti, 1957. márc. 7.

ILYÉS CSABA, Mezőpetri, 1974. aug. 29. - 1999. júl. 4. Felszentelése után püspöki titkár és ugyanakkor a Kis Szent Teréz plébánián el látja a segédlelkészi feladatokat is. Segédlelkész: 2003. Szatmár Kis Szent Teréz plébánia. 2003-2004 a Jubileumi Év koordinátora. Plébános: 2004. Szamosdara. 2004. Doktori kurzus a budapesti Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán.

IMETS KÁROLY DR. OFM provinciális, szül. Csíktusnád, 1884. okt. 28. 1901. jan. 8-án öltözött be ferencesnek és 1907. jan. 26-án szentelték pappá. Működési helyek: 1907. Szászmeggyes, 1912. Mikháza, 1914.

Szászmelegyes, 1915. Vajdahunyad, 1916. Marosvásárhely, 1930. Szászmelegyes, 1933. Kolozsvár, 1936. Marosvásárhely, 1945. Székelyudvarhely, 1948. Szatmár Hildegárda, 1951. Máriaradna, 1952. Dés, 1957. Szatmár Hildegárda. † Szatmár, 1967. júl. 26.

IRINYI TAMÁS DR., Iriny, (Szatmár m.), 1862. aug. 30. - 1885. aug. 31. 1883-tól a bécsi Augustineum növendéke, 1887-ben elnyeri a hittudományok doktora címet. Hazatérve iktató az egyházmegyei hivatalban, 1888-tól szentszéki helyettes jegyző, 1892-től szentszéki jegyző, 1893-tól teológiai tanár. 1899-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. 1900-ban zsinati vizsgáló, szegények ügyvédje. † Szatmárnémeti, 1911. febr. 27.

IRSIK LAJOS SJ, Miszbánya, 1876. okt. 8. - 1900. jún. 30. Segédlelkész: 1900. Felsővisó. 1903-tól tanítóképző tanár és lelkiigazgató Szatmáron. Lelkész: 1906. Jánk. 1913-ban belép a jezsuita rendbe. Szatmáron a következő beosztásokban működött: 1922-1923 a háziak, polgárok és leányok Mária-kongregációinak prézese, 1922-1924 a rendház főnöke, a konviktus vezetője, lelkész, 1922-1928 házi hitazonok, a Jézus Szíve társulat vezetője, a Jó halál társulat prézese, lelkigyakorlat vezető, 1925-1927 a leányok Mária-kongregációjának prézese, 1925-1928 novícius mester, lelki igazgató, házi és templomi gyóntató, 1928-tól az Imaapostolság prézese, 1940-1944 a rendház főnöke, prokurátor, a Jó halál társulat és a polgárok Mária-kongregációjának prézese, az Imaapostolság egyházmegyei igazgatója, lelkigyakorlat vezetőkönyv cenzor, 1943 a konviktus vezetője. † Mezőkövesd, 1951. aug. 26.

JACZKÓ ANTAL I. Lukács Antal

JAKLOVICS GYÖRGY, Nagykároly, 1873. febr. 4. - 1897. júl. 4. Felszentelése után nevelő báró Szentkereszthy Adalbert családjánál. Segédlelkész: 1901. Tiszaújlak, 1903. Máramarossziget. 1906-tól tanulmányi előljáró Szatmáron. 1919-ben Nagykárolyban tanít. 1922-ben a szatmári katolikus gimnázium tanára. Lelkész: 1923. Barlafalu, 1926. Krasznaterebes. † Krasznaterebes, 1926. dec. 4.

JAKUBINYI GYÖRGY DR. GYULAFEHÉRVÁRI ÉRSEK, Máramaros-sziget, 1946. febr. 13. - 1969. ápr. 13. 1969 és 1970 között Sipos Ferenc szatmári ordinárius titkára volt, ugyanakkor a szatmári Szent József templom lelképásztora. 1970 és 1974 között Rómában tanult a Gergely egyetemen, ahol 1972-ben teológiából, 1974-ben pedig szentírástudományi licenciátust szerzett. 1978. jún. 1-én Budapesten a Hittudományi Akadémián teológiai doktor lett. Rómából hazatérve 1974-től 1992-ig a gyulafehérvári Hittudományi Főiskolán tanított bibliikumot, exegézist, és biblikus nyelveket, átmenetileg pedig dogmatikát. 1990. március 14-én – mint Aquae Regiae címzetes püspökét – gyulafehérvári segédpüspöknek nevezték ki. Francesco Colasuonno bukaresti nuncius szentelte őt Csíksomlyón 1990. április 29-én. A Romániai Püspöki Konferencia (CER) keretében ő volt az első Püspökkari Titkár 1991 és 1993 között. 1991. július 19-e óta a romániai katolikus örmények apostoli kormányzója is. Bálint Lajos gyulafehérvári érsek lemondása után az Apostoli Szentszék 1994. április 8-án őt nevezte ki gyulafehérvári érsekké. Április 21-én iktatták. 2001. nov. 28-án Kolozsvár BBTE díszdoktora.

JÉKEL ANTAL, Zajta, 1855. jún. 4. - 1878. szept. 30. Segédlelkész: 1878. Beregszász, 1879. Felsőbánya, 1879. Csanálos, 1880. Beregszász, 1881. Munkács, 1882. Pálóc. Ideiglenes lelkész: 1882. Tövisfalva, 1883. Nagymajtény. 1884-ben könyvelő az alapítványi pénztárban. 1890-től előbb lelkész Tövisfalván, majd 1892-től segédlelkész Vállajon. 1894-ben szervita növendék Budapesten. 1895-ben tér vissza betegen. 1897-ben még ellátja a segédlelkészi feladatokat Túrterebesen, aztán betegsége miatt nyugdíjazzák. † Eger, 1917. okt. 30.

JÓNA JÓZSEF DR., Irsa (Pest m.), 1863. jan. 7. - 1887. okt. 16. Segédlelkész: 1887. Pálóc, 1890-1893 között a bécsi Augustineum tagja. Segédlelkész: 1893. Munkács (1896-ban hittudományok doktora), 1896. Ungvár. Plébános: 1900. Felsődomonya (1911-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap), 1929. Munkács. 1937-ben nyugalomba vonul. † Munkács, 1946. júl. 22.

JÓNUCZ PÁL, Kaplony, 1903. jan. 16. - 1928. jún. 29. Segédlelkész: 1928. Mezőpetri, 1929. Felsőbánya. Lelkész: 1930. Alsófernezely, 1951. Alsó-homoród, majd 1956-tól visszakerül Alsófernezelyre. 1974. szept. 1-én nyugalomba vonul és Kaplonyban telepedett le. † Sülelmed (Ulmeni), 1982. máj. 14. (tem. Kaplony)

JORDÁN KÁROLY DR. l. Szentgyörgyi Jordán Károly

JÓZSA (JOZSICSKU) BÉLA, Nagykapos, 1912. nov. 5. - 1938. jún. 29. Segédlelkész: 1938. Ungvár, 1939. Nagyszőlős, 1940. Huszt, 1942. Nagybánya, 1943. Szatmár Székesegyház, 1944. Ungvár, 1947. Dobóruszka. 1947-ben Szlovákiába távozott.

JOZSICSKU BÉLA l. Józsa Béla

JUHARI (JURKÓ) GÁBOR DR., Nyírcsaholy, 1918. jan. 18. - 1942. nov. 8. 1943. jún. 12-én hittudományi doktori oklevelet szerzett. 1943-ban segédlelkész Szinérváralján. 1944-től püspöki udvari káplán. † Szatmárnémeti, 1944. szept. 16. (bombázás áldozata lett).

JUHÁSZ FERENC, Munkács (Bereg m.), 1904. dec. 15. - 1931. jún. 21. Segédlelkész: 1931. Mátészalka, 1932. Vállaj, 1932. Mátészalka. Plébános: 1935. Beregsurány, 1940. Vitka, 1946. Mérk. 1952-től két évet tölt a börtönben. Szabadulása után plébános lesz Ramocsaházán. † Nyíregyháza, 1974. okt. 14.

JUHÁSZ JÁNOS, Vitka (Szatmár m.), 1872. máj. 25. - 1896. jún. 29. Segédlelkész: 1896. Tiszaújlak, 1898. Nagysomkút, 1898. Felsőbánya, 1902. Szatmár (székesegyházi hitszónok). Plébános: 1904. Zajta (1923-tól kerületi esperes, 1935-től a mérki apostoli kormányzóság főesperese). † Zajta, 1954.

JURKÓ GÁBOR l. Juhari Gábor

KÁDÁR AMBRUS DR., Aknasugatag (Máramaros m.), 1845. febr. 25. - 1872. júl. 19. A bécsi Augustineum növendéke volt, 1874-től iktató az egyházmegyei hivatalban és püspöki szertartó. 1875-ben a hittu-

dományok doktora, 1877-től szentszéki jegyző és püspöki titkár. 1882-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap, 1884-ben pápai tiszteletbeli kamarás, 1887-ben tiszteletbeli kanonok. 1890-ben a Szent István Társaság irodalmi osztályának tagja. 1891-ben zsinati vizsgáló, 1892-ben püspöki irodaigazgató, 1893-ban mester-kanonok, a szatmári Papnevelő Intézet rektora. 1897-ben székesegyházi főesperes-kanonok, 1898-ban bényi címzetes prépost, 1900-ban éneklő-kanonok, általános helynök és általános ügyhallgató, a zsinati vizsgáló bizottság elnöke, a püspöki líceum aligazgatója, 1901-ben olvasó-kanonok, 1902-ben az egyházmegyei könyvtár prefektusa. 1904-ben pápai prelátus, 1907-ben ismét általános helynök. 1908-ban lemond a rektori állásról. † Szatmárnémeti, 1911. márc. 9.

KÁDÁR JÓZSEF DR. OSCHP, Kézdiszászfalu (Háromszék m.), 1911. ápr. 9. - 1936. jún. 11. A következő helyeken működött különböző beosztásokban: 1937. Temesvár, 1938-1940 Nagykároly, 1941-1944 Vác, 1945. Kecskemét, 1946. Máramarossziget. A rend feloszlatása után plébánosi feladatot vállalt: 1947-1959 Borsabánya, 1960-1964 Láposbánya, 1964-1978 Szinérváralja. 1978-ban nyugdíjba vonul Nyújtódra rokonai körébe. † Nyújtód, 1993. márc. 6. (tem. Kézdiszászfalu)

KÁISZ JÓZSEF, Királymező (Máramaros m.), 1867. júl. 20. - 1891. szept. 4. Segédlelkész: 1891. Pálóc, 1892. Felsőbánya. 1892-ben betegség miatt alkalmazás nélkül. 1893-ban alapítványi pénztárkönyvelő Szatmáron, 1901-ben az Irsik-konviktus felügyelője. 1908-tól azonban ismét nyugdíjba kellett helyezni, mert állandóan erős vesegyulladás, és egy heveny hátgerinc-sorvadása volt. Látszólag ismét erőre kapott, és ezért elvállalta azt, hogy az Irsik-konviktus prefektusa lesz. Nagysomkútra vonult vissza. † Nagysomkút, 1913. júl. 30.

KALÁSZ GÉZA, Dávidvágás, 1910. febr. 12. - 1933. ápr. 2. Segédlelkész: 1933. Felsődomonya, 1934. Munkács, 1935. Tiba, 1938. Beregszász. Plébános: 1938. Dolha, majd 1943 után lelkész Csicsserben.

KÁLLAY LAJOS, Kálló-Semjény (Szabolcs m.), 1863. dec. 4. - 1887. jan. 2. Segédlelkész: 1887. Fehérgyarmat, 1887. aktuárius az egyházmegyei hivatalban, 1888. püspöki szertartó, 1890. segédlelkész Nagybányán. Plébános: 1893. Gyertyánliget, 1896. Kőrösmezőn. 1898-ban ideiglenesen nyugdíjazva. † Farkasaszó, 1908. jún. 27.

KÁLMÁN (RUSCSÁK) ANDRÁS OSCHP, Detta (Temes m.), 1918. dec. 2. - 1944. máj. 28. 1945-ben Szegeden tanít, majd 1946-tól haláláig Nagykárolyban működik. † Marosvásárhely, 1968. jún. 25. (tem. Nagykároly)

KAP JÓZSEF, Nagykaposon (Ung m.), 1912. jan. 26. - 1939. jún. 18. Segédlelkész: 1939. Dobóruszka, 1940. Nyírcsaholy. 1940-től hitoktató Munkácson. A háború után Kárpátalján marad.

KAPLONYI (KIND) GYULA, Kaplony, 1914. ápr. 17. - 1939. ápr. 8. Segédlelkész: 1939. Felsőbánya, 1940. Aknasugatag, Nagymajtény, 1941. Fehérgyarmat, 1942. Beregszász, 1943. Ungvár, Szatmár. 1945 januárjában orosz fogságba esett. 1947-ben segédlelkész Szatmáron. Plébános: Szatmár Szent Család plébánia. 1951. márc. 11-én letartóztatták, és majd csak 1956 tavaszán szabadult. Később a Hildegárdába helyezték. 1966-ban nyugalomba vonul. † Szatmárnémeti, 1990. febr. 27.

KAPLONYI (PLEKLI) ISTVÁN DR., Kaplony, 1906. júl. 28. - 1929. okt. 15. Segédlelkész: 1929. Vállaj, 1930. Mátészalka. 1931-35 között egyetemi hallgatók lelkésze Budapesten. 1935-46 Budapesten az Érseki Gimnáziumban tanár. Közben, 1940-ben inkardinálták az esztergomi egyházmegyébe. 1946-51 Budapesten Fővárosi tanár. 1951-64 kisegítő Budapesten a Terézvárosi plébánián. 1964-85 templomigazgató a Budapesti Rózsadombi Krisztus Király plébánián. Érseki tanácsos. † Budapest, 1985.

KÁROLYI LAJOS, Veskóc, 1914. júl. 28. - 1938. jún. 29. Segédlelkész: 1938. Ungvár, 1939. Beregszász. Plébános: Mezőkaszony. Pápai prelátnak, 2005. † 2005. nov. 9.

KASSAI SÁNDOR, Nyíregyháza, 1914. jún. 21. - 1941. dec. 21. Segédlelkész: 1941. Mérk, Tiba, 1942. Fehérgyarmat. Ideiglenes lelkész: 1942. Szatmárcseke. Segédlelkész: 1943. Fehérgyarmat. Ideiglenes lelkész: 1943. Márokpapi. Segédlelkész: 1943. Nagymajtény majd Túrterebes. † 1963. júl. 16.

KAUFMANN GYULA, Puszta-Kerepec (Bereg m.), 1856. ápr. 7. - 1879. júl. 12. Segédlelkész: 1879. Tiszaújlak, 1879. Pálóc, 1879. Munkács, 1880. Beregszász, 1884. Felsőbánya, 1885. Máramarossziget. Plébános: 1886. Rahó, 1920. Szinérváralja, 1923. Máramarossziget, 1925. Nagymajtény. 1926-ban tiszteletbeli kanonok. 1927-ben nyugalomba vonul. † Máramarossziget, 1929. ápr. 25.

KAUFMANN JÁNOS I. Dunai János

KEISZ GYŐZŐ I. Lovász Győző

KEREKES MIHÁLY, Kömörő (Szatmár m.), 1843. szept. 14. - 1869. márc. 13. Segédlelkész: 1869. Fehérgyarmat, 1869. Huszt, 1872. Tiszaújlak, 1873. Szatmár. Plébános: 1874. Lázári. 1896-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. 1912-ben saját kérésére nyugdíjazták. † Szatmárnémeti, 1912. aug. 14.

KERN FERENC, Kaplony, 1899. máj. 2. - 1921. szept. 4. Segédlelkész: 1921. Színfalu, 1922. Felsővisó. Lelkész: 1925. Borsabánya. Segédlelkész: 1925. Felsővisó. Lelkész: 1925. Borsabánya, 1928. Nántú, 1935. Krasznabéltek. Innen Temesvárra került a Marienheimba. † Temesvár, 1938. aug. 2. (tem. Kaplony)

KERTÉSZ (CZIER) PÁL, Csanáros, 1882. jan. 9. - 1904. jún. 26. Segédlelkész: 1904. Felsőbánya, 1906. Máramarossziget, 1908. Munkács. 1908-ban áthelyezik Szatmárra az Alapítványi Pénztárhoz és egyben a katolikus legényegylet elnöke is. 1911-ben Székesegyházi hitészónok. 1913-ban szentszéki jegyző, püspöki szertartó, és az aula iktatója. 1915-ben Várpalánkán megbízott lelkész. 1924-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. 1930-tól a beregi terület esperese. 1932-ben kormányzó tanácsos az ungvári apostoli kormányzóságnál. 1933-

ban pápai kamarás. 1942-től Felsőbányán plébános és pápai kamarás.
† Felsőbánya, 1945. máj. 2.

KESZLER TIBOR JÓZSEF, Szaniszló, 1926. ápr. 7. - 1956. dec. 8. Segédlelkész: 1956. Erdőd, 1958-tól plébános helyettes ugyanott. Plébános: 1960. Krasznaterebes, 1973. Láposbánya, 1986. Halmi. 1974-ben c. esperes, 1992-ben tiszteletbeli kanonok kinevezést kap. 1996-ban nyugalomba vonul Szatmárra a papi otthonba.

KILÉBER MIHÁLY, Krasznabétek, 1913. szept. 26. - 1937. okt. 10. Segédlelkész: 1937. Újpalota, Felsővisó, 1941. Mezőpetri. 1942. ideiglenes helyettes lelkész Barlafaluban. 1944-ben Németországba menekül, majd 1945-ben visszatér, és helyettes lelkész lesz Barlafaluban. 1946. aug. 9-én elhagyja plébániáját, és a papság alól felmentést kér. Ügyét rendezte a Szentszék és Halmiban élt.

KINCZEL ISTVÁN, Szatmárnémeti, 1977. ápr. 26. - 2002. jún. 29. Szentelése után egy évig még Rómában folytatja tanulmányait. Segédlelkész: 2003. Nagybánya Szentháromság plébánia. Plébános: 2004. Rónaszék.

KINCZLI JÓZSEF I. Félegyházi József

KINCS (KIND) FERENC, Kaplony, 1905. szept. 28. - 1929. júl. 2. Segédlelkész: 1929. Felsővisó, 1931. Nagybánya, 1932. Máramarossziget, 1938. Túrterebe, 1939. Nagyvárad, 1940. Szatmár. 1942-ben helyettes lelkész Láposbányán. 1944-ben hitoktató Huszton. 1944. októberében elmenekült a Dunántúlra. Segédlelkész: 1945. Budafok, 1946. Veszprém. Kilépett a papi rendből, de ügye rendeződött.

KINCS (KIND) IMRE, Kaplony, 1915. nov. 29. - 1943. szept. 19. Segédlelkész: 1943. Szaniszló, 1944. Szerednye, 1945. Aporháza, 1945. Nagymajtény, 1947. Nagybánya, 1947. Nagykároly. Plébános: 1948. Csanálos. † Csanálos, 1969. márc. 25.

KIND FERENC I. Kincs Ferenc

KIND GYULA I. Kaplonyi Gyula

KIND IMRE l. Kincs Imre

KIND MIHÁLY l. Tyukodi Mihály

KIRCHMÁJER FERENC, Aknasugatag, 1882. aug. 5. - 1906. júl. 2. Segédlelkész: 1906. Szerednye, Tiba, 1907. Nagyberezna, Tiba, 1910. Erdőd, 1911. Nagybánya, 1912. Munkács. Lelkész: 1914. Lajosvölgyihuta, 1916. Papos, 1933. Vitka, 1940. Beregsurány. 1943. jan. 1-én nyugalomba vonul. † Aknasugatag, 1943. jún. 24.

KIRNER FERENC ÁGOSTON, Kaplony, 1929. máj. 12. - 1956. dec. 8. Segédlelkész: 1957. Túrterebes. Plébános: 1964. Láposbánya, 1973. Túrterebes. 1998-ban nyugdíjba vonul. 1998-2000 között Kaplonyban segít a lelképásztori munkában. 2000-től a szatmári papi otthon lakója. Kitüntetései: 1974. tb. esperes, 1990. ugoicsai kerület esperese, 1992. székesegyházi kanonok.

KISS ERNŐ ANTAL, Máramarossziget, 1959. febr. 18. - 1986. jún. 22. Segédlelkész: 1986. Nagybánya Krisztus Király plébánia. Plébános: 1989. Nagybocskó, 1990. Rónaszék, 2003. Lázári.

KISS IMRE Szatmári egyházmegyes lesz 1940. júl. 1-én. Segédlelkész: Zajta. (l. Püspöki levéltár 1940/3 sz. körlevél). Valószínű, hogy a háború után visszatért a kassai egyházmegyébe.

KIZMANN MIHÁLY DR., Póсахáza, 1912. jún. 2. - 1938. jún. 29. Segédlelkész: 1938. Pálóc, 1938. Dobóruszka, 1939. Órdarma, 1940. Felsődomonya, 1941. Remetevasgyár, 1941. Dobóruszka, 1941. Fehérgyarmat, 1941. Nagymajtény, 1942. Szinérváralja, 1942. Ungvár, 1943. Órdarma. 1942-ben kánonjogi doktori oklevelet szerez. † Munkács, 1973.

KNAUER SÁNDOR JÓZSEF, Huszt, 1882. márc. 14. - 1905. júl. 3. Felszentelése után az egyházmegyei hivatalban működik. Segédlelkész: 1905. Nagymajtény, 1907. Felsővisó, 1908. Beregszász, 1911. Máramarossziget. Lelkész: 1914. Csap, 1922. Bárdháza, 1930. Tiszaújlak. 1944. júl. 1-én nyugalomba vonul Beregszászra. † Beregszász, 1961. jan. 22.

KNECHT BÉLA, Mezőfény, 1938. márc. 20. - 1961. dec. 8. Segédlelkész: 1962. Nagymajtény. Plébános: 1966. Nagyszokond, 1970. Batiz, 1982. Szatmár Kis Szent Teréz plébánia (2000. máj. 1-től tb. kanonok), 2003. Kálmánd.

KOHÁNYI ISTVÁN, Sárközújlak, 1899. máj. 11. - 1921. okt. 16. Segédlelkész: 1921. Csanalos. Plébános: 1922. Borsabánya. Segédlelkész: 1925. Szatmár Székesegyház, 1929. Vásárosnamény. Plébános: 1930. Vásárosnamény, 1933. Jánk (1941-ben püspöki tanácsos), 1947. Csenger, 1955. Mátészalka (a kerület főesperese). 1970-ben nyugalomba vonul. † Budapest, 1973. jan. 24. (tem. Mátészalka)

KÓKAI JÓZSEF OMC, 1918. ápr. 21. Nagybánán működött, majd Nagyenyeden. † Arad, 1985. dec. 31.

KOLLA JÁNOS OSCHP, Nagytószeg (Torontál m.), 1899. nov. 28. - 1925. jún. 25. A következő helyeken működött: 1926. Sátoraljaújhely, 1927-1929 Szeged, 1930-1931 Magyaróvár, 1932-1939 Nagykanizsa, 1940 Vác, 1941-1942 Sátoraljaújhely, 1943-1948 Máramarossziget. Miután az egyházi iskolákat államosították, a lelkipásztorkodásban helyezkedett el. Előbb Felsővisón, majd Rónaszéken volt kisegítő lelkész. † Máramarossziget, 1986. jún. 28.

KOLLER BÉLA, Zahora (Hont m.), 1875. szept. 19. - 1901. jún. 29. Segédlelkész: 1901. Szinérváralja, 1903. Nagymajtény, 1905. Nagybanya, 1907. Beregszász. Plébános: 1910. Mátészalka, 1913. Visk. 1932-ben szentszéki tanácsos, 1933-ban máramarosi esperes. † Visk, 1943. aug. 27.

KOMÁROMI GYULA, Felsővisó 1957. máj. 19. - 1983. jún. 19. Segédlelkész: 1983. Nagykároly Kalazanci Szent József plébánia, Felsővisó. 1986. jún. 15-én felmentését kéri a papi szolgálat alól. † Nagykároly, 1991. máj. 15.

KOMKA GYULA, Munkács, 1836. febr. 6. - 1859. márc. 16. 1860-ban tabori segédlelkész, majd 1864-től szegény-intézeti lelkész Szatmáron. Plébános: 1865. Tövisfalva, 1867. Felső-Schönbornban. 1904-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. † Munkács, 1913. jún. 17.

KOMKA VILMOS, Galambos (Bereg m.), 1871. dec. 23. - 1894. jún. 27. Segédlelkész: 1894. Felsővisó, 1899. Ungvár. Lelkész: 1905. Aknaszlatina, 1911. Felsővisó. 1921-ben Szatmáron találjuk, mint alapítványi pénztáros. 1922-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. 1923-ban lelkiigazgató a teológián. 1925-ben tiszteletbeli kanonok. 1928-ban skolasztikus kanonok. 1931-ben a teológia rektora. 1934-ben egyházmegyei főtanfelügyelő. 1937-ben örkanonok. † Szatmárnémeti, 1943. okt. 9.

KOMPÁNEK GÁSPÁR, Felsőmarikova (Trencsén m.), 1874. jan. 2. - 1899. ápr. 14. Segédlelkész: 1899. Felsődomonya, 1900. Tiba, 1901. Nagyberezna, 1902. Pálóc. Plébános: 1904. Tövisfalva, 1913. Szolyva. 1924-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. † Szolyva, 1938. jún. 4.

KOMPASZ ANTAL, Iloba (Szatmár m.), 1879. máj. 17. - 1904. jún. 26. Segédlelkész: 1904. Tiszaújlak, 1905. Kálmánd, 1906. Vinna, 1907. Nagybocksó, 1909. Nagybánya, 1910. Ungvár. Plébános: 1912. Fancsika (1928-tól ugoscai főesperes). † Fancsika, 1936. máj. 26.

KONDÁS LÁSZLÓ szentelték 1944. jún. 4-én Dobóruszkán. 1947-ben Szlovákiába távozott.

KORLÁT (FRINK) FERENC DR., Felsőbánya, 1909. nov. 24. - 1933. júl. 16. Segédlelkész: 1933. Krasznabéltek, 1934. Felsővisó, 1935. Kálmánd. 1935-ben teológiai tanár és spirituális a Szatmári szemináriumban. 1936-tól hittanár a szatmári Eminescu Líceumban. 1940-ben helyettes hitoktató Budapesten. Ugyanebben az évben teológiai doktori oklevelet szerez, és hazatérően hittanár a szatmári leánygimnáziumban és tanítónőképzőben. 1942-ben hittanár és spirituális a szatmári Királyi Katolikus gimnáziumban és szemináriumban. † Szatmárnémeti, 1944. szept. 16. (bombázás áldozata lett)

KOROMPAI (BAUMGARTNER) ALAJOS, Mezőfény, 1901. jún. 21. - 1924. júl. 27. Segédlelkész: 1924. Szinfalu. Lelkész: 1926. Nagytarna, 1931. Felsővisó, Nyírcsaholy, 1947. Jánk. 1973-ban nyugalomba vonul. † Székesfehérvár, 1976. júl. 26.

KOSZTRA IGNÁC, Nagykároly, 1842. febr. 3. - 1865. febr. 14. Segédlelkész: 1865. Szatmár, Máramarossziget. 1866-tól hittanár a máramarosszigeti gimnáziumban, 1872-től tanítóképző tanár Szatmáron. Plébános: 1874. Csomaközön (1886-tól a nagykárolyi kerület helyettes esperese, 1895-től ugyanazon kerület esperese), 1901-ben tiszteletbeli kanonok. † Csomaköz, 1911. ápr. 10.

KOVÁCS BÉLA, Királyháza, 1898. jan. 13. - 1927. jún. 29. Segédlelkész: 1927. Mezőhegyes, 1930. Kistelek, 1931. Csenger. 1932. helyettes lelkész Vitka-Papason. 1933. segédlelkész Csengerben. 1934. önálló hitoktató Salgótarjánban. 1935. segédlelkész Vállajon. 1937. helyettes lelkész Nagyecsedén, 1938. helyi káplán Pátyodon. 1940. plébános Mezőkaszonyban. 1942. hitoktató Huszton. 1943. lelkész Viskén. † Visk, 1965.

KOVÁTS BÉLA OSCHP, Nagykároly, gimnáziumi tanár, igazgató, házfőnök.

KOVÁTS GYULA DR., Avasújváros (Szatmár m.), 1869. szept. 17. - 1895. okt. 28. 1892-ben bölcslelettudományok doktora, 1896-ban teológiai doktor. Segédlelkész: 1896. Nagybánya. 1900-ban tanítóképző tanár Szatmáron. 1904-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. 1908-tól teológiai tanár, és lelkiigazgató. 1921-ben székesegyházi kanonok. 1923-ban skolasztikus kanonok, és a szeminárium rektora. 1925-ben Székesegyházi főesperes. 1928-ban örkanonok. 1937-ben éneklőkanonok. † Szatmárnémeti, 1944. szept. 16. (bombázás áldozata lett)

KOVÁTS LAJOS, 1851. nov. 19. - 1874. ápr. 4. Felszentelése után az egy-házmegyei hivatalban működik. Segédlelkész: 1877. Csanálos, 1879. Máramarossziget. Plébános: 1881. Mezőkaszony, 1884. Csanáloson. † Csanálos, 1906. márc. 22.

KOZMA BÉLA, Aknaszlatina, 1833. ápr. 23. - 1859. márc. 16. Segédlelkész: 1859. Fehérgyarmat, Felsőbánya, Rónaszék, 1862. Aknasugatag, Máramarossziget, 1862. helyi káplán Halmiban. Plébános: 1863. Mezőkaszony, 1864. Rahó, 1881. Nagybocksó (1893-tól esperes a máramarosszigeti kerületben, 1903-ban tiszteletbeli kanonok). † Nagybocksó, 1905. ápr. 28.

KÖNCS LÁSZLÓ, Mátyfalva (Ugocsa m.), 1865. aug. 5. - 1888. szept. 23. Segédlelkész: 1888. Tiszaújlak, 1889. Huszt, 1892. Máramarossziget. Lelkész: 1896. Nevetlenfalu, 1907. Kökényesd. † Kökényesd, 1920. jan. 24.

KÖRMENDY BÉLA, Budapest, 1916. okt. 7. - 1940. dec. 15. Segédlelkész: 1941. Nyírcsaholy, 1942. Mérk. 1943-ban Budapestre küldik a zeneakadémiára. Itt éri a német megszállás, Budapest ostroma. Amikor a nyilas hatóságok kiadják a parancsot Budapest kiürítésére, szabotázsakciót szervez. Valamikor 1944 novemberében-decemberében a Gestapo letartóztatja, megkínózzák, de ő egyetlen társának nevét sem árulja el. A háború után nem tért vissza egyházmegyéjébe. 1946-ban hittanár Budapesten a Ferenc József intézetben. Utána Budapest különböző plébániáin működött. A zsinati megújulást megelőzve a liturgikus mozgalom élére állt. Ő volt az, aki Magyarországon (nem számítva a pécsi székesegyházat) elsőnek valósította meg a szembemiséző oltárt. 1957 után a rádió katolikus vallásos félórát szervezte. † Budapest, 1967. nov. 11. (a Farkasréti temetőben nyugszik)

KÖRÖSI KÁROLY, Nagybánya, 1884. febr. 20. - 1906. júl. 2. Segédlelkész: 1906. Kálmánd, 1907. Szerednye, Szaniszló, Nagybánya. Kisebítő lelkész: 1910. Aknasugatag, 1911. Csomaköz, Császlóc. Plébános: 1911. Szakas, 1916. Kálmádon, 1937. Szinerváralján (1940-től a nagybányai kerület esperese, 1947-ben tiszteletbeli kanonok). 1970-ben, mint nyugdíjas Nagybányára költözött. † Nagyvárad, 1976. márc. 23. (tem. Kálmánd)

KÖRTVÉLYESSY (LINZENBOLD) FERENC DR., Kaplony, 1905. dec. 21. - 1928. jún. 29. Segédlelkész: 1928. Szinérváralja, 1929. Nagybánya, 1930. Szinérváralja. Helyettes lelkész: 1933. Borsabánya, Halmiban. Segédlelkész: 1933. Szatmár. 1939-ben hittanár a szatmárnémeti leánygimnáziumban, 1943-tól ugyanott szaktanár. 1944-ben az Erdélyi Tudományos Intézetben találjuk Kolozsváron. Az orosz bevonulás és Észak-Erdély újbóli elvesztése után az anyaországban maradt. 1945-ben zárda lelkész, és tanár Budapesten. † Budapest, 1968. márc. 19.

KŐSZEGI MIHÁLY, Győr, 1843. jan. 23. - 1870. nov. 16. Ferencrendi szerzetes, 1886-ban házfőnök Nagyszőlősen. 1898-ban felvételt nyert az egyházmegye kötelékébe. Segédlelkész: 1898. Szerednye. Lelkész: 1899. Sárosoroszi, 1902. Fancsika. † 1912. ápr. 15.

KRASZNAY ZSIGMOND, Kemece (Szabolcs m.), 1864. ápr. 11. - 1887. okt. 16. Segédlelkész: 1887. Fehérgyarmat, 1888. Beregszász, 1890. Máramarossziget. 1894-től tanítóképző tanár és lelkiigazgató Szatmáron. Lelkész: 1895. Rónaszék, 1903. Felsőbánya, 1909. Fehérgyarmat, 1910. Vinna, 1913. Szerednye. 1918. Nagytarna, 1926. Színfalu. Még ebben az évben nyugdíjba vonul. † 1931. dec. 24.

KRAVJÁNSZKY ZOLTÁN, Margitfalva (Szepes m.), 1902. máj. 20. - 1929. febr. 10. Segédlelkész: 1929. Ungvár. Plébános: 1935. Jenke, 1941. Técső, 1943. Szobránc. Itt éri őt a szovjet megszállás, s községének visszacsatolása Csehszlovákiához. Ezzel plébániája a kassai püspökség felügyelete alá kerül. 1948-ban új főpásztora Doboruszkára helyezi. Itt tartóztatják le 1950-ben. Azzal vádolják, hogy állítólag részt vett egy Fehér Légio elnevezésű államellenes összeesküvésen. 15 év börtönbüntetésre ítélik, melyből 10 esztendő le töltött. Szabadon bocsátása után még három esztendeig nem dolgozhat hivatásában. 1963-tól plébános a Sáros megyei Töltszéken, de még ugyanebben az évben Battyánra helyezik. 1975-től Királyhelmeceken élt nyugdíjasként. † Királyhelmece (Zemplén m.), 1981. dec. 27. (tem. Battyán)

KRÉMER JÁNOS JÓZSEF, Nagymuzsaly (Bereg m.), 1911. okt. 25. - 1938. jún. 29. Segédlelkész: 1938. Munkács, Felsődomonya, Mezőkaszony, 1939. Munkács, 1940. Ungvár. Lelkész: 1944. Lakárd (Ung m.). Itt éri Kárpátalja szovjet megszállása. 1952-től bodrogszerdahelyi plébános. Visszaemlékezők szerint ez idő tájt tartóztatták le a Fehér Légiónévű kommunistaellenes összeesküvésben való állítólagos részvétele miatt. 1954-től kerületi esperes volt. (Szlovák területen halt meg)

KROSNYICZKY JÓZSEF, Bódvaszilas (Abaújtorna m.), 1878. jan. 10. - 1908. júl. 25. Segédlelkész: Nagyberezna, 1909. Pálóc, 1910. Szerednye. 1911. kiségitő Dobóruszkán. Segédlelkész: 1912. Ungvár. Lelképásztor: 1913. Jánk. 1933-ban innen megy nyugdíjba.

KULIFFAY MIHÁLY, Mezőterem, 1883. júl. 3. - 1907. jún. 30. Segédlelkész: 1907. Erdőd, 1908. Szinérváralja, 1911. Nagybánya, 1912. Beregszász, 1913. Szatmár. Lelkész 1919. Mezőterem (1931-től a nagykarolyi kerület esperese, 1943-ban tiszteletbeli kanonok). † Mezőterem, 1966. febr. 28.

KUNCZ JÓZSEF DR., Mezőterem, 1911. febr. 9. - 1933. jún. 23. Segédlelkész: 1933. Nagymajtény, 1935. Csanáros, 1936. Nagybánya, 1938. Szinérváralja, Váradolaszi. 1939-ben a filozófia tanára és tanulmányi prefektus a szatmári teológián. 1939 nyarán Észak-Erdélyben részt vett az illegálisan megalakított Önvédelmi Szervezet tevékenységében. Nevezett szervezet abból a célból alakult, hogy az akkor várható határváltozás – Erdély Magyarországhoz történő visszacsatolása – esetén a magyar lakosság ellen irányuló román fegyveres terrorakciót megakadályozzon. Az „összeesküvést” leleplezik, Kuncz Józsefet 1939. októberében több társával együtt letartóztatják, előbb Nagyváradra, majd Kolozsvárra hurcolják, és hetekig tartó kínvallatás után, 1939. dec. 21-én kitoloncolják Magyarországra. A II. bécsi döntés (1940. aug. 30.) után visszatér Szatmárnémetibe, és ismét elfoglalja tanári katedráját. Később átment a nagyváradai egyházmegyébe. † Nagyvárad, 1983. júl. 17.

KUNCZ MIHÁLY, Mezőpetri, 1897. szept. 29. - 1922. júl. 2. Segédlelkész: 1922. Színfalu. Ideiglenes lelkész: Szinerváralja, 1924. Alsófernezely. Plébános: 1926. Barlafalu, 1942. Krasznaterebes, 1947. Kis-dengeleg. † Kisdengeleg, 1971. júl. 16.

KURSINSZKY ZSIGMOND, Mátészalka, 1878. máj. 1. - 1902. jún. 27. Segédlelkész: 1902. Nagybocksó, 1903. Szaniszló. Lelkész: 1906. Papos, 1907. Nyírcsaholy, 1918-tól plébános ugyanott. 1923-tól esperes a szamoson túli kerületben. 1925-ben főtanfelügyelő, 1927-ben Pápai titkos kamarás. 1929-ben mérki apostoli kormányzó helynök. 1929-ben főesperes. 1935-ben Pápai prelátnak. † Nyírcsaholy, 1945. márc. 26.

KÜHN PÁL, Erdőd, 1941. dec. 23. - 1965. ápr. 25. Segédlelkész: 1966. Mezőpetri. Plébános: 1967. Nagytarna, 1969. Lázári, 1977. Mikola, 1984. Krasznasándorfalu, 1988. Szaniszló, 1990. Kaplony, 2004. Nagykaroly Kalazanci Szent József. Címek: c. esperes, 1995-től tb. kanonok.

LAHOCSINSZKY BÉLA DR., Kisújszállás (Ung m.), 1869. nov. 9. - 1892. okt. 23. Segédlelkész: 1892. Pálóc, 1893. Nagyberezna, 1897. Pálóc, Ungvár, Lelkész: 1900. Felsőremete. 1908-tól az alapítványi pénztárnál kap beosztást. 1916-ban Jogi tudományok doktora. 1918-ban a szegények ügyvédje az egyházmegyei bíróságon. 1921-ben a szeminárium vicerektora. 1922-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. † 1940. jún. 18.

LÁNCZKY ISTVÁN, Királyhelmec, 1917. jan. 27. - 1943. ápr. 11. Segédlelkész: Szerednye, Királyháza. Működött: Királymezőn és Beregszászon. † Beregszász, 1995.

LÁNG ANTAL DR., Szaniszló, 1854. febr. 1. - 1877. júl. 18. Segédlelkész: 1877. Nagymajtény, 1880. Csanáros, 1881. Máramarosziget (1881-ben a hittudományok doktora). Lelkész: 1885. Rahó. 1886-tól Szatmárra kerül és a következő beosztásokban működik: 1886. tanítónőképzőben tanár, 1887. a teológián tanulmányi felügyelő és az egyházjog és

történelem tanára a püspöki líceumban, 1893. a püspöki és egyházmegyei könyvtár könyvtárosa, 1896. papneveldeben aligazgató, 1897-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap, és kinevezik a szegények ügyvédjének, 1898. zsinati vizsgáló, 1900. szentszéki ügyész, a középiskolai hittanárokat képesítő bizottság tagja. 1917. tiszteletbeli kanonok, és rektor a teológián, 1918. szentszéki bíró. † Szatmárnémeti, 1922. jan. 26.

LÁNG FERENC DR., Kálmánd, 1889. szept. 19. - 1913. júl. 2. Segédlelkész: 1913. Munkács, Felsőbánya, 1914. Felsőkerepec. 1917-től Németmokrán ideiglenes megbízott lelkész, de mivel a háború miatt nem tudta elfoglalni a plébániát Ungvárra került. 1918-ban főpásztorra Budapestre küldte, hogy befejezze bölcseleti tanulmányait. 1919-ben hazatér és Kálmándon lesz segédlelkész. 1920-tól helyettes tanár a szatmári leánygimnáziumban, 1922-től rendes tanár ugyanott. 1924-ben bölcseleti doktorátust szerez. 1927-ben megbízzák az egyházmegyei könyvtár kezelésével. 1932-ben székesegyházi hitszónok. Plébános: 1939. Krasznaterebes. † Nagykároly, temették Kálmándon, 1950. szeptember 8.

LÁNG FERENC, Szaniszló, 1860. okt. 4. - 1883. okt. 18. Segédlelkész: 1883. Munkács, 1884. Krasznasándorfalu, 1886. Krasznabétek, 1887. Nagymajtény. 1889-től ideiglenes lelkész Krasznaterebes. Plébános: 1890. Krasznasándorfalu, (1898-től esperes az erdődi kerületben), 1902. Erdőd (1922-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap, 1925-ben székesegyházi kanonok és egyházmegyei tanfelügyelő). † Szatmárnémeti, 1932. okt. 28.

LÁNG GYULA, Vállaj, 1882. ápr. 1. - 1905. júl. 3. Segédlelkész: 1905. Erdőd, 1907. Szinérváralja, 1908. Munkács, 1912. Szatmár. Plébános: 1913. Vállaj (1929-ben szentszéki tanácsos, 1929-től mátészalkai kerület esperese, 1935-ben pápai kamarás). † Vállaj, 1942. nov. 22.

LÁNG JÓZSEF, Vállaj (Szatmár m.), 1892. nov. 12. - 1917. máj. 13. Segédlelkész: 1917. Erdőd, 1918. Felsőbánya (1919-ben a budapesti egyetemen tanári diplomát szerez), Krasznasándorfalu, 1920. Királyhá-

za, Szinérváralja. 1921-től nevelő a Szcitovszky családnál (Szécsény, Nógrád m.), majd 1922-től a Festetich családnál nevelő. Segédlelkész: 1924. Nyírcsaholy. 1927. jan. 11-től a váci egyházmegyébe távozik. 1928. júl. 27-én Székesfehérvárról információt kérnek Láng Józsefről, utána már nem találjuk a váci egyházmegyében. Valószínű, hogy átkerül a Székesfehérvári egyházmegyébe.

LÁNG LAJOS, Gilvács (Szatmár m.), 1918. nov. 29. - 1948. ápr. 11. Segédlelkész: 1948. Túrterebes. Lelkész: 1950. Krasznabéltek, 1951. Szinérváralja. Segédlelkész: 1952. Szatmárnémeti Székesegyház. Plébános: 1957. Batiz, 1970. Nagykároly Szentlélek plébánia. 1982-ben innen ment nyugdíjba idő előtt parkinson betegséggel. † Nagykároly, 1990. jan. 26.

LÁNG PÁL, Nagymajtény, 1885. aug. 17. - 1907. dec. 18. Segédlelkész: 1907. Kálmánd, 1908. Felsővisó, 1911. Aknaszlatina, Felsőbánya, Szaniszló. Ideiglenes lelkész: 1913. Szaniszló, Csap. Segédlelkész: Munkács. 1924-ben átment a nagyváradi egyházmegyébe. Egészen 1934-ig Tasnádon plébános. † 1957. nov. 28.

LÁNG PÁL, Kálmánd, 1942. jan. 14. - 1966. ápr. 17. Segédlelkész: 1966. Túrterebes, 1968. Csanáros, 1969. Szatmár Székesegyház. Plébános: 1978. Szatmár Hildegárda plébánia, 1990. Szatmár Szent Család plébánia, 1990. Szatmár Székesegyház. 1974-ben tb. esperes, 1993-ban Székesegyházi kanonok lesz.

LÁNG PÁL, Kaplony, 1958. márc. 29. - 1988. jún. 19. Segédlelkész: 1988. Mezőpetri, 1989. Nagybánya Szentháromság plébánia, 1990. Nagykároly Kalazanci Szent József plébánia. 1991-ben felmentését kéri a papság alól. Jelenleg Magyarországon evangélikus lelkészként működik.

LAURENSZKY FERENC, Munkács (Bereg m.), 1838. júl. 6. - 1861. nov. 17. Segédlelkész: 1861. Krasznasándorfalu, 1862. Szatmár, 1864. Ungvár. Plébános: 1868. Ördarma (1892-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap, 1903-ban tiszteletbeli kanonok). † Ördarma, 1905. jan. 14.

LEBEDI JÓZSEF, Máramarossziget, 1954. okt. 1. - 1980. jún. 22. Segédlelkész: 1980. Mezőpetri. Plébános: 1981. Hosszúmező, 1988. Borsabánya, 1999. Nagybánya Krisztus Király plébánia. † Nagybánya 2002. jan. 12. (tem. Máramarossziget)

LÉDECZY ADORJÁN, Kosztolno (Nyitra m.), 1839. júl. 14. - 1862. aug. 3. Ferencendi szerzetes. 1871-77 között segédlelkész: Ungvár, Pálóc, Nagyberezna. 1877-től feyházi lelkész Munkácson. Lelkész: 1895. Tövisfalva. 1899-ben felvették az egyházmegye kötelékébe. 1903-ban helyi káplán Csapon. 1906. jan. 1-től ideiglenes nyugdíjba vonul. † Munkács, 1907. jan. 31.

LEITNER ANDRÁS, Zajta, 1900. júl. 19. - 1922. júl. 2. Segédlelkész: 1922. Ungvár. Plébános: 1929. Nagyecsed. † 1940. aug. 4.

LENGYEL GYULA 1940-ben Németmokráról Szerednyére helyezik plébánosként. 1942-ben felfüggesztik.

LENGYEL JÓZSEF, Szinérváralja, 1868. dec. 8. - 1891. ápr. 19. Segédlelkész: 1891. Szinérváralja, 1894. Felsőbánya, Szatmár. 1896-ban tanítóképző tanár, 1898-ban a budai Paedagogiumban polgári iskolai tanítói oklevelet nyert történelemből és magyar nyelvből. 1902-től lelkész Szatmárcsekén. 1914-ben a szatmári tanítóképző helyettes tanára és lelkiigazgatója lett, 1915-ben az intézet rendes tanárává nevezték ki, 1921-ben ő lett az igazgató. Ezenkívül tanított a leánygimnáziumban. 1922-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. Plébános: 1923. Szinérváralja. 1931-ben nyugalomba vonul. † Szinérváralja, 1933. márc. 28.

LESSENYEY FERENC DR., Órdarma (Ung m.), 1841. nov. 23. - 1866. júl. 25. Segédlelkész: 1866. Szatmár. 1867-ben a bécsi Augustineum növendéke, 1868-ban a teológián tanulmányi felügyelő, 1869-ben a püspöki líceumban és a Papnevelő Intézetben helyettes tanárként erkölcs- és lelkipásztorkodástant adott elő, a hittudományok doktora. 1871-től a szatmári Papnevelő Intézet rendes tanára. 1874-ben zsinati vizsgáló, 1875-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. 1876-ban a budapesti egyetem hittani kara bekebelezett teológiai dok-

tornak nyilvánította. Címei: 1889. császári és királyi tiszteletbeli udvari káplán, 1895. tiszteletbeli kanonok, 1900. rendes kanonok, 1901. egyházmegyei tanfelügyelő, mester-kanonok. 1904. pápai prelátus, 1906. pápai protonotárius, 1909. főesperes-kanonok, 1911. örkanonok. † Szatmárnémeti, 1913. ápr. 10.

LESZÓ KÁROLY, Oroszokra, 1916. ápr. 28. - 1941. jún. 15. Segédlelkész: 1941. Ungvár, Órdarma, 1943. Fehérgyarmat. 1949-től szervező lelkész Kántorjánosin. Plébános: 1958. Fehérgyarmat. 1961-től betegnyugdíjas.

LIEB JÓZSEF, Kaplony, 1943. dec. 13. - 1969. ápr. 13. Segédlelkész: 1969. Mezőpetri, 1971. Nagybánya Krisztus Király plébánia. Plébános: 1973. Nagyszokond, 1979. Börvely, 1984. Nagykároly Kalazanci Szent József plébánia (1986-től kerületi esperes), 1995. Nagybánya Szentháromság (a nagybányai kerület esperese). 1996-tól tiszteletbeli kanonok.

LINI JÁNOS DR., Csanálos, 1894. máj. 14. - 1918. máj. 17. Segédlelkész: 1918. Mezőpetri. 1921-től hitoktató Budapesten, és a farkasréti kápolna lelkésze. Megszerzi a teológiai doktori oklevelet. † Budapest, 1946. okt. 19.

LINZENBOLD FERENC I. Körtvélyessy Ferenc

LOVÁSZ (KEISZ) GYŐZŐ, Borsabánya, 1877. máj. 15. - 1899. szept. 24. Kezdetben ideiglenesen az egyházmegyei hivatalban működik. Segédlelkész: Felsőbánya. 1901-től az alapítványi pénztár könyvelője Szatmáron. Címek: 1922. szentszéki tanácsos, 1943. tiszteletbeli kanonok. 1944-ben nyugalomba vonul. † Szatmárnémeti, 1949. ápr. 1.

LŐRINCZ ISTVÁN, Nagykároly, 1889. aug. 19. - 1912. jún. 29. Segédlelkész: 1912. Szerednye, 1913. Tiba, 1914. Ungvár, Órdarma. Itt maradt plébánosnak, s itt érte a trianoni békeszerződés, melynek értelmében plébániáját Csehszlovákiához csatolták. Órdarma a II. bécsi döntés után, 1939-től néhány esztendeig ismét Magyarországhoz tartozik. Ebben a magyar világban nevezik ki – 1941-ben – felsőungi

esperesnek. 1944 őszén Kárpátaljára bevonulnak a szovjet csapatok, a község újra elszakadt Magyarországtól. Őrdarma a Szovjetunióhoz került. 1945-ben letartóztatták, és három évre Szibériába deportálták. Hazatérése után még öt esztendeig nem engedik papi hivatásában dolgozni. Utána Kincseshomokra került plébánosnak. † Kincseshomok (Ung m.), 1978. jún. 24. (más forrás szerint 1979-ben hunyt el)

LŐRINCZ JÁNOS, Nagykároly, 1900. máj. 10. - 1922. szept. 10. Segédlelkész: 1922. Tiszaújlak, 1923. Beregszász, 1923. Tiba, 1924. Ungszenna, 1924. Dobóruszka, 1925. Szinérváralja, 1927. Nagybánya. 1929-ben hittanár Szatmáron, 1936-ban ideiglenes teológiai tanár a szatmári papnevelő intézetben. Plébános: 1937. Kálmánd. † Kálmánd, 1964. dec. 6.

LŐRINCZ LAJOS DR., Nagykároly, 1893. jún. 19. - 1916. jún. 8. Segédlelkész: 1916. Erdőd. 1917-ben a szatmári püspökségen szertartó és iktató. Szeptemberben már Budapesten a Szent Imre kollégium prefektusa volt, azzal a feladattal, hogy közben folytassa a bölcséleti tanulmányait, és abból képesítést szerezzen. 1919-ben, az időközben beállott politikai események következtében azonban el kell hagynia a kollégiumot. Ekkor Nagykárolyba helyezték, mert az ottani piaristák, anyaországiak lévén, szintén haza kellett menniük. Júniusban felmentették a segédlelkészi állás alól, augusztus 27-én pedig kinevezték helyettes tanárnak a szatmári Királyi Katolikus Leánygimnáziumba. Közben tovább tanult, és 1922-ben ledoktorált bölcsészettől. 1923-ban kinevezték a leánygimnázium igazgatójává. Ehhez a tisztséghez 1924-ben az Irsik-konviktus igazgatóságát is megkapta. 1925-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. 1927-ben a Püspöki Konviktus igazgatója lett. 1940-ben, Észak-Erdélynek az anyaországhoz való visszacsatolása után a katolikus fiúgimnázium vezetését bízták rá. 1943-ban tiszteletbeli kanonok. A II. világháború következtében az anyaországba szakadt. † Komárom, 1962. dec. 31.

LŐRINCZY BÉLA, Ungvár, 1907. márc. 26. - 1930. jún. 24. Segédlelkész: 1930. Beregszász, 1935. Ungvár. Lelkész: 1935. Csap. A háború után Szibériába deportálják. Visszatérvén ismét Csapon működik egészen haláláig. † Csap, 1985.

LUBOMÉRSZKY JENŐ, Sátoraljaújhely, 1886. júl. 3. - 1908. nov. 15. Segédlelkész: 1908. Pálóc, 1909. Nagyberezna, Szerednye, 1910. Tiba, 1911. Nagyberezna, 1912. Beregszász, 1913. Nagybánya, Szatmárcseke, 1914. Nagybánya, 1915. Mezőpetri. Lelkész: 1915. Lajosvölgyihuta, 1930. Aknaszlatina, 1940. Királyháza. † Királyháza, 1941. okt. 6.

LUCZKY FERENC, Versec (Torontál m.), 1906. szept. 22. - 1928. jún. 29. Segédlelkész: 1928. Mezőpetri, 1931. Szaniszló. 1932-től ideiglenes helyettes lelkész Nagytarnán. 1935-ben plébános Aknasugatagon. Segédlelkész: 1946. Fehérgyarmat, 1946. Vállaj (közben helynöki titkár is). 1947-ben püspöki tanácsos. Plébános: 1948. Vásárosnamény, 1955. Fehérgyarmat, 1958. Vásárosnamény. 1965-től betegnyugdíjas. † Debrecen, 1975. nov. 10.

LUDESCHER ALAJOS I. Erdélyi Alajos

LUDESCHER JÓZSEF, Kaplony, 1929. okt. 1. - 1957. ápr. 28. Segédlelkész: 1957. Szaniszló, 1960. Máramarossziget. Plébános: 1965. Nagybocskó, 1969. Szakaszs. 1980-ban nyugalomba vonul. † Szatmárnémeti, 1989. szept. 14. (tem. Kaplony)

LUKÁCS (JACZKÓ) ANTAL, Mocsolya (Sáros m.), 1887. ápr. 20. - 1914. máj. 29. Segédlelkész: 1914. Nagyberezna, Pálóc, 1915. Ungvár. Lelkész: 1919. Pálóc.

MACEJKÓ JÁNOS, Szinye (Sáros m.), 1902. dec. 25. - 1935. jún. 19. Segédlelkész: Ungvár, 1936. Pálóc. Lelkész: 1937. Gyertyánliget, Dolha, Beregszász majd Királymező. † Királymező, 1997.

MAGÁSZ JENŐ, Avasfelsőfalu, 1967. nov. 1. - 1994. júl. 2. Segédlelkész: Nagykaroly Kalazanci Szent József plébánia (közben spirituális a Róm. Kat. Teológiai Líceumban is). Plébános: 1999. Felsővisó. Doktori kurzus Róma, 2005.

MAGYAR (MARINCSÁK) BÁLINT, Pátyod, 1886. nov. 23. - 1911. júl. 2. Segédlelkész: 1911. Kálmánd, 1912. Felsőbánya. Kisegítő lelkész: 1912. Sárköz, 1913. Jánk. Segédlelkész: 1913. Ungvár. Plébános: 1921. Szaniszló. 1943-tól a nagykárolyi esperesség kerületi tanfelügyelő esperese és a Nemzetvédelmi kereszt tulajdonosa. 1944-ben a Szent István Akadémia tagjává választották. 1946-tól a nagykárolyi kerület esperese. 1947-ben tiszteletbeli kanonok. A kommunista hatóságok 1956-ban bebörtönözték. Kiszabadulása után – mivel nem mehetett vissza Szaniszlóra –, elvállalta Nagysomkút pasztorálását. † Nagysomkút, 1957. dec. 14. (tem. Szaniszló)

MAKÁR SÁNDOR, Nagyszőlős, 1864. jún. 14. - 1891. ápr. 19. Segédlelkész: 1891. Mezőkaszony, 1891. Nagyberezna, 1893. Pálóc, 1896. Szerednye, Tiba. 1898-ban ideiglenes lelkész Darán, majd lelkész Csicserben. 1923-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap.

MANDICS JÁNOS, Munkács, 1869. dec. 25. - 1893. márc. 15. Segédlelkész: 1893. Mezőkaszony, 1894. Máramarossziget. Lelkész: 1898. Halmi. Plébános: 1907. Kőrösmező, 1920-1948 Kőkényesd. 1923-ban szentszéki tanácsos.

MANFRÉDI GÁSPÁR, Szatmárnémeti, 1915. szept. 6. - 1941. ápr. 12. Felszentelése után a püspöki irodában dolgozik. 1941-ben ideiglenes helyettes lelkész Rónaszéken. Segédlelkész: 1941. Mezőterem. 1942-ben visszakerül az egyházmegyei hivatalba, 1943-tól püspöki szertartó és hitoktató Szatmáron. † Szatmárnémeti, 1944. szept. 16. (bombázás áldozata lett)

MARINCSÁK BÁLINT I. Magyar Bálint

MAROSVÁRI (MELLAU) GYÖRGY, Szaniszló, 1910. jún. 7. - 1936. márc. 19. Segédlelkész: 1936. Nyírcsaholy, 1938. Csenger, 1939. Vállaj, 1940. Beregszász. Lelkész: 1941. Tiszaszalka. Segédlelkész: 1943. Nagymajtény, 1943. Munkács majd Nyírcsaholy, 1946. Vállaj. 1947. szervező lelkész Hodászon. 1958-ban nyugalmába vonul. † 1977. ápr. 8.

MÁRTIN LŐRINC, Mezőfény, 1946. okt. 19. - 1970. ápr. 5. Segédlelkész: 1970. Szinérváralja, 1972. Szaniszló, 1973. Nagybánya Krisztus Király plébánia. Plébános: 1979. Krasznasándorfalu (c. esperes), 1984. Szatmár Szent Család plébánia, 1990. Nagyszokond, 1991. Nagymajtény. 2002. szept. 1-től betegnyugdíjas.

MÁRTON ÁRON, Szentegyháza, 1941. szept. 3. - 1974. jún. 23. Segédlelkész: 1974. Szaniszló, 1975. Mezőpetri. Plébános: 1976. Szamosdara, 1988. Krasznasándorfalu, 1990. Kökényesd. 2000. máj. 1-től c. esperes.

MÁRTON JÓZSEF, Csanáros, 1897. márc. 20. - 1920. szept. 17. Felszentelése után azonnal a püspöki aulába került, ahol 1928-ig működött. Ő volt az Alapítványi Pénztár titkára, azonkívül püspöki levéltáros, karkáplán, sőt egy ideig ő vezette a székesegyház kórusát is. Plébános: 1928. Mezőfény. 1966. nyugalomba vonul. † Mezőfény, 1979. dec. 17.

MÁRTONHÁZI (MÜLLER) GYÖRGY, Kálmánd, 1902. ápr. 22. - 1925. júl. 5. Segédlelkész: 1925. Túrterebes. Ideiglenes lelkész: 1926. Krasznaterebes, 1926. Barlafalu, 1926. Alsófernezely, 1930. Lajosvölgyihuta, 1931. Nagytarna. Segédlelkész: 1932. Felsővisó, 1933. Színfalva, 1934. Erdőd. Ideiglenes lelkész: 1935. Dara, 1935. Hosszúmező. Segédlelkész: 1936. Erdőd, 1937. Mezőterem. Ideiglenes lelkész: 1941. Rónaszék. Plébános: 1942. Mezőpetri. † Kálmánd, 1979. júl. 5.

MATLASZKOVSKY MIKLÓS, Ondrohó (Nyitra m.), 1845. dec. 6. - 1868. dec. 19. Felszentelése után az egyházmegyei hivatalban működik. Segédlelkész: Csanáros, 1869. Krasznasándorfalu, 1871. Felsőbánya, Nagybánya, 1873. Fehérgyarmat, 1874. Nagymajtény. Lelkész: 1876. Barlafalu, 1880. Alsóhomoród, 1895. Vállalj. † Budapest, 1912. szept. 25.

MAYER BÉLA PÜSPÖK, Zombor, 1838. júl. 19. - 1862. júl. 17. Kalocsai egyházmegyei. Segédlelkész: Kúla, Militics. 1866-ban érseki udvari pap, 1881-ben mint Kubinszky Mihály utódja egyházmegyei főtanfelügyelő és kanonok, aztán két érseki széküresedés idején: 1891-ben

és 1904-ben a kalocsai érseki egyházmegye kormányzója, 1892 óta az érseki szentszék elnöke. 1905-ben kinevezik szatmári püspöknek, de rövid időn belül súlyosan betegeskedni kezd, és mint a szatmári egyházmegye nyugalmazott püspöke 1906-ban szülővárosának csendes magányába vonul vissza. † Zombor, 1913. máj. 24.

MEDGYESS (NYISZTOR) JÓZSEF, Gencs (Szabolcs m.), 1908. márc. 5. - 1933. jún. 29. Apostoli kormányzó titkár Mérken. 1934-ben betegszabadságra megy Olaszországban. 1935-től korházi lelkész Kreckelmoos-ban (Tirol). 1938-ban tanítóképzői hittanár Budapesten (Ranolder). 1939-ben hitoktató Kassán. Lelkész: 1940. Nagygejőc. 1941-től önálló hitoktató Munkácson. 1946-ban Budapesten a Szent Imre kollégium prefektusa. Kivándorolt az Egyesült Államokba, majd visszatért Európába, és Freiburgba telepedett le. † Freiburg, 1982. aug. 10.

MELEGA PÉTER, Máramarossziget, 1964. júl. 3. - 1989. jún. 25. Segédlelkész: 1989. Mezőpetri, 1990. Nagybánya Krisztus Király plébánia, 1991. Szatmár Szent Család plébánia. Plébános: 1993. Szakasz (innen látja el Krasznaterebest és Nagyszokondot), 1994. Mikola, 1996. Sárközújlak, 2002. Nagybánya Krisztus Király plébánia.

MELLAU FERENC DR. I. Piskolti Ferenc

MELLAU GYÖRGY I. Marosvári György

MELLAU GYÖRGY, Vállaj, 1860. ápr. 7. - 1884. okt. 8. Segédlelkész: 1884. Csanáros, 1886. Beregszász, 1890. Nagybánya. Lelkész: 1891. Nagymadarász, 1899. Szakasz. † Szakasz, 1908. aug. 4.

MERK JÓZSEF, Nagymajtény, 1913. aug. 31. - 1937. szept. 5. Segédlelkész: 1937. Szinérváralja, 1938. Szentjobb, 1939. Túrterebes. Lelkész: 1940. Borsabánya. Segédlelkész: 1941. Békéscsaba, 1943. Ungvár, 1944. Szatmár. Helyettes lelkész: 1945. Szatmárcseke, 1945. Józsefháza. 1947. nov. 16-án elhagyja a plébániát, és felmentését kéri a papság alól.

MERK MIHÁLY, Szatmárnémeti, 1942. okt. 13. - 1966. ápr. 17. Segédlelkész: 1966. Szatmár Hildegárda plébánia. Plébános: 1969. Nagybocskó, 1973. Sárközújlak, 1976. Színfalú, 1987. Mezőterem, 1990. Szatmár Szent Család plébánia, 1993. Szatmár Szentlélek plébánia. Tiszteletbeli kanonok. † Szatmárnémeti, 1999. jan. 25. (tem. Szatmárnémeti).

MERKA JÁNOS, Mezőfény, 1961. márc. 24. - 1986. jún. 22. Segédlelkész: 1986. Szatmár Szent Család plébánia, 1987. Nagykároly Kalazanci Szent József plébánia. 1989-ben előbb Magyarországra, majd a Német Szövetségi Köztársaságba távozott, ahol 1991. május 1-től a Müncheni Magyar Katolikus Misszió ifjúsági lelkésze. 2002-től a Müncheni Magyar Misszió vezetője.

MERLÁK FERENC, Láposbánya (Máramaros m.), 1888. jan. 6. - 1912. jún. 29. Segédlelkész: 1912. Nagyberezna, 1913. Vinna, 1913. Nagyberezna, 1914. Pálóc, 1914. Tiba, 1915. Ungvár, 1917. Tiba, 1917. Munkács, 1921. Szatmár. 1922-ben hittanár és a püspöki konviktus prefektusa lett az Állami Gimnáziumban (a volt Királyi Katolikus Gimnázium), és egyúttal székesegyházi szónok. Lelkész: 1928. Csomaköz. 1935-ben tisztviseelő az Alapítványi Pénztárban. Megbízott lelkész: 1945. Csomaköz. 1967-ben nyugdíjba vonult és Szatmáron telepedett le. † Szatmárnémeti, 1969. dec. 19.

MERLÁS TIBOR LEVENTE, Sárközújlak, 1960. ápr. 30. - 1986. jún. 22. Segédlelkész: 1986. Kaplony, 1987. Szatmár Székesegyház, 1989. Nagykároly Szentlélek, 1990. Szatmár Szent Család, 1991. Szatmár Székesegyház. 1992. püspöki titkár, ifjúsági lelkész és 1994-től hittanár is a Hám János katolikus középiskolában. Plébános: 1999. Szatmár Szentlélek plébánia. 2000. május 1-től tb. főesperes.

MERLI RUDOLF, Mezőpetri, 1929. okt. 3. - 1959. máj. 24. Segédlelkész: 1959. Lajosvölgyihuta, 1959. Erdőd. Plébános: 1962. Kőkényesd, 1966. Mezőfény (1974-ben címzetes esperes). 1989-ben kitelepült a Német Szövetségi Köztársaságba, és az Augsburg egyházmegye Bubesheim nevezetű egyházközség plébánosa lett.

MÉSZÁROS JÁNOS DR., Erdőd, 1906. jún. 26. - 1931. jún. 28. Segédlelkész: 1931. Felsővisó, 1932. Mezőpetri, Nagymajtény. 1933-tól az egyházmegyei irodában működik. 1935-ben hittudományi doktori oklevelet szerez. 1939 októberében, mivel ő is részt vett az úgynevezett Rongyos Gárda nevű titkos szervezetben, a román hatóságok letartóztatták és megkínózták, majd – nemzetközi nyomásra – röviddel Karácsony előtt több társával együtt áttették a magyar-román határon. A II. bécsi döntés után, 1940-ben ismét hazatért. A háború esztendei alatt a püspöki irodában dolgozott. 1942-ben hitoktató Beregszászon, majd helyettes lelkész Bárdházán, később plébános Ungváron. † Ungvár, 1977. aug. 31.

MESZLÉNYI GYULA PÜSPÖK, Velence (Fehér m.), 1832. jan. 22. - 1854. júl. 27. Előbb a nagyszombati konviktus tanulmányi felügyelője és gimnáziumi tanár lett, majd 1857-ben az esztergomi bíboros udvari papja és érseki levéltáros. 1862-ben pápai kamarás, 1863. július 20-án érseki titkárrá léptették elő. Plébános: 1866. Komárom. 1881. november 6-án kinevezték esztergomi kanonokká és az egyházmegyei papnevelő intézet rektorává. 1887. február 17-én nevezték ki a szatmári egyházmegye megüresedett püspöki székére. Felszentelése 1888. április 29-én volt a helyi székesegyházban. Kormányzásának elsődleges célja a lelkiélet elmélyítése volt. Ezért az egyházmegyét azonnal Jézus Szentséges Szívének ajánlotta, és különböző ájtatosságok, illetve a papképzés színvonalának emelése révén sikerült is neki e téren jelentős eredményeket elérnie. Olyannyira, hogy 14 év alatt 24 templomot építtetett vagy renováltatott, nem egyszer a saját költségén. Ezen kívül nagyon a szíven viselte a katolikus iskola és a szegények gondozása, valamint a katolikus sajtó ügyét. Négy új iskolát alapított és hogy a szatmári püspöki katolikus iskolát megmentse az államosítástól, magára vállalta a tanerők fizetését. Több mint egy millió forintot osztott ki iskolai és kulturális célokra. Különösen emlékezetes volt az egyházmegye fennállásának 100. évfordulója. Meszlényi püspök körlevelével szentévnék nyilvánította az 1904-es esztendőt, és egy jubileumi díszemlékkönyvben aprólékosan és szakszerűen megíratta az egyházmegye történetét. † Szatmárnémeti, 1905. márc. 14. (tem. Szatmárnémeti).

MÉZMER ISTVÁN, Krasznabélték, 1898. dec. 16. - 1923. júl. 8. Segédlelkész: 1923. Túrterebes, 1923. Szinérváralja, 1925. Máramarossziget. Plébános: 1928. Hosszúmező, 1932. Alsóhomoród, 1944. Nagysomkút, 1945. Felsőbánya. 1948-ban püspöki tanácsos. 1973-ban vonult nyugalomba. † Felsőbánya, 1985. ápr. 2.

MILLER JÁNOS, Terebesfejérpatak (Máramaros m.), 1865. nov. 7. - 1890. júl. 2. Segédlelkész: 1890. Kőrösmező, 1891. Szatmár, 1893. Felsőbánya. Lelkész: 1893. Aknasugatag, 1896. Márokpapi. 1924-ben szentszéki tanácsos. 1937-ben nyugalomba vonul Mezőtarpara. † Mezőtarpa, 1953. (tem. Márokpapi)

MILLER JÓZSEF, Rahó (Máramaros m.), 1845. febr. 25. - 1869. jan. 25. Segédlelkész: 1869. Huszt, Fehérgyarmat, 1870. Máramarossziget, 1872. Dobóruszka, 1873. Nagyberezna, 1875. Vinna, Beregszász, 1876. Szatmár. Plébános: 1878. Aknasugatag. 1896-tól nyugdíjas. † Máramarossziget, 1918. máj. 31.

MOLDOVÁN ENDRE, Szinérváralja, 1853. febr. 12. - 1878. szept. 30. Segédlelkész: 1878. Beregszász, 1879. Krasznasándorfalu, 1880. Szatmár, 1882. Felsőbánya, 1883. Fehérgyarmat. Plébános: 1886. Józsefháza, 1903. Mezőfényen. 1922-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. 1928-ban nyugalomba vonul. † Nagykároly, 1943. márc. 5.

MOLNÁR ISTVÁN, Kéc (Bihar m.), 1841. febr. 9. - 1865. júl. 22. Segédlelkész: Beregszász, Színfalu, 1867. Máramarossziget, 1868. Felsőbánya. Lelkész: 1869. Krasznasándorfalu, 1889. Krasznaterebes. 1904-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. † Krasznaterebes, 1919. febr. 4.

MOLNÁR KÁROLY, Tiszaújlak, 1882. szept. 9. - 1905. júl. 3. Segédlelkész: 1905. Fehérgyarmat (ideiglenes helyettes: 1906. Jánk), 1906. Felsővisó, 1906. Felsőbánya, 1908. Máramarossziget. Plébános: 1913. Mátészalka. 1923-ban szentszéki tanácsos. 1935-ben okrai címzetes prépost. 1941-ben a mérki apostoli kormányzóság helynöke Dr. Madarász István apostoli kormányzónak, és a mátészalkai kerület esperese. Plébános: 1942. Máramarossziget, (máramarosi főesperes). † Máramarossziget, 1952. jan. 6.

MONOSTORI (HARTMANN) FERENC, Mezőfény, 1904. jan. 18. - 1928. jún. 29. Segédlelkész: 1928. Színfalu, 1929. Alsóhomoród, Színfalu, 1930. Nagymajtény, 1931. Mezőpetri, 1931. Erdőd. Plébános: 1933. Józsefháza, 1933. Nagymadarász, 1948. Szaniszló, 1966. Börvely. 1977-ben nyugalomba vonul. † Kálmánd, 1985. máj. 14.

MUNCSKÓ PÁL, Ungvár (Ung m.), 1836. jún. 6. - 1861. szept. 21. Segédlelkész: 1861. Felsőbánya, 1863. Pálóc, 1864. Máramarossziget. Plébános: 1867. Felsőremete, 1873. Szerednye, 1892-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. † Szerednye, 1906. jan. 8.

MÜLLER GYÖRGY I. Mártonházi György

MÜLLER ISTVÁN, Királyháza, 1916. okt. 19. - 1943. ápr. 11. Segédlelkész: 1943. Felsővisó. Lelkész: 1945. Kőrösmező. Innen Oroszországba szállították. Visszatérve a fogságból Nagyszőlősön működött. † Nagyszőlős, 1973.

MÜLLER ISTVÁN, Papina (Zemplén m.) 1857. aug. 14. - 1880. júl. 18. Segédlelkész: 1880. Nagyberezna, 1882. Munkács, 1883. Szerednye, 1884. Pálóc, 1885. Ungvár. Lelkész: 1887. Felsőremete, 1888. Gyertyánliget, 1892. Jánk. Plébános: 1900. Pálóc. 1919-ben nyugalomba vonul. 1920-tól ideiglenesen még elvállalja Kőrösmező lelkipásztori gondozását. 1929-től ismét nyugdíjas. † 1938. szept. 29.

MÜLLER JÁNOS, Színfalu, 1908. jan. 25. - 1934. júl. 15. Segédlelkész: Mezőpetri, 1940. Máramarossziget, Szatmár. Plébános: 1947. Krasznaterebes, 1960-1965 Erdőd. † Szatmárhegy, 1975. febr. 15. (tem. Erdőd)

MÜLLER KÁROLY, Barlafalu, 1846. okt. 22. - 1870. ápr. 24. Segédlelkész: 1870. Munkács, 1871. Nagybánya, 1873. Ungvár. 1874-től tanítóképző tanár Szatmáron. Plébános: 1890. Nagyszőlős (1891-től ugoicsai esperes), 1899. Máramarossziget (máramarosi főesperes, 1901-ben guechi c. apát). † Máramarossziget, 1913. márc. 1.

NÁDAS (STEINER) LÁSZLÓ DR., Galgóc (Nyitra m.), 1906. márc. 10. - 1929. dec. 29.

NÁDAS ZOLTÁN DR., Budapest, 1904. júl. 26. - 1928. jún. 8.

NÁDASSY LÁSZLÓ, Révaranyos (Szabolcs m.), 1904. szept. 9. - 1929. júl. 14. Kisegítő helyettes: Vitka, Fehérgyarmat, Mérk, Nagycsaholy. Segédlelkész: 1929. Mérk. Plébános: 1933. Papos, 1953. Fehérgyarmat, 1955. Vásárosnamény, 1958. Beregsurány, 1962. Ramocsaháza. † 1973. máj. 16.

NAPHOLCZ PÁL SJ, Szakas, 1901. dec. 31. 1918-ban belép a Jézus Társaságába. A kolozsvári jezsuita rendházban működik, amikor 1940-ben a Szentszék kinevezi a szatmár-nagyváradai egyházmegye püspökévé. Szentelését szeptember 8-ra tűzték ki. Az augusztus 30-i bécsi döntés nyomán megváltozott helyzetre hivatkozva szeptember 1-én kinevezésére vonatkozóan az Apostoli Szentszéknek teljes cselekvési szabadságot adott. A Szentatya hozzájárult, hogy ne szenteltesse magát püspökké. 1941-ben a budapesti Manréza rektorává, majd 1942-től a magyar jezsuita rendtartomány főnökévé nevezték ki. † Kassa, 1943. ápr. 13.

NASZÓDI FERENC segédlelkész Szaniszlón, onnan kérte felmentését a papi szolgálat alól.

NÉMA SÁNDOR, Mikola, 1963. febr. 2. - 1988. jún. 19. Segédlelkész: 1988. Kaplony, 1989. Nagykároly Kalazanci Szent József plébánia, 1990. Szatmár Hildegárda plébánia. Plébános: 1992. Kisdengeleg, 1998. Mezőterem. 2003-tól hittanár és lelkivezető Szatmáron a Hám János Teológiai Líceumban, közben ellátja a Szent Antal plébániát is. 2005-től ellátja Szelestyehutát.

NEMES ISTVÁN, Szatmárnémeti, 1891. máj. 20. - 1915. jún. 13. Segédlelkész: 1915. Fehérgyarmat, 1916. Tiszaújlak, 1917. Mezőpetri, Felsőbánya, 1918. Erdőd, Ungvár, 1920. Nagybánya. 1923. jan. 1-től nagyváradai egyházmegyes. 1929 és 1948 között Bihardiószegen volt plébános. † 1962. június 15.

NYISZTOR JÓZSEF I. Medgyess József

NYISZTOR ZOLTÁN DR., Debrecen, 1893. dec. 23. - 1917. jún. 26. Még 1914 augusztusában sikerült megszereznie a bölceleti doktorátust. 1917. szeptember 1-től Szatmárnémetiben püspöki szertartó, 1920. szeptember 1-től a katolikus tanítóképző tanára, 1922. szeptember 1-től pedig teológiai tanár. Mint ilyen alapította meg és szerkesztette 1921 májusában a *Katolikus Élet* című politikai és társadalmi hetilapot. 1924-ben életét kellett menteni, ezért Romániából repatriált, és Budapesten működött. Előbb a gellérthegyi sziklakápolna lelkeseként, majd mint hittanár, végül a Szent István Társulat lektora és naptárszerkesztőjeként. Híre ekkor már mindenütt előtte járt. 1931-től 1944-ig – P. Bangha Béla jezsuita atyával – ő szerkesztette a *Magyar Kultúrát*, amelynek már 1926 óta munkatársa, majd felelős szerkesztője volt. Ugyanakkor főmunkatársként dolgozott az *Egyházi Lapok*-nál, 1937 és 1944 között munkatársként a *Nemzeti Újságnál*, 1931 és 1933 között pedig egyik tevékeny szerkesztőként a *Katolikus Lexikon* kötetének kiadásánál. Végül 1938-ban - Bangha Bélával és Mihalovics Zsigmonddal együtt - fő szervezője volt a budapesti Eucharisztikus Világkongresszusnak. 1946-ban ismét menekülnie kellett a kommunisták, és a szovjet titkosszolgálat elől. Ekkor Rómában telepedett le. De hamarosan – misszionáriusként – Dél-Amerikába vándorolt ki. Előbb a kolumbiai őserdőben volt misszionárius, majd a bogotai német középiskolában tanított. 1956 és 1961 között caracasi magyar lelkész volt. Mint ilyen, ő szerkesztette a caracasi *Katolikus Értesítőt*. Ezután Németországban próbált meg letelepedni, de nem tűrte sem a környezetét, sem az időjárását. Ezért Olaszországba ment, ahol még mintegy két évtizedig dolgozhatott különböző újságok (*Katolikus Szemle*, *Katolikus Magyarok Vasárnapja*, *Hídfő* stb.) állandó munkatársaként. 1966 júliusától 1968 szeptemberéig ő volt a párizsi *Sorsunk* című lap felelős szerkesztője és laptulajdonos kiadója. † Róma, 1979. dec. 4.

OROSZ (RUPRECHT) ALAJOS, Szatmárnémeti, 1859. jún. 20. - 1881. dec. 31. Segédlelkész: 1881. Csanálos. 1882-től egyetemi hallgató Kolozsváron. Segédlelkész: 1885. Beregszász, 1886. Máramarossziget, 1887. Ungvár. 1887-től gimnáziumi tanár Szabadkán, majd Zombor-

ban, 1892-ben Szatmáron a Királyi Katholikus Főgimnáziumban. † Szatmárnémeti, 1911. dec. 8.

OROSZ GÁBOR KÁLMÁN DR., Nyitra, 1908. jún. 29. - 1931. júl. 29. Felszentelése után az Egyházmegyei Hivatalban működik és közben jegyző a püspöki törvényszéken. 1932-1940 között tanulmányi szabadságra távozik Budapestre. 1937-ben kánonjogból doktori oklevelet szerez. 1941-ben könyvtár segédőr, majd 1943-tól alkönyvtárnok az Egyetemi Könyvtárban Kolozsváron. 1941-ben háborús emlékérem és Nemzetvédelmi kereszt birtokosa lesz. 1944-ben Budapesten találjuk ismét az Egyetemi Könyvtárnál. Nyugdíjba vonulásáig itt működött.

PAJOR (TEMPFLI) ENDRE, Csanáros, 1859. nov. 25. - 1883. márc. 17. Segédlelkész: 1883. Csanáros, Felsőbánya, 1884. Tiszaújlak, 1885. Munkács, 1890. Máramarossziget. Plébános: 1890. Csicsér, 1893. Császlóc, 1911. Csomaköz. 1928-ban nyugalomba vonul. † 1935. jún. 10.

PAKOCs KÁROLY, Nagykároly, 1892. nov. 17. - 1915. márc. 21. Felszentelés után a püspöki aulában dolgozott. 1917. június 22-én a püspöki szentszék helyettes jegyzőjévé és levéltárossá, 1920. a Papnevelő Intézet szentírásstanára, majd pedig szentszéki jegyző. 1921. püspöki titkár, 1922. Szentszéki Ülnök, 1926. püspöki irodaigazgató lett. Plébános: 1931. Szinérváralja, de irodaigazgatói tisztét megtartotta és a nagybányai kerület esperese. 1931. pápai kamarás. 1936. nagybányai plébános. 1937. skolasztikus kanonok. Mivel az ő nevét is kapcsolatba hozták az úgynevezett Rongyos Gárda nevű önvédelmi szervezkedéssel, a letartóztatás elől 1939. október 14-én Magyarországra menekült. 1940. szeptember 22-én visszatért Szatmárra, és lemondott a nagybányai plébániáról, mert október 10-én behívott országgyűlési képviselővé választották. 1941. október 1-jén Márton Áron gyulafehérvári püspök és szatmári apostoli kormányzó szatmári általános helynökke lett. 1942. május 18-án az új püspök, dr. Scheffler János is őt nevezte ki általános helynökének. 1944. örkanonok. 1949. december 17-én a kommunista állami hatóságok letartóztatták, és bebörtönözték. 1951. október 17-én szabadult. 1951. december 5-én Gyulafehérvári

várra került, ahol az állam által kieroszakolt egyházmegyék közötti teológián tanított, és annak dékánja volt. 1956. november 20-án, az újra felállított Jászvásári (Iași) Papnevelő Intézet szentírásstanára lett. 1957. március 17-én ismét letartóztatták, és egy, a magyar forradalom hevében született verséért elítélték. 1963 nyarán szabadult. Végül Popești-Leordenibe került (Bukarest), ahol – a román állambiztonsági szervek embereitől elszenvedett verés következtében – halt meg. † Bukarest, 1966. okt. 23. (A testét a Belu temetőben temették el, majd 1997-ben Reizer Pál szatmári püspök hazahozatta a szatmári székesegyház kriptájába)

PÁLL LÁSZLÓ DR., szalézi szerzetes tanár. † Nyírcsaholy.

PÁLY EDE, Szatmárnémeti, 1849. febr. 21. - 1872. aug. 12. Segédlelkész: 1872. Krasznasándorfalu, 1873. Nagymajtény, 1874. Szatmár, Beregszász, 1875. Munkács, 1876. Ungvár, 1877. Felsőbánya. Plébános: 1879. Sárköz (a Szent István Társaság tudomány és irodalom osztályának tagja, 1893-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap, 1896. helyettes esperes a szatmári kerületben), 1901. Felsőbánya (a nagybányai kerület esperese). 1924-ben nyugalomba vonul. † Felsőbánya, 1925. ápr. 5.

PAPELLÁS ISTVÁN, Szatmárnémeti, 1955. dec. 31. - 1981. jún. 21. Segédlelkész: 1981. Szaniszló. Plébános: 1986. Lápobánya, 1990. Erdőd (kerületi esperes), 1995. Nagykároly Kalazanci Szent József plébánia (kerületi esperes), 1999. Nagykároly Fatimai Szűz Mária plébánia. 1996-ban Szentszéki Tanácsos kitüntetést kap.

PAPP FERENC DR., Börvely, 1920. máj. 21. - 1945. máj. 27. Segédlelkész: 1945. Krasznabéltek, 1946. Mérk, 1949. Mátészalka. A háború után az anyaországban maradt. † Mátészalka, 1986. nov. 12.

PAPP ZOLTÁN, Lápobánya, 1970. aug. 10. - 1995. júl. 1. Segédlelkész: 1995. Szatmár Hildegárda plébánia, 1996. Nagybánya Krisztus Király plébánia. Plébános: 1998. Krasznabéltek. 1999. júliusában Ausztriába települt át. A Gurk-Klagenfurt-i egyházmegye Wolfsberg/St. Stefan plébánosa.

PÁSZTOR FERENC, Ungvár, 1880. jan. 14. - 1902. jún. 27. Segédlelkész: 1902. Csomaköz, 1904. Nagybocksó, 1904. Csomaköz, 1904. Szatmár, 1905. Nagybánya, 1905. Szinérváralja, 1907. Szatmár. Plébános: 1908. Szakas, 1911. Dobóruszka, 1932. Beregszász. 1923-ban szentszéki tanácsos, 1932-ben beregi főesperes és kerületi esperes, 1941-ben pápai prelátus, 1945-ben kárpátaljai püspöki helynök. 1949. márc. 2-án letartóztatják. 1949. júl. 6-án 25 évi kényszermunkára ítélik. Szibériába hurcolják. A Bajkál-tó melletti megsemmisítő táborban raboskodik. Az idős pap nem sokáig bírja. † Tajset, 1951. okt. 15. (Szibériában a 20-as számú kényszermunkatáborban)

PÁSZTOR JÓZSEF DR., Ungvár, 1907. febr. 7. - 1930. jún. 29. Segédlelkész: 1930. Munkács, 1933. Beregszász, 1933. Munkács, 1933. Ungvár. 1940-ben önálló hitoktató Ungváron. 1941-től adminisztrátor Nagybereznán. 1943-ban kánonjogi doktori oklevelet szerez. (Beregszászi plébános lett és püspöki helynök. Szibériába deportálják és ott hal meg. Karagandában temetik el. Ld. emléktábla a beregszászi templom falán)

PÁSZTOR JÓZSEF, Ungvár, 1876. febr. 20. - 1898. jún. 26. Segédlelkész: 1898. Nagyberezna, 1900. Vinna, Dobóruszka, 1901. Felsőbánya, 1902. Munkács. Plébános: 1907. Halmi, 1910. Tiba. 1922-ben Szentzéki Ülnök kitüntetést kap. 1926-ban egyházi tanfelügyelő az egyházmegye Csehszlovák részén. † 1937. márc. 15.

PATAKI (STARK) LAJOS, Aknasugatag, 1854. nov. 13. - 1877. júl. 18. Felszentelése után az Egyházmegyei Hivatalban működik. Mivel azonban zeneértő ember volt, a Papnevelő Intézetben is tanított egyházi éneket. 1880-tól tanítóképző tanár Szatmáron és székesegyházi hitszónok, 1885-től tanítónőképző tanár, 1903-tól tanítóképző tanár szintén Szatmáron. † Budapest, 1917. máj. 10.

PATAY ISTVÁN, Nagykároly, 1884. okt. 14. - 1908. júl. 25. Segédlelkész: 1908. Kálmánd, 1909. Mezőterem, Fehérgyarmat, Nagybocksó, 1910. Tiszaújlak, 1911. Felsőbánya, Fehérgyarmat, 1912. Nagybánya, 1914.

Máramarossziget, 1916. Munkács, 1917. Mezőpetri, 1918. Felsővisó. 1919-től esztergomi egyházmegyes, Budapesten hitoktató és segédlelkész. 1923-tól újból a szatmári egyházmegyében találjuk, majd négy évig a váci egyházmegyében, mint Kispesti hitoktató. Ezután ismét a szatmári egyházmegyében működik egészen 1928. május 6-án történt nyugdíjba vonulásáig. Nyugdíjasként Budapesten vállal lelkipásztori feladatot, de két év múlva betegsége miatt felmondást kap. † Gyömrő (Pest m.), 1946. jan. 13.

PAUSZ ALADÁR, Hodász (Szatmár m.), 1891. okt. 18. - 1914. máj. 29. Segédlelkész: 1914. Fehérgyarmat, 1915. Beregszász, 1916. Máramarossziget, 1920. Nagybánya. 1920-ban átmegy az egri egyházmegyébe.

PEHÁM IMRE, Szalonak, 1839. nov. 4. - 1865. júl. 25. Felszentelése után püspöki szertartó és iktató az egyházmegyei hivatalban. 1866-tól tanár a Theresianumban (Bécs). 1875-ben betegnyugdíjba kényszerül. † Vindobona (Mauer Ochling szanatórium), 1919. márc. 4.

PELTSÁRSZKY PÁL, Ungvár (Ung m.), 1894. nov. 11. - 1917. máj. 13. Segédlelkész: 1917. Felsődomonya, Fehérgyarmat, 1918. Pálóc, 1919. Szerednye, Tiba, 1922. Dobóruszka, Pálóc. † 1924. jan. 17.

PÉM JÓZSEF, Marcelháza, 1914. nov. 6. - 1941. dec. 21. Segédlelkész: 1941. Nagyszőlős, 1941. Szerednye, 1942. Tiba, 1943. Mátészalka. 1945-ben felmentését kéri a papság alól.

PEMP ANTAL, Órhegyalja (Bereg m.), 1840. máj. 20. - 1865. júl. 22. Segédlelkész: 1865. Csanálos. 1866-tól iktató az egyházmegyei hivatalban és püspöki szertartó. Plébános: 1874. Kistrát (Szentszéki Ülnök kitüntetést kap, 1876-tól alsó-ungyi esperes), 1890. Felsőbánya (1891-ben zsinati vizsgáló, 1896-ban t. kanonok, nagybányai kerületi esperes, 1900-ban mester-kanonok, alapítványi pénztári gondnok), 1901. Szatmár Székesegyház (főesperes-kanonok, 1903-ban a Szentlélekről nevezett dienesmonostori c. prépost, 1911-ben kántor kanonok. 1921-ben olvasó kanonok, általános helynök). † Szatmárnémeti, 1923. máj. 28.

PERÉNYI (PINTYE) JÁNOS, Nagykároly, 1849. jún. 28. - 1873. júl. 25. Segédlelkész: 1873. Krasznasándorfalu, 1874. Nagymajtény, Ungvár, 1875. Nagybánya, Felsőbánya, 1876. Szatmár, 1877. Máramarossziget. 1878-tól tanár és lelkiigazgató a tanítóképző intézetben, majd tanár a tanítónőképző intézetben s az irgalmas nővérek lelkiigazgatója. 1895-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. 1900-ban tanítóképző igazgató, 1901-ben középiskolai hittanárokat képezítő bizottság tagja. 1913-ban tiszteletbeli kanonok. † Szatmárnémeti, 1923. ápr. 22.

PERPÉK JÁNOS, Királydaróc, 1895. jún. 12. - 1919. jún. 1. Segédlelkész: 1919. Tiszaújlak, 1920. Szaniszló, 1923. Krasznabéltek, Felsőbánya, 1924. Erdőd, Nagybánya. Lelkész: 1927. Nagymadarász. 1929. okt. 1-től átmegegy a nagyváradai egyházmegyébe. Előbb Nagyváradon, majd 1930 és 1933 között Bélen működik. 1933-ban megkapja a szalacsi plébániát. Ötvenegy évig szolgált ezen a helyen. Ez idő alatt kétszer – 1939-ben és 1950-ben – börtönözték be a román hatóságok. 1984-ben nyugdíjba vonul Nagyváradra. 1989-ben megünnepli az acélmiséjét. † Nagyvárad, 1991. március 15. (A váradai bazilika kriptájába temették)

PÉTER JÓZSEF 1911-ben elbocsátva Amerikába Wheeling egyházmegyébe.

PETRÓCZY GÁBOR Szatmári egyházmegyés lesz 1940. júl. 1-én. Segédlelkész: Fehérgyarmat. (l. Püspöki levéltár 1940/3 sz. körlevél). Valószínű, hogy a háború után visszatért a kassai egyházmegyébe.

PFEIFFER MÁTYÁS, Mezőpetri, 1911. febr. 2. - 1935. júl. 7. Segédlelkész: 1935. Mezőterem, 1936. Erdőd. 1936-ban tanulmányi prefektus, és hittanár a nagykárolyi német konviktusban. Segédlelkész: 1938. Felsővisó. Lelkész: 1939. Nagytarna, 1941. Ördarma. Segédlelkész: 1942. Nagybánya, 1945. Felsőbánya, 1946. Máramarossziget. Plébános: 1947. Józsefháza, 1957. Alsóhomoród, 1958. Színfalu, 1972. Alsóhomoród. 1974-ben nyugalomba vonul, de még ellátja munkáját. 1977-1995 között Szinerváralján plébános. 1992-től tiszteletbeli kanonok. † Nagykároly, 2000. jan. 17.

PILCZ EDE, Nagykároly, 1873. szept. 21. - 1896. jún. 29. Segédlelkész: 1896. Kálmánd, Erdőd, Dobóruszka, 1899. Nagybocksó, 1900. Szinerváralja, 1901. Máramarossziget. Plébános: 1909. Nagysomkút (1923-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap), 1925. Máramarossziget (1926-tól máramarosi főesperes, 1932-ben címzetes prépost, 1937-ben székesegyházi főesperes-kanonok). † Máramarossziget, 1940. dec. 6.

PILICH OTTÓ, Munkács, 1873. aug. 31. - 1896. jún. 29. Segédlelkész: 1896. Vinna, Tiba, 1898. Szinerváralja, 1899. Munkács. Plébános: 1901. Sárközön. † Sárköz, 1914. jan. 7. (vagy 8.)

PINTÉR JÓZSEF, Lippa, 1885. szept. 21. - 1909. jún. 27. Segédlelkész: 1909. Erdőd, 1910. Felsőbánya, 1911. Nagybocksó, 1911. Máramarossziget. 1913-tól alapítványi pénztáros Szatmáron. Lelkész: 1918. Lippa, 1919. Sárosoroszi. 1922. szept. 15-én püspöke, dr. Boromisza Tibor – saját kérésére – megengedte neki, hogy átmenjen a veszprémi egyházmegyébe. 1922-ben önálló állami hitoktató Nagykanizsán. 1926-ban visszajött a szatmári egyházmegyébe és lelkész lett Zsuzsannamajorban, majd Csegöldön. 1937-ben püspöki tanácsos. 1959-ben nyugalomba vonul. † Nagyecsed, 1972. okt. 13.

PINTYE JÁNOS I. Perényi János

PIRSALSZKI FERENC, Frigyesfalva (Bereg m.), 1890. okt. 16. - 1915. jún. 13. Segédlelkész: 1915. Vinna, 1915. Munkács, 1916. Szerednye. 1917-ben tábori kórházban lelkész. Segédlelkész: 1919. Jánk, 1919. Felsőbánya. Plébános: 1919. Ubrezs, 1929. Huszt, (1938. püspöki tanácsos), 1940. Németmokra, 1942. Beregsurány 1958. Vállaj. 1960-tól nyugdíjas előbb Vásárosnaményban majd Székesfehérváron. † 1970. nov. 11.

PISKOLTI (MELLAU) FERENC DR., Nagykároly, 1900. jan. 27. - 1922. júl. 2. Segédlelkész: 1922. Krasznabéltek, 1923. Munkács, 1923. Beregszász, 1924. Tiba, 1925. Ungvár, 1925. Mezőkaszony, 1926. Beregszász, 1927. Munkács, 1928. Nyírcsaholy, 1928. Mérk. 1931-ben önálló hitoktató Budapesten. 1932-ben segédlelkész Debrecenben. Plébános: 1933. Vásárosnamény (1936-ban püspöki tanácsos), 1942. Nagybánya, 1946.

Fehérgyarmat, 1947. Nyírcsaholy, 1960 Vállaj (mátészalkai kerületi esperes, c. prépost). † Vállaj, 1964. jún. 5.

PIVOVÁR JÁNOS l. Sörös János

PLACKINGER PÁL, Nagytarna, 1915. febr. 16. - 1942. ápr. 4. Segédlelkész: 1942. Felsővisó. 1943. augusztusában egy rövid katonalelkészi kiképzésen vett részt. Nem maradt azonban a hadseregnél, mert dr. Scheffler János püspök Krasznabéltek adminisztrálását bízta rá. 1944. augusztusában Ungvárra kerül. Noha Kárpátalja a második világháború után szovjet fennhatóság alá került, a szatmári egyházmegye határai nem változtak. Azok a papok, akiket a párizsi béke ott ért, azok ott is maradtak. A kommunista uralom hamarosan megkezdte az egyháziak bebörtönzését. Így tartóztatták le őt is 1949. augusztus 14-én. 25 év kényszermunkára ítélték, és Kazahsztánba száműzték, ahonnan majd csak J. V. Sztálin halála után, 1953 augusztusában szabadult. Hazatérte után ismét Ungváron lelkipásztorkodott. Mivel azonban az éppen akkor tájt tetőződő békepapi mozgalom ellen is hatásos tevékenységet fejtett ki, 1961 tavaszán menekülnie kellett. Ismét Kazahsztánban keresett magának menedéket, ahol Karaganda városban és környékén a németajkúak lelkipásztori ellátását vállalta magára. Plébános: 1964. Visk. 1978. március 8-án kitoloncolták a Német Szövetségi Köztársaságba, mivel nem volt hajlandó a KGB-vel együttműködni. A mainzi egyházmegyébe került. Először a seligenstadti plébánián segített ki, majd 1979. május 1-jétől bobstadti plébános lett. 1981 áprilisától pedig a gualgesheimi Albertus-Stift nevű házban élt és működött. 1994-ben hazatért Szatmárnémetibe. 1995-től tiszteletbeli kanonok. † Szatmárnémeti, 2002. okt. 8.

PLEKLI ISTVÁN l. Kaplonyi István

PODARIL JÓZSEF, Jenke (Ung m.), 1889. szept. 30. - 1913. júl. 2. Segédlelkész: 1913. Nagybereszna. Ideiglenes helyettes: 1913. Jenke, 1914. Remetevasgyár. Segédlelkész: 1915. Szerednye, 1916. Vinna. Ideiglenes helyettes: 1916. Aknasugatag. Segédlelkész: 1916. Munkács. Lel-

kész: 1919. Alsófernezely. 1924-ben ideiglenesen nagyváradi egyházmegyés lesz és Berettyószéplakon működik. 1928-ban visszatér a szatmári egyházmegyébe, és Királyházára kap kinevezést. Plébános: 1929. Felsődomonya, 1940. Dobóruszka. 1932-ben pápai tanácsos, 1935-ben pápai kamarás kitüntetésben részesül. 1935-1940 között felső-ungi kerület esperese.

POLÁNYI ENDRE, Szatmárnémeti, 1841. jún. 26. - 1864. júl. 25. Segédlelkész: 1864. Pálóc, Munkács, 1866. Nagybánya. Plébános: 1868. Csicsér, 1890. Kiskapos, 1896. Csenger (1901-től a szatmári kerület esperese, 1913-ban tiszteletbeli kanonok). 1923-ban nyugdíjba vonul. † 1925. okt. 2.

POLYÁK ISTVÁN, Nagykároly, 1910. jan. 14. - 1937. máj. 22. Segédlelkész: 1937. Felsőbánya, Nagyvárad (olaszi). 1938-tól Rómában folytatja tanulmányait. Lelkész: 1943. Szatmár Hildegárda plébánia. 1943. szeptember 27-én felmentését kéri a papság alól.

POÓSZ LAJOS, Kálmánd, 1944. júl. 7. - 1968. ápr. 21. Segédlelkész: 1968. Szaniszló, 1970. Felsőbánya, 1973. Nagykároly Kalazanci Szent József plébánia. Plébános: 1974. Hosszúmező, 1980. Kökényesd. 1984-ben kinevezik Börvelybe, de csak nagyon rövid ideig működik itt, majd külföldre távozik és – Svájcban – marad.

POSZET ÁGOSTON DR., Mezőpetri, 1900. márc. 28. - 1924. okt. 28. Segédlelkész: 1924. Nagymajtény, 1926. Felsőbánya, Erdőd. † 1928. okt. 14. (tem. Mezőpetri)

PRIBUS GYÖRGY 1940-ben Fancsikára helyezik. (Az 1946/1 sz. körlevél az ismeretlen helyen levő papok között említi)

PUSKÁS FERENC P. HUGOLIN OFM, Gyergyóremete, 1908. jan. 15. - 1931. jún. 28. Segédlelkész: 1931. Kolozsvár, 1931. Székelyudvarhely, 1932. Vajdahunyad, 1937. Kolozsvár, 1940. Székelyudvarhely, 1943. Dés. Plébános: 1944. Szatmár Hildegárda, 1947. Kaplony. 1951-1957 között Radnán és Désen tartózkodik kényszerlakhelyen. Plébános: 1957. Szatmár Hildegárda plébánia. 1967-ben nyugalomba vonul. † Dés, 1993. dec. 27.

RÁCZ GÁBRIEL ISTVÁN, Máramarossziget, 1976. aug. 19. - 2001. jún. 30. Plébános: 2001. Hosszúmező, 2003. Borsabánya.

RÁCZ MIKLÓS, Érszalacs (Bihar m.), 1890. aug. 26. - 1914. máj. 29. Segédlelkész: 1914. Erdőd, 1916. Nagybocksó, 1917. Nagybánya, 1919. Rónaszék. Lelkész: 1919. Barlafalu. 1923. Szatmárcseke. 1923. júl. 26-án átmegy a nagyváradi egyházmegyébe.

RADICS ISTVÁN, Bilke (Bereg m.), 1890. júl. 22. - 1912. nov. 23. Segédlelkész: 1912. Fehérgyarmat, 1914. Nagybocksó, 1915. Beregszász. 1916-1918 között táborigazgató lelkész a harctéren. 1918-ban kiségitő lelkész Krasznaterebesen, 1919-ben adminisztrátor Szinérváralján. Segédlelkész: 1920. Máramarossziget, 1922. Felsőbányán. 1924-ben lelkész Bukarestben. Kiségitőlelkész: 1925. Csomaköz, 1925. Mezőterem, 1925. Borsabánya. Plébános: 1925. Nagysomkút, 1946. Aknasugatag. † Máramarossziget, 1972. jan. 9.

RASZGA ISTVÁN OSCHP, Várboksa, 1908. okt. 20. - 1934. jún. 29. 1935-ben Kolozsváron hittanár, 1936-1937 Nagykárolyban kiségitőlelkész, 1938-ban a temesvári konviktus prefektusa, 1939-1943 között Nagykárolyban kiségitőlelkész és hittanár. 1944-1945 között folytatja tanulmányait a kolozsvári egyetemen. A világháború után évekig a nagykárolyi Szentlélek plébániát látta el. † Nagykároly, 1978. dec. 1.

RATKOVSZKI PÁL, Misztótfalu, 1851. júl. 14. - 1875. márc. 22. Segédlelkész: 1875. Tiszaújlak, 1875. Máramarossziget. 1876-tól egyetemi hallgató Budapesten. 1879-ben tanítónőképzőben tanár, 1880-ban gimnáziumi helyettes, 1883-ban rendes tanár Szatmáron, 1895-ben gimnáziumi helyettes igazgató, 1896-ban gimnáziumi igazgató, Szent-
széki Ülnök kitüntetést kap, 1902-ben „Pro Ecclesia et Pontifice” pápai rendjellel kitüntetve. 1908-ban tiszteletbeli kanonok. 1914-ben azonban, mindössze 63 évesen, teljes szolgálati évekkal nyugdíjaztatását kérte az államtól. 1916-ban az angolkisasszonyok szerzetesrendje meghívta őt eperjesi leánygimnáziumának vezetésére. Innen 1926-ban Törökbálintra, majd Zalaegerszegre került, ahol a Notre-Dame zárdának volt a lelkésze. † Zalaegerszeg, 1929. nov. 17.

RATKOVSZKY SÁMUEL DR., Misztótfalu, 1862. júl. 14. - 1885. júl. 25. 1884-ben egyetemi hallgató Innsbruckban, 1888-ban hittudományok doktora. Segédlelkész: Mezőkaszony, Felsőbánya. 1890-ben tanítóképző tanár és tanulmányi felügyelő Szatmáron, 1892-ben a bölcsészet tanára a Papnevelő Intézetben, 1893-ban a tanítóképzőben lelkiigazgató. 1894-ben nevelő a Beniczky családnál. 1900-ban főgimnáziumi hittanár Munkácson, 1904-ben szentszéki tanácsos, 1906-ban konviktus-igazgató. 1907-ben a szatmári Papnevelő Intézetben tanulmányi felügyelő és filozófia tanár. 1909-ben Munkácson hittanár és konviktus-igazgató. 1919-ben nyugalomba vonul, mint tiszteletbeli kanonok. † Munkács, 1945. jún. 26.

REISER GYÖRGY DR., Túrterebes, 1858. márc. 30. - 1880. júl. 18. Segédlelkész: 1880. Krasznasándorfalu. Innen az egyházmegyei hivatalba kerül. 1882-ben a hittudományok doktora, gimnáziumi hittanár Szatmáron, 1901-ben középiskolai hittanárokat képesítő bizottság segédtagja, 1903-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. 1909-ben nyugalomba vonul. 1914-től ideiglenesen ellátja a mezőteremi plébániát. † Mezőterem, 1919. aug. 4. (tem. Túrterebes)

REITER ENDRE, Szinérváralján, 1874. febr. 21. - 1897. júl. 4. Segédlelkész: 1897. Beregszász, Cseke, 1898. Nagybocksó, 1899. Dobóruszka, Erdődön. Ideiglenes lelkész: 1900. Aknasugatag. Segédlelkész: 1901. Beregszász. Ideiglenes lelkész: 1907. Nevetlenfalu. Plébános: 1921. Rónaszék, 1924. Felsőbánya, 1925. Csanáros (1927-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap). † Csanáros, 1938. nov. 10.

REIZER PÁL PÜSPÖK, Túrterebes, 1943. jan. 6. - 1967. ápr. 2. Segédlelkész: 1967. Máramarossziget. 1969-től a Püspökség irodájában dolgozott, ellátta a Zárdatemplom lelki feladatait és a leányifjúság hitoktatását. 1987. őszétől máramarosi főesperes és Máramarossziget plébánosa. 1990. március 14-én nevezte ki Szentatyánk II. János Pál pápa a Szatmári Római Katolikus egyházmegye főpásztorává. 1990. május 1-jén szentelte püspökké Francesco Collasuono c. érsek. † Debrecen, 2002. ápr. 18. (tem. Szatmárnémeti)

RÉCSEI NORBERT ISTVÁN, Mezőpetri, 1980. júl. 10 - 2005. jún. 25. Segédlelkész: 2005. Kaplony.

RÉNYI FERENC, Csanálos, 1918. okt. 1. - 1942. máj. 31. Segédlelkész: 1942. Mezőpetri. Ideiglenes helyettes: 1945. Alsóhomoród. Segédlelkész: 1945. Szatmár Székesegyház. Plébános: 1951. Szatmár Székesegyház. Kanonok. † Szatmárnémeti, 1990. máj. 22.

RÉS(CH) LŐRINC, Mezőfény, 1889. júl. 15. - 1913. júl. 2. Segédlelkész: 1913. Erdőd, 1914. Felsőbánya, 1915. Máramarossziget. † Szatmárnémeti, 1925. ápr. 15

RESZLER IMRE, Kálmánd, 1943. aug. 25. - 1967. ápr. 2. Segédlelkész: 1967. Nagybánya. † Nagybánya, 1968. júl. 26. (tem. Kálmánd)

RESZLER ISTVÁN, Nagymajtény, 1893. júl. 31. - 1917. máj. 13. Segédlelkész: Szerednye, 1917. Felsődomonya, 1920. Pálóc. Lelkész: 1921. Németmokra. Plébános: 1934. Rahó (1938-ban „Szentszéki Tanácsos” kitüntetésben részesül). † Rahó, 1968. jún.

RESZLER MIHÁLY, Szakasz, 1965. dec. 23. - 1992. febr. 1. Segédlelkész: 1992-95 között Szatmáron a Hildegárda plébánián (mellette 1992-93 spirituális, 1993-95 prefektus, a Hám János Iskolaközpontban). 1995-96 aligazgató a Hám János Iskolaközpontban (ellátja Szelestyehutát, Szakaszt és Gyöngyöt is közben). Plébános: 1996. Halmi. 1999-től igazgató a Hám János Iskolaközpontban, és a Szent Alajos Konviktusban. 2000. május 1-én „Szentszéki Tanácsos” kitüntetést kap. Plébános: 2003. Nagybánya Szent József plébánia.

RÉVÉSZ GÁBOR DR., Halmi, 1921. ápr. 15. - 1944. dec. 24. 1945. január 1-én lelkészi kinevezést kapott a budapesti helynökségen, majd kórházi lelkész lett ugyancsak Budapesten. Segédlelkész: 1945. Erdődön. Novemberben Budapesten egyházjogból doktorált. 1946 februárjában főpásztora kinevezte udvari káplánjának és iktatónak a püspöki irodába. 1948. július 25-én aztán szentszéki jegyző és levéltáros lett. Plébános: 1952. Csicsókeresztúr (állami nyomásra kell el-

hagynia egyházmegyéjét), 1955 Halmi. 1974-ben székesegyházi kánok. 1986-ban nyugalmba vonult. 1994-ben pápai prelátus. † Halmi, 1996. febr. 3.

RICHTER ÁGOSTON, Bérbaltavár vagy Mikosd (Vas m.), 1879. jún. 11. - 1904. jún. 26. Segédlelkész: 1904. Nagyberezná, 1906. Munkács. Plébános: 1908. Felsőkeresztes (1924-ben szentszéki tanácsos), 1926. Remetevasgyár, 1942. Várpalánka (1945-től ellátja a Szolymai plébániát is). † Várpalánka,

RITLI GYULA, Mércs (Szatmár m.), 1918. júl. 13. - 1941. dec. 21. Segédlelkész: 1941. Mezőterem. 1943-ban önálló hitoktató Felsővisón. Segédlelkész: 1944. Nagybánya. Lelkész: 1946. Kölcse. Plébános: 1961. Fehérgyarmat (1964-ben érseki tanácsos), 1977. Vállaj. 1994-ben nyugalmba vonul Nyíregyházára a Papi otthonba. † Nyíregyháza, 1999. okt. 18.

RITLI ISTVÁN DR., Mércs, 1915. febr. 11. - 1938. júl. 10. Segédlelkész: 1938. Nyírcsaholy. 1939-ben egy évig Bécsben a filozófiai fakultás hallgatója. Segédlelkész: 1940. Munkács, 1941. Beregszász, 1943. Ungvár. (az 1946/1 sz. körlevél az ismeretlen helyen levő papok között említi). A háborúval nyugatra megy, majd kivándorol Ausztráliába. Egy ideig papként működik, majd felmentéssel megszűnik. Ausztráliában halt meg.

ROKK ISTVÁN, Csanálos, 1880. júl. 24. - 1903. jún. 27. Segédlelkész: 1903. Mezőpetri, 1906. Tiszaújlak. Ideiglenes kisegítő: 1906. Kökényesd, 1907. Nevetlenfalu. Segédlelkész: 1907. Nagybánya, 1909. Ungvár, 1910. Beregszász, 1911. Szinérváralja. Plébános: 1912. Barlafalu, 1919. Feketeardó, 1921. Nevetlenfalu, 1930. Csap. † Csap, 1931. máj. 22.

RÓNAI ISTVÁN, Szatmárnémeti, 1866. júl. 17. - 1889. okt. 15. Segédlelkész: 1889. Nagyszőlős, 1890. Dobóruszka, Császlóc, 1893. Nagybánya, Szaniszló. Plébános: 1898. Körösmező, 1906. Csanálos, 1925. Felsőbánya. 1931. jún. 30-án saját kérésére nyugdíjazták. † Felsőbánya, 1933. szept. 7.

RÓNAI JÁNOS, Handalbustyaháza (Máramaros m.), 1884. júl. 1. - 1906. nov. 4. Segédlelkész: 1906. Csomaköz, 1907. Beregszász. 1908-ban Kolozsváron egyetemi hallgatóként tovább folytatja tanulmányait. Kolozsvárról aztán Pestre helyezték helyettes tanárnak az érseki főgimnáziumba. Majd felügyelő tanár lett a Rákócziánumban. 1914-ben a Pázmány Péter Katolikus egyetemen tanári oklevelet szerzett. Az első világháború éveiben várpalánkai lelkész lett. Innen Szatmárra helyezték, ahol egy évig iktató volt, 1917-től az Irsik-konviktus igazgatója (1922-ig), majd a Főgimnázium tanárává nevezték ki. 1922-1923-as tanévben – tíz hónapig – igazgatóként vezette a nagynevű intézetet. Közben egy évig felügyelő lett a Pázmány Konviktusban. Segédlelkész: 1923. Nagyszőlős, 1924. Beregszász. Helyettes lelkész: 1925. Mezőkaszony, 1926. Csap. 1930-ban helyettes-, 1932-től rendes tanár Beregszászon. 1939-ben ideiglenes óraadó helyettes, majd rendes tanár Ungváron. 1941-ben rendes tanár Szatmáron. Itt fejtette ki tanárként tevékenységét egészen 1948 augusztusában bekövetkező kényszer-nyugdíjaztatásáig. 1951-ben átvette a Hildegárda-templom igazgatását. Címek: tiszteletbeli kanonok. 1957-után besegített a székesegyház lelkipásztori ellátásába is, valamint – Czumbel ordinárius betegsége alatt, a Szentszéki felhatalmazás alapján – ő szolgáltatta ki a bérmálás szentségét. † Szatmárnémeti, 1971. nov. 6.

ROVNYÁK MIHÁLY csak annyit tudunk róla, hogy 1925-ben segédlelkészként Felsődomonyáról Tibára helyezték.

ROZNICSUK VILHELM, Felsővisó, 1972. máj. 17. - 1996. jún. 23. Segédlelkész: 1996. Nagybánya Szentháromság plébánia. Lelkész: 1998. Szamosdara, és közben besegít Szatmáron a Hildegárda plébánián. 1999. decemberében Németországba települ át.

ROZS ISTVÁN, Mezőterem, 1956. júl. 29. - 1982. jún. 20. Segédlelkész: 1982. Szatmár (Székesegyház). 1987-től titkár az egyházmegyei irodában és a Zárda-templom lelkésze. Plébános: 1990. Mezőpetri, 1994. (ápr. - júl.) Szatmár Szent Család, 1994. Mezőpetri. 2000. máj. 1-től Szentszéki tanácsos. † Mezőpetri, 2003. szeptember 17. (tem. Mezőterem)

RUPRECHT ALAJOS I. Orosz Alajos

RUSCSÁK ANDRÁS I. Kálmán András

SÁNDORFI (SCHREPLER) JÁNOS, Erdőd, 1905. febr. 26. - 1930. júl. 1. Segédlelkész: 1930. Szaniszló, 1931. Nagybocksó, Csanáros, 1935. Laposbánya. Helyi lelkész 1935. Tizzaszalka. 1938-ban ismét segédlelkész Mérken. Lelkész: 1940. Csegöld, 1943. Józsefháza. Egy korabeli körlevél szerint 1944. okt. 17-én ismeretlen helyre távozott. 1948. aug. 16-án felvételét kéri a veszprémi egyházmegyébe. Lelkész: 1948. Köveskál. 1951. febr. 15-én felmentését kéri a papi szolgálat alól.

SARMASÁGH GÉZA, Nagybánya, 1852. nov. 5. - 1875. júl. 11. Segédlelkész: 1875. Beregszász, Máramarossziget. 1875-től gimnáziumi tanár Szatmáron. 1897-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. 1899-ben nyugalomba vonul. 1900-1910 között ismét munkába áll, mint gimnáziumi tanár Nyitrán. † Nagybánya, 1911. ápr. 25.

SCHEFFLER FERENC DR., Kálmánd, 1894. okt. 3. - 1918. jún. 13. Segédlelkész: 1918. Fehérgyarmat. 1920-tól teológiai tanár Szatmáron. 1931-ben Lapvállalati és nyomdaigazgató Nagyváradon. 1942-ben püspöki uradalmi biztos Szatmáron. 1945-ben mesterkanonok. 1947-ben székesegyházi főesperes. A háború utáni nehéz években – zsidóellenesnek ítélt cikkeiért – 1945 nyarán bebörtönözték. Majd kiszabadulása után rövid idővel – az újabb megtorlások, és a letartóztatás elől – 1948. december 6-án elmenekült Szatmárról, és először Ó-Romániában, majd az ország különböző helységeiben rejtőzködött. † Kolozsvár, 1956. okt. 29. (tem. Szatmárnémeti)

SCHEFFLER JÁNOS DR. PÜSPÖK, Kálmánd, 1887. okt. 29. - 1910. júl. 6. Néhány hónapig Csomaközön volt káplán, majd Rómába küldték a Collegium Teutonicum S. Maria dell Anima kollégiumba, hogy a Gergely-egyetem (Gregoriana) jogi karán tanulmányokat végezzen. Mivel minden szigorlatát summa cum laude tette le, aranyéremmel tüntették ki. Majd 1912. június 19-én jogi doktorrá avatták. Hazatérve előbb a püspöki aulában dolgozott, majd Ungváron lett hitoktató. Közben tanult, és 1915. november 29-én a Pázmány Péter egyetemen

– ismét *summa cum laude* minősítéssel – teológiai doktorrá avatták. Püspöke ekkor a szatmári Királyi Katolikus Főgimnázium igazgatását bízta rá. 1923 és 1925 között Nagymajtény plébánosa lett, de közben bejárta Szatmárra, és a Papnevelő Intézetben kánonjogot tanított. 1925-ben aztán beköltözött Szatmárra. 1930-ban, mivel a szatmári és a nagyváradai egyházmegyéket a román kormány nyomására Róma egyenrangúan egyesítette, és a teológia Nagyváradra került, Szatmáron pedig csak a bölcseleti tagozat (az I-II. évfolyam) maradt, ő is Nagyváradra költözött. Miután Észak-Erdélyt visszacsatolták Magyarországhoz, a magyar kormány 1940 őszén őt nevezte ki a kolozsvári egyetem egyházzjogi tanárának. Pár nappal később pedig (1940. október 24.) – irodalmi és tudományos tevékenysége elismeréseként – a Corvin-díjjal tüntette ki. 1942. március 26-án kinevezték szatmári püspöknek, pár nappal később pedig a megüresedett nagyváradai egyházmegye apostoli kormányzójának. Szentelése 1942. május 17-én volt. 1948. szeptember 17-ig vezette egyházmegyéjét. Ekkor a kommunista román kormány erőszakkal nyugdíjba helyezte, majd 1950. május 23-án Kőrösbányára száműzte. 1952. március 11-én letartóztatták, és a Bukarest melletti Jilavara szállították, hogy egy koncepciós kirakatperbe elítéljék. Ettől mentette meg őt halála. † Jilava, 1952. december 6. (Holttestét 1965 őszén hazahozták, és a székesegyház kriptájába helyezték el örök nyugalomra. Boldoggáavatási pere folyamatban van).

SCHEUERMANN KÁROLY, Vállaj (Szatmár m.), 1915. szept. 12 - 1941. jún. 15. A tehetséges fiatal káplán a püspöki székvárosban maradhat, aztán Ungvárra kerül. 1943-ban helyezik a vegyes nemzeti-ségű Nagybereznára. Itt éri a szovjet bevonulás 1944. őszén. Kárpátalja ekkor csehszlovák uralom helyett a Szovjetunióhoz kerül. Scheuermann atya nem menekül, és hamarosan letartóztatják és bebörtönzik. Nincsenek adataink kiszabadulásának időpontjáról, mint ahogy arról sem, mikor sikerült neki visszaköltöznie az anyaországba. A sematizmusok szerint 1948-tól Vásárosnaményban káplán, majd Mátészalkán és Terem községben plébános. 1958-tól káplán Erdőteleken, 1961-től hollóházi plébános. † 1982. júl. 22.

SCHMELCZ LAJOS, Kassa, 1858. okt. 4. - 1881. júl. 17. Segédlelkész: 1880. Krasznasándorfalu, Técső, 1882. Szerednye, Nagyberezna, 1883. Felsődomonya, Pálóc, 1884. Tiba, 1887. Máramarossziget. Plébános: 1887. Tövisfalva, 1890. Pusztadobos. 1904-ben Szentszéki Ülnök kintüntetést kap. † Pusztadobos, 1922. szept. 2.

SCHMIDT LAJOS, Nagymihály (Zemplén m.), 1852. máj. 12. - 1878. júl. 18. Segédlelkész: 1878. Pálóc, Tövisfalva, 1882. Tiba, Felsőbánya, 1883. Csanámos, Vinna, 1884. Szerednye, Pálóc, 1887. Nagyberezna, Felsődomonya. Ideiglenes lelkész: 1888. Felsőremete. Segédlelkész: 1889. Nagyszőlős. 1889-ben nyugdíjba vonul. † 1934. dec. 6.

SCHMIEDT BÉLA I. Szíves Béla

SCHOKET ÖDÖN, Piski, (Hunyad m.), 1883. nov. 29. - 1908. júl. 25. Segédlelkész: 1908. Csomaköz. 1910-ben esztergomi egyházmegye lesz.

SCHÖNBERGER FERENC, Túrterebes, 1938. márc. 5. - 1964. ápr. 5. Segédlelkész: 1964. Szaniszló. Plébános: 1967. Lázári, 1969. Rónaszék, 1973. Nagybocksó, 1982. Krasznaterebes, 1993. Mezőfény. 1995-től Kárpátalján működik: 1995. Rahó, 1996. Munkács, 1999. Császlóc. Esperes és tb. kanonok. 2005. Szatmárnémeti Szent Antal plébánia.

SCHÖNBERGER JENŐ PÜSPÖK, Túrterebes, 1959. jún. 18. - 1985. jún. 23. Segédlelkész: 1985. Nagykaroly Kalazanci Szent József, 1987. Szatmár-Hildegárda, 1990. Nagybánya Szentháromság, 1991. Nagybánya Krisztus Király. Plébános: 1994. Mezőpetri, 1994. Szatmár Szent Család. 1997-2001 között a gyulafehérvári teológián spirituális, és liturgia tanár. 2000. május 1-én tiszteletbeli főesperes, majd decemberben a gyulafehérvári főegyházmegye szentszéki tanácsosi címmel jutalmazta tevékenységét. Plébános: 2001. Szamosdara (közben egyházmegyei főtanfelügyelő is), 2002. Máramarossziget (kerületi esperes). 2003. április 30-án II. János Pál pápa kinevezte szatmári püspöknek. A püspökszentelés és beiktatás 2003. június 21-én volt.

SCHÖNPFLUG ANTAL FERENC, Nagyszőlős (Ugocsa m.), 1903. jan. 27. - 1925. jún. 28. Segédlelkész: 1925. Pálóc, 1926. Beregszász. 1938-tól prefektus, hittanár és spirituális Ungváron. † Ungvár, 1942. jún. 7.

SCHREPLER JÁNOS I. Sándorfi János

SCHUBERT GÉZA GYŐZŐ, Dobrovica (Nagybánya filiája), 1842. febr. 2. - 1865. júl. 22. Segédlelkész: 1865. Erdőd, Krasznasándorfalu, 1866. Beregszász, 1867. Ungvár, 1869. Szatmár. Plébános: 1869. Gyertyánliget, 1888. Láposbánya, 1891. Aknaszlatina (1904-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap), 1905. Nagybockó. † Nagybockó, 1931. ápr. 4.

SCHULTZ ANTAL, Dombó (Máramaros m.), 1842. júl. 15. - 1868. szept. 10. Segédlelkész: 1868. Huszt, 1869. Krasznasándorfalu, Munkács, 1870. Nagyberezna. 1871-től gimnáziumi tanár Munkácson. 1894-ben nyugalomba vonul. † Munkács, 1904. okt. 21.

SCHULTZ LÁSZLÓ I. Szőnyi László

SCHUPLER TIBOR, Erdőd, 1958. jan. 18. - 1984. jún. 24. Segédlelkész: 1984. Szatmár Székesegyház (1984-2001 között a Kálváriában német lelkész), 1990. püspöki titkár. 1991. jan. 1-től Caritas igazgató (1992-től ellátja Színfalut, 1994-től Alsóhomoródot). 2000. máj. 1-én tb. kano-nok címet kapott. 2003. ellátja Szamosdarát, Pusztadarócot és Atyát. 2003. a püspökség gazdasági igazgatója. 2004. Kálvária német plébánosa is.

SCHWARZKOPF PÉTER I. Almási Péter

SCHWEGLER ALAJOS, Nagyszokond, 1872. szept. 12. - 1896. jún. 29. Segédlelkész: 1896. Mezőpetri, 1898. Szaniszló, 1901. Máramarossziget. Lelkész: 1902. Krasznasándorfalu, 1928. Krasznabéltek. 1932. febr. 11-én nyugalomba vonul. † 1939. márc. 13. (tem. Mezőterem)

SCHWEGLER FERENC, Nagyszokond, 1881. ápr. 2. - 1903. nov. 11. Segédlelkész: 1903. Mezőterem, 1907. Szatmár. 1907-től tanítóképzőben tanár és lelkiigazgató. † Budapest, 1914. jan. 8.

SEBESTYÉN FÁBIÁN P. BENJAMIN OFM, Déva, 1907. ápr. 10. Az ünnepélyes fogadalmat 1929. jún. 27-én tette le. 1951-től Radnán, 1952-től Kőrösbányán volt kényszerlakhelyen. Ekkor beosztást kért a szatmári egyházmegyében. 1956-ban Felsőbányára került segédlelkésznek, 1958-ban pedig Borsabányára, ahonnan 1967-ben ment nyugdíjba. † Szamosújvár, 1990. okt. 23.

SEFFER DÁNIEL ANTAL, Szatmárnémeti, 1979. okt. 29. - 2005. jún. 25. Segédlelkész: 2005. Máramarossziget.

SEILER PÉTER, Németkucsova (Bereg m.), 1916. ápr. 5. - 1939. jún. 29. Segédlelkész: 1939. Huszt, 1939. Mezőkaszony, 1940. Órdarma, 1941. Tiba, 1942. Munkács, 1943. Mátészalka. (az 1946/1 sz. körlevél az ismeretlen helyen levő papok között említi)

SEPSY MÁRTON, Tiszaújlak, 1884. márc. 20. - 1907. jún. 30. Segédlelkész: 1907. Fehérgyarmat, Királyháza, 1909. Nagybánya, 1910. Mátészalka, Szaniszló, 1912. Szatmár, 1919. Beregszász. Lelkész: 1922. Sárosoroszi. † Ungvár, 1926. febr. 1.

SIKOLYA BÁLINT JÓZSEF, Nagykároly, 1924. aug. 4. - 1948. ápr. 4. Segédlelkész: 1948. Erdőd (majd Capdebo plébános távozása után 1952-től ő vezette a plébániát 1956-ig). 1956-ban tanárnak nevezik ki a gyulafehérvári Kántoriskolába. Plébános: 1966. Nagybánya Szentháromságplébánia. 1995-től nyugdíjas, Szatmáron telepszik le és ellátja a Szent József templomot. 1965. szentszéki tanácsos, 1975. tb. főesperes, 1990. máramarosi főesperes, 1993. tb. kanonok, 1998. székesegyházi kanonok, 1999. meszesmenti c. apát.

SIMCSÁK MIHÁLY SJ, Máramarossziget, 1896. nov. 5. - 1941. júl. 27. Szatmáron a következő beosztásokban működött: 1942-1946 lelkész, 1942-1948 a rendház szubminisztere, a diákok gyóntatója, 1946-1948 segédprokurátor, templomi gyóntató. 1947-1948 a rendház Historia Domusának írója. † Szatmár, 1973. szept. (vagy aug.) 28. (tem. Máramarossziget)

SIMON ATTILA PÁL, Kökényesd, 1980. febr. 18. - 2005. jún. 25. Segédlelkész: 2005. Szatmárnémeti Székesegyház.

SIMPF JÁNOS, Józsefháza, 1951. febr. 26. - 1976. jún. 20. Segédlelkész: 1976. Szatmár Székesegyház, 1977. Mezőpetri. Plébános 1980. Hosszúmező. 1981-ben meghívták a gyulafehérvári Kántoriskolába magyar tanárnak. † Gyulafehérvár, 1989. máj. 29. (tem. Józsefháza)

SIPOS (STOTZ) FERENC ORDINÁRIUS, Mezőterem, 1916. okt. 8. - 1943. ápr. 24. Segédlelkész: 1943. Mezőkaszony. Ideiglenes helyettes lelkész: 1945. Tiszakerecseny, Nagyecsed, Pusztadobos. Segédlelkész: 1947. Krasznabéltek, 1947. Máramarossziget. 1951. Zárda-templom lelkésze és a leányok hitoktatója lett, közben besegített az aulai munkába. 1960-ban dr. Czumbel Lajos ordinárius kinevezte őt titkárának, majd 1965-ben általános helynökének. Amikor pedig 1967. február 27-én meghalt és törvényes utóda, Szvoboda Ferenc kanonok nem tudta vállalni az egyházmegye kormányzását, kinevezte maga helyett Sípos Ferencet az egyházmegye kormányzójává. Sípos kormányzó egészen 1990. május 1-ig vezette az egyházmegyét. † Szatmárnémeti, 1995. júl. 6.

SIROLA KÁROLY, Huszt, 1874. ápr. 1. - 1896. aug. 22. Segédlelkész: 1896. Nagyberezna, Pálóc, 1898. Tibán, 1900. Ungváron. Lelkész: 1903. Nagyzalacska. † Nagyzalacska, 1933. ápr. 23.

SIRULSZKY GYULA, Szatmárnémeti, 1849. szept. 10. - 1873. márc. 19. Segédlelkész: 1873. Tiszaújlak, Csanáros, Dobóruszka, 1874. Nagybánya, 1875. Szatmár, 1876. Felsőbánya, 1878. Fehérgyarmat, 1879. Ungvár. Plébános: 1884. Rónaszék, 1890. Kisrát. 1900-ban Szentzéki Ülnök kitüntetést kap, alsó-ungi esperes. 1917-ben tiszteletbeli kanonok. † 1929. jún. 9.

SISZ ISTVÁN, Szaniszló, 1945. júl. 25. - 1969. ápr. 13. Segédlelkész: 1969. Erdőd, 1972. Máramarossziget, 1973. Kaplony. Plébános: 1974. Mikola. 1976. okt. 31-én felmentését kéri a papi szolgálat alól.

SKURKA DEZSŐ, Felsővisó, 1960. dec. 22. - 1986. jún. 22. Segédlelkész: 1986. Nagybánya Szentháromság. Plébános: 1989. Barlafalu (közben 1994-1995 között Nagybányán a Szentháromság plébánián ellátja a segédlelkészi feladatokat is), 1995. Szinérváralja, 2003. Mezőpetri.

SMAJDA IMRE l. Vajda Imre

SOLOMAYER SÁNDOR, Kálmánd, 1966. febr. 12. - 1993. júl. 17. Segédlelkész: 1993. Szatmár Székesegyház. 1997-től hittanár és spirituális a Hám János iskolaközpontban és a Szent Antal plébánia lelkésze. 2001-ben visszakerül a Szatmári Székesegyházhoz, és innen látja el Alsóhomoródot és Színfalut. 2002. januárjától kisegítő lelkész Nagybányán a Krisztus Király plébánián. 2002-2004 lelkigyakorlatos továbbképzőn vesz részt P. Jálícs Ferenc SJ mellett a németországi Griesben. Plébános: 2004. Szatmárnémeti Szent János apostol és evangélista.

SOLTÉSZ FERENC, Bustyaháza (Máramaros m.), 1875. jan. 1. - 1898. márc. 8. Segédlelkész: 1898. Nagymajtény. 1900-ban ideiglenesen az egyházmegyei hivatalban működik. Segédlelkész: Erdőd, 1901. Szinérváralja, Szaniszló, 1903. Nagybocksó. Lelkész: 1905. Nagymadarász. 1918-ban felmentését kéri a papi szolgálat alól.

SOLTÉSZ IMRE, Ungvár, 1833. márc. 25. - 1856. márc. 25. Segédlelkész: 1856. Munkács, Felsőbánya. 1858-tól cs. és kir. táborig segédlelkész. Plébános: 1863. Paposon, Mérk, 1876. Kálmánd. 1893-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. 1908-ban tiszteletbeli kanonok. † Kálmánd, 1916. febr. 17.

SÖRÖS (PIVOVÁR) JÁNOS, Ungszenna (Ung m.), 1892. júl. 3. - 1915. jún. 13. Segédlelkész: 1915. Tiba, 1917. Ungvár. 1917-től táborig lelkész: Cordenons. Segédlelkész: 1919. Felsővisó, 1923. Munkács. Plébános: 1924. Nagyberezna (1933-ban szentszéki tanácsos), 1937. Munkács (kerületi esperes, 1941-ben Nemzetvédelmi keresztet kap). 1944-ben bevonulnak a szovjet csapatok, és Kárpátalját a Szovjetunióhoz csatolják. 1951. februárjában elhurcolják a munkácsi plébániáról, és 25 évi kényszermunkára ítélik. A Bajkál-tó melletti 37-es számú megsem-

misítő táborban raboskodott. A fogságból hazatérve – 1956-ban – Munkácson folytatta papi szolgálatát. † Munkács, 1958.

SPISÁK JÁNOS l. Barna János

SPRENCZ MIKLÓS, Józseffalva (Zemplén m.), 1840. máj. 16. - 1866. júl. 20. Segédlelkész: 1866. Beregszász, Erdőd, Krasznasándorfalu, 1869. Felsőbánya. Lelkész: 1874. Láposbánya, Bárdháza (1892-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap). † 1922. szept. 19.

STARK LAJOS l. Pataki Lajos

STARMÜLLER FERENC, Szatmárnémeti, 1956. júl. 14. - 1982. jún. 20. Segédlelkész: 1982. Szatmárnémeti Szent Család plébánia. Plébános: 1984. Kökényesd, 1990. Sárközújlak, 1995. Mezőfény. 2000. máj. 1-én szentszéki tanácsossá nevezik ki.

STAUDER GYULA l. Székely Gyula

STEFFEL GYÖRGY l. Szittyá György

STEIB FERENC, Csanáros, 1905. jan. 25. - 1929. júl. 2. Segédlelkész: 1929. Alsóhomoród, 1932. Nagybánya, 1934. Máramarossziget, 1936. Szinerváralja. Lelkész: 1937. Kálmánd, 1937. Tasnádszántó. 1937-ben Zárdalelkész Nagyváradon. Plébános: 1937. Börvely, 1957. Nagyszokond. † 1966. ápr. 18. (tem. Csanáros)

STEINBERGER FERENC DR., Máramarossziget, 1846. nov. 25. - 1870. aug. 10. Segédlelkész: 1870. Fehérgyarmat. Pár hónap után iktató lett a püspöki irodában, ősszel pedig kinevezték a szatmári Királyi Katolikus Tanítóképző tanárává, sőt 1876-ban igazgatójává. 1877-ben doktorátust szerzett teológiából Budapesten. 1893-ban pápai kamarás. 1894-ben nagyvárad kanonok, valamint a nagyvárad Papnevelő Intézet igazgatója. 1898-ban a Magyar Katolikus Tanítók Országos Bizottságának elnöke. Nagyváradról a budapesti Központi Papnevelő Intézetbe került rektornak. 1900-ban szekszárdi címzetes apát. † Budapest, 1905. jan. 17.

STEINER LÁSZLÓ I. Nádas László

STOTZ FERENC I. Sípos Ferenc

SURÁNYI (SVADLENA) KÁROLY, Szatmár, 1862. febr. 2. - 1885. aug. 31. Segédlelkész: 1885. Vinna, 1886. Tiszaújlak, 1887. Nagyszőlős, 1889. Szerednye, 1891. Munkács, Nagybánya. Plébános: 1895. Csicsér, 1898. Szamosdara. † Szamosdara, 1935. márc. 14.

SVADLENA KÁROLY I. Surányi Károly

SZABAD SÁNDOR, Nagybánya, 1951. szept. 17. - 1980. jún. 22. Segédlelkész: 1980. Szaniszló, 1981. Mezőpetri, 1983. Felsőbánya. Plébános: 1986. Nagysomkút, 1990. Hosszúmező. † Hosszúmező, 1999. máj. 15. (tem. Nagybánya)

SZABADKA MEDÁRD DR. szül. Kulpin, 1891. ápr. 11.

SZABÓ GYULA, Kassa, 1869. máj. 22. - 1891. nov. 4. Kassai egyházmegye volt eredetileg. 1914-ben kéri felvételét a szatmári egyházmegyébe. Lelkész: 1915. Remetevasgyár, 1926. Tiszaújlak, Csicsér. Innen megy nyugdíjba. † 1932. dec. 27.

SZABÓ ISTVÁN, Szatmárnémeti, 1867. dec. 23. - 1891. jan. 11. Felszentelése után az egyházmegyei hivatalban működik: 1892. püspöki szertartó és egyházmegyei levéltáros, 1893. szentszéki aljegyző, 1897. püspöki titkár és szentszéki jegyző. 1899-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap, 1900-ban püspöki irodaigazgató, pápai t. kamarás. 1904-ben a Boldogságos Szűz Máriáról nevezett Prinou-i c. apát. 1911-ben skolasztikus kanonok. 1924-ben nagyprépost. Boromisza püspök halála után, 1928. július 8-tól káptalani helynök. Az 1930. június 5-i bulla értelmében Szabó nagyprépost lett az egyesített szatmár-nagyváradai egyházmegyéék apostoli kormányzója, majd miután Fiedler István lemondott és Márton Áron püspök vette át az egyházmegyéék vezetését, Szabó lett az általános püspöki helynök. † 1947. ápr. 11.

SZABÓ JÁNOS, Királydaróc (Szatmár m.), 1928. szept. 3. - 1957. ápr. 28. Segédlelkész: 1957. Szatmár Székesegyház, 1957. Szinerváralja, 1961. Nagybánya Szentháromság plébánia. Plébános: 1964. Nagytarna. 1967 és 1969 között a püspökségen teljesít szolgálatot, majd ismét visszatér Nagytarnára. 1990-ben Reizer Pál püspök kinevezi általános püspöki helynöknek. E tisztség mellett azonban továbbra is megtartotta a nagytarnai plébániát. † Szatmárnémeti, 1994. márc. 22.

SZABÓ LAJOS P. DÖMJÉN OFM, Zetelaka, 1901. máj. 4. 1916-ban lett ferences novícius. Ünnepélyes fogadalmat tett 1922. okt. 22-én. 1924. júl. 6-án szentelték pappá Gyulafehérváron. Működési helyek: 1924-1927 Désen káplán, 1927-1930 Kolozsváron szónok és a laikus testvérek magisztere, 1930-1932 Déván káplán, 1932-1934. Fogarason plébános és házfőnök, 1934-1936 Désen házfőnök és a Ferences Világi Rend vezetője, 1936-1945 Déván vicarius és katekéta, 1945-1948 Máriaradnán vicarius és hitoktató, 1948-1951 Kaplonyban házfőnök, 1951-1957 Máriaradnán és Désen kényszerlakhely, 1957-től haláláig Kaplonyban káplán és hitoktató. † Kaplony, 1998. febr. 5.

SZABÓ LAJOS, Nagykároly, 1880. dec. 5. - 1903. ápr. 14. Segédlelkész: 1903. Felsővisó, 1906. Szakas, Nagybocksó, 1907. Beregszász, 1907. Nagybánya. Lelkész: 1909. Királyháza, 1920. Munkács (1921-től a beregi kerület esperese). † Árpádföld (Pest m.), 1936. febr. 2.

SZABÓ NORBERT, Huszt, 1843. máj. 1. - 1866. júl. 20. Felszentelése után az egyházmegyei hivatalban működik. Segédlelkész: 1867. Szatmár, 1968. Nagybánya. Ideiglenes lelkész: 1869. Aknasugatag. 1870-től Szatmáron találjuk a következő beosztásokban: hitoktató és tanítóképző tanár, 1874. gimnáziumi tanár Szatmáron s gondnok a püspöki udvarban, 1875. könyvelő az alapítványi pénztárban, egyúttal egyházmegyei levéltáros. 1880-ban Szentszéki Ülnök kitüntetését kap. Egyéb címei: 1884. t. kanonok, 1887. mester-kanonok, 1888. székesegyházi főesperes, 1892. Szent Benedekről nevezett szalkai c. apát, 1900. olvasó-kanonok, 1901. nagyprépost, 1904. c. Novi püspök. † 1918. aug. 24. (tem. Aknasugatag)

SZALAY SÁNDOR, Munkács, 1852. febr. 7. - 1874. aug. 22. Segédlelkész: 1874. Csanálos, 1875. Nagybánya, Felsőbánya, 1877. Munkács, 1880. Szatmár. 1880-tól tanítóképzőben tanár és lelkiigazgató. Plébános: 1896. Beregszász (1900-tól a beregi kerületi esperese, 1911-től beregi főesperes, 1915-ben lechnitzvölgyi címzetes prépost). † Beregszász, 1919. nov. 11.

SZÁRTORISZ FERENC, Nagyszalatnya (Trencsén m.), 1834. febr. 25. - 1865. júl. 22. Segédlelkész: 1865. Erdőd, Tiszaújlak. 1866-tól táborig segédlelkész. Segédlelkész: 1867. Beregszász, Nagyberezna. Lelkész: Borsabánya. Segédlelkész: 1868. Szatmár. 1869-ben nevelő majd 1872-től gimnáziumi helyettes tanár Trsztenán (Árva m.), majd rendes tanár Selmecebányán (Hont m.). † Selmecebánya, 1921. ápr. 1.

SZATMÁRI (FIRNSTALL) LAJOS, Szatmárnémeti, 1867. jún. 2. - 1890. júl. 2. Segédlelkész: 1890. Fehérgyarmat, 1891. Dobóruszka, 1891. Tiszaújlak, 1893. Nagymajtény, 1893. Felsőbánya. Plébános: 1898. Papos. 1906. júl. 1-től ideiglenes nyugdíjban. 1913-ban felfüggesztik. 1915-ben Pálócra helyezik. 1917-ben ismét felfüggesztik. † 1928. máj. 19.

SZATMÁRI SÁNDOR ISTVÁN, Szatmárnémeti, 1976. dec. 3. - 2001. jún. 30. Segédlelkész: 2001. Nagybánya Szentháromság, 2002. Máramarossziget. Plébános: 2003. Józsefháza.

SZEGEDI JENŐ, Nagylucska (Bereg m.), 1897. jún. 27. - 1919. nov. 2. Segédlelkész: 1922. Munkács, 1923. Dobóruszka, 1923. Munkács. Lelkész: 1927. Felsőkerepec. 1940-től Magyar Királyi Kormánytanácsos. Nyugdíjasként Ungváron élt. † Ungvár, 1983. május 23. (más források szerint 1984-ben hunyt el)

SZEIBEL ISTVÁN, Gilvács, 1896. aug. 4. - 1922. júl. 2. Segédlelkész: 1922. Szinérváralja, 1923. Szatmár Székesegyház. Címei és beosztásai: 1926. szentszéki jegyző, 1927. szentszéki tanácsos, 1931. a papnevelő intézet gazdasági igazgatója, 1932. püspöki titkár, 1937. püspöki irodaigazgató, 1943. tiszteletbeli kanonok. † Szatmárnémeti, 1944. szept. 16. (bombázás áldozata lett)

SZEIBEL JÁNOS, Gilvács (Szatmár m.), 1919. jan. 26. - 1950. máj. 21. Még teológiai hallgató volt, amikor 1945. jan. 26-án Oroszországba viszik, és szénbányában kell dolgoznia. Miután hazajött, dr. Scheffler János püspök 1950. május 21-én teljesen titokban szentelte őt pappá a püspöki kápolnában. Szeibel János sokáig nem kapott állami működési engedélyt. Segédlelkész: 1950. Túrterebes, 1957. Szatmárnémeti Székesegyház. Plébános: 1958. Lázári. 1967. Szatmárnémeti Szent Család. 1984-ben nyugalomba vonult. † Szatmárnémeti, 1986. nov. 26. (tem. Gilvács)

SZÉKELY (STAUDER) GYULA, Szinérváralja, 1882. ápr. 12. - 1904. nov. 1. Felszentelése után ideiglenesen az egyházmegyei hivatalban működik. Segédlelkész: Pálóc, 1905. Csomaköz, 1906. Szaniszló, 1908. Szatmár. Plébános: 1912. Mérk. Címei: 1921. főesperes, 1923. vikárius, 1929. apostoli kormányzó az egyházmegye magyarországi részén. † Mérk, 1941. jún. 13.

SZEMES (SZÉPACHER) FERENC OSCHP, Csanáros, 1908. dec. 19. - 1935. jún. 16. 1936-1941 között Vácon, 1942-1948 Máramarosszigeten gimnáziumi tanár. 1949-1951 Máramarosszigeten segédlelkész. 1952-1955 kényszermunkán a Duna-Fekete-tenger-csatorna építésénél. 1956-1958 Máramarosszigeten segédlelkész. 1959-1967 Alsóhomoródon, 1968-1969 Rónaszéken plébános. 1970-1976 Kecskeméten a diákotthon kisegítő könyvelője. 1977-1978 Budapesten nyugdíjas. † Budapest, 1978. máj. 16.

SZENTGYÖRGYI JORDÁN KÁROLY DR., Nagykároly, 1849. nov. 4. - 1873. jan. 18. Segédlelkész: 1873. Csanáros, Nagybánya, 1874. Máramarossziget. Plébános: 1877. Szaniszló. Címei és beosztásai: 1882. a kánonjog doktora, 1893. tiszteletbeli pápai káplán, 1899. apori címzetes apát, 1900. zsinati vizsgáló, 1911. nagykárolyi kerület esperese, 1913. székesegyházi skolasztikus kanonok. 1914-től a szatmári Papnevelő Intézet rektora. 1915-ben egyházmegyei főtanfelügyelő és lemond rektori állásáról. 1921-ben székesegyházi főesperes-kanonok, 1923-ban éneklő kanonok, pápai prelátus. † Szatmárnémeti, 1927. jún. 14. (tem. Szaniszló)

SZENTMIHÁLYI LAJOS, Nagyhalász (Szabolcs m.), 1877. júl. 30. - 1900. jún. 30. Segédlelkész: 1900. Nagybocskó, 1902. Beregszász, 1907. Szatmár. Lelkész: 1907. Papos, 1911. Császlóc. Címek és kitüntetések: 1923. szentszéki tanácsos, 1924. alsóungyi kerületi esperes, 1926. helynöki kormánytanácsos, 1930. egyházmegyei kormánytanácsos, 1936. ugoicsai főesperes, 1941. zsinati vizsgáló bizottság tagja, Szent György-ről nevezett szobranci címzetes prépost. † Császlóc, 1953.

SZÉPACHER FERENC I. Szemes Ferenc

SZÉPI BÉLA, Huszt, 1871. febr. 27. - 1895. jún. 29. Segédlelkész: 1895. Fehérgyarmat, 1899. Felsővisó, 1900. Nagybánya, 1902. Munkács. Lelkész: 1902. Sárosoroszi, 1905. Láposbánya, 1918. Vitka. Kisegítőlelkész: 1924. Vállaj, 1927. Mérk, 1928. Nyírcsaholy, 1929. Vállaj. Lelkész: 1929. Beregsurány (1933-ban püspöki tanácsos). 1935-ben saját kérésére nyugdíjazták. 1944. febr. 1-től Hevesaranyoson telepedik le. † Hevesaranyos, 1947. márc. 27.

SZILÁGYI JÁNOS ANTAL, Szalacs (Bihar m.), 1959. febr. 21. - 1984. jún. 24. Segédlelkész: 1984. Szatmárnémeti Szent Család plébánia. Plébános: 1985. Börvely, 1991. Lázári, 2003. Máramarossziget (kerületi esperes).

SZILVÁSI MIHÁLY, Csicsér (Ung m.), 1911. jan. 21. - 1937. jún. 20. Segédlelkész: 1937. Ungvár, 1938. Tiba, 1938. Munkács, 1939. Tiba, 1939. Beregszász. Ideiglenes helyettes lelkész: 1940. Técső, 1941. Jenke. A háború után Jenke ismét elszakadt az anyaországtól, és újra a Csehszlovákiához csatolt kassai egyházmegyéhez került. 1950-ben letartóztatták, és 1956-ig börtönben tartották. Azzal vádolták, hogy tagja volt az úgynevezett Fehér Légió nevű összeesküvésnek. Szabadulása után az Ung megyei Doboruszkára került plébánosnak, és itt működött nyugdíjazásáig. † Töketerebes (Zemplén m.), 1983. máj. 16.

SZILVESZTER JAKAB, Kozmás (Csík m.), 1887. okt. 8. - 1936. jan. 26. Segédlelkész: 1936. Pusztadobos. 1936-tól főpásztori engedéllyel hitoktató lelkész Budapesten. 1943-ban bevonul hadi szolgálatra, tábori lelkész a Margitszigeti hadikórházban.

SZINOVÁ CZ GYÖRGY, Nagybánya, 1958. jún. 11. - 1984. jún. 24. Segédlelkész: 1984. Mezőpetri, 1985. Szatmár Szent Család, 1986. Nagykároly Szent Lélek. Plébános: 1989. Krasznabétek, 1997. Szatmárnémeti Szent Család plébánia. 1996-tól az erdődi kerület esperese.

SZITTYA (STEFFEL) GYÖRGY, Ruttká (Turóc m.), 1910. nov. 23. - 1934. jún. 21. Segédlelkész: 1934. Pálóc, 1934. Jenke, 1935. Pálóc, 1935. Munkács. 1935-1936 között katonai szolgálatot teljesített. Segédlelkész: 1936. Pálóc, Tyukod, Pátyod. Lelkész: 1942. Remetevasgyár. A háború után Csehszlovákiához fennhatóság alá kerül plébániája. 1950-ben tartóztatják le először. A Nyitra megyei Mocsonokra hurcolják, a papok számára berendezett internáló táborba. Fogvatartásának időtartamát nem ismerjük. Szabadulása után hosszú ideig nem engedik vissza egyházi szolgálatba. 1965-ben kap ismét plébániát a Zemplén megyei Nagykövesden. 1969-től a Nógrád megyei Rád község plébánosa. A csehszlovák államhatalom 1972-ben ismét bebörtönzi. 1973-ban szabadul, és Királyhelmecekre kerül plébánosnak. † Királyhelmece (Zemplén m.), 1982. febr. 3.

SZÍVES (SCHMIEDT) BÉLA DR., Mérc, 1901. márc. 6. - 1924. jún. 22. Segédlelkész: 1924. Vállaj, Mérc, 1927. Nyírcsaholy. 1926-ban doktortust szerez teológiából. 1928-ban Nyírmadára helyezik, ahol neki kellett megalapítani és megszervezni az egyházközséget. 1934-től vásárosnaményi kerületi esperes. 1935-ben Pusztadobosra helyezik plébánosnak. 1941-ben számfeletti tiszteletbeli pápai kamarás. 1943-tól a mátészalkai kerület esperese. 1945-ben dr. Scheffler János püspök irodaigazgatóvá nevezi ki. 1947-ben ismét Pusztadobos lelképásztori ellátását vállalta el. † Hatvan, 1971. nov. 13. (tem. Pusztadobos)

SZLOVIK FÉLIX, Polchora (Árva m.), 1841. máj. 30. - 1864. júl. 25. Segédlelkész: 1864. Máramarossziget, Csanáros, Szatmár. 1866-tól tábori segédlelkész, 1881-ben első oszt. katonai segédlelkész, 1891-ben első oszt. katonai lelkész. 1903-tól katonai plébános, majd nyugalmazva Bécsben. † Bécs, 1915.

SZMUTKÓ EMIL, Nagyberezna (Ung m.), 1905. máj. 12. - 1929. febr. 10. Segédlelkész: 1929. Beregszász, 1930. Pálóc, 1930. Dobóruszka, 1931. Tiba. Plébános: 1933. Csicsér. † Csicsér, 1944. nov. 23.

SZOLOMÁJER ISTVÁN I. Szörényi István

SZOLOMÁJER ISTVÁN, Csanáros, 1910. júl. 16. - 1933. júl. 29. Segédlelkész: 1933. Szaniszló, 1936. Nagybánya, 1939. Máramarossziget. Lelkész: 1941. Hosszúmező. Nyugdíjasként Máramarosszigeten lakott, és besegített a lelkipásztori teendőkhöz. Élete utolsó szakaszában, Nagykárolyban telepszik le. † Nagykároly, 1991. szept. 12.

SZÖGYÉNY LAJOS, Jéke (Szabolcs m.), 1853. júl. 13. - 1877. júl. 18. Segédlelkész: 1877. Beregszász, 1878. Jenke, 1879. Ungvár, Fehérgyarmat, Felsőbánya, 1882. Vinna, Técső, 1883. Pálóc, Nagybánya. Lelkész: 1890. Alsófernezelyen. † Alsófernezely, 1914. febr. 14.

SZŐKE BÉLA, Arad, 1870. okt. 12. - 1893. márc. 15. Segédlelkész: 1893. Fehérgyarmat, 1894. Beregszász, 1896. Nagybánya. Lelkész: 1900. Nagybánya (1920-ban szentszéki tanácsos, 1923-ban tiszteletbeli esperes és dienesmonostori címzetes prépost). 1936-ban nyugalomba vonul. Nyugdíjasként – valószínűleg 1944-ben – Kiskunfélegyházára költözött, ahol a Kalocsai Iskolanővérek Constantinum-Intézetében volt kiségitő lelkész. † Kiskunfélegyháza, 1950. nov. 18.

SZŐNYI (SCHULTZ) LÁSZLÓ, Budapest, 1918. nov. 9. - 1944. dec. 24. Segédlelkész: 1944. Felsőbánya, 1944. Szinérváralja. Ideiglenes lelkész: 1947. Hosszúmező. Segédlelkész: 1947. Erdőd, 1948. Felsővisó. Lelkész: 1949. Mezőterem. Segédlelkész: 1957. Nagybánya Szentháromság. Plébános: 1965. Nagybányai Krisztus Király plébánia. 1984-ben nyugdíjba vonul. † Nagybánya, 1993. júl. 5.

SZÖRÉNYI (SZOLOMÁJER) ISTVÁN, Mezőfény, 1906. júl. 30. - 1930. júl. 1. Felszentelése után Szatmáron a püspöki konviktusban tanulmányi felügyelő. Segédlelkész: 1931. Mezőpetri, Szatmár. 1933-tól a Kis Szent Teréz templom építtető és szervező lelkésze Szatmáron. Segédlelkész: 1938. Máramarossziget, 1939. Nagyvárad (olaszi). Hely-

ettes lelkész: 1940. Aknasugatag. Segédlelkész: 1941. Szaniszló. Lelkész: 1943. Técső. † Técső, 1971. júl. 27.

SZÜCS JÁNOS, Szatmár, 1883. ápr. 18. - 1905. szept. 20. Segédlelkész: 1905. Rónaszék, 1906. Mezőpetri, 1907. Tiszaújlak, Szaniszló, Szatmár. Lelkész: 1912. Lázári. † Lázári, 1932. ápr. 6.

SZVOBODA FERENC, Ungvár, 1881. szept. 14. - 1904. jún. 26. Segédlelkész: 1904. Pálóc, 1905. Szerednye, 1906. Nagyberezna, Tiba. Szerednye, 1907. Ungvár. Lelkész: 1913. Remetevasgyár, 1914. Jenke. 1934-ben – mint ungvári plébános – ungi főesperes és apostoli kormányzó lett az egyházmegye Csehszlovák részén. 1944-ben székesegyházi mesterkanonok. 1945-ben székesegyházi főesperes, provikárius. 1947-ben örkanonok. 1951. márc. 11-én ő vette át az egyházmegye kormányzását. Joghatóságát 1951. dec. 5-i Felsővisóra való száműzetése után delegátusával, Dr. Révész Gáborral gyakoroltatta, majd miután Dr. Czumbel Lajos a börtönből 1956. febr. 8-án hazatért, neki visszaadta. Miután Czumbel Lajos helyettes ordinárius 1967. febr. 26-án meghalt, a joghatóság ismét visszaszállott rá, de azt három nap múlva Sipos Ferencre ruházta. † Szatmárnémeti, 1968. márc. 10.

TAHY ÁBRAHÁM, Homok (Ungm.), 1860. aug. 15. - 1883. okt. 18. Segédlelkész: 1883. Ungvár, 1884. Vinna, 1885. Nagyberezna, 1887. Ungvár. Plébános: 1892. Nagyzalacska, 1902. Dobóruszka (1904-ben Szent-széki Ülnök kitüntetést kap), 1911. Ungvár (felsőunghi esperes, 1913-tól ungi főesperes). Az akkori politikai helyzet miatt, Róma létrehozta 1930. szept. 3-án az ungvári Apostoli Adminisztratúrát, és ennek első vezetője Tahy Ábrahám lett egészen haláláig. † 1934. aug. 19.

TAKÁCS (FISZTER) KÁROLY, Máramarosziget, 1869. aug. 31. - 1894. jún. 27. Segédlelkész: 1894. Fehérgyarmat, 1894. Tiszaújlak, 1895. Dobóruszka, 1896. Szerednye, 1898. Ungvár, 1899. Fehérgyarmat, 1900. Nagybánya, 1902. Munkács. Lelkész: 1903. Józsefháza, 1907. Németmokra, 1917. Huszt. 1928-ban saját kérésére nyugdíjba vonul. † 1928. júl. 29.

TAKÁCS PÁL, Nagyfödemes (Pozsony m.), 1904. máj. 6. - 1929. nov. 3. Segédlelkész: 1929. Pálóc.

TAMÁS JENŐ, Nagybocksó, 1875. okt. 30. - 1898. márc. 8. Segédlelkész: 1898. Felsőbánya, Beregszász, 1902. Máramarossziget. Lelkész: 1910. Halmi (1931-ben tiszteletbeli kanonok). † Halmi, 1933. márc. 28.

TARTÁLY ANDRÁS, Szinye (Szlovákia), 1910. júl. 24. - 1938. jún. 29. Segédlelkész: 1938. Vinna, 1938. Ungpálóc, 1939. Szerednye, 1939. Tiba, 1941. Órdarma, 1941. Unghuta, 1943. Felsőbánya, 1943. Mérk. 1944. október 17-én Szlovákiába menekült.

TEFFENHART ISTVÁN, Mezőpetri, 1951. nov. 12. - 1977. jún. 19. Segédlelkész: 1977. Kaplony. Plébános: 1979. Nagyszokond, 1984. Mikola, 1988. Kaplony, 1990. Aknasugatag.

TEMPFLI ENDRE I. Pajor Endre

TEMPFLI IMRE DR., Kaplony, 1954. dec. 3. - 1979. jún. 24. Segédlelkész: 1979. Máramarossziget, 1985. Nagybánya Szentháromság. Plébános: 1986. Alsóhomoród. 1990. teológiai tanár és fegyelmi prefektus lett a gyulafehérvári Hittudományi Főiskolán. 1991. egyháztörténelmi tanulmányok Rómában, ahol szaklicenciátust szerez. Lelkész: 1993. szatmári Szent Család. Plébános: 1993. december 1. szatmári Szent Család. 1994. április 16-tól a németországi Kirche in Not/Ostpriesterhilfe nevű katolikus segélyszervezet osztályvezetője. 1994. június 22-én Budapesten teológiából doktorált. 2000. május 1-től Reizer püspök úr haláláig püspöki helynök. Tiszteletbeli kanonok.

TEMPFLI ISTVÁN DR., Csanálos, 1905. aug. 6. - 1930. jún. 29. Segédlelkész: 1930. Szatmár Székesegyház. 1931-34 között Rómában folytatja tanulmányait. Segédlelkész: 1934. Nagybánya, 1935. Máramarossziget, 1936. Mezőpetri, 1937. Nagyvárad-Újváros. 1943-ban visszatér Szatmárra és a püspöki óvónőképző intézet hittanára lesz.

TEMPFLI ISTVÁN, Csanálos, 1908. júl. 18. - 1931. márc. 25. Segédlelkész: 1931. Színfalú, 1933. Krasznaterebes, 1933. Felsővisó, 1934. Mezőpetri, 1936. Máramarossziget, 1938. Erdőd, 1939. Szatmár, 1941.

Felsőbánya, 1942. Várpalánka. Még a háború befejezése előtt Nevetlenfaluba kerül plébánosnak. Itt tartóztatta le a szovjet titkosszolgálat valamikor a negyvenes évek végén. 1956-ban tért haza a szovjet internáló táborból. Ekkor Rahóra került, és itt működött haláláig. † Rahó, 1988. aug. 12.

TEMPFLI MÁRTON, Csanálos, 1906. nov. 8. - 1930. júl. 1. Segédlelkész: 1930. Színfalu, 1932. Krasznabéltek, 1933. Nagykároly, 1940. Máramarosziget, majd ugyanitt ideiglenes lelkész. Lelkész: 1942. Németmokra (plébániája 1944 októberében elpusztult), 1945. Nyírcsaholy, 1945. Felsővisó. † Felsővisó, 1962. szept. 17.

TEPFENHARDT FERENC, Túrterebes, 1944. jan. 26. - 1967. ápr. 2. Segédlelkész: 1967. Szaniszló, 1968. Nagykároly Kalazanci Szent József, 1969. Szatmár Hildegárda. 1972-ben felmentését kéri a papi szolgálat alól.

TERNYEY BÉLA, Apa (Szatmár m.), 1850. febr. 17. - 1873. márc. 19. Segédlelkész: 1873. Nagyberezna, Csanálos, 1874. Felsőbánya, 1876. Nagymajtény, 1877. Munkács, 1878. Tiba, 1879. Beregszász, 1880. Szatmár. Plébános: 1880. Józsefháza, 1886. Színfalu, 1905. Tiszaújlakon. † Tiszaújlak, 1912. jún. 9.

TILLINGER FERENC, Mezőfény, 1896. máj. 7. - 1921. jún. 12. Segédlelkész: 1921. Színfalu, 1921. Erdőd, 1924. Felsőbánya. Lelkész: 1924. Alsóhomoród, 1926. Krasznaterebes, 1927. Madarász, 1927. Nagymajtény, 1928. Krasznasándorfalu. Plébános: 1932. Krasznaterebes, 1938. Csanálos. 1947-től öt évig fogságban van. 1952 Nagybányára kerül segédlelkésznek. Később nagysomkúti plébános lett, onnan ment nyugdíjba. † Mezőfény, 1972. jan. 4.

TINDIRA ERNŐ 1940. ápr. 15-én Técsőről Bárdházára helyezik. 1945-ben tartóztatták le. Az 1956-os amnesztia után egy időre kitiltják Kárpátaljáról, csak halála előtt jöhetett vissza. † Ungvár, 1972. jan. 19.

TIRCSI ISTVÁN, Zajta, 1924. dec. 4. - 1950. ápr. 16. Másodéves kispapként, 1944. szept. 16-án egyetlen túlélője annak a bombázásnak,

melynek következtében rajta kívül mindenki más meghalt a szatmári püspökség pincéjében. A háború végén teológiai tanulmányait Budapesten folytatja. Segédlelkész: 1950. Zajta, 1951. Vásárosnamény, 1952. Mérk. Plébános: 1952. Mérk. Segédlelkész: 1953. Fehérgyarmat, 1957. Jánkmajtis. Plébános: 1961. Kölcse, 1974. Szatmárcseke (1975. c. esperes), 1976. Fehérgyarmat (1999. c. kanonok). 1999. Címzetes apát. 2002-ben nyugdíjba vonul és Kölcсэн telepedik le.

TOKÁR JÓZSEF, Ilonokújfalu (Ugocsa m.), 1914. aug. 20. - 1937. jún. 20. Az 1948-as kassai sematizmus szatmári egyházmegyés lelkészként tartja számon. Segédlelkész: 1938. Munkács, 1940. Rimapátfalva, 1941-1948 Homonna, Tótsóvár, Szerelmes. Plébános: 1950 Mezőlaborc. A kommunista hatóságok 1950/51 körül elhurcolják. Neve szerepel a Nyitra megyei Mocsonok községben létesített internáló tábor lakóinak névsorán. Szabadulásának dátumát nem ismerjük. 1952-től plébános Felsőmihályin, az Ung megyei Szobráncon és 1958-tól Göröginyén. 1978-ban nyugalmába vonul. † Kassa, 1992. okt. 19.

TOM VILMOS, Szinfalu, 1942. máj. 19. - 1966. ápr. 17. Segédlelkész: 1966. Krasznabéltek, 1967. Felsővisó. Plébános: 1983. Felsővisó. 1989-ben kitelepült Németországba. 1990. márc. 1.-1990. aug. 15. között Dischingenben működött, majd 1990. szept. 3-tól Spraitbachban.

TOMA GYÖRGY, Nagymajtény, 1915. ápr. 18. - 1942. máj. 30. Segédlelkész: 1942. Erdőd, 1942. Szinérváralja, 1943. Zajta, 1943. Felsőbánya. 1946-tól Hodászon szervező lelkész. Innen Szatmárra került a Kis Teréz plébániára, ahol ő építette fel a plébániát. Majd – azon a címen, hogy görög katolikus híveket is pasztorál – 1951 novemberében Fernezelyre helyezték. Czumbel kormányzó hazatérte után 1956-ban ismét visszakerült Szatmárra. 1960. ápr. 21-én Mezőpetri plébánosa lett. 1990-ben nyugalmába vonult. † Szatmárnémeti, 1995. szept. 4.

TONKA IMRE, Budapest, 1912. febr. 21. - 1936. márc. 22. Segédlelkész: 1936. Fehérgyarmat, 1937. Mátészalka, 1938. Vállaj, 1939. Vásárosnamény, 1940. Munkács, 1941. Nagyszőlős. 1941-től önálló hitoktató

Ungváron. 1943-ban segédlelkész és önálló hitoktató Nagybányán. Később helyettes lelkész Tiszaszalkán és Márokpapiban, majd Gulácson szervező lelkész. 1953-ban a Dunántúlra távozik.

TÓTH JÓZSEF DR., Beregszász, 1903. jan. 12. - 1925. jún. 28. Segédlelkész: 1925. Dobóruszka, 1926. Felsődomonya, 1927. Beregszász, 1927. Munkács. Lelkész: 1931. Csap, 1936. Szerednye. A háború után Kárpátalját a Szovjetunióhoz csatolják, és megkezdődik a nagyszabású egyház- és vallásüldözés. Tóth József szerednyei plébánost az első között tartóztatják le még 1945-ben. Szabadulása után évekig ki volt tiltva Kárpátaljáról. † Szerednye, 1973. (más forrás szerint 1968-ban hunyt el)

TÓTH JÓZSEF, Déva (Hunyad m.), 1869. aug. 17. - 1892. febr. 7. Segédlelkész: 1892. Mezőkaszony, 1893. Szatmár. 1899-től ideiglenes lelkész Szatmáron, és székesegyházi hitszónok. 1904-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. 1907-től a tanítóképzőben tanár. 1918-ban szentszéki bíró. 1920-tól teológiai tanár szatmári Papnevelő Intézetben. † Szatmárnémeti, 1924. jan. 28.

TÓTH LÁSZLÓ, Izsnyéte (Bereg m.), 1913. jan. 14. - 1938. máj. 2. Segédlelkész: 1938. Zajta, 1939. Beregszász, 1940. Mátészalka, 1942. Máramarossziget. Lelkész: 1948. Kökényesd. 1962-ben betegség miatt nyugalomba vonul. † Máramarossziget, 1980. ápr. 1.

TÓTH MIKLÓS DR., Sislóc (Ung m.), 1908. nov. 29. - 1936. júl. 8. Segédlelkész: 1936. Ungvár, 1938. Beregszász, 1940. Munkács. Hitoktató: 1940. Beregszász, 1943. Ungvár. Helyettes lelkész: 1946. Tiszaszalka. 1948-ban helynökségi titkár Vállajon. Plébános: 1951. Vállaj, 1955. Papos, 1969. Mátészalka. † Mátészalka, 1979. okt. 6.

TÓTHFALUSSY DÁNIEL, Piskolt (Szatmár m.), 1848. nov. 3. - 1873. okt. 28. Segédlelkész: 1873. Tiszaújlak, 1874. Dobóruszka, 1876. Nagybánya, 1877. Szatmár, 1878. Máramarossziget. 1879-től Szatmáron hitoktató és tanítóképző hittanár. 1898-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. † Szatmárnémeti (vagy Kolozsvár?), 1912. jún. 26.

TÖKÉS (TREFSZKER) GYÖRGY, Zajta, 1891. febr. 25. - 1915. jún. 13. Segédlelkész: 1915. Kálmánd, 1916. Mezőpetri, 1916. Huszt, 1917. Pálóc. Lelkész: 1918. Lápobánya, 1922. Csegöld (1939-ben püspöki tanácsos). Plébános: 1941. Huszt. 1950. április végén letartóztatják, és internáló táborba hurcolják. 1956. júniusában már ismét a huszti plébánián működik. † Huszt, 1973. (más forrás szerint 1975-ben hunyt el)

TÖRÖK M. LAJOS, Királyháza, 1877. szept. 9. - 1900. jún. 30. Segédlelkész: 1900. Nagymajtény, 1903. Szinérváralja. Plébános: 1905. Csap, 1914. Szaniszló. † Szaniszló, 1921. jan. 25.

TREFSZKER GYÖRGY I. Tökés György

TZIER ERNŐ, Mezőterem, 1971. szept. 27. - 1998. jún. 28. Segédlelkész: 1998. Máramarossziget, 2000. Szatmár Szent János (közben Szamosdarán plébános). Plébános: 2001. Kisdengeleg (közben hittanár a nagykarolyi teológiai líceumban), 2002. Halmi.

TYUKODI (KIND) MIHÁLY DR., Kaplony, 1916. júl. 1. - 1942. ápr. 4. 1942. a szatmári gimnázium tanára. Segédlelkész: 1942. Krasznabélteken. 1943. hitoktató Munkácson. 1944. tanulmányok a budapesti Pázmány Péter Egyetemen, ahol egyháztörténelemből és latinból tanári oklevelet, illetve doktorátust szerzett. 1946. a szatmári magyar gimnázium tanára. Plébános: 1948. Színfalva, ahol titokban több papnövendék tanulmányi előkészületének az irányítója is lett. 1950-ben letartóztatták, és három évre a Duna-csatornához internálták. 1953-ban visszatért Színfaluba plébánosnak. 1955. a gyulafehérvári Hittudományi Főiskola tanára és spirituálisa. 1965. nyarán állami nyomásra el kellett hagynia Gyulafehérvárt. Plébános: 1965. Aknasugatag, 1967 Krasznabéltek, 1976 Szatmárnémeti Hildegárda, 1979-től Érmindszent, Tasnád, Gyöngy. 1990 a gyulafehérvári Teológiai Szeminárium történelem és latin, valamint a Hittudományi Főiskola román tanára. Egyházi címei: pápai prelátus, kanonok (de erről lemondott). † Gyulafehérvár, 1997. okt. 30. (tem. Nagykaroly)

TYUKODI ANTAL, Kaplony, 1943. jún. 8. - 1967. ápr. 2. Segédlelkész: 1967. Felsőbánya. Plébános: 1970. Nagyszokond, 1973. Krasznaterebes, 1982. Kálmánd (c. esperes, 2000. máj. 1-től tiszteletbeli kanonok), 2003. Börvely.

UHÁR JÓZSEF OSCHP, Nagykároly, 1925. szept. 21. - 1951. ápr. 3. Segédlelkész: 1951. Mezőpetri, Nagymajtény, Máramarossziget, Felsőbánya. 1966-1988 között plébános Erdődön. 1988-ban nyugdíjba vonul. Tiszteletbeli esperes + Szatmárnémeti, 2002. febr. 3. (tem. Nagykároly)

UHL KÁROLY DR., Vállaj, 1884. szept. 6. - 1907. jan. 18. 1909-től szemináriumi prefektus és teológiai tanár. Lelkész: 1920. Királyháza, 1922. Pusztadobos. † Vállaj, 1934. nov. 6.

UHL VENCEL l. Baranyai Vencel

ULFERTH ALFONZ, Munkács, 1845. márc. 16. - 1868. márc. 19. Segédlelkész: 1868. Nagybánya, Szinérváralja, 1869. Beregszász, Ungvár, 1871. Szatmár, 1872. Nagybánya, 1873. Huszt, Fehérgyarmat. Plébános: 1875. Visk, 1892. Huszt (1893-tól huszti kerületi esperes). † Huszt, 1917. jan. 6.

ULMER MIHÁLY, Mezőfény, 1956. szept. 13. - 1982. jún. 20. Segédlelkész: 1982. Nagybánya Krisztus Király, 1986. Szaniszló. Plébános: 1988. Mikola, 1994. Felsőbánya, 2003. Mezőterem.

UNGER LAJOS, Szatmárnémeti, 1839. aug. 10. - 1862. aug. 22. Segédlelkész: 1862. Nagymajtény, 1863. Beregszász, 1865. Fehérgyarmat. 1865-től tisztviseelő az egyházmegyei hivatalban. 1867-ben elemi iskolai hitoktató Szatmáron. Lelkész: 1870. Kistrát. 1874-től Szatmáron találjuk a következő beosztásokban: központi hitoktató és tanítóképző tanár, 1878. karkáplán és alapítványi pénztár tisztviseelő, 1887. ugyanott pénztáros. 1893-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap. † Szatmárnémeti, 1906. dec. 18.

UNGER LAJOS, Szatmárnémeti, 1872. okt. 16. - 1895. febr. 18. Segédlelkész: 1895. Kálmánd, Nagybánya, 1896. Máramarossziget. Lelkész: 1901. Királyháza. † Budapest, 1908. okt. 24. (tem. Szatmárnémeti)

VADÁSZ ÁGOSTON, Nyírmeggyes, 1859. máj. 5. - 1882. jún. 29. Segédlelkész: 1882. Tiszaújlak, 1883. Pálóc, Munkács, Csanáros, 1884. Szaniszló, 1885. Munkács. Helyi káplán: 1889. Mátészalka, majd 1897-től plébános ugyanott. † Mátészalka, 1910. ápr. 5.

VAJDA (SMAJDA) IMRE, Máramarossziget, 1921. febr. 3. - 1944. dec. 24. Segédlelkész: 1945. Szatmár, 1945. Túrterebes, 1947. Erdőd, 1947. Mezőterem, 1949. Máramarossziget. Plébános: 1957. Sárközújlak, 1973. Rónaszék. † Rónaszék, 1979. máj. 30.

VALÓ (WALDMANN) FERENC ÁDÁM OSCHP, Nagykároly, 1921. szept. 23. - 1946. júl. 7. Segédlelkész: 1946. Nagykároly Kalazanci Szent József, 1948. Mezőpetri, 1949. Nagymajtény. Plébános: 1951. Kaplony, 1957. Csomaköz. Segédlelkész: 1964. Nagybánya Szentháromság. 1966-ban átmegy a temesvári egyházmegyébe. Plébános: 1966. Székudvar, 1967. Zimándújfalu, 1969. Mikelaka, 1980. Temesvár piarista templom. † Temesvár, 2005. okt. 15.

VANYEK FERENC, Nagykároly, 1844. dec. 3. - 1870. ápr. 24. Segédlelkész: 1870. Dobóruszka, 1872. Csanáros, Munkács. Plébános: 1875. Cseke (1893-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap), 1902. Fehérgyarmat (kerületi esperes, 1913. tiszteletbeli kanonok). † 1921. okt. 11.

VÁRADY LAJOS, Nagybánya, 1951. máj. 24. - 1979. jún. 24. Segédlelkész: 1979. Kaplony, 1981. Szinérváralja (de Lajosvölgyihután szolgált). Plébános: 1984. Nagysomkút. 1985-ben felmentését kéri a papi szolgálat alól. 1993-ban megkapja Rómából a felmentést. 2002-től a szatmári püspökségen levéltáros.

VARGA JÓZSEF, Tiszaújlak, 1878. nov. 20. - 1901. jún. 29. Segédlelkész: 1901. Erdőd, 1905. Munkács, 1906. Nagybánya, 1907. Ungvár. Lelkész: 1909. Sárosoroszi. † Sárosoroszi, 1918. dec. 14.

VÁRHELYI (VIZLER) LÁSZLÓ, Batiz (Szatmár m.), 1912. szept. 4. - 1935. júl. 7. Segédlelkész: 1935. Kálmánd, 1936. Csanáros, 1939. Máramarossziget. Helyettes lelkész: Krasznaterebes, 1940. Nagybánya. Plébános: 1942-1958 Szatmárcseke (1944-ben táborig lelkészként orosz fogságba esett 1947-ig), 1958-1964 Csenger, 1964-1971 Vállaj, 1971-1980 Pusztadobos. Nyugdíjba vonul 1980-ban Mezőkövesdre, majd Nyíregyházára. Címek: 1960. érseki tanácsos, 1983. c. főesperes.

VÁRI LAJOS, Érsekújvár (Nyitra m.), 1883. okt. 14. - 1907. jún. 30. Segédlelkész: 1907. Tiba, 1908. Tiszaújlak, Nagybocksó, 1911. Beregszász. Lelkész: 1915. Alsófernezely, 1919. Nagybocksó, 1922. Csap, 1926. Mezőkaszony. † Mezőkaszony, 1939. okt.

VARJAS (WOLMUTH) ANDRÁS, Pápa (Veszprém m.), 1876. nov. 6. - 1900. júl. 5. A piarista rend tagja. Előbb Kolozsvárott, majd Nagykarolyban volt hittanár. 1904-1907 között pedig Nagykarolyban működött, mint segédlelkész. 1907-ben előjárói engedéllyel a szatmári egyházmegye papja lett. Meszlényi Gyula püspök előbb Munkácsra nevezte ki hittanárnak, majd 1908-ban Szatmárra, ahol a Katolikus Tanítóképző hittanára és az Irsik-konviktus prefektusa lett. 1912. július 15-én a szatmári Királyi Katolikus Főgimnázium hittanára lett. 1915. december 14-én egyházmegyei censorrá nevezik ki. † Kolozsvár, 1918. szept. 9. (tem. Pápa)

VARJÚ BENJAMIN (BENŐ), Pancsova (Torontál m.), 1891. márc. 1. - 1914. máj. 29. Segédlelkész: 1914. Szinérváralja. Ideiglenes lelkész: 1917. Nagybocksó, Németmokra. Segédlelkész: 1919. Nagybánya, 1920. Nagyvárad. 1920-ban 5 évre átengedve a nagyvárad egyházmegyébe. Plébános: Szilágycseh. 1922-ben végleg elengedve a nagyvárad egyházmegyébe. Plébános: 1923. Monospetri, 1940. Zilah, 1947. Nagyvárad-Olaszi. † Nagyvárad, 1955. jan. 25-én.

VÁRKUTI (WEIBEL) JÁNOS, Mezőfény, 1929. okt. 3. - 1957. ápr. 28. Annak a három kispapnak egyike, akit Bukarestben hadbíróság elé állítottak, és parancsmegtagadás címén 4 évi börtönre ítélték. Szabó

János, Keszler Tibor és Várkuti János szatmári egyházmegyes kispapok 1953-ban a román fővároshoz közel egy büntetőtáborban töltötték sorkatonai szolgálatukat. Katonai előjáróik hármukat arra akarták kötelezni, hogy az eskütétel alkalmával nyilvánosan ítéljék el a római pápát, mint a béke és a román nép ellenségét. Erre egyikük sem volt hajlandó, inkább a börtönt választották. Várkuti János raboskodott Bukarestben, Nagyváradon és a Duna-delta csatorna melletti munkatáborban. 1954. augusztusában szabadul amnesztiával. Teológiai tanulmányainak befejezése után 1957-ben pappá szenteli Márton Áron püspök. Segédlelkész: Máramarossziget, 1958. Nagymajtény. A kommunizmus éveiben többször megvonta tőle az állami hatóság a működési engedélyt. Plébános: 1962. Aknasugatag. Segédlelkész: 1966. Kaplony. Plébános: 1967. Alsóhomoród. 1972-ben kivándorol Németországba. Ott Breitscheid, Ingoldingen és Neuhofen plébánosa lett. 1991-ben nyugalomba vonul. Jelenleg Balatonkenesén él.

VASKÓ BÉLA, Kemece, 1913. márc. 23. - 1937. máj. 2. Segédlelkész: 1937. Fehérgyarmat, 1940. Ungvár. Lelkész: 1941. Nagygejőc. Tudomásunk szerint Kárpátalján marad és Szibériát is megjárta.

VÉBER LAJOS I. Asztalos Lajos

VEKKER FERENC, Kaplony, 1959. ápr. 27. Kaplony - 1985. jún. 23. Segédlelkész: 1985. Máramarossziget. Plébános: 1993. Mezőterem. † Mezőterem, 1998. jan. 9. (tem. Kaplony)

VÉNIG JÓZSEF OSCHP I. Zernye József

VERES ATTILA, Szatmárnémeti, 1977. ápr. 12. - 2001. június 30. Segédlelkész: 2001. Máramarossziget. Plébános: 2002. Nagymajtény.

VESZPRÉMY SÁNDOR, Ungvár, 1867. jan. 9. - 1889. okt. 15. Segédlelkész: 1889. Nagyberezna, 1891. Pálóc, Ungvár. Plébános: 1899. Nagysomkút (1909-ben Szentszéki Ülnök kitüntetést kap), 1909. Munkács (1911-től beregi esperes), 1920. Beregszász (1921-től beregi főesperes). † Balatonfüred, 1921. jún. 7.

VIDA MIHÁLY ISTVÁN, Túrterebes, 1895. szept. 8. - 1929. júl. 2. Felszentelése után prefektus a püspöki konviktusban. Segédlelkész: 1930. Vállaj. 1931-ben apostolikormányzó titkár Mérken. 1932-ben pálos novícius Lengyelországban. Visszatérve segédlelkész: 1932. Vállaj. Lelkész: 1935. Tyukod, 1940. Pátyod, 1941. Feketeadó. † 1943. márc. 23.

VIK JÁNOS, Királydaróc, 1971. ápr. 4. - 1997. dec. 27. Segédlelkész: 1998. Szatmár Székesegyház, 2000. Máramarossziget, 2001-2004 doktori tanulmányait folytatta Münchenben. Plébános: 2004. Kaplony.

VILMOS ANDRÁS, Vállaj, 1883. jan. 5. - 1906. júl. 2. Segédlelkész: 1906. Szakasz, 1907. Tiszaújlak, 1907. Mezőpetri, 1908. Szerednye, 1909. Kálmánd, 1910. Fehérgyarmat, 1911. Munkács. 1913-ban felmentését kéri a papi szolgálat alól. † Budapest, 1921. júl. 18.

VISI ERNŐ Szatmári egyházmegyés lesz 1940. júl. 1-én. Segédlelkész: Vásárosnamény. (l. Püspöki levéltár 1940/3 sz. körlevél). Valószínű, hogy a háború után visszatért a kassai egyházmegyébe.

VIZAUER FERENC, Aknasugatag, 1948. okt. 14. - 1972. ápr. 9. Segédlelkész: 1972. Erdőd, 1974. Kaplony, 1976. Szatmár Hildegárda. Plébános: 1978. Alsóhomoród, 1982. Nagybocksó. 1988. nov. 1-én külföldre távozott. 1989-től Zürichben a magyar misszió vezetője.

VIZLER LÁSZLÓ l. Várhelyi László

VODICKA IMRE, Nagykároly, 1865. márc. 28. - 1887. okt. 16. Segédlelkész: 1887. Krasznabéltek, 1888. Nagyberezna, 1889. Császlóc. Lelkész: 1890. Tövisfalva. 1895-től miniszterelnöki fordító Budapesten (északi szláv sajtó referense), 1902-ben miniszterelnöki segédtitkár. 1905-ben az esztergomi egyházmegye papja lett. 1924-ben Törökbálinton teljesít lelképásztori szolgálatot. A tomaji címzetes apát 1925-ben Kanadába nyer kinevezést a Fort Williamba (Port Arthur) az ottani magyarok ellátására. A Magyar Katolikus Almanach szerint 1931-ben még mindig ott volt.

VOJTKÓ JÁNOS, Ungvár, 1876. márc. 31. - 1900. jún. 30. Segédlelkész: 1900. Nagyberezna, 1901. Tiba, 1903. Szerednye, 1905. Vinna, Ungvár. Lelkész: 1907. Remetevasgyár. † Remetevasgyár, 1913. jún. 14.

VOJTKU LÁSZLÓ, Sárközújlak, 1959. szept. 27. - 1985. jún. 23. Segédlelkész: 1985. Mezőpetri, 1987. Szatmár Szent Család. Plébános: 1990. Mezőterem, 1993. Szamosdara, 1998. Csanáros, 2003. Szatmár Kis Szent Teréz.

VONHÁZ ZOLTÁN, Kaplony, 1977. máj. 5. - 2003. júl. 5. Felszentelése után püspöki titkár. Segédlelkész: 2004. Nagybánya Szentháromság, 2005. felmetését kéri a papi szolgálat alól.

WEIBEL JÁNOS I. Várkuti János

WEISZ JÓZSEF, Nagymajtény, 1889. márc. 4. - 1912. jún. 29. Segédlelkész: 1912. Kálmánd, 1913. Nagybocksó, 1914. Beregszász, 1915. Máramarossziget, 1915. Beregszász. Plébános: 1918. Nagymadarász, 1927. Krasznaterebes (1930. erdődi kerület esperese), 1932. Krasznabéltek. † Krasznabéltek, 1950. nov. 2.

WEISZENBACHER FERENC I. Galambos Ferenc

WIELAND JÁNOS, Törökszentmiklós (Szolnok m.), 1901. szept. 27. - 1924. júl. 27. Segédlelkész: 1924. Erdőd, 1926. Felsőbánya. 1928-tól tanulmányi prefektus a püspöki konviktusban, és a székesegyházi kórus vezetője. Lelkész: 1930. Szamosdara, 1931. Rónaszék, 1940. Nagybánya, 1941. Borsabánya, Madarász. Mint nyugdíjas kisegített a szatmári Zárda templomban, Szinérváralján és Avasfelsőfaluban. † Szinérváralja, 1980. nov. 26.

WOLKENBERG ALAJOS DR., Szatmárnémeti, 1871. jún. 17. - 1893. dec. 21. Egész papi életét a tanári pálya töltötte ki. Még felszentelése előtt, 1893. augusztus 22-én kinevezték a szatmári Papnevelő Intézet tanulmányi felügyelőjévé. Emellett 1894 és 1896 között a Püspöki Líceumban pedagógiát, 1896-tól 1900-ig pedig a katolikus tanítóképzőben is tanított. Közben a bécsi egyetem 1896. július 17-én teo-

lógiai doktorrá avatta. 1900-ban a szatmári Papnevelő Intézet bölcse-let tanára lett, 1901-ben pedig átvette az erkölcsstan és a lelkipász-torkodástan tanszékét, amelyen egészen 1912-ig működött. Közben székesegyházi hitszónok, és 1901 és 1902 között egyházmegyei könyv-táros is volt. 1900. kanonok, 1904. szentszéki tanácsos (ülnök), 1905. a Papnevelő Intézet vicerektora, és zárdagyóntató, 1906-ban a Buda-pesti Tudományegyetem bekebelezett doktora, 1907-től zsinati vizs-gáztató, és a Hittanárok Képesítő Bizottságának tagja lett. 1912-ben pedig X. Pius pápa számfeletti pápai titkos kamarási rangra emelte. 1912. a Budapesti Tudományegyetem hitszónoklati tanszékét vezeti. 1915-ig nyilvános rendkívüli, azután rendes tanár lett. Az 1913/1914-es tanévben a bölcséleti tanszék, az 1914/1915-ös, és az 1916/1917-es tanévekben pedig az erkölcssteológia katedróját is ellátta. 1919-ben végleg átvette az erkölcssteológiai tanszékét. 1919-1930 között hét esz-tendőt töltött az egyetemi tanácsban, és háromszor volt dékán (1919/1920, 1920/1921, 1925/1926). 1926. szeptembere óta az erkölcssteológiai órákon kívül vállalta a missziológia előadását is. 1922. protonotárius, 1929. a II. osztályú érdemkereszt tulajdonosa. 1928. az egyetem Rec-tor Magnificusa. 1929/1930-ban az egyetem prorektora volt. 1927-ben pedig tagja lett a felsőháznak. 1929-ben az egyetemi tanács őt kér-te fel, hogy vállalja el az egyetem történetét megíró bizottság elnö-ki tisztét, 1932-ben pedig az egyetem jubileumát előkészítő bizottság elnöki székét kellett elfoglalnia, amelyet csak 1934 nyarán bekövet-kezett súlyos betegsége miatt hagyott el. † Budapest, 1935. aug. 29. Földi maradványait – a Római Katolikus Hittudományi Akadémia és az Esztergomi Érsekség közreműködésével – 1976 októberében 26-i a fővárosi köztemetőből az Egyetemi Templom kriptájába, helyez-ték át, végleges nyugalóhelyére.

WOLMUTH ANDRÁS l. Varjas András

ZÁDOR (CZIER) JÓZSEF, Erdőd, 1881. ápr. 19. - 1904. jún. 26. Segéd-lelkész: 1904. Fehérgyarmat, Csomaköz, 1905. Túrterebes, Tiszaújlak, 1906. Felsővisó, Szatmár. Plébános: 1909. Nántú, 1928. Nagymajtény, 1934. Mezőpetri. † Mezőpetri, 1942. febr. 17.

ZAFFÉRI KÁROLY DR., Máramarosziget (Máramaros m.), 1840. aug. 15. - 1864. ápr. 1. Felszentelése után Bécsbe ment nevelőnek a gróf Billinger családhoz. 1866-ban – miután rövid ideig aulista volt az egyházmegyei központban, majd segédlelkész Huszton – beiratkozott a Pesti Egyetemre, ahol 1868-ban bölcsletről és teológiából doktori szigorlatot tett. Hazatérése után püspöke, dr. Schlauch Lőrinc a szatmári Királyi Katholikus Főgimnáziumba helyezte tanárnak. Pár esztendő múlva azonban már Fiumében találjuk: az ottani főgimnázium igazgatója. A hivatásában is kereső paptanár 1880-ban belépett a jezsuita rendbe, majd 1890-ben – immár 1885 márciusa óta írói névként használt P. Angelicusként – a boszniai trappisták tagja lett. Helyét azonban náluk sem találta, mert később szaléziánus szerzetes lett. † Nyergesújfalu, 1919. december 27.

ZAGYVA GÁBOR, Bükkészék, 1911. jún. 3. - 1943. szept. 19. Segédlelkész: 1943. Fehérgyarmat, 1944. Szinérváralja. Helyettes lelkész: 1944. Józsefháza, 1945. Láposbánya, 1945. Józsefháza, 1945. Barlafalu. Segédlelkész: 1947. Nagymajtény, 1948. Mezőpetri. 1949-ben repatriált. Segédlelkész: 1950. Vásárosnamény, 1951. Zajta, 1953. Vásárosnamény, 1954. Vállaj, 1955. Márokpapi, 1957. Fehérgyarmat. Lelkész: 1957. Hódász, 1958. Csegöld. Plébános: 1966. Márokpapi, 1972. Vállaj. Nyugdíjas éveit a székesfehérvári papi otthonban töltötte. † Székesfehérvár, 1995. nov. 23.

ZAHORÁNSZKI ISTVÁN, Aknasugatag, 1868. júl. 23. - 1891. szept. 4. Felszentelése után nevelő gróf Teleky (1891-98) és gróf Andrássy (1898-99) családnál. 1899-től alapítványi pénztárkönyvelő Szatmáron, 1902-ben a katolikus legényegylet elnöke ugyanott. Plébános: 1908. Mezőpetri (1923-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap, 1925-től nagykárolyi kerület esperese, 1931-ben tiszteletbeli kanonok). 1934. júl. 1-én nyugalomba vonul. † Nagykároly, 1939. júl. 3.

ZAHORAY PÁL DR., Aknasugatag, 1865. júl. 18. - 1888. szept. 23. Előbb nevelőként működik. Segédlelkész: 1889. Fehérgyarmat, 1890. Szaniszló, 1891. Beregszász. 1894-től gimnáziumi hittanár Munká-

csón, hittudományok doktora. Lelkész: 1899. Nagyszőlős (1920-ban Szentszéki Ülnök kitüntetést kap). † Nagyszőlős, 1927. dec. 1.

ZÁVODNYIK TIBOR DR., Ungvár, 1908. ápr. 2. - 1933. febr. 9. Segédlelkész: 1933. Tiba, 1933. Munkács, 1935. Beregszász. Lelkész: 1938. Kőrösmező, 1941. Fancsika. Plébános: Ungvár. † Ungvár, 1984. júl. 7. (más forrás szerint augusztus 7.)

ZERNYE (VÉNIG) JÓZSEF DR. OSCHP, Nagykároly, 1911. márc. 25. - 1934. jún. 17. Kolozsváron 1935-től teológiai tanár, 1936-tól prefektus, 1937-től spirituális. 1941-1945 között Debrecenben gimnáziumi tanár. 1946-1985 között Nagykárolyban házfőnök. † Nagykároly, 1985. máj. 9.

ZIMMERMANN JÓZSEF Csak annyit tudunk róla, hogy 1940-ben Bárdházáról Szolyvára helyezik plébánosként.

ZÓLYOM SÁNDOR, Mátészalka, 1921. jan. 10. - 1947. jún. 8. Segédlelkész: Vásárosnamény, 1948. Fehérgyarmat, 1949. Mérk, 1950. Jánkmajtis. Lelkész: 1951. Aporliget. Plébános: 1959. Mérk. Címek: 1961. esperes helyettes, 1981. kerületi esperes, 1983. c. prépost (Eger). † Mérk, 1993. jún. 6.

ZUPKA VILMOS, Tajó (Zólyom m.), 1890. máj. 8. - 1912. szept. 24. Segédlelkész: 1912. Pálóc, Tiba. 1914-1918 között betegsége miatt szanatóriumba vonul. Segédlelkész: 1918. Tiszaújlak, 1919. Tiba. Lelkész: 1919. Barlafalu, 1919. Németmokra, 1922. Feketeadó. 1941-ben nyugalomba vonul. † Máramarosziget, 1942. aug. 27.

ZSETTKEY LAJOS, Nagybecskó, 1842. aug. 10. - 1865. aug. 12. Segédlelkész: 1865. Beregszász, 1866. Szatmár. Plébános: 1868. Nántú, 1870. Lázári, 1873. Csenger (1891-től a szatmári kerület helyettes esperese), 1896. Dobóruszka, 1903. Aknasugatag. 1912-ben nyugalomba vonult. † 1919. szept. 22.

IV. STATISZTIKAI ADATOK

a Szatmári Római Katolikus Egyházmegye plébániáinak és filiáinak lélekszámáról

Az 1814-es adatok az egyházmegyei sematizmusból, az 1904-es adatok a Jubileumi Emlékkönyvből, az 1910-es adatok az Erdély statisztikája című könyvből, míg a 2000-es adatok az egyházmegyei sematizmusból valók. Az 1992-es és a 2002-es adatok az állami népszámlálás eredményeinek felelnek meg.

A *-gal jelölt filiákat más plébániákról látják el.

A városi plébániák esetében, ahol több plébánia van, nem tudjuk közölni az állami népszámlálások adatait. Ezért az esperességi össz-adatok – ahol egy város két esperességre van felosztva – e téren nem pontosak.

I. Sztalmári esperesi kerület

<i>Plébánia/Filia</i>	1814 rk	1904 rk	1910 összes	1910 rk	1992 összes	1992 rk	2000 rk	2002 összes	2002 rk
Sztalmárnémeti	1212	5307	34892	6998	130584	27711		113697	22779
Sztalmárnémeti Székesegyház								6500	
Sztalmárnémeti Szent János								6500	
Sztalmárnémeti Szent Antal								1000	
Kakszentmárton	5	39	551	31			40	271	53
Batiz	96	228	1712	268	3263	690	786	3259	607
Batizgombás					497	192	192	523	204
Sztalmárudvari	54	119	1849	149	4537	305	305	4482	395
Lázári	171	386	1322	438	2336	1075	1015	2447	1063
Nagypeleske	77	186	1018	153	809	149	149	829	94
Sár	9	24	186	40	316	23	86	359	104
Mikola	8	208	1896	278	2283	637	400	3106	609
Egri	7	97	1050	62	1058	132	110	1081	143
Sándorhomok	20	49	1765	171	1351	50	30	834	163
Szárzaberek	4	94	992	82	593	152	110	619	122
Szamosdara	56	221	882	206	1239	455	342	1190	542
Atya	20	63	676	60			49	368	42
Pete		31	348	24			21	365	21
Pusztadaróc	9	58	500	78	1502	473	394	1568	557
Összesen:	1748	7110	49639	9038	150368	32044	18029	134998	27498

II. Ugocsai esperesi kerület

<i>Plébánia/Filia</i>	1814 <i>rk</i>	1904 <i>rk</i>	1910 összes	1910 <i>rk</i>	1992 összes	1992 <i>rk</i>	2000 <i>rk</i>	2002 összes	2002 <i>rk</i>
Halmi	55	461	3455	613	3753	657	349	7507	630
Dabolc		31	498	22	345	28	28	348	68
Turcbánya					131	51	64	109	51
Nagytarna		189	1931	239	2067	184	202	1936	171
Józsefháza	243	461	1420	401	1077	378	268	1140	334
Aranyosmeggyes	28	167	3236	154	2721	66	50	2074	56
Bikszád	3	21	1702	10	4710	149	270	2777	15
Kökényesd	171	288	2231	121	1560	569	505	1523	470
Csedreg	43	45	1405	75	1066	495	281	1062	534
Lajosvölgyihuta	100	78	486	41		1203	909	1076	841
Avasfelsőfalu		66	3253	184	13901	672	672	11602	436
Bujánháza		11	762	38	1713	121	121	1706	119
Sárközújlak	608	499	2502	913	5187	1862	1633	5056	1649
Adorján	16	98	534	100	536	142	126	512	142
Meggyesgombás					1019	39	39	1115	54
Túrterebes	759	2056	3792	841	2635	2087	1870	2431	1923
Kisbábony		87	565	51	695	2	120	426	148
Túrterebeshegy					273	213	106	222	107
Összesen:	2026	4558	27772	3803	43389	8918	7613	42622	7748

III. Erdődi esperesi kerület

<i>Plébánia/Filia</i>	1814 <i>rk</i>	1904 <i>rk</i>	1910 összes	1910 <i>rk</i>	1992 összes	1992 <i>rk</i>	2000 <i>rk</i>	2002 összes	2002 <i>rk</i>
Szatzmárnémeti Kis Szent Teréz							6500		
Körtvélyes		95					48		37
Ombod		14	923	47	999	43	43	1044	83
Szatzmárpálfalva	22	6			780	66	66	849	55
Szatzmárnémeti Szent Család							5300		
Szatzmárnémeti Szentlélek							6000		
Nagyadarász	305	345	1851	307	1851	68	68	1076	105
Vetés	21	24	1771	139	1933	132	132	1834	131
Erdőd	999	1370	3602	2139	4102	1808	1700	4219	1950
Ákos			1718	74	1822	83	83	1871	97
Erdődhegy	34				123	61	61	105	45
Krasznasándorfalu	471	441	592	530	207	52	36	233	80
Szatzmárhegy	8				2009	107		2059	93
Krasznabéltek	1129	1370	728	1670	1582	925	622	1320	726
Gyöngy		102	730	126	220	42	42	203	48
Nagyszokond	320	474	677	548	428	202	50	458	130
Szakasz	346	565	859	580	770	459	243	689	397
Nántú	201	306	930	374	603	88	80	495	69
Alsóhomoród*	410	694	933	768			75	366	69
Krasznaterebes*	521	761	1531	719	607	221	150	637	131
Színfalva*	419	804	1127	841	546	81	61	575	87
Összesen:	5206	7371	17972	8862	18582	4438	21360	18033	4333

IV. Nagykárolyi I. esperesi kerület

<i>Plébánia/Filia</i>	1814 <i>rk</i>	1904 <i>rk</i>	1910 összes	1910 <i>rk</i>	1992 összes	1992 <i>rk</i>	2000 <i>rk</i>	2002 összes	2002 <i>rk</i>
Nagykároly	3247	5990	16078	5932	25911	9571		22781	8235
Nagykároly Kalazanci Szent József							4100		
Nagykároly Fatimai Szűz Mária							3000		
Börvely	11	53	2455	212	2651	598	570	2562	637
Csanáros	841	1362	1748	1594	1366	1255	1150	1296	1175
Csanáloserdő					241	173	127	213	135
Kálmánd	612	864	1072	1059	1445	1059	1450	1376	1291
Kaplony	473	1198	11937	1388	3129	1388	2730	3135	2789
Mezőfény	892	1465	1770	1724	2053	11977	1850	1882	1810
Összesen:	6076	10932	35060	11909	36796	26021	14977	33245	16072

V. Nagykárolyi II. esperesi kerület

<i>Plébánia/Filia</i>	1814 <i>rk</i>	1904 <i>rk</i>	1910 összes	1910 <i>rk</i>	1992 összes	1992 <i>rk</i>	2000 <i>rk</i>	2002 összes	2002 <i>rk</i>
Nagykároly Szentlélek							3600		
Gencs	55	95	1521	88	1331	123	123	1217	81
Csomaköz	254	1272	2175	1367	1378	1277	1142	1238	1078
Kisdengeleg	15		1937		311	265	211	268	216
Érkörtvélyes	4		2231	116		2231	342	3240	300
Mezőpetri	957	1304	1455	1373	1618	1412	1110	1415	1201
Piskolt					2149	143	82	2284	192
Mezőterem	137	1441	2339	1546	1706	1204	801	1615	1063
Érendréd	44	94	1765	171	1351	50	30	1321	44
Iriny	75	79	774	66	587	30	10	560	27
Nagymajtény	814	1662	1894	1579	1894	722	517	960	623
Domahida		111	1197	47	1066	115	89	1093	97
Gilvács	245	611	663	498	399	110	70	436	103
Szaniszló	327	1734	4822	1826	3432	1550	1448	3193	1471
Reszege	25	76	179	134	464	65	55	469	66
Összesen:	2952	8479	22952	8811	17686	9297	9630	19309	6562

VI. Nagybányai esperesi kerület

<i>Plébánia/Filia</i>	1814 <i>rk</i>	1904 <i>rk</i>	1910 összes	1910 <i>rk</i>	1992 összes	1992 <i>rk</i>	2000 <i>rk</i>	2002 összes	2002 <i>rk</i>
Nagybánya	1822	4096	12877	4467	148800	15700		136315	12720
Nagybánya Szentháromság							7000		
Farkasaszó	11		1056	58	38818	49	42	1652	53
Nagybánya Krisztus Király							5000		
Nagysomkút		1395	3013	380	8069	118	126	3694	100
Nagybánya Árpád-házi Szent Erzsébet	112	481	2167	50			400		
Felsőkohó= Felső-Fernezely	13	12	1421	11			80		
Nagybánya Szent József							4000		
Felsőbánya	1588	2484	4422	2304	19200	2900	2090	11351	2530
Giródtótfalu	70	97		120			85	3488	188
Láposbánya	169	392	1355	457	14300	600	850	5837	524
Miszbánya	123	211	323	151			176	1088	160
Misztótfalu	71	151	1095	174	6553	892	152	2234	137
Szinérváralja	524	779	5056	786	9180	847	550	8511	727
Avasújváros		26	2062	59	2012	59	40	1908	28
Iloba Handbal	13	112	1098	136			96	496	89
Szelestyehuta*	55	188	532	249	1566	225	208	1043	127
Összesen:	4571	10424	36477	9402	257900	21390	20895	177617	17383

VII. Máramarosszigeti esperesi kerület

<i>Plébánia/Filia</i>	1814 <i>rk</i>	1904 <i>rk</i>	1910 <i>összes</i>	1910 <i>rk</i>	1992 <i>összes</i>	1992 <i>rk</i>	2000 <i>rk</i>	2002 <i>összes</i>	2002 <i>rk</i>
Máramarossziget	1163	4314	21370	4901	44200	6600	6500	36120	5421
Szigetkamara	128						100		144
Hosszúmező	152	341	2588	420	2494	359	215	2485	311
Kövesláz							115	415	187
Aknasugatag	747	1220	1805	1214	4492	551	450	1390	433
Borsabánya	92				27300	1400	898	5765	174
Borsa	10	381	9343	412	305	305	59	21267	944
Felsővisó	361	2492	9249	2997	19200	2600	1680	15887	1873
Rónaszék	586	827	1494	833	4932	404	290	785	379
Nagybocskó	455	1252	965	338	965	398	117	719	166
Tiszaveresmart	5	176	779	221			177	1344	201
Összesen:	3699	11003	47593	11336	103888	12617	10601	86177	10233

Egyházmegyei statisztika:

<i>Esperesség</i>	1814 <i>rk</i>	1904 <i>rk</i>	1910 <i>összes</i>	1910 <i>rk</i>	1992 <i>összes</i>	1992 <i>rk</i>	2000 <i>rk</i>	2002 <i>összes</i>	2002 <i>rk</i>
Szatmári esperesség	1791	7181	51127	9097	151880	32108	18093	136512	27555
Ugocsi esperesség	2026	4558	27772	3803	43389	8918	7613	42622	7748
Erdődi esperesség	5228	7412	19346	8941	24001	4491	21426	19496	4422
Nagykárolyi I. esperesség	6076	10932	35060	11909	36796	26021	14977	33245	16072
Nagykárolyi II. esperesség	2952	8479	22952	8811	17686	9297	9630	19309	6562
Nagybányai esperesség	4764	10777	38030	9726	249421	21451	20920	178519	17394
Máramarosszigeti esperesség	3699	11003	47593	11336	103888	12617	10601	86177	10233
Összesen:	26536	60342	241880	63623	627061	114903	103260	515880	89986

Szórványstatisztika

Helység	1904 rk	1910 rk	1910 összes	1992 rk	1992 összes	2002 rk	2002 összes
Alizmajor (Aliza)		-	-	1	35	2	39
Alsóboldád (Bolda)	3	7	385	0	156	3	107
Alsóhura (Iegheriște)		13	564	2	629	7	546
Alsóróna (Rona de Jos)			2042	2	2289	0	2125
Alsóújfalu (Satu Nou de Jos)				0	752	7	836
Alsóvárca (Oarța de Jos)				0	1587	2	577
Alsóvisó (Vișeu de Jos)	27	27	3852	7	5689	15	5291
Amac (Amați)	6	2	942	96	896	22	932
Apa (Apa)	164	42	2532	16	2745	5	2516
Apahegy (Viile Apei)		47	541	0	24	0	23
Avasújfalu (Certeze)		39	1684	2	3343	5	3083
Baba Novac				3	648	5	571
Bajfalu (Dănești)	30	3	404	0	647	1	617
Balotafalu (Aciua)		0	552	2	188	3	169
Barcánfalfa (Bârsana)	22	17	3362	7	7007	0	4286
Bárdfalva (Berbești)				0	1765	4	1541
Barlafalu (Borlești)	353	324	1553	61	923	11	902
Batarcs	29	158	2341			0	2106
Batiza (Botiza)	121	61	1953	5	4097	1	3000
Béltekhodos (Hodișa)		1	526	15	394	0	283
Bere (Berea)	11	12	525	48	191	65	197
Berend (Berindan)	5	15	524	2	100	6	86
Bocskó (Bocicâu)		0	470	3	638	1	647
Borválaszút (Crucișor)	16	12	715	2	726	3	592
Bréb (Breb)				0	1301	1	1188
Budfalva (Budești)				0	2952	2	2570
Buság (Bușag)	18	13	494	0	517	13	542
Coca (Koka)	-	-	-	0	931	1	965
Csengerbagos (Boghiș)	37	47	1554	10	788	18	736
Decebal				2	1092	9	1127
Desze (Desești)	0	11	1126	1	2853	4	967
Dióshalom (Surdești)				0	1451	117	1407

<i>Helység</i>	1904 <i>rk</i>	1910 <i>rk</i>	1910 <i>összes</i>	1992 <i>rk</i>	1992 <i>összes</i>	2002 <i>rk</i>	2002 <i>összes</i>
Dobra (Dobra)	9	13	1530	22	1330	9	1138
Dobrácspáti	17	21	361	20	315	20	329
Dragomérfalva (Dragomirești)	57	70	2608	7	3479	21	3170
Érdengeleg (Dindești)	255	295	1429	6	1351	8	800
Erdőszáda (Ardușat)	32	43	1410	3	2461	12	1287
Farkasrév (VaduIzei)				4	2919	4	2307
Feketefalu (Ocoliş)				0	469	2	507
Felsőfernezely (Firiza)				0	380	9	1317
Felsőrona (Rona de Sus)	187	135	3137	404	4932	28	3925
Felsőszelistye (Săliștea de Sus)				0	912	12	5208
Ferencvölgye (Piatra Remeți)				0	419	187	415
Girókuta (Giorocuta)		10	744	1	845	0	826
Gombástanya (Dumbrava)	-	-	-	39	1019	35	
Gordani				0	1670	5	1603
Havasmező (Poienile de sub Munte)	90	73	5226	14	10513	64	10036
Hirip (Hrip)	71	17	1295	27	608	31	651
Hódostanya (Drăgușeni)	-	-	-	14	1234	6	1192
Horea	-	-	-	-	203	2	199
Ivácskó (Necopoi)	57	53	534	7	339	1	255
Izakonyha (Bogdan Vodă)	9	19	2081	19	4470	1	2589
Izaszacsal (Săcel)	27	30	3040	98	4112	6	3788
Jeder (Iadăra)	1	10	983	1	1067	0	1021
Jód (Ieud)	20	17	2774	185	4470	3	4211
Jóháza (Prislop)	1	1	712	1	525	0	476
Kabolapatak (Iapa)				0	1606	6	1708
Kányaháza (Călinești)		26	1948	12	2564	9	2578
Katalin (Catalina)				0	277	7	272
Kegye (Chegea)		118	906	1	294	0	237
Kisbánya (Chiuzbaia)				0	722	2	713
Kisgérce (Gherța Mică)		0	1739	17	3111	19	3255
Kisbozinta (Bozânta Mică)				0	340	9	423
Kiskolcs (Culciu Mic)	6	4	687	9	664	7	692
Kismajtény (Moftinul Mic)	18	45	1674	46	1226	72	1219
Kisnyíres (Mesteacăn)		4	645	12	477	6	424

Helység	1904 rk	1910 rk	1910 összes	1992 rk	1992 összes	2002 rk	2002 összes
Kispeleske (Pelișor)	23	10	421	12	275	7	274
Kissebespatak (Sabișă)				0	792	3	875
Kissikárló (Bârgău)	7	10	241	0	306	2	280
Kisszokond (Soconzel)	57	6	565	0	531		
Kistécső (Teceu Mic)				?	225	54	195
Kolcér (Colțirea)				0	401	4	437
Koltó (Colțău)				0	1503	13	1868
Komorzán (Cămârzana)		4	1983	10	2860	3	2643
(Szilágy)Korond (Corund)		14	483	3	541	4	502
Kovás (Coaș)				0	1373	2	1345
Kőszegremete (Remetea Oaș)	9	18	823	21	663	8	585
Középhomoród (Homorodul de Mijloc)	76	13	692	9	5253	1	476
Kővárgara (Valea Chioarului)	2	4	724	1	2604	4	666
Kővárhosszúfalu	46	76	1104	1	658	5	1452
Kővárkölcse (Culcea)				0	637	3	626
Kővárremete (Remetea Chioarului)	4	9	1200	3	3014	4	1139
Krácsfalva (Mara)				0	1099	3	1022
Krasznacégény (Țeghea)		101	339	26	44	15	59
Krasznamehályfalva (Mihăieni)	16	16	757	23	554	36	466
Lacfalva (Șișești)	0	2	1205	167	5694	1	1505
Lekence (Lechința)		0	588	4	954	1	848
Lénárdfalva (Recea)	0	3	887	13	5159	2	965
Leordina (Leordina)	6	18	1669	15	2816	3	2581
Lonka (Lunca la Tisa)				0	1328	2	920
Lukácsfalva (Lucăceni)	-	-	-	20	1124	12	1052
Lunaforrás (Luna)	-	-	-	11	734	9	596
Magyarberkesz (Berchezoaia)				0	1992	5	671
Magyargéres (Ghirișă)		16	1064	33	778	49	726
Majszin~Mojzán (Moisei)	9	17	4093	10	8985	11	9031
Máragyulafalva (Ghiulești)	24	18	1821	1	3782	2	1181
Márna (Marna)		-	-	1	339	23	355
Meddes (Medișă)		2	603	0	335	6	276
Medieș Rături		-	-	2	276	3	322

Helység	1904 rk	1910 rk	1910 összes	1992 rk	1992 összes	2002 rk	2002 összes
Meggyeshegy (Medieş Vii)		-	-	2	316	4	337
Mogyorós (Măriuş)		4	639	1	365	2	310
Mosóbánya (Băiţa de sub Codru)				0	1679	5	1540
Mózesfalva (Moiseni)		24	798	16	1327	5	1286
Muzsdaj				15		15	
Nagybozinta (Bozânta Mare)				0	610	1	591
Nagykolcs (Culciu Mare)		22	806	6	773	13	775
Nagykörtvélyes (Curtuiuşu Mare)				1	439	0	339
Nagynyíres (Mireşu Mare)	13	8	1037	4	5735	1	1521
Nagysikárló (Cicărlău)	27	41	1346	192	4106	25	1833
Náufalva (Năueşti)				0	817	1	537
Nyegrefalva (Negreia)	7	34	429	0	565	1	526
Oláhgyűrűs (Gerăuşa)		21	706	2	661	8	453
Oláhkékes (Chechişa)				0	917	5	943
Oroszfalva (Ruşeni)		1	447	2	629	6	232
Oroszkő (Repedea)	0	14	1789	6	4848	1	4769
Óvári (Oar)	71	59	1488	64	1512	57	1514
Pácafalva (Chilia)		12	465	0	313	3	280
Pálosremete (Remeţi)				78	3244	9	2443
Patóháza (Potău)		24	1147	12	1098	8	1164
Paulián (Păulian)		-	-	7	484	3	500
Petrova (Petrova)	37	59	4229	4	2872	5	2710
Petrovabisztra (Bistra)				5	4898	0	1307
Pettyén (Petin)	10	33	510	23	629	46	651
Piskárkos (Pişcar)	7	1	1053	9	556	1	466
Ponyvás/pusztá/ (Viişoara)		-	-	9	9	7	9
Portelek (Portiţa)	7	0	483	5	248	0	233
Pribékfalva (Pribileşti)		29	706	0	730	5	756
Pusztatelek (Bontăieni)				0	264	1	249
Ráduleşti		-	-	0	148	1	113
Rákosterebes (Racova)	31	15	672	0	351	0	279
Ráksa (Racşa)		2	1604	2	2650	0	2593
Remetemező (Pomi)	30	41	1661	4	1245	9	1116

<i>Helység</i>	1904 <i>rk</i>	1910 <i>rk</i>	1910 összes	1992 <i>rk</i>	1992 összes	2002 <i>rk</i>	2002 összes
Résztelek (Tătrești)		15	1121	0	611	7	620
Rozália (Rozavlea)	18	18	2759	15	6016	4	3671
Rózsapallag (Prilog)		18	750	1	853	3	676
Rózsapallag-hegy (Prilog-Vii)		-	-	58	408	31	353
Sajó (Șieu)				0	2517	1	2510
Sárközújlak (Livada Mică)		459	1654	6	321	3	321
Somosfalva (Cornești)				0	452	1	493
Szakállasdombó (Dumbrăvița)	12	14	1010	1	4589	0	1175
Szakállasfalu (Săcălășeni)	9	2	867	10	2435	1	780
Szamosberence (Băbășești)		0	692	2	692	2	704
Szamosardó (Arduzel)				0	982	1	909
Szamosborhíd (Valea Vinului)	10	52	1242	5	900	7	836
Szamosdob (Doba)	42	39	1563	11	1165	25	1192
Szamoskóród (Corod)	14	25	503	10	4475	23	483
Szamoskrassó (Cărașeu)	32	41	1453	20	1205	26	1161
Szamoslippó (Lipău)	10	44	906	5	671	9	573
Szamostelek (Someșeni)		7	496	1	369	7	348
Szamosveresmart (Roșiori)	18	12	976	0	617	6	547
Szaplonca (Săpânța)	94	133	3475	1	3322	1	3290
Szarvaszó (Sarasău)	31	27	1152	3	2435	5	2420
Szatzmárgörbed	9		832			13	878
Szatzmárzsadány (Sătmărel)		26	1568	33	1403	11	1445
Szentmiklós (Sânmiclăuș)	24	24	1008	0	352	1	365
Szekerestanya (Sechereșa)	-	-	-	2	102		87
Szurdok (Strimtura)	10	11	3287	5	4817	4	2957
Tamásváralja (Tămășeni)		13	644	14	509	17	468
Tartolc (Târșolț)		4	1849	12	2765	3	2618
Terep (Trip)		33	922	46	1387	25	3061
Tiszakarácsonyfalva (Crăciunești)				?	1513	17	1493
Törökfalva (Buciumi)				0	871	3	811
Traján (Traian)	-	-	-	0		3	188
Túr (Tur)		77	964	29	2013	27	1672
Turc (Turț)	73	94	3692	57	5816	20	5378
Tyirákpuszta (Tireac)	-	-	-	0	107	3	88
Ugocsakomlós (Comlăușa)		11	944	0	852	0	836

<i>Helység</i>	1904 <i>rk</i>	1910 <i>rk</i>	1910 összes	1992 <i>rk</i>	1992 összes	2002 <i>rk</i>	2002 összes
Újberek (Bercu Nou)	-	-	-	0	276	5	233
Újgörbed (Românești Noi)	-	-	-	15			
Újmárna (Marna Nouă)	-	-	-	1	339	0	355
Újmikola (Micula Nouă)	-	-	-	1	447	1	444
Újnémét (Unimăt)		60	1044	10	606	0	526
Vadaspusztá (Gelu)	-	-	-	2	550	1	436
Valea Cufundoasa				0	1416	7	627
Valea Morii	-	-	-	0	191	2	216
Vámfalú (Vama)	15	102	2190	47	3866	21	3669
Vezend (Vezendiu)	18	27	991	7	535	3	510
Visóoroszi (Ruscova)	26	59	2861	191	5159	2	4823
Zazár (Săsar)				0	1664	4	1890
Összesen:	2683	6228	29172	8305	286458	5563	226050

V. IRODALOMJEGYZÉK

A szatmári római katolikus Székesegyház, Szeben 1994.

ADRIÁNYI GÁBOR: *Az egyháztörténet kézikönyve, München 1975.*

Arcképek a szatmári római katolikus egyházmegyéből, Szatmárnémeti 1998.

BAGOSSY BERTALAN (SZERK.): *Az erdélyi katolicizmus múltja és jelene, Dicsőszentmárton 1925.*

BARABÁS ZOLTÁN - MIKLÓS LÁSZLÓ - BODÓ BARNA (SZERK.): *Erdély egyházainak évszázadai, Bukarest 1992.*

BOHÁN BÉLA SJ: *Adalékok a szatmári egyházmegye XX. századi történetéhez (ms)*

BOROVSKY SAMU (SZERK.): *Magyarország vármegyéi és városai. Szatmár-Németi sz. kir. Város, Budapest (1907).*

BURA LÁSZLÓ – ILK ANTAL-JÓZSEF: *A szatmári székesegyház, Szatmárnémeti 1997.*

BURA LÁSZLÓ: *(Egyházmegyénk története) (1) A kezdetek, in: RKN 1995, 35-36; (2) A második negyedszázad, in: RKN 1996, 92-93; (3) Hám János – az egyházmegye második megalapítója, in: RKN 1999, 36-37; (4) A megpróbáltatások negyedszázada, in: RKN 2001, 44-48; (5) A szélsőséges ideológiák előtörése és a közelgő világháború kora (1930 – 1942 nyara), in: RKN 2002, 38-42; (6) A II. világháború és a kommunista hatalom éveiben, in: RKN 2003, 113-116.*

BURA LÁSZLÓ: *A második évszázad (1904-2004). A szatmári római katolikus egyházmegye kislexikona, Csíkszereda 2003.*

BURA LÁSZLÓ: *A szatmári római katolikus egyházmegye 1945-1956 között: Az egyház Rómától való elszakításának kísérlete, in: MEV, 2000 (12) 163-181.*

BURA LÁSZLÓ: Gondolatok Hám János személyiségéről, történelmi szerepéről, emlékezete őrzéséről, *MEV* 1998 (10) 117-133.

BURA LÁSZLÓ: *Hám János öröksége*, Szatmárnémeti 1999.

BURA LÁSZLÓ: *Hűségesen, fáradhatatlanul*. Scheffler János szatmári püspök életútja, Újvidék 1991.

BURA LÁSZLÓ: Kiegészítés Scheffler János vértanú püspök dokumentációjához, in: *KerSzó* 2002 (13) 6: 15-19.

BURA LÁSZLÓ: Scheffler János és a zsidóság, in: *KerSzó* 1998 (IX. évf.) 6., 22-23.

BURA LÁSZLÓ: Szakítópróba. A szatmári római katolikus egyházmegye megpróbáltatásai a 20. század derekán, in: *KerSzó* 2001 (12) 4: 6-13; 5: 12-17.

BURA LÁSZLÓ: Szatmárnémeti kialakulása és fejlődése épületei és műemlékei tükrében, Szatmárnémeti 2002.

Catalogus venerabili cleri almae Dioecesis Szathmariensis pro anno reparatae salutis M.DCCC.XIV

ENGEL PÁL: A keresztény királyság megalapítása, in *Vigilia*, 1999, 839-841.

GÁSPÁR PIROSKA, M. EDIT: *Krisztussal élve a világ felé fordulva. A Páli Szent Vincéről nevezett Szatmári Irgalmas nővérek 1842-1992*, Kolozsvár 1992.

GUTHEIL JENŐ: *A magyarság és kereszténység Szent István előtt*, in *Vigilia* 1960.

H. TÓTH IMRE: *Cirill és Metód a Kárpát-medencében*, in *Vigilia*, 1999, 821-826.

HERMANN EGYED: *A Katolikus Egyház története Magyarországon 1914-ig*, München 1973.

HETÉNYI VARGA KÁROLY: *Papi sorsok a horogkereszt és a vörös csillag árnyékában*, III. Kötet, Abaliget, 1996.

- JAKUBINYI GYÖRGY: *Romániai katolikus, erdélyi protestáns és izraelita vallási archontológia*, Gyulafehérvár 20042.
- KINCZEL ISTVÁN: *Bischof von Sathmar (1827-1857)*, (ms) Róma 2003.
- LESSENYEY FERENC, DR.: *A szatmári püspöki egyházmegye Szent Éve 1904*, Szatmár-németi 1905.
- MARTON JÓZSEF DR. (SZERK.): *Márton Áron emlékkönyv*, Kolozsvár 1996.
- MERLI REZSŐ: *32 település története, Szatmárnémeti* 2002.
- MERLI RUDOLF: *Mezőfény története, Bubesheim* 2000.
- MERLI RUDOLF: *Mezőpetri története, Mezőpetri-Bubesheim* 1999.
- MUHI CSILLA: *A szatmári székesegyház története és képzőművészeti értékei*, Szatmárnémeti 2000.
- MUHI CSILLA: *Egyház és város. A Sztmári Római Katolikus Püspökség szerepe Szatmárnémeti modern városképének kialakításában*, Szatmárnémeti 2004.
- MUHI SÁNDOR – MURVAI GYÖRGY: *A szatmári római katolikus egyházmegye templomai. A Nagykároly I. számú esperesi kerület*, Kolozsvár 2002.
- MUHI SÁNDOR – MURVAI GYÖRGY: *A szatmári római katolikus egyházmegye templomai*. Szatmárnémeti 2000.
- NÉMETH GYULA: *A magyar kereszténység kezdete*, Budapesti Szemle 1940, 14-30.
- PÁLKOVÁCS ISTVÁN: *Schlauch Lőrinc*, Temesvár 2002.
- RÉVÉSZ GÁBOR DR.: *A szatmári és a nagyváradi róm. kat. egyházmegyék súlyos helyzete a kommunista vallásüldözés idején (1948-1956)*, (ms).
- RÉVÉSZ GÁBOR DR.: *A szatmári és a váradi római katolikus egyházmegyék jelen helyzete és rendezésük problémája*, (ms), Szatmárnémeti 1978.

RÉVÉSZ GÁBOR DR.: *Emlékeim dr. Scheffler János püspökről*, in: SZFŰ 1995.09.22.-1995.11.24.

RÓNA-TAS ANDRÁS: *Magyarság és kereszténység a honfoglalás előtt*, in *Vigilia*, 1999, 808-820.

SALACZ GÁBOR: *A magyar katolikus egyház a szomszédos államok uralma alatt*, München 1975.

SCHEFFLER JÁNOS: *Hám János szatmári püspök emlékiratai*, Budapest 1928.

Schematismus cleri aliae diocesis Sathmariensis ad annum Jesu Christi 1893, Szatmárnémeti 1893.

SIPOS FERENC: *A szatmári egyházmegye története, I-IV kötet, (ms).*

SZEGFŰ GYULA: *Pogányság és kereszténység a 10. századi Kárpát-medencében*, in *Vigilia*, 1999, 827-838.

TEMPFLI IMRE: *Kaplony. Adalékok egy honfoglaláskori település történetéhez*, Szatmárnémeti 1996.

TEMPFLI IMRE: *Sárból és napsugárból. Pakocs Károly püspöki helynök élete és kora 1892-1966*, Budapest 2002.

TEMPFLI IMRE: *Scheffler János szatmári püspök és nagyváradai apostoli kormányzó pásztorlevelei*, Szatmárnémeti 2002.

TEMPFLI IMRE-SIPOS FERENC: *A szatmári római katolikus egyházmegye író papjai*, Szatmárnémeti 2000.

TÖRÖK JÓZSEF, LEGEZA LÁSZLÓ: *A Magyar Egyház évezrede*, Budapest, 2000.

VIRT LÁSZLÓ: *Katolikus kisebbség Erdélyben*, Budapest-Luzern 1991.

VI. HELYSÉGNEVEK: MAGYAR-ROMÁN-NÉMET NYELVEN

MAGYAR NEVE	ROMÁN NEVE	NÉMET (EGYÉB) NEVE
1. Adorján	Adrian	Hadrian
2. Aknasugatag	Ocna Şugatag	Sugatag
3. Ákos	Acâş	Fürstendorf
4. Alsóhomoród	Homorodu de Jos	Hamroth
5. Apáti	Apateu	-
6. Aranyosmeggyes	Medieşul Aurit	-
7. Atya	Atea	-
8. Avasfelsőfalu	Negreşti-Oaş	-
9. Bábony (Kisbábony)	Băbeşti	Babinec (ukrán)
10. Barlafalu	Borleşti	Burlescht, Borlescht
11. Batiz	Botiz	-
12. Batizgombás	Ciuperceni	-
13. Bikszád	Bixad	-
14. Borsa	Borşa Sat	-
15. Borsabánya	Baia Borşa	-
16. Börvely	Berveni	-
17. Bujánháza	Boineşti	Bujanhaz (szlovák)
18. Csanálos	Urziceni	Schinal, Schöntal
19. Csanáloserdő	Urziceni Pădure	-
20. Csedreg	Cidreag	-
21. Csomaköz	Ciumeşti	Schamagosch
22. Dabolc	Dobolţ	-
23. Domahida	Domăneşti	-
24. Egri	Agriş	-

MAGYAR NEVE	ROMÁN NEVE	NÉMET (EGYÉB) NEVE
25. Erdőd	Arduđ	Erdeed
26. Erdődhegy	Arduđ Vii	-
27. Érendréd	Andrid	-
28. Érkörtvélyes	Curtuiuşeni	-
29. Farkasaszó	Fărcaşa	-
30. Felsőbánya	Baia Sprie	Mittelstadt
31. Felsőkohó	Lunci	-
32. Felsővisó	Vişeu de Sus	Oberwischau
33. Gencs	Ghenci	-
34. Gilvác	Ghilvaci	Gilvatsch
35. Giródtótfalu	Tăuţii Măgheruş	-
36. Gyöngy	Giungi	-
37. Halmi	Halmeu	-
38. Hosszúmező	Câmpulung la Tisa	Dobre Pole (ukr.)
39. Ilobahandal	Handalu Ilbei	Handal
40. Iriny	Irina	-
41. Józsefháza	Iojib	Josefhausen
42. Kakszentmárton	Mărtineşti	-
43. Kálmánd	Cămin	Kalmandi
44. Kaplony	Căpleni	Kaplan, Kapellan
45. Kisdengeleg	Dindeştiu Mic	Beschened
46. Kóród/Szamoskóród	Corod	-
47. Kőkényesd	Porumbeşti	-
48. Körtvélyes	Curtuiuşeni	-
49. Kövesláz	Piatra	-
50. Krasznabélték	Beltiug	Bildegg
51. Krasznasándorfalu	Şandra	Schandra
52. Krasznaterebes	Terebeşti	Terebesch
53. Lajosvölgyihuta	Huta Certeze	Huta (szlovák)
54. Láposbánya	Băiţa	-

MAGYAR NEVE	ROMÁN NEVE	NÉMET (EGYÉB) NEVE
55. Lázári	Lazuri	-
56. Máramarossziget	Sighetu Marmăției	Marmaroschsighet
57. Meggyesgombás	Dumbrava	-
58. Mezőfény	Foieni	Fienen
59. Mezőpetri	Petrești	Petrifeld
60. Mezőterem	Tiream	Wiesenfeld, Terem
61. Mikola	Micula	Mikula (ukr.)
62. Miszbánya	Nistru	-
63. Misztótfalu	Tăuții de Jos	-
64. Nagybánya	Baia Mare	Neustadt
65. Nagybocksó	Bocicoiu Mare	Velikij Bicskiv (ukr)
66. Nagykároly	Carei	Gross-Karol
67. Nagymadarász	Mădăraș	Gross-Madratz
68. Nagymajtény	Moftinu Mare	Grossmaitingen
69. Nagypeleske	Peleşul Mare	-
70. Nagysomkút	Șomcuta Mare	-
71. Nagyszokond	Socond	Sukunden
72. Nagytarna	Tarna Mare	Gross- Tarna
73. Nántú	Hurezu Mare	Nanten
74. Ombod	Ambud	-
75. Óvári	Oar	-
76. Pálfalva	Păulești	-
77. Pete	Petea	-
78. Pettyén	Petin	-
79. Piskolt	Pișcolt	-
80. Pusztadaróc	Dorolț	-
81. Reszege	Resighea	-
82. Rónaszék	Coștiui	Kostilj (ukr.)
83. Sándorhomok	Nisipeni	-
84. Sár	Noroieni	-

MAGYAR NEVE	ROMÁN NEVE	NÉMET (EGYÉB) NEVE
85. Sárközújlak	Livada	Sarkova (ukr., szlov.)
86. Szakasz	Rătești	Sagas
87. Szamosdara	Dara	-
88. Szaniszló	Sanislău	Stanislau
89. Szárazberek	Bercu Mare	-
90. Szatmárnémeti	Satu Mare	Sathmar
91. Szelestyehuta	Poiana Codrului	Glashütte
92. Szigetkamara	Cămara Sighet	-
93. Szinérváralja	Seini	Leuchtenburg
94. Szinfalu	Sâi	Scheindorf
95. Szokond	Socond	Sukunden
96. Tiszaveresmart	Roșiori	-
97. Turcibánya	Turț-Băi	Grubenanlage
98. Túrterebes	Turulung	Turterebesch
99. Túrterebes-hegy	Turulung Vii	-
100. Udvari	Odoreu	-
101. Újváros	Orașu Nou	-
102. Vetés	Vetiș	-

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó.....	5
FŐPÁSZTOROK, ALAPÍTÓK, VEDŐSZENTEK	7
I. A SZATMÁRI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZMEGYE TÖRTÉNETE.....	17
<i>A kereszténység kialakulása a térségben Szent István Királyig</i>	<i>17</i>
<i>A katolikus egyház megszervezése Szent István királytól a reformációig.....</i>	<i>24</i>
<i>A reformációtól az egyházmegye alapításáig.....</i>	<i>29</i>
<i>Az egyházmegye megalakulásától a trianoni békekötésig</i>	<i>34</i>
<i>Trianontól a II. bécsi döntésig.....</i>	<i>52</i>
<i>A II. bécsi döntéstől a párizsi békeszerződésig</i>	<i>59</i>
<i>Az ateista, kommunista állambatalom berendezkedésétől</i>	
<i>az 1989-es változásig</i>	<i>64</i>
<i>Az egyházmegye az 1989-es politikai változástól napjainkig</i>	<i>71</i>
<i>A Jubileumi Év kronológiája.....</i>	<i>76</i>
II. A SZATMÁRI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZMEGYE BEMUTATÁSA	83
<i>Katolikus Egyház Hierarchiája Romániában</i>	<i>83</i>
<i>A Szatmári Egyházmegye Központi Szervezete.....</i>	<i>86</i>
<i>Egyházmegyei bizottságok - testületek</i>	<i>87</i>
<i>Egyházi címek és kitüntetések.....</i>	<i>89</i>
<i>Az egyházmegye papjainak és kispapjainak adatai</i>	<i>90</i>
<i>Szerzetesrendek az Egyházmegyében</i>	<i>93</i>
<i>Egyházmegyei irodák és intézmények.....</i>	<i>97</i>
<i>Egyházmegyei oktatási intézmények</i>	<i>101</i>
<i>Egyházmegyei karitatív szervezetek</i>	<i>104</i>
<i>Főesperességek és esperességek.....</i>	<i>111</i>
<i>Székesegyházi Főesperesség</i>	<i>113</i>
<i>Szatmári esperesi kerület</i>	<i>113</i>
<i>Ugocsai esperesi kerület</i>	<i>147</i>
<i>Erdődi esperesi kerület.....</i>	<i>165</i>
<i>Nagykárolyi főesperesség.....</i>	<i>193</i>
<i>Nagykárolyi I. esperesi kerület.....</i>	<i>193</i>
<i>Nagykárolyi II. esperesi kerület</i>	<i>211</i>
<i>Máramarosi főesperesség</i>	<i>231</i>
<i>Nagybányai esperesi kerület</i>	<i>231</i>
<i>Máramarosszigeti esperesi kerület</i>	<i>261</i>
<i>Az egyházmegye papjai.....</i>	<i>281</i>
III. AZ EGYHÁZMEGYE PAPJAI 1904-TŐL	289
IV. STATISZTIKAI ADATOK	407
V. IRODALOMJEGYZÉK	423
VI. HELYSÉGNEVEK: MAGYAR-ROMÁN-NÉMET NYELVEN	427

A SZATMÁRI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZMEGYE TÉRKÉPE



NAGYVÁRADI
EGYHÁZMEGYE

GYULAFEHÉRVÁRI
FŐEGYHÁZMEGYE

Szatmári főesperesség

- I. Szatmári esperesi kerület**
Plébániák
 • Szatmárnémeti Székesegyház - plébánia
 • Szatmárnémeti - Szent János plébánia
 • Szatmárnémeti - Kalvária templom
 • Szatmárnémeti - Szent Antal plébánia
 • Batiz
 • Lázár
 • Mikola
 • Szamosdara
Filiák
 - Szatmárnémeti - Zárdatemplom
 - Szatmárnémeti - Szent József templom
 - Kakszentmárton
 - Batizgombás
 - Udvari
 - Nagypaleske
 - Sár
 - Egri
 - Szárazberek
 - Sándorhomok
 - Pusztadaróc
 - Atya
 - Péte
- II. Ugocsi esperesi kerület**
Plébániák
 • Túrterebes
 • Halmi
 • Bujánháza
 • Kökényesd
 • Lajosvölgyihuta
 • Sárközújlak
Filiák
 - Túrterebes-hegy
 - Babony
 - Nagytarna
 - Turcsán
 - Turbánya
 - Bikszád
 - Aranyosmegyes
 - Megyegombás
 - Gedeleg
 - Avasfőfalu
 - Bujánháza
 - Adorján
 - Muzsály
- III. Erdődi esperesi kerület**
Plébániák
 • Szatmárnémeti - Kis Szent Teréz plébánia
 • Szatmárnémeti - Szent család plébánia
 • Szatmárnémeti - Szentlélek plébánia
 • Erdőd
 • Krasznabétek
 • Lajosvölgyihuta
 • Kalmánd
 • Mezőfény
Filiák
 - Pálfalva
 - Ömböd
 - Kézd
 - Petény
 - Apáti
 - Körtefés
 - Nagymadarász
 - Vetés
 - Kisdengeleg
 - Óvári
 - Erdődhegy
 - Krasznásándorfalu
 - Szatmárhegy
 - Nagysokond
 - Ákos
 - Gyöngy
 - Szakaszi
 - Sínfalva
 - Alsóhomoród

Nagykárolyi főesperesség

- IV. Nagykároly I. esperesi kerület**
Plébániák
 • Nagykároly - Kalaranci Szent József plébánia
 • Nagykároly - Fatimai Szűz Mária plébánia
Filiák
 - Csanáloserdő
- V. Nagykároly II. esperesi kerület**
Plébániák
 • Nagykároly - Szentlélek plébánia
 • Csomaköz
 • Kisdengeleg
 • Nagymajtény
 • Mezőpetri
 • Mezőterem
 • Szaniszló
Filiák
 - Gecs
 - Érkörtvélyes
 - Gékacs
 - Dománhida
 - Piskolt
 - Iriny
 - Felsővisó
 - Reszege

Máramarosi főesperesség

- VI. Nagybányai esperesi kerület**
Plébániák
 • Nagybánya - Szent háromság plébánia
 • Nagybánya - Krisztus Király plébánia
 • Nagybánya - Arpad-házi Szent Erzsébet plébánia
 • Nagybánya - Szent József plébánia
 • Felsőbánya
 • Laposbánya
 • Szentérváralja
Filiák
 - Szent Miklós templom
 - Farkasszázó
 - Nagysokkút
 - Felsőköhő
 - Szelestyehuta
 - Gárdótfalu
 - Misztótfalu
 - Miszbánya
 - Barlafalu
 - Iloba Handal
 - Újváros
- VII. Máramarosszigeti esperesi kerület**
Plébániák
 • Máramarossziget
 • Aknasugatag
 • Borsabánya
 • Felsővisó
 • Rónaszék
Filiák
 - Szigetkamara
 - Hosszúmező
 - Kövesláz
 - Borsza
 - Tiszaveresmart
 - Nagybozsó

Szatmári Római Katolikus Egyházmegye
 1 : 250000

Országhatár
 Egyházmegye határa
 Esperesi kerület határa

Főút
 Egyéb út
 Vasútvonal

Plébánia
 Filia

